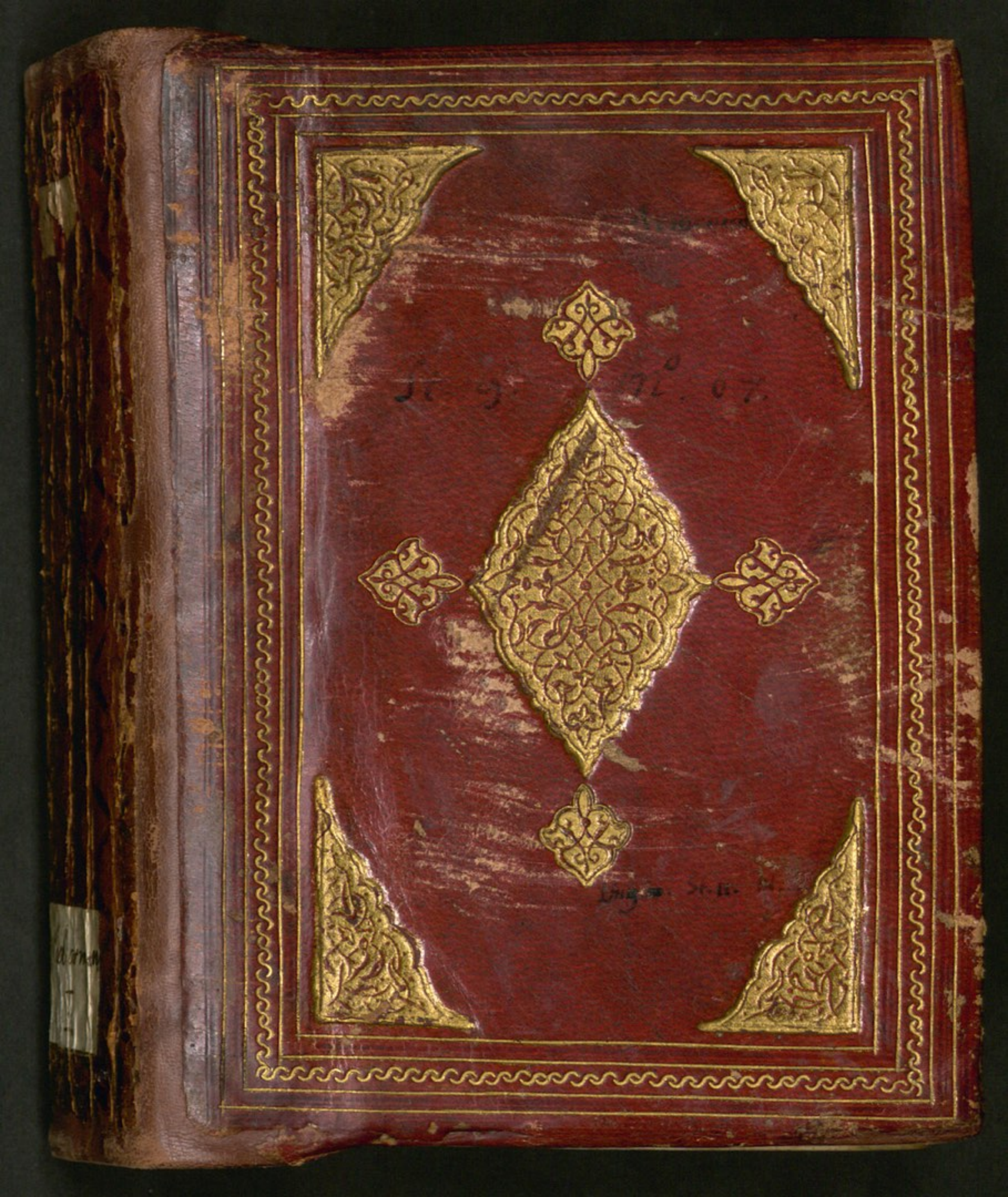

Cod. Armen.

I

12

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Եւսեբի՝ Կարդիանոսի՝ Սիրելիեղբաւր՝ ողջոյն։

Աստուծի՝ աղեքսանդրացոյ՝ բաջ ու՛մ
աշխատ ու թեամբ և ճշգրտիւ, փոյթ իմէ ջա
ռեալ յառ իչորիցն, եթող մեզ զաւ ետարանն մա տ
թեան. զհամաբարբառս այլ ոց աւետարանչացն՝ դրու
ակս եդեալ առընթեր միմեանց։ որպեսզի ի հարկէ դի
պել շարիցն կարգի երիցնեւս, ապականել որչափ՝ միա
յար ընթերցլուածին։ Արդ՝ զիողջ անդամ եզայլ ոցն եւ
զբնաւ զմարմնոցն զշար ունից իս գիտել զանցն իւրսն՝
ըստ իւրաքանչիւր աւետարանի, և իտեղիս յորս նոք
իմբք ածան։ Ա սել ճշմարտու թեամբ ի յաշխատ
սիրու թենէ՝ յառաջագոյն ասաց ելոյ առնն առեալ պատ
ճառ։
Ը ստ այլ ում գումարու թեան, կանոնս տասն թը
ով դրոշմ եցի ք եզ ներքնա կարգեալս։ Յ որոց առա
ջինն՝ ունի զթիվըս, յորս հանգոյն միմեանց ասաց ին
չորեքեան։ մատթէ՛ոս, մարկոս, ղուկաս՝ յոհաննէս։
Երկրորդն՝ յորս երեքն։ մատթէ՛ոս, մարկոս, ղուկաս։
Երրորդն՝ յորս երեքն։ մատթէ՛ոս, ղուկաս՝ յոհաննէս։
Չորրորդն՝ յորս երեքն։ մատթէ՛ոս, մարկոս՝ յոհաննէս։
Հինգերորդն՝ յորս երկուն։ մատթէ՛ոս, ղուկաս։
Վեցերորդն՝ յորս երկուն։ մատթէ՛ոս, մարկոս։
Եաւթներորդն՝ յորս երկուն։ մատթէ՛ոս՝ յովհաննէս։
Ութերորդն՝ յորս երկուն։ Ղուկաս, մարկոս։
Իններորդն՝ յորս երկուն։ Ղուկաս, յովհաննէս։

Մ ասն երորդն՝ յորս երդմանն լուծող իսոյանն՝ վասն իրեք
երեք աստանձինն գրեալ։ Զ որ այսպէս ինքեանքն կարդան Զ
կան ոնայդ պատճառ։ Եւ յայսմանագոյն պատմութիւնս
է այսպէս։ Իսրայէլա երդմանն լուծող չորեցուն աստուածոց ն
թիւ ինչ առընթեր կայ ըստ իւրաքանչիւր մասին, սկսեալ յա
ռաջնումն՝ ապա յերկրորդն եւ յերրորդն։ Եւ առանձկարգ աւ
նաղայեալ ընդ քնաւորն, մինչև ցկատարած գրոյդ, ըստ իւ
րաքանչիւր թերոյ։ որ ցոյցանէ թէ յորմոմ տասն եղուն ց
կանոնացն կայցէ թիւն։ Զ յապեսէինչ։ թէ աստուած էնն
յայտնէ, որպէս թէ յաստուածնոմն։ և թէ երկրորդն՝ յերկր որ
դոմն։ և այնպէս մինչև ցտասն եւ էնն։
Զ որ է թէ բայեալ զմն ինչորից աստուածանայն յորոյ վե
ռայ եկամիցիս կալ՝ յորում ճառագլխեն կամիցիս գիտ եղ
է թէ ցիքեն, զոր հանգոյն մինեանց ասայցն։ եւ զանոյն իրան
յերդաքանչիւր տեղիս գտանել՝ յորս ընտ հոսին ածան։ Ո որ ճա
ռագրոմն եւ ոնիցիս, առեալ զառաջակայ զթիւն՝ ենդրես ցեր
ընդնա ի ճակատն կանոնին, ընդոր կարմրաշրջոմն հեղինա զրոյ մն
ելոցյան եղեն։ և հասցես դիւրաւ եւ յաստուածագոյն գրեղոցն ի
ճակատ կանոնին, թէ քանիերորդ, եւ որքիցեն ասայ եալք։
Եւ յորոց ենդրիցիցեն ակայցեն իվերա թերոցն, եւ այլոց աստուածանայն
ոնք ինկանոնն ինչեն, զոր թիւ եւ ուրեցիս աստուածանայն,
եւ ընդոր եայ եւ զնայ ինեղբա յանցն եղուն։ յերդաքանչիւր աստու
ածանէ եսեղիս՝ զհանգոյն ասայ եալս հոգա, եւ գտցես։
ոչ լեր։ ֆ

կանոնս առաջին յորում չորեքեանն [illegible]

Մատթէոս	Մարկոս	Ղուկաս	Յովհաննէս
ը	բ	է	ժ
ժա	դ	ժ	զ
ժա	դ	ժ	ժբ
ժա	դ	ժ	ժդ
ժդ	ե	ժ	իը
իգ	ե	ժզ	ժե
իգ	իէ	ժէ	խզ
իգ	իէ	ժգ	խզ
իզ	իզ	խէ լը	խզ լը
ղը	ղզ	ճդզ	ճի
ղը	ղզ	ճդզ	ճծա
ղը	ղզ	ճդզ	ծ
ղը	ղզ	ճդզ	ճկթ
ղը	ղզ	ճդզ	ճլա
ճլգ	ղե	կե	ճլթ
ճծա	ժ	դթ	ծթ
ճխէ	ծա	խա	լե
ճխե	կգ	ղգ	խթ
ճկզ	ղը	ղգ	կե
ճկզ	ղը	ղգ	դե
մը	ճդթ	մը	ճ
մդա	ճխա	մլը	խա
մկ	ճխը	մլթ	ղե
մկ	ճկթ	մխը	ղը
մկ	ճկը	մկա	կե
ղե	ճլթ	մդ	ճխզ
մխգ	ճլթ	մծ	ճխա
մկգ	ճծզ	մկ	կ
մղգ	ճծզ	մկ	խը
մկգ	ճծզ	մկ	ղզ
մղզ	ճծը	կգ	ղը
մղ	ճկը	մկթ	ճկը
մկդ	ճկզ	մկ	խը
մկզ	ճկզ	կգ	ղզ
մղզ	ճկը	մկթ	ճկը
մղ	ճկը	մկթ	ճկը
մղգ	ճկը	մկզ	յէ
մղգ	ճկը	մկզ	կգ
մղգ	ճկը	մկզ	կզ
մղգ	ճկը	մկզ	կզ
մղգ	ճկը	մկզ	կզ
մղգ	ճկը	մկզ	կզ
մղգ	ճկը	մկզ	կզ
մղգ	ճկը	մկզ	կզ

Մատթէոս	Մարկոս	Ղուկաս	Յովհաննէս
մղգ	ճկե	մկկ	կե
մղգ	ճկ	մկե	ճխզ
մղա	ճկկ	մկթ	ճծզ
մղդ	ճկե	մղա	ճկա
մղե	ճկզ	մղը	ծե
մղե	ճկզ	մղը	խը
յ	ճղա	մղե	ճծը
յ	ճղա	մղե	կթ
յթ	ճղդ	մղե	ճկ
յգ	ճղգ	մղթ	ճկ
յ	ճղե	մղ	ճխը
յ	ճղե	մղ	ճկգ
յդ	ճկա	մկթ	ճկթ
յդգ	ճկը	մկթ	ճկե
յդգ	ճկե	[illegible]	ճկե
յդգ	ճկե	[illegible]	ճկե
յդե	ճկկ	մ	ճկե
յդե	ճկթ	մ	ճկկ
յլ	մ	յը	ճկը
յլե	մը	յդ	ճղգ
յլկ	մե	յդը	ճղլ
յլկ	մկ	յդգ	ճկգ
յլը	մթ	յդե	ճկե
յլա	մթ	յդե	ճկե
յլը	մդ	յդլ	ճկե
յլգ	մդը	յլա	մե
յլդ	մդե	յլգ	մկ

կանոն երկրորդ յորում երեքն ::

մատթէոս	մարկոս	ղուկաս
ժե	բ	ժե
իա	գ	լէ
լա	ճե	ճխե
լե	ճը	ճլգ
լե	լթ	կթ
ծ	իա	ծղ
կբ	ժգ	դ
կե	դգ	իգ
կե	դը	լգ
կե	ժե	իղ
կթ	իե	խգ
հա	իա	իը
հե	իե	իթ
հե	իը	ճխղ
հգ	իգ	խե
հգ	իթ	խե
հղ	ծե	ճկթ
հթ	իթ	կղ
հե	լ	իդ
ձե	դգ	խե
խե	ծգ	ճծ
խգ	ծդ	խե
խգ	ծդ	ճծե
խե	դե	ճծդ
խե	յե	խը
խը	ճիա	ճիը
խը	ճիա	մծա
խղ	ճի	խա
ղդ	խղ	ղե
ղդ	խղ	ճիղ
ճգ	[illegible]	հ
ճծդ	իդ	իա
ճձղ	իա	ճիե
ճիա	լե	ճիթ
ճիե	լդ	ճհե
ճիգ	լդ	ճհե

մատթէոս	մարկոս	ղուկաս
ճլ	լե	խե
ճլա	լղ	հղ
ճլե	լը	հը
ճլե	իդ	ճկե
ճիդ	ծե	ղ
ճիդ	ծթ	դե
ճիթ	կղ	իդ
ճիթ	կղ	լե
ճծդ	կթ	լղ
ճկդ	հթ	ճիդ
ճկը	խդ	ղե
ճկը	խդ	մղ
ճհ	խե	ղղ
ճհե	ղե	ղը
ճհդ	ղթ	ղթ
ճհղ	ճե	ճա
ճձը	ճղ	ճը
ճհը	ճկ	ճկե
ճհթ	ճկ	ճղե
ճղ	ճը	ճղե
ճղե	ճղ	մդղ
ճղդ	ճե	ճիա
ճղդ	ճե	մծը
ճղդ	ճը	մծե
ճղդ	ճը	մդթ
ճղե	ճթ	մի
ճղը	ճդ	միա
ճղթ	ճծա	ճհդ
մա	ճծե	միը
մդ	ճդդ	մհ
մե	ճդղ	միդ
մղ	ճդե	մլե
մը	ճդը	մլդ
մծե	ճիե	մխ
մդթ	ճիը	միա
միդ	ճլ	միդ

կանոն երրորդ յորս երեքն ։

մատթէոս	մարկոս	ղուկաս
միե միզ միթ միթ	ճլդ ճլգ ճլե ճլե	մխե մխգ մլե մլզ
մխբ մխբ մխգ մխը	ճլե ճլե ճլը ճխգ	մլէ ճխը մխթ մթ
մխը մխթ մծա մծգ	ճխգ ճխդ ճխզ ճխը	մծգ մծդ մծե մկ
մծը մծթ մկդ մկթ	ճծ ճծա ճծե ճծդ	մծէ մծը մծզ միա
մկա մկը մձա մձէ	ճծը ճկ ճկդ ճկզ	մկ մկգ մկը մկէ
մձէ մղզ մղզ յա	ճկզ ճկէ ճկէ ճձը	մկէ մձ մձդ մձզ
յը յժբ յժզ յժէ	ճձթ ճղգ ճղէ ճղը	յէ մղթ մղգ մղէ
յիբ յլը յլթ յխ	մբ մժը մժթ մի	յթ յիբ յիէ յիէ
յխբ յխգ յխզ յծդ յծդ	միբ միգ միէ միբ միգ	յիգ յիը յլ յլէ յլը

մատթէոս		ղուկաս	յովհաննէս
ա ա ա		ժդ ժզ ժդ	ա գ ե
ե ե ժթ		զ զ կդ	ը իէ ճժզ
կդ ղ ղ		կէ ծը ծը	լ ճժը ճլթ
ղէ ճժա ճժա		ճժա ճժթ ճժթ	ճե ճխը լ
ճժա ճժբ ճժբ		ճժթ ճժթ ճժթ	ճժդ ձէ խդ
ճժբ ճժբ ճժթ		ճժթ ճժթ ճժթ	կա ը հղ
ճժբ ճժբ		ճժթ ճժթ	ղ ճժդ
ճժբ		ճժթ	ճխբ
ճժզ		ղէ	խէ

Կանոն Հարույորդեան։

Մատթեոս	Մարկոս	Յովհաննէս
ԺԸ ՃԺԷ ՃԺԷ ՃԹ	Ը ԻԳ ԻԳ ԿԷ	ԻԳ ՂԴ ՂԷ Ժա
ՃԿա ՃԿա ՄԴ ՄԴ	ԿԷ Կ ՃԺԷ ՃԺԷ	ԻԴ ԺԴ ՂՄ ՃԼԷ
ՄԺԳ ՄԺԳ ՄԺԳ	ՃԻԷ ՃԻԷ ՃԻԷ	ՃԹ ՃԻԸ ՃԼԷ
ՄԺԳ ՄԿԷ ՄԿԲ	ՃԻԷ ՃԹԲ ՃԿա	ՃԼԴ ՂԸ ԿԸ
ՄԿԲ ՄԶԷ ՄՂԴ	ՃԿա ՃԿԸ ՃԿԴ	ՃԻա ՃԹԲ ՃԷ
ՄՂԷ ՄՂԲ Մ	ՃԿԸ ՃԶ ՃԶՊ	Կ ՃԴ ՃԿԴ
Մ Իա Մ Իա	Մա Մա	ՃԶ ՃՂԲ
Մ ԻԴ Մ ԻԲ	Մ Մ	ՃԶԲ ՃԶԴ
Մ ԻԲ Մ ԼԴ	Մ ՄԺա	ՃԶԷ ՄԴ

Կանոնք Յովհաննէսի։

Մատթեոս	Ղուկաս	
Ժ Դ Ժ Ժ Բ ԻԳ ԻԷ	Ը Ը Ժա ԺԳ ԻԳ	
ԻԳ ԻԸ ԼԴ Լ Գ	ԻԸ ԻԻԷ ԻԳ ՃՂԴ ՃԿԲ	
ԻԸ Իա Իա ԻԴ ԻԳ ԻԷ	Ի Դ Ի Բ Ի Ի Ճ Կ Դ ՃԺԳ ՃԼԴ	
ԻԸ ԻԳ Ժա Ի Դ Ի Դ Ի Է	ՃՂա ՃԹ ՃԳ ՃԻԷ Ի Դ Ի Հ	
Ի Է Ի Բ Կ Գ Կ Ը Կ Դ Կ Գ	Կա Կ Ճա ԿԴ ՃԿԲ ԿԳ	
ԿԸ ԿԸ ԿԴ ԶԳ ՂԴ ՂԷ	ՃԷ ՃԸ ՃԺա ՃԺԹ ՃԻԷ ՃԿ	
ՂԳ ՂԳ ՃԸ ՃԺԴ ՃԷ ՃԷ	ՃԶԲ ՃԶԴ Հա ԿԹ ՃՂա ՀԴ	
ՃԷ ՃԶ ՃԺԳ ՃԺԳ ՃԺԹ	ՃԺԸ ՃԺԸ ՃԿԸ ՃԻԷ ՃԻԳ	
ՃԻԸ ՃԻԸ ՃԻԸ ՃԻԹ	ԿԲ ՃԻԸ ՃԼԲ ՃԼ	

Կանոն Է յորսեբրկուն

մատիթոս	ղուկաս
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

Կանոն Ը յորսեբրկուն

մատիթոս	մարկոս
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

կանոն ԺԵ յորսերկուն	
մասնեռս	յոչաննէս
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

կանոն ԸԲ յորսերկուն	
շուկաս	մարկոս
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

Լ կանոն թ̄ յորսերկուն:	
շուկաս	յոշաննէս
Լ Լ մկբ	մժթ միբ մժգ
մկբ մհդ մհդ	ճիդ միթ միե
մհդ ցգ յէ	մլ ճղա ճղ
յժբ յժգ յէ	ճղ ճձզ ճձզ
յժբ յգ յէ	ճձզ ճձբ ճձբ
յժբ յխ յխ	ճձբ ճժգ մժե
յխա յխա	միա միգ
յխա	միե

կանոնժ յորսառանկինն
իրաքանչիրոք ::
մաթեոս մաթեոս մարկոս

բ դ զ ժգ	ճկէ ճհա ճհէ	ժթ լա
իդ իե իթ լգ լե	ճձա ճձդ ճձզ ճձը	խգ խզ խը
լը լթ խբ խե	ճղա ճղզ մ մժ	կբ հ հդ
ծբծզ հէ ձա	մժբ մժը միբ միէ	ձա ձը ձ
ձթղա̄ ղթ ճա̄	մլ մլգ մլէ մլթ	ձբ ձդ
ճզ ճթ ճժգ ճժէ	մխե մկը մհգ մձգ	ճա ճդ
ճժը ճիդ ճիզ ճլզ	յգ յթ յիդ յիէ	ճիգ ճլբ
ճիս ճծա ճծէ	յիսե յծա յծէ	ճձզ մժգ

Կանոնն ի յորսատուսն հնդկեան		
ՀՈՒԿԱՍ	ՀՈՒԿԱՍ	ՀՈՒԿԱՍ
ա գ	ՃԼԱ ՃԽԳ ՃԽԹ ՃԾԱ	ՍԾԹ ՍԿԴ ՍԿԱ
է թ	ՃԾԴ ՃԾԹ ՃԿԱ ՃԿԴ	ՍԿԳ ՍԿԶ ՍԿԸ
ի ԻԲ	ՃԿԴ ՃԿԶ ՃԿԴ ՃԿԶ	ՍՁԸ ՍՂԶ ՍՂԲ
ԻԹ ԼԱ Ծ	ՃԿԸ ՃՁ ՃՁԴ ՃՁԸ	ՅԱ ՅԴ ՅԶ
ԾԱ ԿԷ ԿԸ	ՃՂ ՃՂԲ ՃՂԶ	ՅԸ ՅԺԶ
ԿԹ ԿԺ Կ	ՍԱ ՍԳ ՍԸ ՍԺ	ՅԻ ՅԻԶ
ՀԲ ՀԷ ՃԴ	ՍԱ ՍԳ ՍԸ ՍԺ	ՅԼԱ ՅԼԴ
ՃԶ ՃԷ	ՍԺԴ ՍԼԳ ՍԼԷ	ՅԼԱ ՅԼԴ
ՃԺԳ ՃԺԷ ՃԼԲ ՃԼԴ	ՍԼԷ ՍԼԶ ՍԾԲ ՍԾԶ	ՅԼԴ ՅԼԲ

Կանոնն ի յորսատուսն հնդկեան		
ՅՂԱՌԵՎ	ՅՂԱՌԵՎ	ՅՂԱՌԵՎ
Դ Է Թ ԺԱ	ՀԱ ՀԴ ՀԶ ՀԹ	ՃԺԳ ՃԺԷ ՃԺԸ ՃԺԹ
ԺԳ ԺԶ ԺԸ ԻԲ	ՂԲ ՂԴ ՂԷ ՂԹ	ՃԿԳ ՃԿԷ ՃԿԸ ՃԿԹ
ԻԳ ԻԷ ԻԹ ԼԱ	ՃԲ ՃԴ ՃԶ ՃԸ	ՃԿԱ ՃԿԳ ՃԿԷ ՃԿԹ
ԼԳ ԼԶ ԼԹ ԽԱ	ՃԺ ՃԺԲ ՃԺԷ ՃԺԸ	ՃՀԱ ՃՀԴ ՃՂԱ ՃՂԳ
ԽԳ ԽԷ Ծ ԾԲ	ՃԺԹ ՃԻԳ ՃԻԷ ՃԻԸ	ՃՂԷ Ս ՍԲ ՍԷ
ԾԴ ԾԶ ԾԸ ԾԺ 4	ՃԼ ՃԼԲ ՃԼԴ ՃԼԶ	ՍԷ ՍԺ ՍԺԲ ՍԺԴ
4Բ 4Դ 4Զ ՀԱ	ՃԼԲ ՃԽ ՃԽԳ ՃԽԴ	ՍԺԶ ՍԺԸ ՍԻ ՍԻԴ
ՀԳ ՀԷ ՀԶ ՀԱ	ՃԽԷ ՃԽԷ ՃԽԹ ՃԾԱ	ՍԻԶ ՍԻԸ ՍԼ ՍԼԲ

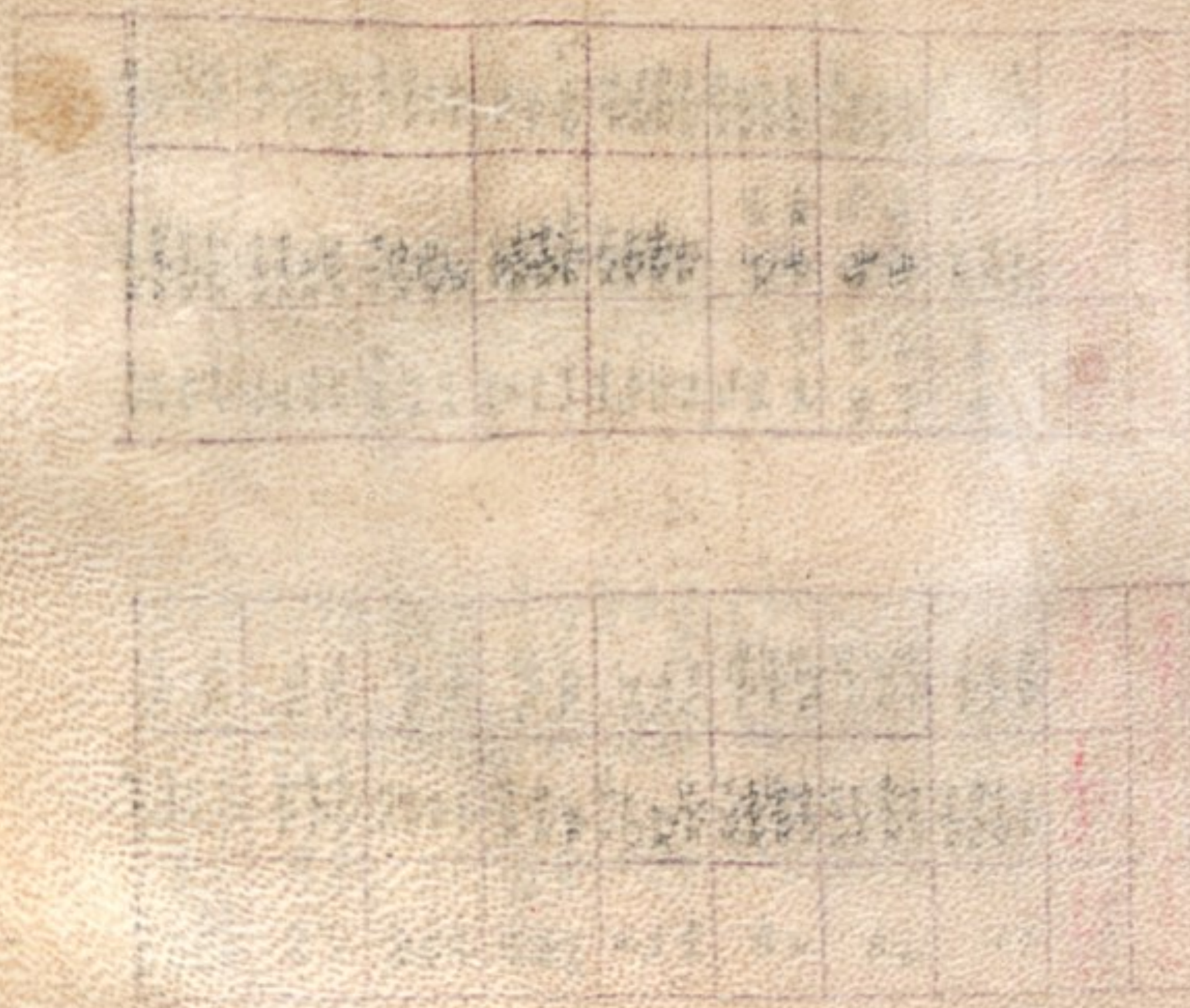

Բ ստ մատթեոսի աւետարանին Գլխաւորք: մաթ մրկղուկ յոհ:

ա Ա ասն մոգուցն :: ա

բ Ա ասն կոտորածի մանգանցն :: բ

գ Յառաջընթաց քարոզութիւնն յովանն ու գ ե

վասն երկնից արքայ ու թեանն ::

դ Ա ասն վարդապետու թեան փրկչին :: դ

ե Ա ասն երանու թեանն :: ե ժէ

զ Ա ասն բորոտ ին :: զ դ ժբ

է Ա ասն հարիւրապետին :: է թ ժը

ը Ա ասն զոքանչ ինպետրոսի :: ը բ թ

թ Ա ասն բժշկու թեամենայն ցաւոց :: թ դ ժ

ժ Ա ասն որոչետ հրամաներ թալ զկնի :: ժ

ժա Ա ասն սաստելոյ իվերա ջրոցն :: ժա ժ իգ

ժբ Ա ասն դիւահարացն :: ժբ ժա իդ

ժգ Ա ասն անդամա լուծ ին :: ժգ ե ժգ ե

ժդ Ա ասն մատթեի :: ժդ զ ժդ

ժե Ա ասն դատեր ժողովրդապետին :: ժե ժբ իե

ժզ Ա ասն տեռատեսն կնոջն :: ժզ ժգ իզ

ժէ Ա ասն երկուց կուրացն :: ժէ

ժը Ա ասն խլին ևհամր դիւահարին :: ժը

ժթ Ա ասնաւաք ելոցն իշխանու թեան :: ժթ ժդ իե

զկա[illegible] համարոցս կանաչ գրով ի գլխի

[illegible]

ի	ասն առաքելոցն իյովհաննէ	ի			
իա	ասնորոյ ձեռնն գաւսացեալ էր	իա	է	ժէ	
իբ	ասն կոյր և խուլ դիւահարին	իբ		ԼԹ	
իգ	ասն որ խնդրեին նշանս	իգ		խա	
իդ	ասն առակացն	իդ	թ	իբ	
իե	ասն յովաննու և ցերովդի	իե	ժէ		
իզ	ասն հինգ հացիցն	իզ	ժզ	իը	ը
իէ	ասն երթալոյն իվերածովուն	իէ	ժէ		թ
իը	ասն անցելոցն զպատրուիրանա վնայ	իը	ժը		
իթ	ասն քանան ացւոյն	իթ	ժթ		
լ	ասն բժշկելոյ զծողովուրդն	լ			
լա	ասն խաւթն հացիցն	լա	խա		
լբ	ասն խմորոմ փարիսեցւոցն	լբ	իբ	խդ	
լգ	ասն որ իկեսարիա հարցմա նն	լգ	իդ	իթ	
այլակերպ լդ	ասն գեղեցկակերպութեան տն	լդ	իե	լ	
լե	ասն լուսնա հարին	լե	իզ	լա	
լզ	ասն խնդրելոյ զերկդրամեա նն	լզ			
լէ	ասն ձարցանելոյն թէոնէիմենջ մեծ	լէ			
լը	ասնառակի հարիւր ոչխարին	լը	իէ	լբ	
լթ	ասն թողլոյ զբիւր տաղանդն	լթ		ծզ	
խ	ասն ձարցանել ոարձակմանկնոջ	խ	իը		

ԽԱ	Ա	ասն հարցանելո մեծատանն զյ՚ս ։	ԽԱ	ԻԹ	ԿԳ
ԽԲ	Ա	ասն վարձկութ՚ե մշակացն ։	ԽԲ		
ԽԳ	Ա	ասն որդւոցն զեբեթեայ ։	ԽԳ	Լ	
ԽԴ	Ա	ասն երկուց կուրացն ։	ԽԴ	ԼԱ	ԿԴ
ԽԵ	Ա	ասն եշուն նյովանակին ։	ԽԵ	ԼԲ	ԿԸ	ԺԴ
ԽԶ	Ա	ասն կուրացն նկաղացն ։	ԽԶ	ԻԳ	ԿԴ
ԽԷ	Ա	ասն չորանալոյ թզենւոյն ։	ԽԷ	ԼԳ	
ԽԸ	Ա	ասն հարցանելոյ զտ՚րն քահա	ԽԸ		
		նայապետիցն նծերոցն ։			
ԽԹ	Ա	ասն երկուց որդւոցն առակաց ։	ԽԹ	ԼԶ	Հ
Ծ	Ա	ասն այգւոյն առակին ։	Ծ	ԼԵ	
ԾԱ	Ա	ասն կոչեցելոցն ի հարսանիսն ։	ԾԱ		
ԾԲ	Ա	ասն դահեկանին որովփորձեցին ։	ԾԲ		ՀԱ
ԾԳ	Ա	ասն սաղուկեցւոցն ։	ԾԳ	ԼԸ	ՀԲ
ԾԴ	Ա	ասն աւրինա կան ացն ։	ԾԴ	ԼԹ	
ԾԵ	Ա	ասն տ՚ն ձարցանելոզփարիսեցին ։	ԾԵ	Խ	ՀԳ
ԾԶ	Ա	ասն վայ տալոյ դպրացն և փար՚ ։	ԾԶ		
ԾԷ	Ա	ասն կատարածի ։	ԾԷ	ԽԲ	ՀԵ
ԾԸ	Ա	ասն աւուրն և ժամուն ։	ԾԸ	ԽԳ	
ԾԹ	Ա	ասն տա՚ն կուսան ացն ։	ԾԹ		
Կ	Ա	ասն զտաղա՚նդն տալոյ ։	Կ		ՀԵ

կա՛ ԱՍՆ գալըստ եանն տ՛ն ։ կա՛

կբ՛ ԱՍՆ աւծանելոյ զտ՛ր՛ն իւղով ։ կբ՛ խ՛դ խ՛ա ժ՛բ

կգ՛ ԱՍՆ պատրաստելո՛ զպասքայն ։ կգ՛ խ՛ե հ՛զ

կդ՛ ԱՍՆ աւրինաւորի՛ խորհրդոյն ։ կդ՛

կե՛ ԱՍՆ մատնու Թեա՛նն տ՛ն ։ կե՛ խ՛զ

կզ՛ ԱՍՆ ուրացու Թ՛ե՛ն պետրոսի ։ կզ՛ խ՛է

կէ՛ ԱՍՆ յուդայի՛ զըղջմանն ։ կէ՛

կը՛ ԱՍՆ խնդրելոյ զտ՛ր՛ունա կան կը՛ խ՛ը ՃԲ ժ՛ը

մարմ ինն ։ ՃԻ

Ի հինգ տեղւոջ՝ չորս աւետարան իչք՛ն համա
ձայն ին միմեանց ։ Ի հինգ տեղւոջ չորսաւ
ետարան իչք՛ն համա ձայն ին միմեանց ։
Ի հինգտեղւոջ չորսաւետարանիչն համա ձայն ին ։
Ի մաթեոս՝ ԻԶ տեղի երեքն համա ձայն ին ։
Մարկոս՝ ԻԶ տեղի երեքն համա ձայն ին ։
Ղուկաս՝ ԻԷ տեղի երեքն համա ձայն ին ։
Յոհաննես՝ Ը տեղի երեքն համա ձայն ին ։
Ի մաթեոս՝ Ի տեղի երկուքն համա ձայն ին ։
Մարկոս՝ ԺԲ տեղի երկուքն համա ձայն ին ։
Ղուկաս՝ Ժ տեղի երկուքն համա ձայն ին ։
Մարկոս՝ ԺԲ տեղ Ը ցամ՛ ։ Ղուկաս՝ Ժ տեղ՝ Ը ցամաձ՛ ։

Յոհաննես չունի ։ Մաթեոս ծ̅ե̅ տեղ միայն ։
Յլուկաս գ̅ տեղ միայն ։ Ղուկաս լ̅ե̅ տեղ միայն ։
Յոհաննես, իտեղի տեղի միայն ։

Նախադրու թ̅ի Ըստ մաթեոսի Աւետարանին ։

Աւետարանն որ ըստ մաթեոսի գրեալ է՝ զի ինքն
մաթեոս աշա կերտատն գրեաց զաւետարանս զայս,
Եւ պատմէ մեզ իսկզբանն զըստ մարմնոյ ծնունդ փրկ
չին իզաւակէ դաւթի ։ վասնորոյ եզ ազգահամար ն
ծողովէ մինչև ի բ̅ս̅, ա՛զգս ի̅ս̅ ։ Բ երէ ըստ կարգ ի
եզմկրտու թիւնն յովաննու, և ի լերինն իդիւաց ըզ
փորձու թիւնն, և նշանս եարըւ եստս մեծամեծս ի
փրկչէն եղեալ, և զընտրու թիւն աշա կերտացն,
և վասն խորհրդոյ մատնու թեանն, և զկատարածն
Զի մատնեցաւ պեղատոսի, և խաչեցաւ մարմնով,
և մարմ ինն եդաւ ի գերեզմանի, և զինըւ որքն քաժա
նեցին զհանդերձս նորա ։ Նոյն և զերրորդաւ ուր
յարու թիւնն, և զպատըւեր աշակերտացն, աշակեր
տել զամենայն հեթանոսս և մկրտել զնոսայ ։
Պատըւ իրեաց լինել ընդ նոսա զամենայնաւ ուրս
մինչև ի կատարած աշխարհի ։ և նմափառք յաւ իտեան ։
Երջանկացդ պարուշայ ցեմ, յիշել զեղկեղիոգիս իբար ին
բ̅ս̅ զյո՛հեա՛ և զծնաւղսն իմ, և ա̅ծ̅ զձեզ՛ յիշեսցէ ։ Ֆ

ՄԱԼԵՏԱԿԱՆ
ՀԱՅՆ ՄԱԹԷՈՍ

զարարածոյ։ զարարածոյ։

Ա զարարածոյ։ Ա զարարածոյ։

Բ զարարածոյ։ Բ զարարածոյ։

Գ զարարածոյ։ Գ զարարածոյ։

Դ զարարածոյ։ Դ զարարածոյ։

Ե զարարածոյ։ Ե զարարածոյ։

Զ զարարածոյ։ Զ զարարածոյ։

Է զարարածոյ։ Է զարարածոյ։

Ը զարարածոյ։ Ը զարարածոյ։

Թ զարարածոյ։ Թ զարարածոյ։

Ժ զարարածոյ։ Ժ զարարածոյ։

Ի զարարածոյ։ Ի զարարածոյ։

Լ զարարածոյ։ Լ զարարածոյ։

Խ զարարածոյ։ Խ զարարածոյ։

Ծ զարարածոյ։ Ծ զարարածոյ։

Կ զարարածոյ։ Կ զարարածոյ։

Հ զարարածոյ։ Հ զարարածոյ։

Ձ զարարածոյ։ Ձ զարարածոյ։

Ղ զարարածոյ։ Ղ զարարածոյ։

Մ զարարածոյ։ Մ զարարածոյ։

Յ զարարածոյ։ Յ զարարածոյ։

Ն զարարածոյ։ Ն զարարածոյ։

Շ զարարածոյ։ Շ զարարածոյ։

Ո զարարածոյ։ Ո զարարածոյ։

Չ զարարածոյ։ Չ զարարածոյ։

Պ զարարածոյ։ Պ զարարածոյ։

Ջ զարարածոյ։ Ջ զարարածոյ։

Ռ զարարածոյ։ Ռ զարարածոյ։

Վ զարարածոյ։ Վ զարարածոյ։

Տ զարարածոյ։ Տ զարարածոյ։

Ր զարարածոյ։ Ր զարարածոյ։

Ց զարարածոյ։ Ց զարարածոյ։

Ւ զարարածոյ։ Ւ զարարածոյ։

Փ զարարածոյ։ Փ զարարածոյ։

Ք զարարածոյ։ Ք զարարածոյ։

Օ զարարածոյ։ Օ զարարածոյ։

Ֆ զարարածոյ։ Ֆ զարարածոյ։

Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց Իսրայելի։ Զ
Զ ամենայն ծնաւ-
ղաց արու բաբելացւոց։

Եղիուդ ծնաւ
զԵղէազար ։
Եղէազար ծնաւ
զՄատթան ։
Մատթան ծնաւ
զՅակոբ ։
Յակոբ ծնաւ զՅով
սէփ զայրն Մա
րեմայ · որում խաւ
սեալ էր զՄարիամ
կոյս ։ յորմէ ծնաւ
յս̅ որ անուանեալն կոչեցաւ
քս̅ ։
բ/ժ Այս ամենայն
ազգքն յաբրահա
մէ մինչեւ ի դաւիթ ·
ազգք չորեքտասանք ։
Եւ ի դաւթէ մինչեւ
ի գերութիւնն բաբե
լացւոց ազգք չոր
եքտասանք ։
Եւ ի գերութենէն
բաբելացւոց մինչեւ
ի քս̅ · ազգք չոր
եքտասանք ։
գ/ե Եւ յս̅ի քի̅ ծն
ունդն էր այսպէս ։
Ի խօսեալ մայրն
նորա մարիամայ
յովսէփու ։ մինչ չեւ
եկեալ առ միմեանս ·
գտաւ յղացեալ ի
հոգւոյն սրբոյ ։
դ/ժ Եւ յովսէփ այր ն
որա քանզի ար
դար էր · եւ ոչ կամէր
առակել զնա · խոր
հեցաւ լռելեայն ար

մ
բ

մ
գ
դ

Ձակել զնա։

Ումինչ դեռնա զայս
ածեր զմտաւ, աչա
հրեշտակտն իտես
լեան երևեցաւ նմա
ևասէ։

Յովսեփ որդ ի
դաւթի. մի երկնչիր
առնուլառքեզ զմա
րիամ կինքո։ քան
զի որ ինմայն ծնեալ
ի հոգւոյն սրբոյ։

Ծնցի որդի. ևկո
չեսցես զանուն նո
րա յս։ զինա փր
կեսցե զժողովուր
դ իւր իմեղաց իւ
րեանց։

Այլ այսամենայն
եղև, զի լցցի որա
սացաւն իտէ ի ձեռն
եսայեայ մարգարէի.
Ա հա կոյսն յղասցի
ևծնցի որդի. ևկոչ
եսցեն զանուն նորա
եմ մանուէլ որ թարք
մանի ընդ մեզ ած։

Ուզարթուցեալ յով
սեփ ի քնոյ անտի
արար որպես հրամ
այ եաց նմա հրեշտ
ակն տն։ ա՛ոյինքն
զկին իւր. ևոչ գի
տերզնա մինչև ծը
նաւ զորդին իւր զա
նդրանիկ. ևանըւ
անեաց զանուն
նորա յս։

Եւ ծնանելն

յի իբեդղեեմ հրեաս
տանի յաւուրս հե
րովդի արքայի. ա
հա մոգք յարևելից
եկին յեմ: Եաս են
ուրե որ ծնաւ արքայն
հրեից: զի տես աք
զաստղն նորա յա
րևելս՝ Եեկաք երկ
իր պագանել նմա:
Եւ իբրև լուաւ ար
քայ հերովդես խռով
եցաւ, Եամեն այն
եմ ընդ նմա: Եժողո
վեալ զամենայն քա
հանայապետս Եզդր
պիրս ժողովրդեանն
հարցանէր ինոցանէ

Թեուրծնանիցի քան:
Եւ նոքա ասեն ցնա
ի բեդղեեմ հրեաստ
անի: Զ հայսպես
գրեալ ի ձեռն մար
գարեին: Եդուբեդ
ղեեմ երկիր յուդայ
ոչ ինչ կրտսեր ես յիշ
խանս յուդայ: իքեն
ելցե ինձ իշխան որ
հովրւ եսցե զժողով
ուրդիմ զիեր:
Զ այն ժամ հերով
ես գաղտ կոչեաց
զմոգսն, Եստուգեաց
ի նոցանէ զժամա
նակ աստեղն երևե
լոյ: արձակեա ց
զնոսա իբեդղեեմ Եւ

ասէ ։ Գ նացէք ստ
ուգեցէք՛ վասն ման
կանն ։ Նյորժամ գը
տանիցէք՝ ազ՛դ ար
ասջիք ինձ զիւ ե՛ս
եկեալ երկի՛րպագ ից
նըմայ ։

Ե ւնոքա իբրև լը
ան իթագաւ որ են.
գընացին ։ Եւահ ա
աստղն զորտես ին
յարևելս . առաջ ն
որդեա՛ց նոցա մին
չև եկեալ եկա՛ց իվէ
րայ ուրե՛ր մանուկն ։

Ի բրև տեսին զաստ
ղն, խնդացին յոյժ
ուրախու թ̄ի մեծ ։

Ե ւիբրև մտին ի
տունն . տեսին զմա
նուկն հանդերձ մար
իամաւ մարքն իւրով ։
Նանգեալ երկի՛ր պա
գանեին նմա ։ Եւ բա
ցեալ զգանձս իւր
եանց . մատուցի՛ն նմա
պատարագս ։ ոսկի՛,
և կնդրո՛ւկ . և զմո՛ւռս ։

Ե ւհրաման առեալ
իտեսլեան, չդառ ն
ա՛լ անդրէն առ հեր
ովդես ։ ընդա՛յլ ճա
նապարհ գնաց ին
յաշխարհ իւ
րեանց ։

Ե ւիբրև գնացին նո
քայ անտի . ահա հը
րեշտակ̄ն իտեսլեաւ .

երևեր՛ յովսեփու և
ասեր ։ արի՛ առ զմա
նուկդ և զմայր իւր
և փախիր՛ յեգիպտոս ։
և ա՛նդ լինիջիր ցոր
ժամ ասացից քեզ ։
քանզի ի խնդի՛րէ հե
րովդես կորուսան
ել զմանուկդ ։

Ե ւնա յարուցեալ
ա՛ռ զմանուկն և զմայր
իւր գիշերի, և գնա՛ց
յեգիպտոս ։ և ա՛նդ
եր մինչև ցվախջան
հերովդի ։

Զ ի լցցի՛ ասացեա
լն ի տ̄է ի ձեռն մար
գարէին որասէ ։ յեգ
իպտոսէ՛ կոչեցից զոր
դի իմ ։

Ի Յ այն ժամ իբրև է
տես՛ հերովդես թէ
խաբեցաւ իմոգ ուց
անտի՝ բարկաց ա՛ւ
յոյժ ։ Եւառ աքեաց
կոտորեա՛ց զամ են
այն մանկունսն որ է
ին իբեդղեեմ և յամ է
նայն սահմանս նո
րա ։ յերկեմենի՛ցևի
խոնարհ ։ ըստ ժա
մանակի՛ն զոր ստու
գեա՛ց իմոգուցն ։

Յ այն ժամ կատա
րեցա՛ւ ասացեալն ի
տ̄է ի ձեռն երեմիա՛
մարգարէի որասէ ։

Զ ա՛յն գու ժեաց ի
հրուամա ։ ողբո՛ւմն

ևլալո՛ւմն, ևաշխար
ո՛ւմն յոյժ։ Հոաք ել՝
լայ՛ր զորդիս իւր ևո՛չ
կամէր մխիթար ել՝
զիո՛չ էին։

Եւիվախճան ելն
հերովդի, ահա հր
եշտակ տ̄ն խտեսլեան
երևէր յովսեփա յեգ
իպտոս ևասէր, ար
ի՛ առ զմանուկդ ևզ
մայր իւր, ևգնա՛ յեր
կիրն ի̄լի։ զիմեռա՛ն
որք խնդրէին զան
ձն մանկանդ։

Եւնա յարուց եալ
ա՛ռ զմանուկն ևզ
մայր նորա. ևե՛կն
յերկիրն ի̄լի։

Եւիբրև լուաւ եթէ
աքք եղաւ՛ոս թագաւ
որեաց հրեաստանի
փոխանակ հերովդի
հա՛ւրն իւրոյ՝ երկեա՛ւ
երթալ անդր։

Եւհրաման առեալ ի
տեսլեան, գնա՛ց ի
կողմանս գալիլեացւ
ոց։ Եւեկեալ քնա
կեցա՛ւ իքաղաք ին
որ կոչէր նազարեթ։

Զի լցցի քան մարգ
արէ իցն. Թէ նազաւ
ռացի՛ կոչեսցի։

Ճառուրսն

Զ

յայնոսիկ, գա՛ յով
հա՛ննես մկրտիչ՝ քա
ռոզել՛ յանապատին

ՏՀ ՇՂ ՄԻԵ
Ե Ղ Ժ

հրեա աստանի և ասել՝
ապաշխարեցէք՝ զի
մերձեալ է արքայ
ութիւն երկնից ։

ը/ա Զի սա՛ է վասն ո
րոյ ասացաւն ի ձեռն
եսայեա՛ մարգարէի որասէ ։
Չա՛յն բարբառ ոյ
յանապատի ։ պատ
րաստ արարէք զճա
նապարհ տ̄ն , և ու
ղե՛ղ արարէք զշաւի
ղըս նորայ ։

թ/զ Եւ ինքն յովհա՛ննէ՝
ունէր՛ հանդերձ իստ
և ոյ ուղտու ։ և գաւ
տի՛ մաշկեղէն ընդ
մէջ իւր ։ և կերակո՛ւր
նորա՝ ե՛ր մարախ և

մեղր վայր ենի ։
Յայն ժամ ելան է
ին առնա ամենա՛յն ե՛մ
ացիք , և ամենա՛յն
հըրեաստան , և ամե
նա՛յն կողմն յորդան
անու ։ մկրտ էի՛ն ի
նմանէ խոր ոանան
գետ՝ և խոստով՛ան
լինեին զմեղս իւր
եանց ։

ժ/ե Եւ տեսեա՛լ զբազու
մս ի սադուկեցւ ոցն
և ի փարիսեցւ ոցն եկ
եա՛լս ի մկրտու թիւն
նորա, ասէ՛ ցնոսա ։
Ծնո՛ւ նդք ի ժից ։
ո՞ ցոյց ձեզ փախ
չել՛ ի բարկու թենէն

մ մր ղ յ մ
ը բ ե ժ ժ
թ

որ գալոցնեն ։

Արարեք այս ու
հետև պտուղ արժ
անի ապաշխար ու
թեան ։ Եմի համ
արիցէք ասել յան
ձինս, եթէ ունիմք
մեք հայր զաբրահամ ։
Ասեմ ձեզ ։ զի
կարողէաց, էքար
անցս յայս ցան է
յարուցանել որդիս
աբրա համ ու ։

Զիաւասիկ՝ տա
պար առ արմինծա
ռոց դնի ։ ամենայն
ծառ որոչ առնիցէ
զպտուղ բարի՝ հա
տանի ևիշուր արկանի ։

ժա
ա

Եսմկրտեմ զձեզ զ
ջրով՝ յապաշխար ու
թիւն ։ բայց որ զկնի
իմգայ՝ հզաւրա գոյնէ
քանզիս ։ Եես չեմ բաւ
ական բառնալ զկաւ
շիկս նորա ։ նա՛ մկր
տեսցէ զձեզ ի հոգին
սուրբ և ի հուր ։

ժբ
ե

Որոյ հեծանոցն ի
ձեռին իւրումէ, և սրբ
եսցէ զկալ իւր ։ ժող
ովեսցէ զցորեանն ի
շտեմարանս իւր, և զ
յարդն այր եսցէ ան
շեջ հրով ։

ժգ
ժ

Ցանժամ գա
յս ի գալիլեէ առ յով
հաննես, մկրտել ինմա
նէ ։

մ
ժա
ժբ
ժգ

Եւ յովհաննէս՝ առ
գետոյն կնքեաց և ասէ ։
Ինձ պիտոյ է ի քէն մկր
տել՝ և դու առ իս գաս ։
Պատասխանի ետ
Յս և ասէ ցնա ։ Թոյլ
տուր այժմ ։ զի այս
պէս վայել է մեզ լց
նուլ զամենայն արդ
արութիւն ։ Եւ ապա
Թոյլ ետ նմա ։
ձգ ա Եւ իբրև մկրտեցաւ
Յս ։ ել վաղվաղակի
ի ջրոյ անտի ։ և ահա
բացան նմա երկինք ։
Եւ տեսեալ զհոգին այ
զի իջանէր իբրև զա
ղաւնի եկեալ ի վեր
այ նորա ։

մ մր ղ մ
ձգ ե ձգ ձէ

Եւ ահա ձայն յերկ
նից որ ասէր ։ դա է
որդի իմ սիրելի ընդ
որ հաւանեցայ ։
ձէ բ ՅԱՅՆԺԱՄ
վարեցաւ Յս յանա
պատ ի հոգւոյն փոր
ձել ի սատանայէ ։
ձգ ե Եւ պահեալ զքառա
սուն տիւ և զքառա
սուն գիշեր՝ ապա քա
ղցեաւ ։
Եւ մատուցեալ փոր
ձիչն ասէ ցնա ։ Եթէ
որդի ես այ, ասա
զի քարինքս այսոքիկ
հաց լինիցին ։
Նա պատասխանի ա
նի ետ և ասէ ։

մ
ձէ
ձգ

Գրեալ է թէոչ հա
ցիւ միայն կեցցէ
մարդ՝ այլ ամենայն
բանիւ որ ելանէ ի
բերանոյ այ ։
Յայնժամ առեալ
ածէ զնա սատանա
ի քաղաքն սուրբ, և
կացուցանէ զնա ի
վերայ աշտարակի
տաճարին և ասէ ցնա։
Եթէ որդի ես այ, արկ
զքեզ աստի ի խոնարհ ։
Զի գրեալ է թէ հրեշ
տակաց իւրոց պատ
ուիրեալ է վասն քո։
և ի վերայ ձեռաց բար
ձցեն զքեզ, զի մի՛ եր
բէք հարցես զքարի

զոտն քո ։
Ասէ ցնա դարձ
եալ յս, գրեալ է թէ
ոչ փորձեսցես զտր
ած քո ։
Դարձեալ առն
ու ածէ զնա սատա
նայ ի լեառն մի բարձր
յոյժ, և ցուցանէ
նմա զամենայն թա
գաւորութիւնս աշ
խարհի և զփառս նո
ցա ։ և ասէ ցնա ։
Զայս ամենայն քեզ
տաց՝ եթէ անկեալ
երկիր պագանից
ես ինձ ։
Յայնժամ ասէ
ցնա յս ։ Երթ յետս

իմ սատանա ։ գր
րեալ է . տն այ քում
երկիր պագցես , եւ զ
նմա միայն պաշտեսցես ։
ձէ Ա Ապա եթող զնա
սատանայ , եւ ահա հր
եշտակք մատեան եւ
պաշտէին ըզ
նա ։
ԵՒ ԻԲՐԵՒ ԼՈ
ւաւ յս եթէ յովհաննէս
եւ մատնեցաւ ՝ մեկն
եցաւ գնաց ի գալիլեա ։
ձը Է Եւ թողեալ զնազա
րեթ , եկն բնակեցաւ
ի կափառնաում , ի ծո
վեզերին ։ ի սահ
մանս զաբողոնի եւ
նեփթաղիմայ ։

մ մ յ
ձէ ա իզ
ժը ը ձը ժէ ճ
ձը

Զի լցցի բանն
որ ասացաւ ի ձեռն
եսայեայ մարգարէի ։
Երկիր զաբողոնի եւ
երկիր նեփթաղիմա ։
ճանապարհ ծովու
յայնկոյս յորդանա
նու , գալիլեա հեթ
անոսաց ։ ժողովուր
դ որ նստէր ի խաւա
րի ետես լոյս մեծ ։
Եւ որոց նստէին յաշ
խարհին եւ ի ստուերս
մահու՝ լոյս ծագեաց
նոցա ։
Ի Դ Յայնմ հետէ սկս
աւ քարոզել յս եւ աս
ել ։ ապաշխարեցէք
զի մերձեցեալ է արքայ

մ մ
ի թ

ու Թիւն երկնից:

Մինչ դեռ զգնայր
յս ընդ եզր ծովուն
գալիլեացւոց՝ ետես
երկուս եղբարս: զսի
մոն զկոչեցեալն պե
տրոս, և զանդրեաս
եղբայր նորա, արկ
եալ ուռկանս ի ծով
քանզի ձկնորսք էին:

Եւասէ ցնոսա: ե
կայք զկնի իմ, և արա
րից զձեզ որսորդս
մարդ կան:

Եւ նոցա Թող եալ
վաղվաղակի զգոր
ծիսն, գնացին զը
հետ նորա:

Եւ մատուցեալ ան
տի յառաջ, ետեսայլ
երկուս եղբարս: ըզ
յակովբոս զեբեդեա
և զյովհաննես եղբ
այր նորա ի նաւ ին.
զեբեդեա՛ հանդերձ
հարքն իւրեանց մինչ
դեռ կազմէ ին զուռ
կանս իւրեանց. և կո
չեաց զնոսա:

Նոցա Թողեալ վաղ
վաղակի զնաւն և զ
հայրն իւրեանց. գը
նացին զհետնորա:

Եւ շրջէր յս ընդամ
ենայն կողմանս գալ
իլեացւոց: ուսուցա
նէր ի ժողովուրդս նո
ցա. և քարոզէր զաւե

տարանն արքայ ու-
թեան ։ և քժշկե՛րզա
մենայն հիւանդ ու-
թիւնս և զամենայն
ախտս իժողովրդեան՝ ։
Եւ ե՛լ լուր նորա ընդ
ամենայն երկիրն ա
սորւոց ։ Եւ մատու-
ցի՛ն առնա զամե ն
այն հիւանդս որ նե
ղեա՛լեին իպե՛սպե
ցաւս և իտանջանս ։
և զդիւահա՛րս ։ և զ
լուսնո՛տս ։ և զանդա
մա լոյ՛ծս ։ և քժշկ
ե՛աց զնոսա ։
Եւ երթային զհետնո
րա ժողովուրդք բազումք
իգալիլեէ ։ և ի դեկա

պաւլեա ։ և յ՟եմէ ։ և ի
հրէ աստանէ՛ և յա՛յն
կոյս յորդանանու ։ և
քրժշկեա՛ց ըզ
նոսա ։
Ի՟դ ժ ԻՐԵՍԵԱ
զժողովուրդան՝ ե՛լ ի
լեառն ։ և իբրև նա
տա՛ւանտ ։ մատե՛ա
առնա աշակերտքն
նորայ ։
Ի՟ե ե Եւ բացեա՛լ զբերան
իւր՛ ուսուցան ե՛ր
զնոսա և ասեր ։
Ի՟ բ Երանի՛ աղքատ
աց հոգւով ։ զինոցա՛
է արքայու թիւ ն
երկնից ։
Ի՟զ Երանի՛ սգաւորաց

մ մր ղ
իդ իե
իե իզ
իզ իբ

զինոքա՛ մխիթ ա
ր եսցին ։
Ե՛ բանի՛ հեզոց՝ զի
նոքա՛ ժառանգ ես
ցեն զերկիր ։
Ե՛ բանի՛ որ քաղց
եալ և ծարաւ ի ից
են արդարու թեան ։
զինոքա՛ յագեսցին ։
Ե՛ բանի՛ ողորմած
աց ։ զինոքա ողոր
մու թի՛ւնգտցեն ։
Ե՛ բանի այնոցիկոր
սուրբն են սրտիւք ։
զինոքա զա՛ծտեցեն ։
Ե՛ բանի խաղաղա
րարաց ։ զինոք այ
որդիք՛ա՝ կոչեսցին ։
Ե՛ բանի որ հալա

ծեալ իցեն վասն ար
դարու թեան ։ զի
նոցա՛ է արքայ ու
թի՛ն երկնից ։
Ե՛ բանի՛ է ձեզ յոր
ժամ նախատ իցեն
զձեզ և հալած ես
ցեն ։ և ասիցեն զա
մենայն բան չար զ
ձենջ սուտ վասնիմ ։
ցնծացեք և ուրա՛խ
լերուք ։ զի վարձք
ձեր բազո՛ւմ են յեր
կինս ։ զիա՛յս պես
հալածեցին զմար
գարեան որ յառաջ
քան զձեզ՛ էին ։
Ի՛ ու՛քէք ԱՂ
երկրի ։ ապա եթէ

մ ղ
իէ
իը
իթ իէ

մ մր ղ
լ
լա ճ իթ

ադն ան համի՝ ի՞ւ
յաղեսցի։ ո՛չ իմիք
ազդիցէ այնու հե
տև, բայց եթէ ըն
կենո՛ւլ արտաքս և կո
խա՛ն լինել իմարդ
կանէ։

Ի ո՛ւք էք լոյս աշ
խարհի։ ո՛չ կարէ
քաղաք թաքչել որի
վերա լերին կայցէ։
և ո՛չ լուցանեն ճր
ագ և դնեն ընդ գըր
ուանաւ։ այլ ի վեր
այ աշտանակի՝ և
լոյս տա ամենեցուն
որ ի տա՛ն ննիցեն։

Ա յ՛նպէս լուսաւ
որեսցէ լոյս ձեր ա
ռաջի մարդ կան։
որպես զի տեսցեն
զգործսն ձեր բար
իս՝ և փառաւոր ես
ցեն զհայրն ձեր որ
յերկինսէ։

Մ ի՛ գ ա մ ա
ր ի ք եթէ եկի լուծա
նել զաւրենս կամ զը
մարգարես։ ո՛չ եկի
լուծանել՝ այլ լնո՛ւլ։

Ա մեն ասեմ ձեզ։
մինչ և անց ցեն երկ
ինք և երկիր՝ յո՛վտմի
որ նշանա խեց՛ մի՝
ո՛չ անց ցէ յաւր ին
աց և իմարգար է
ցն, մինչ և ամեն
այն եղիցի։

մ մր ղ
լբ ճթ ճձէ
ճլգ հթ

մ ղ
լգ
լդ ճղդ

ԺԵ Բ Որ ոք լուծցէ մի
ինչ ի պատուիրա
նացս յայսցանէ
ի փոքունց՝ եւ ուսու
ցէ այնպէս զմար
դիկ՝ փոքր կոչես
ցի յարքայութե
երկնից ։
Իսկ որ առնիցէ
եւ ուսուսցէ՝ նա
մեծ կոչեսցի յարք
այութե երկնից ։
Բայց ասեմ ձեզ։
զի եթէ ոչ առաւել
լիցի արդարու
թիւն ձեր աւելի
քան զդպրացն եւ զ
փարիսեցւոցն՝ ոչ
մտանիցէք յարքայ
ութիւն երկնից ։
Լուարուք զի աս
ացաւ առաջնոցն
թէ մի սպանաներ։
զի որ սպանանիցէ
պարտական լիցի
դատաստանի։
Այլ ես ասեմ ձեզ։
եթէ ամենայն որ
բարկանայ եղբաւր
իւրում տարապար
տուց. պարտաւոր
լիցի դատաստանին։
Եւ որ ասիցէ ցեղ
բայր իւր յիմար պար
տաւոր լիցի ատենի։
Եւ որ ասիցէ ցեղ
բայրն մորոս պար
տաւոր լիցի ի գեհեն
հրոյն։

մ
ժե

Ե Թէ մատուցանի
ցես զպատարագն քո
ի վերայ սեղանոյ՝ և
անդ յիշեսցես եթէ
եղբայրքո ունիցի
ինչ խէթ զքէն՝ թող
զպատարագն քո առ
աջի սեղանոյն, երթ
նախ հաշտեաց ընդ
եղբաւր քում, և ա
պա եկեալ մատուցա
նիր զպատարագն քո։
ԻԷ Ե Լեր իրաւախոհ
ընդ ոսոխի քում վա
ղվաղակի մինչ դեռ ի
ցես ընդ նմայ ի ճա
նապարհի : գուցէ
մատնիցէ զքեզ առ
ոսոխն դատաւորի :

մ Ղ
ԻԷ ՃՁԲ

և դատաւոր առ որն դահ
ճի : և արկանիցես
ի բանտ : ամէն ա
սեմ քեզ, ոչ ելանի
ցես անտի մինչև
հատուցանիցես զ
յետին նաքարա
կիտն ։
ԻԸ Ժ Լուարուք զի ա
սացաւ մի շնար։
Ես այսպէս ասեմ ձեզ։
Թէ ամենայն որ հայի
ի կին մարդ, առ ի
ցանկանալոյ նմա՝
անդէն շնացաւ ընդ
նմա ի սրտի իւրում։
Ե Թէ ակն քո աջ
գայթագղեցուցա
նէ զքեզ, խլեա՛յ զնա

մ
ԻԸ

ևընկեայ իքեն։ զի
լա՛ւ եքեզ եթե մի
յանդ ամոց քոց կո
րեցե, ևմի՛ ամեն
այն մարմինդ անգ
անեցի իգեհեն։

Եւ եթե ա՛ջ ձեռ ն
քո գայթագղեց ու
ցանե զքեզ, հա՛տ
զնա ևընկեա՛ իքեն։
զի լա՛ւ եքեզ եթե մի
յանդամոց քոց կոր
եցե, ևմի՛ ամենայն
մարմինդքո անկա
նեցի իգեհեն։

Ա պաքեն ասա
ցաւ, եթե որ արձա
կեցե՛ զկին իւր՝ տա
ցե՛ նմա զարձակմանն։

Բ այցե՛ս ասեմ
ձեզ։ եթե ամեն
այն որ արձակե զ
կինիւր առանց բա
նի պոռնկու թեան՝
նա՛ տայ նմա շնալ։
և որ զարձակեալն
առնե շնայ։

Բ արձեալ լուա
րո՛ւք զիասացաւ ա
ռաջնոցն, մի՛ երդ ն
ուցուս սուտ՝ քայց
հատուսցե՛ս տ՞ն զերդ
մունսքո։

Ա յլե՛ս ասեմ ձեզ։
ամենևի՛ն մի երդ ն
ուլ։ մի՛ յերկ ինս
զիաթո՛ռեայ։ և
մի՛ յերկիր՝ զիպատ

ուանդան է ոտից
նորա ։ Եւ մի յե̄մ, զի
քաղաք է մեծի ար
քային ։ Եւ մի ի գլու
խ քո երդնուցուս,
զի ոչ կարես մազ մի
սպիտակ առնել եւ
կամ սեւ ։

Այլ եղիցի ձեր բանն՛
այոն՝ այո ։ Եւ ոչն՝ ոչ։
զի աւելին քան զայն՝
ի չարէնէ ։

Լուարուք զի ա
սացաւ ակն ընդ
ական, և ատամն
ընդատաման ։

Այլ ես ասեմ ձեզ ։
մի կալ հակառակ
չարին

ԽԸ / Ա Այլ եթէ որ ածի
ցէ ապտակ յաջ ծը
նաւտ քո՛ դարձո
նմայ եւ զմիւսն ։

ԽԹ / Թ Եւ որ տարապա
կան վարեսցէ զքեզ
մղոն մի՛ երթ ընդ
նմա եւ երկուս ։

Եւ որ կամիցի դա
տել եւ առնուլ զշապ
իկդ քո՛ թող նմայ
եւ զբաճկոնդ քո ։

Որում խնդրէ ի
քէն՝ տուր ։ Եւ որ
կամի փոխ առնուլ ի
քէն ։ մի դարձուցա
նիցես զերեսս ։

Լուարուք ապա
քէն զի ասացաւ ,

Ծ Ղ
ԽԸ ԾԴ
ԽԹ

ա

սիրեսցեն զընկ
երքոյ · և ատեսցեն
զթշնամիս քոյ ։
Այլեսասեմ ձեզ ։
սիրեցէք զթշնա
միս ձեր ։ աւրհն
եցէք զանիծ իչս
ձեր ։ բարի արա
րէք ատելեաց ձե
րոց ։ և աղաւթս
իվերա այնոց իկ
որ լլկեն զձեզ և
հալածեն ։ զի եղ
իջէք որդէք հաւր
ձերոյ որ յերկինսէ ։
Զի զարեգ ակն
իւր ծագէ իվերա
չարաց և բարեաց ։
և ածէ անձրև ի

վերա արդարոց և
մեղաւորաց ։
Զի եթէ սիրիցէք
զայն ոսիկ որ սիր
ենն զձեզ · զինչ
վարձք իցեն ։ ոչ
ապաքեն և մաքս
աւորք զնոյն ն
գործեն ։
Եւ եթէ տայց էք
միայն ողջոյն բա
րեկամաց ձերոց
զինչ աւելիաւ ն
էք ։ ոչ ապաքեն
մաքսաւորք և մե
ղաւորք զնոյն գոր
ծեն ։
Արդ եղերուք
դուք կատար եալք ·

որպես և հայրն
ձեր երկնաւոր կա
տարեալ է :

Գ-ՈՒՅՇԱՒ

րուք ողորմու թեան

ձերում, մի՛ առնել
առաջի մարդկան
որպես թէ իցոյց
ինչ նոցա : գու
ցէ՛ և վարձս ոչ
ընդունիցիք ի հաւ
րեն ձերմէ որ յեր
կինսն է :

Այլ յոր ժամ
առնիցես ողորմ
ու թիւն, մի՛ հար
կաներ փող առա
ջիքոյ, որպես կեղ
ծաւորքն առնեն :

ի ժողովուրդս և ի
հրա պարակս՝ որ
պես զի փառաւո
րեսցին իմարդկա
նէ :

Ամենասեմ ձեզ՝
այն իսկեն վարձք
նոցայ :

Այլդու յորժամ
ողորմու թիւն առ
նիցես՝ մի՛ գիտ
ասցէ ձախ քոյ
զինչ գործէ աջքո :
Որպես զիեղիցի
ողորմու թիւնն
քոյ՝ ի ծածո՛ւկ :
Է հայրն քոյ որ
տեսանէ ի ծածուկ՝
հատուսցէ՛ քեզ
յայտն ապես :

Եւ յորժամ յաղ
աւթս կայցէք՝
մի՛ լինիցէք որպէս
կեղծ աւորքն։ զի
սիրեն, իժողով ո՛ւր
դս եւ յանկիւնս հը
րա պարակաց կալ
յաղաւթս՝ որպէս
զի երեւեսցին մար
դկան։

Ամեն ասեմ ձեզ՝
այն իսկեն վարձք
նոցայ։

Այլդու յորժամ
կայցես յաղաւթս՝
մո՛ւտ իսենեակքո՝
փակեա՛ զդուրսքո՛
եւ կա՛ց յաղաւթս ա
ռ հայրն քոյ ի ծա
ծուկ։ եւ հայրն քոյ
որ տեսանէ ի ծած
ուկ՝ հատուս ցէ՛
քեզ յայտն ապէս։

խգ Եւ յորժամ կայ ց
էք յաղաւթս՝ մի՛
շատա խաւսք լինիք
իբրեւ զհեթանոսսն։
զի համարին եթէ ի
բազո՛ւմ խաւս ից
իւրեանց լսելի լի
նիցին։ արդ՝ մի՛
նման իցէք նոցա։

Զի գիտէ՛ հայրն
ձեր զինչ պիտոյ է
ձեզ՝ մինչ չեւ՛ ձեր
խնդրեալ ինչ իցէ ի
նմանէ։

Եւ արդ՝ այս պէս

մ
խգ

ղ
ճիգ

կացէք դուք յա
ղաւթս :
Հայր մեր որ յեր
կինս : սուրբ եղի
ցի անուն քո : եկ
եսցէ արքայու
թիւն քո : եղիցին
կամք քո որպէս ի
յերկինս և յերկրի :
զհաց մեր հանապա
զորդ՝ տուր մեզ
այսաւր : և թող
մեզ զպարտիս մեր,
որպէս և մեք թո
ղումք մերոց պար
տապանաց : և մի
տանիր զմեզ ի փոր
ձութիւն : այլ փրկ
եա զմեզ ի չարէ :

զի քո է արքայու
թիւն, և զաւրութի(ւն):
և փառք յաւ իտ
եանս : ամէն :

խդ
Հ
Զի եթէ թող ու
ցուք մարդկան ըզ
յանցանս նոցայ՝
թողցէ և ձեզ հայ
րն ձեր երկնաւոր :
Ապա թէ ոչ թո
ղուցուք մարդկան
զյանցանս նոցա՝
ոչ հայրն ձեր թող
ցէ ձեզ զյանցա
նըս ձեր :

խե
Ժ
Եւ յորժամ պահի
ցէք՝ մի լինիք իբրև
զկեղծաւորսն տր
տմեալք՝ որպէս

մ մր ղ
խդ ձխղ
խե ձլ

կանեն՝ զերեսս իւ
րեանց. որպես զի
երև եսցին մարդ
կան Թէ պահիցեն:
Ամենասեմ ձեզ:
այն իսկեն վարձք
նոցայ:
Այլ դու յորժամ
պահիցես՝ ա՛ծըզ
գլուխքո: և լուա՛
զերեսս քոյ: զի մի՛
երև եսցիս մարդ
կան իբրև զպահ
ող: այլ հա՛ւրնքու
մ իծածուկ: և
հայրնքոյ որտեսա
նէ իծածուկ՝ հա
տուս ցէ՛ քեզ յայտ
նա պէս:

Մի՛ գանձեք ձեզ
գանձս յերկրի: ուր
ցեց՛ և ուտի՛չ ապա
կանեն. և գող՛ք ա
կա՛ն հատանեն և
գողանան:
Այլ գանձեց եք՛
ձեզ գանձս յերկինս:
ուրո՛չ ցեց. և ո՛չ ուտ
ի՛չ ապականեն: և
ո՛չ գողք ակա՛ն հա
տանեն և գողանան:
Զ իուր գա՛նձք
ձերեն՝ ա՛նդ և սիրտք
ձեր եղիցին:

ԲԱ՛ԳՍԵ

ԲԱՐՆՈ ԶԿՆԷ:

Եթէ ակնքո առ ա՛
տէ՝ ամենայն մար

մարմինդ լուսաւոր եղ
իցի։ Ապա թէ ակ
ն քո չար է՝ ամե
նայն մարմինդ խաւա
րին եղիցի։
Իսկ արդ եթէ
լոյսդ որ ի քեզ է
խաւարին՝ խաւարն
որչափ եւս։
ԽԲ Ե Ոչ ոք կարէ երկ
ուց տերանց ծառա
յել։ Կամ զմին ատե
լցէ, եւ զմիւսն սիրե
ցէ։ Կամ զմին մե
ծարեսցէ եւ զմիւսն
արհամարհեսցէ։
Ոչ կարէք այ ծառա
յել եւ մամոնայի։
ԽԳ Ե Վասն այդորիկ

Մ Ղ
ԽԲ
ԽԳ ԾԵ

ասեմ ձեզ։ Մի հո
գայք վասն հոգւոյ
ձերոյ, զինչ ուտի
ցէք կամ զինչ ըմպ
իցէք։ Եւ մի վասն
մարմնոյ ձերոյ եւ
թէ զինչ ագանի
ցիք։ Ոչ ապա
քէն ոգի առաւել է
քան զկերակուր՝
եւ մարմին քան զ
հանդերձ։
Հայեցարուք ընդ
թռչունս երկնից։
զի ոչ վարեն. եւ ոչ
հնձեն. եւ ոչ ժողով
են ի շտեմարանս.
եւ Հայրն ձեր երկն
աւոր կերակրէ զնոսա։

Ո չապաքեն դո՛ւք
աւաւելեք քան ը
զնոսայ ։

Իսկարդ՝ ո՞ ի ձենջ
աւ հոգալ իւրում.
յաւելուլ կարիցեի
հասակ իւր կան
գո՛ւն մի ։

Եւ վասն հանդ եր
ձի զի՞ հոգայք ։

Հայեցարո՛ւք ի
շուշանն վայրենի՛
ո՞րպես աճէ ։ ո՛չ
ջանա և ո՛չ նիւ թէ ։

Ասե՛մ ձեզ ։ զի
և ոչ սողովմո՛ն յա
մենայն փառսնիւ
րում զգեցաւ իբր
և զմի ինոցանէ ։

Իսկեթէ զխոտն
ի վայրի, որայ՛ս աւ
րէ և վաղիւ ի հը
նոց՛ արկանի, ա՞ծ
այ՛նպես զգեց ու
ցանէ՝, ո՞ր չափեւ
աւաւել զձե՛զ թէ
ոա հաւատք ։

Մի՛ այսու հետ և
հոգայ ցեք և ասս ի
ցեք՛ զի՛նչ կերիցուք՛
կամ զի՛նչ արբցուք ։
կամ զի՛նչ զգեցցուք ։
զի զայդ ամենայն
հեթան ո՛սք խնդր
են ։ քանզի գիտէ
հայրն ձեր երկնաւ
որ թէ պիտո՛ է ձեզ
այդ ամենայն ։

Խնդրեցէք նախ
զարքայութիւն
ա͞յ եւ զարդարու-
թիւն նորա՝ եւ այդ
ամենայն յաւել
ցի ձեզ :
Մ ի՛ այսու հե
տեւ հոգայցէք վասն
վաղուին : զի վա
ղուն վասն իւր հո
գասցի : շատ է
աւուրն չար
իւր :
ծ
ԻԵ
ՄԻ ԴԱՏԻՔ
ԶԻ ՄԻ ԴԱՏԻՑԻ
ցիք : զի որով
դատաստանաւ դա-
տէք՝ դատել
լիջիք : եւ որով չա

փով չափիցէք՝ չափ
եսցի ձեզ :
ծա
ԻԵ
Զ ի՞ տեսանես
զշիւղ յական եղ
բաւր քո՝ եւ ի քում
ական զգերանդ
ոչ տեսանես :
Կ ամ զիա՞րդ ա
սես ցեղբայր քո
թող հանից զշիւղդ
յականէ քումմէ.
եւ ահաւադիկ ի քում
ական՝ գերան կայ:
Կ եղծաւոր՝ հան
նախ զգերանդ
յականէ քումմէ,
եւ ապա հայեսցես
հանել զշիւղ յակ
անէ եղբաւր քո :

մ մր
ծ խա

մ մր
ծա ծԹ

ծբ ժ Մի՛ տայք զսրբ
ութիւն շանց ։ և
մի՛ արկանէք զմար
գարիտ ձեր առա
ջի խոզից ։ զի մի՛
առ ոտն կոխիցեն
զնոսա՛ և դարձեալ
երգիծ ուցանիցեն
զձեզ ։

ծդ ե Խնդրեցէք և տա
ցի՛ ձեզ ։ հայցե
ցէք՝ և գտջիք՛ ։ բա
խեցէք և բացցի՛ ձեզ ։

Զիամենայն որ
խնդրէ՝ առնու՛ ։ և
որ հայցէ՝ գտանէ՛ ։
և որ բախէ՝ բացցի՛
նըմայ ։

ՈՒ. իցէ ի ձենջ մարդ
ցոր խնդրիցէ որ
դի իւր հաց՝ միթէ
քար տայցէ նմա ։
և կամ խնդրիցէ
ձուկն ։ միթէ՝ առ ձ
տայցէ նմա ։

Արդ՝ եթէդուք
որ չարքդէք՛ գիտէք
պարգևս բար ի
տալ որդւոց ձերոց՝
որ չափևսատուել
հայրն ձեր որ յերկ
ինսէ, տայցէ՛ բա ր
ի ս այնոցիկ որ խնդ
րենն զնա ։

ծդ ե Զամենայն զոր
միանգամ կամի ք
թէ արասցեն ձեզ
մարդիկ՝ այնպէս

մ
ծբ
ծդ

մ
ծդ

ղ
ծդ

և դուք արարէք
նոցա ։ զի՛ այս իսկ
են աւրէնք և մար
գարէք ։
ծե ե Մ տէ՛ք ընդ նեղ
դուռն ։ քանզի
ընդարձակ է դու
ռն, և համարձակ
ճանապարհն որ
տանի ի կորուստ՝
և բազումք են որ մը
տանեն ընդ նա ։
Ք անի՛ անձուկ է
դուռնն՝ և նեղ ճա
նապարհն որ տանի
ի կեանս ։ և սակ
ա՛ւք են որ գտանեն
են զնա ։
ծզ ե Զ գո՛յշ լերուք
ի սուտ մարգարէից՝
որ գա՛ն առ ձեզ զ
հանդերձիւք ոչ
խարաց՝ և ի ներքո
են գայլք յափշ
տակողք ։ ի պտղո՛
նոցա ծանիջիք
զնոսա ։
ծէ ե Մ իթէ քաղիցեն
ի փշոց խաղող, և
կամ ի տատասկէ
թուզ ։
ծը ե Ա յսպէս ամե
նայն ծառ բարի՝
պտուղ բարի առ
նէ ։ և ծա՛ռ չար՝
պտու՛ղ չար առնէ ։
Ո ՛չ կարէ ծա՛ռ բա
րի՝ պտո՛ւղ չար առ

Մ	Ղ	Մ	Ղ
ծե	ճհ	ծէ	կա
ծզ		ծը	կ

դեղ։ Եւ՝ ծաւէրար
պատուղ բարեաւոնէ։
Եւ մեռեալն ծառ-
որոշաւոնէ պատուղ
բարի։ հաստատեալ
և ի հոգւոյ արքայութեան։

մարդոյ մարդ
գարեն ապրեալ։ և
յանուանէն դեռ
հանեալ։ եկեալն
ուղղոյ վարդապետ
Յիսուս քրիստոս։

Մեռեալն ուրեմն
դարձեալ ոչ ոք գործեալ
էին ոչ ոք գործեալ
ցեղ յինքեն ամենեքեան
վասն զի ոչ։ Երբայց կա
ցեալ յինքեն ամենեքեան
ոչ եղեալ։ Երբայց կա
ցեալ յինքեն ամենեքեան
ոչ եղեալ։ Եթե
ցեղ յոյժ ցեղ, Եթե
տաս յայնմ ցեղ։ Եթե
ամենայն ուրեմն։

Եկ հաւատա զսուտ,
դամարեալ ասեն ի
մասանոյ որոշեալ

ամենայն ուրեմն
զարեն ապրեալ։ և
զարեն ապրեալ։ Եթե
ամենայն ծառ-
որոշաւոնէ պատուղ
բարի։ հաստատեալ
և ի հոգւոյ արքայութեան։

դեղ։ Եւ՝ ծաւէրար
պատուղ բարեաւոնէ։
Եւ մեռեալն ծառ-
որոշաւոնէ պատուղ
բարի։ հաստատեալ
և ի հոգւոյ արքայութեան։

Եկ հաւատա զսուտ,
դամարեալ ասեն ի
մասանոյ որոշեալ
ցեղ ցեղ յայր ուր
յայն մեկ, սեր սեր, ոչ

ասեն ի ցեղ ցեղ յայր ուր
յայն մեկ, սեր սեր, ոչ

զտուն իւր իվերայ
վիմի: էջ անձրեւք:
խաղացին գետք: շն
չեցին հողմք: բա
խեցին զտունն եւ ոչ
կործանեցաւ: քանզի
զի իվերայ վիմի հաս
տատեալ էր:
Եւ ամենայն որ լսէ
զբանս իմ զայսոսիկ
եւ ոչ առնէ զնոսայ
նմանեսցի առն յի
մարի, որ շինեաց զ
տուն իւր իվերայ աւա
զոյ: էջ անձրեւ
ւք: յարեան գետք:
շնչեցին հողմք: հա
րին զտունն եւ անկ
աւ: եւ էր կործան
ումն նորա մեծ յոյժ:
ԿԲ Եւ եղեւ իբրեւ կատա
րեաց յիս զամենայն
զբանս զայսոսիկ,
զարմանային ժողով
ուրդքն ընդ վարդա
պետութն նորայ:
զի իբրեւ իշխան ու
նէին ուսուցանէր,
եւ ոչ որպէս դպիրքն:
ԿԳ Եւ իբրեւ էջ ի լե
Է ռնէ անտի, գնացին
զկնի նորա ժող ով
ուրդք բազումք:
Եւ ահա մարդ մի
եկեալ բորոտ, երկ
իր պագանէր նմա
եւ ասէր: Տր; եթէ
կամիս կարող ես

Մ	Մր
ԿԲ	ԾԴ
ԿԳ	ԺԸ

զիս սրբել։

Զ ըգեա՛ց զձեռն
իւր, հասոյց ինա յ՟ս
և ասէ։ կամիմ՝ սըր
բեա՛ց։

Ե ւվաղ վաղակ ի՛
սըրբեցաւ ինմանէ
բորոտու թիւնն։

Ե ւասէ ցնա յ՟ս՝ զ
գոյշ լեր։ մի՛ ումեք
ասիցես։ այլ երթ
ցոյց զանձնքո քա
հանային՝ և մատո՛
զպատարագն զոր
հրամայեաց մով
սես իվկաու թիւն
նոցայ։

Ե ւմտեա՛լ ի կամի
առնա ում։ մատ

եա՛ւ հարիւր ապետմի՛
աղաչեր՛ զնա և ասեր։
մ՟ր՛։ մանուկ իմ
անգեա՛լ կայ իտան՛
անդամալոյծ չարա
չա՛ր տանջ եալ։

Ա սէ ցնա յ՟ս՝ ես
եկից և բժշկեց ից
զնա։

Պ ատասխանի՛ ետ
հարիւր ապետն և
ասէ։ տ՟ր։ չեմբաւ
ական եթէ ընդ
յարկաւ իմովմտցես։
այլ ասա՛ բանիւ և
բըժշկեսցի՛ մանուկն
իմ։ քանզի և ես՛
այ՛ր մի՛ եմ ընդ իշխա
նու թեամբ։ ունիմ։

կարգեալ

մ ղ յ
կդ կե լե

ընդ ինև զինըւորս:
ասեմ սմա երթ և
երթայ: և այլ ում
թէ եկ և գայ: և
ծառայի իմում թէ
արա զայս և առնէ:
Բրև լըւաւ զայս
յս, զարմացաւ:
և ասէ ցայնոսիկոր
զհետն երթայ ին,
ամէն ասեմ ձեզ:
և ոչ յիլի այս պիսի
հաւատս գտի երբէք:
կե Բայ ց ասեմ ձեզ:
զի բազումք յարև
ելից և յարև մտից
եկեսցեն և բազմես
ցին ընդ աբրա հա
մու և ընդ սաչակ

և ընդ յակովբա յար
քայու թեան երկ ն
ից: և որդիքն ար
քայու թեան ելցեն
ի խաւարն արտա
քին: ան դ եղիցի
լալ և կրճել ատամ
անց:
կզ Ասէ յս ցհարիւ
ր ապետն, երթ: և
որպես հաւատ ա
ցերդ եղիցի քեզ:
Եւ ողջացաւ մա
նուկն նորա յաւուր
յայն միկ:
Ը Եւ եկեալ յս իտուն
պետրոսի, ետես զի
զոքանչ սիմովնի
անգեալ դներ տա

մ ղ
կե ճհբ

մ մր ղ
կզ կզ
կե ժե

պացեալ ։ կալ ա՛ւ
զձեռանէ նորա և
եթող՛ զնա ջերմն ։
Յ ո՛տն եկաց և պաշ
տէ՛ր զնոսա ։

Բ Բրև երեկո՛ եղև՝
մատուցին առնա
դիւահարս բազու
մս ։ եհա՛ն զայսն
բանիւ ։ և զամ են
այ՛ն հիւանդան ըր
ժշկեաց ։

Զիլցցի՛ բանն
որասացաւ ի ձեռն
իսա իաս մարգար
է ։ նա՛ զհիւանդ
ու թիւնսմեր վերա
ցոյց ։ և զցա՛ւ ըս
մերէ բարձ ։

Ժ Մեսեալ
ՏԻՄՈՂՈՎՈՒՐԴ

բազումս զիւրև
հրամայ եաց երթ
ա՛լ յայն կոյս ։

Ե ւմատուցեալ դը
պիրմի ասէ՛ ցնա ։
Վարդապետ՝ եկ
ի՛ց և եսզկնիքո յոր
վայր և երթիցես ։

Ասէ՛ ցնա յ՜ս ։
աղբւ եսուց՝ որ՛ջք
գոն ։ և թուչն ոց
երկնից՝ բոյ՛նք ։ այլ
որդւոյ մարդո՝ ո՛չ
գոյ ուր դիցէ զգլու
խ իւր ։

Ե ւմիոմն յաշակեր
տաց նորա ասէ՛ ցնա ։

ՄՂ
ԿԸ

տէր, տուր ինձ հրա
ման զի երթայց այց
նախ թաղեցից զ
հայր իմ ։
Ասէ ցնա յս, եկ
զկնի իմ ։ և թոյլ տո
ւ մեռելոյն թաղել
զմեռեալս իւրեանց ։
ծա կզ է Եւ ելեալ նորա ի
նաւն՝ գնացին են
զկնի նորա աշա
կերտքն նորա ։ և ա
հա շարժումն մեծ
եղև ի ծովուն, մինչ
չև նաւուն ծածկել
յալեացն ։ և ինքն
ննջէր ։
Եւ մատուցեալ աշ
ակերտքն՝ յար
ուցին զնա ասեն ։
Տէր փրկեա զմեզ
զի կորնչիմք ։
Եւ ասէ ցնոսա՝
ընդէ՞ր վատասիրտ
էք սակաւա հաւ
ատք ։
Յայնժամ յարու
ցեալ սաստեաց յ
հողմոյն և ծովուն ։
և եղև խաղաղու
թիւն մեծ ։
Եւ մարդիկն զար
մացան ասէին ։
որպիսի՞ ոք իցէ սա՝
զի հողմք և ծով
հնազանդին սմա ։
ծբ Եւ ելեալ անդրայն
կոյս յերկիրն գեր

մ մր ղ
կթ խե ձգ

գերգեսացւոց · պատա
հեցին նմա դիւա
հարք երկու ելեալ
ի գերեզմանացն ·
չարաչարք յոյժ ։
որպէս զի չէր հնար
անցանել ումեք
ընդ այն ճանապա
րհ ։ Եւ ա
ղաղակեցին եւ աս
են ։ զի՞ կայ մեր եւ
քո յս որդի այ ։ եկ
իր առաջ ժամանա
ջել զմեզ ։
Եւ էր հեռագոյն
ի նոցանէ երամակ
մի խոզից արօտա
կան ։ Եւ դեւքն ա
ղաչէին զնա եւ ասէ

ին ։ Եթէ հանես զ
մեզ աստի · հրամ
ան տուր մեզ երթ
ալ յերամակ խո
զիցն ։
Եւ ասէ ցնոսա ·
երթայք ։
Եւ նոքա ելեալ գն
ացին յերամակ
խոզիցն ։
Եւ դիմեաց ամե
նայն երամակն ի
դարէ անտի ի ծովն
եւ մեռան ի ջուրսն ։
Եւ խոզարածքն
փախեան ։ եւ երթ
եալ ի քաղաքն
պատմեցին զամե
նայն զեւս դիւահար
ացն ։

Եւահա ամենայն
քաղաքն եւ ընդ-
առաջ յի։ իբր և
տեսին զնա՝ աղ ա
չեցին զի գնասց է
իսահմանացնոցա։
Եւ մտեալ ինաւ
անց յայն կոյս և
եկն իքաղաք իւր։
Եւ ահա մատ ու-
ցին առ նա անդամ
ա լոյծ մի որ դներ
իմահիճս։
Եւ տեսեալ յի զ
հաւ ատս նոցա՝
ասէ՝ ցանդամա
լոյծն՝ թողեալ լի
ցին քեզ մեղք քո։
Եւ ահա ոմանք ի

դրպրացն ասն են
ընդմիտս՝ հայ հոյ
է դայ։
Եւ ծանուցեալ յի
զխորհուրդս նոցա,
ասէ՝ ցնոսա։ ընդ-
էր խորհիք դուք ի
սիրտս ձեր չարիս։
զինչ դիւրին է։
Ասել՝ ցանդամա
լոյծն թողեալ լի
ցին քեզ մեղք քո։
եթէ ասել արի՝ և
շրջեաց։
Այլ զի գիտասջիք
եթէ իշխանու թի՝
ունի որդի մարդո
յերկրի թողուլ զ
մեղս։

Յայն ժամ ասէ
ցանդամալոյծ ն,
արի՛ առ զմահիճս
քոևեր՛թ իտունքո:
Բ ւյարուցեալ գը
նա՛ց իտունիւր:
Բ բրև տեսին ժող
ովուրդքն՛ զարմա
ցա՛ն: և փառաւո՛ր
առնէին զա՞ծ զտըւ
իչ այնպիսի իշխա
նու թեան մար
դ կան:

ԺԴ
Հա
Բ

Ի ԱՆ ՑԵԱ
ԸՆԴԱՅՆՑԻ

ե տե՛ս այրմի զի
նըստեր ի մաքսաւ
որու թեան՝ մաթ՛է
ոս անուն: և ասէ

ցնա ե՛կ զկնիիմ:
Ե ւնա յարուցեալ
գնա՛ց զկնի նորա:
ՀԲ
Բ
Ե ւեղև իբրև քաղ
մեա՛լ էր նա իտանն,
և ահա քաղո՛ւմ մաք
սաւորք և մեղաւորք
եկեալ՛ և քաղմէին
ընդ յ՞ի և ընդ աշ ա
կերտս նորա:
Բ բրև տեսին փա
րիսեցիքն՛ ասէ՛ն
ցաշա կերտս նորա:
Ընդէ՞ր ընդ մաքս
աւորս և ընդ մեղաւ
որս ուտէ վարդա
պետն ձեր:
ՀԳ
Բ
Ի սկ յ՞ս իբրև լը
աւ, ասէ՛ ցնոսա:

մ	մր	ղ
հա	իա	լը
		լթ ճձղ

մ	մր	ղ
հբ	իգ	լթ
հգ	իդ	ճձղ

Ոչէ պիտոյ բժշկ
կարողաց · այլ հիւ-
անդաց : երթայ-ք
ուսարուք զինչ է :
Ողորմութիւն
կամիմ եւ ոչ ըզ զոհ:
զի ոչ եկի կոչել զար
դարս · այլ զմեղաւորս:
Յայնժամ մատ
եան առ նա աշակերտ
քն յոհաննու եւ ա
սեն : Ընդէ՞ր մեք
եւ փարիսեցիքն պահ
եմք յաճախ · եւ քո աշ
ակերտքդ ոչ պահեն:
Ասէ ցնոսա յս:
մի թէ մարթ ինչ ի
ցէ մանկանց առ
ագաստին սուգ առ
նուլ մինչ փեսայն
ընդ նոսա իցէ : այլ
եկեսցեն աւուրք :
յորժամ բարձցի ի
նոցանէ փեսայն ·
ապա պահեսցեն :
Ոչ ոք արկանէ
կապերտ անթափ
խլեալ հնացեալ
ձորձո : զի առնու-
ելանէ զլրութին
նորա ի հանդերձ
էն · եւ եւս չար պա
տառումն լինի:
Եւ ոչ արկանեն
գինի նոր ի տիկս
հինս : ապա թէ ոչ
տիկքն պատառին:
գինին հեղու · եւ

տիկքն կոր ընչին։
այլ արկանեն զի
նի նոր իտիկ ըս
նորս, և երկոր
քինն պահ ետց
ին։

Դբ

Դգ

Դդ

Դե

Դզ

Դէ

Դը

Դթ

Դժ

Դի

Դլ

Դխ

Դծ

Դկ

Դհ

Դձ

Դղ

Դճ

Դմ

Դյ

Դն

Դշ

Դո

Դչ

Դպ

Դջ

Դռ

Դս

Դվ

Դտ

Դր

Դց

Դւ

Դփ

Դք

Դօ

Դֆ

ԻՆՉՈՒԹ ՈՒՐՏ Ս

խաւսէր ընդ նոսա,
ահա ի շխան մի
մատուց եալ երկ
ի՛ր պատգամէրնմա
և ասէր։ դուստր ը
իմ արդեւ վա ի
ճանեցաւ, այլ
եկեալ դիցեա՛ ըզ
ձեռնքոյ իվերա նո
րա և կեցցէ։

Յարեաւ յն և գը

նա՛ց զկնի նորայ
աշա կերտ աւքն
հանդերձ։

Ետահա կի՛ն մի
տեւատեա երկոյ
տասա՛ն ամեայ,
մատուս ցեալ յետո
մեր ձեցա՛ւ ի դրաւ
շակ հանդերձ ի
նորա։ քան զի
ասէր իմտի իւրում,
Թէ միայն մերձ են
ա՛մ ի հանդերձս
նորա փրկիմ։

Իսկ յն իբրև դար
ձաւ ետես զնա
ասէ։ քաջա լեր
եա՛ց դուստր։ հաւ
ա՛տք քո կեցուցինզ
քեզ։

Եւ փրկեցա՛ւ կինն
իժամէն յայնմանէ։
Իբրև եկն յ՚ս իտուն
իշխան ին. ետե՛ ս
զփող արսն և ամբ
ո՛խ յոյժ։ ասէ՛ ցնո
սա իբա՛ց զնաց էք։
զիո՛չ եթէ մեռեալ է
աղջիկդ՝ այլ ննջէ՛
և ծա՛ղր առնէ ինզնս։
Եւ իբրև ել ամ ք
ոխն իբաց. եմուտ
կալա՛ւ զձեռան ե
նորա և յար ե՛ա
աղջիկն։
Եւ ել՛ համբաւ ս
այս ընդամեն այն
երկիրն ընդ այն։

ԺԷ
ԿԷ
Ժ

Ի ՄԻՆՉԴԵ
ՈՒԱՆՑԱՆԵՐԸՆԴ

այն յ՚ս. զհե՛տ եղեն
նորա կոյրք երկու։
աղաղակէին և ասէ
ին ողորմեա՛ց մեզ
որդի դաւթի։
Եւ իբրև եկն իտուն
մատեա՛ն առ նա
կոյրքն։
Եւ ասէ՛ ցնոսա յ՚ս։
հաւատա՞յք եթէ
կարո՛ղեմ առն ել
ձեզ զայդ։
Ասեն ցնա այո՛ տ՞ր։
Յայն ժամ մերձե
ցա՛ւ յաչս նոցայ և
ասէ։ ըստհաւ ա
տո՛ց ձերոց եղիցի ձեզ։

Տ
ՀԵ

Եւ բացան աչք նո
ցա ։ Սաստեաց նո
ցա յս̅ և ասէ ՝ զգոյշ
կացէք ՝ մի ոք գի տ
ասցէ ։
Եւ նոքա ելեալ
համբաւեցին զնա
ընդ ամենայն եր
կիրն ընդայն ։
ժը Եւ յելանելն նոց
ա արտաքս ․ ահա
մատուցին առնա
այր մի համր դիւ
ահար ։
Եւ յելանել դիւին
խօսեցաւ համրն ։
Զարմացան
ժողովուրդքն և ա
սեն ։ Թէ ոչ երբէք եր
եւ եղեւ այս պի
սի ինչ յի̅լ̅ ։
Իսկ փարիսեցիքն
ասէին ․ թէ իշխա
նաւն դիւաց հանէ
զդեւս ։

հզ
է
ԵՒ ՇՐՋԷՐ
ՅՍ̅ ԸՆԴ ԱՄԵՆԱՅՆ
քաղաքս և ընդ գե
օղս ։ ուսուցա
նէր ի ժողովրդս
նոցա ․ և քարոզէր
զաւետարան արքա
ութեան ․ և բժշկէր
զամենայն ախտս
և զամենայն հիւ
անդութիւնս ի
ժողովրդեանն ։
հե
ղ
Եւ տեսեալ զժող

մ մր ղ
հզ ծբ ճկթ
հե կդ

ովուրդսն գթացաւ
ի նոսա: զի էին աշ
խատեալք եւ ցրու
եալք. իբրեւ զո չ
խարս որոց ոչ իցէ
հովիւ:
ՀԲ Ե Յայն ժամ աս է
ցաշակերտսն իւր:
Հունձք բազ ում
են. եւ մշակք սակաւ:
Աղօթս արարէք զ
տր հնձոց. զի հան
ցէ մշակս ի հունձ
ս իւր:
ՃԹ ՀԹ Բ Եւ կոչեցեալ առ
ինքն զերկոտասա
նեսին աշակերտսն
իւր. ետ նոցա իշ
խանութիւնս այսոց
պղծոց հանել զ
նոսա: եւ բժշկել
զամենայն ցաւս
եւ զամենայն հիւ
անդութիւնս:
Ձ Բ Եւ առաքելոցն զ
երկոտասանից է
ին անուանք այս
քիկ:
Առաջին սիմոն
անուանեալ պետ
րոս: եւ անդրէաս
եղբայր նորա: յա
կոբոս զեբեդեան
եւյովհաննէս եղ
բայր նորա: փիլ
իպպոս, եւ թովմաս:
բարթողոմէոս,
եւ մատթէոս մաք

Մ Ղ Մ Մր
ՀԸ Զ Լ
ՀԹ ՃԸ

սաւոր ։ յակովբոս
ալփեա՛ և ղաբբէ
ոս, որ անուանեալ էց
առն Թադդէոս ։
սիմոն կանանա
ցի, և յուդա սկար
իովտացի՛ որ և
մատնեաց զնա ։-

Ճա
Դ Զ նոսա երկոտա
սանեսին առաքեաց
յս ։ պատուիր
եալ նոցա և ասէ ։
Ի ճանապարհ հ
հեթանոսաց մի
երթայցէք ։ և ի
քաղաքս սամարա
ցւոց մի մտանի
ցէք ։
Ա յլ երթայք առ

աւել առ ոչխարսն
կորուսեալս տանն
իլի ։
Ե ւ իբրև երթայց
էք՝ քարոզեցէք և
ասացէք թէ մերձ
եալ է արքայութ
երկնից ։

ՃԲ
Ը Զ հիւանդս բժշ
կեցէք ։ զբորոտս
սրբեցէք ։ զդևս
հանէք ։ ձրի առէք՝
և ձրի տուք ։
Մ ի ստանայք ոս
կի, և մի արծաթ ։
և մի պղինձ ի գօ
տիս ձեր ։ մի պարկ
ի ճանապարհ ։ և
մի երկուս հանդերձս ։

Մ
Ճա

Մ Մ Է
ՃԲ ԾԴ ՃԵ ԽԹ

մի կաւշիկս: մի
ցուպ: զի արժա
նի է մշակն կերակ
րոյ իւրոյ:

ձգ / բ Յոր քաղաք մը
տանիցէք կամ ի
գեաւղ՝ հարցան
իցէք թէ ո՛ է ի նմա
արժանի. և անդ
ագանիջիք մինչև
ելանիցէք անտի:

ձդ / ե Եւ իբրև մտանի
ցէք ի տունն. ողջ
ոյն տաջիք նմա և
ասասջիք. ողջոյն
տանդ այդմիկ:

Եթէ իցէ տունն
արժանի. եկեսցէ
ողջոյն ձեր ի վե
րա նորա: ապա
թէ ոչ իցէ արժանի.
ողջոյն ձեր առ
ձեզ դարձցի:

ձե / բ Եւ որոց ընկալցի
զձեզ՝ և ոչ լուիցէ
բանից ձերոց. իբ
րև ելանիցէք ի քա
ղաքէն յայնմանէ
թաւ թափեսջիք
զփոշին յոտից ձե
րոց:

Ամէն ասեմ ձեզ.
դիւրագոյն լինիցի երկ
րին սոդոմայեց
ւոց և գոմորայեցւոց
յաւուրն դատաս
տանի՝ քան քաղա
քին այնմիկ:

մ ղ
ձգ ձե ճձբ
ձդ ճձա

մ մր ղ
ձե ծե ձը ճձգ

ձղ ե Ա ՀԱՒԱ
ԱԻԿԵՍԱՐԻԱՔ

եմ զձեզ իբրեւ զոչ
խա՛րս իմեջ գայլոց։
եղերո՛ւք այսուհե
տեւ խորա գե՛տք իբ
րեւ զաւ ձս՝ եմիա
մի՛տք իբրեւ զաղ
աւն իս։

ձե Զ գո՛յշ լինիջիք
ի մարդ կանէ։ զի
մատն եսցե՛ն զձեզ
յատեանս, եւ ժո
ղովո՛ւրդս իւրեանց
տանջ եսցենզ ձեզ։
Ի ւառաջի՛ դատ
աւորաց եւ թագաւո
րաց տան ից են ըզ
ձեզ վասն իմ իվը

կայ ու թիւն նոցա
եւ հեթանոսաց։

ձը Ա յլ յոր ժամ մատ
նից ե՛ն զձեզ՝ մի՛ հո
գայցէք թէ ո՛րպէս.
կամ զի՛նչ խաւս ի
ցիք։ զի տաց ի՛
ձեզ ի ժամուն յայն
միկ զինչ խաւս ի
ցիք։ Զ ի՛ոչ եթէ
դո՛ւք իցէք որ խաւ
սիցիքն՝ այլ հո
գի՛ն հաւր ձերո որ
խաւսիցի ի ձեզ։
Մ ատն եսցե՛ եղ
բայր զեղբայր ի
մահ։ եւ հայր՝ զոր
դի՛։ եւ յառնից ե՛ն
որդիք ի վերահարց

մ մր ղ յ
ձզ
ձե ճլթ մեծ ճիա
ճիսզ

մ մր ղ
ձը ճիա ճիսը

և սպան ան ից են
զնոսա ։ և եղիջիք
ատեց եա՛լք յամէ
նեցունց վասնան
ըւան իմոյ ։

Իսկոր համբերես
ցեիսպառ՝ նա՛
կեցցե ։

ՀԹ Ե՛յոր ժամ հալա
ծից են զձեզ իքաղ
աքիս յայս միկ՝ փա
խիջիք յա՛յլ ։ և է
թէ յա՛յն մանէ հա
լածից են զձեզ՝
փախ իջիք իմի՛ւս ։

Ամ՛էն ասեմ ձեզ՝
ո՛չ սպառ եսջիք զ
քաղաքս ի՞լի մինչև
եկեսցէ որդիմարդս ։

Ղ Ո՛չ է աշակերտ
առաւել քան զվա
րդապետ իւր ։ և
ո՛չ ծառայ քան ըզ
տ՞ր իւր ։ շա՛տ իցէ
աշակերտին եթէ
եղիցի իբրև զվար
դապետ իւր, և ծա
ռայ ին իբրև զտ՞ր իւր ։

ՂԱ Եթէ զտանուտերն
բէ եղ զեբո՛ւղ կոչ է
ցին՝ ո՞ր չափևս առ
աւել զընտան իս
նորա ։ Մի՛այս ու
հետև երկն չիցիք
ինոցանէ ։

ՂԲ Օ ի ո՛չ ինչէ ի ծա
ծուկ որ ո՛չ յայտն
եսցի ։ և գաղտն ի

մ
ՀԹ

մ մր ս
ղ ծը ՃԺԸ
ՂԱ ՃԼԹ
ՂԲ Խ

որ ոչ ծանիցի

ԻԵ Ե Զոր ասեմ ձեզի
խաւարի՝ ասաց
էք ի լոյս: Եւ զոր լը
սէք յականջս՝ քա
րոզեցէք ի վերայ
տանեաց:
Եւ մի՛ երկնչիցէք
յայնցանէ որ սպա
նանեն զմարմինս՝ եւ
զոգի ոչ կարեն սպա
նանել:
Այլ երկերուք
դուք առաւել յայն
մանէ, որ կարող է
զոգի եւ զմարմին կո
րուսանել ի գեհենի:
Ոչ ապաքէն եր
կու ճնճղուկք դան

կի՛ միոջ վաճառին:
եւ մի ի նոցանէ յեր
կիր ոչ անկցի առա
նց հօր ձերոյ:
Այլ ձերդ եւ ամե
նայն իսկ հեր գլխոյ
թուեալ է:
Արդ մի՛ երկն
չիցէք՝ զի լաւ էք քան
զբազում ճնճղուկս:
Ամենայն որ խոստո
վանեսցի յիս առա
ջի մարդկան՝ խոս
տովան եղէց եւ ես
զնմանէ առաջի
հօր իմոյ որ յեր
կինսն է:
ԻԶ Ե Եւ որ ուրասցի զիս
առաջի մարդկան

Հ Ղ
ԻԵ Ճ

Մ Մր Ղ
ԻԶ Ճղ ԻԵ Ճիւղ

ուրացայց և եսզնա
առաջի հաւր իմոյ
որ յերկինսն է։

ՂԷ Մի՛ համարիք է
թէ եկի արկան ել
խաղաղու թիւն յեր
կիր։ ոչ եկի արկա
նել խաղաղու թիւն,
այլ սո՛ւր։ քանզի
եկի քակել զայր՝ ի
հաւրէ։ և զդո՛ւստր
իմաւրէ։ և զհարս
ն՝ ի սկեսրէ՛ իւրմէ։
և թշնամիք առն՝
ընդանիք իւր։

ՂԸ Որ սիրէ զհայր
կամ զմայր առաւ
ել՝ քանզիս՝ ո՛չ է
ինձ արժան ի։

Եւ որ սիրէ՝ զուս
տր կամ զդուստր
առաւ ել քան զիս
չէ՛ ինձ արժանի։

Եւ որո՛չ առնու զ
խաչ իւր և գա զկնի
իմ, չէ՛ ինձ արժանի։

ՂԷ Որ գտանէ՝ զանձ
նիւր՝ կորուսցէ՛ զնա։

Եւ որ կորոյ զանձ
նիւր վասն իմ՝ գտ
ցէ՛ զնայ։

ՂԸ Որ ընդունի՛ զձեզ՝
զիս ընդունի։ և որ
զիս՝ ընդունի՝ ընդ
ունի զառաք ի՛չնիմ։

ՂԹ Որ ընդունի՛ զմար
գարէ յանուն մար
գարեի՝ զվա՛ր ձըս

մ ՂԷ ՂԸ
ՂԸ ՂԸ
ՂԸ ՂԸ
ՂԹ ՂԸ
ՂԹ ՂԸ

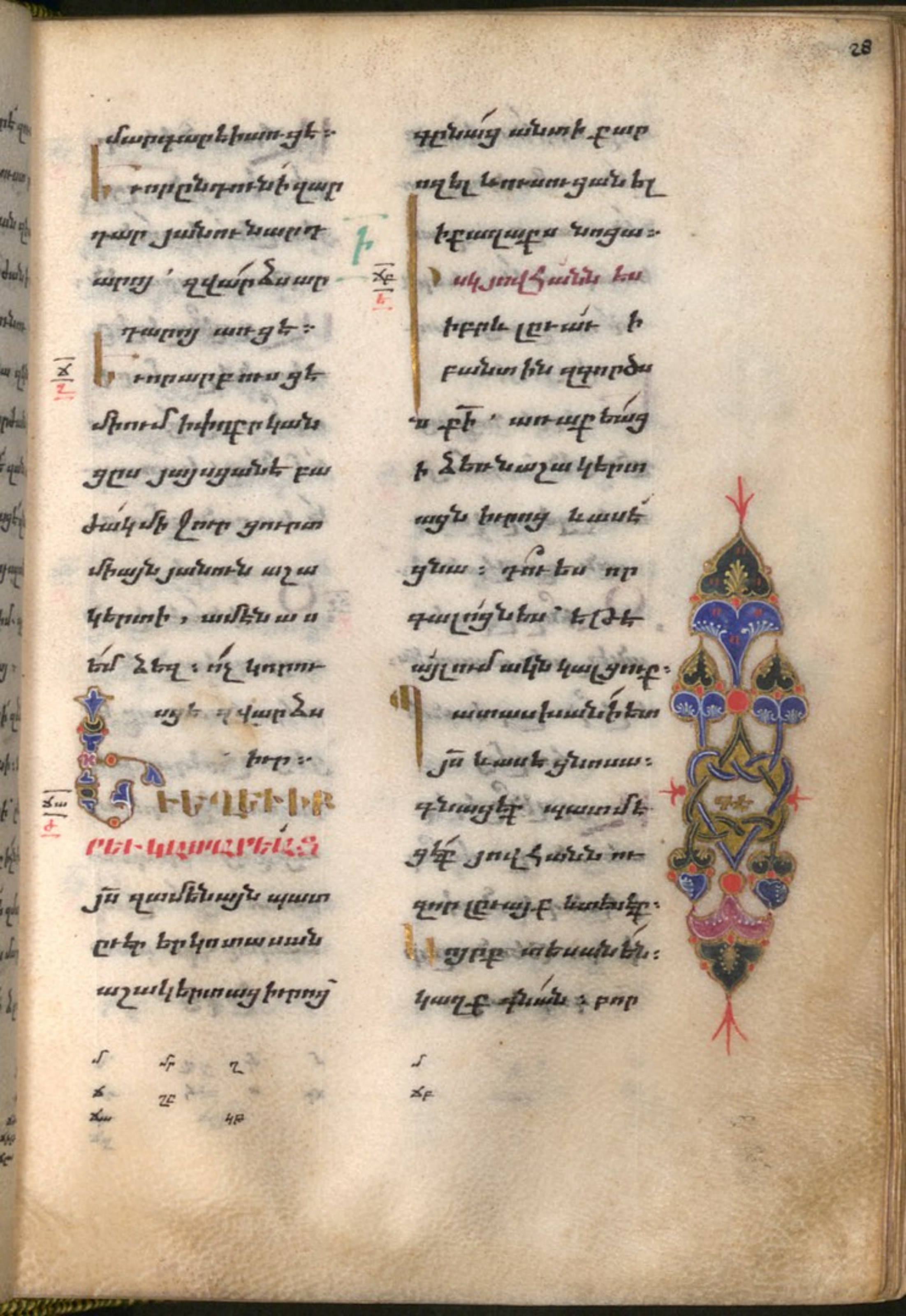

րոտք սրբին : խուլք
լսեն : մեռեալք յառ
նեն : աղքատք աւ
ետարանին : եւ երա
նի որ ոչ գայթագ
ղեսցի յիս :
Եւ երթալ նոցա այ
գնացելն՝ սկսաւ յի
սուս զժողովուրդ
սն զՅովհաննէ :
Զինչ ելէք տես
անել յանապատին :
եղեգն շարժուն ի
հողմոյ :
Այլ զինչ ելէք
տեսանել . մարդ
ի հանդերձս փա
փկութեան զգե
ցեալ :

Ահաւասիկ որ
զփափուկսն զգե
ցեալ են՝ ի տունս
թագաւորացն :
Այլ զինչ ելէք
տեսանել : մարգ
արէ : այո : աս
եմ ձեզ՝ եւ առա
ւել քան զմար
գարէ :
ձէ Գ Զի սա է վասն
որոյ գրեալ է :
ահա ես առաքե
մ զհրեշտակ
իմ առաջի երես
աց քոց . որ պատր
աստեսցէ զճա
նապարհս քո առա
ջի քո :

Ն Ճր Շ
ձգ ա Կ

ձդ Ամէն ասեմ ձեզ։
չէ յարուցեալ ի
ծընունդս կանանց
մեծ քան զյովհան
նէս մկրտիչ։
Ի այց փոքրիկն
յարքայու Թեանն
երկնից՝ մեծ է քան
զնայ։
ձե Ի այց յաւուրցն
յովհաննու մկրտչի
մինչև ցայժմ. ար
քայու Թեանն երկ
նից բռնադատի։
և բռնաւորք յափշ
տակեն զնա։
ձզ Քանզի ամենայն
աւրէնք և մարգա
րէք՝ մինչև ցյով
հաննէս մարգար ա
րէ ացան։
Եւ եԹէ կամիք ըն
դունել՝ նա է եղիա
որ գալոցն է։
Որ ունիցի ակ
անջս լսելոյ՝ լուիցէ։
ձէ Ում նմանեցու
ցից զազգս զայս։
Նըմանէ մանկ
տւոյ որ նստիցեն
ի հրապարակս.
կարդ այցեն զըն
կերս իւրեանց և ա
սիցեն։ փողս հա
րաք ձեզ՝ և ոչ կա
քաւեցէք։ ողբ ա
ցաք ձեզ՝ և ոչ կո
ծեցարուք։

Մ Ղ
ձդ հա
ձե ձղզ
ձզ

Մ Ղ
ձէ հգ

Եկն յովաննես, ոչ
ուտեր և ոչ ըմբեր՝ և
ասեն դև՛ գոյ ինմա։
Եկն որդի մարդոյ
ուտէ և ըմբէ, և ասա
ենա հա՛այր կերող
և արբեցող։ բարե
կա՛մ մաքսաւորաց
և մեղաւորաց։ և
արդարացա՛ւ իմ
աստուծ թիւնն յոր
դոց իւրոց։
ճը/ե Յայն ժամ սկսաւ
նախատել զքաղ
աքսն յորս եղեն
բազում զաւրու
թիւնք նորա՝ զի ո՛չ
ապաշխարեցին։
Վա՛յ քեզ քորազին։

Վա՛յ քեզ բեդսայի
դայ։ զի եթէ խտիւ
րոս և ի սիդոն եղ
եալ էին զաւրու
թիւնքն որ ի ձեզ եղ
են, վաղո՛ւց և սար
դեաւք խորգով և
մոխրով ապաշխա
րեալ էին։
Բայց ասեմ ձեզ։
դիւրագո՛յն լից ի
երկրին տիւրոսի և
սիդոնի յաւուրնդա
տաստանի քան ձեզ։
Եւդու կափառնա
ում, մի՛ մինչև յեր
կինս բարձրասցիս՝
այլ մինչև իդժո՛խս
իջցես։

ճժթ ե Զի եթէ ի սոդոմ
եղեալ էին զաւրու
թիւնքն որ եղեն ի
քեզ: Ապաքէն կային
եւ մինչեւ ցայսաւր:
Բայց ասեմ ձեզ:
զի երկրին սոդ
ոմայեցւոց՝ դիւրա
գոյն լիցի յաւուր
դատաստանի
քան քեզ:

ճի ե ԻՆՄԻՆ Ժ
ԱՄԱՆԱԿԻ ՊԱ
տասխանի ետ յիս
ուս եւ ասէ:
Գոհանամ զքէն
հայր տէր երկնից եւ
երկրի: զի ծած
կեցեր զայս յիմ

աստնոց եւ ի գիտն
ոց՝ եւ յայտնեցեր
տղայոց:
Այո հայր՝ զի
այսպէս հաճոյ եղեւ
առաջի քո:
ճիա գ Ամենայն ինչ տուա
ւ ինձ ի հաւրէ իմմէ:
ճիբ գ Եւ ոչ ոք ճանաչէ
զորդի եթէ ոչ հայր:
Եւ ոչ զհայր ոք ճա
նաչէ եթէ ոչ որդի:
եւ որում որդին կամե
ցի յայտնել:
ճիգ ժ Եկայք առ իս ամե
նայն աշխատեալք
եւ բեռնաւորք՝ եւ ես
հանգուցից զձեզ:
Առէք զլուծ իմ ի

մ ճժթ ճժ | շ ճժը | մ ճիա ճիբ ճիգ | շ ճիժ | ժ ճ խր կա հզ

ձեզ և ու սարուք յի
նեն՝ զի հեզ եմ և խո
նարհ սրտիւ։ և
գրտջիք հանգիստ
ան ձանց ձերոց։
զի լուծիմ քաղցրեն
և բեռնիմ փոքր ո
գի։

ՅԱՅՆԺԱ
ՄԳՆԱՀ ՅՍ ԸՆԴ

արտորայսն նոցա
ի շաբաթու։ և աշա
կերտքն նորա քաղ
ցեան։ և սկս ան
հասկ կորզել և ու
տել։ փարիսեցիքն
իբրև տեսին՝ ասեն
ցնա։ ահա՛ ասիկ
աշա կերտքն քո գոր

ծեն զորոչ՝ ի արժան
գործել ի շաբաթու։
Ունա ասէ ցնոսա։
ոչ՞ իցէ ընթերցեալ
ձեր զորարար՝ ըն
դաւ ի թ՝ յոր ժամ
քաղ ցեա՛ւն և որ
ընդ նմայն էին։
Զիարդ՞ եմուտ ի
տուննայ՝ և եկեր՝ զ
հաց զաւուրաւոր
ու թեանն, զորոչ
էր աւրէն նմա ու
տել՝ և ոչ՝ որոց ընդ
նմայնէին։ բայց
միայն քահանաիցն։
Կամթէ չիցէ՞
ընթերցեալ ձեր
յաւրէնսն։ զի ի

շնաքաւթս քահա
նայեցեն խոստաձ ար
եան, այլ ձեռն զշա
բաւթն եան մեռնէ
են : Եւ այց ատեմ
ձեռ : զի մեծ քան
զստաձարքնէ ասա :
Ո Ւեցն զխոնե էր
զինչէ : զոր որ
մուծեանն կամ խմ
եռոյ ըղղոյն . ապա
ոչ դաստապարս
եւ ոչ ըռճք զանապա
րառն :
Օ խորհէ շաբա
թու ստորին մարմնու :
Ո Ւգննացեալ ամա
իմն . եկն ի ձողուլ
ստորին նոցայ :

Իա Ն ...ձնեալ եղբայր մի
սրբոյ Հոգւոյն . եւր
զգաստացաւ նորա էր :
Ե ...արց եղեալ ամ Եւ
ատեն եւ թե պարսո
իցէ . իշխանութեան
շնորհ զի հաղորդական
մեռեալն զմեռանեն :
Ո ւնա ասէ վանո
ւայ : ո՞չ է ի ձեռն
մարմն ոոո իցէ
ոչ խառն մի , եւ անմահ
ներեցի այն ի խոսր
խոստան իշխանութ
եա , մի թեւոչ զոռնա
ցեն կայառուցանել ի
ցեն զննա : եւ
ոչ հաւսի ատեալ
ե մարմնի քանզի ոչ
ար :

մ ձայն . մր իե . շ խե ղե ձնե ձղե

Զարդարեցեալ ի
Հոգւոյ Մանուելեան
զոր ընտրեցեր, և սիրե-
լի եմ ընտրողս հաճե-
ցար անդ Հաւ եմ։ եւ
եց զրագիս իմ ի հիներս
Նորս։ և երանութեան
հեթանոսաց զարդ
տեսցե։ ոչ հաւկա-
ռակեսցի։ և ոչ աղ-
աղակեսցե։ և ոչ ոք
լուցցե իմոյս պատ-
մութեան։

Զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ
զարդարեցեալ։ զարդ

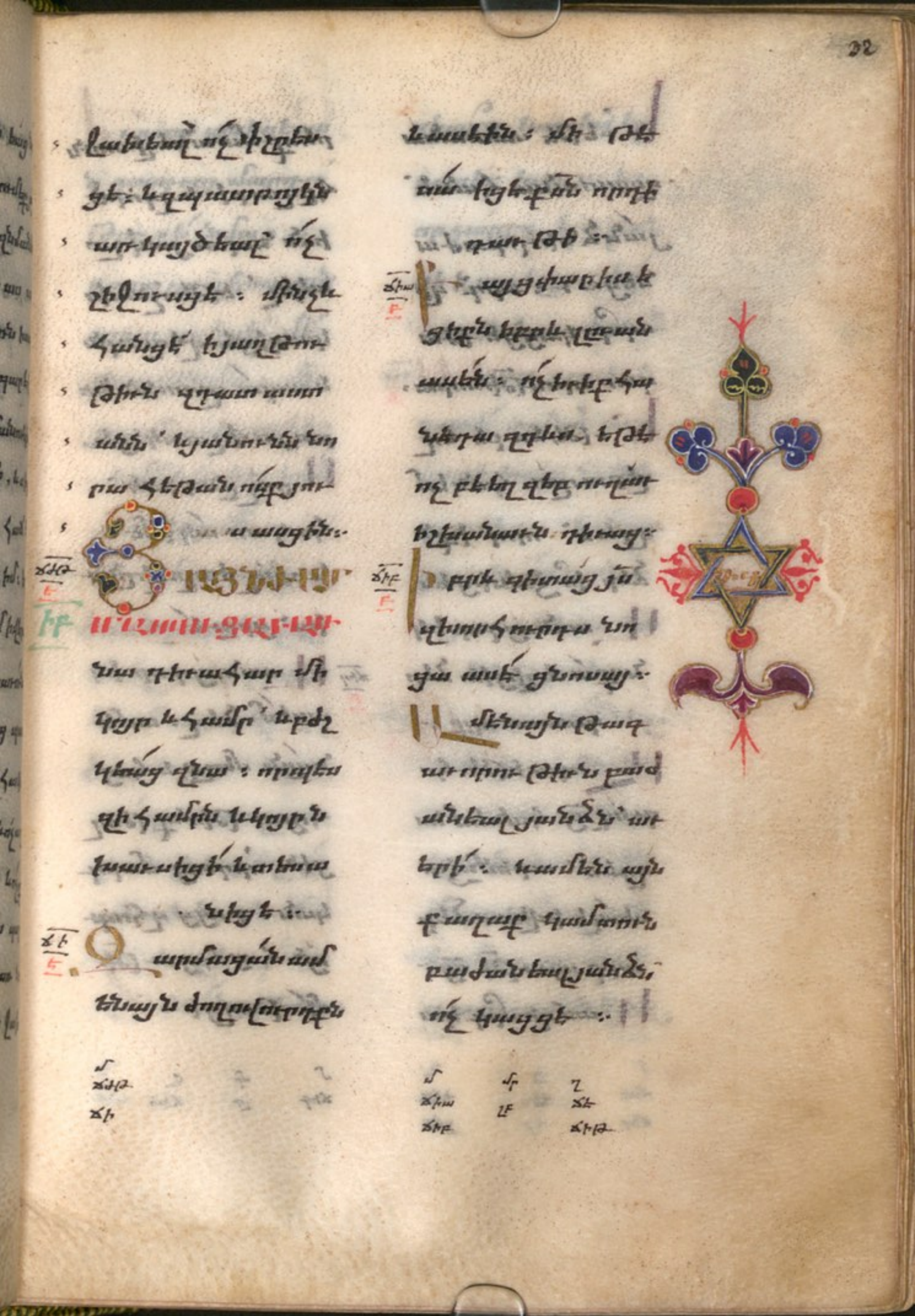

Եւորոք ասիցեքա
ն զորդւոյ մարդո՛
թողցի՛ նմայ ։
բայց որ զհոգւոյն
սրբոյ ասիցէ՛ մի՛
թողցինմա ։ մի՛
յայսմ աշխարհի ։
եւմի՛ ի հանդ երձ
ելուծն ։

ճիդ ժ Կամ արարէք՛ զ
ծառն բարի՛ եւ զպը
տո՛ւղ նորա բարի ։
Կամ արարէք՛ ըզ
ծառն չար՛ եւ զպը
տո՛ւղ նորա չար ։
քանզի ի պտղ ոյ
անտի ծառն ճա
նաչի ։

Ծ նո՛ւնդք իժից ։

զիա՛րդ կարից էք
բարի՛ս խաւս եւ
որ չա՛րքդ էք ։ քան
զի ի յաւ ելուածոյ
սրտին խաւս ի բերան ։

ճիե ե Արդ բարի՛ ի
բարի՛ գանձ ուց
սրտի իւրոյ հանէ
զբարիս ։ եւ մարդ
չար՝ ի չա՛ր գանձ
ուց սրտի իւրո հա
նէ զչարիս ։

ճիզ ժ Բայց ասեմ ձեզ ։
թէ ընդամենայն
դատարկ բանից
զոր խաւսից ին
մարդիկ՝ տայց են
համար յաւ ուրն
դատաստան ի ։

ճ
ճիդ

ճ
ճիե
ճիզ

ի գ

զի իբան ի՛ց քոց ար
դար ասցիս. և ի
բան ի՛ց քոց պար
տաւորեսցիս :-

Յ ԱՅՆԺԱՄ
ԿԱՅԱՍԱԱՆԻ

ետուն ոմանք իդըպ
րացն և իփարիս ե
ցուցն և ասեն, վա
րդապետ՝ կամիմք
նըշա՛ն ինչ տես ա
նել իքեն :-

ՃԻԸ ԵԼ
Ա պատասխա
նի՛ ետ և ասեցնոսք :
ազգ չար և շնացող
նըշա՛ն խնդրե : և
նշան մի՛ տաց ի
նըմա՝ բայց նշա՛նն
յովնանու մարգա
րեի :-

Զ
ի որպես ե՛ր յով
նան իփո՛ր կետին
զերիս տիւս և զե
րիս գիշերս՝ նոյն
պես եղիցի որդի
մարդոյ իսիրտ երկ
րի զերի՛ս տիւս և
զերիս գիշերս :-

Ա
ր՛ք նինըւ ա
ցիք յարիցեն ի
դատաստանի ընդ
ազգիս ընդայսմիկ
և դատապարտես
ցենզսա. զի զղջա
ցա՛ն իքարոզ ու
թեանն յովնանու :

Ե
ւարդ՝ ա՛ւաս իկ
մե՛ծ քան զյովնան
ե՛ աստ :-

ՃԻԸ
ՃԻԸ

ՃԻԸ
ՃԼԲ

Ի ըշխոյն հարաւ
ոյ յարիցէ ի դա
տաստանի ընդազ
գիս ընդայսմիկ և
դատապարտեսցէ
զսայ: զի եկն ի
ծագաց երկրի լսել
զիմաստու Թիւնն
սողովմովն ի:
Եւ ահա մեծ քան
զսողովմոնէ աստ:
ՃԻԹ Այլ յորժամ այսն
պեղծ ելանիցէ ի
մարդոյ շրջի ընդ
ան ջրդին տեղ իս,
խնդրէ հանգիստ
և ոչ գտանէ: յայն
ժամ ասէ, դարձայց
իտունիմ ուստ ի ելին:

Եւ եկեալ գտան է
պարապորդ մաքր
եալ և յարդարեալ:
յայն ժամ երթայ և առ
նու ընդիւր, եւ թն
այլ այսս չարագոյ
նըս քանզինքն; և
մըտեալ բնակէանտ:
և լինի մարդոյն այն
միկ յետինն չար
քանզառաջինն:
Այն պես եղիցի և
ազգիսայսմիկ չարի:
ՃԼ Սինչ դեռնա ընդ
ժողովուրդսն խաւ
սեր, ահա մայր նո
րա և եղբարք նորա
կային արտաքոյ և
խնդրէին խաւսել ընդ
նմա:

Եւասէ՛ ոմն ցնա, ա
հա՛ մայրքո և եղբա
րքքո, կա՛ն արտ ա
քոյ և խընդրենխաւ
սել ընդքեզ։

Ա ապատասխա
նի՛ ետ այնմիկ որ
ասացն ցնա և ասէ։
ո՞վ էիմ մայր։ կամ ո՞վ
ենիմ եղբարք։

Եւ ձգեա՛լ զձեռն
իւր յաշա կերտսն,
ասէ։ ահա՛ մայր
իմ և եղբարքիմ։
զ ի որ առնիցէ՛ զը
կամս հաւր իմոյոր
յերկինսէ։ նա՛ է
իմ եղբայր և քոյր
և մայր։

ՃԼԱ
Ի

ԵՒՈՒՐ

յայնմիկ ելեալ յ՞ի

տանէն, նըստա՛ւ
առ ծովեզ երն։

Եւ ժողովեց ա՛ն
առ նա ժողովուրդք
բազումք, մինչ և
մըտանել՛ նմայ ի
նաւ և նստել։ և
ամենայն ժողովու
րդն կայ՛ր առ ծով
եզ երբն։

Եւ խաւսէ՛ ընդ
նոսա բազո՛ւմս առ
ակաւք և ասէր։

Ա հա ել՛ սերմա
նա հան՝ սերմանել՛։
և ի սերմանել՛ն իւ
րում, ե՛ր որանկաւ

մ մր ղ
ճլա լզ հզ

առ ճանապարհաւ՝
և եկն Թուշուն երկ
նից և եկեր զնա ։
Եւ այլն անկաւ
յապառաժի ուր ոչ
գոյր հող բազում, և
վաղ վաղակի՛ բու
սաւ ։ առ ի չգոյէ՛
հիւթոյ երկրին, ի
ծագել արևու՝ տա
պացաւ ։ և զի ոչ գո
ինարմատք՝ չոր
ացաւ ։
Եւ այլն անկաւ ի
մեջ փշոց ։ եղ ի՛ն
փուշքն և հեղձու
ցի՛ն զնա ։
Եւ այլն անկաւ
յերկիր բարի և տ՛այր
պըտուղ ։ եր՝ որ ՀՃա
ր իւրաւ ո՛ր ։ և եր որ
վաթսն աւ ո՛ր ։ և եր
որ երեսնաւ ո՛ր ։
Որ ունիցի՛ ական
ջըս լսելո՝ լըւ իցէ ։
Եւ մատուց ե՛ալ
աշա կերտքն ասեն
ցնա՝ ընդ ե՞ր առա
կաւք խաւսիս ընդ
նոսայ ։
Նա պատասխա
նի՛ ետ և ասէ ցնոսա ։
Քանզի ձե՛զ տըւ
եալ է գիտել զխոր
հուրդս արքայ ու
Թեան երկնից ։ և
նոցա չե՛ տըւ եալ ։
Զի ոյր գուցէ՝

ՃԼԲ
Ա

մ ղ
ՃԼԲ ձա

տացի՛ նմա կյաւել
ցի ։ և ոյրոչն գու
ցէ՝ և զոր ունիցին
բարձցի ինմանէ ։

ՃԼԳ ա Ա ասն այդ որիկ
առակաւք խաւսիմ
ընդ նոսա՝ զի տե
սանեն՝ և ոչ տեսա
նեն ։ և լսեն՝ և ոչ
լսեն ։ և ոչ առնուն
ի միտ ։

Ե ւ կատարի՛ առ
նոսա մարգարէու
թիւնն իսայ եայ որ
ասէ՝ լսելով լուի
ջիք՝ և մի՛ իմասջիք ։
և տեսանելով տես
ջիք՝ և մի՛ տեսջիք ։
զի թանձրացա՛ւ

սիրտ ժողովրդեա
նս այսորիկ ։ և ակ
անջաւք իւր եանց
ծանո՛ւնս լուան ։
և զա՛չս իւրեան ց
կափուցին ։ զի մի՛
երբեք տեսցեն աչ
աւք՝ և ականջա՛ւք
լուիցեն՝ և սրտի՛ւք
իմասցին ։ և դարձ
ցին՝ և բժշկեցիցզնոսա ։

ՃԼԴ ե Բայց ձեր երանի՛
է աչացդ զի տեսա
նեն ։ և ականջա՛ցդ
ձերոց զի լսեն ։

Ա մէն ասեմ ձեզ ։
զի բազո՛ւմ մարգա
րէք ։ և արդարք ։
ցանկացան տեսա

մ ՃԼԳ մր ԼԵ ղ ՀԵ յ ՃԹ մ ՃԼԴ մր ՃԻ

նել՝ զոր տեսանէքդ
և ոչ՝ տեսին ։ և լսել՝
զոր լսէքդ, և ոչ՝ լուան ։
Ե ուարդ՝ լուարուք
դուք զառա՛կ սեր
մանա ցան ին ։
Յամեն այնէ՝ որ
լրսէ զբանն արքա
ու թեան և ոչ առ ն
ու իմիտ՝ գա՛ չարն
և յափշտակէ՝ զսեր
մանեալն ի սիրտն
նոցա ։ այ՛նէ որառ
ճանապարհ առ ն
սերման եցաւ ։
Ե ուոր յապառ ա
ժին սերման եցաւ՝
այ՛նէ, որ իբրև լսէ
զբանն՝ և վաղ վաղ

ակի՛ խնդու թեամբ
ընդունի զնայ ։
Բ այց քանզի ոչ՝ ու
նի արմատս յինք
եան, այլ առ ժամ
անա՛կ մի է՝ ի լին
ել՝ նեղ ու թեան և
հալածանաց վա
սրն բանին, վաղ
վաղակի՛ գայ թ
ագղի ։
Ի սկ որ իմէ՛ջ փը
շոցն սերման ե
ցաւ՝ այ՛նէ, որ իբ
րև լսէ զբանն, և
հոգ՛ք աշխարհ իս
և պատրա՛նք մեծ
ու թեան հեղձ ու
ցանե՛ն զբանն և

Տ ՏՐ Ղ
ՃԼԵ ԼԲ ՀԲ

լինի անպտուղ։
Իսկոր յերկ՝ իր՛ն
բարի սերման ե
ցաւ՝ այ՛նե՛ որ իբ
ր և լսէ զբանն և ի
միտ առնու և տա՛
պըտուղ։ Եոր հա
րիւ՛ր։ և Եոր վաթ
սո՛ւն։ և Եոր երե
սո՛ւն։

ՅԼԱՒ
ակ արկ առ նոսա
և ասէ։

Ի մանեցաւ արք
այ ու Թիւն երկն
ից առն, որ սերմ
անիցէ՛ սերմն բա
րի յագարակի իւր
ում։ և իքունլինել
մարդկան։ եկ՛ն
Թշնամի նորա՝ ցա
նեաց իվերա որո՛մն
ի մէջ ցորենւոյն և
գընաց։

Իբրև բուսա՛ւ խո
տն և արարպտուղ
ապա՛ երևեցաւ
որոմընն։

Մատուցեա լ
ծառայք տան ու
տեառնն ասե՛ն ցը
նա։ տ՞ր, ոչ՞ սերմ
բարի սերման ե
ցեր յագարակ ին
քում։ արդ ուստ
ի՞ ունիցի զորոմնն։

Ունա ասէ՛ ցնոսա՝
այ՛ր Թշնամի արարզա
յն։

մ
ՅԼԱ

Ասենցնա ծառ
այքն. կամիս զի
երթիցուք քաղես
ցուք զայն իբաց :
Եւ նա ասէ ցնոսա,
մի՛ : գուցէ՛ մինչ
քաղիցէք զորոմն
և զցորեանն ընդ
նըմ ին իբաց խլի
ցէք : Թոյլ տուք
երկոցունց աճել ի
միասին մինչև ի
հունձս : Եւ ժամ
անակի հնձոց
ասացից ցհնձող
սըն, քաղեց էք
նախ զորոմնդ, և
կապեցէք զայդ խր
ձունս առ իյայրել :

և զցորեանն ժողովէ
ցէք իշտեմար ան
ս իմ :
Ա՛յլ առակ ա՛րկ
առ նոսա և ասէ :
Ն մանէ արք այ
ու Թիւն երկնի ց
հատոյ մանան խո :
զոր առ եալ մարդո
սերման եա՛ց յագա
րակի իւրում : որ
փոքրէ քան զամ է
նայն սերման խո
և յոր ժամ աճիցէ
մեծէ քան զամ է
նայն բանջարս :
և լինի ծա՛ռ : մին
չև գա՛լ Թռչն ոց
երկնից և հանգչել

յոստս նորա։

ՄԼԸ Այլ առակ խաւ
սեցաւ ընդ նոսա և
ասէ։

Նմանէ արքայ
ութիւն երկնից իմ
որոյ։ զոր առ եալ
կընոջ թաքոյց ի
գրիւս երիս ալեր,
մինչև ամեն այն
խըմորեցաւ։

ՄԼԹ Զայս ամեն այն
խաւ սեցաւ յս առա
կաւք ընդ ժողով
ուրդսն։ և առանց
առ ակի ոչինչ խաւ
սեր ընդ նոսայ։

Ի լցցի ասա
ցեալն իմարգարէ

ն։ բացից առա
կաւք զբերան իմ.
և բղխեցից զծած
կեալսն իսկ զբանէ
աշխարհի։

ՄԼԽ Ապ ՅԻԼԱՐ
թողեալ յի զժողով
ուրդսն՝ եկն իտուն։

Մատեան առնա
աշակերտքն և ասեն. մեկնեայ մեզ
զառակ որոմանցն
ագարակի։

Նա պատասխ ա
նի՝ ետ և ասէ ցնոսա։

Որ սերմանէ սերմ
բարի, է՝ որդիմարդոյ։
և ագարակն՝ աշխ
ա՛րհսէ։ սերմն

բարի նոքայ են, որ
որդ ի՛քն արքայ ու
թեան են ։ իսկ որ
ոմն՝ որդ ի՛ք չարին
են ։ և թշնամին որ
վարեա՛ց զայն՝ սա
տանա՛յ է ։ և հուն
ձքն՝ կատար ա՛ծ
աշխարհիս է ։ և
հընձաւղքն՝ հրեշ
տա՛կք են ։ Որպես
ժողովի որոմն ևի
հուրայրի՝ ա՛յնպէս
եղիցի իկատար ա
ծի աշխարհիս ։

Ա ռաք եսցէ որ
դի մարդոյ զհրեշ
տակս իւր՝ և ժողով
եսցե՛ն յարքայ ու թէ

նէ նորա զամենայն
գայթ ագղու թիւ
նս, և զա՛յն ոսիկ
որք գործեն զան
աւրենու թիւն ։ և
արկցե՛ն զնոսա ի
հնոց հրոյ ։ ա՛նտ
եղիցի լալ և կրճել
ատամանց ։

Յ այն ժամ արդ
արքն ծագեսցե՛ն
իբրև զարեգակն
յարքայ ու թեան
երկնից ։

Ո րուն իցի ական
ջըս լսելոյ՝ լուիցէ՛ ։

Լ արձեալ նմա՛ն
է արքայ ու թիւն
երկնից, գանձ ի

ծածելո յագարա
կի։ զոր՝ գրտեալ
մարդոյ՝ թաքոյց։
և ի խնդու թենէ ան
տի երթա վաճա
ռէ՛ զամենայն ինչ
զորունի՛ և գնէ զա
գարակն զայն։

Խարճեալ նմա՛
նէ արքայու թի
երկնից ա՛ռն վաճա
ռա կանի որ խնդ
րիցէ մարգարիտս
գեղեցիկս։ և ա՛պա
գրտեալ մի՛ պատ
ական մարգարիտ՝
երթեալ վաճառ է՛
աց զամենայն զոր
ինչ ունէր, և գնեա՛ց
զայն մարգարիտ։

Խարճեա՛լ նմանէ
արքայու թիւն
երկնից, ուռ կանի
արկելոյ ի ծով. և յա
մենա՛յն ազգաց ժո
ղովելոյ։ զոր իբ
րև լցաւ՝ հանեա՛լ
ի ցամաք։ և նըս
տեալ ժողովեցի՛ն
զբարի՛ բարին յամ
անս։ և զխոտ անն
իբա՛ց ընկեցին։

Այ՛նպես եղիցի ի
կատարածի աշխ
արհիս։ Ելցեն հր
եշտակք՝ և մեկնես
ցեն զչարիս իմիջ
արդարոց։ և արկ

ցեն զնոսա ի հնոց
հրոյն ։ ա՛նտ եղիցի
լալ և կրճելատ ամ
անց ։

Ասէ ցնոսա յս՛
իմացարո՛ւք զայս
ամենայն ։

Ասենցնա այո՛ տր ։
Ե՛նա ասէ՛ ցնոսա ։

Ասանայսոր իկ՛
ամենայն դըպ իր
աշակերտեալ ար
քայու թեան երկ
նից ։ նմա՛նէ առն
տանու տեառն՛ որ
հանէ իգանձէ իւր
մէ զնո՛ր և ըզ
հին ։

Ճիւաղ

Ճիւաղ

մ մր ղ յ
Ճիւաղ ծ ծթ ծթ

ու կատ արեաց յս՛
զամենայն զառ ակսս
զայսոս իկ՛ փոխ ե
ցա՛ւ անտի ։

Ե՛ւ եկեալ իգաւ առ
իւր ու տուցանէ՛ զնոսա
ի ժովովրդեաննն՛ոցա ։
մինչ և զարմանա՛լ
նոցա և ասել ։ սմա
ուստի՞ իցէ այս իմ
աստութիւն և զաւ
րու թիւն ։ Ո՞չ սաէ
հիւ սա՛նն որդի ։
ո՞չ մայր սորա կոչ ի
մար իամ ։ և եղբարք
սորա յակո՛վբոս ։
և յո՛վսես ։ և սիմոն ։
և յո՛ւդա ։ և քորք
սորա ո՞չ ամենեքին

ատ մեզ են ։ ար դ-
ուստի՞ե սմա այս
ամենայն ։ և գայթ
ագղե ի՛ն ինայ ։

ՃԻԿԲ Ե-յ՝ ասե՛ ցնոսա ։
չի՛ք մարգարե ան
արգ՛ եթեոչ յիւր
ո՛ւմ գաւառի և յիւ
րում տան ։

Ե-ո՛չ արար անդ
զաւրու թիւնս քա
զումս վասն ան
հաւատու թեանն
նոցա ։

ՃԻԿԳ Ա

ՅԱՅՆՄԱՆ

մանակի՛ լրւա՛ հեր
ովդեա չորրորդ ա
պետ զլուրն յի՝, և
ասե՛ ցծառայսիր ։

Նա՛ե յովաննես
մկրտ ի՛չ՝ նա յար
եա՛ւ իմեռ ելոց՛ և
վասնա՛յն որիկ զաւ
րու թիւնք լինին
նովաւ ։

ՃԻԿԴ Բ Բ Բ անզի հերով
դեա կալա՛ւ զյով
հաննես ։ կապեաց
զնա և ե՛դի քանդի
վասն հերովդիա
դա կնո՛ջ փիլիպո
սի եղբաւր նորա ։

Զ իասեր՛ ցնա յով
հաննես՛ չե՛ ասրեն
քեզ ունել զնա ։ և
կամեր զնա սպան
անել՛ ։ բայց երկն
չեր՛ իժողովրդենե

մ մր ղ յ
ՃԻԿԲ ծա իա լե
ՃԻԿԳ ծե ղ

մ մր յ
ՃԻԿԴ ծթ ծբ

ա՛նտի՝ քանզի իբ
րև զմարգարէ՛ ուն
էինզնայ ։
Ճիւե 2 Եւիբրև եղե՛ն ծը
նունդք հերովդի՝
կաքաւեա՛ց դուստ
րըն հերովդիադա
իմեջ բազմա կա
նին ։ և հաճո՛յ թըւ
եցաւ հերովդի ։
Ուստի և երդմա՛մք
խոստացաւ՝ տա՛լ
նմայ զինչև խնդ
րեսցէ ։
Եւնա յառաջա
գո՛յն խրատեալ ի
մաւրէ իւրմէ ։
Մ ո՛ւր ինձաս է
այսր իվերա սկտ

եղ զգլուխն յովա՛ն
նու մկրտչի ։
Եւտրտմեցա՛ւ թա
գաւորն ։ բայց վասն
երդմա՛նցն և բարձ
ա կըցացն, հր ա
մայեաց տա՛լ նմա ։
Եւառաքեաց գլ
խատեա՛ց զյովա՛ն
նէս իբանտի ։ և
բերա՛ւ գլուխ նորա
սկտեղք և տըւա՛ւ
աղջ կանն ։ և տա
րա՛ւ առ մայր իւր ։
Եւմատուցեալ ա
շակերտքն նորա
բարձի՛ն զմարմինն
և թաղեցին ։ և ե
կեալ պատմեցի՛նյի ։

մ մր
ճիւե կ

[illegible] ձայն

լուաւ յս · գնաց ան
տի նաւու յանա
պատ տեղի ա
ռանձինն ։

Իբրև լուան ժող
ովուրդքն՝ գնա
ցին զհետ նորա ա
հետի ի քաղաք
աց անտի ։

Եւ ելեալ յս ետես
ժողովուրդ բազում.
գթացաւ ի նոսա
և բժշկեաց զհիւ
անդս նոցա ։

իգ ձայնէ

Իբրև ընդերեկս
եղև , մատեան
առ նա աշակեր
տքն և ասեն ։

Տեղիս անապա
տէ ։ և աւրըն
տարաժամեալ։
արձակեա զժող
ովուրդսդ զի
երթիցեն շուրջ
ի շենսն և գնես
ցեն իւրեանց կե
րակուր ։

Ասէ յս , ոչինչ
պիտոյ է դոցա
երթալ ։ դուք
տուք դոցա ու
տել ։

Եւ նոքա ասեն
ցնա ։ ոչինչ ու
նիմք աստ , բայց
հինգ նկանակ .
և երկուս ձկունս ։

մ ձայն ձայնէ | մր կգ | ղ ղէ | յ խէ

Եւ ասէ ցնոսա բե
րէք այսր զայն :
Եւ հրամայեաց
բազմեցուցանել
զմարդիկն ի վերա
խոտոյ : և առեալ
զհինգ նկանն և
և զերկուս ձկունս.
հայեցաւ յերկինս :
օրհնեաց : եբեկ
և ետ աշակերտացն.
և աշակերտքն ժող
ովրդեանն :
Եւ կերան ամենեք
եան յագեցան : և
բարձին զնշխարս
կոտորոցն, երկո
տասան սակառի
լի : և որք կերանն
էին արք իբրև հինգ
հազար : Թող զկա
նայս և զման
կտի :
ձխը
Դ
Եւ ԻՍԿՈՅՆ ՍՏԻՊԵԱՑ
վաղվաղակի զաշա
կերտսն մտանել ի
նաւ . և յառաջել
յայնկոյս. մինչ ինքն
զժողովուրդսն ըն
դ արձակեսցէ :
ձխթ
Բ
Եւ իբրև արձա
կեաց զժողովուրդ
սն . ել ի լեառնն
առանձինն կալ
յաղօթս :
Խե
ձծ
Դ
Եւ իբրև ընդ եր
եկս եղև. մինչ էր
միայն :

Մ	Մր	Ղ	Յ
ձխը	կէ	ճը խգ	
ձխթ	կզ		ճա
ձծ	կէ		

Եւնավն մեկնեալ
եր իցամաքեւ բա
զում ասպարիսաւք
ծրփեալ յալ եացն։
քան զիընդ դեմ եր
հողմնն։
Եւ ի չորրորդում
պահու գիշերւոյն,
եկն առ նոսա յս գը
նալով իվերա ծովուն։
Իբրեւ տեսին զնա
աշակերտքն զի գը
նայր իվերա ծովուն
խրուովեցան։ Եւ
ասեն թեւ առաչաւք
ինչ իցեւ։ Եւ առ ահ
ին աղաղակեցին։
Եւ վաղ վաղակ ի
խաւսեցաւ ընդ նո

սա յս եւ ասեւ։
Քաջալերեց ար
ուք։ Ես եմ, մի երկնչիք։
Պատասխանի ետ
նըմա պետրոս եւ
ասեւ։ տր, եթեդու
ես հրամայ եայ
ինձ գալ առ քեզ ի
վերա ջրոցս։
Եւ նա ասեւ, եկ։
Եւ իջեալ ինաւ են
պետրոս, գնաց ի
վերա ջրոցն եւ եկն
առ յս։
Եւ տեսեալ զհողմն
սաստիկ երկեաւ։
Իբրեւ սկսաւ ընկ
ըղմել աղաղակ
եաց եւ ասեւ։ տր.

փըրկեայ զիս ։

Եւ վաղ վաղակ ի
ձըգեաց յս զձեռ ն
իւր ։ կալաւ զնա և
ասէ ։ Թերա հաւ
ատ՝ ընդ ե՞ր երկ մը
տեցեր ։

ՃԾԲ
Եւ իբրև ելին ի
նավն՝ ՀանդԱր տ
եաց հողմնն ։

Եւ որ ինաւ ինէ ին,
մատեան երկի՛ր պա
գին նմա և ասեն ։
արդարև՛ որդի՞այ
ես դու ։

ՃԾԴ
Եւ անցեալ իցամաք
եկի՛ն իգեննեսարեթ ։

Եւ իբրև ծանեան զ
նա արք տեղւոյն այն

որիկ ։ առաք եց ին
ընդ ամենայն գաւ
առն, և ածէի՛ն առ
նա զամենայն հիւ
անդս ։ և աղաչէի՛ն
զնա զի գոնեայ ի
քըղա՛նցս հանդեր
ձի նորա միայն մերձ
եսցին ։ և որ միան
գամ մերձ եց անն՝
փրկեցա՛ն ։

ՃԾԴ
ԸՆԹԱՆ
մատեա՛ն առ յս որ
յ՞եմէ փարիսեցիքն
և դպիրք և ասեն ։

Ընդ ե՞ր աշակերտ
քն քոյ անցան են
զաւ անդու Թեամբ
ծերոցն ։ զիո՛չ լու

մ մր ղ
ՃԾԲ
ՃԾԴ կԹ ԼԸ

մ մր
ՃԾԴ հա

անան զձեռս յոր
ժամ հաց ուտեն ։
Նա պատասխա
նի ետ եւ ասէ ցնոսա։
իբ Եւ դուք ընդէ՞ր
անցանէք զպատ
ուիրանաւն այ̅
վասն ձերոյ աւան
դութեանն ։
Զի ա̅ծ ասաց՝
պատուեա՛ զհայր
քո եւ զմայր ։ եւ որ
բամբասէ զհայր
կամ զմայր ՝ մահո՛ւ
վախճանեսցի ։
Եւ դուք ասէք՝ որ
ասէ ցհայր իւր
կամ ցմայր իւր՝ թէ
պատարագ է զոր
յինէն աւգտիցես ։
եւ ոչ պատուեսցէ զ
հայր իւր եւ զմայր իւր ։
եւ խոտեցէք զբանն ա̅յ
վասն ձերոյ աւան
դութեանն ։
Կեղծաւորք՝ բա
րւո՛ք մարգարէա
ցաւ վասն ձեր
եսայի եւ ասէ ։
Ժողովուրդս այս
շրթամբք պատուէ
զիս՝ եւ սիրտ իւ
րեանց հեռացեալ
մեկուսի են յինէն ։
զո՛ւր պաշտեն զիս ։
ուսուցանեն վար
դապետութեան
զմարդկան պատու

Դատաստանի գրոց Յովհան
Կ մաս։ ՍԿԶ գլուխ։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։
Զամենայն ասելոցդ
Զոսոյ տունկ տունկեալցդ
Մեռանելոյն տունկ
Տարաբերեալ ի նոցանէ։
Եւ եղեալ կոյր են։ Եւ եղեալ
Խորտակեալ անզգամն են։

ԵՔ ԵՌՀԻՄԱՆ ԱՅՔ ։ Ե
ԹԵ ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՐ ՄԱ
ՆԵ ԻԲԵՐԱՆ ՝ ՅՈՐՈ
ՎԱՅՆ ԵՐԹԱՅ ԵՎ ԱՐ
ԱՌՔՍ ԵԼԱՆԵ ։ ԻՍԿ
ՈՐ ԵԼԱՆԵ՛ ԻԲԵՐԱՆՈ՝
Ի ԱՐԱՏԵ՛ ԱՆԱՏԻ ԳԱՅ
ԵԱՅՆ ԱՊՂԾԵՎՄԱՐԴ ։
Օ Ի ԻԱՐԱՏԵ՛ ԵԼԱՆ
ԵՆ ԻՍՈՐՀՈՒՐԴՔՀԱՐՔ ։
ՀՆՈՒ ԹԻՒՆՔ ։ ԱՊԱ
ՆՈՒ ԹԻՒՆՔ ։ ԱՊՈՒՆ
ԿՈՒ ԹԻՒՆՔ ։ ԳՈՂՈՒ
ԹԻՒՆՔ ։ ԱՈՒԱՎԿ
ԱՅՈՒ ԹԻՒՆՔ ։ ՀԱՅ
ՀՈՅ ՈՒ ԹԻՒՆՔ ։
ԱՅՍ ԱՄԵՆԱՅՆ Ե
ՈՐ ԱՊՂԾԵ ՎՄԱՐԴ ։
Ա ՅԼԱՆ ԼԸՒ ԱՅ

ՃԵՌԱՒՔ ՈՒՍԵԼ ՝ ՈՀ
ԱՊՂԾԵ ՎՄԱՐԴ ։
ԻԹ Ի ԵԼԵԱԼԱՆԱՆ
ՅՍ ՝ ԳՆ ԱՅ ԻԿՈՂՄԱՆԱ
ՍԻՒՐՈՍԻ ԵՍԻՈՂՈՆԻ ։
Ի ՒԱՀԱ՛ ԿԻՆ ՄԻ
Ք ԱՆԱՆԱՑԻ Ի ՍԱՀ
ՄԱՆԱՑՆ ՆՈՑԱ ԵԼ
ԵԱԼ ՝ ԱՂԱՂԱԿ ԵՐ
ԵԱՍԵՐ ։ ՈՂՈՐ Մ
ԵԱՅ ԻՆՃԱՐ ՈՐԴԻ
ԴԱՒԹԻ ։ ԴՈՒԱՍՐ
ԻՄ ՀԱՐԱՀԱՐ ԱՅ
ՍԱ ՀԱՐԻ ։
Ի ՒՆԱ ՈՀ ԵՍՆՄԱ
ՊԱՍ ԱՍԻԱՆԻ ։
Ի ՒՄԱՍՈՒՑ ԵԱԼ
ԱՇԱ ԿԵՐՍՔՆՈՐԱ
ԱՂԱՀԵԻՆ ԶՆԱՅ Ե

ասեին. ար ձակեա
զնա զի աղաղակեա
զհետ մեր։

Լա պատասխա
նի՛ ետ և ասեա։ ո՛չ
ուրեք առ աքեցա.
եթե ոչ առ ոչ խա՛րս
կորուսեալս տան
ն խորայ ել ի։

Ունա մատուցեալ
երկի՛ր պագան եր
նըմա և ասեր։
տ՛ր. աւգնեայ ինձ։

Պատաս խանի՛ ետ
նըմայ և ասեա։
ո՛չ ե բարիոք առ
նուլ զհաց մանկ
անց և արկան ել
շանց։

Ունա ասեայ՛ տ՛ր։
քանզի և շո՛ւնք կեր
ակր ին իփշրանաց
անկելոց ի սեղանո
տ՛ն իւրեանց։

Յայն ժամ պատ
ասխանի՛ ետ նմա
յ՛ս և ասեա։ ո՛վ կին
դու. մե՛ծ են հաւ
ատք քոյ։ եղ ից ի՛
քեզ որպես և կամիս։

Ի ւ ժշ կեցա՛ւ դուս
տրնորա ի նմին
ժամու։

Ի գնա ցեալ
անտի յ՛ի. ե՛կն ի ծով
եզրն գալ իլեացոց։

Ի ւ ել եալ իլեառն
նըստե՛ր անտ։

մ մր ղ
ճծը միզ
ճծթ հգ

մ մր
ճկ հզ

Լ Մաստեան առնա
ժողովուրդք բազ-
ումք՝ որոտնեին ընդ-
խուրբեանս կաղս՝
կոյրս համերս մի-
ակողմանիս նայիլ
բազրումս ; և ընկե-
ցին զնոսա առ ոտս
նորա, և բժշկեաց
զնոսայ ::

Մ ինչ ազդարմա-
նալ ամենայն ժող-
ովրդոյն որ տեսա-
նէին ; զի համեր-
քըն խաւսէին ;
կաղք գնային ; մի-
ա կողմանիք բժշ-
կէին ; կոյրք տե-
սանէին և փառա-
ւորէին զաստուծոյ իլի ::

Ա Յս կոչեցեալ առ-
ինքըն զիւր աշակեր-
տսն ասէ ; գթամ
ես ի ժողովուրդդ ;
զի աւուր երեք աւու-
րք էն զիս կան առ իս՝
և ոչ ունին զինչ ու-
տիցեն ; և արձա-
կել զդոսա նաւթիս
չկամիմ ; գուցէ
նք թուլեն զճան
ապարհայն ::

Ա սեն ցնա աշա-
կերտքն ; ուստի
մեզ յանապատ ի
սաս՝ ուստի եցե
այն չափ հաց՝ մինչ
յագեցուցան ել

զայդ չափ ժող ով
ուրդ ։
Եւասէ՛ ցնոսայս
քանի՞ նկան ակ
ունէք ։
Ունոքայ ասեն ։
և՛թն ։ և սակ ա՛ւ
ձըկունս ։
Ուհրամայ եաց
ժողովրդ եանն բազ
մե՛լ իվերա գետնո ։
Ուառեալ զև՛թն
նկանակն և զձկու
նսն՛ զոհացա՛ւ ։
եբեկ և ե՛տ ցաշա
կերտսն ։ և նոքա
ժողովրդեա՛նն ։
Երա՛ն ամէն է
քին կյագեցան ։

Ուբարձին զնըշ
խարս կոտորոցն
և՛թն զամբիւղ լի ։
Ուորք կերանն՝ է
ին իբրև ա՛րք չորք
հազարք՛ թող ըզ
կանայս և զմանկտի ։
Բրև արձակեա՛ց
զժողովուրդսն՛
ե՛լ ինաւ և ե՛կն ի
սաչմանս մակդա
ղեայ ։
ՃԿԱ Ումատուցեալ փա
րիս եցիքն և սադ
ուկեցիք՛ փորձ ե
լով՛ խնդրէ ին ինը
մանէ նշա՛ն յերկ
նից ցուցանել նոցա ։
ՃԿԲ Ապատասխա

մ մր յ
ՃԿԱ հէ իգ
ՃԿԲ ծգ

նի՛ ետ եասեցնո
սայ ։ ա՛զգ չար և
շնացող նշա՛ն խն
դրէ ։ և նշան մի՛
տացի նմա՛ բայց
նշա՛նն յովնանու
մարգարէի ։
Եթո՛ղ զնոսայ և
գընաց ։
ՃԿԳ Գ նաց ի՛ն եաշա
կերտքն յայնկոյս,
և մոռացա՛ն առ
նուլ հաց ։
ԼԲ ՃԿԴ Ասէ՛ ցնոսայ ։
տեսէք և զգո՛յշ լե
րուք ի խմոր ոյն
սադուկեցւոց և
փարիսեցւոց ։
ՃԿԵ Ն ոքա խորհէ ի՛ն

ընդ միմեանս և
ասէին թէ հաց
ո՛չ բարձաք ։
Գ իտա՛ց յս եասէ,
զի՞ խորհիք ի
միտս ձեր թերա
հաւատք թէ հաց
ո՛չ ունիմք ։
Մ ակաւ ի՛ն չյիմ
անայ՛ք ։ և ո՛չ յի
շէք զհինգ նկա
նակն ի հինկ հա
զարսն ։ և քան ի՛
սակառ ի բարձէք ։
Ե ւ ո՛չ զեւթն նը
կանակն ի չորս
հազարսն ։ և քանի
զամբ իւղս բարձ
էք ։

մ	մր	ղ	յ
ՃԿԴ	հը		ԻԴ
ՃԿԴ	հթ	ՃԻԴ	ԾԴ
ՃԿԵ			

Զ[ի]արդ ոչ
իմանայք եթէ ոչ
վասն հացի ասա
ցի ձեզ զգոյշ լին
ել ի խմորոյ սադ-
ուկեցւոցն եւ փա
րիսեցւոց ։
Յայնժամ իմացա
ան՝ եթէ ոչ ա
սաց զգուշանալ
ի խմորոյ՝ այլ յա
ղանդոյ սադուկե
ցւոցն եւ փարի
սեցւոցն։
ճկզ ԵՒ ԵԿԵԱԼ ՅԻ
ա ՍՈՒՍ Ի ԿՈՂՄԱՆՍ ՓԻԼԻ
ԼԳ պեայ կեսարեայն,
հարցանէր ցաշա
կերտսն եւ ասէր։

Զո՞ք ասեն զի
նէն մարդիկ թէ
իցէ որդի մարդոյ։
Եւ նոքա՛յ ասեն.
ոմն զյովհաննէս
մկրտիչ՝ եւ այլք
զեղիայ ։ եւ կէսք
զերեմիայ ։ կամ
զմի՛ ոք ի մարգա
րէիցն ։
Ասէ ցնոսայ։
Դուք զո՞ ասէք
զինէն թէ իցեմ։
Պատասխանի ետ
Սիմոն պետրոս
եւ ասէ ։ դու ես
քսն, որդի այ կեն
դանւոյ ։
ճկէ ժ Պատասխանի ետ

մ ճկզ — մր ձբ — ղ ղը — յ ծեհը — մ ճկէ

յս եասեցնա։

Երանի՛ եքեզ սիմ
ոն որդի յովնանու։
զի մարմին և ար
իւն ո՛չ յայտն եաց
քեզ· այլ հա՛յր իմ
որ յերկինսէ։

Եւ՛ քեզաս եմ։
զի դո՛ւ ես վեմ։ և ի
վերա այ՛դր վիմի
շինեցից զեկեղ ե
ցի իմ։ և դրուն՛ք դը
ժոց զնա մի՛ յաղթ
ահարեսցեն։

Եւտա՛ց զքեզ փա
կանս արքայութ՛ե
երկնից։

Զոր միանգ ամ
կապեսցես յերկրի·
եղիցի կապեա՛լ յեր
կինս։ և զոր արձա
կեսցես՛ յերկրի՝ եղ
իցի արձակ եա՛լ
յերկինս։

ՃԿԸ
Ի Յայն ժամ սաս
տեա՛ց աշակերտա
ցըն զի մի՛ ումեք ա
սիցեն թէնա՛ւ էքն։

Յայնըմ հետ է՛
սկսաւ յ՛ս ցուցանել
աշակերտացն, թէ
պա՛րտէ նմա երթ
ալ յ՛եմ։ և բազո՛ւմ
չարչարանս կրել
իքահանայապետ
ի՛ցն և իդպրա՛ց և ի
ծերո՛ց ժողովրդեան։
և սպանանել՛։ և յե

ՃԿԸ

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա։ և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա, և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա։ և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա։ և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա։ և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա։ և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

զանձնեալս։ ասացէ
զնոսա։ և եկեսցէ զ
կընեալս։

Զ Իսկ կամիցս ի
զանձնեալս կեցուցա
նել՝ կորուսցէ զնա։
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ, զսո
ցէ զնայ։

Զ Ինչ աւգուտ է
մարդ եթէ զաշխա
հս ամենայն շա
հեսցէ և զանձն իւր
տուժեսցէ։ Կամ
զինչ տացէ մարդ
փոխարկանս ընդ ան
ձին իւրոյ։

Զ Եթէ ոք ցանկա
նիցի զմարդ փրկել

իւրոյ հանդերձ
հրեշտակաւք իւր
ովք · եւ յայն ժամ
հատուսցէ իւրա
քանչիւր ըստ գոր
ծս իւր ։

ՃՀԲ Բ ԱՄԷՆ Ա
սեմ ձեզ ։ զի եղիցին
ոմանք ի սոցանէ
որ աստ կան · որք ոչ
ճաշակեսցեն զմահ.
մինչեւ տեսցեն զոր
դի մարդոյ եկեալ
արքայութեամբ
իւրով ։

ԼԴ Եւ յետ վեց աւ
ուր առնու յս̅ ըզ
պետրոս, եւ զյակ
ոբոս · եւ զյովհան̃
նէս զեղբայր նորա,
եւ հանէ զնոսա ի
լեառնմի բարձր
առանձինն ։

Եւ այլակերպ ե
ցաւ առաջի նոցա ։
եւ լուսաւորեցան
երեսք նորայ իբրեւ
զարեգակն ։ եւ
հանդերձք նորա
եղեն սպիտակ իբ
րեւ զլոյս ։

Եւ ահա երեւ ե
ցան նոցա մովսէս
եւ եղիայ` որ խաւսէ
ին ընդ նմա ։

Պատասխանի
պետրոս եւ ասէ
ցյս̅ ։ տր̅ ։ բարիոք

մ ՃՀԲ մր ՁԵ ղ ՂԸ

ե մեզ ասատ լինել։
եթե կամիս՝ արաս
ցո՛ւք երիս տաղաւ
արս ։ մի քե՛զ ։ և
մի մովսեսի՛ ։ և մի
եղիայի՛ ։

Եւ մինչ դեռ նայ
խաւսեր ։ ահա՛ամբ
լուսաւոր հովանի
եղև իվերա նոցա ։

Զա՛յն եղև յամպ
ւոյն և ասե ։ դա՛յե
որդիիմ սիրել ի
ընդ որ հաճեց այ։
դմա՛ լուարուք ։

Բրև լուան աշա
կերտքն ։ անկան
իվերա երեսացիւ
րեանց և երկեա՛նյոյժ ։

Եւ մատուցեալ յ̅ս̅
բո՛ւռնեհար զնոցա
նե և ասե ։ յո՛տն
կացեք և մի՛ երկնչիք ։

Ամբարձին զաչս
իւրեանց և ո՛չ զոք
տեսին, բայց մի
ա՛յն զյ̅ս̅ ։

Եւ մինչ դեռ իջա
նեին իլեռնեանտի՝
պատըւիրեա՛ց նո
ցա յ̅ս̅ և ասե ։ մի՛
ումեք ասիցեք զտե
սիլդ մինչև որդի
մարդւոյ ի մեռելոց
յարիցե ։

ՃԿԳ Հ արցին ցնաաշա
կերտքն և ասեն ։
զիա՞րդ դպիրքն

մ մ
ՃԿԳ Հ

ասեն եթէ եղիայի
նախ պարտէ գալ։
Պատասխանի՛ ետ
յս և ասէ ցնոսա։
եղիա գայ, և հաստա
տեսցէ զամենայն։
Այլ ասեմ ձեզ։
զի եղիայ եկեալ իսկ
է։ և ոչ ծանեան զ
նայ՝ այլ արար ին
ընդ նա զորինչ և
կամեցան։ նոյնպէս
և որդի մարդո չար
չար ելոցէ ինոցանէ։
Յայնժամ իմիտ ա
ռին աշակերտքն՝ ե
թէ վասն յովհանն
ո՛ւ մկրտչի ասաց
ցնոսայ։

ԼԵ
ՃԿԴ
Ը

ԻՒՔՐԵԻ
եկն իժողով ուրդն։
մատեա՛ւ այր մի, ի
ծո՛ւնր ի ջաներ և ա
սեր։ տ՛ր, ողորմեա՛ց
որդւոյ իմում։ զի
լուսն ոտի՛, և չարա
չա՛ր հիւանդանայ։
բազո՛ւմ անգ ամ
անկանի ի հուր՝ և եր
բեք ի ջուր։ մատ
ուցի՛ զնա աշակեր
տացն քոց՝ և ոչ կա
րացին բժշ կել։
Պատասխանի՛ ետ
յս և ասէ։ ո՛վ ազգ,
ան հաւա՛տ և թիւր։
մինչև յե՞րբ ից եմ
ընդ ձեզ։ մինչ և

մ մր ղ
ճհդ ղա ղթ

ցերբ անսայցեմ ձեզ:
ա՛ծ զնա առ իս ::
Եւ սաստեա՛ց ինա
յս. և ե՛լ ինման ե
դեւն : և բժշկեցա՛ւ
մանուկն ի ժամեն
յայն մանէ ::
ՃԿԵ Յայն ժամ մա
տեա՛ն աշակերտք
ն առանձ ինն և
ասենց յս, մեք
ընդ ե՞ր ոչ կարա
ցաք հանել զնա:
Եւ նա ասէ՛ ցնո
սա՝ վասն թեր
ա հաւ ատու թ՛ե
ձերոյ ::
Ամե՛ն ասեմ ձեզ:
եթէ ունիցիք հաւ

ատս քան զհա՛ տ
մանանխոյ՝ ասա
ս ջիք լերինսայս
միկ փոխեա՛ց ասա
տի անդր՝ և փո
խեսցի՛ : և ո՛չ ինչ
ան հնարին լիցի
ձեզ : բայց այ՛ս
ազգ՝ ո՛չ ելան է
եթէ ոչ աղաւթիւք
և պահ ովք ::
ՃԿԶ Ի ՄԻՆՉԴԵՌ
Շրջ եին նոքայ ի գա
լիլեա, ասէ՛ ցնոսա
յս : մատն ել ո՛ցէ որ
դի մարդոյ ի ձեռս
մարդ կան : և սպ
անց ե՛ն զնա՝ և յեր
իր աւուր յարիցէ ::

ՃԿԵ ՃԿԶ ՃԿԶ ՃԿԶ ՃԿԶ ՃԿԶ

Եւ տրտմեցան
յոյժ ։

ԼԳ ճհէ ժ Իբրև եկիննոքա
ի կափառնա ում,
մատեան որք զերկ
դրամ եանն պա
հանջեին, առպետ
րոս և ասեն ։ վար
դապետն ձեր ո՞չ
տա զերկդրամեանն ։
Եւ ասէ . այ ո՛յ ։
Եւ իբրև եմու՛ տ
իտուն , յառ աջ
եա՛ց քանզնայ յ՞ս
և ասէ ։ Օ ի ա՞րդ
թու իքեզ սիմ ովն ։
թագաւ որ՛ք ազ
գաց՝ յում է՞ առ
նուն զհարկս, կամ

զհասն ։ յորդւ ո՞ց
իւրեանց թէ յաւ
տարաց ։ և իբրև
ասա՛ց թէ յաւ տա
րաց ։ ասէ՛ ցնայ՞ս ։
ապա ուրեմն ազա՛տ
են որդ իքն ։
Բայց զիմի՛ գայ
թագղ եցուսցուք
զնոսայ , ե՛ր թիծով
և ընկեա՛յ կարթ ։
և զառաջին ձուկն
որելան իցէ , ա՛ռ
և բա՛ց զբերան նո
րա՝ և գտան ից ե՛ս
սատ եր ։ և զա՛յն
առ եալ տացես նոցա,
ընդ իմ և ընդ քոյ ։
ԼԷ ճհը բ Յ ա՛յնմ աւուր մա

մ ճհէ ղ ճա մ ճհը մր ղէ ղ ճբ մթէ

տեան աշակերտ
քըն առ յս̅ և ասեն։
Ով իցէ իմենջ մեծ
յարքայու թեան
երկն ից։
Ե՛ կոչեա՛ց առ
ինքն յս̅ մանուկմի՛
կացոյ՛ց զնա իմէջ
նոցայ և ասէ։
Ամէն ասե՛մ ձեզ։
եթէ ո՛չ դարձջիք
և եղիջիք իբրև զ
մանկտիս՝ ո՛չ մը
տան իցէք յարքա
ու թ̅ի երկն ից։
Արդ՝ որ խոն
արհեցուցան է
զանձն իւր իբրև
զմանուկս զայս՝

նա՛ էմեծ յարք այ
ու թեանն այ̅։
Ե՛ որոք ընկալցի՛
մանուկմի այսպիսի
յանունիմ. զի՛ս ըն
դունի։
Ե՛ որոք գայթագ
ղեցուսցէ՛ զմի ի
փոքր կանցս յայս
ցանէ յիս հաւ ա
տացելոց՝ լա՛ւ եր
նըմա եթէ կա խ
եա՛լ եր երկա՛ն իշո
ընդ պարանոց նո
րայ և ընկըղմեալ
ի խորս ծովու։
Ա՛յ աշխարհի
գայ թ ագղու թ̅ե̅ց։
հա՛րկէ գալ գայթ

մ մ
ՃՀԹ Ճ

ագղու թեանն ։
բայց վայ մարդոյն
այն միկ յոյր ձեռն
գայցէ գայթ ա գ
ղու թիւն ։

ԵԹԷ ձեռնքո կամ
ոտն գայթագղ է
ցու ցանէ զքեզ՝
հատ զնա և ընկեա
իքեն ։ լաւ իցէքեզ
միա ձեռանի կամ
կաղ մտանել ի
կեանս ։ քան երկ
ուս ձեռսունել և
երկուսոտս՝ և ան
կանել ի հուրն յաւ
իտենական ։

ԵԹԷ ակն քոյ
գայթ ագղ եցուցա

նէ զքեզ ։ իլ եայ
զնա և ընկեա իքեն ։
լաւ իցէ քեզ միա
կանի մտանել ի
կեանս ։ քան երկ
ուս աչսունել և
անկանել ի գեհեն
հրոյն ։

ԳՈՒՅՇ լեր
ուք ։ մի՛ արհամ
արհ իցէք զմի իփոք
ր կանցս յայս ցա
նէ ։ ասեմ ձեզ ։
զի հրեշտակք նո
ցա որ յերկ ինս ։
հանապազ տեսա
նեն զերեսս հաւր
ն իմոոր յերկինսէ ։
զի եկն որդի մար

դոյ կեցուցանել՝
զկորուսեալն։
ԼԲ Օ խարդ Թըւի Ձեզ։
ՃՃԲ ԵԹԵ լինիցի մարդո
հարիւր ոչխար՝ և
մոլորիցի մի՝ ինո
ցանէ՝ ոչ Թողուց
ու զիննըսուն և
զինն ոչխարն ի լե
րինն, և երԹայցէ
խընդր իցէ՝ զմոլո
րեալն ։
Ե ւ եԹԵ լինից ի
գըտանել զնա, ամ
էն ասեմ Ձեզ՝ զի
ուրա՛խ լինի իվերա
նորա առաւել՝
քան իվերա իննը
սուն և իննունցն

որ չիցեն մոլոր եալ։
Ա յսպես՝ ո՛չ ենկա
մք առաջի հաւր
իմոյ որ յերկինս է,
եԹԵ կորիցէ մի ի
փոքր կանցս յայս
ցանէ ։
ՃՃԳ Ե ԹԵ մեղիցէ՝ քեզ
եղբայրքոյ՝ երԹ
յանդ իման եայ
զնա յորժամ դ՛ու
և նա միայն իցէք։
եԹԵ լըւիցէ՝ քեզ՝
շահեցա՛ր զեղ ք
այրն քոյ ։
ՃՃԴ Ա պա ԹԵ ո՛չ լըւի
ցէ քեզ՝ ա՛ռ ընդ
քեզ միւսևս կամ
երկուս ։ զի իբեր

մ հՃԲ
մր ՃՃԵ ՃՃԹ
մ ՃՃԳ ՃՃԴ
ղ ՃղԸ

ԱՐՔԵՍԱԼ ԱՍԵՍ

ՔԵԼ։ ԵԹԵ ԵՐԿՈՒ-

Ն ՔԵՌԼ ՄԻԱԲԱՆԵՍ

ՑԵՆ ՅԵՐԿՈՒՆ, ՎԱՍՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ԵՐԱՑ ՁՈՐ

ԻՆՉ ԵՎԽՆԴՐԵ ԵՑԵՆ-

ԵՂԵՑԻՆ ԴՈՒՅԱ ԵԿԱՐ-

ԲԷ ԵՄԻՆԷ ՈՐ ՅԵՐԿ

ԻՆԱՆԷ։

Օ ԽՈՒՐԵՑԵՆ ԵՐ

ԿՈՒՐ ԿԱՍԱՄ ԵՐԵՔ ԺՈՂ

ՈՎԵԱԼ ՅԱՌՆՈՒՆԻՍ,

ԱՌՆՈՒԵՄԵՍ ԻՄԻԼ

ԴՈՒՅԱՅ։

Յ ԱՅՆ ԺԱՄԱՄԱՍ

ԵՍՈՒ ԱՌՆԱՍ ԱՊԵՍ

ԲՈՍ ԵՍԱՍԷ, ՍԻՐ.

ԲԱՆԵՑԻՍ ԱՌԱԿ ԱՄ

ԵԹԵ ՄԵՂԵՑԷ ԻՆՁ

ԱՌՆՈՒ ԵՐԿՈՒՑ ԵՎ ԵՐ

ԵՑ ՎԿԱՅԵՑ ՀԱՍ

ՍՈՍՍՈ ԵԱՑԷ ԱՄԵ

ՆԱՅՆ ԲԱՆ։

Ա ԱԿ ԵԹԵ ԵՆՈՒՑԱ

ՈՉ ԼՍԵՑԷ, ԱՍԱՍ

ԼԻՍ ՅԵԿԵՂԵՑՈՒՈՎ։

Ս ԱԿԱ ԹԵ ԵՒԿԷ

ՂԵՑՈՒՅՆ ՈՉ ԼՍԵՑԷ,

ԵՂԵՑԷ ՔԵԶ ԵԲԱՌ

ՊՀԵԹ ԱՌՆՈՒՆ ԵՎ

ՄԱՔԸ ԱԱՍՈՒ։

Ա ՄԵՆԱՍԵՄ ՁԵՌ։

ՊՍՈՒ ԿԱՍԱԵՑԷՔ ՅԵՐ

ԿՈՒԷ, ԵՂԵՑԷ ԿԱ

ԱՊԵՍԱԼ ՅԵՐԿԻՆԱ։

ԵԱՊՍՈՒ ԱՍՐ Ձ ԱԿԵՑԷՔ

ՅԵՐԿՈՒԷ, ԵՂԵՑԷ ԱՍՐ

Ձ ԱԿԵՍԱԼ ՅԵՐԿԻՆԱ։

ՍՀԷ ՂՍԹ

ՍՀԷ ՂՍԹ

ՍՀԷՂ ՂՍԹ

ՍՀԷ

եղբայր իմ և թողից
նըմա ։ մինչև յեմ՞ծն
անկամ ։

Ասէ՛ ցնա յս ։ ո՛չ
ասեմ քեզ մինչև
յիաւ-ծն անգամ ։
այլ մինչև յիաւ-ծ
ան ասն եկի՛ն իաւ-ծն ։

Ասն այս որ իկ
նըման եցաւ արք
այ ու թիւն երկնից՝
ա՛ռն թագաւորի ։
որ կամեցաւ հա
մա՛ր առնել իմէջ
ծառաից իւրոց ։

Եւ իբրև սկսա՛ւ
առնուլ՝ մատ ու
ցա՛ւ առնա պար
տապան մի բի՛ր

քան քարոյ ։

Իբրև ո՛չ ունէր հա
տուցանել՝ հր ա
մայ եաց վաճառ ել
զնա տ̄ր նորա ։
և զկի՛ն նորա, և զոր
դի՛ն նորա, և զամե
նա՛յն որ զինչ և ուն
ից՝ և հատուցանել ։

Եւ անկեալ ծառ
այն՝ երկի՛ր պագա
ներ նմայ և ասեր ։
երկայնա մի՛ տ լեր
առ իս, և զամենա՛յն
հատուց ից քեզ ։

Գթաց եա՛լ տ̄ր ծա
ռաին այնորիկ՝
արձակեա՛ց զնա ։ և
զփոխն եթո՛ղ նմա ։

Եւ լեա՛լ ծառայնայն
եգիտ՛ զմի ի ծառայ
ակըցաց իւրոց որ
պարտեր նմա հար
իւր դահեկան ։ կա
լեալ զնա խեղդե՛ր
և ասեր ։ հատ ո՛յ
ինձ զոր պարտիս ։

Արդ՝ անգ եալ
ծառայա կիցն առ
ոտս նորա, աղաչ
ե՛ր զնա և ասեր ։
երկայն ամի՛տ լեր
առիս և հատուցից
քեզ ։

Ե՛ւ նա ո՛չ կամեր ։
այլ չոգա՛ւ արկ զ
նա իբանդ՛ մինչև
հատուսցե՛ զպարտն ։

Իբրև տեսի՛ն ծա
ռայակիցք նորա
որ ինչ եղևն՛ տրտ
մեցա՛ն յոյժ ։ և եկ
եալ պատմեցի՛ն տ̄ն
իւրեանց զամենայն
որ ինչ եղևն ։

Յայն ժամ կոչ
եա՛ց զնա տ̄ր իւր և
ասե ։ ծառա՛ չար ։
զամենա՛յն զպարտ
սըն Թող իքեզ վասն
զի աղաչեցե՛ր զիս ։
Իսկարդ՝ ո՞չ եր
պարտ և քե՛զ ողոր
մել ծառայա կցին
քում, որպես և ե՛ս
քեզ ողորմեցա ։

Ե՛ւ բարկաց եա՛լ

տրն նորա, մատ
նեա՛ց զնա դաչճա
ց՝ մինչև հատ ուս
ցե՛ զամ ենայն զ
պարտսըն ։

Նոյն պես և հայր
իմ որ յերկինսե ա
րասցե ձեզ, եթե
ոչ թողուցուք իւր
աքանչիւր եղբաւր
իւրում իսրտից ձե
րոց զյանց ան ըս
նոցա ։

ՃՃԹ
Ա

Տ ԻԵՂԵՒԻՒ
րև կատ արեաց յս
զբանս զայս ոսիկ
փոխեցաւ իգալիլե
է. և ե՛կն իսաչ մա
նս հրե աստան ի

յայն կոյս յորդանա
նու ։

Ե՛ւ գնացին զհետ
նորա ժողովուրդք
բազումք ։ և բժըշ
կեա՛ց զնոսա անտ ։

Ի

Ե՛ւ մատ ուց ե՛ալ
առ նա փարիս ե
ցեքն. փորձեին զ
նա և ասեին ։ ե
թե արժա՞ն իցե ու
մեք արձակել զկին
իւր ըստ ամենայն
վըն ասու ։

Պ ատասխանի՛ետ
նոցա և ասե ։ չի
ցե՞ ընթերց եալձեր,
թե որ հաստ ատ
եա՛ցն իսկ զբանե ։

արու և էգ արար
զնոսա և ասէ.
Վասն այսորիկ
թողցէ այր, զհայր
և զմայր, և երթիցէ
զհետ կնոջ իւրոյ. և
եղիցին երկոքեան
ի մարմին մի.
Ապա ուրեմն
ոչ են երկու. այլ մի
մարմին են.
Զոր ած
զուգեաց՝ մարդ
մի մեկնեսցէ.
Ասեն ցնա. իսկ
մովսէս ընդէ՞ր պա
տուէր խրեաց մեզ.
տալ թուղթ մեկ
նելոյ՝ և արձակել.

Ասէ ցնոսա. մով
սէս՝ վասն խստա
սրտութեան ձե
րոյ հրամայեաց
ձեզ արձակել զկա
նայս ձեր. այլ
իսկզբանէ ոչ եղև
այնպէս.

ճղ
Բ
Բայց ասեմ ձեզ.
զի ամենայն որ ար
ձակեսցէ զկին իւր՝
և ոչ վասն բանի
պոռնկութեան,
և առնու այլ՝ շը
նայ. և որ զարձա
կեալն առնու, շնայ.

ճղա
Ժ
Ասեն ցնա աշա
կերտքն իւր. եթէ
այդպէս ինչ վնաս

մ	մր	ղ
ճղ	ճե	ճղէ
ճղա		

իցէ ընդայր եընդ
կին՝ լաւ է չամուս
նանալ ։
Ե ւ նա ասէ ցնոսա ։
ոչ ամենեքին բաւ
ական են այդմ բա
նի ։ այլ որոց տըւ
եալ է ։
Զ ի են ներքին իք
որ յորովայնէ մաւ
ր իւրեանց ծնան
այնպէս ։
Ե ւ են ներքին իք
որ իմարդկանէ է
ղեն ներքին իք ։
Ե ւ են ներքին իք
որ զան Ձինս իւր
եանց արարին ներ
քին իս վասն արքա

ու Թեանն երկնից ։
Ո ր կարողնէ տա
նել տարցի ։
Յ այնժամ մա տ
ուցան էին առ նա
մանկտի՝ զի Ձեռն
դիցէ իվերա նոցա
եաղաւ Թս արասցէ ։
Ե ւ աշա կերտ քն
սաստեին նոցայ ։
Ա սէ յս ։ Թոյլ
տուք մանկտւ ոյդ
եմի արգելուք զդո
սա գալ առ իս ։ զի
այդ պիս եացդ է
արքայու Թիւ ն
երկնից ։
Ե ւ եդեալ Ձեռն ի
վերա նոցա գնաց

մ ճղբ մր ճղ ղ մժղ

ՅԻՍՈՍ ՍԱ

ԱՍՈՒՑԵԱԼԱՍԱՆ

Լ ԱՐՈՒԱՍԵՈՒ ԲԱՐԻ

ԱՌ ՆԱ ԱՍԷ ։

ՀԱՅՐԸ ԵՎ ՄԱՅՐ։

Ե ԱԽՈՐԵՑԵՍ ՀՐԵՆ

ՎԻՆՀ ԲԱՐԻ ՓԱՐԾԵ

ՀԵՐԸՅՈՅ ԽԷՐԵՆ ՀԱՆ

ՅԵՍ ։ ՎԻ ԸՆԴՈՒՆԻ

ՅԵՍ ՀԿԵԱՆԱՆ ՅԱՌ

ԽՈՏԵՆԱԿԱՆԱ ։

Ե ՆԱ ԱՍԷ ՅՆԱ ։

ՎԻ ՀԱՐՅԱՆԵՍ ՀԻՍ

ՀԲԱՐՈՒՅ ։ ՄԻԷԲԱԾ ։

ԹԷ ԿԱՄԻՍ Ի

ԿԵԱՆԱՆ ՅԱՌԽՈՏ Ե

ՆԱԿԱՆԱ ՄՈՍԱՆԷ՝

ԱՌԱՔԵՅ ՀԱՌՈՒ

ԽՈՍԱՆԱՆ ։

ԱՌՅՆԱՒ ՀՈՐԻ ։

ԱՌ ՅՆԱՅՅՍ ։ ՀՄԻ

ՍԱՆԱՆԱՆ ԵՐԻՆ , ԵՎՄԻ

ՀԸՆԱՒ՝ ԵՎՄԻ ԳՈՂԱ

ՆԱՒ , ԵՎՄԻ ՍՈՍՎԸ

ԿԱՅԵՐ ։ ԱԱՍԼՈՒԵԱ

ՀՀԱՅՐԸՔՈ ԵՎՄԱՅՐ։

Ե ԱԽՈՐԵՑԵՍ ՀՐԵՆ

ԿԵՐԸՔՈՅ ԽԷՐԵՆ ՀԱՆ

ՅԸՆԴՔՈՅ ։

Ա ԱՌ ՅՆԱ ԱՍԱ

ԱՆԻՆ ։ ՀԱՅՐ ԱՄԷ

ՆԱՅՆ ԱՍԱՀԵՅԻՆ

ՄԱՆԿՈՒ ԹԵՆԷԻՍ

ՄԷ ։ ԱՐՈՒ ԵՒԵՒԷ

ԱՍԱԿԱՍ ԼՅԵԼ։

Ա ԱՌ ՅՆԱՅՅՍ ։ Ե

ԹԷ ԿԱՄԻՍ ԿԱՍՈՍ

ՐԵԱԼ ԼԻՆԷԼ , ԵՒԹ

ՎԱՅՏԱՌԵՅ ՀՎԻՆՀ

ԲՈ, ԵՎՄԻՐ ԱՂԷ Ա

Ա ԱՌ ՅՆԱՒ ՀՈՐԻ ։

Ա ԱՌ ՅՆԱՅՅՍ ։ ՀՄԻ

տաց ։ եւ ունեցին
գանձս յերկինս ։
եւ եկ զկնի իմ ։
Բ բրեւ լուա՛ւ պա
տանին զբանն ։
գընա՛ց տրտում, զի
ունե՛ր ստացուածս
բազումս ։
Ասե՛ յս ցաշ ա
կերտան ։ ամե՛ն ա
սեմ ձեզ ։ զի դժու
արա՛ւ մտցէ մեծա
տուն յարքայ ու
թիւն երկն ից ։
Բարձեա՛լ ասեմ
ձեզ ։ դիւրին է
մալխոյ մտան եղ
ընդ ծա՛կ ասղան,
քան մեծ ատա ն

յարքայ ու թի՛ւն այ
մըտ ան եղ ։
Բ բրեւ լուա՛ն աշա
կերտքն, զարմա
ցա՛ն յոյժ եւ ասեն ։
իսկո՛վ կարիցեապրէ ։
Հ այ եցա՛ւ ինոսա
յս եւ ասէ ։ ատ ի
մարդ կանէ այդ
ան կա՛րէ ։ այլատ
ի յայ ։ ամ են այն
ինչ զաւրաւո՛րէ ։
Յ այն ժամ պատ
ասխանի՛ ետ պե՛տ
րոս եւ ասէ ցնա ։
աւ ասիկ թող ա՛ք
մեք զամենայն եւ
կաք զկնիքոյ ։ արդ
զի՛նչ լինիցի մեզ ։

ճղդ Գ Ասէ ցնոսա յս ։
ամէն ասեմ ձեզ ։
զի դուք որ եկ եք
զկնի իմ, ի միւսան
գամ գալստեանն,
յորժամ նստցի որ
դի մարդոյ յաթո
փառաց իւրոց ։

ճղե Ե Նստջիք և դուք
յերկոտասան ա
թոռ դատել զեր
կոտասան ազգն իսրլի ։

ճղը Բ Եւ ամենայն որ ոք
եթող զտունս, կամ
զեղբարս · կամ զ
քորս · կամ զհայր
կամ զմայր · կամ
զկին · կամ զոր
դիս · կամ զագա
րակս վասն անու
ան իմոյ · հարիւ
րապատիկ ընկալցի
և զկեանսն յաւի
տենականս ժա
ռանգեսցէ ·

ճղթ Բ Բազումք եղի
ցին առաջինք
յետինք ։ և յետ
ինք առաջինք ։

Մ Գ Խբ Քանզի նմանէ
արքայութիւն
երկնից առն
տանուտեառն ։
որ ել ընդ առաւ ա
ռաւօտս վարձել
մշակս յայ
գի իւր ։ և արկ
վարձս մշակացն

Մ	Մր	Ղ
ճղդ		
ճղե		
ճղը	ճժ	մխա

Մ	Մր	Ղ
ճղթ	ճժա	ճհը
Մ		

աւուրն դահեկան,
և աւուաք եա՛ց զնո
ս ա յայգի իւր ։
Եւ ելեա՛լ զեր ր
որդ ժամու՝ ետ՛ես
այլս զի կայ ին դա
տարկք ի հըր ա
պարակս ։
Ասէ՛ և ցնոսա ։
երթա՛յք և դուք
յայգի իմ ։ և որ ինչ
արժա՛ն իցէ տ՛աց
ձեզ ։
Ընացի՛ն և նոքա ։
Եւ դար ձեա՛լ ել
եալ զ վեց ժամաւն
և զ ի՛նն ժամաւն ։
արա՛ր նոյն պես ։
Եւ զմետաս ա՛ն

երորդ ժամու ել
եալ ։ եգիտ՛ այլ ս
զի նստեին դատ
արկ ի հրապա ր
ակս ։ ասէ՛ ցնոսա ։
ընդ է՞ր կայք աստ՛
զա՛ւրըս ցեր ե կ՝
դատ արկք ։
Ասէ՛ն ցնա ։ զի
ո՛չ ոք կալաւ զմեզ
ի վար ձ ու ։
Ասէ՛ ցնոս այ ։
երթա՛յք և դուք
յայգին, և որ ինչ
արժա՛ն իցէ առ
նուց ուք ։
Եւ ի բրև երեկ ո՛յ
եղև, ասէ՛ տէր
այգւոյն ցգաւառ

պետնիւր՝ կոչեա
զմշակսն եւտ՛ուր
նոցա վարձս, սկ
սեա՛լ յետն ոցն
մինչեւցառաջինսն:

Բրեւ եկի՛ն որ
զմետաս ա՛ն եր
որդ ժամուն՝ առ
ի՛ն մէն միդահ ե
կան:

Եկեա՛լ եւառ ա
ջինքն, համարէ
ին թէ աւելի՛ առ
նուցուն: առ ի՛ն
մէն մի դահ եկան
եւնոքայ:

Բրեւ առ ի՛ն տր
տընջէի՛ն զտան
ուտեռնէն եւասէ
ին: Թեդոքա յե
տինքդ, մի՛ ժամ
գործեցին, եւհա
սարակոր՛դս մեզ
արարեր զդոսայ՝
որ զծանրու Թի՛
աւուրն բարձաք
եւզտաւ Թ:

Ա պատասխ
անի՛ ետ միում ի
նոցանէ եւասէ:
ընկեր՝ չզրկ ե՛մ
զքեզ: ո՞չ դահէ
կանի միոջ սա՛կ
արկ եր ընդ իս:
ա՛ռ զքոյդ եւերթ:

Թէ կամ իմ
յետնոցս տալ որ
պէս եւքեզ՝ Թէ

չեցէ ինձ իշխանու
թիւն յիմսս առնել
զինչ և կամիմ։ կամ
թէ ակնդ-քոյ չարէ՛
զի ես առ ա՛տս եմ։

Ա՛յսպես եղից ին
յետ ինք առ աջինք՛
և առ աջինք յետինք։
զի բազումքեն կոչ
եցեալք՛ և սա կ
ա՛ւք են ընտր
եալք։

մա
Բ

ԲՐԵՒԵԱՆ
նէ՛ր յս յեմ՛, ա՛ռ
զերկո տասանս
ն առ ան ձ ինն։
և իճան ապար հին
ասէ՛ ցնոսա։

Ա հաւասիկ ելան

մ մր ղ
մա ճժբ միբ

եմք յեմ՛։ և որդի մար
դոյ մատնեսցի՛ քա
հանայա պետ ից՛
և դպրաց։ և դատ
ապարտ եսցեն ըզ
նա իմահ։ և մատ
նեսցեն զնա հեթ
անոսաց՛, այպ ա
նել՛, և հար կանել՛
և ի խ՛աչ հանել։ և
յերիր աւուր յար
իցէ՛։

մբ
Ղ
խգ

Յ այն ժամ մա
տեա՛ւ առնա մայր
որդւոցն զեբեդեա
որդւո՛վքն իւրովք
հանդ երձ։ երկիր
պագանէր՝ և խնդ
ր էր՛ ինչ ինմանէ։

մ մր
մբ ճժգ

Եւնա ասէ՛ ցնա՝
զինչ կամիս։
Ասէ՛ ցնա՝ զի նս
տցին սոքայ երկու
որդ իքսիմ, մի ընդ
աջմէ՛ քումմէ՝ և մի
ընդ ահեկէ՛ յարք
այ ու Թէ քում։
Պատ ասխան ի՛
յս և ասէ։ ո՛չ գի
տէք զինչ խնդրէք։
Կարէք՞ ըմբել զ
բաժանակն զորես
ըմպելոցն եմ։ կամ
զմկրտու Թիւն ն
զորես մկրտելոցն
եմ մկրտել։
Ասեն ցնայ՝
կարո՛ղ եմք։

Ասէ՛ ցնոսա յս։
զբաժակն իմ ըմպի
ցէք։ և զմկրտու
Թիւնն զորես մկրտ
իցիմ, մկրտ իցիք։
բայց նստուցանել
ընդ աջմէ և ընդ
ահեկէ իմմէ, ո՛չ է
իմ տալ։ այլորոց
տըւ եա՛լէ ի հաւ
րէ իմմէ։
Եւ լըւ եալ տաս
անցն՝ բարկացա՛ն
ի վերայ երկուցն
եղբարց։
Յիսկոչ եա՛ց զնո
սա առ ինքն և ասէ։
գիտէք։ զի իշխա՛ն
քազգացտիր են

մ մր ղ ս
մգ ճժդ մհ ղա ճլե

նոցա ։ և մեծամեծ
քրն իշխեն նոցա ։
Ո՛չ այն պես իցե
և ի ձերում միջի ։
Այլ որ կամիցի
ի ձենջ մեծ լինել ։
եղիցի ձեր պաշտ
ա՛ւնեայ ։ և որ կա
միցի ի ձենջ առա
ջին լինել ։ եղիցի
ձեր ծառայ ։
Որպես որդին մա
րդոյ ։ ո՛չ եկնպաշ
տաւն առնուլ ։
այլ պաշտել ։ և
տալ զանձն իւր
փրկանս փոխ ա
նակ բազմաց ։

Ի՛ ՅԵՐԻՆ.

Խոդ նոցա յերի քովէ ։ զք
նացին զհետ նորա
ժողովուրդք բազում
Եւ ահա կոյրք եր
կու նստեին առ
ճանապարհաւն ։
Իբրև լուան թէ յս
անցանէ ։ աղաղա
կեցին և ասեն ։ ող
որմեա՛ց մեզ յս որ
դի դաւթի ։
Եւ ամբոխն սաս
տեա՛ց նոցայ զի
լռեսցեն ։
Եւ նոքա և՛ առ
աւել աղաղակ է
ին և ասեն ։ տ՛ր, ող
որմեա՛ց մեզ որդի դաւ
թի ։

մ մր
մդ ճժէ

մ մր ղ
մէ ճժղ միդ

Զ տեղի առյս։
կոչեցաց զնուսա և
ասե, զինչ կամիս
զիարտար լոյ ձեզ։
Եվ ասեն ցնա։ Տէր,
զիբացց ցինուցչէ մեր։
Զգիթացեալ յա
մերձեցար յամ ս
նոցայ։
Զվաղ վաղակի
տեսանիս, եգջուս ց
նոսա զհետ նորա։
Բարև մայրտեղեն
յեմ, եկինիբեզ
փարէ մերձենիլուս
ն ձիթենեաց։
Յայնժամ յա ար
ձակեալց երկ ուս
յաշուս կերուսալց ե-

ամ
մզ
ղ
մզ
մզբ

Զ ոչ եղայ զնուսա։
Զ Ոչ ամբ նգեալոյ
որ ար ալի ձեր։
Եանդ էն զուսան էր
էշ կապեալ, և յաս
նակ ընդ նմին՝ լու
ծեալ ածեալ ար։
Զ Զեղեալ ասի
ցէ նոցա՝ զինչ ցձեզ՝ զա
ալիսն եղեալ ան
ուսանց պիտոյ էն։
Զ վաղ վաղակի
ար ամբ զնուսա։
Զ այց այս ամ
նայն եղև՝ զի
լուցցի բան մարգ
արանն որուսա։
Զ ասացեալ զուսան
ասեցին՝ աշխ ամ

մզ
մզ
մզ
մզ
մզ

գաւոր · գայ քեզ :
հեզ : և հեծեալ
յէշ եւ յաւանակ
իշոյ :

ՄԸ Բ Գնացին աշա
կերտքն, և արա
րին որպէս հրա
մայեաց նոցա յս̅ :
ածին զէշն և զյաւ
անակն · և արկին
ի վերայ նոցա զհանդերձս :
և նստաւ ի վերա
նոցա :
Եւ բազում ժող
ովուրդք տարա
ծանէին զհանդ
երձս իւրեանց ի
ճանապարհին :
և այլք հատանէ

ին ոստս ի ծառոց
և տարածանէին
ի վերայ ճանապ
արհին :

ՄԹ Ա Եւ ժողովուրդքն
որ առաջին և զկնի
երթային · աղա
ղակէին և ասէին :
Ովսաննա որդւոյ
դաւթի :
աւրհնեալ որ գա
լոցն է յանուն տն̅ : ովսան
նա ի բար
ձունս :
Եւ իբրև մտանէր
յերուսաղէմ, դղրդե
ցաւ քաղաքն ա
մենայն : և ասէր.
ով իցէ սա ::

մ մր ղ
մը ճժը մկգ

մ մր ղ յ
մթ ճժթ մկդ ձ

մժ ժ Եւ ժողով ուր՛դքն
ասեն, սա՛ե մար
գարեն յս որի նազ
ար եթե՛ գալիլեացոց։
մժա ա Եւ եմուտ յս իտա
ճարն, և եհա՛ն ար
տաքս զամեն ես
եան որ վաճառ է
ին և զնէին ի տա
ճարին։ և զսեղ
անս հատա վաճ
առ ացն, կործ ան
եա՛ց։ և զաթո՛ռս
աղաւնէ վաճառ
ացն։
Եւ ասէ՛ ցնոսա։
գրեա՛լէ, տուն իմ
տո՛ւն աղաւ թից
կոչ եսցի. և դուք
արարէք զդա այ՛ր
աւազակաց։
մժբ ժ Եւ մատ եա՛նառնա
խղ կայբք և կաղք իտա
ճարին, և բժշկեա՛ց
զնոսայ։
մժգ ե Բրև տեսին քա
հան այապետքն
և դպիրքն զսքան
չէլ իսն զոր արար,
և զմանկտին որ
աղ աղակէին իտա
ճարին և ասէ ին
աւրհնու թի՛ւն
որդոյ դաւ թի՝
բարկացա՛ն և ա
սեն ցնա, լըս ե՞ս
զինչ ասենդ դոքա։
Ասէ՛ ցնոսա յս,

մ մ ղ յ մ ղ
մժ մր մլբ իա մժբ
մժա ճիա մժգ մլե

այ ոյ՝ ։ չիցէ՞ ընթ
երց եալ ձեր, թէ
իբերանոյ՝ տղայոց
և ստըն դիեցաց՝
կատ արեցեր զաւր
հընու թիւն ։
Եւ թողեալ զնո
սա, ել արտաքո
քաղաքին իբեթ
անիա և՝ անդ
ագաւ ։
ԻԱՅԳՈՒ
ցըն իբրև դար ձ
աւ անդրեն իքա
ղաքն, քաղցեա՛ ։
Եւ տեսեալ թը
զեն իմի իվեր ա
ճանապարհ ին
ե՛կն ինայ ։ և՝ ոչ

ինչ եգիտ ինմա բայց
միայն տերև՛ ։
Եւ ասե՛ ցնա ։ մի՛
այսու հետև իքեն
պըտուղ եղից ի
յաւ իտ եան ։
Եւ առ ժամ՛այն չո
րացաւ թզեն ին ։
Իբրև տեսին աշ
ակերտքն՝ զար
մացա՛ն ։ և ասեն
թէ զիա՞րդ վա ղ
վաղակի ցամաքէ
ցաւ թզեն ին ։
Պատասխան ի
ետյ՞ն և ասեցնոսք ։
Ամեն ասե՛մ ձեզ ։
եթէ ունիցիք հաւ
ատս և ոչ երկ մտիցէք

մ մր
մթդ ճի

մ մր
մթե ճիդ

զայդ։ Եւ զի եռ
գեղ զիշխանն ու
թիւնդ զայդ։

Զառաւելութիւն
յոյ եւաւետ ցնոսա։
Հաստցեալ եւ զձեզ
բաւն մեր։ զոր թե
ամ եղեալ ինձ. և
եմ ձեզ առաւել ես
ոչուզ եղիցեն ու
թեամբ առն եմ
զայդ։

Կրասու թիւնն
յոգեհանեալոյ ա-
ոն։ Յերկնից
թե եմաստուածանե-
ցեալ եմ ընդ ամենայն
և աստ եմ։ Թե

զոր ամենայն զթիւնս
ոչ միայն զթիւնս
այլ առնելոցն է՝ այլ
թե պետ եւ ելեալ
առնելոցն բարձ նոր
եղիցի։

Զ։ Զամ ելանոյն ինչ
զոր ես ինամս ես
յաղաւաթս հաւա-
տոյ՝ առն ուցուք։

Է։ Զերբոն ելին ի
աւանդարն. մա ա-
ետ առնա միոյ
զեռ ուսուցանեալ
բահանայապետ
քն և ծերք յոլով
ուրեանն և ասեն։
որոյ եղեալ ան ու-
թեամբ առն եմ

Զ։ Զոր ամենայն զթիւնս
ոչ միայն զթիւնս
այլ առնելոցն է՝ այլ
թե պետ եւ ելեալ
առնելոցն բարձ նոր
եղիցի։

Զ։ Զամ ելանոյն ինչ
զոր ես ինամս ես
յաղաւաթս հաւա-
տոյ՝ առն ուցուք։

Է։ Զերբոն ելին ի
աւանդարն. մա ա-
ետ առնա միոյ
զեռ ուսուցանեալ
բահանայապետ
քն և ծերք յոլով
ուրեանն և ասեն։
որոյ եղեալ ան ու-
թեամբ առն եմ

Զ։ Զոր ամենայն զթիւնս
ոչ միայն զթիւնս
այլ առնելոցն է՝ այլ
թե պետ եւ ելեալ
առնելոցն բարձ նոր
եղիցի։

Զ։ Զամ ելանոյն ինչ
զոր ես ինամս ես
յաղաւաթս հաւա-
տոյ՝ առն ուցուք։

Է։ Զերբոն ելին ի
աւանդարն. մա ա-
ետ առնա միոյ
զեռ ուսուցանեալ
բահանայապետ
քն և ծերք յոլով
ուրեանն և ասեն։
որոյ եղեալ ան ու-
թեամբ առն եմ

Խ Զբարի Հեղ։ ասէ
մեծոյ Եղիա երկրորդ որ
դեպ։ Եմասաս ու-յ
եալ աստ աստ ալ Եղեն
ասէ։ որոյ Եակ
երեք այսաւր գ որ
ծեա յայդ ոլ։

Գ։ ա պատասխա
նեցեաւ Եասէ։ Եր
Զամանդր։ Եւ ոչ
Հոգաւ։

Դ։ ասեաւ ասմիր
ան, Եասէ Հոյնպես։

Գ։ ա պատասխա
նեցեաւ Եասէ, ոչ
կամեմ։ բայց յե
ստ զիրեալսցաւ Հ
Հոգաւոր յայդ։

Դ։ որ կարդ ս ուս
ցուցանի զիմաստ
զայս։

Խ Զբարի Հեղ։ ասէ
մեծոյ Եղեն երկրորդ որ
դեպ։ Եմասաս ու-յ
եալ աստ աստ ալ Եղեն
ասէ։ որոյ Եակ
երեք այսաւր գ որ
ծեա յայդ ոլ։

Գ։ ա պատասխա
նեցեաւ Եասէ։ Եր
Զամանդր։ Եւ ոչ
Հոգաւ։

Դ։ ասեաւ ասմիր
ան, Եասէ Հոյնպես։

Գ։ ա պատասխա
նեցեաւ Եասէ, ոչ
կամեմ։ բայց յե
ստ զիրեալսցաւ Հ
Հոգաւոր յայդ։

Դ։ որ կարդ ս ուս
ցուցանի զիմաստ
զայս։

ասեմք զիմաստ
Հանեալ իբր Հրով
մարդարէ ուսեալն։

Գ։ ասասխանի է
ասուն Եասենցյ։
ոչ գիտեմք։

Դ։ ասէ ցնոսա Եւեաս։
Եւ չեմ ասեմ Հեղ
ասով իշխանն ու-
Զեռամբ ասուն եմ

զայս։

զիմաստ եմք եմ
Հանեալ։ Եւ ոչ
գիտեմ։ Եւ ոչ
ասեմք եմ զիմաստ
կանեալ։ Եւ ոչ
իշխանն չիմեմք
զիմաստ։

Գ։ ասասխանի է
ասուն Եասենցյ։
ոչ գիտեմք։

Դ։ ասէ ցնոսա Եւեաս։
Եւ չեմ ասեմ Հեղ
ասով իշխանն ու-
Զեռամբ ասուն եմ

զայս։

զիմաստ եմք եմ
Հանեալ։ Եւ ոչ
գիտեմ։ Եւ ոչ
ասեմք եմ զիմաստ
կանեալ։ Եւ ոչ
իշխանն չիմեմք
զիմաստ։

ցունց արար զկամ
ըս հաւրն :·
Աւսեն յետ ինն :·
Աւսէ՛ ցնոսա յս:
ամէն ասեմ ձեզ :
զի մաքսաւ որք
եպոռն եկք՝ յառ
աջեսցեն քանըզ
ձեզ յարքայ ու թի
երկնից :·
Զի եկն յովանն
ես ճանապարհաւ
արդարու թեան՝
եւ ոչ հաւ ատացեք
նըմա : եւ մաքսաւ
որք եպոռն եկք՝
հաւ ատացին նմա:
եւ դուք տեսեք՝ եւ
ոչ զըղջացարուք

յետոյ հաւա
տալ նմա:·
ՅԼԱՌ
ակ լուա
ր ուք
Ա յրմիեր տան
ուտեր որ տնկեա
ց այգի : եւ ցան
կւ ով պատեաց զ
նա : եւ փորեաց ի
նըմա հնծան : եւ
շինեաց աշտարակ:
եւ ետ զնա ցմշակս,
եւ գնաց ի տար
աշխարհ :·
Իբրեւ մերձ ե
ցաւ ժամանակ
պտղոյ՝ առաքեաց
զծառայս իւր առ
մշակսն առնուլ

մ մր ղ
մժթ ճիր միսա

ըզպտուղս նորա։
և կալեալ մշակացն
ըզծառայսն նորա՝
զոմն տանջեցին։
զոմն սպանին։ զո
մըն քար կոծեցին։
Եարձ եալ առա
քեաց այլ ծառայս
բազումս քան զա
ռաջինն։ և արա
րին նոցա նոյնպէ։
Յետո առա ք
եաց առ նոսա զոր
դի իւր և ասէ։ Թէ
րևս ամաչեսցեն
յորդոյ աստի իմմէ։
Իսկ մշակքն իբ
րև տես ին զորդին՝
ասեն ընդ միտս։

սա է ժառանկն։
եկայք սպանցուք
զսա՝ և կալ ցուք
զժառանուն Թիւն
սորա։
Եւ առեալ հանին
զնա արտաքոքան
զայգին, և սպանին։
Արդ՝ յորժամ է
կեսցէ տէր այգւոյն՝
զինչ արասցէ մը
շակացնայն ոցիկ։
Ասեն ցնա։ զ
չարսն չարաւ կո
րուսցէ, և զայգին
տացէ այլ ոց մշա
կաց, որք տացեն
նըմա պտուղս ի
ժամու իւր եանց։

Ասէ ցնոսա յի̅ս։
Ոչ է երբէք ընթ
երցեալ ձեր ի գիրս։
զվէմն զոր անարգ
եցին շինաւղք՝ նա
եղև գլուխ անկ
եան ։ ի տ̅է եղև
այս, և է սքանչե
լի յաչս մեր ։
Վասն այսորիկ
ասեմ ձեզ ։ զի
բարձցի ի ձէնջ
արքայութիւն
ա̅յ. և տացի ազգի
որ առնիցէ զպտ
տուղս նորա ։
Եւ որ անկցի ի
վերա վիմիս այս
որիկ՝ փշրեսցի ։

և յորոյ վերա անկցի,
հոսեսցէ զնա։
մե̅
ա̅
Իբրև լուան քա
հանայապետքն
և դպիրքն և փարի
սեցիքն զառակս
նորա, գիտացին
թէ վասն նոցա
ասէ ։ և խնդրէ
ին զնա ունել ։
բայց երկեան ի
ժողովրդոցն, քան
զի իբրև զմարգա
րէ ունէին
զնա ։

մեա
է
ձա
ԱՐՁԱՆ
պատասխանի
ետ յ̅ս և ասէ ցնո
սա առակաւք։

մ մր Հ յ
մե ձեր ձեթ մըթ կէ
մեա մոք ձէ
մնա ձը
ձձա

Եման եցաւ ար
քայու Թիւն երկ
նից, ա՛ռն Թագաւ
որի որարա՛ր հար
սան իս որդո իւրում։
Եւաւ աք եաց զ
ծառ այս իւր կոչե՛լ
ըզհրաւ իրեալսն ի
հարսան իսն ։ և
ո՛չ կամեցան գալ։
Բարձեալ առ
աք եաց ա՛յլ ծա
ռայս և ասէ ։ ասա
ցեք՛ հրաւ իր ե
լոցն ։ ահաւ ասա
իկ զծաշ իմ պատ
րաստ եցի՛ ։ զըւ
ար՛կք իմ և պար
արակք՝ զենեա՛լեն։

և ամ են ա՛յն ինչ
պատր ա՛ստէ ։ ե
կա՛յք ի հարս ա
նիսըս ։
Եւ նոքա յուլ ա
ցեալք՝ գնաց ի՛ն ։
ոմն յագար ա՛կ իւր՝
և ոմն ի վաճա՛ռ իւր։
Եւ այլք կալ ան
զծառ այս նորա
Թշնամանեց ի՛ն
և սպան ի՛ն ։
Իսկ Թագաւորն
եբրև լըւաւ՝ բար
կացա՛ւ ։ և առ ա
քեաց ըզ զաւ ր սիւ
ր և սատ ակեա՛ ց
ըզ սպանողսն զայ
նոսիկ ։ և զքաղաք

նոցա այր եա՛ց ։

Յ այն ժամ ասե՛
ց ծառայս իւր ։
հարս ան իքս պատ
րա՛ստ են՝ և հրաւ
իրեալ քն չեի՛ն ար
ժանի ։ արդ՝ եր
Թայ՛ք յանցս ճա
նապարհաց՝ և
զորս միանգամ
գլտան եցեք՝ կոչ
եցե՛ք ի հարսանիսս ։

Ե ւելեալ ծառայ
քն ի ճանապարհս՝
ժողովեցի՛ն զամե
նեսին զոր եգտին՝
զչա՛ր և զբարիս ։
և լցա՛ն հարսան
իքն բազմականաւք ։

միք
ժ

Ե ւ մտեալ Թագ
աւորն հայե՛լ զբազ
մա կան աւքն ։

Ե տե՛ս անտ այր
մի որո՛չ եր զգեց
եալ զհանդերձ
հարսանեացն ։ և
ասե՛ ցնա ։ ընկեր՝
զիա՞րդ մտեր այսր,
զիո՛չ ունեիր զհան
դերձ հարսանեաց ։

Ե ւնա պապ ան
ձ եցա՛ւ ։

Յ այն ժամասե՛
Թագաւորն ցսպա
սաւ որսն ։ կապե
ցե՛ք զդորա զոտս
և զձեռս, և հանե՛ք
զդա ի խաւարն ար

մ մր ղ
միք ճլ միգ

տաք ին ։ ա՛նտ եղի
ցի լա՛լ և կրճ ե՛լ ա
տամանց ։

Զ իբազո՛ւմք են
կոչ եցեալք ։ և սա
կա՛ւքենըն
տրեալք ։

Յ ԱՅՆԺԱՄ
գընաց եալ փարի
սեց իքն, առ ի՛ն խոր
հուրդ զնմանե թե
ո՞ր պես կ՛որուսցեն
զնա, և դից ե՛ն նմա
որոգայթ բան իւք ։

Ե ւառ աք ե՛ն առ
նա զաշա կերտ սն
իւրեանց հերովդի
ան ոսաւքն հան
դերձ և ասեն ։

ԾԲ Ա արդ ապետ՝ զի
տեմք զի ճշմար ի՛տ
ես ։ և զճան ապար
հն ա՛յ ճշմարտ ու
թեա՛մք ուսուցանես ։
և ո՛չ եքեզ փոյթ զու
մեքեւ ։ և ո՛չ հայ իս
յերեսս մարդ կան ։
արդ ասա՛ մեզ ։ զի
ար՞դ թը ւ իքեզ ։
պար՞տէ հարկատալ
կայսեր թե ո՝չ ։

Գ իտա՛ց յ՛ս զխոր
ամանկու թիւ ն
նոցա և ասե ։ զի՞
փորձեք զիս կեղծ
աւորք ։ ցուց ե՛ք
ինձ զդաշեկանշարկի ։

Ե ւնդքա մատու

ցի՛ննմա դաչեկանմի։
Ասե՛ ցնոսա յս։
ոյ՞րե պատ կեր ս
այս կամ գիր։
Ասե՛նցնա՛ կայսե՛ր։
Յայն ժամ ասե՛
ցնոսա։ երթ այ՛ք
տուք։ զկայս երըն՝
կայսե՛ր։ և զայ՜, այ՜։
Իբրև լըւան՝ զար
մացա՛ն։ թողի՛ն զ
նա և գնաց ին։
Յ այ՛նմ աւուր
մատեան առ նա
սադ ուկեցիքն որ
ասեին թե չիք յա
րու թիւն։ հարցի՛ն
ցնա և ասեն։
Արդապետ՝

մովսե՛ս ասաց, եթե
ոք մեռցի՛ ան որդի,
արասցե՛ զկին նո
րա եղբայր իւր, և
յարուսցե՛ զաւակ
եղբաւր իւրում։
Ի՛ն առ մեզ եղբա՛րք
իաւ թն։ առաջինն
արա՛ր կի՛ն և մեռաւ։
և զի ո՛չ ուներ զաւակ՝
եթո՛ղ զկինն եղբաւր
իւրում։ նոյ՛նպես
երկր որ՛դն և երրո՛ր
դըն։ և մինչև ցիա՛ւ
թն երորդն։ յետ
ամ են եցուն մեռա՛ւ
և կինն։ արդ՝ ի յա
րու թե՜ն, ոյ՞ր յիաւ
թանցն եղիցի նա՛

կին. զիամ ենեք ին
կալ ան զնա կին:-
Պատասխան ի՛ ետ
նոցա յս̅ և ասէ:
մոլ որ եա՛լք: ո՛չ գի
տէք զգիրս. և ո՛չ ըզ
զաւրու թիւն այ̅:
Զ ի յարու թե՛ն-
ո՛չ կանայս առն են,
և ո՛չ արանց լին ին:
այլ են իբրև զհր ել
տա՛կս յերկինս:-
Բայց վասն յա
րու թե՛ան մեռելոց
չիցէ՞ ընթերց եալ
զասացեալսն ձեզ
յա̅յ: ե՛ս եմ ա՛ծ աբ
րա համու. և ա՛ծ
ի սահակա, և ա՛ծ

յակովբա: և չէ՛ ա՛ծ
ա՛ծ մեռ ելոց. այլ
կենդ ան եա՛ց:-
Իբրև լուա՛ն ժողով
ուրդքն. զարմ ա
նայ ի՛ն ընդ վարդա
պետու թի՛ն նորա:-
միդ Ի սկ փար իսեցիքն
ծդ իբրև լուան եթէ
պապան ձ եցոյ՛ց զը
սադուկ եցիսն. ժո
ղովեցա՛ն իմիասին:-
Հա՛րց ոմն ինո
ցանէ զնա փորձ ել
ով և ասէ. վարդ ա
պետ՝ ո՞ր պատրու ի
րան մե՛ծէ յաւրենս:
Ի ւյ̅ ասէ՛ ցնա:
Սիրեսցե՛ս զա̅ր ա՛ծ

մ մր ղ
միդ ծլա

քո յամենայն սըր
տէ քումմէ. և յամ
ենայն անձնէ քում
մէ. և յամենայն մը
տաց քոց : այս է
մեծն և առաջին
պատուիրան :

Եւ երկրորդն նը
ման սմին : սիրես
ցես զընկեր քո իբ
րև զանձն քո : յայս
երկուս պատուիրանս
ամենայն օրէնք
և մարգարէք կախ
եալ կան :

ծէ մեէ/բ Եւ ի ժողովել փա
րիսեցւոցն՝ եհարց
ցնոսա յս և ասէ :
Զինչ թըւի ձ
ձեզ վասն քի : որո՞յ
որդի է :

Ասեն ցնա դաւթի :
Ասէ ցնոսա յս :
իսկ զիարդ դաւիթ
հոգւովն կոչէ զնա
տր ասելով : աս ած
տր ցտր իմ. նիստ
ընդ աջմէ իմմէ, մին
չև եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ան
ոտից քոց : իսկ արդ
եթէ դաւիթ զնա տր
կոչէ . զիարդ որդի
նորա իցէ :

մխզ/բ Եւ ոչ ոք կարէր
տալ նմա պատաս
խանի բանի մի : և
ոչ իշխեաց ոք յաւուրէ

մ մր ղ
մեէ ջլը մեէ

մ մր ղ
մխզ ջլը մխդ

յայնմանէ հարցա
նել զնա և ո՛չ
ինչ ։

Յ ԱՅՆԺԱՄ
խաւս եցա՛ւ յ՚ս ընդ
աշակերտսն իւր
և ընդ ժողով ուրդ
սըն և ասէ ։

Յ աթոռն մովս
եսի նստա՛ն դըպ
իրքն և փարիսեցիք ։
զամենայն ինչ զոր
ասից են ձեզ ։ ա
րարէ՛ք և պահեցէք ։
քայց ըստ գործ
ոց նոցա մի՛ա ռ
նէք ։ զիասեն և
ո՛չ առնեն ։

Կ ապեն բեռինս

ծանունս և դժուար
ակիրս և դնեն իվէ
րա ուսոց մարդկան
և մատ ամբ իւրեանց
ո՛չ կամին շարժել
զնոսա ։

Ի ւ զամ ենայն ըզ
գործս իւրեանց ։
առն են ի ցո՛յցըս
մարդ կան ։

Լ այն ե՛ն զգրապա
նակս իւրեանց ։ և
երկայն ե՛ն զքղան
ցըս հանդ երձ ից
իւրեանց ։

Ս իրե՛ն զնախ ա
գահս յընթրիս ։
և զնախ աթո՛ռս ի
ժողով ուրդս ։ և

զողջ ոյնս ի հրա պա
ռակս ։ և կոչել ի
մարդ կանէ ռա՛ք քի
ռա՛ք քի ։

մլ
ժ

Բայց դուք մի՛ զոք
կոչէք վարդապետ ։
զի մի՛ է ձեր ուս ուց
իչ ։ և ամենեք ին
դուք եղբա՛րք եք ։
Եւ հայր մի՛ կոչէք
ձեզ յերկրի ։ զի
ձեր՛ հայր՝ մի՛է ։ որ
յեր կի՛նսն է ։
Եւ մի՛ կոչ ից իք
ուսուց իչք ։ զի
ուսուցիչ ձեր ք՛սէ ։
Եւ մե՛ծն ի ձենջ
եղից ի ձեր սպա
սաւոր ։

մ
մլ

մլա
ե

Արքար ձրա ցուցա
նէ զան ձն՝ խոն ար
հեսցի՛ ։ և որ խոնար
հեցուցանէ զան ձն՝
քար ձրասցի՛ ։

մլբ
ե

Ա՛յ ձեզ դպր աց
և փար իսեցուց կեղ
ծաւ որաց ։ զի փա
կէ՛ք զարքայու թի
երկն ից առ աջ ի
մարդ կան ։ դուք
ո՛չ մտանէք ։ և որոց
մըտանեն, չտա՛յք
թոյլ մտանել ։

մլգ
ժ

Ա՛յ ձեզ դպրաց
և փար իս եցուց կեղ
ծաւ որաց ։ զի յած
ի՛ք ընդ ծով և ընդ
ցամաք՛ առ նել եկ

մ
մլա
մլբ
մլգ

ղ
ճհթ մժե
ճիբ

ամուտ մի ։ և յոր
ժամ լինիցի՝ առ
նէք զնա որդի զե
հենի կրկին և ըս
քան զձեզ ։
Ա՛յ ձեզ առ աջ
նորդք կոյրք ։ զի
ասէք որ երդնու ի
տաճարն չէ՛ ինչ ։
բայց որ երդն ու
յոսկին որի տաճա
ռինէ, արժա՛նէ ։
Մ որո՛սք և կոյրք ։
զի՞նչ մեծէ ։ ոսկի՞ն,
եթէ տաճա՛րն որ
սրբէ զոսկին ։
Ե՛ւ որ երդնու ի
սեղանն՝ չէ՛ ինչ ։
բայց որ երդնու ի
պատարագն որի
վերա նորա է ։ ար
ժա՛նէ ։
Յ իմա՛րք և կոյրք ։
զի՞նչ մեծէ ։ պատ
արա՞գն ։ եթէ սե
ղա՛նն որ սրբէ ըզ
պատարագն ։
Ի սկարդ՝ որ երդ
ա՛ւ ի սեղանն, երդ
նու ի նա՛, և յամ է
նա՛յն որ ի վեր
այ նորա է ։
Ե՛ւ որ երդըւա՛ւ ի
տաճարն ։ երդնու
ի նա՛, և ի բնակ ի չ
ըն նորայ ։
Ե՛ւ որ երդըւա՛ւ յեր
կինս ։ երդնու յա

թոռն այ՟, եւ յայն որ
նստին ի վերայ նորա:

Վայ ձեզ դպր
աց եւ փարիսեցւ
ոց կեղծաւորաց:
զի տասանորդ
էք զանանուխ եւ
զսամիթ եւ զչ
ամանն: եւ թողէք
զծանր ծանր օ
րինացն: զդա
տաստանն, եւ
զողորմութիւն.
եւ զհաւատս:
զայս պարտ էր
առնել. եւ զայն
չթողուլ:

Առաջնորդք
կոյրք: որ զմժղու
կն քամէք. եւ զուղ
տըն կլանէք:

Վայ ձեզ դպր
աց եւ փարիսե
ցւոց կեղծաւո
րաց: զի սրբէք
զարտաքին բաժ
ակին եւ զսկաւառ
ակին. եւ ներ
քոյ լի են յափշ
տակութեամբ
եւ անժուժկալութեամբ:

Փարիսեցի կոյր:
սրբեա նախ զն
երքին բաժակ
ին եւ սկաւառա
կին. զի լինիցի եւ
արտաքին նոցա
սուրբ:

Ա՛այ ձեզ դրպ
րաց և փարիս ե
ցուց կեղծաւ որ
աց ։ զի նմանէք
գերեզ մանաց բը
ռելոց , որար ա
աքո երևին գեղ
եց ի՛կք ։ և ի ներ
քոյ լի՛ են ոսկ եր
աւք մեռելոց, և ա
մենայն պղծ ու
թեամբ ։

Ի՛ ոյնպես և դուք ։
արտաքոյ երևիք
մարդ կան արդ
արք ։ և ինեքքո
լի՛ էք ա՛ղտեղ ու
թեամբ և անաւ
րենու թեամբ ։

Ա՛այ ձեզ դպրաց
և փարիսեց ։ ոց
կեղծաւ որաց ։
զի շինէք զշիր իմս
մարգար եից , և
զարդ արէք զգեր
եզմանս արդարոց ։
և ասէք թե ե՛աք
յաւ ուրս հարց ն
մերոց ։ ո՛չ հաղ որ
դեաք արեան մար
գար եիցն ։ ապա
ուրեմն վկա՛յ էք
անձանց , եթե որ
դի՛ք էք այնոցիկ որ
կոտ որ եին զմարգ
արեան ։ և դուք կեղծաւ
լրցէք զչափ հարց
ըն ձերոց ։

մլթ ժ Օ՛ձք ։ ծնունդ
ք իժից ։ զիարդ
փախիցուք ի
դատաստանէ գե
հենին ։

մխ է Վ ասն այդորիկ
ահաւասիկ ես ա
ռաքեմ առ ձեզ
մարգարէս . եւ ի
մաստունս . եւ դը
պիրս ։ ի նոցանէ
սպանանիցէք ։
եւ ի խաչ հանիցէք ։
Ե ւ ի նոցանէ ե
տանջիցէք ի ժող
ովուրդս ձեր ։ եւ
հալածիցէք ի քա
ղաքէ ի քաղաք ։
Ո րպէս զի եկես

ցէ ի վերա ձեր ամ
ենայն արիւն ար
դար հեղեալ յերկ
րի ։ յարենէ աբե
լի արդարոյ . մինչ
չեւ ցարիւն զա
քարեայ որդւոյ
բարաքեա . զոր
սպանէք ընդ մէջ
տաճարին եւ սե
ղանոյն ։

Ա մէն ասեմ ձեզ ։
եկեսցէ այս ամե
նայն ի վերա ազ
գիս այսորիկ ։

մխա է Ե րուսաղէմ, եմ ։
որ կոտորես զմ
մարգարէս , եւ
քարկոծ առնես

զառաքեալսն առ
նա․ քանիցս ան
գամ կամեցայ ժո
ղովել զմանկու
նս քո․ զորօրի
նակ ժողովէ է
հաւ զձագս իւր
ընդ թեւովք՝ եւ ոչ
կամեցարուք։
ահա թողեալ լի
ցի ձեզ տունդ ձեր
աւերակ։
Բայց ասեմ ձեզ։
ոչ եւս տեսան
իցէք զիս յայսմ
հետէ․ մինչեւ
ասիցէք օրհն
եալ եկեալն յա
նուն․ տն։ ամէն։

մխբ
բ

ԵՒԵԼԵԱԼՏ
աքս յս ի տաճար
էն գնայր։ եւ մա
տուցեալ աշակերտ
քն ցուցանել նմ
նմա զշինուածս տա
ճարին։
Նա պատասխա
նի ետ եւ ասէ ցնոսա։
տեսանէք զայդ ա
մենայն։ ամէն
ասեմ ձեզ։ ոչ
մնասցէ այդր քար
ի քարի վերայ որ
ոչ քակտեսցի։
Եւ մինչ դեռ նս
տէր․ ի լերինն ձի
թենեաց․ մատեան
աշակերտքն

մխգ
բ
ծէ

մ	մր	ղ
մխբ	ծլէ	մլէ մխը
մխգ	ծլը	մխթ

առ անձ ինն և ա
են ։ ասա՛ մեզ, ե՞րբ
լին իցիայդ ։ և կամ
զի՞նչ նշա՛ն ից է
ք ոյ ո՛յ գալստեանն,
և վախճանի աշ
խարհիս ։

Պատասխան ի՛
ետյ՞ն և ասէ ցնո
սա ։ զգո՛յշ լերուք ։
գուցե՛ ոք զձեզ խա
բիցէ ։ զի բազո՛ւ
մք գայցեն յանուն
իմ, և ասիցեն թէ
ես եմ ք՞ն ։ և զ
բազո՛ւմս մոլորէ
ցուցան իցեն ։

Լսելո՛ց էք պատե
րազմունս, և զհամ

բաւս պատերազ
մաց ։ զգո՛յշ լերուք ։
մի՛ խուովեսջիք ։
զի պա՛րտէ լին ել
այնմ ամենայնի,
այլ չև՛ էկատարած ։

Յարիցե՛ ազգ
յազգի վերայ, և
թագաւորու թի՛
ի թագաւորու թե՛ ։

Եւ եղիցին սո՛վք ։
և սրածու թիւ՛նք,
և սասանու թիւ՛նք
իտեղիս տեղիս ։
սակայն և այն և
ամենայն, սկի՛զբ
նէ երկանց ։

միւ ա Յայն ժամ մատ
նեսցեն զձեզ ինէ

մ մր ղ յ
միւդ ճլթ մծ ճիա
ճիզ

ղու Թիւն ։ և սպա
նան իցեն զձեզ։
և եղիջիք ատեցեալք
յամենայն ազգաց
վասն անուան իմո։

միսեն ժ Եւ յայնժամ գայ
թագղեսցեն բազ
ումք՝ և զմիմեանս մատ
նեսցեն՝ և ատեսցեն։

Եւ բազում սուտ
մարգարէք յարի
ցեն ։ և զբազումս
մոլորեցուս ցեն։

Եւ վասն բազմա
նալոյ անաւրենու
Թեանն ։ ցամաքեսցի՛
սեր բազմաց։

Բայց որ համբէ
րեացն ի սպառ ։

նա՛ կեցցէ։

միսեն ղ Եւ քարոզեսցի՛
աւետարանս արքայ
ու Թեան ընդամե
նայն տիեզերս իվը
կայ ու Թիւն ամե
նայն հեթանոսաց։

Եւ ապա՛ եկեսցէ
կատ արած։

միսեն ղ Արդ՝ յորժամ
տեսանիցէք զպըղ
ծու Թիւն աւերած
ւոյն՝ որասացեալ
նէ ի Ձեռն դանի
էլի մարգարէի՝
զի կայցէ ի տեղոջ
սրբու Թեանն ։ որ
ըն Թեռնուն՝ իմիտ
առցէ։

մ
միսեն

մ մր
միսեն ճիս
միսեն ճիսբ

միսը Յայն ժամ որ ի հր
եաստանի իցեն·
փախ իցեն իլեր ինս:
և որ ի տանիս կայ
ցէ. մի՛ իջ ցէ առ
նուլ ինչ ի տան է
իւրմէ :·

Եւ որ յանդի՛ իցէ.
մի՛ դարձցի յետս
առնուլ զձորձ իւր:

միսթ Բայց վայ իցէ
յըղեաց և ստըն
տըւաց յաւուրսն
յայնոս իկ :·

մծ Յաղաւթս կաց
էք. զի մի՛ լիցի փա
խուստն ձեր ձմե
րանի, և մի՛ իշաբաթո:

մծա Ի եղիցի յայնժամ

նեղուն Թիւն մեծ:
որպիսի ո՛չ եղև իսկ
զբանէ արարած
ոց աշխարհի մին
չև ցայժմ; և մի՛
այլ լիցի :· ո՛չ

մծբ Եւ եթէ ո՛չ կարծէ
ինաւ ուրքն այնո
քիկ, ո՛չ ապրեր ա
մենայն մարմին:·

Բայց վասն ընտ
րելոցն, կարծ ես
ցինաւ ուրքն այն
ոքիկ :·

մծգ Յայն ժամ թեոք
ասասցէ ձեզ աչաւ
ասիկ ա՛ստէ քն,
կամ անդ· մի՛ չաւ
ատ այցէք :·

մ	մր	ղ	մ	մր
միսը	ճիսգ	մթ մծգ	մծբ	ճիսե
միսթ	ճիսդ	մծդ	մծգ	ճիսը
մծ	ճիսե			
մծա	ճիսղ	մծե		

մծդ ղ Զ ի յարիցեն սուտ
քրիստոսք և սուտ
մարգարէք ։ և տա
ցեն նշանս և արըւ
եստս մեծա մեծս ։
մինչ մոլորեցուց
անել թէ հըն ար
ինչ իցէ և զընտր
եալսն ։ ահա յա
ռաջագոյն ասա
ցի ձեզ ։

մծէ ե Ա պա թէ ասի
ցեն ցձեզ ահաւա
նիկ յանապատի՛է
մի՛ ելանիցէք ։ և
թէ ահա յըշտեմ
արանսէ ։ մի՛ հաւա
տայցէք ։

մ մր ղ
մծդ ճիսթ
մծէ մք

մծզ ե Զ ի ՈՐՊԷՍԻԱ
յլակն որելանէյա
ռեելից և երևի մին
չև յարև մուտս այն
պես եղիցի գալուս
տըն որդւոյ մարդոյ ։

մծէ ե Զ ի ուր գէշն իցէ,
անդր ժողով եսցին
արծըւ իք ։

մծը ք Ա աղ վաղակի յետ
նեղու թեան աւ ուր
ցըն այնոցիկ ։ արե
գակն խաւարեսցի՛ ։
և լուսին ոչ տացէ
զլոյս իւր ։ և աստ
եղք անկցին յերկ
նից ։ և զաւրու թիք
երկնից շարժեսցին ։
Ա ւապա՛ երև ես

մ մր ղ
մծդ մէ
մծէ մծդ
մծը ճծ մծէ

ցի նշան որդւոյ մար
դւոյ յերկինս ։
Եւյայն ժամ կոծ
եսցին ամ ենայն ազ
գք երկրի ։
մծթ Եւ տեսցեն զորդի
մարդոյ եկեալ իվե
րայ ամպոց երկնից
զաւ բոլ թեամբ և
փառ աւք բազմաւք ։
Եւառ աք եսցե ըզ
հրեշտակս իւր փող
ով մեծաւ ։ և ժողո
վեսցեն զընտրեալս
նորա իչորից հող
մոց ։ ի ծագացերկ
նից մինչև ի ծագս
նոցա ։
Թզենւոյ անտի
մ մր ղ
մծթ ճծա մծը

ուսարուք զառ ակն ։
զի յորժամ նոր այ
ոստքն կակղասցին,
և տերևն ցըցըւիցի,
գիտեք թե մերձ է
ամառն ։
Նոյնպեսև դուք,
յորժամ տեսանի
ցեք զայս ամենայն,
գիտասջիք թե մեր
ձե իդուրս ։
Ամեն ասեմ ձեզ ։
եթեոչ անցցե ազգս
այս՝ մինչև այս ամ
ենայն եղիցի ։
Երկինք և երկիր
անց ցեն ։ և բանք
իմ մի անց ցեն ։
ծը
մկ
ղ
Բայց վասնաւոր
մ մր
մկ ճծը

ըն այն որիկ և
ժամու, ո՛չ ոք գիտե.
ո՛չ հրեշտ ակք երկ
նից, և ո՛չ որդի.
բայց միայն հայր:
մկա ե Այլ որպես աւ
ուրքն նոյի, այն
պես եղիցի գալու
ստն որդւոյ մարդո:
Զ իորպեսէ ին
յաւուրսն որ յառաջ
քան զջրհեղեղն,
ուտէ ին և ըմպէ ին:
կանայս առն էին,
և արանց լինէ ին;
մինչ և յաւրն յորում
եմուտ նոյ իտա պ
անն, և ո՛չ գիտացին
մինչ և եկն ջրհեղեղն

և եբարձ զամ են ե
սին: այն պեսեղի
ցի և գալ ուստն որդ
ոյ մարդւոյ:
մկբ ե Յ այն ժամ թէ ի
ցեն երկու յագա
րակի, մին առնու
ցու և միւսն թող
ուցո՛ւ:
Ե ւեթէ երկո՛ւ աղ
այ ցեն իմի երկանս,
մին առնուցու, և
միւսն թող ուցո՛ւ:
մկգ ղ Արթո՛ւն կացէք:
զի ո՛չ գիտէք յորում
ժամու տրն ձեր գա:
մկդ բ Զ այն գիտասջիք:
թէ գիտէր տան ու
տերն յորում պաշու

մ ղ
մկա մէ

մ մր ղ
մկբ մժբ
մկգ ճծգ
մկդ ճծե ճծղ

գո՛ղ գայ՝ արթուն կայր և
ո՛չ տայր ականել զտա
տան եղ գտանանել իւրոյ:
Վասն այսորիկ և դ
ուք եղերուք պատ
րաստք: զի յորում
ժամու ոչ ակն ունի
ցիք գայ որդի մարդոյ:

ձկե
ե
Ով ուրեմն իցէ հաւա
տարիմ ծառայ և ի
մաստուն. զոր կա
ցոյց տէր իւր ի վերա
ծառայից իւրոց.
տալ նոցա կերակու
ր ի ժամու:

ձկզ
ե
Երանի է ծառային
այնմիկ զոր եկեալ
տէրն գտանիցէ ար
արեալ այնպէս:

Ամէն ասեմ ձեզ:
զի ի վերայ ամենայն
ընչից իւրոց կացուս
ցէ զնա:

ձկե
ե
Ապա եթէ ասի
ցէ ծառայ այն չար ի
սրտի իւրում, տէր
իմ յամենէ գալ, և
սկսանիցի հար
կանել զծառայա
կիցս իւր. ուտիցէ
և ըմպիցէ ընդ արբ
եցաւղս: գայցէ
տէր ծառային այն
որիկ յաւուր յորում
ոչ գիտիցէ: և ի ժա
մու յորում ակն ոչ
ունիցի. և կտրեա
ցէ զնա ընդ մէջ: և

մ
ձկե
ձկզ

մ
ձկե

ղ
ճծը

զբաժին նորա ընդ
կեղծաւորաց եղիցի.
անդ եղիցի լալ և
կրճել ատամանց:
ծթ մկբ ժ Յայն ժամ նմա
նեսցի արքայ ու-
թիւն երկնից տասան
կուսանաց: որոց
առեալ զլապտերս
իւրեանց, ելին ընդ
առաջ փեսայի և
հարսին: հինգն ի
նոցանէ յիմարք է
ին, և հինգն իմաստ
ունք:
Յիմարքն առին
զլապտերսն. և
ձէթ ընդ իւրեանս
ոչ բարձին:

մ
մկբ

Իսկ իմաստունքն
առին ձէթ, ամա
նովք ընդ լապտե
րս իւրեանց:
Եւ յամելն փեսայ
ին, նիրհեցին ամե
նեքեան և ննջեցին:
Եւ ի մէջ գիշերի եղ
և բարբառ, ահա
փեսայ գայ, ելէք
ընդ առաջ նորա:
ծթ Յայնժամ յարեա
ն ամենայն կուսա
նքն, և կազմեցին
զլապտերս իւրեանց:
Ասեն յիմարքն
ցիմաստունսն, տուք
մեզ յիւղոյդ ձերմէ:
զի ահա շիջանին

լապատ երք ըս մեր։

Պատ ասխանի ե
տուն իմաստ ուն
քըն և ասեն, գու
ցե՛ ոչ ի ցե մեզև ձեզ
բաւական։ այլ եր
թայ՛ք իվաճառ ա
կանսն և գընեա
ջի՛ք ձեզ։

Իբրև նոքա գնա
ցին գնել, ե՛կնփե
սայն։ և պատրաս
տ քն մտին ընդ նը
մա ի հարսան իսն։
և փակեցա՛ւ դուռնն։

Յետոյ գա՛ն և այլ
կուսանքն և ասեն,
տ՛ր տ՛ր բա՛ց մեզ։

Պ ապատասխ ա

նի՛ ետ և ասե։ ամ
են ասեմ ձեզ, եթե
ո՛չ գիտեմ զձեզ։

Արթո՛ւն կաց
եք. զի ո՛չ գիտ եք
զաւրն, և ո՛չ զժամ։

մկթ
Բ
Կ

Որպես այ՛րմի գը
նաց եալ իտա՛ր աշ
խարհ։ կոչեա՛ց զ
ծառայս իւր, և ե՛տ
նոցա զինչս իւր։

մհ
Ե

Ումեծն ետ հի՛նկ
քանքար։ և ումե
մըն երկո՛ւս։ ում
եծն մի՛։ իւր ա
քանչ իւր ըստ իւր
ո՛ւմ կարի, և գնա՛ց։

Չ ոգա՛ւ վաղվա
ղակի որա՛ռ զհինկն,

մ մր ղ
մկթ ճծդ միր
մհ միթ

գործեաց նոքաւք
և շահեցաւ այլ ևս
հինկ ։

Ն ոյնպես և որ
զերկուսն, շաչեցաւ
այլ ևս երկուս ։

Ե ւորզմին առ.
գընաց փորեաց զեր
կեր, և թաք ոյց զար
ծաթ տն իւրոյ ։

Յ ետ բազում ժա
մանակի, գայ տր
ծառայ իցն այն ոց
իկ, և առնէ համար
ս իմեջ նոցայ ։

Ե ւմատուց եալ
որ զհինկ քան քարն
առ, մատոյց այլ
ևս հինկ քան քար

և ասէ ։ տր՝ հինկ
քան քար ետուրցիս ։
արդ աւասիկ հինկ
այլ ևս քան քար իվէ
րայ շահեցայ ։

Ա սէ ցնա տր իւր ։
ազնիւ ծառա ։ քա
րի և հաւատար իմ ։
որով հետև ի սակ
աւ ուտ հաւատ ա
րիմ ես՝ իվեր այ
բազմաց կացուց
ից զքեզ ։ մուտյու
րախու թի տն քոյ ։

Մ ատուց եալ և որ
զերկուս քան քար
սըն առ եալ երև ա
սէ ։ տր՝ երկուս
քան քարս ետուրցիս,

ահաւասիկ երկուս
եւ այլ քանքարս
զոր ի նմա շահեցայ:
Ասէ ցնա տէրն իւր.
ազնիւ ծառայ. բա
րի եւ հաւատարիմ:
որովհետեւ ի սակ
աւ ուրեք հաւատար
իմ էիր. ի վերայ բազ
մաց կացուցից զքեզ:
մուտ յուրախու
թիւն տեառն քո:
Մատուցեալ և որ
զմին քանքարն ա
ռեալ էր ասէ. տէր
գիտէի զի այր մի
խիստ ես. հնձես
զոր ոչ սերմանեցեր.
եւ ժողովես ուստի ոչ

սփռեցեր. երկեայ.
գնացի եւ թաքու
ցի զքանքարն քո
յերկրի. արդ ահա
դիք քո ցքեզ:
Պատասխանի
տէրն և ասէ ցնա.
ծառայ չար եւ ծոյլ.
գիտէիր թէ հնձեմ
ուստի ոչ սերմանե
ցի. եւ ժողովեմ ուս
տի ոչ սփռեցի:
պարտ էր քեզ. արկ
անել զարծաթ
իմ ի սեղանաւորս.
եւ եկեալ ես, տոկոս
եաւք պահանջէի
զիմն:
Առէք ի

դրմանէ զքանքարդ՝
և տուք այնմ որուն
իցի զտասնքանքարն։
Զ իամենայն ի
որունիցի՝ տացի՛ և
յաւելցի։ և որ ո՛չն
ունիցի, և զորունի
ցին բարձցի ինմանէ։
Ի ւզծառայդ ան
պիտան հանէք ի
խաւարն արտաքին։
ա՛նդ եղիցի լալևկր
ճել ատամանց։
Ի ւյորժամ եկես
ցէ՛ որդի մարդւոյ
փառաւք իւրովք՝
և ամենայն հրեշտ
ակք ընդ նմա՝, յայն
ժամ նստցի՛ յաթ

ոռ փառացիւրոց։
և ժողով եսցին առա
ջի նորա ամենայն
ազգք։ և մեկնեսցէ՛
զնոսա իմիմ եանց՝
որպէս հովիւ զիմեկ
նէ՛ զաւդիսյայծեաց։
և կացուսցէ զաւդ
իսն ընդ աջմէ՛ իւր
մէ, և զայծիսն ընդ
ձախմէ՛։
Յ այն ժամ ասաս
ցէ՛ թագաւորն ցայ
նոսիկ որ ընդ աջ
մէն իցեն՝ եկայք
աւրհն եալք հաւր
իմոյ։ ժառանգ ե
ցէ՛ զպատրաստ
եալ ձեզ արքայու

Թիւնն իսկ զբանեա
աշխարհի: զիքաղ
ցեայ, և ետուք ինձ
ուտել: ծարաւեցի՛
և արբ ուցեք ինձ:
աւտարեի, և ժողովե
ցեք զիս: մերկ, և զ
գեցուցեք զիս: հիւ
անդեի, և տես եք
զիս: իբանդի՛ եի՛ և
եկիք առ իս:

Յայն ժամ պատ
ասխանի՛ տացեն նը
մա արդարքն և ա
սասցեն: տ̄ր՝ երբ
տեսաք զքեզ քաղց
եալ և կերակրեցաք:
կամ ծարաւի, և ար
բուցաք: երբ տես

աք զքեզ աւտար՝ և
ժողովեցաք: կամ
մերկ, և զգեցուցաք:
երբ տեսաք զքեզ
հիւանդ՛ կամ իբան
դի՛ և եկաք առ քեզ:

Պատասխանի՛ տա
ցե Թագաւորն և
ասասցե ցնոսայ:
ամեն ասեմ ձեզ:
որով հետև ար ար
եք միում յեղբարցս
այ սոց իկ փոքր կանց՝
ինձ արարեք:

Յայն ժամ ասաս
ցե՛ և ցայնոսիկ որ
ընդ ահ եկեն իցեն:
երԹայ՛ք յինեն անի
ծեալք իհուրնյաւ

իտենական, որպա
տրաստ եալէ սատ
անայի և հրեշտ ա
կացնորա։ զի քաղ
ցեայ, և ոչ ետուք ինձ
ուտել։ ծարաւեցի՛
և ոչ արբուցեք զիս։
աւտարեի, և ոչ ժող
ովեցեք զիս։ մերկ
էի, և ոչ զգեցուցեք
զիս։ հիւանդէի և ի
բանտի, և ոչ տե
սեք զիս։

Յայն ժամ պատ
ասխանի՛ տացեն և
նոքայ և ասասցեն։
տ̄ր՝ ե՛րբ տեսաք զ
քեզ քաղցեալ, կամ
ծարաւի, կամ աւտ
ար, կամ մերկ՛ կամ
հիւանդ՛ կամ իբան
տի՛ և ոչ պաշտ եցաք
ըզքեզ։

Յայն ժամ պատ
ասխանի՛ տացէ նո
ցայ և ասասցէ։
ամէն ասեմ ձեզ։
որով հետև ոչ ար
արեք միում իփոքր
կանցս յայսցանէ։
և ոչ ինձ արարեք։

Եւ երթիցեն նոքա
իտանջանսն յաւ ի
տենական, և ար
դարքն իկեանսն
յաւ իտենական։

Եւ եղև իբրև կա
տարեաց յ̄ս զամէ

նայն զբանսս զայս
ոսիկ՝ ասե՛ ցաշ ա
կերտան իւր ։

մհդ ա Իտեք՛ զի յետ եր
կուց աւ ուրց զատ
ի՛կ լինի ։ և որդիմար
դոյ մատնի ի խա՛չ
ելան եւ ։

ԱՅՆԺԱՄ

Ժողովեցա՛ն քահան
այապետքն և դպիր
քըն և ծերք ժողով
ըրդեանն. ի սրա՛Հ
քահանայապետին
որում անուն եր
կայ իափայ ։ և ար
արին խորհուրդ,
զի նենկու Թեա՛մք
կալ ցենզ ՅՍ և սը

պանց են ։ բայց ա
սեին Թեմի՛ իտաւն
ի աստ ։ զիմի՛ խը
ռով ու Թիւն լինիցի
ժողովրդեանն ։

մհզ ա Իբրև եկն ՅՍ ի բե
Թանիայ, ի տո՛ւն
սիմովն ի բորոտի,
մատեա՛ւ առ նա
կինմի, որուն եր
շիշ իւղոյ ծանրա
գընի ։ և Թափեա՛ց
ի գլուխ նորա իբազ
մականին ։

Իբրև տեսին ա
շա կերտքն, բար
կացա՛ն և ասեն ։
ընդ ե՞րե կորուստդ,
այ՛դ իւղոյդ ։ զի

մ մր ղ յ
մհդ ճծդ մկ ի ի՛ը ղ՛ղ
մհե ճծե

մ մր ղ յ
մհզ ճծը ճդ ղը

մարթեր վաճառ-
ել զդայ մեծագնի,
եւտալ աղքատաց ։

Վ իտաց յս եւասէ
ցնոսա ։ զի՞ աշխ
ատ առնէք զկինդ ։
գործ մի բարի գոր
ծեաց դայիս ։ յա
մենայն ժամ զա ղ
քատս ընդ ձեզ ու
նիք ։ բայց զիս ոչ
հանապազ ընդ
ձեզ ուն իք ։

մհէ ղ Ա րկանել դո
րա զիւղդ իմա ր
մին իմ- առ ի թա
ղել ոյ զիսնշան ա
կեաց ։

Բ այցամէն ասա

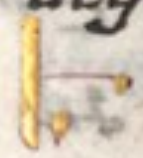

ե՛մ ձեզ ։ զիուր քա
րոզեացի աւետ ար
անս այս ընդամ ե
նայն աշխար հ ։
խաւսեացի՛ եզո ր
արար դայ՝ ի յիշ ա
տակ դորայ ։

մՀը ը Յ այն ժամ գնա՛ց
մի յերկո տաս ան
իցն, անըւան եալն
յուդա, սկարի ո՛վ
տացի, առ քահ ա
նայ ապետսն և ա
սե ։ զի՞նչ կամ իք
տալ ինձ, և եսմատ
նեցից զնա ձեզ ։

Ե ունոքա կշռե
ցին նմա երես ուն
արծաթի ։ եյայնմ

մ մր յ
մհէ ճծթ ղը

մ մր ղ
մՀը ճկ մկդ

Կդ

հետէ խնդրեր պա
րապ, զի մատն ես
ցէ՛ զնա
նոցա։

ԻՅԱՒԱՀ

նումն աւուր բաղ
արշակերացն, մա
տեա՛ն աշակերտ
քըն առ յս̄ եւ ասեն։
ո՞ր կամիս զի պատ
րաստ եսցուք քեզ
ուտել ըզ զատիկն։
Եւ նա ասէ՛ ցնոսա։
երթա՛յք իքաղաքն
առ այս անուն, և
ասացեք ցնա։ վար
դապետ՛ասէ։ ժա
մանակիմ մերձեա՛
լէ։ առքեզ առնեմ

ըզ զատիկ աշակեր
տաւքս հանդերձ։
Եւ արար ի՛ն աշա
կերտքն որպես հը
րամայեաց նոցայ̄ս̄։
և պատր աստ եցի՛ն
ըզ զատիկն։
Եւ իբրև երեկոյ ե
ղև, կա՛յր բազմեալ
ընդ երկոտասան
աշակերտսն։
Եւ մինչ դեռ ուտ
ին նոքայ ասէ՛։ ամ
էն ասեմ ձեզ։ զի
միոմն ի ձենջ. մատ
նել ո՛ց է զիս։
Եւ արտամեց ա՛ն
յոյժ։ սկսա՛նասել
ցնա իւրաքանչիր

մհթ
դ
Կդ
մձ
ա

ոք ինոցանէ. մինթէ
եմ իցեմ տր :

մձա ԲԱ ապատ ասխ ա
նի՛ ետ եւասէ : որ
մըխեա՛ց ընդիտըզ
ձեռնիւր ի սկաւա
ռ ակս, նա՛ մատնէ
լոցէ զիս :

Որդի մարդոյ եր
թա՛յ որպես գրեալէ
վասն նորա : բայց
վա՛յ մարդոյն այն
միկ յոյր ձեռս որդ
ին մարդո մատնեսցի :

մձբ ՂԱ ա՛ւէր նմայ թէ
չէ՛ր ծնեալ մարդն
այն :

մձգ ԺԱ ատ ասխանի՛ետ
յո՛ւդայ որ մատնէ

մ	մր	ղ
մձա	ճկգ	մկը
մձբ	ճկդ	
մձգ		

լոցներ զնաւասէ :
մինթէ եմ իցեմ զար
դապետ :

Ասէ՛ցնայ, դո՛ւ
ասացեր :

մձդ Ա ւմինչդեռ ուտէ
ին նոքայ, ա՛ռ յս
հաց : աւրհն եա՛ց :
եբեկ, եւ՛ տ աշա կեր
տացն եւասէ : առէ՛ք
կերայք, ա՛յս է մար
մին իմ :

մձե ԲԱ ւառեալ բաժակ
գոհացա՛ւ : ե՛տ նո
ցայ եւասէ : արբէ՛ք
ի դմանէ ամենեքին :
զիա՛յդէ արիւն իմ
նորո՛յ ու խտի : որի
վերա՛ բազմաց հէ

մ	մր	ղ	յ
մձդ	ճկե	մկզ	ծէ կզ կէ
մձե		մկէ մ̄կկ	

ղու խթողու թիւն
մեղաց ։

Բայց ասեմ ձեզ։
ոչ եւ արբից յայսմ
հետէ իբերոյ որթո
մինչ և ցաւրն ցայն,
յորժամ արբից զդա
ընդ ձեզ, նոր յարք
այու թեան հաւր
իմոյ ։

Եւ աւրհնեցին ել
ին իլեառն ձիթե
նեաց ։

Ցնաւ ցնաւ ։ ասէ
նեք ին դուք՝ գայ
թագղել ոցեք յին
ենյայսմ գիշ երի ։

Իգրեալէ,

թէ հարից զհով
իւն, և ցրըւ ես ցին
ոչ խարք հաւտին ։

Իւյետ յառնել ոյն
իմո՝ յառաջ եց ից
քան զձեզ իգալիլ ։

Պատասխանի ետ
պետրոս և ասէ ցը
նայ ։ թէ պետ և ամ
ենեքեան գայ թագ
ղեսցեն իքեն, սա
կայն ես ոչ գայ թ
ագղ եցայց ։

Ասէ ցնա յս ։
ամեն ասեմ քեզ ։
զի յայսմ գիշ երի,
մինչ չև հաւ ու
խաւ սեալ իցէ, եր
ի՛ցս ուրասցիս զիս ։

ճղ/գ Ասէ ցնա պետր
ոս։ Թէ և մեռանելոց
հասանիցէ ընդ քեզ՝
զքեզ ոչ ուրացայց։
Նոյնպէս և ամե
նայն աշակերտքն
ասէին։

ճղա/ա Ապա յայն ժամ գայ
յս ընդ նոսա ի գեաւղ
մի, որում անուն էր
գեթսեմանի։

ճղբ/գ Եւ ասէ ցնոսա
նստարուք այդր
մինչև երթայց կա
ցից յաղաւթս։
Եւ առեալ ընդ իւր
զպետրոս, և զերկ
ուս որդիսն զեբե
դեայ, սկսաւ տրտ
մել և հոգալ։

ճղդ/դ Յայն ժամ ասէ ցն
ոսա։ տրտում է
ոգի իմ մինչև ի մահ։
կացէք աստ՝ և սկե
ցէք ընդ իս։

ճղե/ա Եւ մատուցեալ յա
ռաջ սակաւիկ մի,
անկաւ ի վերայ երե
սաց իւրոց։ և կայր
յաղաւթս և ասէ։
Հայր իմ։ եթէ հն
ար է՝ անցցէ բա
ժակս այս յինէն։

ճղզ/գ Բայց ոչ որպէս ես
կամիմ։ այլ որպէս
դու։

ճղէ/ե Գայ առ աշակերտ
սն, և գտանէ զնո

սայ էքուն ։ Եաս է՛
ցպետրոս ։ այդ պես
ո՛չ կարացեք մի՛ ժամ
արթունկալ ընդիս ։
Արթո՛ւն կաց եք ։
Եաղաւ՛թս արար եք՝
զի մի՛ անկան իցէք ի
փորձ ու թիւն ։
Հոգիս յաւ ժա՛րէ ։
Էայց մարմինս տը
կա՛րէ ։
Խարձեալ երկր
որդ անգամ չոգաւ,
եկա՛ց յաղաւ՛թս
Եասէ ։
Հայր իմ ։ Եթէ հը
նա՛րէ, անցան ե՛լ
յինէն բա ժա կիս
այսմիկ ։ ապա թեոչ

մ մր
մղէ ճհը
մղը ճհթ

արբ ի՛ց զսա ։ Եղ ի
ցին կամք քոյ ։
Ուեկեալ միւսան
գամ, եգի՛տ զնոսա
էքուն ։ զիեինաչք
իւրեանց ծանրացեալ ։
Եթող զնոսա, և
գընաց եկաց յաղ
ա՛ւ թս երր որդ ան
գամ ։ Եդարձ եալ
զնո՛յն բանմասաց ։
Յայնժամ գայ՛ա
աշա կերտան և ա
սէ՛ ցնոսա ։
Ընջ եցեք այսու
հետև և հանկերո՛ւք ։
զիահա հաս եա՛լ է
ժամ ։ Եորդի մար
դոյ մատնի՛ ի ձեռս

մ մր
մղթ ճձ

մեղ աւ որաց ։

Արիք երթիցո՛ւ
ք աստի ։ զիա հ
աւ ասիկ եհա՛ս որ
մատն ելոցնէ զիս ։

ՀԱ Ւ ւմինչ դեռ նա
զա՛յն խաւսէր ։ ա
հա յուդա մի յերկո
տասան իցն ե՛կն ։
և ընդ նմա ամբ ո՛խ
բազում, սրովք, և
բրաւք, իքահա
նայ ա պետ իցն և ի
ծերոց ժողովրդեանն ։

ՀԱԲ Ւ ւոր մատնել ոց
ներ զնա ։ ե՛տ նոցա
նըշան և ասէ ։
ընդ որում ե՛սշամ
բուրեցից, նա՛յ է ։

զնա՛յ ունիցիք ։

ԿԵ Ւ ւվաղ վաղ ակ ի
մատուցեալ ատ յ՞ս ա
սէ, ողջ ե՛ր վարդ ա
պետ ։ և համբ ուր
եա՛ց ընդ նմայ ։

Ւ ւյ՞ս ասէ՛ ցնայ ։
ընկե՛ր, վասն որ ոյ
եկիրդ ։

Յ այն ժամ մատու
ցեալ արկի՛ն ձեռս ի
յ՞ս, և կալա՛ն զնայ ։

ՀԲԱ Ւ ւահա մի՛ոմն ի
նոցանէ որ էին ընդ
յ՞ի, ձգեա՛ց զձեռն,
եհա՛ն զսուրիւր, և է
հա՛ր զծառա քաշա
նայ ապետ ին, և ի
բա՛ց եշան զունկնոր
ա ։

ՅԳ ԺԱ Յայն ժամ ասեցնա
յս: դարձոյ զսուր
քոյ իտեղի իւր: զի
ամեն եքին որ սուր
առնուցուն, սրով
անկան իցին:

կորնչ
իցին

Ա եհամար իցիս
Թեոչ կարեմ աղա
չել զհայրիմ, և հա
սուցան իցէ ինձ
այ ժամ այսր՝ աւելի
քան զերկո տասան
գունդս հրեշտակաց:
այլ զիարդ լնուցուն
գիրք Թեայս պես
պարտ ելինել:

ՅԴ ԱԱ Յայն ժամ ասաց
յս ցամք ոխն: իք
րև իվերա աւազա
կի՞ ելեք սուսերաւք
և բրաւք՝ ունել զիս:
հան ապաւզ առ ձեզ
էի: իտաճար ին
նըստէի և ուսուցա
նէի, և ոչ կալարուք
զիս: այլ այս ամե
նայն եղև, զիլրց
ցինգիրք մարգարէից:

ՅԵ ՂԱ Յայն ժամ աշա
կերտքն ամեն եքին,
Թողինզնայ և
փախեան:

ՅԶ ԱԱ Ա ՍԿՆՈՑԱ
ԿԱԼԵԱԼ ՕՅՍ,
ածին առ կայիա
փայ քահանայա
պետ, ուր դպիրքն և
ծերք ժողովեալ էին:

մ մր ղ յ
յգ ճձդ մձթ ճհ
յդ

մ մր
յե ճձե
յզ ճձե

ՅԷ / Գ Եւ պետրոս զհետ
նորա երթայր բաց
ագոյն, մինչեւ ի ս
րահ քահանայա
պետին. եւ մտեալ
ի ներքս, նստէր ընդ
սպասաւորսն տե
սանել զկատարածն։
ՅԸ / Բ Իսկ քահանայա
պետքն եւ ամենայն
ատեանն, խնդրէին
սուտ վկայութիւն
զյէ զի սպանցեն զնա։
Եւ ոչ գտանէին ի
բազմաց սուտ վկա
յից մատուցելոց։
ՅԹ / Բ Յետոյ մատու
ցեալ երկու սուտ
վըկայք ասեն. սա.
թէ սա ասէր՝ կարող
եմ քակել զտաճա
րն այ, եւ զերիս աւուր
ս շինել։
Եւ յարուցեալ քա
հանայապետն ասէ
ցյս. Չտաս ինչ պա
տասխանի զինչ դո
քայ ամբաստանող
են զքէն։
Եւ յս լռեալ կայր։
Պատասխանի ետ
քահանայապետն
եւ ասէ ցնա. երդմն
եցուցանեմ զքեզ
յած կենդանի,
զի ասասցես մեզ ե
թէ դու ես քն որ
դի աստուծոյ։

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՅԷ	ՃՀԸ	ՄՂ	ՃԿԲ
ՅԸ	ՃՀԹ	ՄՂԱ	ՃԿԳ
ՅԹ	ՃՁ		ՃԿԴ

Ասեցնա յս, դո՛ւ
ասացեր ։
Բայց ասեմ ձեզ։
յայսըմ հետեւ տեսա
նիցեք զորդի մարդո
նըստ եալ ընդաջմէ
զաւրու Թեանն, և
եկեալ ընդ ամպ ս
երկնից ։
Յայն ժամ քաշա
նայապետն պատա
ռեաց զհանդերձս
իւր և ասէ ։ հայ
հոյ եաց ։
Զի՞ և ս պիտոեն
մեզ վկայք ։ աշա
ա՛րդ լըւայք զհայ
հոյ ու Թիւնն նորա։
զինչ՞ հաճոյեւ ձեզ։

Նոքա պատասխա
նի ետուն և ասեն,
մահ ապա՛րտ է ։
Յայն ժամ Թքին
ընդ երեսս նորայ։
և կոփեցին զնա ։ և
ոմանք ապտակ ե
ցին և ասեն ։ մար
գար եաց մեզ քս՛դ
ո՛վ է որ եհարն զքեզ։
Իսկ պետրոս, նս
տեր արտաքոյ ի
գաւ Թին ։
Մատեա՛ւ առնա
աղ ախինմի և ասէ,
և դո՛ւ ընդ յի՞ գալի
լեա ացւոյ եիր ։
Նաուրացա՛ւ առ
աջի ամենեցուն և

մ	մր	ղ	յ
յժ	ճղա	մղե	կթ
յժա	ճղբ		
յժբ	ճղդ	մղթ	

մ	մր	ղ	յ
յժգ	ճղդ	մղդ	ճկբ
յժդ	ճղե	մղա	ճկզ ճկը
		մղբ	

ասեն ։ Թեոն՛չգի տ
եմ զինչ խաւ սիսդ ։
ՅԺԵ Ե ։ Իբրև ել՛ նաար
տաքս քան զդուռն,
ետես զնա այ՛լ կին
մի ։ և ասէ՛ ցայնո
սիկ որանդն կաին,
և սայ ընդ յի՞ նազ
ովրացւոյ եր ։
Ե ։ դարձեալ ուր
ացաւ երդ մամբ՛
Թեոն՛չ գիտեմ զայրն ։
Ե ։ յետ սակաւ
միոյ մատուցեալ
որք կայինն անդ՛
ասեն ցպետրոս ։
արդարև, և դո՛ւ ի
նոցանեես ։ քա ն
զի և խա՛ւսքքո յայ

տ առնեն զքեզ ։
Յ այն ժամ սկսաւ
նզովել՛ և երդնուլ՛
Թեոն՛չ գիտեմ զայրն ։
ՅԺԶ Ե ։ Իսկոյն հա՛ւ
խաւ սեցաւ ։
Ե ։ յիշեա՛ց պետ
րոս զբանն յի՞ զոր
ասաց ։ Թեմինչ չև՛
հաւու խաւ սեալ իցէ,
երի՛ցս ուրասցիս զիս ։
Ե ։ եղեալ արտաքս՛
ելա՛ց դառնա
պես ։

ԲՐԵՒԱՅԳ

ԵՂԵՒ. ԽՍՐՀՈՒ
ՐԴ ԱՐԱՐԻՆ ԱՄԵ
ՆԱՅՆ ՔԱՀԱՆԱՅ
ԱՊԵՏՔՆ և ԾԵՐՔ

մ մր ղ յ
ՅԺԵ ՃՂԶ մՂԲ ՃՀԵ

մ մր ղ յ
ՅԺԶ ՃՂԵ մՂԴ
ՅԺԵ ՃՂԸ ՃՂԵ

Յողովրդեաննվան
Յի. սպանանել զնա:
Ա ապեցին զնա և
առին գնացին:
Ի ետուն ի ձեռս
պոնտ ացոպեղ ատո
սի դատաւորի:
Յայն ժամտե ս
եալ յուդայի որ մատ
նեացն զնա թեպար
տաւորեցաւ՝ զըղ
ջացաւ: դարձոյց
զարծաթն առ քա
հանայապետսն և
ծերս ժողովրդեանն
և ասէ: մեղայ զի
մատնեցի զարիւն
արդար:
Ի ւնոքաասեն մեզ

չէ փոյթ: դու գիտես:
Ի ւընկեց զարծա
թն իտաճարին և
գնաց: և չոգա ւ
խեղդեցաւ:
Ի սկքահանայա
պետիցն առ եալ
զարծաթն, ասեն:
ոչ է արժան ընդու
նել զայդ իկորբանն,
քանզի գինք ար
եան են:
Ի որհուրդ առ
եալ՝ գնեցին այնու
զագարակն բրտի, ի
գերեզմանաւտարաց:
Վասն այն որ իկ
կոչեցաւ ագարակն
այն, ագարակ ար

եան մինչեւ ցայսաւր։

Յայն ժամ լցա՛ւ
որ ասացեալ նէ ի
Ձեռն երեմիայի մար
գարէի։ Եւ առ ի՛ն
զերեսուն արծաթ
ն զգինս վաճառեւ
լոյն զորարկ ին
յորդւոցն ի՛լի. եւ
տո՛ւն զնա յագ ար
ա՛կն բրտի որպես
հրամայ եաց ինձ տ՛ր։

Եւ յ՛ն եկա՛ց առա
ջի դատաւորին։
Եհա՛րց ցնա դա
տաւորն եւասէ, դո՛ւ
ես թագաւորն Յրէից։
Եւ յ՛նասէ, դո՛ւ ա
սաց եր։

Եւ ի չարա խաւսել
զնմանէ իքահանա
ապետիցն եւ ի ծերոց՝
ո՛չ ինչ ետ պատասխան։
Յայն ժամ ասէ
ցնա պեղատոս։ ո՛չ
լսես որչափ դոքա
հակառ ա՛կ քովկաեն։
Եւ ո՛չ ետ նմա պա
տասխանի եւ ո՛չ քան
մի։ մինչ եւ զարմա
նա՛լ դատաւորինյոյժ։
Բայց ըստ տաւ
նի, սովո՛րէր դա
տաւորն արձակել
ժող ովրդեանն կա
պեալ մի զոր կամէին։
Ունէի՛ն յայն ժամ
կապեալ մի նշանաւոր՝

մ մր ղ յ
յի մ յբ ճհը

մ մր ղ յ
յիա մա ճձ ճղբ
յիբ մբ յթ ճձդ
յիգ մգ

որումանուներ յես
ո՛ւ բարա՛բբա ։

Իբրև ժողովեցան
ասե՛ ցնոսա պեղա՛
տոս ։ զո՞ կամիք յեր
կուցաստի զի ար
ձակեցից զձեզ ։
զյեսո՛ւ բարա՛բբա-
եթե զյ՜ս զանըւ ա
նեալն ք՜ս ։ քան զի
գիտեր թեառնա խ
անձո՛ւմատնեցինզնա ։

յիդ ժ Ումինչ դեռ նստ
ե՛ր յատենին, առա
քեա՛ց առնա կինն
իւր ևասե ։ չկա՛ ինչ
քո և արդարւոյն այ
նորիկ ։ զի բազո՛ւմ
անցք անցին ընդիս

այսաւր յանուրջ
վասն նորա ։

յիե ա Իսկքահանայ ա
պետքն և ծերքն,
հաւանեցուցին ըզ
ժողովուրդսն, զի
խընդրեսցե՛ն զբար
ա՛բբայն ։ և զյ՜ս
կորուսցե՛ն ։

Պատասխանի՛ ետ
դատաւորն և ասե
ցնոսա ։ զո՞ կամիք
յերկուցաստի զի
ար ձակեցից ձեզ ։

Ունոքաասեն, ըզ
բարա՛բբայ ։

յիզ ա Ասե՛ ցնոսա պե
ղատոս ։ իսկ զի՞ ար
արից զյ՜ս զանըւա

նեալն քրիստոս ։

Ասենամենեք եան
խաչ եսցի ։

Եւնա՛ ասե, զինչ
չա՛ր արար ։

Եւնոքա առաւ ել
և սաղաղ ակեին և ա
սեին, խաչ եսցի ։

Եւտեսեալ պեղա
տոսի Թեոչ ինչ աւ գ
նե, այլ առ աւ ել խո
ովու Թիւն լինի ։ ա
ռեալ ջուր, լըւա՛ց ըզ
ձեռսն առաջի ժող
ովրդ եանն և ասե ։
քաւ եա՛լ եմես յար ե
նե արդ արոյդ այդ ո
րիկ ։ դո՛ւք գիտասջիք ։

Ատասխանի՛ ե տ

ամենայն ժողովուրդն
և ասե ։ արիւն դորա
իվերա՛ մեր ։ և իվերա՛
որդւոց մերոց ։

Յայն ժամ ար ձա
կեաց նոցա զբարա՛ք
բայն ։ Եւ զյ՞ս զա՛ն
հարեալ, ե՛տ ի ձեռս
զի խաչ եսցի ։

Յայն ժամ զինըւ
որք դատաւոր ին
առին զյ՞ս յապ ար
անս, և ժողովեցին
իվերա նորա զամե
նայն զգունդն ։

Սերկացին զնա,
և արկին զնովաւ քղ
ամիդ կարմիր ։ և քո
ղորեա՛լ պսակ իփշոց

մ
յիե

մ մր ղ յ
յիը մզ յժդ ճղգ
յիթ մե ճձե ճ՞ձե

եդին իգլուխ նորա:
և եղեգն յաջուձեռ ին
նորայ:

Իծունր իջեալ առա
ջի նորա, կատակ է
ին և ասեին: ողջ ե՛ր
արքայդ հրեից:

ՅԼ գ Եւ թքեալ ինա, առ
նու ին զեղեգնն և ծե
ծեին զգլուխ նորա:

Եւ յորժամ ձաղ է
ցին զնա, մերկաց ու
ցին ինմանէ զքղա
միդն, և ագուցին նը
մա զիւր հանդերձն:
և տարան զնա իխա՛չ
հանել:

ՅԼա Եւ ելեալ արտ աքս,
գտին այր մի կիւրէ

նացի, անուն սիմոնն:
զնա՛ կալան պահակ,
զիբարձցէ՛ զխաչն նորա:

ՅԼԲ ա Եւ եկեալ ի տեղի ն
անըւանեալ գող գո՛
թայ. որէ տեղի՛ կա
ռափելոյ:

ՅԼԳ դ Եւ տո՛ւն նմա գինի՛ ըմպ
ել՝ ընդլեղի խառնեալ:
և իբրև ճաշակեաց՝ ո՛չ
կամ էր ըմպել:

ՅԼԴ ա Եւ հանեալ զնա ի
խաչ՝ բաժանեց ին
զհանդերձս նորա
վիճակաւ:

Զ ելցցի՛ բանն
որասացաւ իմարգա
րէ են: բաժանեց
ին զհանդերձս իմ

մ	մր	ղ	յ
ՅԼ	մը		
ՅԼա	մթ	յժէ	ճղէ

մ	մր	ղ	յ
ՅԼԲ	մժ	յժը	ճղէ
ՅԼԳ	մժա		մդ
ՅԼԴ	մժբ	յիա	մա

յիսուսանս , եւ իսկոյն
պատուոյ ճանաչումն
վիճակ ստանային։
Եւ դնասցեալ պա
հեցին զնայ։
Եւ ասէին նոքա
զկոյր դարձեալ
զկոյնսն նորա։ Թէ
այս յն Դաւթայ որդն
հարցէ նոցա։
Յայնժամ նոքա
ընդ դեմս եկեալ էր
կոչս սա ասելով։
մի յամենեքեան դարձս եւ
մի յահեղեալ։
Եւ ասացին նոցա,
հայր հոյ եղիցուք։ շար
ժեցին զգիսուսս եւ
ասացին նմա։
վա՛հ։ որբակեալ էր

զստացեալն։ եւ զերիս
աւուրս շինեալ զնա։
ապրեցոյց զքեզ։
Թէ որդեակայ, եկի
եւ դեղ։
Եւ ցիրեալ աչքսն Հա
նուայ ասացեալն Հա
զեին հանդերձ եղն Հ
դեղապուտքն ուծեր
ովք ասասէին։
Զ այլս ապրեցոյց։
զինքն ոչկարէ ապ
րեցուցանել։ Թէ
Դաւթայ որդի է։
եկիցէ այժմիկեալ
եղ։ Եհատասան ամ
ցուք դմա։ եթէ
յոտանցն ի յուծ։
փարեցեալ այժմ զ
դա։ Թէ կամի զդա։

մ մբ ղ
յլբ մնբ յնբ

մ մբ ղ յ
յլբ մնդ յնդ ճղթ
յլգ մնե յնե յնեա ճղբ
յլե մնե

քանզի ասաց թէ Աստուծոյ
որդի եմ ։
ՃԼԹ / Բ Զնոյն եւ աւազակք
քն որ խաչեալ էին
ընդ նմա, նախատէին զնա ։
ՃԽ / Բ Եւ ի վեցերորդ ժամէ աւ-
ուրն, խաւար եղեւ
ի վերայ ամենայն երկրի
մինչեւ ցիններորդ ժամն ։
ՃԽԱ / Է Եւ զիններորդ ժամաւն
գոչեաց Յիսուս ի ձայն
մեծ եւ ասէ ։ Էլի . Էլի ։
լամա սաբաքթանի ։
Այսինքն է ։ Աստուած իմ,
Աստուած իմ, ընդէ՞ր թող-
եր զիս ։
Ոմանք յայնցանէ
որ անդն կային ,
իբրեւ լուան ասէին
զԷղիա կարդայ դա ։
ՃԽԲ / Գ Եւ վաղվաղակի
ընթացաւ մի ի
նոցանէ , առ սպունգ
լի քացախով
հարեալ յեղեգան՝
եւ տայր ըմպել նմա ։
Եւ այլքն ասէին,
թող տեսցուք եթէ
գայ Եղիա փրկել զդա ։
ՃԽԳ / Ա Եւ Յիսուս միւսանգամ աղ-
աղակեաց ի ձայն
մեծ , արձակեաց
զհոգին ։
ՃԽԴ / Բ Եւ ահա վարագոյր ա
տաճարին, ցե-
լաւ յերկուս , ի վե-
րուստ մինչեւ ի խոնարհ ։
ՃԽԵ / Ժ Եւ երկիր շարժե-
ցաւ ։ եւ վէմք պա

Մ · Ղկ · Յ
ՄԼԹ · ՄԺԹ · ՃԿԵ
ՄԽ · ՄԻ · ՃԿԵ
ՄԽԱ · ՄԻԱ

Մ · Ղկ · Յ · Լ
ՄԽԲ · [illegible] · [illegible]
ՄԽԴ · [illegible] · [illegible] · Մ
ՄԽԳ · [illegible] · [illegible]
ՄԽԵ

տառեցան ։ և գեր
եզմանք բացան ։
և բազում մարմինք
ի նընջեցելոցսրբ-
ոց յարեան ։ և ել
եալ ի գերեզ ման
ացն յետ յարութե-
ան նորա, մտին
ի քաղաքն սբ ։ և ե-
րևեցան բազմաց ։

Իսկ հար իւր ա
պետն, և որ ընդ
նըմա պահեինզ յս,
իբրև տեսին զշար
ժումն և զեղեալսն
երկեան յոյժ և ասեն ։
ա րդարև որդիայ
եր սայ ։

Ի ին անտ կա ն
այք բազումք ։ կա

ին ի հեռաստան ե
և հայ եին ։ որք եկին
զկնի յի ի գալիլեե
պաշտել զնա ։

Յ որսեր մարիամ
մագդաղ ենացի ։
և մարիամ յակոբա
ւ յովսեայ մայր ։ և
մայր որդւոցն
զեբեդեայ ։

Ի ՒՐԲԵՒԵ
ՐԵԿՈԵՂԵՒ, ԵԿՆ
այրմի մեծատու ն
յարիմաթեայ, որում
անուներ յովսեփ ։
որ և աշակերտեցաւն
իսկ յի ։

Ա ա մատուց եալ
առ պեղատոս, իսն
դրեաց զմարմիննյի ։

Յայն ժամ պեղա՛
տոս հրամայ եաց
տա՛լ զմարմինն ։
Իւառեալ զմար
մինն յովսեփ, պատ
եա՛ց սուրբ կտաւովք ։
Եւ՛ դ ինո՛ր գերեզմա
նի, զորփորեաց իվիմ ։
Եւ թաւալեցուցեալ
կափարիչ դրան գե
րեզման ին վե՛մ մի
մեծ, գընա՛ց ։
Ա՛նդեր մարիամ
մագդաղենացի, և
միւս մարիամն,
նըստեին հանդեպ
գերեզման
ին ։
Եւ ՚ի՚ վաղիւն

ՈՐԵՏԵՐՈՒՐԲԱԹՈՒ,
ժողովեցա՛ն քահա
նայ ապետքն եփար
իսեցիքն առ պեղա՛
տոս եւասեն ։ տեր
յիշեցա՛ք զի մոլորե
ցուցիչն այն ասեր
մինչ կենդան ին եր ։
Թէ յետ երից աւուրց
յառնե՛մ ։ արդ հրա
մայեա զգուշանա՛լ
գերեզման ին մինչև
ցերիս աւուրս ։ գու
ցէ՛ եկեալ աշա կեր
տքն՝ գիշերի գողա
նայ ցեն զնա ։ եաս
իցեն ժողովրդեան
Թէ յար եա՛ւ իմեռե
լոց ։ Եւ լինիցի յե

տին մոլորու Թիւնն
շա՛ր քանզատաջ ինն։
Ա սե՛ ցնոսա պե
ղատոս։ ունիքըզ
զաւրա կանն, եր
Թայք զգուշացար
ու՛ք որպես և գիտեք։
Ե ունոքա երԹեալ
զգուշացա՛ն գերեզ
մանին։ և կնքեցին
զվեմն հանդ երՃ
զաւրա կան
աւքն։

յծբ
ա

Ի ՅԵՐԵԿՈՒ
ՀԱԲԱԹՈՒՆ, ՅՈՐ
ում լու սանա՛յր մի
աշաբաԹին։ ե՛կն
մարիամ մագդաղ
ենացի, և մի՛ւս մա

րիամն տեսան ել
զգեր եզմանն։
Ե ւահա շարժո՛ւ
մն մեծ եղև։ զի
հրեշտակ տ՝ն իջ
եալ յերկնից, մա
տուցեալ իբա՛ց Թաւ
ալեցոյց զվեմն ի
դրաց անտի։ և նս
տե՛ր իվերա նորա։
Ե ւեր տես իլ նորա
իբրև զփայլա՛կն։ և
հանդ երՃ նորա ար
պիտա՛կ իբրև զՃիւն
Ե ւյահէ անտի նո
ր ա, խուովեցան պա
հապանքն և եղ ե՛ն
իբրև զմեռ եալս։
Պ ատասխանի՛ ետ

մ մր ղ յ
յծբ մլա յլզ մԹ-մԹա
մ մր ղ յ
յծգ մլբ յլէ մԹա

հրրեշտակն և ասէ
ցկանայսն ։ մի՛ եր
կընչիք դուք ։ գի
տեմ զի զյս՛ զխաչ
ելեալն խնդրեք ։
չե՛ ասա ։ քանզի
յարեա՛ւ որպես ա
սացն ։

Եկայք տեսէ՛ք զ
տեղին ուրկայր ։
և վաղ վաղակի եր
թայք ասացէ՛ք աշ
ա կերտացն նորա
թեյարեա՛ւ ։

Եւահա յառաջա
նա՛ քան զձեզ ի
գալիլեա ։ ա՛նդտէ
սան իցէք զնա ։ ա
հա ասացի՛ ձեզ ։

յծդ
բ

Եւ ելեալ վաղ
վաղակի իգեր եզ
մանէ անտի աչիւ
և խնդու թեամ ք
բազմաւ. ընթան
այի՛ն պատմել աշա
կերտացն ։

յծե
ժ

Եւահա պատա
հեաց նոցա յս՛ և
ասէ ո՛ղջ եք ։

Եւ նոքա մատու
ցեալ կալան զոտս
նորա և երկի՛ր պա
գին նըմա ։

Յայն ժամ ասէ՛
ցնոսա յս՛ ։ մի՛ եր
կընչիք ։ երթայք
ասացէ՛ք եղբարցն
իմոց զի երթիցեն

մ մր ղ
յծդ մլգ յլը
յծե

իգալիլեա և՛ան դ
տեսց են զիս ։

Բրև նոքա գնա
ցին, ահաոմանք
ի զաւրական ացն
եկի՛ն իքաղաքն ։
և պատ մեցի՛ն քահ
ան այապետ իցն
զամենայն որ ինչ
եղևլն ։

Ե՛ւ նոքա ժող ով
եալ հանդերձ ծեր
ովքն, խորհո՛ւրդ
առ եալ. արծա՛թ
յոյժ ետուն զաւրա
կան ացն և ասեն ։

Ա սասջիք եթե
աշա կեր՛տքն նորա
եկեալ գիշերի գո
ղացան զնա, մինչ
մեք իքո՛ւն եաք ։ և
թե լո՛ւր լիցի այդ
առ դատաւորն ։
մե՛ք հաճեսցուք զ
նա, և զձեզ ան հ՛ո
գս արաս ցուք ։

Ե՛ւ նոցայ առեա՛լ
զարծաթն, արա
ր՛ին որպեսուսանն ։

Ե՛ւ ել՛ համբաւ ս
այս՝ ի հրեից մինչև
ցա՛յսաւր ։

Ի ՍԿԻՐԵՐԱՍ
ան աշա կերտքն
գընաց ի՛ն իգալի
լեա, իլեա՛ռնն
ուր ժամա դիր
եղև նոցա յ՚ս ։

Իբրև տեսին զ
նա. երկիր պագ
ին նմայ: և ոմանք
յերկմտ այժմն:
Եւ մատուցեալ և
յիս խաւսեցաւ ընդ
նոսա և ասէ:
Տուաւ ինձ ամե
նայն իշխան ու
թիւն յերկինս և
յերկրի: Որպէս
առաքեաց զիս
հայր, և ես առա
քեմ զձեզ:
Գնացէք: այ
սուհետև աշա
կերտ եցէք զամե
նայն հեթանոսս:
Մկրտեցէք զնո
սա յանուն հաւր
և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ: Ուսուցէք
նոցա պահել զամե
նայն որ ինչ պատուի
րեցի ձեզ:
Եւ ահաւասիկ ես
ընդ ձեզ եմ զամե
նայն աւուրս: մին
չև ի կատարած
աշխարհի::

Ս ԻԵՐԱ
[illegible] ԲԱՐՍՄԱ
ՃԱՆԱՈՒԻ ::

Բազմամեղ եղասա
ապաշխարող դրոյ փողե
սոյս և ասողաց
[illegible]
ըսյէ իշէ տեսողքսորա::

մարդ զուտ մաք

Ա՝ Սեռատարանենորը ամամարկոսի գլուխք։

Ա՝ ասն գիւտ-ահարին։ ա՝ ը՝

Բ՝ ասն զոքանչինպեռտոսի։ բ՝ ՀԹ՝

Գ՝ ողջայուցանելուշհեռանն։ գ՝ ԺՀ՝ ԹՀ՝

Դ՝ ասն քորոտ ինն։ դ՝ ԺԲ՝ ՀԸ՝

Ե՝ ասն անդամալուծին։ ե՝ ԺԳ՝ ԺԳ՝

Զ՝ Ն՝ զնեա մաքրաւորին։ զ՝ ԺԴ՝ ԺԴ՝

Է՝ Ն՝ գաւառայեալ ձեռինն։ է՝ ԺԵ՝ ՌԱ՝

Ը՝ Ն՝ ընդու�աւարելոյն ը՝ ԻԵ՝

Թ՝ Ն՝ սանդամաշան աւտակին։ թ՝ ԻԲ՝ ԻԴ՝

Ժ՝ Ն՝ սասատելոյ ջուրոյն։ ժ՝ ԻԳ՝ ԺԱ՝

ԺԱ՝ Ն՝ լեգեոնին։ ԺԱ՝ ԻԴ՝ ԺԲ՝

ԺԲ՝ Ն՝ դասեր ժողովրդապետին։ ԺԲ՝ ԻԵ՝ ԺԵ՝

ԺԳ՝ Ն՝ տեռատեռ կնոջն։ ԺԳ՝ ԻՉ՝ ԺՉ՝

ԺԴ՝ Ն՝ գաւառ երեքատասարելոյն։ ԺԴ՝ ԻԵ՝ ԺԹ՝

ԺԵ՝ Ն՝ յովանանա և հեղինոյդ։ ԺԵ՝ ԻՌ՝

ԺԶ՝ ասն հինգ հայ ինն։ ԺԶ՝ ԻԸ՝ ԻԶ՝

ԺԷ՝ Ն՝ գնալոյն իլերածուլուն։ ԺԷ՝ ԻԷ՝

ԺԸ՝ Ն՝ դայցառնելոգաւուրանին։ ԺԸ՝ ԻԸ՝

Ն՝ փիւռն իկաւորոյն։ ԺԹ՝

Ի՝ ասն համերն։ Ի՝

ԻԱ՝ ասն նկանակին։ ԻԱ՝

ԻԲ՝ Ն՝ խամորոտ փարիսեցոյն։ ԻԲ՝ ԻԱ՝ ԼԲ՝

ԻԳ՝ ասն կորոյն։ ԻԳ՝

ԻԴ՝ Ն՝ իկեսարիա քնանելոյն։ ԻԴ՝ ԻԼԹ՝ ԼԳ՝

ԻԵ՝ Ն՝ գեղեցկակերպուհին։ ԻԵ՝ Ը՝ ԼԴ՝

ԻԶ՝ ասն լուսանոտին։ ԻԶ՝ ԼԱ՝ ԼԵ՝

ԻԷ՝ Ն՝ լեռնոյ մեջ։ ԻԷ՝ ԼԲ՝ ԼԶ՝

ԻԸ՝ Ն՝ արձակեցուցակին։ ԻԸ՝ Լ՝

ԻԹ՝ Ն՝ զմարդայանելոյն մեռաւ անանգամ։ ԻԹ՝ ԼԱ՝

Ի՝ Ն՝ դորդոյն վերեղեայ։ Ի՝ ԻԳ՝

ԼԱ՝ ասն բարտիմեոս։ ԼԱ՝ ԻԴ՝ ԻԴ՝

ԼԲ՝ ասն յովանանակին։ ԼԲ՝ ԻԸ՝ ԻԷ՝

ԼԳ՝ Ն՝ զորանաբաղնոյն։ ԼԳ՝ ԻԷ՝

ԼԴ՝ Ն՝ անյիշատակուն։ ԼԴ՝

ԼԵ՝ Ն՝ զմարդայանելոյն բայ։ ԼԵ՝ ԻԸ՝ ԻԸ՝

անայ ապեռնդպ։

ԼԶ՝ Ն՝ դայգոնչաւ ակի։ ԼԶ՝ Ճ՝

Յաւուրս մարդասիրութեան Աստուծոյ Փրկչին մերոյ՝ կամեալ զգրով գիր՝
ստեղծ մատեանս։

ԼԵ ԼԲ հայրապանելոցն հա ՃԲ
ՐԿԷՆ:
ԼԶ ԼԲ սարդոնակեցոցն: ԼԶ հԲ ՃԳ
ԼԹ ԼԲ ասորինականաց: ԼԹ ՃԴ
Խ ԼԲ ՏՈՆ հայրցմանց Խ հԳ ՃԵ
փարիսեանցիսն;
Խա ԼԲ եպիսկոս լուսաւորչին: Խա հԴ
Խբ ԼԲ կաստարանցին: Խբ հԵ ՃԶ
Խգ ԼԲ սասունաց նեցա Խգ ՃԷ
մուսն:
Խդ ԼԲ աւծանելոցն Խդ Խա հԲ
տրեն Խղ ոսկ:
Խե ԼԲ պատրաստե Խե հԶ հԳ
լոցն պատրայն:
Խզ ԼԲ մասունս ուրեանն: Խզ հԵ
Խէ ԼԲ սպեստրոսիոցն Խէ հԶ
ասցուն թեանն:
Խը ԼԲ ինդրելոցն Խը ՃԲ հԸ
ոնդանականանմաս
մինչև: —

Ա ՀԵՌԱՐԱՆՆ Ի ՄԱՐԿՈՍԷ.

ԲԵԱՒԵՏ Ա
ՐԱՆԻ ՅԻՔԻ
ՈՐԳԻՈՅ ԱՅ
ՈՐՊԷՍԵՒ
ԳԸՐԵԱԼԷԻ
ՄԱՐԳԱՐԷ.

ԱՀԱՒԱՍ
ԻԿ ԵՍ ԱՈԱ
ՔԵՄ ԶՀՐԵՀ
ՐԱԿԻՄԱՌ
ԱՀԻՔՈ, ՈՐ
ՀԱՆԴԵՐՁ

եսցէ զծանապարհ
քոյ առաջիքոյ ։

Զայն բար բառո
յանապատի ։ պատ
րաստ արարէք զծա
նապարհտն, եւ
ղեղ արարէք զշաւ
իղըս նորայ ։

Եղեւ զի յովհաննէ
մըկրտէր յանապա
տի, եքարոզէր մկր
տու թիւն ապաշխա
րու թեան, ի թողու
թիւն մեղաց ։

Եւ էր թայր առնա
ամենայն աշխարհն
հըրէ ասատանի, և
եմ ացիք ամենեքեան ։
և մկրտէին ինմանէ

ի յորդանան գետ
խոստ ովան եալ ըզ
մեղս իւրեանց ։

Եւ էր յովհաննէ
զգեցեալ ատեւ ուղտ
ու ։ եգաւտի մաշ
կեղէն ընդ մեջիւր ։
և կերակուր նորա,
մարախ եմեղր վայ
րենի ։

Քարոզէր եասէր ։
գայ զաւրա գոյնն
քանզիս զկնի իմ ։
որում չեմ բաւական
խոնարհել լուծ ա
նել զխրացս կաւշ
կաց նորա ։

Եմկրտ եցի զձեզ
ջըրով ։ և նա մկըր

տեսցէ զձեզ հոգւ-
ո՛վն սրբ ով ։
Եւ եղև յաւ ուրսն
յայն ոսիկ , ե՛կն յ՜ն ի
նազար եթէ գալի
լեացւոց , և մկրտ է
ցա՛ւ ի յովհ՛ան ն է
ի յորդ ան ան ։
Եւ նոյն ժամ այն
ընդ վերանալ ի ջը
րոցն , ետես ցել
եա՛լ զերկինս ։ և զ
հոգինա՜յ իբրև զա
ղաւնի զի ի ջանե՛ր
ի վերա նորա ։
Զ այ՛ն եղև յերկ
նից և ասէ , դո՛ւ ես
որդ ի իմ սիրելի ։
ընդ ք ե՛զ հաճեցայ ։

Եւ նոյն ժամ այն
հոգին հանէ՛ զնա
յան ապատ ։
Եւ ե՛ր նա անդ զաւ
ուրս քառ ասուն՛ փոր
ձեա՛լ ի սատանա է ։
Եւ ե՛ր ընդ գազանս ։
և հրեշտ ա՛կք պաշ
տեին ըզ
նայ ։

ԻՅԵՐՄԻԱՅ ՆԵԼՈՅՆ ՏՈՊՀԱՆ

նու , ե՛կն յ՜ն ի գալիլ ։
Բ արոզե՛ր զաւ ե
տարանն ա՜յ և ասեր ։
Թէ կատ արեա՛լ է ժա
մանակ ։ և հասեա՛լ է
արք այ ու Թիւն ա՜յ ։
ապաշխար եցէք և

հաւ ատացեք՛ յաւ
ետարանն ։

Իբրև անցան ե՛ր
առ ծովեզ երբը ն
գալիլեացւոց · ե
տե՛ս զսի՛մոն եզանդ
րե՛աս եղբայր սի
ովնի ։ զիարկեալ
եր նոցա ուռկանս
ի ծով՝ քանզի ձկ
նորսք էին ։

Ե՛ւասե՛ ցնոսայս ։
եկայք զկնիիմ, և ա
բար ից զձեզ լինել՛
որսորդամարդկան ։

Եւ վաղ վաղ ակի
Թողեալ զուռկանն
գնացին զհետնորա ։

Եւ մատուց եալ

անտի սակաւ իկ մի
յառ աջ, ետե՛ս զյա
կո՛վքոս զեբեդեայ,
և զյոհաննես եղ ք
այր նորա ։ և զնոսա
ինաւ ին մինչ կազ
մեին ուռկանս, և
կոչեա՛ց զնոսայ ։

Եւ վաղ վաղակի
Թողեալ զհայր ն
իւրեանց ըզ զեբ ե
դեոս ինաւ ին ՝
վարձ կան աւ՛ք ն
հանդերձ, գընա
ցին ըզհետ
նորայ ։

ԻՍՐԱՆԵՆ
ԻԿԱՓԱՌՆԱՈՒ ։
և իսկ և իսկ ի շաբա

Թուն մտեալ ի ժող
ովուրդն, ուսուցա
նէր զնոսայ ։
ժգ Ե ուզարմանային
ընդ վարդ ապետու
Թիւնն նորա ։ զիու
սուցանէր զնոս ա
իբրև իշխան ու
Թեամբ, և ոչ որպէս
դրպիրքն ։
ժդ Ե ուէր ի ժողովուր
դեանն նոցա այր
մի՛ յորում այս
պիւղծ գոյր ինմա ։
որ աղաղակ եաց
և ասէ ։ Թոյլ տուր ։
զի՞ կա մեր եքո յս
նազաւրացի ։ եկ
իր կորուս անելոզ

մեզ ։ գիտեմք զքեզ
ովեսուրքն այ ։
Ա ասա եաց ինա յս
և ասէ ։ կարկեաց և
ել ի դըմանէ ։
Ե ուզարկոյց ըզնա
այսն պեղծ ։ աղա
ղակեաց ի Հայնմեծ,
և ել ինմանէ ։
Ե ուզարմացան ա
մեն եքին ։ մինչ և
հրծծել ընդ միմ
եանս և ասել ։ զի՞նչէ
այս նոր վարդ ա
պետու Թիւն ։ զի
իշխանու Թեամբ
և այսոց պրղծ ոց
սաստէ ։ և հնա զ
անդին սրմայ ։

մր ղ մ
ժգ դ-իգ կբ
ժդ իկ

Եւ ել լուր նոր ա
ընդ ամենայն կողմն
գալ իլեացւոց ։

Ե ։ Ուվաղվաղակ ի
ելեալ ի ժողովրդե
նեն, եկն իտու ն
սիմովնի եանդրեա՝
յակովբաւ եյովհ
աննու հանդերձ ։

Եւ զոքանչ սիմով
նի, դներ ջերմացեալ ։
և վաղ վաղակի ասե
ն ցնա վասննորա ։
մատուցեալ յարոյց
զնա ։ կալեալ զձեռ
անե նորա ։ եթող
զնա տենտն, եպաշ
տեր զնոսայ ։

Եւ ։ Իբրև երեկոյ

եղև, իմտանելարե
գականն, բերե ին
առնա զամեն այն
հիւանդս եզդիւ ա
հարս ։ եւ ամեն
այն քաղաքն ժողով
եալ առ դուրսն ։

Եւ ։ Բժշկեաց բազում
հիւանդս իպեսպե
ախտից ։

Եւ ։ Դեւս բազումս
եհան ։ եւ ոչ տայր
խաւ սել դիւացն,
զիգիտեինզնա
թեքանե ։

ԻԲՆԳԱՅԳՆ
ԸՆԴԱՌԱՒԱՒՄՆ,
յարու ց եալ ել
և գլուն աց յանա

պատ տեղի ։ եանդ
կայր յաղա՛ւթս ։
Գ նա՛ց զհետնորա
սի՛մոն և որ ընդ
նըմայն էին ։ և իբրև
գտին զնա, ասեն
ցնա թեամենեքին
խընդրեն զքեզ ։
Ե ւասէ՛ ցնոսայ ։
եկայք երթիցո՛ւք և
յայլ մաւտաւ որ
գեաւղաքաղաքսն՛
զի և՛անդ քարոզ ե
ցից ։ զի յա՛յս իսկ
եկեալ եմ ։
Ե ւքարոզե՛ր ի ժո
ղովուրդս նոցա՛յ
ընդամենայն գալի
լեացիս ։ եդև՛սչաներ ։

Դ ժը Ը

Գ ա՛յ առնա քորոտ
մի ։ աղաչե՛ր ։ ի
ծո՛ւնր իջաներ և ասեր ։ տ՛ր եթե կա
միս, կարա՛ւղես զիս
սրբել ։
Ի սկ յ՛ս գթացեալ
ճըգեա՛ց զձեռն ։
մեր ձեցա՛ւ ինայ և
ասէ, կամիմ, սրբեա՛ց ։
Ե ւիբրև ասա՛ցն
ցնա, վաղվաղա
կի՛ գնաց ինմանէ
քորոտու թիւնն
և սրբեցաւ ։
Ե ւ սաստեալ նմա,
եհա՛ն արտաքս վաղ
վաղակի և ասեցնա ։
զգո՛յշ լեր ։ մի՛ ումեք

ինչ ասասցես : այլ երթ
ցոյց զքեզ քահա-
նային , եւ մատո՛
վասն սրբութեան-
քոյ պատարագ ,
զոր հրամայեաց
մովսէս ի վկայու-
թիւն նոցա ::
ժթ/ժ Եւ նա ելեալ՝ սկը-
սաւ քարոզել յոյժ,
եւ հռչակել հարկա-
նել զբանն : մինչ
ոչ եւս կարող լի-
նել նմա յայտնա-
պէս ի քաղաք մտա-
նել : այլ արտաքոյ
յանապատ տեղիս
էր : եւ գային առ նա
յամենայն կողմանց:

մր
ժթ

ի/ա Ե ԵՒ ՄՏԵԱԼ ԴԱ-
ՐՁԵԱԼ ԻԿԱՓԱՌՆ-
աում : յետ աւուրց
լուր եղեւ թէ ի տանէ:
Եւ ժողովեցան
բազումք : մինչեւ
տեղի եւս ոչ լինել . եւ
ոչ առ դրանն : եւ
խօսէր նոցա զբանն:
Եւ գային առ նա՝
բերեին անդամա-
լոյծ մի բարձեալ ի
չորից : եւ իբրեւ ոչ
կարէին մերձենալ
առ նա յամբոխէ ա-
նտի , քակեցին
զյարկն ուր էր յս՟:
եւ բացեալ զառաս-
տաղն , իջուցին

մր ղ յ մ
ի ձ ը հ

զմահիճսն յորում
կայր անդամալոյծն։
Եւ տեսեալ յի՞ զ
հաւատս նոցա,
ասէ՛ ցանդամալոյ
ծն։ որդեակ՝ թո
ղեա՛լ լիցին քեզ
մեղք քոյ։
Ե՛ին ոմանք ի դպ
րացն որ անդ նս
տեին, և խորհեին
ի սիրտս իւրեանց։
զի՞նչ եայսոր խորհի
սայ զհայ հոյ ու
թիւնս։ ո՞ կարէ
թողուլ զմեղս, և
թեոչ մի՛ ած։
Եւ գիտա՛ց յս՞ յոգի
իւր թեայն պես

խորհին ի սիրտս իւ
րեանց և ասէ։ զի՞
խորհիք զայդ ի սիր
տըս ձեր։ զի՞նչ
դիւրինէ։ ասել
ցանդամալոյծն,
թողեա՛լ լիցին քեզ
մեղք քո՝։ թեասել,
արի՛ առ զմահիճսքո
և ե՛րթ իտուն քոյ։
Այլ զի գիտաս
Չիք եթէ իշխան ու
թի՛ւն ունի որդ ի
մարդո յերկրի թո
ղուլ զմեղս։ ասէ՛
ցանդամալոյծն։
քե՛զասեմ յարիր։
ա՛ռ զմահիճսքո և
ե՛րթ իտունքոյ։

Յարեաւ վաղ
վաղակի. եւ առեալ
զմահիճսն, ել առա
ջի ամենեցուն:
մինչեւ զարմանա՛լ
ամենեցուն, եւ փա
ռաւո՛ր առնել եզ
զա̄ծ եւ ասել: թէ
այսպիսի ինչ երբ
եք ո՛չ տե
սաք:

ԻԱ
Ա

ԻԶ

ԵՒ ԵԼ ԴԱՐ
ՁԵԱԼ Ի ԾՈՎԵԶՐՆ:
եւ ամենայն ժողով
ուրդն գայր առնա,
եւ ուսուցանէր զնոսա:
Եւ մինչդեռ անց
անէր, ետես զղեւի
ալփեայ զի նստէր ի

Գ

մաքսաւորութ̄ե:
եւ ասէ ցնա. ե՛կ զկնի
իմ: Եւ յարուցեալ
գնա՛ց զկնի նորա:

ԻԲ
Բ

Եւ եղեւ ի բազմել ն
ե՛ն նորա ի տան ն
նորա, բազո՛ւմ
մաքսաւորք եւ մե
ղաւորք բազմեալ
էին ընդ յ̄ի եւ ընդ
աշակերտս նորա:
քանզի էին բազո՛ւ
մք որ երթային ըզ
հետ նորա:
Դպիրքն եւ
փարիսեցիք. իբ
րեւ տեսին զյ̄ի զի ուտէ
ընդ մաքսաւորս որ
եւ ընդ մեղաւորս:

մտ ղ մ մտ ղ
իա լշ հա իբ լթ ճծզ

ասէին ցաշակեր
տսն նորա ։ զի՞ է
զի ընդ մաքսաւորս
և ընդ մեղաւորս ու
տէք և ըմպէք ։
ԺԴ / Բ Իբրև լուաւ յս̄, ա
սէ ցնոսա ։ ոչինչ
է պիտոյ բժշկի ող
ջոց. այլ հիւանդ
աց ։ ոչ եկի կոչել
զարդարս, այլ ըզ
մեղաւորս ։
Եւ էին աշակերտ
քըն յովհաննու և
փարիսեցւոցն պա
հեալ ։ գան և ասեն
ցնա. ընդէ՞ր աշա
կերտքն յովհաննու
և փարիսեցւոցն պա
հեն՝ և քո աշակերտք
դ ոչ պահեն ։
Ասէ ցնոսա յս̄ ։
մի եթէ մարթ ինչ ի
ցէ որդւոց առա
գաստի մինչ ընդ
նոսա իցէ փեսայն
պահել ։ յորքան
ընդ իւրեանս ունի
ցին զփեսայն՝ ո՛չ է
մարթ պահել ։
այլ եկեսցեն աւուրք ՟
յորժամ վերասցի
ի նոցանէ փեսայն ․
և ապա պահեսցեն
յաւուրն յայնմիկ ։
Ո՛չ ոք կապերտ
նոր անթափ, ար
կանէ ի հանդերձ հնա

մր · իգ   շ · ա   մ · հգ

ցեալ ձորձոյ ։ ապա
թեոչ՝ առնու՛ լրու
թեամբ իւրով նորն
ի հնոտ անտ ի՛ և չա՛ր
և ս պատ առումն լինի ։
Եւ ո՛չ ոք արկան է
գինի՛ նոր, խոտիկ ս
հինս ։ ապա թեոչ՝
պայթուցանե՛ գին
ին զտիկան ։ գինին
հեղու, և տիկքն կո
րընչ ի՛ն ։ այլ գինի
նոր՛ խոտիկ ս նո՛ր ս
արկանելիե ։

ԻԵՎԵՒՆՈԶ ԻՀԱԲԱԼԻՈՒ, ԱՆՑԱ

նել՛ ընդ արտորայս ։
և աշա կերտքն ի գը
նալն իւրեանց ՝

սկսան հա՛սկ կոր
զել և ուտել ։
Եւ փար խսեց իքն
ասե՛ն ցնա ։ տե՛ս
զինչ գործեն աշա
կերտքնքո ի շաբա
թուս զորչ՛է արժան ։
Եւ ասե՛ ցնոսա յ՛ս ։
ո՛չ երբեք իցե ընթ
երց եալ ձեր զոր
արարն դաւ ի թ՝ ։
յորժամ պիտ ո՛յն եղև
և քաղցեաւ՝ նա՛ և
որ ընդ նմա՛յն էին ։
զիա՛րդ եմուտ խտուն
ն ա՛յ առ աբիաթա
ր՛ա քահանայ ա
պետիւ ։ և զհացն
զառ աջաւորու թ՛ե

եկեր, եւ՛ ևայնոց
իկ որ ընդ նմայնեին։
զորո՛չ եր աւրեն ու
տել բայ ցմի այն
քահ անայ իցն։
Ե ւասե՛ ցնոսա։
շաբաթ վասն մար
դոյ՛ եղև, եւ՛ չ եթէ
մարդ վասն շաբ ա
թու։ ապա ուրեմն
տ՛ր է որդի մարդոյ՝
և շաբաթու։
Ե ւեմ՛ու տ միւսան
գամ իժողովուրդն։
և ե՛ր անդ այրմի որո
Ձեռնիւր գաւս ա
ցե՛ալ եր։
Ե ւ սպասեին նմա
թէ բժշկիցե՛ զնայ ի

շաբաթու։ զի չա
րախաւսես ցե՛ն
ըզնըմանէ։
Ե ւասե՛ ցայրնորո
Ձեռն գաւսացեալ եր
արի՛ անց իմէջ։
Ե ւասե՛ ցնոս այ։
զի՞նչ արժանէ ի շա
բաթու։ բարի՞ինչ
գործել՝ եթէ չա՛ր
առնել։ ոգի մի ապ
րեցու ցան ել՞, եթէ
կորուսանել։
Ե ւնոքայ լըռեցի՛ն։
Ե ւհայեց ե՛ալ յ՞ի զը
նոքաւք լի՛ ցասմամբ։
տըրտմե՛ալ վաս ըն
կուրու թեան սըր
տից նոցա։

մր ղ մ
իե իս ճժզ

Ա սէ՛ ցայրն ձգե՛ւ
զձեռնքոյ ։ Եւնա ձը
գեա՛ց ։ Եւողջացա՛ւ
ձեռքն նորայ ։

ԻԵԼԵԱԼՈԼԱՎ
ՎԱՇԱՍԻ ԱԲՐԱՔՍ

փարիսեցիքն հերով
դի անոսաւքն հան
դերձ. խոր հո՛ւրդ
առնեին վասն նորա՝
Թէ զիա՛րդ կորուս
ցեն ըզնայ ։

Իսկ յս աշա կեր
տաւքն իւրովք՝ գը
նա՛ց ի ծովեզրն ։

ԻԵ Ի ուբազում ժող ով
ուրդք իգալիլեացւ
ոց երԹային զհետ
նորա ։ Եւ հրէ աս

տանէ, Եյեմէ, Եւ
յա՛յն կոյս յորդանա
նու, Եւորք իտիւրո
սէ՛ Եւ իսիդոնէ ; քա
զում ժողովուրդք
իբրեւ լսեին որչափ
ինչ առներ. գայ ին
առ նայ ։

Ի ւասէ՛ ցաշակեր
տսն իւր ։ զի նաւակ
մի պատրաստական
կայցէ նմա վասն ամ
բոխին. զի մի՛ նեղէ
ցեն ըզնայ ։

Ի անզի զբազո՛ւմս
բըժշկեաց ։ մինչ գա՛լ
խըռնել զնովաւ, զի
մերձեսցին առ նայ
որք ունէ ինախտս ինչ ։

Եւայսք պիղծք՝
յոր ժամ տեսանեին
զնայ. անկան ե՛ին
առաջի նորայ։ աղ
աղակ եին և ասեին
թէ դո՛ւ ես որդինայ։
Եւ նա յո՛յժ սա ս
տէր նոցայ. զի մի՛
յայտնի առն ի
ցեն զնայ։

ԱՆԷԻԱԱ
ՌԸՆ, ԵՒԿՈՉԷ՛ ԱՍ
ինքն զորս ինքն կա
մեցաւ։ և չոգ ա՛ն
առնայ։
Եւ արա՛ր երկոտա
սանս զի ի ցե՛ն զնո վ
աւ։ և զի առաք ես
ցէ՛ զնոսա քարոզ ել։

և ունել՛ իշխանու թի
բրժշկելոյ զցաւս, և
հանելոյ զդևս։
Եւ ե՛դ անուն սիմոն
նի պե՛տրոս։ և յակով
բո՛ւ զեբ եդեա, և յով
հա՛ննու եղբաւրն
յակովբա, ե՛դ նոցա
անըւ անըս՝ բան եր
եգե՛ս։ որէ որդ ի՛ք
որոտ ման։ և զանդ
ր է՛ աս։ և զփիլ ի՛պ
պոս։ և զբար թողո
մէ՛ ոս։ և զմատ թէ՛
ոս զմաք սաւ որն։
և զթո՛վ մաս։ և զյա
կո՛վ բոս ալփեա։
և զթադ դէ՛ ոս։ և զ
սիմոն կանանացի։

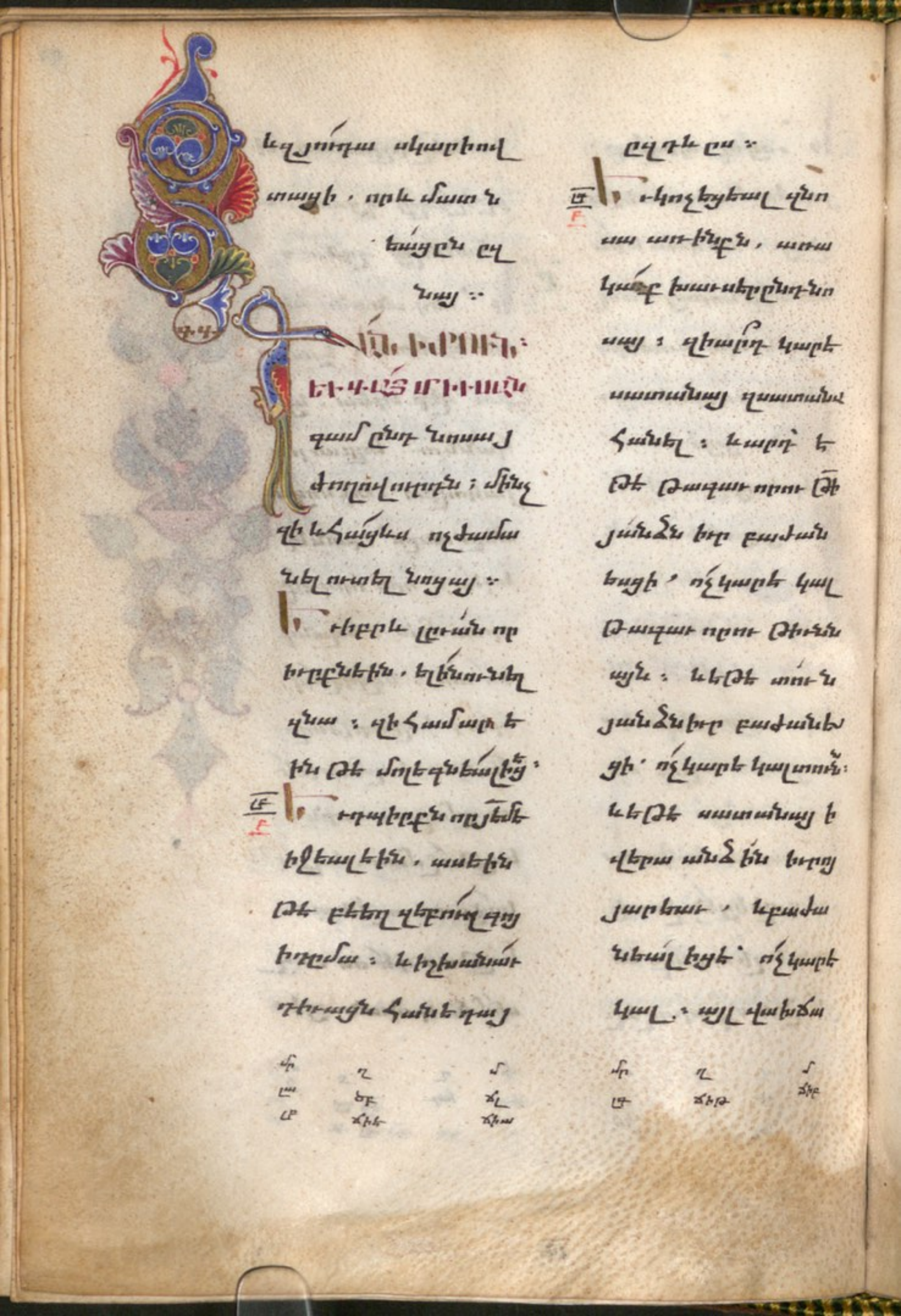

եզյո՛ւդա սկարիով
տացի, որև մատ ն
եա՛ցըն ըզ
նայ ։

ԱՆ ԻՄՈՒՆ ԵՒ ԳԱՅ ՄԻՒՍԱՆ

գամ ընդ նոսայ
ժողովուրդն ։ մինչ
զի և հա՛ցևս ոչ ժամա
նել ուտել նոցայ ։

Եւ իբրև լրա՛ն որ
իւրքնեին, ելի՛նունել
զնա ։ զի համարեն
ին թե մոլեգնեա՛լիցէ ։

ԼԲ Եւ դպիրքն որ յեմ
իջեալ էին, ասեին
թե բեեղ զեբո՛ւղ գոյ
իդրմա ։ և իշխանա՛ւ
դիւացն հանեղ դայ

ըզդև ըս ։

ԼԳ Եւ կոչեցեալ զնո
սա առ ինքն, առա
կա՛ք խաւսերընդնո
սայ ։ զիարդ կարէ
սատանայ զսատանա
հանել ։ և արդ՝ է
թե թագաւ որու թի
յանձն իւր բաժան
եսցի, ո՛չ կարէ կալ
թագաւ որու թիւնն
այն ։ և եթե տո՛ւ ն
յանձն իւր բաժանե
ցի, ո՛չ կարէ կալ տուն ։
և եթե սատանայ ի
վերա անձ ի՛ն իւրոյ
յարեաւ, և բաժա
նեա՛լ իցէ, ո՛չ կարէ
կալ ։ այլ վախճա

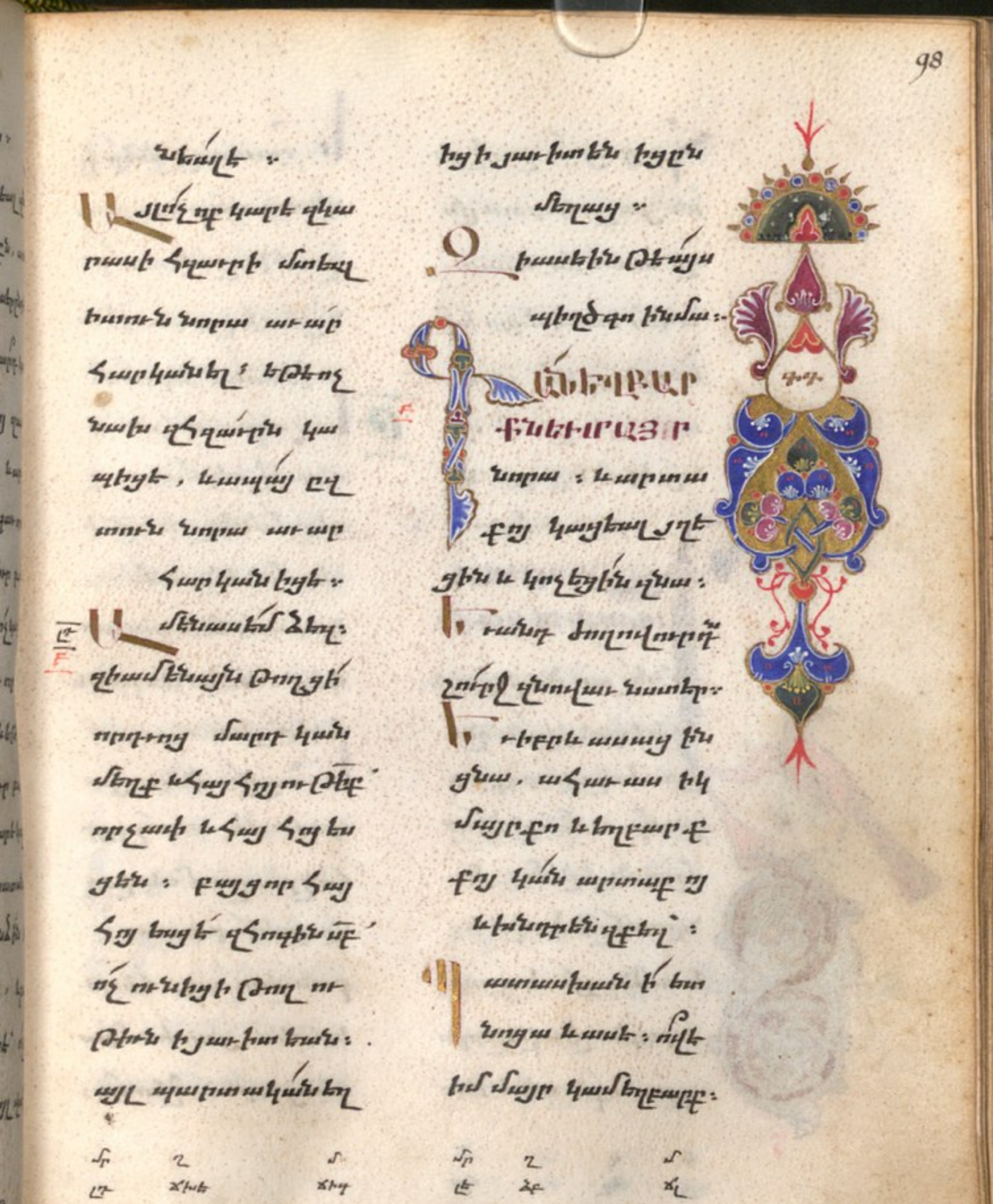

Ամենայն Թուղթ
զիսամենայն Թուղթ
ոսոդոց մարդ կան
մեղք ահայ հոյ ու Թեք
ոչ ասի ու հայ հոյ ես
ցեն։ Բայց ոչ հայ
հոյ եպես զհոգին ամ
ոչ ուրեկոյ Թող ու
Թուն ի յաւիտեան։

Հեռալ։

Ա յլոյ ոչ կարէ զկա
տաւ հպարել մոեալ
եաւուն նորա աւ ար
հարկանել։ Եթէ ոչ
նախ զհզարին կա
պէցէ, եւ ապայ ըզ
ատուն նորա աւ ար
հարկան եցէ։

Մեկնաբան Ձեռ։

Բ

Ի ոչ յաւիտեն եցեր
մեղայ։

Օ. Խաչեին Թեայս
պիղծգոն ինամ։

Ամենայն
Գնեւարաւոր
նորա։ եւ արտա
քոյ կայեալ յղե
ցեր ու կոչեցին զնա։

Բանդ ժողովուրդ
շոգոյ զինուորաւ նաստեր։

Բ

Ուրբաթ աստուց ին
ցնա, ահաւասիկ
մայրքդ ու եղբարքդ
քոյ կան արտաքոյ
ուխտարանեալք։

Ա

աստուածեան է ու
նոց ա ատ։ զոմն
ոչ դարձուցին Թող ու
նեալ։

Ամենայն
մարդ։

Ամենայն
Թուղթ
զիսամենայն
ոսոդոց մարդ
կան
մեղք ահայ հոյ ու Թեք
ոչ ասի ու հայ հոյ ես
ցեն։ Բայց ոչ հայ
հոյ եպես զհոգին ամ
ոչ ուրեկոյ Թող ու
Թուն ի յաւիտեան։

Հեռալ։

Ա յլոյ ոչ կարէ զկա
տաւ հպարել մոեալ
եաւուն նորա աւ ար
հարկանել։ Եթէ ոչ
նախ զհզարին կա
պէցէ, եւ ապայ ըզ
ատուն նորա աւ ար
հարկան եցէ։

Մեկնաբան Ձեռ։

Բ

Ի ոչ յաւիտեն եցեր
մեղայ։

Օ. Խաչեին Թեայս
պիղծգոն ինամ։

Ամենայն
Գնեւարաւոր
նորա։ եւ արտա
քոյ կայեալ յղե
ցեր ու կոչեցին զնա։

Բանդ ժողովուրդ
շոգոյ զինուորաւ նաստեր։

Բ

Ուրբաթ աստուց ին
ցնա, ահաւասիկ
մայրքդ ու եղբարքդ
քոյ կան արտաքոյ
ուխտարանեալք։

Ա

աստուածեան է ու
նոց ա ատ։ զոմն
ոչ դարձուցին Թող ու
նեալ։

Ամենայն
մարդ։

Հայեցա՛ւ շուրջ զիւ
րև յաշակերտս ըն
զի նստէին, և ասէ։
ահա՛ւ ասիկ մայր իմ
և եղբարք իմ։ զի որ
առն իցէ զկամս այ-
նա՛յ էիմ եղբայր և
քոյր և մայր։

ԱՐՁԵԱԼ
ԱԿԱՐԻ ՈՒՍՈՒՑԱ

Ցանե՛ղ առ ծովեզերքն։
և խրոնեցա՛ն զնո
վաւ ժողովուրդքբա
զումք։ մինչև ինա՛ւ
մրտան ելնմայ և
նըստե՛ղ ի ծովուն։
և ամեն այն ժող ով
ուրդքն զծովեզերքն
զցամ աքն ունէին։

Ե ուսու ցանե՛ր ը
զնոսա առակաւք բա
զում ինչ։ և ասէ՛ ր
նոցա իվարդապետ
ու թեանն իւրում։

Թ Լ սէք։ ահաւ ա
սիկ ե՛լ սերմանաւղ
սերմանել։ և եղև ի
սերմանելն, ոմն ան
կաւ առ ճանապ ար
հաւ, և եկն թռչուն, և
ե կե՛ր զնա։

Ե ւայլն անկաւ յա
պառաժի, ուրո՛չ գոյր
հող բազում։ և վաղ
վաղակի՛ բուսաւ։
քանզի ո՛չ գոյր հիւթ
երկրին՝ յորժամ ծա
գեաց արև՝ ջեռա՛ւ։

և զիոչ գոյ ին արմա
տք՝ ցամաք եցա՛ւ ։
Եւայլն անկաւ ի
մե՛ջ փշոց ։ ելին փու
շքն և հեղձուցին ը
զնա ։ և պտուղ ո՛չ ետ ։
Եւայլն անկաւ յեր
կի՛ր բարիոք ։ և ելեալ
աճեցեալ տա՛յր պը
տուղ ։ և բերեր ընդ
միոյ երեսո՛ւն ։ և ընդ
միոյ վաթսո՛ւն ։ և
ընդ միոյ հարիւ՛ր ։
Եւասե՛ր ։ որուն ի
ցի՛ ականջս լսելո՞
լը՛ւ իցե՛ ։

ԻԻԲՐԵՒԵՎ

ԵՒ ԱՌԱՆՁԻՆ ։

հարցի՛ն ցնայ որըզ
նովաւն եին աշակեր
տաւքն հանդ երձ
զառ ակսն ։
Եւասե՛ ցնոս այ ։
ձե՛զ տըւ եալե գիտել
զխոր հուրդս արք
այ ու թեան ա՛յ ։
Բայց նոցայ որ
արտաք ինքնեն ։ ա
մեն ա՛յն ինչ առ ա
կաւք լինի ։ զի տե
սան ելով տեսցեն՝
և մի՛ տեսցեն ։ և լսե
լով լը՛ւ իցեն ։ և մի՛ ի
մասցին ։ զի մի՛ եր
բեք դարձցին ։ և
թող ցի նոցայ ։
Եւասե՛ ցնոսա ։ ո՛չ
գիտեք զառակս զայս՝

եզիա՞ր զամենայն
առակսն գիտիցեք։
ԼԸ Որ սերմանեն՝ զ
բա՛նն սերմանե։
Եւ նոքա՛ են որառ
ճանապարհաւն,
ուր բա՛նն սերմանի։
Եւ յոր ժամ լսեն զնա.
գա՛ սատանայ և
հանե՛ զբանն սերմա
նեալ իսիրտս նոցա։
Եւ նոքա՛ են որ յա
պառ ա ժին սերմա
նեցան։ որք յոր
ժամ լսիցեն զբանն,
վաղ վաղ ակի՛ խըն
դու թեամբ ընդու
նին։ եզիո՛չ ունին
արմատս յանձինս,

այլ առ ժամանա՛կմի
են։ ապա՛ ի հասա
նել նեղու թ՞ե, կամ
հալածման վասն
բանին. վաղ վաղա
կի՛ գայ թագղին։
Իսկոր իմեջ փշոցն
սերմանեցան. նո
քա՛յ են, որ իբրև ըզ
բանն լսեն՝ հո՛գք
աշխարհիս, եւ պատ
րա՛նք մեծութեան
մըտանեն և հեղձու
ցանեն զբանն, եւ ան
պըտո՛ւղ լինի։
Եւ նոքա՛ են որ յեր
կիրն բարիոք սեր
մանեցան։ որք ԼԸ
սեն զբանն, և ընդու

նին ։ և տան պտուղ ։
ընդ միոյ երեսուն ։
և ընդ միոյ վաթսուն
ն ։ և ընդ միոյ
հարիւր ։

ԼԹ Ի ԱՍԵ՛ ՑՆ
ՍԱ ։ ՄԻԵԹԵՎԱ
ՃԸՐԱԳ ։ զի ընդ գր
ուանաւ դնից ի
կամ ընդ մաշճաւք ։
ոչ ապա քեն իվերա
աշտան ակի՛ դնիցի ։

Խ Զ ի՛չէ՛ ինչ ի ծա
ծուկ որ թեռչ յայտ
նիցի ։ և ո՛չ եղև ինչ
գաղտնի, ե թեռչ ի
յայտ գայցե ։ ե
թեռք ունիցի ակ
անջասելո՛ լուիցէ ։

Խա Ի Ե ւասէ՛ ցնոս այ ։
տեսէք զինչ լսէքդ ։
և յաւելցի՛ ձեզ որոց
լըսէքդ ։ որով չա
փով չափ էք ։ նով
ին չափ եսցի ձեզ ։

Խբ Ո որք ունիցի՝ տա
ցի՛ նմայ ։ և որո՛չն
ունիցի ։ և զոր ու
նին բարձցի
ինմանէ ։

Խգ Ի ԱՍԵ՛Ր ։ ԱՅ
ՍՊԷՍԷ ԱԲԲԱՅՈՒ
թիւն այ ։ որ պես
զի այր մի արկան ի
ցէ՛ սերմանիս յեր
կիր ։ և նըն ջ ի ցէ՛ ։
և յաւունիցէ՛ զցայգ
և զցերեկ ։ և սեր

ման իւրն բուսան ի
ցին և աճեսցեն․ և նա
ոչ գիտէ, եթէ երկ
իրն ինքնին բեր ե
զպտուղ․ նախ զխո
տոյն․ և ապա զհա
սկն․ ապա զցո
րեանն առողջ ի հաս
կին․ այլ յորժամ
տայցէ զպտուղն,
վաղ վաղակի առա
քի մանկաղ զի հա
սեալ էն հունձք։

խր
է
Եւ ասաէր․ ոյր նը
ման եցուս ցուք
զարքայ ու թիւնն
այ․ կամ որով առ
ակաւ առակ եդ
ցուք ըզնայ։

Որպէս հատըն
մանանխոյ, որ յոր
ժամ սերմանիցի
յերկրի, փոքր ա
գոյնէ քան զամէն
այն սերմանիս որ
են յերկրի․ և յոր
ժամ սերմանիցի
բուսանի և լինի ի
մեծ քան զամէնայն
բանջար․ և արձա
կէ ոստս մեծամե
ծըս․ մինչև բաւա
կան լինել ընդ հո
վանեաւ նորա թռ
չնոց երկնից բնակել։

խե
զ
Եւ այն պիսի առ
ակաւք խաւսէրն
նոսա զբանն, որ

մր խր | ղ ձկե | մ ձլե
մր խե | մ ձլթ

պէս կարօղ լինէ
ին լսել ։ եւ առանց
առակի ոչ ինչ խօս
էր ընդ նոսա ։
խղ Ժ Իսկ առան ձ
ինն աշակերտաց
ն իւրոց մեկնէր
զամենայնն ։
Ժ խէ Է ԵՒ ԱՍԷ ՑՆ Ա
ՍԱ ՅԱՒՈՒՐ ՅԱՅՆ
միկ. իբրեւ ընդ եր
եկս լինէր ։ եկայք
անցցուք յայնկոյս ։
Եւ թողուն զժողով
ուրդն, եւ առնուն
զնա նաւաւն հան
դերձ ։ եւ այլ նա
ւաւն որ էին ընդ
նմայ ։ եւ լինէր մր

րիկ մեծ հողմոյ. եւ
զալիսն ի նաւն զե
ղոյր ։ մինչ գրեթէ լն
լու իսկ լինել ։ եւ ինքն
ննջէր ի խելս նաւ
ին ի վերա բարձի ։
Զարթուցանեն
զնա աշակերտքն
եւ ասեն ։ վարդ ա
պետ ։ ոչ ինչ է քեզ
փոյթ. զի կորընչ
իմք աստանէկ ։
Եւ զարթուցեալ սա
ստեաց հողմոյն ։
եւ ծովուն ասէ, դա
դար լեր, կար կեայ ։
Եւ դադարեաց հող
մն ։ եւ եղեւ խաղա
ղութիւն մեծ ։

մր ղ ն
խղ
խէ ձգ կթ

Եւ ասէ ցնոսա ։
ընդէր այդպէս վատա
սիրտք էք ։ չեւ եւս ու
նիք հաւատս ։
Եւ երկեան երկիւղ
մեծ ։ եւ ասէին ցմի
մեանս ։ ո՞վ ոք ար
դեաւք իցէ սա՝ զի եւ
հողմ եւ ծով հնազ
անդին սմայ ։
ծա Եւ եկին յայն կոյս
ծովուն յաշխարհն
գերգեսացւոց ։ եւ
ընդ ելանելն նորա ի
նաւէն անտի , պատա
ահեաց նմա այր մի ելեալ
ի գերեզմանացն , զոր
ունէր այս պիղծ ։
որոյ բնակութիւն
իւր էր ի գերեզման
սէր ։ եւ ոչ շղթայիւք
ոք եւս կարէր կապել
զնա ։ զի բազում
անգամ ոտն կապօք
եւ շղթայիւք կապէր ։
եւ խզեալ ի նմանէ զ
շղթայսն ։ եւ զոտն
կապսն խորտակէր ։
եւ ոչ ոք կարէր պարտ
եալ զնա ։ քանզի հա
նապազ զգիշ եւ զ
ցերեկ ի գերեզմանս
եւ ի լերինս աղաղակէր ։
եւ կոծէր զանձն իւր
քարամբք ։
Իբրեւ ետես զյս ի
հեռաստանէ , ընթա
ցաւ եւ երկիր եպագնմա ։

աղաղակեա՛ց ի ձայն
մեծ եւասե ։ զի՞ կայ
իմ եւքո յ՞ս որդի ա՞յ
բարձրելոյ ։ երդմը
նեցուցանեմ զքեզ
յա՞ծ, մի՛ տանջերզիս ։
Բանզիասեր՛ ցնա՝
ել՛ այսըդ պիւղծ՝ ի
մարդոյ այդի ։
Եւհարցաներցնա,
Թեզի՞նչ անունեքոյ ։
Եւասե՛ ցնա ։ լեգե
ո՛ն անունեիմ ։ քան
զիբազո՛ւմք եմք ։
Եւաղաչեին զնա
յոյժ, զիմի՛ առաք ես
ցեզնոսա արտաքս
քան զաշխարհն ։
Եւ՛անդեր առ լեր
ամբն, երամա՛կմի խո
զից արաւտակա՛նմեծ ։
Աղաչեցին զնա
ամենայն դեւքն եւաս
են, առաք եա՛յ զմեզ
ի խոզսն զի մտցուք
ի նոսայ ։
Եւհրամայեա՛ցնոցա ։
եւ իբրեւ ելին այս քըն
պիղծք՝ մտին ի խոզսն ։
եւ դիմ եա՛ց երամակն
ի դարեւ անտի ի ծովն ։
Ին իբրեւ երկո՛ւ
հազարք ։ եւ հեղձն
ուին ի ծովուն ։
Եւ խոզար ածքն
փախեա՛ն ։ եւ պա տ
մեցին իքաղաք ին
եւ յագար ակսըն ։

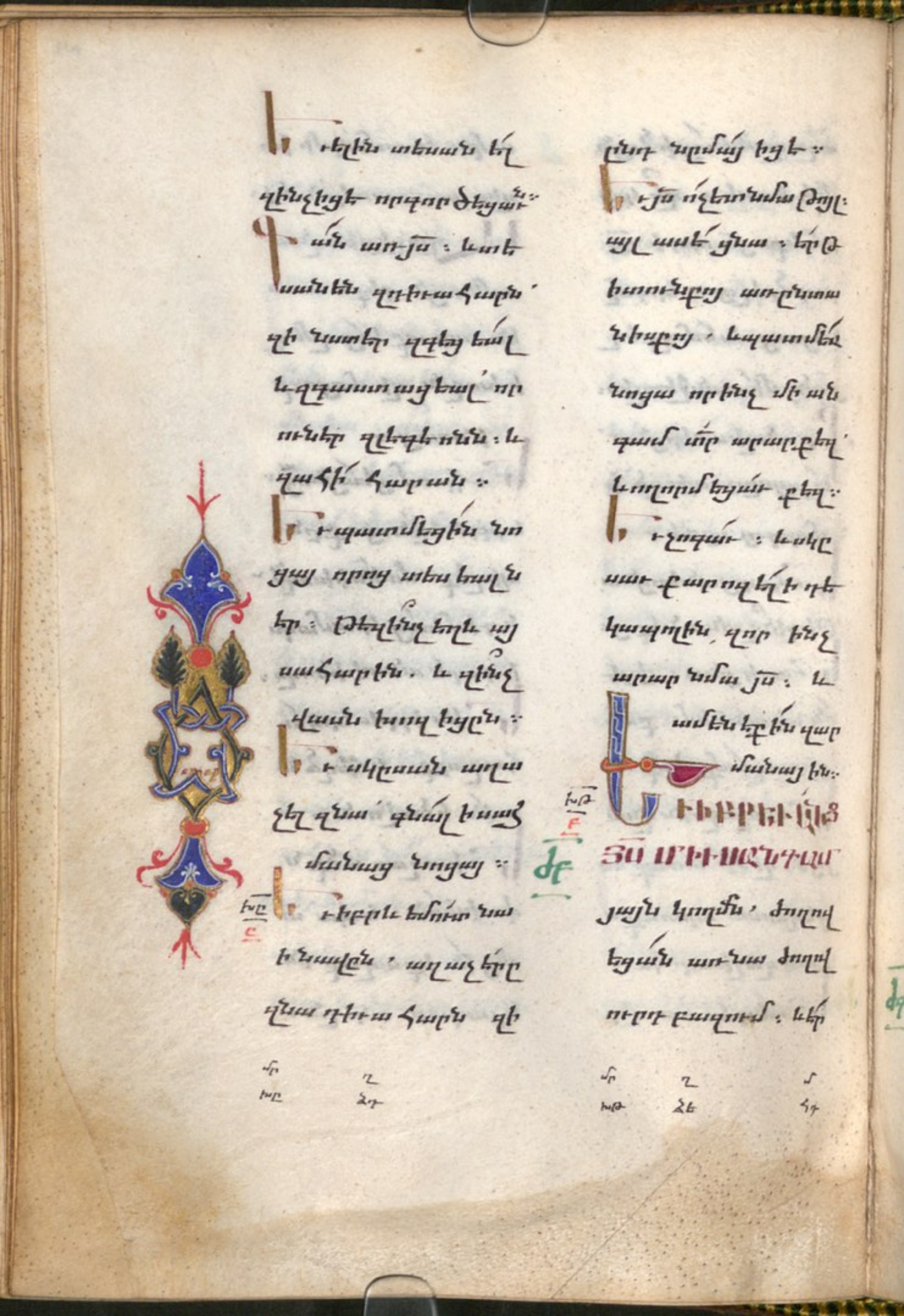

Եւ ելին տեսան եղ
զինչ իցե որգոր ծեցաւ ն։
Գան առ յս։ և տե
սանեն զդիւահարն՝
զի նստեր զգեց եալ
և զգաստ ացեալ՝ որ
ուներ զլեգեոնն։ և
զահի՛ հարան։
Եւ պատմեցին նո
ցայ որոց տես եալ ն
եր։ Թեզինչ եղև այ
սահարին. և զինչ
վասն խոզ իցըն։
Եւ սկըսան աղա
չել զնա՝ գնալ ի սահ
մանաց նոցայ։
Եւ իբրև եմուտ նա
ի նավըն՝ աղաչ եր ը
զնա դիւահարն զի

ընդ նըմայ իցե։
Եւ յս ոչ ետ նմա թոյլ։
այլ ասե՛ ցնա։ եր թ
իտունքոյ առ ընտա
նիսքոյ։ և պատմեա
նոցա որ ինչ մի ան
գամ տ՞ր արարքեզ՝
և ողորմ եցաւ քեզ։
Եւ չոգաւ։ և սկը
սաւ քարոզ եղ ի դե
կապոլին, զոր ինչ
արար նմա յս։ և
ամեն եք ին զար
մանայ ին։
Եւ ի բ ր ե ի ն ն ա
յս մի ի ս ա ն դ ա մ
յայն կողմն՝ ժողով
եցան առ նա ժողով
ուրդ բազում։ և եր

մր ղ
խը ձդ

մր ղ մ
խթ ձե հդ

առ ծովեզերքն ։

Եւ հա մի ի ժողով
ըրդապետ ացն գայր ։
որումանուներ յայրոս ։

Բրև ետես ըզնա
անկաւ առ ոտը ս
նորա ։ աղաչեր զնա
յոյժ և ասեր ՝ Թէ
դուստր նորա մեր
ձէ իմահ ։ զի եկեալ
դըն իցէ նմա ձեռն ։
որպես զի ապրեսցի
և կեց ցէ ։

Եւ յս գնաց ընդնմա ։
եր Թայր և ժողովու
րդ բազում զհետ
նորա ։ և նեղեին զնա ։

Եւ կին միեր ի տէ
ռատեսու Թեան

արեան զերկո տա
սան ամ ։ և յոյժ վըշ
տացեալ իբազում
բըժշկաց ։ և ծա ի
եալ զինչսիւր զամէ
նայն ։ և չեր ինչ աւ
գտեալ ։ այլ և սաւ
աւել զայրացեալ ։

Բրև լըւաւ զյէ ։
եկն իմէջ ամբոխին
յետոյ ՝ և բուռն է
հար զհանդ երձէ
նորա ։ քանզի խոր
հեր իմտի ։ Թէ մի
այն մերձեցայց ի
հանդ երձս նորա
փըրկ եցայց ։

Եւ վաղ վաղակ ի
ցամաքեցաւ աղ

բիւր արեան նորա։
Եգիտա՛ց իմարմինիւր
Թե բժշկեցա՛ւ իտան
ջանացն։

Եւանդեն վաղ վա
ղակի, գիտա՛ց յս
յանձն իւր ըզ զաւր
ու Թիւնն որե՛լ ինման։
դարձա՛ւ յամբ ոխն
Եասէ, ո՞ մերձ է
ցաւ իհանդերձսիմ։

Ասե՛ն ցնա աշա
կերտքն։ տեսանես
զիամբ ոխըդ նեղ է՛
զ քեզ, Եասես Թե՞ո
մերձեցաւ իհան
դերձսիմ։

Եւշուրջ հայեր տե
սանել Թե՛ո զայնար
ար։

Եւկինն զար հուր
եա՛լ Եդողաց եալ՛
վասնորո գաղ՛տ ն
արար։ քանզի գի
տե՛ր զինչ եղեննմա։
եկն անկաւ առաջի
նորա, Եասա՛ց զա
մենայն իրսն ստու
գու Թեամբ։

Եւյս ասե՛ ցնա։
դու՛ ստըր՝ հաւա՛տք
քոյ կեցուցին զքեզ։
ե՛րԹ իխաղաղ ու
Թիւն։ Եեղիջ իր
ողջ իտանջան
ազդ քոց։

ՄԵՆՉԴԵՌ
ԴԱ ՉԱՏՆԽԱԻ

եր, գա՛ն ոմանք ի

տանէ ժողովրդ ա
պետին և ասեն ,
դու ստրն քո մեռա՛ւ ։
զի՞ և ս աշխատ առ
նես զվարդապետդ ։

Իսկ յ՚ս իբրև լու
ա՛ւ զբանն ասա
ցեալ , ասէ՛ ցժող
ովըրդ ապետն ։
մի՛ երկնչիր ։ բայց
միայն հաւատա՛յ ։

Եւ ո՛չ զոք ե թող
ընդ իւր երթալ ։
բայց միայն զպե՛տ
րոս ։ և զյակո՛վբոս ։
և զյովհա՛նն ես
զեղբայրն յակ ո
վբայ ։

Գա՛յ իտուն ժող
ովըրդ ապետին ։ և
տեսանէ ամբ ո՛խ
յոյժ , և լալա կա՛նս ,
և աղաղա՛կ մեծ ։
և մտեալ ի ներք ս
ասէ՛ ցնոսայ ։ զի՞
խըռ ովեալէք և լայք ։
մանուկն ո՛չ եմեռ
եալ , այլ նընջէ՛ ։

Եւ ծա՛ղր առնէ
ին ըզնայ ։

Եւ նորա հանեա՛լ
արտաքս զամենէ
սեան , առն ո՛ւ
ընդ իւր զհա՛յր մա
նկանն և զմայր ; և
զնոսա՛ որընդ նը
մայնէին ։ և մտա
նէ՛ ուրդներ մանու
կն ։

Եւ կալեալ զձեռ-
անէ մանկանն, ա-
սէ ցնա. տալիթա,
կումի. որ թարգ-
մանի, աղջիկ դու
քեզ ասեմ, արի.

Եւ վաղ վաղակի
յարեաւ աղջիկն, և
գնայր. քանզի էր
ամաց երկո-
տասանից. և զար-
մացան մեծաւ զար-
մանալեաւք.

Եւ պատուիրեաց այր
նոցա յոյժ, զի մի
ոք գիտասցէ զայն.
Եւ ասաց տալ նը-
մա ուտել.

ծ

ԵՒ ԵԼԱՆՏԻ Ի
եկն ի գաւառն իւր.
և երթային զհետ
նորա աշակերտք
ն իւր.

Եւ եղև ի շաբաթ ա-
ւուն. սկսաւ ու-
սուցանել ի ժողովըր-
դեանն.

Եւ բազումք որ
լսէին, զարմանա-
յին ընդ վարդա-
պետութիւն նորայ
և ասէին. ուստի է
սմա այս. կամ
զի՞նչ իմաստու-
թիւնս տուեալ է
սմայ. զի զաւրու-
թիւնք այսպիսիք
ի ձեռաց սորա լի-

մ ծ շ ժծ յ ծծ ր ձխա

նեցին ։ ոչ՞ սայ՛ է
մանուկ հիւսանն,
և որդին մարեմա ։
եղբայ՛ր յակո՛վբա,
և յովսեայ, և յուդ
այի, և սիմո՛վնի ։
և չիցե՞ն քորքն զո
րա աստ առ մեզ ։
Եւ գայթագղեին
ինայ ։
Ասե՛ցնոսա յս ։
ո՛չ է մարգարէ ա
նարգ, բայց եթէ
ի գաւառի՛ իւրում,
և յազգա տոհմի ։
և ի տա՛ն իւրում ։
Եւ ո՛չ կարէր անդ
և ոչ մի՛ ինչ զաւրու
թիւն առնել ։

Բայց սակաւ՛ ձիւ
անդաց ձեռն եդեալ
բըժշկեր՛ զնոսայ ։
Եւ զարման այ՛ր
վասնան հաւա
տութեննոցա ։

ԻԸՐՀ ԵՐ
ՀՈՒՐՀ ՕԳԱՒԱՌ

աւքն և ուսուցաներ ։
Եւ կոչեաց առինք
զերկո տաս անսն ։
և սկսաւ առաքել
զնոսա երկու՛ս եր
կուս ։ և տայր նո
ցա իշխան ութի՛ւն
ի վերա այսոցպղծոց ։
Եւ պատըւիրեաց
նոցա զիմի՛ ինչ բար
ձցեն ի ճանապարհ,

մր	ղ	յ	մ	մր	ղ	մ
ծա	իա	լե	ճիբ	ծբ	ճ կթ	հզ
				ծգ	ձե ճ̄ծ	ձբ

ԵԼԵԱԼ ԷԱՐՈՎԵ
ԵՆ, ՀԻՆԱՊԱՇԽԱՐԵՍ
ՑԵՆ։ ԵՎ ՀՐԱ ԷԱ
ՀՈՒՄՍ ՀԱՆԵԼԵՆ։ ԵՒ
ԱՐԾ ԱՆԵԼԵՆ ԵՒՂՈՎ
ՂԷԱՅՈՒՄ ՀԻՒԱՆԴԱՍ։
ԵՒԲԺՇԿԵԼԵՆ ԸՍ
ՆՈՍԱ։

ԳԼՈՒԽ ԱՐ

ԲԱՑ ՀԵՏՈՒՄԼԴԵՍ,
Է ԱՆՈՂԻ ՅԱՅՍՈՒՆԻԵՂԵ
ԱՆՈՒՆՆՈՍԱ։ ԵՒ Ա
ՍԵՐ ԹԵՅՈՒՀԱՆՆԷ
ՄԼԿՐԱՍԵՆ ՅԱՐԵԱՌԻ
ՄԵՌ ԵՂՈՑ։ ԵՒ ՎԱՍՆ
ԱՅՆՈՐԻԿ ՂԱՌ Ը ՈՐ
ԹԵՌԷԸ ԼԻՆԵԼԻՆՆՈՎԱՌ։

ՅԼԷ ԱՍԱ ԵՂԵՆ ԹԵ
ԵՂԻԱՅԵ։ ԻՍԿ ԱՅԼԷՆ

ՄԸ ՂԸ ՄԳ
ԺԸ ՀԹ
ԺԵ ՂԸ ՄԽԳ
ԺԸ

ԲԱՑ ՄԻԱՅՆ ԳԱՌԱ
ՂԱՆ։ ՄԻ ԱՊԱՐԿ։
ՄԻ ՀԱՑ։ ՄԻ ԱՂԵՆԷ
ԵԳԱՌԱՌԵՍ։ ԱՅԼ Ա
ՂԱՆԵԼ ՀՈՂԱԹԱՌԵՍ։
ԵՒ ՄԻ ՂԳԵՆՈՒՑ ՈՒԷ
ԵՐԿՈՒՍ ԱՊԱՐԵԳԱՌԱՍ։

ԵԱՍԷ ՑՆՈՍԱ։

ՅՈՐՍՈՒՆ ՄՍԱՆԷՑԷՔ
ԱՆՈՂ ԵՆ ԱՐԹԵԼԱ
ՆՐԱ ԿԱԼՁԷՔ ՄԻՆՉԵ
ԵՂԱՆ ԷՑԷՔ ԱՆՈՂԵ։

ԵՈՒՔԷ ՈՉ ԸՆԿԱԼ
ՑԵՆ ՁԵՂ, ԵՈՉ ԸՆԴԻ
ՑԵՆ ՁԵՂ, ՅՈՐԺԱՄ
ԵՂԱՆ ԷՑԷՔ ԱՆԱՍԵ,
ԹԱՌ ԹԱՌԻ ԵԱԼԷՔ
ՀԱՄԵՍ ՈՒՏԵՑ ՁԵՂՈՑ
ԷՄԻԿԱՅՍ ԹԵ ՀՈՑԱՅ։

ՄԸ ՂԸ ՄԳ
ԺԸ ՀԹ ՄԽԳ ՄԽԴ ՄԺԳ
ԺԹ

թէ մարգարէ է ։
կամ թէ իբրեւ զմի
ի մարգարէից ։
Ի բրեւ լուաւ հերով
դէս, ասէ ։ զոր
ես զգլուխն հատի
զյովհաննու՝ սա է ։
նայ յարեաւ ի մեռե
ռելոց ։
ծթ բ Զ ի ինքն հերով
դէս, առաքեաց կա
լաւ զյովհաննէս,
կապեաց զնա եւ եդ ի
բանտի վասն հերով
դիադայ. կնոջ
փիլիպպոսի եղբաւր
նորա ։ զի զնա՝ կին
առ առեր զնա ։
կ Ք անզի ասեր յով
հաննէս ցհերով
դէս ՛ թէ ոչ է արժան
քեզ ունել զկին
եղբաւր քոյ ։
Ե ւ հերովդիադայ
ոխացեալ էր ընդդէմ նմա,
եւ կամեր սպանանել
զնայ ։ եւ ոչ կարեր ։
Զ ի հերովդէս
երկնչեր ի յովհաննէ ։
քանզի գիտեր զնա
այր արդար, եւ սուրբ ։
եւ պահեր զնայ ։
եւ լուեալ ի նմանէ՝
բազում ինչ առնէր ։
եւ քաղցրութեամբ
լսեր նմայ ։
Ի բրեւ աւր մի լինե
էր պատշաճ, յոր

մր ծթ կ
ղ ժբ
մ ձիդ

ժամ ընթրիս՛ տայր
հերովդես յաւուր
ծընընդոց իւրոց՝
նախ արար ա՛ց իւ
րոց. և հազար ա
պետաց, և մեծա
մեծա՛ց գալիլէ ա
ցւոց։ և իմտ ա
նել դստերն հերով
դի ադայ և իկաքաւ
ել՝ հաճո՛յ եղ և
հերովդի և բազմ
ական ացն։

Ասէ՛ Թագաւ
որն ցաղջ իկն։
խընդրեա յինէ՝ ն
զոր ինչ կամիս. և
տա՛ց քեզ։ և երդու
աւ նմա բազումն

գամ. Թեզոր ինչ
և խնդրեսցես դու
յինէն, տա՛ց քեզ՝
մինչև ցկէս՛ Թագաւ
որու Թեան իմոյ։

Նաել եալ ասէ՛ ցը
մայր իւր՝ զի՞նչ խ ընդ
րեցից։

Ունա ասէ զգլո՛ւ
խըն յով հա՛ննու մը
կըրտ չի։

Ւմտեա՛լ անդ ը
են փու Թանակիաւ
Թագաւ որն, ասէ։
կամիմ զիա՛յժմ տա
ցես ինձ վաղ վաղա
կի իվերա սկտեղ
զգլու խն յովհա՛ն
նու մկրտ չի։

Եւ տրտմեցա՛ւ
յոյժ Թագաւ որն ։
բայց վասն երդմա
նցն և կոչնա կան
անցն, ո՛չ կամեցաւ
անարգել զնայ ։ և
առաք եաց վաղվա
ղակի Թագաւ որն
դահիճ. և հրամ այ
եաց բերել՛ զգլուխն
նորայ ։

Եւ չոգաւ գլխ ա
տեաց զնա իբանդին,
և եբեր՛ զգլուխն նորա
սկտեղբ. և ե՛տ ցաղ
ջիկն ։ և աղջիկ ըն
տարաւ ե՛տ մաւ ր
իւրում ։

Բրև լուան աշա
կերտքն նորա. եկ
ին բարձ ին զմա ր
մին նորայ և եդին ի
գերեզմանի ։

Կա
ը

Ողոլ ե
ցանաւ աբ եաւքն
առ յս, և պատմեցին
նըմա զամ են այն
ինչ զորարար ին
և զոր ուսուց ին ։

Կբ
ժ

Եւ ասե՛ ցնոսա յս ։
եկայ՛ք դուք առ իս
առ անձ ինն յանա
պատ տեղի, և հան
գիջի՛ք սակաւ մի ։

Զ
ի եին բազումք
որ երթայ ին և գաին ։
և հա՛ց անգամ չծա
մանեին ուտել ։

մր ղ
կա ղա
կբ

47 Եւ գնացին նաւու,
2 յանապատ տեղի
առ անձինն :-
Եւ տեսին զնոսա
զիերթայ ին. և զգա
ցին բազումք : և
հետի յամ են այն
քաղաքացն խուռն
ընթանայ ին անդր,
և մերձ ենային առ
նոսայ :-
Եւ ելեալ ետեսամ
բոխ բազում, և գթա
ցաւ ինոսա : զի ե
ին իբրև ոչ խար ք՛
որոց ոչ իցե հովիւ :-
Եւ սկսաւ ուսուցա
նել զնոսա յոյժ :-
47 Եւ իբրև բազ ում
ժամ եղև. մատ ու
ցեալ աշա կերտքն
ասեին՝ տեղիս ա
նապատ է : մինչ
դեռ աւ ուրկայ՝ ար
ձակեայ զժողովու
րդսդ : զիերթեալ
շուրջ յագարակս և
ի գեաւղս, գրն ես
ցեն իւրեանց զինչ
ուտիցեն : զի աստ
ինչ ուտել ոչ ունին :-
Ա պատասխանի
ետ և ասէ ցնոսայ :
դուքտուք դոցա ուտել :-
Ասեն ցնա : եր
թիցուք գնես ցուք
երկեր իւր դահեկանի
հաց. և տաց ուք

դոցայ ուտ ել ։

Ասեցնոսա՝ քա
նի՞ նկանակուն իք ։
երթայք տեսեք ։

Բրև գիտաց ին՝
ասենցնա, հինկ ։
ևերկու՛ս ձըկունս ։

Ուհրամ այ եաց
նոցա բազմել՛ երա
խա՛նս երա խա՛նս
իվերա դալար խոտո ։

Ուբազմեց ա՛ն
դա՛սք դա՛սք ։ ուր
հար ի՛ր ։ ևուրյիսո՛ն ։

Ուառեա՛լ զհինկ
նըկանակն, և զեր
կուս ձկունսն, հայ
եցա՛ յերկինս ։ ար
հնեա՛ց ։ մանրեա՛ց

զնկան ակսն, ևեա՛
ցաշ ակերտսն զի
արկ ցեն նոցա ։ և
զերկու՛ս ձկունս ըն
բաշխեաց ամենեցուն ։

Ս երան կյագե ց
ա՛ն ։ ևբարձին ըզ
նըշխարսն, երկ ո
տասա՛ն սակառ՛իլի ։
ևի ձկա՛նց անտի ։

Ուեին որ կերանն՝
իբրև արք հինկ
հազ արք ։

ԿԵ
Ա

ԻՆՈՅՆԻՔ
ՄԱՅՆ ՃԵՊԵԱՑ

զաշա կերտսն մը
անել ինաւ, կյա
ռաջագո՛յն քան
զնա երթալ յայն

կոյս իբեթսա իդայ
մինչ ինքն զժողովու
րդսն արձակիցե ։

ԺԷ

կզ
Ե

Եւ հրաժար եալ ի
նոցանե՛ ել՛ իլեառն
կալ յաղաւթս ։

կէ
Ե

Եւ իբրև երեկո ե
ղև՛ ե՛ր նաւն իմէջ
ծովուն ։ և ինք ն
ի ցամաքի՛ ։

Եւ տեսեալ զնոսա
հողմա կոծեալս ի
վարելն, զիերհող
մըն ընդդեմ նոցա ։

Եւ զչորրորդ պահ
ու գիշերուոյն, գայ
առ նոսա՝ գնալով
իվերա ծովուն ։ և
կամեր զանց առ

նել առ նոքաւք ։

Եւ
ոքա իբրև տես
ին զի գնայր իվերա
ծովուն՝ համարե
ցան թէ առ աչա՛ւք
ինչ լինիցի ։ և զաղ
աղա՛կ բարձին ։
քանզի ամենեքեան
տեսին զնայ և խը
ռով եցա՛ն ։

Եւ
ունա անդեն վաղ
վաղակի խաւս ե
ցա՛ւ ընդ նոսա և ասե ։
քաջ ալերեցար ո՛ւք ։
ե՛սեմ ։ մի՛ երկընչիք ։

կը
Ե

Եւ ել՛ ի նավն առ
նոսա, և դադարեա՛ց
հողմն ։

Եւ
ուառաւ ել՛ և ս յիմ

մր ղ յ մ
կզ լէ ի՛ւ ճիսթ
կէ ցա ճծ

մր մ
կը ճծբ

ասեալ էին Իսմիտա
Լուսեանց։ Եզարամա
նայ էնն յոյժ։ Քան
զի Եւիլեռա հայ էին
ոչ Իսմայեանն։ զի էր
սէրտ նոցա Թմբրեալ։

Եւ բերեալ անց էին
յայն կոյս, եկէնայեր
կերն զենանեասարեզ։

Եւ բերեալ էին Ի
նաւ անատ, Իսկ
Եւ Իսկ ծանեան զնա
արքն տեղւոյն այնո
ւիկ։ Եւ ընդ Թացեալ ԺԸ
այսր անտր. ընդա
մենայն զաւ տուն,
սկսան մահ ճաւք
բեր զի ինն անդ
ոչ լինէին զեզ ոչինչ։

Եւ ասեն ամենայն էր
Իգեաւղս, կամ էրա
ղաքս, կամայսազ ար
ակս, Իհրապարակս
դընեին զանեսա ժե
տրա։ Եաղաչ ե էին
զնա զի գոնե Իքը
ղանցս հանդերձից
նորա մեր ձեացին։
Եւ որմն անգամ մեր
ձեցանն՝ փրկե
ցին։

Գ. ԻՕՍԻՊՈՍԻ Ե

ՏԱՐՆ ԱՌԱՋԻ ԽՍՐԻ

սեց էքն։ Եւ ամանք
Իդպրացն, որեկեալ
էին յեմե։ Եւ տես
եալ զամենայն յայլ ա
կերտացն, զի Եաստ
ուրեանց։ Եզարամա
նայ էնն յոյժ։ Քան
զի Եւիլեռա հայ էին
ոչ Իսմայեանն։ զի էր
սէրտ նոցա Թմբրեալ։

Եւ բերեալ անց էին
յայն կոյս, եկէնայեր
կերն զենանեասարեզ։

Եւ բերեալ էին Ի
նաւ անատ, Իսկ
Եւ Իսկ ծանեան զնա
արքն տեղւոյն այնո
ւիկ։ Եւ ընդ Թացեալ ԺԸ
այսր անտր. ընդա
մենայն զաւ տուն,
սկսան մահ ճաւք
բեր զի ինն անդ
ոչ լինէին զեզ ոչինչ։

Եւ ասեն ամենայն էր
Իգեաւղս, կամ էրա
ղաքս, կամայսազ ար
ակս, Իհրապարակս
դընեին զանեսա ժե
տրա։ Եաղաչ ե էին
զնա զի գոնե Իքը
ղանցս հանդերձից
նորա մեր ձեացին։
Եւ որմն անգամ մեր
ձեցանն՝ փրկե
ցին։

նա՛կ ձեռաւք՝ այս
ինքնեան լու այ ու
տեին հաց. բամ
բաս եց ին ։

Ջ
իփար իսեց իք
և ամենայն հրեայք՝
եթե ո՛չ բռնա լիր
լուանան զձեռըս
հաց ո՛չ ուտեն ։ ։
քանզի ունեին զաւ
անդ ութիւն ծեր
ոցն ։ և ի հրա պար
ակեմ տեալ, եթե
ոչ նախ մկրտ իցին
ո՛չ ուտեն ։

Ե
ւայլ ինչ բազու
մե զոր ընկալ ան
ունել ։ մկրտ ու
թիւնս բաժակաց՝

և ստոմանաց, և
պըղ ընձ եաց, և
մահ ճաց ։

Հա
զ

Ա
պա՛ հարց ան
ենցնա փարիս ե
ցիքն և դպիրքն,
թե ընդ ե՞ր աշա կեր
տքն քո ոչ գնա ն
ըստ աւ անդ ութ
ծերոցն ։ այլ խառ
նա՛կ ձեռաւք հաց
ուտեն ։

Ն
ապատասխ ա
նի՛ ետ և ասեցնոսա ։
թե բարի ո՛ք մար
գար եաց աւ եսաի
վասն ձեր կեղծ
աւ որաց ։ որ
պեսասաց, ժող

մր մ
հա ճծդ

ովուրդսայս՝ շըր
թամբք մեծար ե
զիս, եւ սիրտք նո
ցա հեռացեալ ի
բացեայ են յինեն:
զոր պաշտեն զիս:
ուսուցան են վար
դապետու թիւն ս
զմարդ կան պատ
ըւ իր եալս:

Մ ողեալ զպատ
ըւ իրաննայ, ու ն
իք զմարդ կան աւ
անդ ու թիւն:

Ե ւասեա ցնոսա:
բար իոք խոտեք ըզ
պատըւ իրանն այ:
զի զձեր աւանդ ու
թինչաստ ատիցեք:

Զ ի մովսեսասեա,
պատըւեա զհայր
քոյ եւ զմայր: եւ որ
չարա խաւ ս եսցե
զհաւրե կամ զմաւ
րե, մահու վախ
ճան եսցի:

Ե ւդուք ասեք, ե
թեաս իցեք ցհայր
կամ ցմայր իւր կոր
բան, որե պատա
ռագ զոր յինեն աւ
գ տեսցիս: եւ ոչ
եւ տայք թոյլ նմա,
չառնել ինչ հաւրն
կամ մաւր: եւ ան
արգեք զբանն այ
ձերով աւ անդ ու
թեամբն, զոր աւ

անդեցէք: Եւ բա
զո՛ւմ ինչ այլ որպայամ
նըմանս առնէք:
Եւ կոչեա՛լ առ ինքն
զամենայն ժողովու-
րդն, ասէ՛ ցնոսայ:
Լուարուք ինձ ամե-
նեքին եւ իմացարուք:
Ո՛չինչ արտաքոյ
ա իմարդ մտեալ՝
եթէ կարիցէ պղղ
ծել զնա: այլ որ ելա
նեն ի նմանէ՝ այնէ
որպղծէ զմարդն:
հբ Ո ունիցի ականջս
լսելո՛ լու-
իցէ:
ճ ԻԵՐԲԵՒԵ
ՄՈՒՄ ԽՈՐՈՒՆ ՅԵՐ

մը
հբ

ճ
ձե

րդենէ անտի, հար
ցանէին զնա աշա
կերտքն վասն առակին:
Ա՛սէ ցնոսա: Այդ
պէս եւ դուք անմիտ
ք էք: ո՛չ իմանայք՝
եթէ ամենայն որ
արտաքս ուստ ի ներ
քս մտանէ ի մարդ՝
ո՛չ կարէ զնա պղղ
ծել: զի ո՛չ եթէ ի
սիրտ նորա մտանէ,
այլ յորովա՛յն: եւ
արտաքս ելանէ՝ եւ
սրբէ՛ զամենայն
կերակուրսն:
Եւ ասէ՛ր: եթէ որ
ինչ իմարդոյն ելա
նէ՝ այ՛ն պղծէ զմարդ:

զի ինեքք ուստ ի սր
տէ՛ մարդկան խոր
հուրդք չարու թե
ելանեն ։ շըն ու
թի՛ւնք ։ պուն կու
թի՛ւնք ։ գողու թի՛ք ։
սպան ու թի՛ւնք ։
ագահ ու թի՛ւնք ։
չարու թի՛ք ։ նենկու
թի՛ւնք ։ գիջու թի՛ւն ։
չարակն ու թի՛ւն ։
հայ հոյու թի՛ ։ ամ
բարտ աւան ու թի՛ ։
ան զգամ ու թի՛ւն ։
այ՛ս ամենայն չար
իք ինեքք ուստ ելա
նեն և պղծեն զմարդ ։
Ուանտ ի յարու
ցեալ ե՛կն ի սաչմանս

ա ի ուրոսի և սիդոնի ։
և մտեալ ի տուն՝ ո՛չ
ումեք կամեր յայտնել ։
և ո՛չ կարաց ծածկել ։
Ը ուա՛ կինմի զնը
մանէ, որոյ դուստր
իւր նեղեա՛լ էր յայսո
պըղծոյ ։ եկն ան գ
ա՛ւ առ աջի նորա ։
և կինն էր հեթանո՛ս
փիւնիկ ։ ասորի՛ յազ
գէ ։ և աղաչէր զնա
զի զդևն հանցէ՛ի
դըստերէ նորա ։
Ի ւյ՛ս ասէ՛ ցնայ ։
Թոյ՛լ տուր ։ նախյա
գեսցի՛ն մանկունք ։
զի ո՛չ է բարիոք առ
նուլ զհաց մանկանց

մր մ
հգ ճծգ

ԵՎ ԱՐԿԱՆՆ ԵԼՔ ՀԱՆԵՑ։

Ա ԱՊԱՍՏԱՍԵԼ ԱՍ
ԶԵՐ ԵՎ ԵԼԱՍԵ ։ ԱՄԲ։
ԵՎ ՀՐԵՇՏԱՆԸ ԽԱԽՇՐԱՆԱՑ
ՍԵՂԱՆՈՎ ՄԱՆԿԱՆՑՆ
ԿԵՐԱԿՐԵՆ։

Ա ԴԱՍԵ ՑՆԱՍ ՅԱ։
ՎԱՆՆ ԱՅԼԵՎ ԲԱՆ ԵՂԵՐ։
ԵԼ ԴԵՌՆ ԽՈՂԱՍԱՆՈՎ ԵՎ
ՀՈՍՄԱՆ ։ ԱՅԺՄԷ

Ա ՀԱՅՑ Ի ՍՈՒՆԵՐ
ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՊՍ ԵԼԵԱԼ ԶԴԵՌՆ։
ԱՐՈՒԱՍՏՆ ՉԻ ԱՆ
ՊԱՏՈՒՈՎ Ի ԳԻՏՆԵԼ
ՄԱՀՈՒՆՍ։

ԻՆՆԱԿԱՆՈՒ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՎ ԱՆԱՐԺԱՆ ԽՈՍՔԵՐՈՒ

ՀԱՅՑՆ ԱՌԵՐԳԱՍԵ ԵՎ ԱՆ
ԶԱՆԵՑ ։ ԵՎ ԵԿԵՆ ԽՈՇՈՒԼԵՑ

ԵՎ ԱՐԿԱՆՆ ԵԼՔ ՀԱՆԵՑ։

Ա ԱՊԱՍՏԱՍԵԼ ԱՍ
ԶԵՐ ԵՎ ԵԼԱՍԵ ։ ԱՄԲ։
ԵՎ ՀՐԵՇՏԱՆԸ ԽԱԽՇՐԱՆԱՑ
ՍԵՂԱՆՈՎ ՄԱՆԿԱՆՑՆ
ԿԵՐԱԿՐԵՆ։

Ա ԴԱՍԵ ՑՆԱՍ ՅԱ։
ՎԱՆՆ ԱՅԼԵՎ ԲԱՆ ԵՂԵՐ։
ԵԼ ԴԵՌՆ ԽՈՂԱՍԱՆՈՎ ԵՎ
ՀՈՍՄԱՆ ։ ԱՅԺՄԷ

Ա ՀԱՅՑ Ի ՍՈՒՆԵՐ
ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՊՍ ԵԼԵԱԼ ԶԴԵՌՆ։
ԱՐՈՒԱՍՏՆ ՉԻ ԱՆ
ՊԱՏՈՒՈՎ Ի ԳԻՏՆԵԼ
ՄԱՀՈՒՆՍ։

ԻՆՆԱԿԱՆՈՒ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՎ ԱՆԱՐԺԱՆ ԽՈՍՔԵՐՈՒ

ՀԱՅՑՆ ԱՌԵՐԳԱՍԵ ԵՎ ԱՆ
ԶԱՆԵՑ ։ ԵՎ ԵԿԵՆ ԽՈՇՈՒԼԵՑ

Ա ԲԵՐԵՆ ԱՌԱՔԵԼ
ՀՈՌՈՄ ԵՎՈՒՄԷ ԵՎ
ՀԱՄՄԸ ։ ԵԱՂԱՋ Է
ԵՆ ՉԻ ՁԵՌՆ ՊԵՑԷ
ԽՈՎԵՍՈՅ ՀՈՌՈՄ ։

Ա ՀԱՍԵԼ ՀԻՆԱ ՄԷ
ԿՈՒՏԷ ՅԱՄԲՈՒՆ ԷՆ։
ԱՅՍ ՊԱՄԱՍՈՒՆ Ա
Ի ԳՈՒՆԴ ԱԿԱՆ ԶԼԱ
ՀՈՌՈՄ, ԵՎ ԵԹԵ ԱՆ
ԴԵՌ ։ ԵՎ ԿԱԼԵԱԼ ԸՊ
ԼԵՂԼՈՒԵ ՀՈՌՈՄ, ՀԱՅԷ
ՅԱՍ ՅԵՐԿԵՆԱ ։ ՅՈ
ԳՈՒՅՑ ԵՀԱՆ ԵԱՍԵ։
ԵՒԻՓԱՆԹԱ ։ ՈՐԵ
ԷԱՑ ԵՍ ։

Եւ նոյն ժամայն բա
ցան լսելիք նորա ։ և
լուծան կապանք լե
զու ի նորա ։ և խաւ
սեր ուղիղ ։

Եւ պատուր իր եաց
նոցա զիմի ում եք
ասիցեն ։

Եւ որ չափ նա պատ
ուիրեր նոցա ՝ նոքա
և՛ առաւել քար ո
զեին ։ և և՛ քանզևս
զարմանա ին և ասեին ։

Ծամ ենայն ինչ
բար իոք գործեացսա ։
զի խլ ից լսել տայ ՝ և
համերցիսաւ
սել ։

ԶԱՒՈՒՐՄՆ

ԻԱ ՅԱՏՆՈՍԻԿ ԴԱՐՉ

եալ ժողովուրդ բա
զում եր ։ և ինչ ոչ ու
նեին ուտել ։

Կոչեաց զաշա կեր
տան իւր և ասեցնոսա ։
գրթ ամ ես իվերայ
ժողովրդ եանդ ։ զի
արդ երեք աւուրք են
մինչ առ իս են, և ոչ
ունին զինչ ուտիցեն ։
և եթե ար ձակեմ ըզ
դոսա նաւ թիս ի
տունս իւրեան ց ՝
նըք թիցեն ի ճանա
պարհի ։ զի ոմանք
ի դոցանե, ի հեռաս
տանէ եկեալ են ։

Պատասխանի է

տուն նմա աշա կերտ
քըն նորա ։ ուստի
կարես յագե ցուցա
նել ըզդոսա հաց իւ
յան ապատ ի աստ ։
Եւ հարցան երըզ
նոսա՝ քանի՝ նկա
նակ հաց ունիք ։
Եւ նոքա ասեն,
իա՛ւթն ։
Եւ հրամայ եաց ժո
ղովրդեանն բազ
մել՝ իվերա երկրի ։
Եւ առ եալ զի աւթն
նըկան ակն, գ ոհա
ցա՛ւ ։ եբեկ, և տա՛յր
ցաշ ակերտան զի
արկ ցեն ։ և արկ ի՛ն
առ աջի ժողովրդեան ։

Եւ ճկո՛ւնըս սակաւ
ունեին, և զա՛յն և ս
աւրհն եաց ։ և հրա
մայ եաց արկան ել՛ ։
Ա երան և յագեցա՛ն ։
և բարձ ին զնշխարս
կոտ որոցն իա՛ւթն
զամբ իւղ ։
Եւ եին որք կերանն,
իբրև չո՛րք հազարք ։

և արձակ եա՛ց
զնոսա ։
ԻՆՈՒՅՆ ԺԱ
ՄԱՅՆ ՄԻԵԱԼԻՆԱՒ,
հանդ երձ աշա կեր
տաւքն, ե՛կն իսահ
մանս դաղման ունեա ։
Եկին փարիս եցիքն
և սկսան վիճել՛ ընդ

նըմայ ։ և խնդրեին ի
նմանէ նշան յերկն
ից փորձելով զնա ։
Եւ զայրացաւ յո
գի իւր և ասէ ։ զի՞ է
զի ազգսայս նըշան
խընդրէ ։ ամէն ասեմ
ձեզ ։ թէ տացի
նշան ազգիս այս միկ ։
Եթող զնոսա ։ դար
ձեալ եմուտ ինաւ, և
գընաց յայն կոյս ։
Եւ մոռացան ցաց
բառնալ ։ բայց մի
այն մի նկանակ ու
նէին ընդ իւր եանս
ի նավ ին ։
Եւ պատըւիր ե՛ր
նոցա և ասէր ։ զգոյշ

եղերուք ի խմորոն ան
տի փարիսեցւոց, և
ի խմորոն հերովդ ի
անոսաց ։
Ա որհէին ընդ
միմեանս և ասէին ։
թէ զի հացս ո՛չ ունիմք ։
Գիտաց յս և ասէ
ցնոսա ։ զի՞ խորհիք
խսիրտս ձեր թէ
բա հաւատք՝ թէ
հաց ո՛չ ունիք ։ տա
կաւ ին ո՛չ իման այք
և ո՛չ յիշէք ։ ապշ ու
թիւն ունի զսիրտս
ձեր ։ աչք գոն, և ո՛չ
տեսանէք ։ ականջք
են և ո՛չ լսէք ։ ո՛չ իմ
անայք տակաւ ին,

մր	շ	յ	մ	մր	մ
հը			ճկբ ճկգ	ճ	ճկե
հթ	ճիդ		ճկդ		

և ոչ յիշեք յորժամ
ըզհինկ նկանակն
ի հինկ հազարսն:
Եքանի՞ սակառի՛ լի
բարձեք զկոտորոցն:
Ասեն, երկոտասա՛ն:
Եւ յորժամ զիաւթն
նըկանակն ի չորս՛ ձա
զարսն՝ Եքանի՞ զամ
բիւղ՝ լի՛ բարձեք զկո
տոր ոցըն:
Ասեն, իա՛ւթն:
Ասե՛ ցնոսայ:
իակ զիա՞րդ ոչ իմանայք:
Ի գ ձա ժ Ա՛ն իբեթ սա ի
դայ: Եաց՛ենաւա
ն նորա կոյր մի: Ե
աղ աչեին զնայ՛ զի
մերձ եսցի՛ ինայ:

Ասաւ եալ զձեռա
նե կուրին, եհա՛ն
արտաքոյ շին ին: Ե
թուք՛ յաչս նորա, Ե
ձեռ՛ն եդ իվերա նորա:
Ե հարցաներ ցնա
թե տեսան իցե՛ ինչ:
Ասցա՛ւ: Եասեր,
տեսանեմ զմար դ
իկըս զի շըրջին իբ
ոև ըզ ծառս:
Արձեա՛լ եդ ձե
ռս իվերա աչ աց
նորա: Եբաց՝ Ետե
սանե՛ր: ողջացաւ
Ե տեսանե՛ր համ
արձակ զամեն այն:
Արձակեա՛ց զնա
ի տուն իւր Ե ասե:

մը
ձա

ի շենըդ մի՛ մտանի
ցես։ այլ եր՛թ իտուն
քոյ։ և յոր ժամ ի շենն
մըտանի ցես։ մի՛
ումեք ասի ցեսի
շինին։

ԵԲ ա

Ի ԵՆ ՅՈ ԱՀ
ԱԿԵՐՄԱԻՔՆ ՀԱՆ
ԻԴ
դերձ, ի շենըս կես
արեայ փիլիպեայ։
Եւ ի ճանապարհին,
հարցան եր՛ ցաշ ա
կերտան և ասեր։ զո՛
ուստեք ասեն զինեն
մարդ ի կս թէ ի ցեմ։
Եւ ոքա ետո՛ւն պա
տաս խանի և ասեն։
զյով հա՛ննես մկըր
տիչ։ և այլք զեղի՛ա։

և այլք զմի՛ ոք ի մար
գարեից անտի։
Ա սե՛ ցնոսայ։
ի սկ դուք զո՞ ուստ
եք ասեք զինեն թէ ի ցե՛մ։
ՁԳ Բ Պ ատ ասխանի՛ ետ
պե՛տրոս և ասէ ցնա։
դո՛ւ ես քրն։
Եւ նասաստ եա՛ց ի
նոսա, զի մի՛ ումեք
ասի ցեն զնման է։
Եւ սկսաւ ուսուցա
նել՛ զնոսա։ թէ
պարտ է որդո մարդո
բազո՛ւմ չարչա ր
անս ընդունել։ և
անար գել՛ յեր ի ցանց։
և ի քահանայ ապե
տից։ և ի դըպրաց։

մր	ղ	յ	մ	մր	ղ	յ	մ
ՁԲ	ղդ	ժե հ̄դ	ճկղ	ՁԳ	ղե մղ		ճկը

և մեռան եղ՝ ։ և յերիր
աւուր յառն եղ՝ ։
ՃԴ Զ Եւ համարձակ ըզ
բանն խաւսեցաւ ։
Եւ առ եալ զնա մե
կուսի պետրոսի ,
սկսաւ սաստ եղ
նըմայ ։
Եւ նա դարձաւ
ետես զաշակերտ
սըն , սաստ եաց
պետրոսի և ասե ։
երթ յետս՝ իմ սա
տանայ ։ զի ոչ
խորհիս դու զայսն՝
այլ զմարդ կանս ։
ՃԵ Եւ կոչ եցեալ առ
ինքն զժողովուրդն
աշակերտաւքն հան

դերձ՝ ասե՝ ցնոսա ։
եթէ ոք կամի զալ ըզ
կնիիմ , ուրաս ցի
զանձն իւր ։ և քարձ
ցե զխաչ իւր՝ և ե
կեսցե՝ զկնի իմ ։
Զ Եւ որ կամից ի
ապրեցուցան եղ
զանձն իւր , կոր
ուսցե՝ զնա ։ և որ կո
րուսցե զանձն իւր
վասն աւետար ա
նին , ապրեցու ս
ցե՝ զնայ ։
Զ Ինչ աւգուտ ե
մարդոյ եթէ զաշ
խարհս ամեն այն
շահեսցի՝ և զանձն
իւր տուժեսցե ։

մր ղ մ
ՃԴ ՃԳԹ
ՃԵ ղղ ՃՀ

քանզի զինչ տացէ
մարդ՝ փոխանակ
անձին իւրոյ ։
ձզ Է Զի որ ոք ամաւթ
համարեսցի զիս
և զբանս իմ, ի շնա
ցող և ի մեղաւոր
ազգիս այսմիկ, և
որդի մարդո յամ
աւթ արասցէ զնա,
յորժամ եկեսցէ ի
փառաւք Հաւր ի
իւրոյ, և հրեշտա
կաց սրբոց ։
ձէ Է Եւ ասէ ցնոսայ ։
ամէն ասեմ ձեզ ։
Ե իցեն ոմանք
ի կայանս աստ՝ որք
մի ճաշակես
ցեն զմահ, մինչև
տեսցեն զարքայու
թիւնն այ եկեալ զաւ
րութեամբ ։
ԽԵ Եւ յետ վեց աւուր
առնու ընդ իւր յս զ
պետրոս, և զյակով
բոս, և զյոհաննէս ։
և հանէ զնոսայ ի
լեառն մի բարձր
առանձինն ։ և այլա
կերպս եղև առաջի
նոցա ։ և ձորձք նո
րա եղեն փայլուն
սպիտակ յոյժ ։ որ
պէս թափիչք երկ
րի, ոչ կարեն այն
պէս սպիտակս ցու
ցանել ։

մր ղ մ
ձզ ղե ծղ ղջ
ձէ ղը ճհբ

Երևեցաւ նո
ցա եղիայ մովսէսիւ
համդերձ ։ և խաւսէ
ին ընդ յի ։։

Պատասխանի ետ
պետրոս և ասէ ցյս ։
ռա՛բբի՝ բարւոք է
մեզ աստ լինել ։ և ա
րասցուք երիս տա
ղաւարս ։ մի՛ քեզ ։
և մի՛ մովսեսի ։ և
մի՛ եղիայի ։ քանզի
ոչ գիտէր զինչ
խաւսէր ։ զի զար
հուրեալ էին ։։

Եւ եղև ամպ մի
հովանի լինէր նոցա ։։

Ձայն եղև յամպո
յն և ասէ ։ դա՛յ է որ
դի իմ սիրելի ։ դը
մա՛յ լուարուք ։

Եւ յանկարծակի
հայեցեալ այսր
անդր ՝ ոչ ևս զոք
ուրեք տեսին ։ ։
բայց միայն զյս ընդ
իւրեանս ։։

Եւ մինչդեռ իջանէ
ին ի լեռնէ անտի ՝
պատուէր տայր նոցա
զի մի ումեք պատմ
եսցեն զոր տեսինն ։
բայց յորժամ որդի
մարդո ի մեռելոց
յարիցէ ։։

ձը ժ Եւ նոքա զբանն ի
մտի ունէին ։ և
խնդրէին ընդ միմ

եանս թէ զինչ իցէ
իմեռ ելոցն յառնել։
Հարցին ցնայ և
ասեն, զինչ եայն
զոր դպիրք նասեն,
եթէ նախ ելիսի
պարտէ գալ։
Նա պատասխա
նի՛ ետ նոցա և ասէ։
ելիայ նախ եկեալ
յարդարեսցէ զա
մենայն։ իսկ զի
ա՛րդ գրեալ է զորդ
ոյ մարդոյ։ զի բա
զո՛ւմ ինչ չար չար
եսցի և անարգեսցի։
Այլասեմ ձեզ։
եթէ ելիայ եկն։ և
արարին ընդ նա

զինչ և կամ եցան։
որպէս և գրեալ է
վասն նորա։
Ի ԵՒԿԱԼԱՌ
ԱՀԱՆԵՐՔՍՆ, ՍԵ
սին ամբոխ շուրջ
զնոք ա՛ւք։ և զդպի
րսն զիվիճ եին ընդ
նոսայ։
Եւ վաղ վաղակ ի
ամենայն ժողովուր
դն իբրև տեսին ըզ
նայ, զարմացան։
և ընդ առաջ ընթա
ցեալ ողջոյն տա ին
նըմայ։
Եւ հարց ցնոսայ,
թէ զինչ վիճեիք ընդ
նոսայ։

ղա
ը

Պատասխան ի՛ ետ
միոմն իժողով ըր
դենեն և ասէ ։ վար
դապետ՝ ածի՛ զոր
դի իմ առքեզ զոր
ուն իայս համր ։ և
ուր հասանէ, զար
կուցանէ՛ զնա ։ և
փըր փրէ՛ ։ և կրճ
տէ՛ զատամունս իւր ։
և ցամաքի՛ ։ և ասա
ցի ցաշ ակերտան
քոյ զի հանցեն՝ և
ո՛չ կարաց ին հա
նել զնա ։

Պատասխան ի՛ ետ
նոցա և ասէ ։ ո՛վ
ազգ ան հաւ ատ ։
մինչ և յե՞րբ ից եմ առ

ձեզ ։ մինչև ցե՞րբ
անս այ ցեմ ձեզ ։ ա
ծէ՛ զնա առ իս ։

Եւ ածի՛ զնա առնա ։

Բրև ետես զնա
այսն, վաղ վաղ ա
կի շար ժ լեա՛ց զնա ։
և անգեալ յերկ իր՝
Թաւ ալեր և փրփրեա՛յր ։

Հա՛րց ցհայր նո
րա և ասէ, քանի՛
ժամանակքեն յոր
մէ հետէ այդ եղև
դըմայ ։

Եւ նա ասէ, իման
կու Թենէ՛ ։ բազո՛ւ
մ անգամ ի հուր ար
կանէ զդա, և ի ջուր
զի կորուսցէ ։ արդ՝

մր ղ մ
ղա ղԹ ճհդ

եթէ կարա՛ւղ ինչ ես՝
աւ գնեա՛յ մեզ տ՞ր՝
գթացեալ իվերամեր։
Եւ յ՞ս ասէ՛ ցնա։
ասացեր թէ կա ր
ա՛ւղ ես՝։ ամեն ա՛յն
ինչ հնար աւ ո՛ր է
այնմ որ հաւատայն։
Եւ վաղ վաղ ակ ի
աղաղակեա՛ց հայր
մանգանն և ասէ։
հաւատա՛մ։ աւ գ
նեա՛յ ան հաւատ
ու թեանս իմում։
Իբրև ետես՛ յ՞ս
թէ կուտի ժողով
ուրդ ն իվերա՛ սաս
տեա՛ց այսոյ ն՝ և ասէ։
հա՛մրդ, և խո՛ւլ այս՝

ես՛ տամ քեզ հրաման։
ել՛ իդմանէ, և այլ մի՛
և ըս մտաներ իդայ։
Եւ աղաղակեաց՛ և
յո՛յժ լլկեաց զնա և ել։
և եղև՛ պատ ան եակն
իբրև զմեռեալ։
մինչ և բազմա՛ց իսկ
ասել թէ մեռաւ։
Եւ յ՞ս կալա՛ւ զձե
ռանէ նորա։ յարո՛յց
զնայ, և կանկնեցա՛ւ։
Եւ իբրև եմու տ
նա իտուն՛ աշա կեր
տքնաւ անձ ի՛նն
հարց ին ցնա։ մեք
ընդ ե՞ր ոչ կար աց
աք հանել զնա։
Եւ ասէ՛ ցնոսայ։

մր մ
ղբ ճհե

այդ ազգ՝ ո՛չ իւ իք
ելանէ, եթեոչ պա
հովք եաղ աւ
թիւք։

ԻԷ ՂԳ Ա

Ի ԱՆ ՄԻԵԼ
ԵԱԼ ԱՆՑԱՆԵԻՆ
առ գալ իլ ե ացուովքն։
և ո՛չ կամէր եթէ
ոք գիտ ասցէ ։
քանզի ուս ուց ա
ն ե՛ր զաշ ակեր տան
իւր եաս էր ցնոսա։
Թէ որդի մարդ-ոյ
մատն ելո՛ցէ ի ձեռս
մարդ կան ։ և սը
պանց ե՛ն զնա ։ և
իբրև սպանցի՝ յե
րիր աւուր յարիցէ։
Ի ունոքա ո՛չ գիտէ

ին զքանն ։ և երկըն
չէին հարցան ել
ըզնայ ։
Ի կն ի կափառնա
ում ։ և իբրև է
մուտ իտուն, հար
ցան եր զնոսա զինչ
վիճէ իք զճան ա
պարհայն ընդ
միմեանս ։
Ի ունոքա լո՛ուլինէին։
Ք անզի ընդ մի
մեանըս վիճէ ին
ի ճանապ արհ ին
Թէ ո՛վ մե՛ծ իցէ ։
Ի ւ իբրև նստ աւ,
կոչ եաց զերկոտա
սանսն և ասէ՛ ցնո
սա ։ եթէ ոք կամի

մր ղ մ
ղգ ճա ճհզ

մր ղ
ղդ
ղե ճբ մ̄ծե

առ աջին լինել՝
եղիցի ամենեցուն
կրտաւեր։ Եամե
նեցուն պաշտ աւ
նեայ։
Եւառ եալ ման
ուկմի, կաց ոյց ի
մէջ նոցա։ Եընկ
ալ եալ զնա իգիրկ
ս իւր, ասէ ցնոսա։
որ միանգամ յայս
պիսի մանկաւ ոյ
ընկալ ցի յան ուն
իմ. զիս ընդ ունի։
Եւ որզիսն ընդ ու
նիցի՝ ոչ զիս ընդ
ունի. այլ զայն որ
առ աք եացն զիս։
ատ ասխանի՛ ետ

նրմա յովհան ն ես
Եասե։ վարդ ա
պետ՝ տեսաք զոմն
զի յան ունքո դեւ
հաներ, Եզմեր կնի
ոչ շրջեր. Եարգե
լաք զնա։
Եւասէ ցնոսայս։
մի՛ արգել ուք զնա։
զիոչ ոքէ որառնէ
զաւր ութիւնըս
յանունիմ, Եկարի
ցէ հայ հոյել զիս։
զի որոչնէ ընդմեզ
հակառակ՝ ի մեր
կոյսէ։
Եւորոք արբ ուս
ցէ ձեզ ջուր բաժա
կաւ յանունս յայս

ղղ ա
ղէ ը
ղը ղ

թե դուք քի՞ եք ամեն
ասեմ ձեզ, մի՛ կոր
ուսցե զվարձս իւր։
ղթ Եւ որոք գայթագ
ղեցուսցե զմի ի
փոքր կանցս որհաւ
ատան յիս, լա՛ւ եր
նըմա առ աւել, ե
թե արկեալեր ընդ
պարանոց նորա
երկան իշոյ և ընկե
ցեալ ի ծով։
ճ Եւ եթե գայթագ
ղեցուսցե՛ ըզքեզ
ձեռնքոյ, հա՛տ ըն
կեայ՛ իքեն։ զի
լաւ իցե քեզ խեղ
ի կեա՛նսն յաւ իտե
նից մտանել՛ քան

երկուս ձեռս ուն
ել և երթալ ի գ ե
հեն ի հուրն ան շեջ։
ճա Եւ եթե ոտնքո գայ
թագղ եցուսցե ըզ
քեզ՝ հա՛տ ընկեա՛
զնա իքեն։ լա՛ւ իցե
քեզ կաղ մտանել ի
կեա՛նսն յաւ իտ ե
նից, քաներ կո՛ւս
ոտս ունել և անկա
նել ի գեհեան։
Եւ եթե ա՛կն քոյ
գայթ ագղ եց ու ս
ցե զքեզ՛ հա՛ն զնա ի
բաց։ լա՛ւ իցե քեզ
մի՛ով ակամբ մտանել
յարքայու թիւն ա՞յ։
քան երկուս աչս ու

նել ևանկանել ի
գեհենն ։
Ուր որդն նոցա ոչ
մեռանի ։ և հուրն
ոչ շիջանի ։ զի ամե
նայն ինչ հրով յաղ
եսցի ։
ձբ | դ Բարի է աղ ։
եթէ աղն անհամ իբ
եսցի ՝ իւ համեմեսջիք ։
Արդ դուք կալ
արուք յանձինս
ձեր զաղն ՝ և խաղաղ
ութիւն արարէք
ընդ միմեա
նըս ։
ձգ | ը ԵՒ ԱՆՏԻ ՅԱ
ՐՈՒՑԵԱԼ ԳԱՅ Ի
սահմանս հրէաս

մր ղ մ
ձբ ձձե ը

տանի ՝ յայն կոյս յոր
դանանու ։
Եւ երթայր դար
ձեալ խռնեալ ժողո
վուրդն առ նա ։ և
որպէս սովոր էր ՝ մի
անգամ ուսուցա
նէր զնոսայ ։
Եւ եկ փարիսեցիքն
մատուցեալ փոր
ձէին հարցանէին
զնա և ասէին ։ եթէ
արժան իցէ առն ՝
զկին իւր արձակել ։
Նա պատասխանի ա
նի ետ նոցա և ասէ ։
զինչ պատուիրեաց
ձեզ մովսէս ։ ձը
Նոքա ասեն ։ մով

սես հրամանետ, գիր
մեկն ելոյ գրել և արձ
ակել ։

Պատասխանի՛ետյս
և ասե ցնոսայ ։
վասն խստասրտ ու
թեան ձերոյ գրեաց
զպատուիրանն զայն ։

Այլ իսկ զբան է
արար ածոց, արու և
եգ՛ արար զնոսա ա՞ծ
և ասե ։ վասն այս ո
րիկ թողցե այր՝ զհա՛
յր իւր և զմայր, և եր
թիցե զհետ կնոջ իւ
րոյ ։ և եղիցին եր
կուքն իմարմին մի ։
և այնու հետև ո՛չ են
երկու . այլ մի՛ մարմ
ին ։

Արդ՝ զորա՞ծ զու
գեաց՝ մարդ մի՛
մեկն եսցե ։

Ե՛ւ ի տա՛ն դարձեալ
աշակերտքն զնոյն
հարցին ցնա ։

Ե՛ւ ասե՛ ցնոսա ։

Եթե այր արձակ
եսցե զկին իւր և ար
ասցե այլ՝ շընայ ։
և կին եթե ելցե յառ
նե իւրմէ, և եղից ի
առ՛ն այլ ում.
շընայ ։

ԻՄԱՍՈՒՑԱ
ՆԵԻՆ ԱՌՆԱՄԱՆԿ
ՍԻ . զի ձեռ՛ն դիցեիվեր
անոցա ։ իսկաշակեր
տքն սաստեին այնո

մր ՃԸ մ
ՃԴ ՃԴԵ ՃԴԸ
ՃԵ ՃԴԵ ՃԴԸ
ՃԶ ՃԺԶ

յիկ որմաաուցանելին։ Իբ ահաւասիկ ոմն մեծ
բրև եռեալ յա- աստուն, ընդ թաց եալն
բարկացեալ սա ս ծուխն ելանէր։ Հար.
տեսից դողայ և ասէ։ ցանէր ցնայ և ասէր։
Թոյլ տուէք մանկաս- վաղուապետս բարեն
ցդ գալ ասես, և մի զինչ աւուրս էր, զի ըզ
ասդ եղուդ զդուայ։ կեսանան յաւուրս ենա
զիւայդ ապիս եսցդ և կանս ծառ անդեայ էր։
ասէր այս Մուն այ։ Ես այս ցնայ։
մեն ասեմ ձեզ։ զի ասես զի ս բարեն։
ուրոյ ընկալցի զար զինչ բարեն։ բայց մի։
բայս ս Մուն այ եբրև աց։ զպատուր նր
զմանուս։ ոչ մոցես ասես գիտես։ մի շը
դայ։ դար։ մի սպանանան
Ուստեալ զնոսա է եր։ մի գողանար։
զիրկս։ Ձեռնեալ նովն մի սուս վկայեր։ պա
ասես։ հանեցեալ զնոսա։ տրեսցայ զհայրդ բոյն և
Եւ ելանելենոսա զմայրդ։
ասեսն։ Իմանաս ապարհ։ Ապատասխանի

մր շ մ
ձեզ ձիս ձիր ձղգ

ետ եասէ ցնա ։ վար
դապետ՝ զայդ ամեն
այն արարի՛ իմանկու
թենէ իմմէ ։ արդ՝
զինչ և սպակա՛ս իցեմ ։
ճը Ե ։ յս հայ եցեալ ինա՝
սիրեա՛ց ըզնայ ։
Ե ։ ասէցնա, մի՛ ինչ
պակա՛ս էիքեն ։ եթէ
կամի՛ս կատ արեալ լի
նել՝ ե՛րթ զոր ինչ ու
նիս վաճառեայ, և
տո՛ւր աղքատաց ։ և
ունիցիս գա՛նձս յեր
կինս ։ և՛ա՛ռ զխաչն
և ե՛կ զկնի իմ ։
ճթ Ե ։ ունա խոժոռ եալ
ընդբանն, գընա՛ց
տըրտում ։ զիուն՛ր

ինչըս բազումս ։
Ե ։ հայ եցեալ յայս
կոյս յայն կոյս յս՝
ասէ՛ ցաշա կերտան ։
զիա՛ր՝ ։ դըժըւարին
է որ զինչադ ունին մը
տանել յարքայու
թիւն այ ։
Ե ։ աշակերտքն զար
մացեա՛լ էին իվերա
բան իցն նորա ։
Ի ։ սկ յս դարձեալ
պատասխան ի՛ ետ
նոցա և ասէ ։ որդ
եակք՝ ո՛ր չափ դժը
արինէ յուսացելոց
յինչս մտանել յարք
այու թիւնայ ։ դիւ
րի՛նէ մալխոյ ընդ

մր ղ մ .
ճը ճժբ մ̄ժթ ճղդ
ճթ մի ճղե

ծա՛կ ասղան անց ա
նել, քան մեծատան
յարքայ ու թիւն այ
մրտան ել ։
Ե ւնոքա առաւ ել՛ և ս
զարմանայ ին ։ և ասէ
ին ընդ միմեանս ։
իսկ ո՞ կարիցէ ապրել ։
Հ այեց եալ ընդ նո
սա յս ասէ ։ առ ի
մարդ կանէ՛ այդ ան
հընար ինէ ։ այլ ո՛չ
առ ի յայ ։
Ա ՍՍԱՒԱՍ
ԵԼ ՋՆԱ ՊԵՏՐՈՍ ։
ահաւ ասիկ մեք թող
ա՛ք զամենայն և եկա՛ք
ըզկնի քոյ ։
ատասխանի՛ ետ յս

և ասէ ։ ամենաս ե՛մ
ձեզ ։ ո՛չ ոքէ որ ե թող
զտուն, կամ զեղբարս,
կամ զքորս, կամ զհայր,
կամ զմայր, կամ զոր
դիս, կամ զագարակս,
վասնիմ ։ կամ վասնաւ
ետարանին ։ ե թէ ո՛չ
առնուցու հարիւր ա
պատիկ այժմ յայս ըմ
ժամանակի, տունս, և եղ
բարս, և քորս, և մայր
և որդիս, և ագար ակս,
հալածանա՛ք հանդ
երձ ։ և յաշխարհին որ
գալոցնէ՝ զկեա՛նսըն
յաւ իտենականս ։
Ի բազո՛ւմք եղիցին
առաջինք՝ յետ ինք ։ և

յետինք՝ առաջինք։

ճժբ Է Էին ի ճանապար-
հի մինչ յԵրուսաղէմ, եւ
ինքեան։ Եւ երթայր յս
առաջի քան զնոսա։
Եւ զարմանային էին որ
զհետն երթային։
Եւ երկնչէին։

ԵՒ·ԱՌԵԱԼ ՅՍ·
ԴԱՐՁԵԱԼ ԶԵՐԿՈՏԱՍ
անսն առանձինն·
սկսաւ ասել նոցա զինչ
անցք անցանելոց էին
ցեն ընդ նմա։
Թէ ահաւասիկ ել
անեմք յԵրուսաղէմ։ Եւ որդի
մարդոյ մատնեսցի
քահանայապետաց եւ
դպրաց։ Եւ դատապարտես
ցեն զնա ի մահ։ Եւ մատ
նեսցեն զնա հեթանո
սաց։ Եւ կատականեսցեն
զնովաւ։ Եւ հարկանի
ցեն զնա։ Եւ թքանի
ցեն ի նա։ Եւ սպանցեն
զնա։ Եւ յետ երից աւուր
յարիցէ։

Լ ճժգ Է Եւ մատեան առ նա
յակոբոս, եւ յով
հաննէս որդիքն զեբե
դեայ. եւ ասեն ցնա։
Վարդապետ կամ
իմք զի զոր ինչ խնդրես
ցուք ի քէն՝ արաս
ցես մեզ։
Եւ ասէ ցնոսա յս՝
զինչ կամիք յինէն զի
արարից ձեզ։

մր	ղ	մ	մր	մ
ճժբ	միբ	ամ	ճժգ	մբ

Ե ւ նոքա ասացեն ցնայ :
տուր մեզ զի նստցուք
մի յաջմէ քումմէ՝ եւ մի
յահեկէ ի փառսն քում ։
Պ ատասխանի ետ յս̄ եւ
ասէ ցնոսա : ոչ գիտ
էք զինչ խնդրէք : կար
էք ըմպել զբաժակն զոր
ես ըմպելոց եմ : կամ
զմկրտութիւնն մկըր
տել զոր ես մկրտելոց եմ ։
Ե ւ նոքայ ասեն ցնայ ·
կարեմք ։
Ա սէ ցնոսայս̄ : զբա
ժակն զոր ես ըմպելոց եմ ·
ըմպիցէք : եւ զմկրտու
թիւն զոր ես մկրտելոց եմ ·
մկրտիցիք :
Ա յլ նստուցանել ընդ
ընդ աջմէ իմմէ եւ ընդ
ահեկէ՝ ոչ է իմ տալ :
այլ որոց պատրաստ
եալն իցէ ։
ձեռ Է Ե ւ լուեալ զայն տաս
անցն՝ սկսան բար
կանալ յակոբայ եւ յով
հաննու ։
Ե ւ յս̄ կոչեաց զնոսա
առ ինքն եւ ասէ ցնոսա ։
Գ իտէք : զի որք յան
ուան իշխանքն են հե
թանոսաց · տիրեն նո
ցա · եւ մեծամեծք նո
նոցա իշխեն նոցա :
ՈՉ նոյնպէս իցէ եւ
ձերում միջի : այլ որ կա
միցի ի ձէնջ մեծ լինել՝
եղիցի ձեր պաշտօնեայ :

մր Շ մ
ձեռ մհ մգ

եւ որ կամիցի ի ձէնջ ա-
ռաջին լինել՝ եղիցի ամ-
ենեցուն ծառայ ։

ՃԺԵ
Է

Ք անզի եւ որդի մար-
դոյ՝ ոչ եկն առնուլ
պաշտօն՝ այլ պաշ-
տել ։ Եւ տալ զանձն
իւր փրկանս փոխա-
նակ բազ-
մաց ։

Ե·Ւ·ԳԱՆ·ՅԵՐ
ԻՔՈՎ ։ ԵՒ ԸՆԴ ԵԼԱ-
նելն նորա յերիքովէ,
աշակերտօքն եւ բա-
զում ժողովրդեամբ․
լա
որդին տիմէի, բարտի-
մէոս կոյր՝ նստէր
մուրացիկ յանցս ճան-
ապարհի ։

մտ   յ   մ
ՃԺԵ   ղւ ՃԼԵ   մբ
ՃԺԶ

Ի բրեւ լուաւ եթէ յս
նազովրեցին է, սկսաւ
աղաղակել եւ ասել․ որ-
դի դաւթի ողորմեաց ինձ։
Ե ւ սաստէին նմա բա-
զումք զի լռեսցէ ։ եւ
նա առաւել եւս աղաղա-
կէր, որդի դաւթի ողոր-
մեաց ինձ ։
Զ տեղի առ յս, եւ հր-
ամայեաց կոչել զնա ։
Կ ոչեն զկոյրն եւ ա-
սեն ցնա․ քաջալերեաց․
արի կոչէ զքեզ ։
Ե ւ նորա ընկեցեալ
զհանդերձս իւր՝ յարե-
աւ եկն առ յս ։
Պ ատասխանի ետ նմա
յս եւ ասէ, զինչ կամիս

գուտանութիւնքդ յաւուանակ
մի կապեալ։ յորոմ վերայ
ոչ ոք եմարդկանէ նըստ
ուար։ լուծիր զնա և
ածիր։ և եթէ ոք աս
ատցէ զքեզ եթէ զի լու
ծանիր զյաւուանակդ՝
ասասցես եթէ տէր նոր
ամարդոյն։ և վաղ
վաղակի ատաքեցցէ
զնա այսր։

ՃԺԸ ոգան, և գտին ըստ
յաւուանակն կապեալ եալ
ատ դուրս արտաքոյ է
փողոցին, և լուծին զնա։
Եւ ամենք յորոց անդ
կային, ասեն ցնոսայ։
զի զորոնիր, զի լուծա
նիր զյաւուանակդ։

զիարարուածոց քեզ։

ՃԺԹ ահա ցնա կայրուն։
ուստ ուն զի բացայայց։
Եւ յետ ասեն ցնա, եթէ։
հաւատամբ քոյ կեցուցին
ըստ քեզ։

Եւ վաղ վաղակի բա
ցաւ, և եր թայր զհետ
նորա իշանուապարհին։

ՃԻԹ Եւ որ ժամ մերձեցեն
յեմ, իբեր թիւաղեն և
բերեն ամենեսեան մատուտ
լեառն ձիթենեաց՝ ա
ռաքն երկուս յաղ ա
կերտացն և ասեն ցնոսա։

Եւ թայ զ դուք իզեան
ղդ որ ընդդեմ ձեր
կա։ և նոյն ժամ այն
իբրև մատանեալ լինայ՝

գուտանութիւնքդ յաւուանակ
մի կապեալ։ յորոմ վերայ
ոչ ոք եմարդկանէ նըստ
ուար։ լուծիր զնա և
ածիր։ և եթէ ոք աս
ատցէ զքեզ եթէ զի լու
ծանիր զյաւուանակդ՝
ասասցես եթէ տէր նոր
ամարդոյն։ և վաղ
վաղակի ատաքեցցէ
զնա այսր։

ՃԺԸ ոգան, և գտին ըստ
յաւուանակն կապեալ եալ
ատ դուրս արտաքոյ է
փողոցին, և լուծին զնա։

Եւ ամենք յորոց անդ
կային, ասեն ցնոսայ։
զի զորոնիր, զի լուծա
նիր զյաւուանակդ։

մր ղ մ մր ղ մ
ՃԺԹ մԼԲ մղ ՃԺԸ մԼԳ մԸ

Եւ ունոքաասեն ցնոսա
որպես ասացն յս̅ ։ և
թոյլ ետուն նոցայ ։

Ա ծեն զյաւանակն
առ յս̅ ։ և արկան են ի
վերա նորա զհանդեր
ձըս ։ և նստաւ ի վերա
նորայ ։

Ի ւբազումք զհան
դերձս իւրեանց տարա
ծանեին ի վերա ճանա
պարհ ին ։

Ի ւայլք ոստս ի ծառ
ոց հատանեին և արկա
նեին զճանապարհաւն ։

Ի ւորառաջինև զկը
նի երթային, աղաղակ
եին և ասեին ։ ովսան
նա բարձրելոյն ։ աւրհ

նեալ որ գասըդ յանուն
տ̅ն ։ աւրհնեալ թագ
աւ որու թիւնդ եկեալ
հաւր մերո դաւթի ։
խաղաղու թիւն յերկինս,
և փառք ի բարձունս ։

Ի ւեմուտ յե̅մ ի տաճ
արն յս̅, և հայեցաւ շու
րջ զամենեք ումբք ։ և
զի եր երեկոացեալ ժա
մն ։ ել ի բեթանիայ ։

Ի երկոյ տասան ի
ւ
քն հան
դերձ ։

ԼԳ

ԻԻ ՎԱՂԻՒՆ
ՄԻՆՉԴԵՌ ԵԼԱՆԵԻՆ

ի բեթանիայ քաղցեաւ ։

Ի ւետեն թզենիմի ի
բացուստ տերևալից ։

Եւեկն թէ գտանիցէ՛ ինչ
ի նմայ ։ Եւ իբրեւ եկն ի
նայ՝ ո՛չ ինչ եգիտ՛ բայց
միայն տերեւ՛ ։ զի ո՛չ
իսկեր ժամանակ թը
զուոյ ։

Պատասխանի՛ ետ և
ասէ ցնա ։ մի՛ եւ ոք
յաւ իտեան իքեն պը
տուղ կերիցէ ։

Եւ լսեին աշա կերտ
քըն նորայ ։

Ճիա ա Ի ա՛ն յեմ ։ Եմտեալ
իտաճարն, սկս աւ
հանել՛ զվաճառակա
նսն և զգնաւղսն որե
ին իտաճար ին ։ և զ
սեղանս հատավաճա
ռացն ցրուեա՛ց ։ և զա

Թոռս աղաւնեւ վաճա
ռացն կործան եա՛ց ։
Եւ ո՛չ թողոյր եթեղք ա
նա՛ւ թ ինչ անցուցանի
ցէ ընդ տաճարն ։

Եուսուցանէ՛ր զնոսա
եւասեր ։ գրեալ՛է, թէ
տունդիմ տո՛ւն աղաւ
թից կոչեսցի ամենայն
հեթանոսաց՝ և դուք
արարէք զդա այ՛ր ս
աւազակաց ։

Ճիբ ա Լուա՛ն քահանայ
ապետքն և դպիրք, և
խնդրեին թէ ո՞րպես
կորուսցեն զնայ ։
Բայց երկնչեին ինմա
նէ ։ զիամենայն ժո
ղովուրդն զարմացեալ

մր ղ յ մ
ճիա մլը խա մժա

մր ղ մ
ճիբ մլթ ձէ

եր ընդ ուսումն նորա ։

ՃԻԳ Ե ւիբրև երեկոյ լի
ներ, արտաքոյ քանըզ
քաղաքն եղանեն ին ։

Ե ւմինչ դեռ այգու
ցն առնովաւ անց ա
նեին, տեսին զԹզեն
ին ցամաք եալ յարմա
տւոց ։

Յ իշեաց պետր ոս
և ասեցնայ ։ ռաբբի
ահաւասիկ Թզեն ին
զորանիծեր, ցամա
քեցաւ ։

ՃԻԴ Պ ատասխանի ետ յս
և ասեն ցնոսա ։ Ե
Թե ունիցիք զհաւա
տանայ, ամենաս եմ
Ձեզ ։ որոք ասիցե լե

ռինս այսմիկ բարձիր
և անկիր ի ծով, և ոչ երկ
մըտիցե ի սրտի իւրում.
այլ հաւատասցե Թե
զորասեն լինի եղիցի
նմա զորինչ և ասիցե ։

ՃԻԵ Վ ասնայ սորիկ ասեմ
Ձեզ ։ ամենայն ինչ
վասնորոտ աղաւԹս ար
արեալ խնդրիցեք, և
հաւատայցեք Թե առ
նուցուք եղիցի Ձեզ ։

ՃԻԶ Ե ւյորժամ յաղաւԹս
կայցեք Թողուցուք
եԹե ունիցիք ինչ զու
մեք ։ զիւ հայրն Ձեր
որ յերկինսե, Թողցե
Ձեզ ըզ յանցանըս
Ձեր ։

մր մ
ՃԻԳ մԹե
ՃԻԴ

մր մ մ
ՃԻԵ ՃԻԸ ՃԼԳ ՃԼԵ ՃԾ, մԹԶ
ՃԻԶ

ԱՇԽԱՐՀԱՅՆ
ՓԱՌԱՏԵՍ։ ԵՒ ՈՉ
ՈՒՐԵՔ ԻՍԱՀԱՐԻՆ
ՐՈՎԳՆԱՅՐ ՅՒՍ, ՓԱՌԱՏ-
ՆԱ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՔԻՆ
ԵՒ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՔԸ, ԵՒ ԱՌ
ԱՆՑՆԱ։ ՈՐՈՎՀԵՒ ԽՐԽԱ
ՆՈՒ ՀԱՅԹԸ ԱՌՆԵՍ ՀԱՅՑ։
ԵՒՈՎՀԵՍ ՔԵԶ ՀԻՇԽԱՆ
ՈՒ ՀԱՅՒՆՔ ՀԱՅՑ։

ԱՌԱՍԽԱՆԻՆ ԵՒՈՅՍ
ԱՍԱՑ ՅՆՈՍԱ։ ՀԱՐ
ՅԻՍ ԵՒԵՍՂ ՀԵՍ ԲԱՆՍԻ՝
ՍՈՒՏԸ ԻՆՁ ՊԱՏԱՍԽԱ
ՆԻ։ ԵՒԵՍ ԱՍԱՑԻՍ
ՀԵՍ ՈՐՈՎՀԵՍԱՆՈՒՀԱՅ
ԱՌՆԵՄ ՀԱՅՍ։

ԿՐՈՍՈՒ-ՀԱՅՈՒՆԿՅՈՎ
ՀԱՅՆՈՒ՝ ՅԵՐԿՆԻՑ ԵՐԻ

ԵՊ

ՀԱՅԹԸ ԻՄԱՐԴԿԱՆԻ, ՍՈՍՔ
ԻՆՁ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ։

ՈՐՀԵՒԻՆ ԸՆԴ ՄԻ
ՄԵԱՆՍ ԵԱՍԵԻՆ։ ՀԱՀ
ԱՍԵՄՔ ԵՒՀԱՀ ՅԵՐԿՆ ԷՑ
ԱՍԷ ՅՄԵՂ, ԻՍԿԸՆԴԷՐ
ՈՉՀԱՍԱՍԱՑԷՔ ՆՄԱՅ։
ԱՅԼ ԵՒՀԱՀ ԱՍԵՄՔ ԵՒՀԱՀ
ԻՄԱՐԴԿԱՆԻ՝ ԵՐԿՆՉԻՄՔ
ԻՒ ԺՈՂՈՎՐԴԵՆԷՆ, ՀԻՆԱ
ՄԵՆԵՔԻՆ ՊՀՈՏԵԻՆ ՀՅՈՎ
ՀԱՆՆԵԱ ՀԱՀ ՄԱՐԴԱ
ՐԻՀ ԵՐ։

ԱՌԱՍԽԱՆԻՆԵՍՈՒՆ ԵՒ
ԱՍԵՆՑՅՍ, ՀՂԳԱՍԵՄՔ։
ԻՅՍ ԵՒ ՆՈՅԱ ԱՊԱՍ
ԱՍԽԱՆԻՆ ԵԱՍԵ։ ԵՒՈՉ
ԵՒ ԱՍԵՄ ՀԵՂ ՈՐՈՎ ԷՀ
ԻՍԱՆՈՒ-ՀԱՅԱՍՆԵՄՔՀԱՅՍ։

ՃԻԸ
Բ

Եւ սկսաւ խաւսել՛ընդ
նոսա առակաւք եւասէ։
Այրմի անկեա՛ց այ
գի։ եա՛ծ շուրջ զնո
վաւ ցանկ։ եւ գո՛ւփ
հընծան փորեաց։ եւ
շինեա՛ց աշտարակ։
եւ ետ՛ զնա ցմշակս, եւ
գնա՛ց իտա՛ր աշխարհ։
Եւ առաքեա՛ց առ մը
շակսն ի ժամանակ ի
ծառայմի, զի իմշակ
ացանտի առցե՛ ի պտ
ղւոյ այգւոյն։
Եւ նոցա կալ եալ
գա՛ն հարին զնա, եւ ար
ձակ եցին ու՛ն այն։
Եւ արձեալ առա
քեա՛ց առնոսա այլ

ծառայ։ եւ զնա՛ կառ
ափնատ եցին. եւ արձա
կեցին անարգեալ։
Եւ դարձեալ այլ առ
աքեաց, եւ զնա՛ սպան
ին։
Եւ զբազո՛ւմս այլս,
զոմանս հարկան եին,
եւ զոմանս սպանանեին։
Ապարդի՛ միեր իւր
սիրելի՝ զնա՛ առաք
եաց առնոսա յետոյ
եւասէ։ Թերեւս ամ
աչեսցե՛ն յորդւոյ ա
տի իմմէ։
Իսկ մշակքն իբրեւ
տեսին զնա Թեգա
ասե՛ն ցմիմեանս։
սայ՛է ժառանկն։ եկ
այք սպանցո՛ւք զսայ

և մեր՝ լիցի ժառանգու
թիւնն: Եւ կալեալ սպ
անին զնա և հանին զնա
արտաքոյ այգւոյն:
Արդ զինչ արաս
ցէ տր այգւոյն: եկ
եսցէ և կորուսցէ զմ
շակսն: և տացէ զայ
գին այլոց:
Ոչ զգիրս զայս ն
էք ընթերցեալ ձեր.
թէ վէմն զոր անարգե
ցին շինողքն՝ նա
եղև գլուխ անկեան:
ի տէ եղև այս՝ և է սք
անչելի յաչս մեր:
ճկթ
ա
Եւ խնդրէին զնա
ունել: և երկեան ի
ժողովրդենէն՝ զի
գիտացին թէ առ նո
սա ասաց զառակն:
և թողեալ զնա գնա
ցին:
ճկ
բ
Առաքեն առ նա
զոմանս ի փարիսեցւոց
և ի հերովդիանոսաց՝ ո
րսասցեն զնա բանիւ
ք:
Եկեալ նոքա ասեն
ցնա: վարդապետ գիտեմք զի
ճշմարիտ ես; և ոչ ինչ
փոյթ քեզ զումեքէ:
զի ոչ հայիս յերես մարդ
կան՝ այլ ճշմարտու
թեամբ զճանապարհն Աս
տուծոյ ուսուցանես:

Մտ ՃՂԹ — Ղկ ՄԺԲ ՄԺԳ ՄԿԱ — Յհ ՃԶ ՃԺ — Մր ՃԿ
Մտ ՃԼ — Ղկ ՄԿԴ — Մր ՃԿԳ

ԷԳ

[Ա]րդ՝ ասա մեզ՝ ար
ժան է հարկս տալ կայ
սեր, Թէ ոչ: տացուք՞
եթէ ոչ տացուք:
[Ն]ա գիտաց զկեղ
ծաւորութիւն նոցա:
[Ա]սէ ցնոսայ՝ զի՞
փորձէք զիս կեղծաւ
որք: ցուցէք ինձ դահ
եկան մի զի տեսից:
[Ն]ոքա բերին:
[Ա]սէ ցնոսա՝ զո՞րն
պատկեր այս կամ գիր:
[Ն]ոքա ասեն ցնայ՝
կայսեր:
[Պ]ատասխանի ետ յիս
ուս ցնոսա: եթէ
ապա տուք՝ զկայսերն՝
կայսեր: և զա՜ծ՝ ա՜ծոյ:

[Ի] ողորմութեանն ընդունա:

[Մ]ԱՏՈՒՑԵԱԼ ՈՄԱՆՔ
ՍԱԴՈՒԿԵՑԵՑՆ
որ ասեն Թէ չիք յա
րութիւն: Հար
ցանէին զնա և ասէ
ին, վարդապետ՝ մով
սէս գրեաց մեզ՝ եթէ
ուրուք եղբայր մեռա
նիցի, և Թողուցու կին,
և որդի ոչ Թողուցու՝
զի առցէ եղբայր նո
րա զկին նորա, և յա
րուսցէ զաւակ եղբ
աւր իւրում:
[Ե]ւթն եղբարք
էին. Եւ առաջինն առ կին, և
մեռաւ, անորդի եթող զա-

ակ ։ և երկրորդն ա՛ռ
զնոյն և մեռաւ, և ոչ
նա՛ եթող զաւակ ։ նոյն
պես և երրո՛րդն ա՛ռ ըզ
նոյն, և խաւթանեքի՛ն
իսկ՝ և ո՛չ թողին զաւակ ։
Յետամենեցուն մեռ
ա՛ւ և կինն ։ արդ՝ ի
յարութեանն յորժամ
յառնիցեն՝ ոյ՞ր ի նոց
անէ լինիցի կինն, զի
խաւթանեքի՛ն կալա՛ն
ըզնա կին ։

Պատասխան ի՛ ետ յ՞ս
և ասէ ցնոսա ։ ո՞չ
վասնայդ որիկ իսկ մո
լորեա՛լ եք ։ զի ո՛չ գի
տէք զգիրս, և ո՛չ ըզզաւ
րութիւն ա՞ց ։

Զի յորժամ իմեռելո՛ց յար
իցեն՝ ո՛չ արք կանայս առն
են, և ո՛չ կանայք արանց լի
նին ։ այլ իբրև զհրեշտա՛կս ի
ցեն որ յերկինսն են ։

Այլ վասն յարութեան
մեռելոց զի յառնեն՝ ո՞չ ից է
ընթերցեալ ձեր իգիրսն մով
սեսի, ի մորենւոջն որպես ասա
ց ցնա ա՞ծ ։ ես՛ եմասէ ա՞ծ
աբրահամու, և ա՞ծ իսահակա.
և ա՞ծ յակովբա ։ և ո՛չ է ա՞ծ մե
ռելոց՝ այլ կենդանեա՛ց ։ և
արդ դուք յո՛յժ մոլորեա՛լ եք ։

Ամատուցեալ միոմն ի դպ
րացն՝ լսեր՛ նոցա մինչ վիճ
եինն ։ իբրև ետես թէ բարի
ո՛ք ետ նոցա զպատասխան ին՝
ե հարց ցնա և ասէ ։ ո՞ր պատ

մր մ
ճլա միդ

ուիրանէ առաջին ։
Եւ յս ասէ ցնա ։ առաջին
քան զամենայն, լուր իէլ ։
տր ած մեր՝ տր մի է ։ և սի
րեսցես զտր ածքո յամե
նայն սրտէ քումմէ, յա
մենայն անձնէ քումմէ,
յամենայն մտաց քոց ,
յամենայն զաւրութե
նէ քումմէ ։ այսէ առա
ջին պատուիրան ։
Եւ երկրորդն՝ նման
սմին ։ սիրեսցես զըն
կերքո իբրև զանձնքո ։
Մեծ քան զսոսա այլ
պատուիրան ոչ գոյ ։
ձլէ ժ Ասէ ցնա դպիրն՝ բա
րւոք է վարդապետ ։ ճշ
մարտութեամբ ասացեր

մր
ձլէ

թէ մի է ած, և ոչ գոյ
այլ բաց ի նմանէ ։
և սիրել զնա յամե
նայն սրտէ, յամեն
այն զաւրութենէ,
յամենայն մտաց ։
Եւ սիրել զընկերն
իբրև զանձն ․ առա
ւել է քան զողջա
կէզս և զզոհս ։
Եւ տեսեալ յսի թէ
իմաստութեամբ ետ
զպատասխանին՝
ասէ ցնա ։ չես հե
ռի յարքայութե
նէն այ ։
ձլգ ե Եւ ոչ ոք իշխէր
ինչ հարցանել ցն
նայ ։

մր ղ մ
ձլգ մխդ մխղ

Իա ,

ԱՍՐԱՄԱՅԱՇՆ

ձյն բ ՈՐՁՈՒ ԵՒԱՍԵԱՆ

[Ի]նչ ուսուցանն էր ի
սաղմոսարին : զխաւոր-
սեն դպիրքն եւ թէ
քսն որդի դաւթին:
եւ ինքն դաւիթ հոգւ-
ոյն սրբով ասէ , ա
սաց տր ցտր իմ, նի
ստ ընդ աջմէ իմմէ,
մինչեւ եդից զթշն ա
միսքո պատուան-
դան ոտից քոց : ասու-
եթէ ինքն իսկ դաւ-
իթ զնա տր կոչէ
զխաւոր իւր եւ որդի նորա:

[Ի] րպայոիմ ծովով
ուրտոյ լսեր նման քաղ
ցըր ու թեամբ ::

ձյն է բ դասակք ուսուցանն
եղով իմաւոր աշակերտ-
թեանն իւրում : զօրու
թիւնք իւրայոց անուն,
որ կային իշխանութեր
ձա երկեղիս ջրջեղ:
զնասա ողջոյնս խնդու-
րեն իւրոց պարանոց:
եւ զնասա ալթոռս է
ծովով ուրոս : եւըդ
պահսա զլուխս յընթ
րիս : որ ուսոհն ըղ
սոսնա այրեալ պատ
ճառ անոսոք յերկա
րեալ զատոյ թեն:
զեաւ աւեն կա դաս
սասասնա ընկալցին::

խոսս ձյն բ [Ա]այր յմ ընդ դեմ
պանձամսկին, ոհաս

մր ձյր   ղ մխեւ.   մ մխէ

մր ձյէ ձյղ   ղ ձյէ մխղ մխէ   մ մխթ

ներ թէ զիա՞րդ ժողով
ուրդն արկաներ պղինծ
և գանձանակն ։ և քա
զո՛ւմ մեծատունք ար
կին բազո՛ւմ ինչ ։

Եկն այրի՛մի, և ա՛րկ
երկու՛ս լումայս ։ որ է
նաքարա կի՛տ մի ։

Ուկոչեցեալ առ ին
քն զաշակերտանիւր
ասէ՛ ցնոսա ։ ամէն
ասեմ՛ ձեզ ։ զիայրին
այն տառապեալ՝ շա՛տ
արկ քան զամէն ե
սեան որարկ ին ի
գանձանակն ։ քան
զիամենեքին յաւ ել
որդա՛ց իւրեանց ար
կին ։ այլնա՝ ի չքաւ

որու թենէ՛ իւրմէ ։
զամենայն ինչ զոր ու
ներ արկ ։ գոյիւ՛չափ
ըզկեանս իւր ։

ՃԼԷ Է

ԻՅԵԼԱՆԵԼՆՈ
ՐԱ ԻՐԱՃԱՐԷՆ ։ ԱՍԷ

ցնա մի յաշակերտացն
նորա ։ վարդապետ՝
տե՛ս որպիսի՛ են քա
րինքս, և որպիս ի՛
շինըւ ածք ։

Պատասխանի՛ ետ
նըմա յ՝ս և ասէ ։ տէ
սանեք՛ զայդ ամեն
այն շինըւածս՝ ։ ա
մէ՛նասեմ ձեզ ։ եթէ
ո՛չ թողցիայդր քա՛ր
ի քարի վերայ որոչ
քակտ եսցի ։

մր ղ մ
ճլէ մլէ միսը միսբ

խա

ճլբ Եւ մինչ նստէր նա
ի լերին ձիթենեաց
յանդիման տաճա
րին՝ հարցանէին
զնա առանձինն՝
պետրոս, եւ յակոբոս,
յովհաննէս, եւ անդ
րէաս։ ասա՛ մեզ՝
երբ լինիցին այդ, եւ
զինչ նշան իցէ յոր
ժամ կատարելոց ի
ցէ այդ ամենայն։
Պատասխանի ետ նո
յս̄ եւ սկսաւ ցնոսա։
զգո՛յշ կացէք՝ մի՛ ոք
զձեզ խաբեսցէ։
Զի բազումք եկեսցեն
յանուն իմ եւ ա
սասցեն՝ թէ ես եմ, եւ
զբազումս մոլորե
ցուցանիցեն։
Այլ յորժամ լսիցէք
պատերազմունս, եւ զ
համբաւս պատերազ
մաց՝ մի՛ խռովիցիք.
զի պարտ է լինել՝ բայց
չեւ է կատարած։
Զի յարիցէ ազգ
յազգի վերայ։ եւ թա
գաւորութիւն ի թա
գաւորութեան վերայ։
եւ եղիցին շարժմունք
ի տեղիս տեղիս։ սովք,
եւ սրածութիւնք, եւ
խռովութիւնք։ այլ
այն ամենայն սկիզբն
են երկանց։
ճլգ Եւ զձեզ իսկ մատնես

մր ճլբ | ղ մխթ | մ մկգ

մր ճլգ | ղ մծ | յ ճխա ճխղ | մ չէ մկդ

ցեն յատեանս ։ Եւ ժո
ղով ուրդս տանջ իցէք ։
Եւ առաջի դատաւորաց
Եւ Թագաւորաց կայ
ցէք վասն իմ, իվկայ
ութի նոցա եամ ե
նայն հեթանոսաց ։

Ճիս զ Բայց նախ պարտէ
աւետարանիս քարոզել ։

Ճիսա բ Այլ յորժամ տա
նիցին զձեզ մատնել
մի յառաջագոյն հո
գայցէք ։ Եմի զմը
տաւ ածիցէք Թեզինչ
խաւսիցիք ։ այլ որ
ինչ տացի ձեզ ի ժա
մուն յայնմիկ զայն
խաւսիցիք ։ զի ոչ դուք
իցէք որ խաւսիցիքն ։

այլ հոգին սուրբ ։

Մատն եսցէ եղբայր
զեղբայր իմահ ։ Եւ
հայր զորդի ։ Եյառ
նիցեն որդիք իվերա
հարց Եւ սպանանի
ցեն զնոսա ։ Եւ եղիջ
իք ատեցեալք յամե
նեցունց վասն անու
ան իմոյ ։

Այլ որ համբերեսցէ
իսպառ նա կեցցէ ։

Ճիսբ զ Բ Բ յորժամ տես ա
նիցէք զպղծութիւն
աւերածին զի կայցէ
իտեղւոջ ուր չիցէ ար
ժան որըն Թեռնուն
իմիտ առցէ ։

Ճիսգ բ Յայն ժամ որիհրէ

մր	ղ	մ	մր	ղ	մ
ճիս		միսզ	ճիսբ		միսէ
ճիսա	ճիսը մ̄ծա	ձը	ճիսգ	մ̄թ մ̄ծգ	միսը

աստանի՛ ի ցեն՝ փախ
ի ցեն՛ ի լերի՛նս ։ և որ ի
վերա՛ տանեացն ի ցե՛,
մի՛ ի ջցե՛ ի տուն ։ և մի՛
մըտցե՛ առ՛նուլ ինչ ի
տանե՛ ի ւրմե՛ ։ և որ
յագարակի՛ն ի ցե՛՝ մի՛
դարձցի յետս առնուլ
զձ որձս ի ւր ։

Ճիւդ Բ Բայց վա՛յ ի ցե՛ յը
ղեաց և ստընտըւաց
յաւուրսն յայն ոսիկ ։

Ճիւե Ղ Յաղա՛ւթս կայցեք՝
զի մի՛ ձմերայնի լի
նիցի այն ։

Ճիւզ Բ Եղիցի՛ն աւուրքնայ
նոքիկ նեղութեանց՝
որպիսի ո՛չ եղեն երբեք
այնպիսիք իսկ զբանե

արարածոց մի՛նչև ցայ
ժմ ։ և մի՛ այլ լիցին ։

Ճիւե Ղ Եւ եթե ո՛չ եր կարճ
եալ այ զաւուրսն զայ
նոսիկ վասն ընդր եղ բա՛ռնալ
ոցն ի ւրոց՝ ո՛չ ապր եր
ամենայն մարմին ։

Այլ վասն ընդր ե
լո՛ցն զորս ընդր եաց
ած՝ կարճեա՛ց զաւ
ուրսն զայն ոսիկ ։

Ճիւը Բ Յայն ժամ եթե ոք
ասիցե ցձեզ եթե
ահա՛ւ ասիկե քսն՝
կամ ա՛ւանիկ՝ մի՛
հաւատայցեք ։

Ճիւթ Ղ Զի յարիցեն սու
տ քրիստոսք և սուտ
մարգարեք ։ և տացեն

մր	ղ	մ	մր	ղ	մ
Ճիւդ	մծդ	միւթ	Ճիւե		մծբ
Ճիւե		մծ	Ճիւը	մդ	մծգ
Ճիւզ	մծե	մծա	Ճիւթ		մծդ

նըշանս եարըւ եստս ։
առ իմոլ որեցուցանե
լոյ՝ Թե հնար ինչ իցե
եզընդր եալսն ։

Բայց դուք զգոյշ
լերուք ։ ահաւասիկ
յառաջագոյն ասացի
ձեզ զամ ենայն ։

ճծ
Ա Յլ յաւուրսն յայ
նոսիկ՝ յետ՝ նեղու Թեն
այնորիկ՝ արեգակն
խաւար եսցի՝ ։ Եւ լու
սին ոչ տացե զլոյսիւր ։
Եւ աստ եղք յերկն ից
Թաւ Թափեսցին ։ Եւ
զաւր ու Թիւնք յերկի
նըս շարժեսցին ։

ճծա
Բ Ույայն ժամ տեսցեն
զորդի մարդո եկեալ

ամբովք եզաւրու Թեբ
եփառաւք բազմաւք ։

Բ Ույայն ժամ առաքես
ցե՝ զհրեշտակս իւր ։ Եւ
ժողով եսցեն զընտ ր
եալս իւր ի չորից հող
մոց ։ ի ծագաց երկրի
մինչ եւ ի ծագս երկնից ։

Բ Այց դուք ի Թզենւ
ոյ անտի ուսջիք զառ
ակն ։ յորժամ տակաւ
ոստքն նորա կակղա
նայցեն, եւ տերեւ՝ ար
ձակիցի ինմայ՝ գի
տեք Թե մերձ ե ամառն ։

Ն ոյնպես եւ դուք յոր
ժամ տեսան իցեք զայս
ամենայն եղեալ՝ գիտ
ասջիք Թե մերձ եւ իդուրս ։

մր	ղ	մ
ճծ	մծե	մծը
ճծա	մծը	մծթ

մեղասեմ Հեղ։
Թեռչ անց ցե ազգասայս։
մինչ և այս ամենայնեղին։
ցե։
ոկինը Հեղոկեր։
անց ցեն։ Հբանը համ
ոչ անցան եցեն։
Խաչ
յլվան աս ոսր դ
այնորիկ Հ ցեամ։ ոչ
ողբ գիտե։ ոչ հրեշտ
ակը յեռկենա Հոչորդե՝
բայց հայր միայն։
գոյչ եղեղոտբ։
սկեցեր Հ կացեր յաղ
աս Թս։ զիտոչ գիտեր
երբ ժամանակն եցե։
ոսկեա այր մի գնա
ցեալ խոսր աշխարհ։
Թողու ցոր զատուներ։
Հատցե ծատայ եցեր

մեղասեմ։ աս Թոչ դ
կաց եր։

մեղ Հեղ։
Թեռչ անց ցե ազգասայս։
մինչ և այս ամենայնեղին։
ոկինը Հեղոկեր։
անց ցեն։ Հբանը համ
ոչ անցան եցեն։
յլվան աս ոսր դ
այնորիկ Հ ցեամ։ ոչ
ողբ գիտե։ ոչ հրեշտ
ակը յեռկենա Հոչորդե՝
բայց հայր միայն։
գոյչ եղեղոտբ։
սկեցեր Հ կացեր յաղ
աս Թս։ զիտոչ գիտեր
երբ ժամանակն եցե։
ոսկեա այր մի գնա
ցեալ խոսր աշխարհ։
Թողու ցոր զատուներ։
Հատցե ծատայ եցեր

Թոց իշխանոս Թիւն,
և իսկա քանչ իսր կգոր
ծ իր։ Հոգոնա պան ին
պատրուեր տայ ցե զի
ար Թոն լին եցի։

գոր ար Թոն
կայեր։ զիտոչ գիտեր
երբ տր տանն գայցե։
յերեկոր եայ։ եթե ի
մեզ գիշերն։ եթե ի
հատ ատ ատ է։ եթե
ընդ ատ ատ ատ ըս։
գոր ցե եկեալ յանկար
ծակի գտանի եցե ըզ
Հեղ իբոն։

այց զոր Հեղդ
ատեմ, ամենեցուն
ատեմ։ ար Թոն
կաց եր։

մր ղ մ
ՀԾԵ ՀԾՂ ՄԿԳ

մր ղ մ
մկ
մկգ
ՀԾԳ
ՀԾԴ ՄԻԸ

ԵՒ ԲԱՂԱՐՁԱԿԵՐ Ք

յետ երկուց աւուրց։

Օ նդրեին քահա
նայ ապետքն և դը
պիրք՝ թէ զի ա՞րդ
զնա նենգու թեամբ
կալեալ սպանան ի
ցեն։ բայ ցասէին
թէ մի՛ իտաւնի աստ
զի մի՛ խռովու թիւն
լինիցի ի ժողովրդեան։

խոդ

Ւմինչեր՛ իբեթա՛
նիայ, իտա՛ն սիմովնի
բորոտի բազմեալ՝
ե՛կն կին մի որուներ
շիշ՛ իւղոյ, նարդեան
ազնըւ ի՛, մեծագնոյ։
և բեկեալ զշիշն եցեղ

ի վերա գլխոյ նորա։

Ւաշակերտքն ըզ
չարեին և ասեին
ընդէ՞ր եղև կորուստ
իւղոյդ այդ որիկ։
մա՛րթեր զա՛յդ իւղ
վաճառել, աւել ի՛
քան զերեք հարիւր
դահեկանի և տա՛լաղ
քատաց։ և զայրան
այ ի՛ն նմա յոյժ։

Ւյ՞ն ասէ՛ ցնոսա։
թոյ՛լ տուք դմայ՝ զի՞
աշխատ՛ առնեք։ զի
գործ մի բարի՛ գոր
ծեաց դա յիս։

Յամենայ՛ն ժամ
զաղքատս ընդ ձեզ
ունիք։ և յորժամ կա

միք՝ կարաւ՛ղեք առն
ել նոցա բարիս ։ այլ
զիս ո՛չ յամենայն ժամ
ընդ ձեզ ունիք ։

ՃԾԹ Բ այ՝ զորուն ե՛ր
արար ։ յառաջ ա
գոյն խընգեաց զմար
մինիմ ինշանպատ ա
նաց ։

Ամե՛ն ասեմ ձեզ ։
ուրև քարոզ եսցի՛աւ ե
տարանս այս ընդամե
նայն աշխարհ ։ և զոր
արա՛ր ըդ դա, խաւսես
ցի՛ վասն յիշատ ակի
դորայ ։

ՃԿ Ե ւյո՛ւդա սկարիո՛վ
տացի, մի յերկո տասա
նիցն՝ գնա՛ցառ քա

հանայապետսն զի
մատնեսցե՛ զնա նոցա ։

Ն ոքայ իբրև լրւան՝
խընդացի՛ն ։ և խո ս
տացան տա՛լ նըմ այ
արծ աթ ։ և խնդրեր
զիա՛րդ պարապ ով
մատնեսցե զնա ։

ԽԵ Ե ւյառաջ նո՛ւմ աւ
ուր բաղարջ ակերացն
յորժամ ըզ զատ ի՛կն
զենոյ ին ։ ասե՛ն ցնա
աշակերտքն ։ ո՞ւր
կամիս՝ երթից ուք
պատր աստ եսցո՛ւք
զի կերիցես զ զատիկն ։

Ե ւառաքե երկու ս
յաշակերտացն և ասե
ցնոսա, երթայ՛ք իքաղ
աք ։

ասացն հոգաս։ և պատ-
ուասուեցեալ ինն ըզ զատ էին։

։Երբոլ երեկոյ եղև՝
զայլ երկու տասանեալքն
հանդերձ։

։Երբոլ բաղմեցան
և ուտեն ուտէին՝ ասէ
ցնոսա յս։ ամէն
ասեմ ձեզ։ զի մի ոմն
ի ձեզանէ մատնելոց է
զիս։ ուրուտէ իսկ
ընդ իս։

։Հոգբա սկսան տրտ-
մել և ասել՝ մի ըստ մի՞ն
զե։ մի՞ թէ ես եմ Էցեմ.
և մի՞ն մի՞ թէ ես եմ Էցեմ։

։Ապատասխան ի
ետ և ասէ ցնոսա։ մի՞
յերկոսն տասանեալ Էցէ՞ որ

և երբոլ մատնէ Էցէ՞ ի
բաղաքն՝ պատուհ ես
ցե՛ ձեզ այր մի՝ որ սահ
ման ի՞ զոր յոյսն ուտէ Էցէ։ ասա
թանն՝ զի՞ ես հորոյ։ և
յոր տունն մատնէ Էցե՝
ասասցէք ցտանտուտերն։
վարդապետն ասէ՝ ուր
են էլիավանքն ուրուշ
ա կերուսաղէմ ուսուցի
ցեմ ըզ զատ էկն։ և
նա ցուցցէ ձեզ վերն
նատուռնմի մեծ զարդ
դարեալ՝ անդ պատ-
րաստ եալ էք մեզ։

։Գնացեալ էին պատ-
ուասուեալ աշակերտքն
հորոյ։ եկին ի քաղաք
աքն։ գտին զոր ասաց
նոցա։ և պատ-
րաստեցին զատ էկն։

։Երբոլ երեկոյ եղև՝
զայլ երկու տասանեալքն
հանդերձ։

։Երբոլ բաղմեցան
և ուտեն ուտէին՝ ասէ
ցնոսա յս։ ամէն
ասեմ ձեզ։ զի մի ոմն
ի ձեզանէ մատնելոց է
զիս։ ուրուտէ իսկ
ընդ իս։

։Հոգբա սկսան տրտ-
մել և ասել՝ մի՞ ըստ մի՞ն
զե։ մի՞ թէ ես եմ Էցեմ.
և մի՞ն մի՞ թէ ես եմ Էցեմ։

։Ապատասխան ի
ետ և ասէ ցնոսա։ մի՞
յերկոսն տասանեալ Էցէ՞ որ

մր	ղ	յ	ն
ՀԿա		ՀԲ ՀԿա	ՄՁ
ՀԿԲ	ՄԿԹ	ՀԿԲ	ՄՁ
ՀԿԳ	ՄԿԸ		ՄՁա

մխեաց ընդ իս ի սկա-
ւառակըս ։

Այլ որդի մարդոյ
երթայ որպէս և գրեալ
է վասն նորա ։ Բայց
վայ է մարդոյն այն
միկ յորոյ ձեռն որդի,
մարդոյ մատնեսցի ։

ՃԿԴ Բ Լաւ էր նմա թէ չէր
իսկ ծնեալ մարդն այն ։

ՃԿԵ Ա Եւ մինչդեռ ուտէին,
առեալ Յս հաց՝ օրհ
նեաց ։ եբեկ՝ և ետ
նոցա և ասէ ։ առէք՝
այս է մարմին իմ ։

ՃԿԶ Ա Եւ առեալ բաժակ՝
գոհացաւ և ետ նոցա ։
և արբին ի նմանէ ամ
ենեքին ։ և ասէ ցնոսա ։

Այս է արիւն իմ նո
րոյ ուխտի, որ փոխան
ակ բազմաց հեղու ։

Ամէն ասեմ ձեզ ։
թէ ոչ ևս յաւելից ըմպել
ի բերոյ որթոյ, մինչև
ցաւուրն յայն յորժամ ար
բից զնա նոր յարքայ
ութեանն այ ։

ՃԿԷ Բ Եւ գոհացեալ՝ ելին ի
լեառն ձիթ
ենեաց ։

ՃԿԸ Բ Ի ԱՒՐ: ՏՆԱՄԱՑԻ
ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԳՈՅՑ

ասէ ցնոսա, ամենեքեան
գայթակղեսջիք յայսմ
ամ գիշերի ։

ՃԿԹ Բ Զի գրեալ է թէ հա
րից զհովիւն, և ոչ
խարքն ցրուեսցին ։

Մր	Ղ	Յ	Մ
ՃԿԴ			ՄՁԲ
ՃԿԵ	ՄԿԶ	ԺԵ ԿԴ ԿԵ ԿԶ ԿԷ	ՄՁԳ
ՃԿԶ			ՄՁԴ

Մր	Ղ	Մ
ՃԿԷ		ՄՁԵ
ՃԿԸ	ՄՀԸ	ՄՁԶ
ՃԿԹ		ՄՁԸ

Այլ յետ յար ու
թեանն իմոյ · յառաջ
ցից քանզ ձեզ իգալիլ ։
Պատասխ անի ետ
պետրոս և ասեցնա ։
Թէ պետ և ամենեք ին
գայթագղ եսցին ։
այլես ոչ ։
Ասէ ցնա յս · ա
մենաս եմ քեզ ։ Թէ
դու իսկ յայսմ գիշերի
մինչ չև հաւու խաւ
սեալ իցէ երիցս ուր
ասցիս զիս ։
Իսկ պետրոս առաւ
ել և ա պնդեր և ասեր ։
եթէ մեռանել և հա
սան իցէ ընդ քեզ · ըզ
քեզ ոչ ուրաց այց ։

Ղոյնպես և ամենեք
քեան ասեին ։
Գան իգեաւղ մի,
որում անուներ գի
սամանի ։
Եւասէ ցաշակերտն ։
Նըստարուք աստ, մի
նչ եսյաղաւթսկացից ։
Եւառնու ընդ իւր
զպետրոս, և զյակով
բոս, և զյովհաննես ։
և սկսաւ տխրել և ցոգալ ։
Յայն ժամ ասէ ցնո
սայ ։ տրտում է անձ
նիմ մինչև իմահ ։
մնացէք աստ և արթ
ուն կացէք ։
Եւ մատուցեալ սակ
աւ իկմի յառաջ · ան

մր	ղ	յ	մ
ճհ	մշե	ճիզ	մձթ
ճշա			մղ

մր	ղ	յ	մ
ճհբ	մհթ	ճծղ	մղա
ճհգ		ճե	մղբ
ճշդ			մղգ
ճշե	մշա		մղդ

գա՛ւ իվերայ երեսաց
իւրոց յերկիր և կայր
յաղաւթս ։ զի եթէ
հընար՛ ինչ իցէ՛ անց
ցէ՛ ինմանէ ժամն ։
Եւասէ, աբբա՝ ցայ՛ր ։
ամենայ՛ն ինչ քեզ հը
նարաւոր՛է ։ անցո՛յ
զբաժակսզայս յինէն ։
Բայց ո՛չ որպէս ես
կամիմ, այլ որպէս
դո՛ւ կամ իս ։
Եւ գա՛յ գտան է
զնոսա զի ննջէին ։
Ասէ՛ ցպետ՛րոս ։
սիմոն՝ նընջ ե՞ս ։
ո՛չ կարացեր ժամ մի
արթուն կալ ։
Արթո՛ւն կացէք

և աղաւ թեցէք, զի
մի՛ մտջիք իփորձ ու
թիւն ։
Ոգիս յաւժար՛է ։
բայց մարմինս տկա՛ր ։
Եւ դարձ եա՛լ չոգ
աւ՝ եկաց յաղաւթս
և զնո՛յն բանսասաց ։
Դարձա՛ւ միւս ան
գամ անդրէն, և եգի՛տ
զնոսա իքուն ։ քան
զիեին աչք նոցա ծա
նրացեալ՝ և ո՛չ գի
տէին թեզ ինչ պատ
ասխանի տայ ցեննմա ։
Գա՛ց երրորդ ան գ
ամ և ասէ ցնոս այ՝
նընջեցէ՛ք այսու հէ
տև և ցանգերուք՛ զի

մր ղ յ մ
ճցզ մձբ խբծե մղդ
ճցե մձ մձդ

մր յ մ
ճհը հ մղզ
ճհթ մղը

հասանէ վախճան ։

ՃՀ Գ Եկն ժամ, եւ ահա մատնի որդի մարդոյ ի ձեռս մեղաւորաց ։

Արիք գնասցուք ։ զի ահաւասիկ մերձեցաւ որ մատնելոցն է զիս ։

ՃՀա Գ Եւ մինչդեռ նա զայն խօսէր՝ գայ յուդա սկարիովտացի մի յերկոտասանիցն ։ եւ ընդ նմա ամբոխ սուսերօք եւ բրօք ի քահանայապետից եւ ի դպրաց եւ ի ծերոց ։

ՃՀբ Բ Տուեալ էր նշան մատնչին նոցա եւ ասէր՝ ընդ որում ես համբուրեցից՝ նա է ։ կալջիք զնա եւ տարջիք զգուշութեամբ ։

Եւ եկեալ մատուցեալ վաղվաղակի առ նա ասէ, ռաբբի ռաբբի ։ եւ համբուրեաց զնա ։

Եւ նոքա արկին ի նա ձեռս, եւ կալան զնա ։

ՃՀԴ Գ Եւ մի ոմն յայնցանէ որ շուրջն կային, հանեալ սուր եհար զծառայ քահանայապետին ։ եւ ի բաց եհատ զունկն նորա ։

ՃՀԳ Գ Պատասխանի ետ յս եւ ասէ ցնոսա ։ իբրեւ ի վերայ աւազակի ելէք սուսերօք եւ

Մր	Ղ	Յ	Մ
ՃՀ		ՃԴ	ՄՂԹ
ՃՀա	ՄՀԵ	ՀԹ ՃԾԸ	Յ
ՃՀբ	ՄՀՂ		Յա

Մր	Ղ	Յ	Մ
ՃՀԴ	ՄՀԵ	ՃԿ	ՅԲ
ՃՀԳ	ՄՀԹ	ՃԿ	ՅԳ

բրրաւք ունել զիս:
հան ապազ առ ձեզէ
ի և ուսուցանէ ի հաս
ճար ին, և ոչ կալ ար
ուք զիս: այլ զի լրց
ցին գիրք մարգարէիցն:

ՃՃԵ Յայն ժամ թող ին
զնա աշակերտքն ամ
ենեքին և փախ եան:

ՃՃԶ Ուոմն երի տասարդ
զհետ երթայր նորա,
արկեալ զիւրև կտաւ
մի իմերկուց: ունե
ին զնա երի տասարդ
քն. և նորա թող եալ
զկտաւն փախ եաւ
մերկ ինոցանէ:

ՃՃԵ Ուտարան զյս առ
քահանայապետ ըն

մր	ղ	յ	մ
ՃՃԵ			
ՃՃԿ			
ՃՃԵ	մղ	ՃԿԲ ՃԼԴ	յղ

կայ իափայ: և զա ին
ընդ նմա ամեն այն
քահանայ ապետքն և
դրպիրք և ծերք:

ՃՃԸ Ուպետրոս երթայր
զհետ նորա ի հեռ աս
տանէ. մինչև ի ներքս
իսկ ի գաւիթ քահան
այապետ ին: և նստեր
ընդ սպաս աւորսն և
ջեռնոյր առ լուսովն:

ՃՃԹ Իսկ քահանայապետ
քըն և ամենայն ատ
եանն. խնդրեին հա
կառակ յի վկայ ութի
ինչ զի սպանան իցեն
զնա: և ոչ գըտանեին:

Զիբազումք սուտ
վկայ ութիւն վկաեին

մր	ղ	յ	մ
ՃՃԸ		ՃԿԴ	յԵ
ՃՃԹ	յԵ		յԸ

զանազանութիւն զինչ դա-
բաղբեան վկայեն։

Զ։ Զսուրբ Լուսաւորչեան եւ զՅոյ-
սեկան սուրբ հարցն զանազանութիւն։

Զ։ Զի Հայոց աշխարհս Հարց սուրբ
հաւատոցն ոչ ունի կրկին անուղ-
ղութիւն. զոր ասեն. զոր ասեն
բնութիւնս զանազանութեան։

Զ։ Զանազանութիւն բնութեանցն
ասեն՝ զոր ասեն
ցեղս Թէ եւ եմ։

Զ։ Այց զանազանութիւնքն
զորոշի մասնագոյն հրամ-
ան Հաստատեալ Հարցն զանազ-
ան Թուեալն. եւ ծնկեալ
ընդարամբաս եղուկն էր։

Զ։ Զբաղ Հաւանեալ ասացեալն

զանազանեալ զանազանեալ միմեանս
եւ ոչ էին վկայս սուրբ
Թուեալքն։

Զ։ Զի յարմարութեամբ վերս
կատարեցին սուրբ զանազանեալ
եւ սասեցին՝ Թէ մեր լուր
ամ եղբարանեալ զանազան
եւ բանակեալ եղ զսուրբ Հեռաւորութիւն
եւ զերկուս սուրբս շինեալ
ցեղս այլ. սուրբն Հեռ
ուսաւորիչ։

Զ։ Սակայն եւայն պեր
ոչ էր հրամանն վկայս սուրբ
Թուեալ հոգեայ։

Զ։ Զեռնարկեալ զանազանեալ
բաղբաւորեալ ապա
էր։ ոչ ի բնութեանս ապա

զանազանեալ զանազանեալ միմեանս
եւ ոչ էին վկայս սուրբ
Թուեալքն։

Զ։ Զի Հայոց աշխարհս Հարց սուրբ
հաւատոցն ոչ ունի կրկին անուղ-
ղութիւն. զոր ասեն. զոր ասեն
բնութիւնս զանազանութեան։

Զ։ Զանազանութիւն բնութեանցն
ասեն՝ զոր ասեն
ցեղս Թէ եւ եմ։

Զ։ Այց զանազանութիւնքն
զորոշի մասնագոյն հրամ-
ան Հաստատեալ Հարցն զանազ-
ան Թուեալն. եւ ծնկեալ
ընդարամբաս եղուկն էր։

Զ։ Զբաղ Հաւանեալ ասացեալն

պատատեաց վաղ վաղ
ակի զպատմու ճանն
իւր և ասէ ։

ճղգ Բ Զինչ և սպիտոն են
մեզ վկայք ։ ահա լու
այք ամեն եքինզ հայ
հոյու թիւն իբերա
նւոյ դորա ։ զիարդ
թըւի ձեզ ։

Եւ ամենեք ին դատա
պարտ եց ինզնայ թե
մահապարտէ ։

ճղդ ա Եւ ոմանք սկսան թը
քանել ընդ երեսս նո
րա ։ ձորձ զգլխովն
արկան ել կոփել և ա
սել ։ մարգարեա՛ յ
մեզ քրդ, ովէ որ ե
հարն զքեզ ։

Եւ սպասաւ որքն ապ
տակըս հանեին նմա ։

խէ ճղե ա Եւ պետրոս մինչ դեռ
ե՛ր ի խոնարհ խգաւ թին,
գայ աղախին մի քաշա
նայապետին, և տեսա
նե զնա զի ջեռնոյր ։
հա եցաւ ընդ նա և ասէ,
և դու ընդ յի նազով
ր եցւոյ ե իր ։

Նա ուրացաւ և ասէ,
ոչ ճանաչեմ զայրն ։ և
ոչ գիտեմ զինչ դու ասե ադ ։

ճղզ ա Եւ իբրև ել յարտ ա
քին գաւ ի թն ։ և հաւ
խաւ սեցաւ ։

Արձեալ ետեսըզ
նա աղախ ինն, և սկը
սաւ ասել ցայն ոսիկ

մր	ղ	յ	մ
ճղգ	մղթ		յժբ
ճղդ	մղդ	ճչբ	յժգ

մր	ղ	յ	մ
ճղե	մղա	ճկզ ճկը	յժդ
ճղզ	մղբ	ճչե	յժե

որ շուրջն կային՝ թէ
և այս ի նոցանէ է ։
Եւ նա դարձեալ ուրացաւ ։
Եւ յետ սակաւ միոյ
դարձեալ որք շուրջն
կային ասէին ցպետրոս՝
ճշմարիտ ի նո
ցանէ ես ։ քանզի
գալիլեացի ես՝ և
խաւսք քո նմանեն ։
Եւ նա սկսաւ նզով
ել. և երդնուլ՝
թէ ոչ գիտեմ զայրն
զորմէ դուքդ ասէք ։
Եւ նոյն ժամ այն
կրկին հաւ խաւսեցաւ ։
Եւ յիշեաց պետրոս
զբանն զոր ասաց ցնա
յս. թէ չև [...]

[...]երկիցս խաւսեալ զի
[...] երիցս ուրասցիս
զիս ։ և սկսաւ
լալ ։

ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ
ԿԻՐԱԿԷ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

խորհուրդ արար եալ
քահանայապետն
հանդերձ ծերովքն
և դպրաւք, և ամէ
նայն ատենանն ։
Ապա կապեցին զյս, տա
րան մատնեցին պիղատոսի ։
Եւ հարցանէր զնա պեղա
տոս եւ ասէ. դու ես
թագաւորն հրէից ։
Նա պատասխանի
ետ նմա եւ ասէ. դու
ասես ։

մա / դ Եւ չարախօսէին զնմանէ յոյժ քահանայապետքն: Եւ նա ոչ ինչ տայր պատասխանի:

Պիղատոս դարձեալ հարցանէր զնա. ոչ ինչ տաս պատասխանի: տես քանի ամբաստանեն զքէն:

Եւ յիս այնուհետեւ ոչ ինչ ետ պատասխանի: մինչեւ զարմանալ պիղատոսի:

մբ / բ Այլ ըստ տօնին արձակէր նոցա զմի կապեալ զոր ինքեանք խնդրէին:

մգ / դ Եւ էր որ անուանեալն էր բարաբբայ կապեալ ընդ խռովարարսն: որոց ի խռովութեան՝ այր մի սպանեալ էր:

Եւ ձայն բարձր սկսաւ աղաղակել ամբոխն եւ խնդրել որպէս սովորէր՝ զի արձակ էր նոցա զբանտարկեալն:

Պատասխանի ետ պիղատոս եւ ասէ նոցա կամիք զի արձակեցից ձեզ զարքայն հրէից: Քանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա քահանայապետքն:

մդ / ա Նոքա եւ զամբոխն հաւանեցուցին, զի

մր	ղ	յ	մ
մա	ճձ	ճձ ճղբ	
մբ	յթ		յիբ
մգ		ճձգ	յիգ

մր	ղ	յ	մ
մդ	յծ	ճձդ	յիե

արձակեսցե նոցա.
ըզ զբարա՛բ բայն։
Ի արձեա՛լ պատաս
խանիետ պեղատոս
և ասէ ցնոսա. իսկ
զինչ կամիք թեարա
րից զարքայն հրեից։
Ե՛ւնոքա՛ դարձեալ
աղաղակեին յուզեալք
ի քահանայապետիցն՝
իխա՛չ հան զդա։
Ա՛սէ ցնոսա պե
ղատոս՝ զինչ ինչ չար
արարեալ իցե դորա։
Ե՛ւնոքա աւուրաւ ե՛լ և
աղաղակեին և ասէ
ին իխա՛չ հան զդայ։
մզ ա Ի սկպի ղա՛տոս իբ
րև զմիտս կամեցաւ

հաճել զամբոխ ին,
արձակեաց նոցա ըզ
բարա՛բ բայն։ և զյս
գա՛ն հարեալ՝ ետ ի
ձեռս զի իխա՛չել
ան իցե։
մէ ԻՕԻՍԲԻՈՐ
ՔՆ ՄԱՐԱ՛Ն ՕՆԱԻ
ներքս իգաւ ի թն ուր
հրապար ա՛կն եր։ և
կոչե՛ն միանգամ այն
զամենայն զգունդն։
և զգեցուցանե՛ն նը
մա քղամի՛դ կարմիր
և ծիրանի։ և եդին
իգլուխ նորա պսա՛կ
արարեալ իփշոց։
Ե՛ւ սկսան ողջ ոյն
տալ նմա և ասել՝ ող

մր ղ յ մ
մզ յժդ ճղղ յիբ

մր յ մ
մէ ճշէ ճշ̄է յիթ

ջեր՛ արքայդ հրեից։
և ծեծեին զգլուխն
եղեգամբ։ և թքա
նեին ընդ երեսն։
Ե ւիծունը իջեալ՝
երկիր պագան ե ին
նըմայ։
մը զ Ե ւիբրև կատակ ե
ցին զնա՝ մերկացուց
ին զքղամիդն և զծի
րանիսն՝ և զգեց ու
ցին նմայ զիւր հան
դերձն։
մթ ա Ե ւածին արտ աքս
զիիխա՛չ հանց ենզնա։
Ե ւունեին պաշակ
զսիմոնն կիւրենացի՝
որ ընդ այ՛նանցաներ
եկեալ յագարակ է,

զհայրն աղեքսանդրի
և ռուփայ՝ զի բարձցէ
զխաչափայտն նորա։
մթ ա Ե ւածենզնա իգողգո
թա տեղիմի՝ որ թարգ
մանի տեղի՛ կառ ափելոյ։
մթա դ Ե ւտային նմա գինի
զմըրուսեալ՝ և նա ո՛չ առ։
Ե ւհանեն զնա ի խաչ։
մթբ ա Ե ւբաժանեցին զհան
դերձսն նորա արկեալ
վիճակս իվերա՝ թէ ո՞
զինչ առնուցու։
մթգ ժ Ե ւրժամ երրորդ՝ և
հանեն զնայ ի խաչ։
մթդ ա Ե ւեր գիր վնասու նո
րայ գրեալ՝ թէ թագ
աւոր է հրեից։
մթե ա Ե ւընդ նմա հանին ի

մր	ղ	յ	մ
մը			յլ
մթ	յթե	մգ	յլա

մր	ղ	յ	մ
մթ			
մթա	մգ	մգ	յլգ
մթբ	յիա	մա	յլդ
մթգ			
մթդ	յիդ	ճղթ	յլե
մթե	յթե յթթ	ճղր	յլզ

Ամ Զ Ամ Բ Ամ Գ Ամ Դ Ամ Ե Ամ Զ Ամ Է Ամ Ը Ամ Թ Ամ Ժ Ամ Ի Ամ Իա Ամ Իբ Ամ Իգ Ամ Իդ Ամ Իե Ամ Իզ Ամ Իէ Ամ Իը Ամ Իթ Ամ Իժ Ամ Իի Ամ Իիա Ամ Իիբ Ամ Իիգ Ամ Իիդ Ամ Իիե Ամ Իիզ Ամ Իիէ Ամ Իիը Ամ Իիթ Ամ Իիժ Ամ Իլ Ամ Իլա Ամ Իլբ Ամ Իլգ Ամ Իլդ Ամ Իլե Ամ Իլզ Ամ Իլէ Ամ Իլը Ամ Իլթ Ամ Իլժ Ամ Խ Ամ Խա Ամ Խբ Ամ Խգ Ամ Խդ Ամ Խե Ամ Խզ Ամ Խէ Ամ Խը Ամ Խթ Ամ Խժ Ամ Ծ Ամ Ծա Ամ Ծբ Ամ Ծգ Ամ Ծդ Ամ Ծե Ամ Ծզ Ամ Ծէ Ամ Ծը Ամ Ծթ Ամ Ծժ Ամ Կ Ամ Կա Ամ Կբ Ամ Կգ Ամ Կդ Ամ Կե Ամ Կզ Ամ Կէ Ամ Կը Ամ Կթ Ամ Կժ Ամ Հ Ամ Հա Ամ Հբ Ամ Հգ Ամ Հդ Ամ Հե Ամ Հզ Ամ Հէ Ամ Հը Ամ Հթ Ամ Հժ Ամ Ձ Ամ Ձա Ամ Ձբ Ամ Ձգ Ամ Ձդ Ամ Ձե Ամ Ձզ Ամ Ձէ Ամ Ձը Ամ Ձթ Ամ Ձժ Ամ Ղ Ամ Ղա Ամ Ղբ Ամ Ղգ Ամ Ղդ Ամ Ղե Ամ Ղզ Ամ Ղէ Ամ Ղը Ամ Ղթ Ամ Ղժ Ամ Ճ Ամ Ճա Ամ Ճբ Ամ Ճգ Ամ Ճդ Ամ Ճե Ամ Ճզ Ամ Ճէ Ամ Ճը Ամ Ճթ Ամ Ճժ Ամ Մ Ամ Մա Ամ Մբ Ամ Մգ Ամ Մդ Ամ Մե Ամ Մզ Ամ Մէ Ամ Մը Ամ Մթ Ամ Մժ Ամ Յ Ամ Յա Ամ Յբ Ամ Յգ Ամ Յդ Ամ Յե Ամ Յզ Ամ Յէ Ամ Յը Ամ Յթ Ամ Յժ Ամ Ն Ամ Նա Ամ Նբ Ամ Նգ Ամ Նդ Ամ Նե Ամ Նզ Ամ Նէ Ամ Նը Ամ Նթ Ամ Նժ Ամ Շ Ամ Շա Ամ Շբ Ամ Շգ Ամ Շդ Ամ Շե Ամ Շզ Ամ Շէ Ամ Շը Ամ Շթ Ամ Շժ Ամ Ո Ամ Ոա Ամ Ոբ Ամ Ոգ Ամ Ոդ Ամ Ոե Ամ Ոզ Ամ Ոէ Ամ Ոը Ամ Ոթ Ամ Ոժ Ամ Չ Ամ Չա Ամ Չբ Ամ Չգ Ամ Չդ Ամ Չե Ամ Չզ Ամ Չէ Ամ Չը Ամ Չթ Ամ Չժ Ամ Պ Ամ Պա Ամ Պբ Ամ Պգ Ամ Պդ Ամ Պե Ամ Պզ Ամ Պէ Ամ Պը Ամ Պթ Ամ Պժ Ամ Ջ Ամ Ջա Ամ Ջբ Ամ Ջգ Ամ Ջդ Ամ Ջե Ամ Ջզ Ամ Ջէ Ամ Ջը Ամ Ջթ Ամ Ջժ Ամ Ռ Ամ Ռա Ամ Ռբ Ամ Ռգ Ամ Ռդ Ամ Ռե Ամ Ռզ Ամ Ռէ Ամ Ռը Ամ Ռթ Ամ Ռժ Ամ Ս Ամ Սա Ամ Սբ Ամ Սգ Ամ Սդ Ամ Սե Ամ Սզ Ամ Սէ Ամ Սը Ամ Սթ Ամ Սժ Ամ Տ Ամ Տա Ամ Տբ Ամ Տգ Ամ Տդ Ամ Տե Ամ Տզ Ամ Տէ Ամ Տը Ամ Տթ Ամ Տժ Ամ Ր Ամ Րա Ամ Րբ Ամ Րգ Ամ Րդ Ամ Րե Ամ Րզ Ամ Րէ Ամ Րը Ամ Րթ Ամ Րժ Ամ

Եւ ոմանք ինոցանեւ
որ շուրջն կային զնով
աւ ; իբրեւ լրւան՝ աս
եին թեւ զելիա՛ կարդա։

միբ Եւ ընթացեալ միոմն՝
ելից՛ սպունգ մի քաց
ախով՝ եւ հար եալ
յեղեգան տա՛յր ըմբ
ել նմայ ։ եւ ասեւ թո՛յլ
տուք՝ տեսցուք գա՛յ
եղիա իջ ուցանել զդա։

միգ Եւ յս՝ արձակ ե՛աց
ձայն մեծ՝ եւ հա՛ն
զհ՛ոգ ին ։

միդ Եւ վարագոյր տաճ
արին պատառ եցա՛ւ
յերկուս՝ իվեր ուստ
մինչեւ ի խոնարհ ։

միե Եւ տեսեալ հարիւր
ապետին որ կա՛յրանդ՝
ե թեւ աղաղակեաց եւ
հա՛ն զհոգին՝ ասեր ։
արդարեւ՛ այրս այս որ
դի այ՝ եր ։

միզ Եւ ին եւ կանայք որ հա
եին ի հեռ աստանեւ ։
յորսեր՛ մարիա՛մ մագ
դաղենացի ։ եւ մարիա՛մ
յակովբու փոքր կան ։
եւ յովս ե՛այ մայրն ։ եւ
սա՛ղովմեւ ։ որք յոր
ժամ ե՛ին ի գալիլ եայ՝
զհե՛ռ շրջ եին նորայեւ
պաշտեին ըզնա ։

Եւ ա՛յլ բազում կա
նայք որք ընդ նմա
իսկ ել եալ եին ի
յեմեւ ։ ՃՕ

մր	ղ	յ	մ	մր	մ
միբ	յիգ			միզ	յիեւ
միգ	յիթ	մդ	միգ		
միդ	յիբ		յիդ		
միե	յլ		յիզ		

Եւ իբրեւ եբեւ
կոեղեւ քան զի
ուրբա՛թեր՝ որ շա բ
ա՛թն մտաներ։ եկ
եա՛լ յովսեփ որ յար ի
մաթեա՛յներ։ այր պար
կեշ՛տ՝ նախ արա՛ր։
որ ի՛նքն իսկ ակն ու
ներ արքայ ու թ՝ն ա՝յ։
համ արձ ակեցաւ, ե
մու՛տ առ պեղատոս և
խնդրեա՛ց զմարմիննյ՝ի։
Եւ պեղա՛տոս զա ր
մաց ա՛ւ թ՝ն ա՛յն չափ
վաղ մեռաւ։
Եւ կոչ եցեալ առ ինքն
զհար իւրապետն՝ ե
հարց ցնա եւասե թ՝
արդարև՝ ա՛յն չափ

վաղ մեռաւ։
Եւ իբրեւ ստուգեա՛ց
ի հար իւրապետեանտի՝
շը նորհեա՛ց ըզմար
մինն յովսեփու։
Եւ յովսեփ գընեա՛ց
կըտաւ, և ի ջուցեալ
ըզնա պատեա՛ց պաս
տառ ակալաւն, և ե՛դի
գերեզմանի զորեր փո
րեալ իվիմ։ և թաւ
ալ եցոյ՛ց վեմ մի դու
ռըն գերեզման ին։
Իսկ մարիա՛մ մագ
դաղենացի, և մարի
ա՛մ յակովբա և յով
սեայ՝ տեսի՛ն զտե
ղին ուր եդաւ։
Եւ իբրեւ ա՛նց շաբ

ա՛թն. մարիա՛մ մագ
դաղենացի, և մար ի
ա՛մ յակովբա և սաղ
ովմէ. չոգա՛ն պատ
րաստ եցին խունգս
զի եկեսցենաւ ծ ցե՛ն
ըզնայ ։

մլա ա Եւ ընդ առաւա՛ւտս
միա շաբաթւոյն.
գա՛ն իգերեղ ման ն
ընդ արևա գալն ։
և ասեին ցմիմեանս.
ո՞վ թաւալ եցուսցէ
մեզ զվեմն ի դրաց
գերեզ ման ին ։

Եւ հայ եցեալ տե
սին զի թաւալ եցու
ցեա՛լեր զվեմն իգեր
եզմանէն ։ քանզիեր

մեծ յոյժ ։

Եւ մտեա՛լ ի ներքս ի
գերեզմանն, տես ի՛ն
երի տասարդմի զի
նըստեր ընդ աջմէ կող
մանէ, զգեցեա՛լ պատ
մուճան սպիտակ՝ և
զարհուրեցա՛ն ։

մլբ ա Եւ նա ասէ՛ ցնոսա.
մի՛ երկնչիք ։ զյ՛ն
խընդրէք ։ զնազարա
ցի՛ ։ զխաչ ելեա՛լն ։
յարեա՛ւ ։ չէ՛ աստ ։
ահա՛ւ ադիկ տեղ ին
ուր եդին ըզնա ։

Այլ երթայք ասա
ցեք՛ ցաշա կերտըս
նորա, և ցպեա՛րոս.
եթէ աչա յառ աջա

մր	ղ	յ	մ
մլա	յլզ	մթ մ̄ժա	յծք

մր	ղ	յ	մ
մլբ	յլէ	մժա	յծգ

գոյն երթաքան զձեզ
ի գալիլեա ։ անդ տես
անիցեք զնայ որպեսա
սայն ձեզ ։

Եւ իբրև լուան՝ ելին
և փախեան իգերեզմա
նեն ։ քանզի զահ ի
հարեալ եին ։

Եւ ոչ ումեք ինչ ասա
ցին ՝ զի երկնչեին ։

Ա ւետարան
Ըստ մարկոսի ։

ԱՐՈՒՑԵԱՆ
ՅՍ ԱՒԱՒԱՒՐ

ուն առաջին միա շաբ
աթուն ։ երև եցա՛ մա
րիամու մագդաղենացու
յորմէ հանեալեր զիւրթն
դեւն ։

Ե ւնա երթեալ պատ
մեա՛ց այնոցիկ որընդ
նըմայ՛ եին մինչ դեռ
լային և սգային ։

Ն ոքա իբրև լուան
թէ կենդանի՛է և երևե
ցա՛ նըմա՝ ո՛չ հաւա
տաց ին ։

Յ ետոյ երև եց ա՛ւ
այլ ո՛վ կերպարանաւ
որոց երթային յանդ
աստան ։

Ն ոքա չոգա՛ն պատմե
ցինայլոց ։ և ո՛չ նոքայ
հաւատաց ին ։

Յ ետոյ մինչ դեռ
քաղմեա՛լ եին մետ ա
սանքն ։ երև եցա՛ ն
ցայ ։ և թշնամ ան

եա՛ց զան հաւատ ու
թիւն նոցա և զխստա
սրտու թիւն ։ զիոր
երև եցա՛ւ նոցա յա
րուցեալ իմեռելոց՝
և ո՛չ հաւատա ին ։
Եւասե՛ ցնոսա ։ եր
թա՛յք յաշխարհ ամե
նայն՝ և քարոզ եցե՛ք
զաւետարանն ամե ն
այն արարածոց ։
Որ հաւատա՛յ և մկր
տի՝ կեցցե՛ ։ և որ
ո՛չն հաւատայ՝ դատ
ապարտ եսցի՛ ։
Շանք այնոցիկ որ
հաւատանն՝ երթի
ցե՛ն զհետայսոցիկ ։
Յանունիմ՝ դև՛ ըս
հանցեն ։ լեզո՛ւս խաւ
սեսցին ։ ի ձեռս իւր
եանց ա՛ւձըս քարձցեն ։
Եւ եթե մահացո՛ւ ինչ
դեղ արբցեն՝ նոցայ
ինչ ո՛չ վընաս եսցեն ։
ի վերա հիւանդ աց՝
ձե՛ռըս դիցեն և բժշկեսցեն ։
Եւ ինքնա՛ր յ՛ս յե տ
խաւսելո՛յն ընդ նոսա՝
համբ արձա՛ւ յերկինս՝
և նստա՛ւ ընդաջմեցաւր ։
Եւ նոքա ելեալ քար
ոզեին ընդամեն այն
երկիր՝ տ՛ն՛ գործակըց
ութեամբ ։
Եւ զբանն հաստատ
ի՛նամենայն նշանաւ ք
որ երթա ին զհետնոցա ։

Զ եղկելիոգիս զյո՛հ եպ՛ զարքաեղբայրհայոց՝ զգրո՛ղ սորա և ստացող՝ որք
ժառանգեք զսա կամգաղափարեք՝ յիշեցեք՛ զծնողսն մեր և զբնա՛ւ զարմսն
մեր՛ ք՛ հանդերձ՝ զիյոյ՛ ժտաժանիմ յուղղոյնգիւտ ։ և զձեզ՝ ա՛ր յիշեսցե՛ ամեն ։

Զ ոսկասու սուրբն գլուխք։ զուրկ մնաց մարդ

ամն աշխարհակալութիւն։ գ
բացատրեցեալ հովուացն։ դ
սիմեոնի ծերոյ նոցն։ դ
անանայի մարգարէուհոյ։ դ
բանիցն ասելոյ։ ե
հարցանելոյ։ զ
փոխանցեալ զկոչեալսն։ է
որոնցմէ զհոգին չարչարի։ ը
զոմանք անչիրն պետրոսի։ թ
սուղիս ասելոյ ամենայն։ ժ
որոյ հնգանցն։ ժա
բարեսէր։ ժբ
անդրամալոցն։ ժգ
զնեան մաքսաւորին։ ժդ
որոն ձեռն զաւուցեալ։ ժե
ընդդիս ասելոյ։ ժզ
երանելոցն։ ժէ
հարիւրապետին։ ժը

ԺԹ որոց ոչ այլոց ոչն։ ԺԹ
ի սարաքենոյն էրուսա- ի
ղէմ։
իսա ասելոյ զտրնիսուղ։ իսա
իբ ասելի սերունցացանն։ իբ իդ ԺԹ
իգ սասատեր իսրայելոցն։ իգ ԺԱ Ժ
իդ լեռն ասելն։ իդ ԺԲ ԺԳ
իե դասեր ժողովրդապետն։ իե ԺԴ ԺԵ
իզ ասեսասեռ։ իզ ԺԶ ԺՁ
իէ եկուսասանասաստ ասելոյ։ իէ ԺԹ ը
իը ե նկատանակն ինն։ իը իզ ԺՂ
իթ հարցմանն աշակերտացն։ իթ ԺԷ իդ
ի այլակերպութեանն։ ի ԺԸ իե
իա լուսնոտն։ իա ի իզ
իբ մատաղութեան ասելոյն։ իբ ի իե
իգ որոյ հետեալ գնալ զկնոջ։ ի ԺԹ
իդ իսրայանանելոյն ասելոյ։ ի
իե հարցանելոյ օրինաց։ ի իա իգ
իզ անգիրն ի ձեռասաստ։ ի
իէ մարգարէ սամարիամ։ ի

ամն աշխարհակալութիւն։ գ
բացատրեցեալ հովուացն։ դ
սիմեոնի ծերոյ նոցն։ դ
անանայի մարգարէուհոյ։ դ
բանիցն ասելոյ։ ե
հարցանելոյ։ զ
փոխանցեալ զկոչեալսն։ է
որոնցմէ զհոգին չարչարի։ ը
զոմանք անչիրն պետրոսի։ թ
սուղիս ասելոյ ամենայն։ ժ
որոյ հնգանցն։ ժա
բարեսէր։ ժբ
անդրամալոցն։ ժգ
զնեան մաքսաւորին։ ժդ
որոն ձեռն զաւուցեալ։ ժե
ընդդիս ասելոյ։ ժզ
երանելոցն։ ժէ
հարիւրապետին։ ժը

ԼԸ ՀԱՍ տալատ-ՀԵՂԻՆ։ ԼԸ
ԼԹ ՀԱՍ ուրուաներ գիտուդան։ ԼԹ ԽԲ
Խ ՀԱՍ Կնոջն որ Հայնեբարն։ Խ
ԽԱ ՀԱՍ Խանդրեղոյ Նշանաս։ ԽԱ ԽԳ
ԽԲ ՀԱՍ փարիսեցոյնորկոչէց զոյնն։ ԽԲ
ԽԳ ՀԱՍ վայ տալտատ-ՐԻՆատ-որ ացին։ ԽԳ ԽԶ
ԽԴ ՀԱՍ փարիսա եցոյն։ ԽԴ
ԽԵ ՀԱՍ որք կամեին բանեցի զնա տանդատ-ՐԻՆ։ ԽԵ
ԽԶ ՀԱՍ անդատանի մեծատուն։ ԽԶ
ԽԷ ՀԱՍ զաղիլեցոյն նորք խաղ ոգոյ։ ԽԷ
ԽԸ ՀԱՍ որոնեալ յանձինս ոգոյ։ ԽԸ
ԽԹ ՀԱՍ աստ-ուցն փարկեալքն։ ԽԹ ԽԹ
Ծ ՀԱՍ հարցմունն ՀԵՂ ասկուք են։ Ծ
ԾԱ ՀԱՍ ասեցոյն զՀԳուվդ։ ԾԱ
ԾԲ ՀԱՍ ասոն որ ՀԱՐՈՒՔ-ՈՂԵՂԵՂ։ ԾԲ
ԾԳ ՀԱՍ Հանդեղոյ զնախաքն։ ԾԳ
ԾԴ ՀԱՍ կոչեցոյ զՆՀԵՂԵՍն։ ԾԴ ԾԱ
ԾԵ Ա տակ ՀԱՍ որ ՀԻՆ ՆԿԱՄԵՐ զՀՈՒՐՔն։ ԾԵ
ԾԶ Ա տակ ՀԱՍ Ճ ոչ ՀԱՐԻՆ։ ԾԶ ԼԸ

ՄԳ ՀԱՍ ուրգնակց յաշխարհ ՀՅեն։ ԾԷ
ԾԸ ՀԱՍ ունատեսին ունիրօ-ՐԵՆ։ ԾԸ
ԾԹ ՀԱՍ մեծատանն ունալ զրոր։ ԾԹ
Կ ՀԱՍ բորոտանն։ Կ
ԿԱ ՀԱՍ դատ-ուրին ունիրօ-ՐԵՆ։ ԿԱ
ԿԲ ՀԱՍ փարիսեցոյն համբարոն։ ԿԲ
ԿԳ ՀԱՍ հարցունեալ մեծատունցն։ ԿԳ ԽԱԱ ԽԹ։
ԿԴ ՀԱՍ կորին։ ԿԴ ԽԴ ԼԱ։
ԿԵ ՀԱՍ զակբեան։ ԿԵ
ՐԵՆ։
ԿԶ ՀԱՍ որ գնոյ ունատ-ՐԵՆ զոր։ ԿԶ
ԿԷ ՀԱՍ որ ատին զՇ մնան։ ԿԷ Կ
ԿԸ ՀԱՍ յուսանակն։ ԿԸ ԽԵ ԼԲ
ԿԹ ՀԱՍ հարցունեալ զատ-ՐԱՔ-ՈՂն
ՐԵՆ։ ԿԹ ԽԸ ԼԵ
Հ ՀԱՍ ատ-ուկ այգ-ոլն։ Հ Ծ ԼԶ
ՀԱ ՀԱՍ հարցանեալ զՀՈՒԿ
են։ ՀԱ ԾԲ ԼԷ
ՀԲ ՀԱՍ ատ-ու կեցոյն։ ՀԲ ԾԳ ԼԸ
ՀԳ ՀԱՍ ունՀՅՐՑՄՆԵՆ զոտիս իս
եցիսն։ ՀԳ ԾԵ ԽԱ
ՀԴ ՀԱՍ եր կոտ-ՐԱՍայեն։ ՀԴ ԽԱԱ
ՀԵ ՀԱՍ կատարեալ ՅԵՆ։ ՀԵ ԾԷ ԽԲ

Իզոր-կատատ-ՐԱՍ։ Կանանայ զիրուսալեմացիս զատատ եղեալ թիւս։

ՀԶ Վ(ասն) պասքային : ՀԶ ԿԶ ԽԵ
ՁԱ Վ(ասն) աւազակին որ խոստովանեցաւ : ՁԱ

ՀԷ Վ(ասն) հարցանելոյն թէ ո՞ մեծ : ՀԷ
ՁԲ Վ(ասն) որ խնդրեաց զմարմին տեառն : ՁԲ ԿԸ ԻԸ

ՀԸ Վ(ասն) որ խնդրեաց սատանայ զաշակերտսն : ՀԸ
ՁԳ Վ(ասն) կղէոպայ : ՁԳ

ՀԹ Վ(ասն) հրեշտակին որ զօրացոյցն : ՀԹ
Կատարեցան գլուխք

Ձ Վ(ասն) կանանցն որ կոծէին : Ձ
աւետարանին ղուկասու :

Աւետարանն սրբոյ ղուկասու՝ գրեցաւ [illegible]
[illegible] : Ղուկաս աշակերտ էր պետրոսի առաքելոյ․ եւ
ձեռնադրեցաւ ընթացակից պաւղոսի՝ եւ կցեցաւ ընդ նմա․
Սա գրեաց զաւետարանս զայս ։ սկիզբն առնէ ի
ծննդենէն յովհաննու, եւ զորդեաց նորին ։ Պատմէ եւ
զմարդեղութեան փրկչին ։ Ա(յլ) զգթութիւն առնէ եւ եղանակէ ի
յովսեփայ խորհրդէ, եւ որպէս թէ մինչեւ յադամ ::
Պատմէ եւ զմկրտութիւն յովհաննու․ եւ զինքն [illegible],
զփորձելն սատանայէ, զընտրութիւն աշակերտացն․
եւ այլ եւս [illegible]. եւ զնշանս եւ զօրութիւնս
բազումս եղելոց, եւ զխորհուրդ մատնութեանն, եւ զկատար
ածն, որ մատնեցաւ պիղատոսի [illegible]․ եւ խաչեցաւ մար
մնով․ զի եւ [illegible] բաժանեցին զհանդերձս նորա, եւ որք
խաչեցան [illegible], մինչեւ [illegible]

տովանու Թեամբ, և զի մարմին նորա եղա՛ւ իգեր եզ
ման, և յարեա՛ւ յերրորդ աւուրն, և յետայսոր իկ
համբարձա՛ւ յերկինս, տեսանելով հրեշտակացն,
Որում փա՛ռք յաւիտեանս ամեն :- Օյ՞ոյ՝ ե՞պ՝ յիշեցեք՛ի՞ք՝ ՀՕ

ՍԲ
ՂՈՒԿԱՍ
ԱՒ
ԵՄԱՐԱՆ
ԻՉ

հ աստատելոց իմեզ
որպես առանդեց ին
մեզ որքիսկզբանէ
ականատեսք եւ պա
սաւորքեղենբանին։

Սամեղեւ ինձ որիս
կզբանէ զհետերթ
եալէի ամենայնի։ ՃՀ
մարտութիւն կարգ
ա՛գրել քեզ քաջ
ըդ թեռ՛վ փիլէ ։
զի ծանիցես՛ զբան
ի ցն որոցաշակերտ
եցարըզՃՀ մարտու
թիւնն։

Եւ եղեւ յաւուրըս
հ երով դի արքայի
հ ըէ աստանի քահ
անայ՛ ոմն։ անուն

զ աքա՛րիայ։ ի դասա
կարգէ աբիայ։ եւ
ին նորա։ ի դատերա՛ց
ահ արովնի։ եւ ն
ուն նորա եղիսա
բէ թ՜։

Եւ ի ինարդար՛քեր
կոքին առաջի՜այ ։
գընային՛ յամենայն
պատուիրանսեցիրա՛
ունա՜ն անարատք։

Եւ ո՛չ գոյրնոցատր
դեակ։ քանզի եղ ի
սաբեթ ամո՛ւլեր։ եւ
երկուքեանանցեա՛լէ
ին զաւուրքքիւրեանց։

Եւ եղեւ իքահ անայ
անալն նորա ըստ
կարգի աւուրց. ըն

հասան եղոյ առաքելոյն ։
Եւ հայր նմա եառնակարկա
նել ըստուերելի քահ
անայն ուրեանն մըտ
եալ իսուաճարն տէն ։

Դամենայն բաղմու
թիւն ժողովրդեանն
կայ ինն յաղագս թէ ար
տաքսն ի ժամու խնկոցն ։

Երեւեցաւ հրեշտակ
ընդ աջմէ սեղանոյ
խնկոցն ։

Խուսուեցաւ զաղբ
արեայ երբեւ եառեալ ։ Եւ
անուգաւ սէր նովեղեանորա։

Սէր ցնաւ հրեշտ
ակն տէն ։ մի երկնչիր
զաղաւ նայ ։ զի լսեալ է

եղեն աղաւ թիւնքդ ։ Եւ
կինն քոյ եղիսաբեթ ծն
ցի քեզ որդի ։ Եւ կոչ եա
ցեա զանուն նորա յով
հանէս ։ Եւ եղիցի քեզ
ուրախութիւն եւ ցրն
ծութիւն ։

Բազումքն ի ծնընդ
եան նորա խնդասցեն։
զի եղիցի մեծ առաքելեան։
Եւ գինի եւ սուղի մի արբցի։

Հոգւովն սրբովն
լցցի անդրստին յորո
վայնէ մաւրն իւրոյ ։ Եւ զ
բազումս յորդորացն Իսրա
դարձ ուսցէ իւր աստ
ծոյ Իսրայելի ։

Եւ ինքն երթեցէ առ
աքինութիւն հոգւովն զար

րութեամբ եղիայի:
դարձուցանել զսիրտս
հարց յորդիս: և զան
հաւանս յիմաստու-
թիւն արդարոց: պատ
րաստել տն ժողովու-
րդ կազմեալ:
Եւասէ զաքարիայ
ցհրեշտակն: և ի՞ւ
գիտացից զայդ: զի
ես ծեր եմ. և կին իմ
անցեալ զաւուրբք
իւրովք:
Պատասխանի ետ
հրեշտակն և ասէ
ցնա: ես եմ գաբրի
էլ որ կամ առաջի այ:
և առաքեցայ խաւսել
ընդ քեզ, և աւետա
րանել քեզ զայդ:
և ահա եղիցես համր:
և մի կարասցես
խաւսել մինչև ցաւուրն
յորում այդ լինիցի:
փոխանակ զի ոչ հաւ
ատացեր բանից իմ
ոյք լցցին ի ժա
մանակի իւրեանց:
Եւ ժողովուրդն
ակն ունէր զաքար
եայ: և զարմանայ
ին ընդ յամելն նո
րայ ի տաճարին:
Եւ ելեալ ոչ կա
րէր խաւսել ընդ նոսա,
և իմացան թէ տեսիլ ե
տես ի տաճարին:
և նա նշան արկ ի

խաւսէր ընդ նմա ։
եւ կայր պապանձեալ ։
Եւ եղեւ իբրեւ լցան
աւուրք պաշտաման
նորայ ՝ գնաց ի տուն
իւր ։ Եւ յետ աւուրցն
այնոցիկ ՝ յղացաւ
Եղիսաբեթ կին
նորա ։ Եւ թաքուցա
նէր զանձն ամիսս
հինգ ։
Եւ ասէր՝ զինչ գործ
գործեաց ընդ իս տր ։
յաւուրս յորս հայե
ցաւ յիս, բառնալ
զնախատինս իմ
ի մարդկա
նէ ։

ԵՒ ՅԱՄՍ
ԵԱՆՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴԻ ,
առաքեցաւ գաբրիէ
ել հրեշտակ յԱյ ։ ի
քաղաքն մի գալիլեա
ցւոց ՝ որում անուն
էր նազարեթ ։ առ
կոյս խաւսեցեալ
առն, որում անուն էր
յովսէփ՝ ի տանէ դաւ
թի ։ Եւ անուն կու
սին՝ մարիամ ։
Եւ եկեալ առ նա ա
սէ՝ ողջ լեր բերկ
րեալդ ։ տր ընդ քեզ ։
Եւ նա ընդ բանն ըն
դոստուցեալ ։ եւ խոր
հէր ընդ միտս թէ որ
պիսի իցէ ողջոյն
ս այս ։

Ասէ՛ ցնա հրեշտակն:
մի՛երկնչիր մարիամ, զի
գըտեր շնո՛ր հս յա՛յ : և՛
ահա՛ յղասջիր, և ծըն
ցե՛ս որդի : և կոչեսցես
զանուն նորա յ՛ս : նա
եղիցի մե՛ծ : և որդ ի՛
բարձրելւոյն կոչեսցի:
Ուտացէ՛ նմատ՛ր ա՛ծ
զաթոռն դաւթի հաւր
նորա : և թագաւոր ես
ցէ՛ իվերա տանն յակո
բայ իյաւիտեանս : և
թագաւորու թեանն
նորա վախճան՝ մի՛
լիցի :
Ուասէ՛ մարիամ ցհր
եշտակն՝ զիա՞րդ լին ի
ցի ինձայդ՝ քան զի

զայր ո՛չ գիտեմ :
Պատասխանի՛ ետհը
ր եշտակն և ասէ ցնա :
հոգի՛ սուրբ եկեսցէ իքեզ:
և զաւրու թիւն բարձրե
լոյն՝ հովանի՛ լիցի ի
վերա քոյ : քանզի ո՛ր
ծնան ելո՛ցնէ իքէն՝
սո՛ւրբէ : և որդ ի ա՛յ
կոչեսցի :
Ուահա եղիսաբեթ
ազգականքոյ՝ և նա՛
յըղի՛է ի ծերու թեան
իւրում : այս՝ վեց եր
որ՛դ ամի՛սէ նորայ որ
ամո՛ւլն կոչեց եալ եր:
զիո՛չ տկար ասցի ասի
յա՛յ ամենայն բան:
Ուասէ՛ մար իամ:

ահա՛ ասիկ կա՛մ աղ
ախին տ̅ն ։ եղիցի՛
ինձ ըստ բան իքում ։
Եւ գնա՛ց ինմանէ
հրեշտակն ։

ՅԱՐՈՒՑԵԱՆ
ՄԱՐԻԱՄ ՏԱՒՈՒՐՆ

յայնոսիկ՝ գընա՛ց ի
լեռնա կողմն փութա
պես իքաղաքն յուդա ։
և եմո՛ւտ իտուն զաք
արիայ՝ և ետողջ՛ոյն
եղիսաբեթի ։
Եւ եղև իբրև լուաւ
զողջոյնն մարիամու
եղիսաբեթ՝ խաղա՛ց
մանուկն յորովայն ի
նորայ ։
Եւ ցա՛ւ եղիսաբեթ
հոգւով սրբով ։ և ի ձա՛յն
բարձր աղաղ ակեա ց
և ասէ ։
Աւ ր հնեա՛լ ես դու
իկանայս ։ և աւ ր հ
նեա՛լ եպտուղ որովայ
նիքոյ ։ և ուստի՞ է ինձ
այս՝ զի եկեսցէ մա՛յր
տ̅ն իմոյ առիս ։
Զ իա հաւ ասիկ իբ
րև եղև՛ ձայն ողջու
նի քո յականջս իմ
խաղա՛ց ցընծալով մա
նուկս յորովայն իիմում ։
Եւ երանի՛ որ հաւ ա
տայցէ, եթէ եղիցի
կատ արումն ասացէ
լոցըս նմա իտ̅է ։
Եւ ասէ՛ մարիամ ։

Մեծացուսցե՛ անձ
նիմ զտր՝ ։ Եցնծացա՛ւ
հոգի իմ յա՞ծ փրկիչիմ։
զիհայ եցա՛ւ իխոնար
հութիւն աղախնոիրտ։
Զիահա յայսըմ
հետէ երան իցե՛ն ինձ
ամենայն ազգք ։ զի
արա՛ր ինձ մեծամեծս
հըզաւրն ։ Եսո՛ւրբ է
անուն նորա ։ Եողոր
մու թիւն նորա ազգ
ա՛ց յազգս երկիւղա
ծաց իւրոց ։
Արա՛ր զաւր ու
թիւն բազկաւ իւրով։
ցըրու եա՛ց զամբար
տաւ անս մտաւք սըր
տից իւրեանց ։

Քակեա՛ց զհզաւրս
յաթոռոց ։ Եբարձ
ռացոյց զխոն արհս։
Զքաղ ցեալս լը
ցոյց բարու թեամբ՝
Եզմեծ ատունս ար
ձակեա՛ց ունայնս ։
Պաշտ պանեա՛ց իլի
ծառայի իւրում՝ յի
շել զողորմու թիւնս։
Որպէս խաւսեցա՛ւ
առ հարըս մեր՝ աբ
րահամու Եզաւակի
նորա ի յաւիտեանս։
Եկա՛ց առ նմա մարիամ
ի բիւրամ իսս երիս ։ Եդար
Ձա՛ւ իտուն իւր։
Ուեղիսաբ եթի լը
ցա՛ն ժամանակք ծնա

նեղոյ՝ և ծնաւ որդի։
Եւ լուան որք շուրջ
զնովաւ եին, և ազգա
տոհմն նորա՝ զի մեծ
արարտոր զողոր մու
թիւն իւր ընդ նըմա՝
և խնդայ ինընդ նա։
Եւ եղև յաւ ուր ն
ու թերորդի՝ եկին
թըլփատել զմանուկն։
և կոչեին զնա յանուն
հաւր իւրո զաքարիա։
Պատասխան ի՛ ետ
մայր նորա և ասէ՝
ոչ։ այլ կոչեսցի յովաննէ։
Եւ ասեն ցնա՝ քան
զի ոչ ոքէ յազգի քում
որո կոչի անուն յովաննէ։
Ա կնարկ եին հաւրն

նորա թեզինչկամ իցի
կոչել ըզնա։
Եւ խնդր եաց տախ
տակ։ գրեաց և ասէ
յովաննեսէ անու ն
դորայ։
Եւ զարմացան ամ
ենեք ին։ զի բաց աւ
բերան նորա վաղ վա
ղակի և լեզու նորա՝
և խաւսեր և աւրհ
ներ զաց։
Եւ եղև ահ իվեր ա
ամեն եցուն որ լսեին
զայս՝ և որ շուրջ քնա
կեալ ին զնոքաւք։
Եւ ընդ ամ ենայն լեռ
նա կողմն հրեաստանի՝
պատմեին բանք սայսոք
իկ։

Եւ եդին ամենեքինոր
լսեինն խսիրտս իւր
եանց, և ասեն, զինչ
լինիցի մանուկս այս ։
և ձեռն տն երընդնմա ։
Եւ զաքարիա հայր
նորա լցաւ հոգւ ով
սրբով ։ մարգարէա
ցաւ և ասէ ։
Աւրհնեալ տր
ած իլի՝ զի յայցել
մեզ և արար փրկ ու
թիւն ժողովրդեան իւ
րում ։ և յարոյց եղջ
իւր փրկու թեան մեզ
իտանէ դաւթի ծառ
այ ի իւրոյ ։ որ պէս
խաւսեցաւ բերանով
սրբոցն՝ որ յաւիտե

նից մարգարէքն նո
րա եին ։ փրկու թիւն
թշնամեաց մերոց՝ և
ձեռաց ամենայն ատե
լեաց մերոց ։ առնել
ողորմու թիւն ընդ
հարսն մեր՝ և յիշել
զուխտն իւր սուրբ ։
Ցերդումն զոր
երդուաւ աբրա համ
ու հաւր մերում, տալ
մեզ առանց երկիւղի ։
և ի ձեռաց թշնամեաց
փրկեալըս ։
Պաշտել զնա սրբ ու
թեամբ և արդար ու
թեամբ առաջ ի նորա ։
զամ ենայն աւուրս
կենաց մերոց ։

Եւ դու մանուկ՝
մարգարէ բարձրելոյն
կոչեսցիս ։ զի երթի
ցես առաջի երեսաց
տն̄ ՝ պատրաստել
զճանապարհս նորա ։
տալ գիտութիւն փր
կութեան ժողովրդ
եան նորա ՝ ի թողու
թիւն մեղաց նոցա ։
Վասն գթութեանց
ողորմութեան այ̄ մե
րոյ ՝ որովք այց ար
ասցէ մեզ արեգակն
ի բարձանց ։ Երեւել
որոց ի խաւարի եւ ի
ստուերս մահու նս
տէին ։ ուղղել զոտս
մեր ի ճանապարհ
խաղաղութեան ։
Եւ մանուկն աճէր
եւ զօրանայր հոգւով ։
Եւ էր յանապատ
մինչեւ յաւր երեւելո
իւրոյ առ իս
րայէլի ։

ԵՒԵՂԵՒՅ
ԱՒՈՒՐՍՆ ՅԱՅՆ
ոսիկ ՝ ել հրաման
յաւգոստոս կայսերէ
աշխարհագիր առ
նել ընդ ամենայն
տիեզերս ։
Այս առաջին աշ
խարհագիր եղեւ ի
դատաւորութեան
ասորւոց կիւրենեայ ։
Եւ երթային ամենե

քին մտանել՛ յաշխար
հագիրն յիւրաքանչ
իւր քաղաքե ։
Ի՛լևյովսեփ իգալիլեէ
իքաղաքէ՛ նազարեթէ՝
ի հրեաստան՝ իքաղա՛ք
դաւթի՛ որկոչի բեդ
ղեեմ ։ վասն լինելոյ
նորա իտանէ ևյազգէ
դաւթի ։ մտան ել՛
յաշխարհագիրն մա
րիամաւ հանդ երձ
զոր խաւսեալն եր
նմա ։ ևեր յղի՛ ։
Ի ւեղև ի հասան ել՛ն
նոցա անդր՝ լցա՛ն աւ
ուրք ծնանելոյ նորա ։
և ծնա՛ւ զորդին իւր
զանդրան իկ ։ և պատ

եա՛ց ի խանձարուրս
և ե՛դ զնայ իմըսուր ։
զի՛ոչ գոյր նոցա
տեղի յիջավանին ։
Ի ԻՏՈՎԻՒՔԻ
ԻՆ ԻՐԵՂԻԱՆ ՅԱՅՆ
միկ քաց աւ թեագք՝
որ պահեին զպաչպա
նու թիւնս՝ գիշերւոյ
հաւտից իւրեանց ։
Ի ւհրեշտա՛կ տ՞ն եր
ևեցաւ նոցա ։ և
փա՛ռքն տ՞ն ծագեցին
աւ նոսա ։ և երկեան
երկիւ՛ղ մեծ ։
Ի ւասե՛ ցնոսա հը
րեշտակն ։ մի՛ երկ ն
չիք ։ զիահ աւաս իկ
աւ ետարան եմ ձեզ

ուրախու թիւն մեծ։
որեղիցի ամեն այն
ժողով ըրդեանն։

Զի ծնաւ ձեզ
այսաւր փրկիչ։ որե
աւ ծեալ։ տր։ իքա
ղաքի դաւ թի։ և
այս նշանակ ձեզ։
գըտանիցեք մանուկ
պատեալ իխանձա
ռուրս, և եդեալ ի
մըս ուր։

Եւյան կարծակ ի
եղև ընդ հրեշտակին
ընդ այն միկ։ բազ
մու թիւն զաւր աց
երկն աւ որաց՝ որ
աւրհնեինզա՞ծ և
ասեին։

Փառք իբարձու
նսայ։ և յերկիր
խաղաղ ու թիւն։ ի
մարդիկ հաճու թի։

Եւեղև իբրև վերա
ցան ինոցանե հրեշ
տակքն յերկինս, ա
սեն ցմիմեանս հով
իւքն։ եկայք երթի
ցուք մինչև ցբեղղե
եմ, և տեսց ուք զինչե
բանս այս որեղև՝ զոր
տր եցոյց մեզ։

Եկին փութանա
կի, և գտին զմար ի
ամ և զյովսեփ։ և զ
մանուկն եդեալ ի
մըսուր։ և ծանեան
վասն բանին որ ասա

ացա՛ւ նոցա զմանկ
անեն ։

Եւամենեքին որլսե
ին, զարմանային վա
սըն բանիցն զոր խաւ
սեցան ընդ նոս այ
հով իւքն ։

Ումարիամ զամ է
նայն բանս զայսոսիկ
պահեր ։ և խելամո՛ւտ
լիներ իսրտի իւրում ։

Ուդարձա՛ն հովիւքն
փառաւ ո՛ր առնէ ին
և աւրհնէին զա՞ծ,
վասն ամենայնի զոր
լուան և տեսին, որ
պես պատմեցաւ
նոցայ ։

ԻԻԲՐԵՒԼԸ

ԶԱՆ ԱՒՈՒԲԲ ՈՒԹ

Թլփատել զնայ ։ և
կոչեցաւ անուն նո
րա յ՞ս ։ որկոչ է
ցեալ եր իհրեշտա
կեն ։ մինչ չև՛ յըղա
ցեալեր զնայ
յորովայնի ։

ԻԻԲՐԵՒԼԸ

ԶԱՆ ԱՒՈՒԲԲ ԱԲՐ

բուԹեան նոցա ըստ
աւր ինացն մովսեսի,
ածին զնա յ՞եմ յանդի
ման առնել տ՞ն ։ որ
պես և գրեալ է յաւ
րենս տ՞ն, Թէ ամ է
նայն արու որ բանա
զարգանդ ։ սո՛ւր է
տ՞ն կոչ եսցի ։

Եւ տալ պատարագս
ըստ ասաց ելոցն յաւ
րենս տն. զոյգս տատ
րակաց՝ կամ երկ
ուս ճագսաղաւնեաց։
Եւ ահա երայր մի
յեմ, որոյ անուն եր
սիմ ե՛ոն։ Եւ եր այրն
այն արդար, Եւ երկիւ
ղա՛ծ, ։ Եւ ակն ուներ
մխիթարու թեա նն
իլի։ Եւ հոգի՛ սուրբ
եր ինմայ։
Եւ ե՛ր նորա հր ա
ման առեալ ի հոգւ
ոյն սրբոյ, մի՛ տես
անել զմահ մինչև
տեսցե զաւ ծ եալն
տն։ Եւ ե՛կն հոգւովն

ի տաճարն։
Եւ իբրև ածին ծը
նաւղքն զմանուկն յս,
առնել՛ նոցա ըստ սո
վորու թեան աւր ի
նացն ի վերայ նորա։
Եւ նաա՛ռ, ընգալ ա՛ւ
զնա ի գիրկս իւր։
աւրհն եա՛ց զա՛ծ Եւաս
ե։
Արդ՝ արձա կ
ե՛ս ըզծառ այս քոտր
ըստ բան ի քում, ի խա
ղաղ ու թիւն։ զի
տեսին աչքիմ զփըր
կու թիւն քոյ. զոր
պատր աստ եցե՛ր ա
ռաջի ամենայն ժո
ղով ըրդոց։ լոյս ի
յայտնու թիւն հեթա

նոսայ. և փառք ծող
ողորմութեանն բուռն իւր։
[Ե]ւ էին հայրն և մայ
րն նորա զարմացեալ
իւերա բանիցն զոր
խաւսուն էին զնմանէ ։
և աւրհնեաց զնո
սա սիմէոն ։
[Ե]ւ ասէ ցմարիամ
մայր նորա. ահա
սա կայ իգլորումն
և իկանգնումն բազ
մաց իմէջ իղի. և ի
նշան հակառակու
թեան. և զքո իսկ
անձն անցցէ սուր.
զի յայտնի եղիցին ի բա
զում սրտից խոր
հուրդք ։

Դ

[Ե]ւ էր անդ աննա մար
գարէ. դուստր փա
նուէլի. յազգէ
ասերայ. սա ինքն
անցեալ էր զաւուրբք
բազմաւք. կեցեալ
ընդ առն ամս եաւթն
ի կուսութենէ իւրմէ.
և էր այրի ամաց ութ
սուն և չորից. որ
ոչ մեկնէր ի տաճարէն.
այլ պահովք և աղաւ
թիւք պաշտէր զցայգ
և զցերեկ ։
[Ե]ւ սա նոյն ժամու
յարուցեալ էր գոհանա
յր զտր. և խաւս
էր զնմանէ ընդամե
նեսին որ ակն ունէին

ինփրկութեանն եմ։

Եւ իբրև կատարեցին
զամեն այն ըստ աւրի
նացն տն՝ դարձան
անդրեն իգալիլեայ՝ ի
քաղաքն իւրեանց նա
զարեթ։

Եւ մանուկն աճ եր՝ և
զաւրանայր՝ իմա ս
տու թեամբ։ և շնորհք
այ էին իվերայ
նորայ։

ԻԵՐԹԱՍՅԻՆ ԾԸՆԱՒԴԲՆՆՈՐԱ

ամի ամի յեմ իտաւն
զատկին։ պասեք

Եւ իբրև եղեն նորա
ամք երկոտասան՝ յելա
նեն նոցա յեմ ըստ սովո
րութեան տաւն ին, և
կատարել զաւ ուրսն, և
դառնալ անդրեն՝ մը
նաց յս մանուկն նորա
յեմ։ և ոչ գիտաց ին
ծընաւղքն նորա։ կար
ծեին զնմանեն թէ ընդ
ուղ եկիցն իցեն։

Եկին իբրև աւուրմիո
ճանապարհ, և խնդրէ
ին զնա ընդ դրաց իսն
և ընդ ծան աւթսն։ և
իբրև ոչ գտին՝ դարձ
ան անդրեն յեմ խն
դրել ըզնայ։

Եւ եղև յետ երից աւ
ուրց՝ գտին զնայ ի
տաճարն զի նըստ եր
ընդ վարդա պետսն։

լըսեր՛ ինոցանէ՝ և հար
ցաներ՛ ըզնոսայ ։
Զարմանայ ին ամենէ
քեան որլսէ ինն ինմանէ՝
ընդ իմաստու թիւնն և
ընդ պատաս խան իսն
նորա ։ և իբրև տեսին
զնա՝ զբանչացան ։
Եւասէ՛ ցնա մայրնիր
որդեակ՝ զինչ գործ
գործեցեր՝ ընդ մեզ ։
ահաւասիկ հայր քոյ
և ես՝ տաւ ապէ աք
խընդր եա՛ք ըզ քեզ ։
Եւասէ՛ ցնոսա ։ զի՞
խընդրէ ի՞ք զիս ։ ոչ՞ գի
տէք եթէ ի տա՛ն հաւր
իմոյ պարտ է ինձ լինել ։
Ունդբայ ո՛չ իմացան

զբանն զոր խաւ սեցաւ
ընդ նոսայ ։
Եւ ի՛ ընդ նոսայ՝ և
գընա՛ց ինազար եթ ։
և եր՛ նոցա հնազ անդ ։
Եւ մայրն նորա պաչեր՛
զամենայն բանսն ի
սրտի իւրում ։
Եւ յ՜ զարգանայր իմ
աստու թեամբ և հա
սակաւ ։ և շընորհա՛ք
յ՜ այ և ի մարդ
կանէ ։ ՃԻ

ՏԻՆԿԵՏԱՍՆ ԱՃՆ ԵՐՈՐԴԻԱՄԻ

տերու թեանն տի
բերեա կայսեր ։
ի դատաւ որու թ՛ե
հրէ աստանի պի

ղատոսի պոնտացւոյ
եւ ի չորրորդ պետու
թեանն գալիլեացւոց
հերովդէի : եւ ի փիլիպ
պոսի եղբաւր նորա
չորրորդ պետու թե,
ի տուրեացւոց եւ տրա
քոնացւոց աշխարհին:
եւ ի չորրորդ պետու
թեանն լիւսանեայ աբ
իլենացւոյ : եւ ի քահ
անայ ապետու թե
աննայի եւ կայիափայ.
եղեւ բան այ ի վերա
յովհաննու որդւոյ
զաքարեայ յանապա
տին : եւ եկն յամ
ենայն կողմանս յորդա
նանու · քարոզէր մկր
տութիւն ապաշխա
րութեան ի թողութե
մեղաց :

է ա Որպէս գրեալ է ի
գիրս պատգամաց ես
այի մարգարէի :
Ձայն բարբառոյ յանա
պատի : պատրաստ
արարէք զճանապար
տն , եւ ուղիղ արա
րէք զշաւիղս նորա :
Ամենայն ձորք
լցցին : եւ ամենայն
լերինք եւ բլուրք խոն
արհեսցին : եւ եղի
ցին դժուարինքն ի
դիւրինս : եւ առապ
արքն ի հարթ ճանա
պարհս : եւ տեսցէ

ամենայն մարմին ըզ
փրկութիւն այ ։
Եւ ասէր ցժողովուր
դսն ելեալս մկրտել
ի նմանէ ։ Ծնունդք
իժից . ո՞ ցոյց ձեզ
փախչել ի բարկութե
նէն որ գալոցն է ։
արարէք այսու հետև
պտուղս արժանիս ա
պաշխարութեան ։
Եւ մի՛ սկսանիցէք
ասել եթէ ունիմք
հայր զաբրահամ ։
զի ասեմ ձեզ ։ Ե
թէ կարող է ած ի
քարանցս յայսցանէ
յարուցանել որդիս
աբրահամու ։

Այլ ա՛րդ աս իկ ·
տապար՝ առ արմի՛ն
ծառո՛ց կայ ։
Ամենայն ծառ
որ ո՛չ ա՛ռնէ պտուղ
բարիոք ՝ հատանի
և ի հո՛ւր արկանի ։
Գ.
Հարցանէին զնա
ժողովուրդքն և ասաե
ին . Իսկ արդ զի՞նչ
գործեսցուք ։
Պատասխանի ետ
և ասէ ցնոսայ ։
որ ունի երկուս հան
դերձս ՝ տացէ զմին
այնմ որ ո՛չն գոյցէ ։
և որ ունիցի կերակուր ·
նոյնպէս արասցէ ։
Եկին և մաքսաւորք

մըկրտել․ եւ ասեն ցնա՛

վարդապետ՝ զինչ

գործեսցուք ։

[Ե]ւ նա ասէ՛ ցնոսա․

մի՛ ինչ աւելի քան ըզ

հրամայեալն ձեզ առ

նիցէք ։

[Հ]արցանէին զնայ

եւ զինուորքն եւ ասէին,

եւ մեք զինչ գործեսցուք ։

[Ե]ւ ասէ՛ ցնոսայ ։ մի՛

զոք խռովեսջիք ․ եւ մի՛

զոք զրպարտեսջիք ։

շատ լիջիք ձեզ թո

շակօք ձեր ։

[Մ]ինչ ակնկալու էր

ժողովուրդն, եւ խոր

հէին ամենեքին ի սիր

տս իւրեանց վասն

յովհաննու․ մի թէ նա

իցէ քրիստոս ։

ժ
ա

[Պ]ատասխանի ետ ամե

նեցուն եւ ասէ ։ ես

մկրտեմ զձեզ ջրով ։

բայց գայ զօրաւորագոյն

քան զիս ։ զորոյ չեմ

բաւական լուծանել զա

զկաւշիկս ։ նա՛ մկր

տեսցէ զձեզ հոգւով

սրբով եւ հրով ։

ժա
ե

[Ո]րոյ հեծանոցն ի

ձեռին իւրում․ սրբել

զկալ իւր ։ ժողովել եւ

ցորեանն ի շտեմ

արանս իւր ․ եւ զյարդն

այրեսցէ անշէջ հրով ։

[Բ]ազում եւս ինչ

մխիթարութեամբ թեար

ղ յ մ մր

ձ զՃԵ ՃԴ ՃԸ ժա դ

ձա ժե

ատետարաներ ժողովրդեանն։

ժբ
բ

Բայց հերովդես
չորրորդ ապետ յան
դիմանեալ ինմանէ
վասն հերովդիադ ա
կնոջ փիլիպոսի եղ
բաւր իւրոյ, և վասն
ամենայն չար ես ցն
զոր գործեաց հերով
դես՝ յաւել և զայն
ևս իվերա ամենայնի,
և եդ իբանդի զյով
հաննես։

ժգ
ա

Եւ եղև իմկրտել ամ
ենայն ժողովրդեանն,
և ընդ յի՛ մկրտ ելն և
կալ յաղաւթս, բա
նալ երկնից և իջան
ել հոգւոյն սըրբոյ

մարմնաւոր տեսլեամբ
իբրև զաղաւնի իվերա
նորայ։

Եւ գալ Ձայն իյերկ
նից որասէր։ դու՛ես
որդի իմ սիրելի։ ընդ
քեզ հաճեցայ։

ժդ
գ

Եւ ինքն յս՛ եր ամաց
իբրև երեսնից սկսեալ։
որոց որպես և կար
ծեր որդի։ Յովսեփ։

ՄՐ՝ յակովբայ ն։
ՄՐ հեղ եայ ն։
ՄՐ մատաթեայ ն։
ՄՐ ղև եայ ն։
ՄՐ մեղք եայ ն։
ՄՐ յանն եայ ն։
ՄՐ յովսեփ եայ ն։
ՄՐ մատ թեայ ն։

ղ յ մ մր ղ
ժբ ճիգ ծթ ժդ
ժդ ժե ժդ ե

ԱՐ ամովսայ ն:
ԱՐ նաւ ումայ ն:
ԱՐ եղեայ ն:
ԱՐ նանգեայ ն:
ԱՐ մա ա թեայ ն:
ԱՐ մատ տա թեայ ն:
ԱՐ սեմ եայ ն:
ԱՐ յովսեք եայ ն:
ԱՐ յով դ եայ ն:
ԱՐ յովնան եայ ն:
ԱՐ ես եայ ն:
ԱՐ զաւրոբաբ ել ին:
ԱՐ սաղա թիել ին:
ԱՐ ներ եայ ն:
ԱՐ մեղ ք եայ ն:
ԱՐ ադ դ եայ ն:
ԱՐ կովսամ այ ն:
ԱՐ եղմոդ ադ այ ն:
ԱՐ եր եայ ն:

ԱՐ յեսրուայ ն:
ԱՐ եղիազարայ ն:
ԱՐ յովրամ այ ն:
ԱՐ մատ թեայ ն:
ԱՐ ղևեայ ն:
ԱՐ սիմե ովնի ն:
ԱՐ յուդայ ի ն:
ԱՐ յովսեփ այ ն:
ԱՐ յովնան եայ ն:
ԱՐ եղեկիմ այ ն:
ԱՐ մեղ թեայ ն:
ԱՐ մենն այ ն:
ԱՐ մատ տա թեայն:
ԱՐ նա թ անայ ն:
ԱՐ դաւ թի ն:
ԱՐ յես ս եայ ն:
ԱՐ ով բեդ այ ն:
ԱՐ բո ոս այ ն:
ԱՐ սաղման այ ն:

ՀՄ նաաս ովնի՛ ն։
ՀՄ ամինադաբայ՛ ն։
ՀՄ արամ այ՛ ն։
ՀՄ ադմեայ՛ ն։
ՀՄ առն եայ՛ ն։
ՀՄ եսրովմայ՛ ն։
ՀՄ փարեսի՛ ն։
ՀՄ յուդայի՛ ն։
ՀՄ յակովբայ՛ ն։
ՀՄ իսահակայ՛ ն։
ՀՄ աբրահամու՛ ն։
ՀՄ թառայի՛ ն։
ՀՄ նաքովրայ՛ ն։
ՀՄ սերուքայ՛ ն։
ՀՄ ռագաւայ՛ ն։
ՀՄ փաղեկայ՛ ն։
ՀՄ եբերայ՛ ն։
ՀՄ սաղայի՛ ն։
ՀՄ կայնանայ՛ ն։

ՀՄ արփագսադայ՛ ն։
ՀՄ սեմայ՛ ն։
ՀՄ նոյի՛ ն։
ՀՄ ղամեքայ՛ ն։
ՀՄ մաթուսաղայի՛ ն։
ՀՄ ենովքայ՛ ն։
ՀՄ յարեդի՛ ն։
ՀՄ մաղաղեելի՛ ն։
ՀՄ կայն անայ՛ ն։
ՀՄ ենովսայ՛ ն։
ՀՄ սեթայ՛ ն։
ՀՄ ադամայ՛ ն։
ՀՄ աստուծոյն ։

Ե ԺԵ Բ Ն ՀՅՍ լի՛ հոգւովսրբով դարձաւ ի յորդանանէ։ Եվարեր հոգւովն սրբով յանապատ աւուրս քառասուն, փորձել ի սատանայէ ։

Ղ Մ Մր
ԺԵ ԺԵ Ղ

ժը [Ե]ւ ոչ եկեր՝ և ոչ արբ
յաւուրսն յայնոսիկ։
[Ե]ւ ի կատարելն նո
ցա՛յ քաղցեաւ ։
[Ե]ւ ասէ ցնա սատա
նայ . Եթէ որդի ես այ՝
ասա՛ քարիդ այդմիկ
զի հաց լիցի ։
[Պ]ատասխանի ետ նմա
յս ասէ ։ Գրեալ է՝
Թէ ոչ հացիւ միայն
կեցցէ մարդ՝ այլ ամե
նայն բանիւ որ ելանէ
ի բերանոյ այ ։
[Ե]ւ հանեալ զնա ի
լեառն մի բարձր՝ եցոյց
նմա զամենայն թա
գաւորութիւնս աշխ
արհի ի վայր կէտ ժամ
անակի ։ Եւ ասէ ցնա
սատանայ ։ Քեզ տաց
զայս ամենայն իշխանու
թիւն և զփառս սոցա ։
զի ինձ տուեալ է . և ում
կամիմ տամ զդա ։
Արդ դու եթէ անկեալ
երկիր պագանիցես առ
աջի իմ . քեզ եղիցի ամենայն ։
[Պ]ատասխանի ետ նմա
յս ասէ ։ Գրեալ է՝ եր
կիր պագցես տն այ
քում . և զնա միայն
պաշտեսցես ։
[Ե]ւ ած զնա յեմ . և կա
ցոյց ի վերայ աշտարա [զնա]
կի տաճարին . և ասէ
ցնա . եթէ որդի ես այ՝
արկ զքեզ աստի ի վայր ։

զի գրեալ է Թէ հրեշտա
կա՛ց իւրոց պատուր իր
եալ է վասնքո՝ պահել
զքեզ ։ զի իվերա ձեռա՛ց
բարձ ցեն զքեզ՝ մի՛ եր
բեք հարց ես զքար ի
զոտըն քոյ ։

Պատ ասխանի՛ ետ նմա
յս Լասէ ։ ասա ա
ցեալ է Թէ՛ ոչ փորձ ես
ցես զտ՞ր ած քոյ ։

Եւ կատարեա՛լ զամէ
նայն փորձութիւնսն
սատանայ՝ ։ իբա՛ց
եկաց ինման է
առ ժամանակմի ։

ԻԴԱՐՁԱ՛Ի
ՅՈ ՉԱՒՐՈՒԹԵԱՍԲ

հոգւոյն իգալ իլեայ ։

և ել՛ համբաւ զնմանէ
ընդ ամ ենայն կող
մանս գաւ առ ին ։ և
նայ ուսուցանե՛ր ի ժո
ղովուրդըս նոցա՝ փա
ռաւ որեա՛լ յամեն է
ցունց ։

ԺԸ Եւ ե՛կն ինազար եթ
ուր սընեա՛լներ ։ և է
մո՛ւտ ըստ սովոր ու
թեան իւրում յաւուրն
շաբաթուց ի ժողովուրդն ։

Եւ ետո՛ւն նմա գիրս
զիսայիաս մարգարէ ։
և յարեա՛ւ ընթեռնուլ ։

Եւ իբրև եբա՛ց զգիրսն ։
եգիտ զա՛յն տեղի յորում
գրեալներ ։

Հոգի՛ տ՞ն իվերայիմ ։

գիտնականներ յոգնանին
ձեզ։

Բան չէ մարդաս
տեսանել, ասեն ասեմ
քարտ գալ ասա։
Բանն ասեմ։ ասա կանան
ասա մարդ։ ասա ինչ
ասեն, ոչ սայ է
ոսոր ինն յոգնեցիս։
Դասէ ցնոսայ։
ապարանքն ասեցէք ասա
եռգան ակրա գայս։
Բրծիկ։ Բրծիկեան գանձն
է։ ոչ գանի լու սէ
զոսարանքն եկանի ասա
Նաւ ասա։ ասա կասան
Բրտանի գալ ասա։

Դասէ, ասենն ասեմ
Ձեզ։ Մեր չէ մարդաս
ասեցեք ասա։ Գոնա
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Բրտանի գալ ասա։
Ինչ ինն հարցանոյ
Նոսոր։
Դասէ ցնոսայ։
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Ձեզ։ Մեր չէ մարդաս
ասեցեք ասա։ Գոնա
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Բրտանի գալ ասա։
Ինչ ինն հարցանոյ
Նոսոր։
Դասէ ցնոսայ։
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Ձեզ։ Մեր չէ մարդաս
ասեցեք ասա։ Գոնա
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Բրտանի գալ ասա։
Ինչ ինն հարցանոյ
Նոսոր։
Դասէ ցնոսայ։
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Ձեզ։ Մեր չէ մարդաս
ասեցեք ասա։ Գոնա
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Բրտանի գալ ասա։
Ինչ ինն հարցանոյ
Նոսոր։
Դասէ ցնոսայ։
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Ձեզ։ Մեր չէ մարդաս
ասեցեք ասա։ Գոնա
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Բրտանի գալ ասա։
Ինչ ինն հարցանոյ
Նոսոր։
Դասէ ցնոսայ։
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Ձեզ։ Մեր չէ մարդաս
ասեցեք ասա։ Գոնա
Դասէ։ Ասենն ասեմ
Բրտանի գալ ասա։
Ինչ ինն հարցանոյ
Նոսոր։

ԻԶ
Ժ

րն ընդ ոտնելի իշխա
ղաքի նորա ։
Ս ուրբն աւեմ
ձեռ ։ զի բազում այր
եղեւ եին յաւ ուրս եղե
այր հանդ իշի , յոր
ժամ փակեց անն ն
եւ կենդ զերխաւա
եւ զեղեց ամեն , և ե
ղև սով մեծ ընդ ա
մենայն երկիր ։ և ոչ
առ մի՛ ինոցան է
ատ ապ եցաւ եղխայ
քաղց միայն աւ
ապրեցին թե՛ակն
նախյուրող ան կենաց
այլի ։
Ե ւ բաղում ուրա
ուզ եկին յիշե ։ այն

եղխան ի՛ մարգար է
իւ ։ եւ ոչ ոք ինոց ա
նե սրբեցաւ ։ բայց
միայն նեեման աս
ուրի ։
Ե ւ լցան ամենն եք
ին բարկու թեամբ ի
ժողովուրդեանն իբ
րև լսեին զայս ։ և
յարուցեալ հանին ին
զնա արտաքոյ քաղա
քին ։ եւ ածին զնա
մինչ և յարտ և անուն
լերինն ՝ յորս մեղս
քաղաքն նոցա ։ շեհ
եալքն ։ զայս ա
մեծ աւր նեղ զնոսա ։
Ե ւ նա անց ընդ մէջ նոցա
ընդ մեջ նոցայ

Հ
ԻԶ

գընայր ։

Եւ ՚ի՚ՀԻԿԱՓ
ԱՌՈԱՒՈՒՄ ԻԲԱՂ,

աքն գալ իլեացուոց ։
և ուսուցանէր զնո
սա իշաբաթսն ։

Եւ զարմանային ընդ
վարդ ապետու թին
նորա ։ զի իշխան ու
թեամբ էր բանն
նորայ ։

Եւ ՚ի ժողով ըր
դեանն այր մի, զոր
ուներ այս դիւ ի
պըղծոյ ։ և աղաղա
կեալ ի ձայն մեծ
ասէ ։ Թուլացոյ ։
զի կայր մերևքո յս
նազ ուլրացի ։ եկիր

կորու սանել զմեզ ։
գիտեմք զքեզ ոլ ես ։
սուրբդ այ ։

Ասատեաց ինա
յս և ասէ ։ պապան
ձեաց և ել իդմանէ ։

Զգեան եաց զնայ
դեան իմիջիանդ և ել ի
նըմանէ ։ և ոչ ինչ
վընաս եաց նմայ ։

Եւ ել ն զարմանա
լիք իվերա ամեն ե
ցուն ։ Խաւսեին
ընդ միմեանս և ասէ
ին, զի՞նչէ բանս
այս ։ զի իշխան ու
թեամբ և զաւրու թեբ
սաստէ այսոց պըղ
ծոց և ելան են ։

ղ	մ	մր
իդ		ծբ
իդ	կդ	ծդ
իե		ծդ

Եւ երթայր հռչակ
զնմանէ յամէն այն
տեղիս շուրջ զգաւա
ռաւըն ։

Թ ԻԴ / Է

Եւ յարուցեալ ի ժող
ովրդենէ անտի՝ ե
մուտ ի տուն սիմոնի ։
զոքանչ սիմոնի տագ
նապէր ջերմամբ մե
ծաւ ։ և աղաչեցին
զնա վասն նորայ ։
եկաց առ նմայ ։ սաս
տեաց ջերմանն և եթող
զնա ։ և վաղվաղա
կի յարեաւ և պաշտէր
զնոսայ ։

Ժ

Եւ ընդ արևուն մտա
նել ՝ ամենեքեան որոց
էին հիւանդք ի պէսպէս

Գ	Մ	Մր
ԻԴ	ԿԵ	ԺԵ

ցաւըս ․ բերէին զնո
սա առ նա ։ և նա իւր
աքանչիւր ումեք ի նո
ցանէ , դնէր ձեռս և
բժշկէր զնոսայ ։

ԿԵ / Ը

Ելանէին և դևք ի
բազմաց ՝ աղաղակէ
ին և ասէին Թէ դու
ես որդին այ ։

Եւ նա սաստէր զնոսայ ՝
պապանձեցուցանէր ։
և ոչ տայր նոցա թոյլ
խօսել ՝ զի գիտէ
ին ըզնայ Թէ
քսն է ։

ԿԶ / Ը

ԵՒ ԻԲՐԵՒ ԱՒՐ
ԵՂԵՒ , ԵԼ ԳՆԱՑ ՅԱ
նապատ տեղի ։ և
ժողովուրդքն խնդրէ

Գ	Մ	Մր
ԿԵ		ԻԺԸ
ԿԶ	ԺԵ	

ռեինզնա ։ եկին մին
չև առնա ։ և արգելու
ինզնա զիմի գնասցէ
ինոցանէ ։
Ե ։ նա ասէ ցնոսա ։
և այլ ոց քաղաք աց
պարտ է ինձ աւ ետ ա
րանել զարքայ ու
Թիւննայ, զի յայն իսկ
առաքեցայ ։
Ե ։ քարոզէր ի ժող
ով ուրդան գալիլեացոց ։
Ե ։ եղև ի խռնել զնո
վաւ ժողովրդ եանն,
և լսել զբաննայ ։ և
ինքն կայր առ ծով ա
կին գեննեսարեթայ ։
և ետես երկուս նավս
զի կայ ին առ ծովակին ։

և ձկնորսքն ելեալ ինաւ
ացն՝ լուանային զգործին ։
Ե ։ լնայ իմի նաւ ուցն
որէր սիմովնի ։ և աղա
չեաց զնա սակաւ իկմի
տանել ի ներքս ի ցամա
քէն ։ և նստեալ՝ ուսու
ցանէր ի նաւ է անտի
ըզ ժողովուրդան ։
Ե ։ իբրև լուեաց ի խաւ
սիցն, ասէ ցսիմովն ։
խաղաց ոյ ի խորն, և ար
կէք զգործիս ձեր յորս ։
Պ ատաս խանի ետ սի
մովն և ասէ ցնաց ։
վարդապետ՝ զամ են
այն գիշերս աշխատ եղ
եաք, և ոչ ինչ կալաք ։
բայց վասնքո բան իդ՝

արկ ցո՛ք զգործիս մեր։

Զայս իբրև արարին
փակեցին իներքըս բազ
մու Թիւն Ձկանց յոյժ։
մինչև պարպատ եին
ուռկանք նոցա։ Եւակն
արկեին որսա կցացնի
միւս նավն, գալ աւ գ
նել՛ նոցայ։

Եւ եկին՝ և լցան՛ եր
կոք ին նավքն մինչ և
մեր ձ յընկղմել նոցայ։

Իսկ սիմոն պետ՛ր ոսիբ
րև ետես, անգա՛ւ առ
ծունկսն յի՞ Եասէ։ ի
բա՛ց գնայ ինենտ՞ր, զի
այր մեղաւոր՛ եմ ես։

Բանզի ա՛հ պատեաց
զնա, և զամենես եան

որ ընդ նմայնեին վասն
որսոյ Ձկանցն զոր ըմբռ
նեցին։ Նոյ՛նպես ըզ
յակո՛վբոս և զյովհա՛ն
նես զորդիսն զեբեդեա՝
որեին որսա կիցք
սիմոնի։

Եւասէ՛ ցսիմոն յ՞ս։
մի՛ երկնչիր։ յայսըմ հե
տէ զմարդի՛կ որս ա
ցես իկեանս։

Եւ հանեա՛լ զնավն
ի ցամաք։ Թողին զամե
նայն և գնացին
զհետ նորա։

ԻԵՊԵՒԻՒՆԳ

ԱԳՆԵԼՆ ՆՈՐԱԻՍԻ

Քաղաքացն՝ ահաայրմի
լի՛ բորոտու Թեամբ։

իբրև ետես զյս՝ անգա՛ւ
իվերայ երեսաց՝ աղ աչ
եա՛ց զնայ և ասե ։ տր՛
ե Թե կամիս՝ կարա՛ղես
զիս սրբել ։

Զգեա՛ց զձեռն իւր՝
հասոյ՛ց ինա և ասե ։ կա
միմ՝ սրբեա՛ց ։ և
վաղ վաղակի՛ գնաց ի
նմանե բորոտու Թիւնն ։

Ւ ունա պատրւ իր եաց
նըմայ մի՛ ումեք ասել ։
այլ Թե ե՛րԹ ցոյց զանձն
քո քահանայ ին՝ և մատ
ոյ՝ պատարագ վասն
սրբու Թեան քոյ՝ որ
պես և հրամայեա՛ց մով
սես իվկայու Թի նոցայ ։

Ւ ւյորդ ե՛ր առաւ ել

քանն զնմանե ։ և ծո
ղովեին առնա ծողով
ուրդք բազումք լսել՝
և բծշկել ի հիւանդու
Թենե իւրեանց ։

Ւ ունա խոյս տայր
յանապատ տեղ ի՛ս
և կայր յաղ
ա՛Թս ։

ԻԵՂԵՒԻՍԵ
ՈՒՄ ՅԱՒՈՒՐՑ՝ ԵՒ

ինքն ուսուցան ե՛ր ։
և փար իսեց իքն և աւ
ր ինացն վարդ ապետք
նըստ եին ։ որ ծողո
վեա՛լ եին յամ են այն
քաղաքաց գալիլեա
ցւոց, և հրե աստանի,
և ե՛մի, և զաւրու Թի՛

ղ	յ	մ	մր
լդ	խզ	իգ	իե

ղ	մ	մր
լե	ճիսթ	կզ
լզ	ճեգ	կթ

տն եր իբժշկել զնոսա ։

ԺԳ ԺԳ ԼԵ ա

Եւահա արք՝ բերեին
մահճաւք զայրմի որ
եր անդամ ալոյծ ։ և
խնդրեին զնա մուծա
նել՝ իներքս, և դնել՝ առ
աջի նորայ ։ և իբրև
ոչ գտանեին թե ընդ
որ մուծանից ենզնա
իներքս վասն ամբոխին՝
ել ին իտանիս՝ և ի ցլու
ոցն կախեց ին զնայ՝
և ի ջուցին մայ ճաւքն
հանդ երձ իմեջ՝ առ
աջի յի ։

Եւ տես եալ զհաւա
տսն նոցա՝ ասէ՝ ցնա ։
այր դու՝ թողեալ լի
ցին քեզ մեղք քոյ ։

Ա կսան խորհել՝ դը
պիրքն և փարիսեցիք
և ասեն, ո՞վ է սայ որ
խորհի զհայ հոյ ութի ։
ո՞ կարէ թողուլ զմեղս,
բայց միայն ա՞ծ ։

Իբրև գիտաց յ՚ս ըզ
խորհ ուրդըս նոցայ՝
պատաս խանի՝ ետ և
ասէ ցնոսայ ։ զի՞ խոր
հիք խսիրտս ձեր ։ զի՞նչ
դիւրագոյնէ ։ ասել՝
թողեալ լիցին քեզ
մեղք քոյ՝ եթէ ասել
արի՝ և գնայ ։

Այլ զի գիտասջիք
եթէ իշխանու թիւ՝ ն
ունի որդի մարդ ոյ
յերկրի թողուլ զմեղս ։

Ա սէ՛ ցանդամա
լոյծն՝ քեզ՛ ասեմ՝ արի՛
առ զմահ իճսքոյ եւ ե՛ր թ
իտուն քոյ ։

Ե ւ առ ժամայ՛ն յար
ուցեալ առաջ իամենե
ցուն՝ ա՛ռ զիւրեւ յորո
վերա անգեալն դրներ ։
գնա՛ց իտունիւր՝ եւ փա
ռաւ ո՛ր առներ զած ։

Զ արմանք կալան
զամենեսեան, եւ փառ
աւ ո՛ր առնեին զած ։

Լ ի՛ եղեն ահիւ, եւ ա
սեն՝ թէ տես աք
այսաւր նո՛ր նշան ։

Ե ւ ՅԵՐԱՅՆ
ՈՐԻԿ ԵՂԱՆՄԻ ։ ԵԻԵ
տե՛ս մաքսաւորմի, որում

անո՛ւն եր ղեւի. զի նըստ
ե՛ր իմաքսաւորութեն ։
եւ ասէ՛ ցնա՝ ե՛կ զկնի իմ ։

Ե ւ թողեալ զամենայն՝
յարեաւ գնա՛ց զկնի նորա ։

Ե ւ արար ընդ ունել ու
թի՛ւն մեծ նմայ ղեւի ի
տան իւրում ։

Ե ւ ե՛ր ժողով՝ քաղ
ում, մաքս աւորաց՝ եւ
այլ ո՛ց որեին քաղմեալ
ընդ ն՛ըմա ։

Ե ւ տր տընջեին փա
րիսեց իքն եւ դրպիր՛ք
նոցա զնմանեւ առաշա
կերտան նորա եւ ա ։
ին, ընդ ե՛ր ընդ մաք
սաւորս եւ ընդ մեղ աւ
որս ուտէք եւ ըմբէք ։

Պատ ասա խանի՛ ետյա
և ասեն ցնոսա ։ ո՛չ՝
են պիտոյ բժիշկք ողջոց՝
այլ հիւ անդ ա՛ց ։ և
ո՛չ եկի կոչել զարդարս՝
այլ զմեղաւ որ՛ս յապ
աշխարոյ Թիւն ։
Ի՛ նոքաասեն ցնայ՝
ընդեր՞ աշակերտքն
յովաննու և փ՛արիս ե
ցիքն պահ՛են ստեպ
և խնդրըւածսառնեն՝
և քոյդ ուտ՛են և ըմբեն ։
Ի՛ ւյ՜ ասե՛ ցնոսայ ։
մի Թե կարա՞ղեք ման
գանց առագաստ ի,
մինչ փեսայն ընդ նո
սա՛ իցե՝ հրամանտալ
պահել ։ եկես ցեն

ա՛ ուրք՛ յորժամ բարձ
ցի ինոցանե փեսայն՝
և ապա՛ պահ եսցենյաւ
ուրսն յայն ոսիկ ։
Ա սա՛ց և առակմի
առ նոսա ։ Թեո՛չ ոք
արկանե ինո՛ր հանդ
երձե՞ իվերայ հնա
ցեալ ձորձոյ ։ ապա
Թեոչ՝ և զնո՛րն պա
տառե, և ընդ հնոյն
չմիաբանի՛ կապերտ՝
որի նորոյն ։
Ի՛ ոչ՛ ոք արկան ե
գինի՛ նոր՝ իտիկըս
հինս ։ ապա Թեոչ՝
պայ Թուցանե՛ գինին
նոր զտիկսն հինս ։
ինքն հեղու, և տիկքն

Եւ ասեմ ցնոսա։ Հիցե՞ մի
ընթեցցեալ ձեր զոր
արարին զաւուրսն։ Յոր
ժամ քաղցեաւն ինքն
եւ որ ընդ նմայնսն էին։
զիարդ եմտաւ նայ ի
տուն Աստուծոյ, եւ զհացս
զաւուրսն զոր թեւանն
եկեր, եւ ետուն այնոցիկ
որ ընդ նմայն էին։ զոր
ոչ էր աւրէն ուտել զանոնք
տեղ բայց միայն քահանայ
անոյ ապեսա հացն։

Եւ ասէ ցնոսա։ Տէրն
որդի մարդոյ եւ շաբաթոյ։
Եւ զոմն
շաբաթուն, մեռանն էր
նմայ իժողով որդիսն
եւ աւուցանն էր։ Եւ էր

Եւ ասէ ցնոսա։ Հիցե՞ մի
ընթեցցեալ ձեր զոր
արարին զաւուրսն։ Յոր
ժամ քաղցեաւն ինքն
եւ որ ընդ նմայնսն էին։
զիարդ եմտաւ նայ ի
տուն Աստուծոյ, եւ զհացս
զաւուրսն զոր թեւանն
եկեր, եւ ետուն այնոցիկ
որ ընդ նմայն էին։ զոր
ոչ էր աւրէն ուտել զանոնք
տեղ բայց միայն քահանայ
անոյ ապեսա հացն։

Եւ ասէ ցնոսա։ Տէրն
որդի մարդոյ եւ շաբաթոյ։
Եւ զոմն
շաբաթուն, մեռանն էր
նմայ իժողով որդիսն
եւ աւուցանն էր։ Եւ էր

Ղ Մ Մբ Ղ Մ Մբ
խաա ծԺբ ԺԹ խբ ծԺղ խե

Եւ ասէ ցնոսա։ Հիցե՞ մի
ընթեցցեալ ձեր զոր
արարին զաւուրսն։ Յոր
ժամ քաղցեաւն ինքն
եւ որ ընդ նմայնսն էին։
զիարդ եմտաւ նայ ի
տուն Աստուծոյ, եւ զհացս
զաւուրսն զոր թեւանն
եկեր, եւ ետուն այնոցիկ
որ ընդ նմայն էին։ զոր
ոչ էր աւրէն ուտել զանոնք
տեղ բայց միայն քահանայ
անոյ ապեսա հացն։

Եւ ասէ ցնոսա։ Տէրն
որդի մարդոյ եւ շաբաթոյ։
Եւ զոմն
շաբաթուն, մեռանն էր
նմայ իժողով որդիսն
եւ աւուցանն էր։ Եւ էր

Ղ Մ Մբ Ղ Մ Մբ
խաա ծԺբ ԺԹ խբ ծԺղ խե

Եւ ասէ ցնոսա։ Հիցե՞ մի
ընթեցցեալ ձեր զոր
արարին զաւուրսն։ Յոր
ժամ քաղցեաւն ինքն
եւ որ ընդ նմայնսն էին։
զիարդ եմտաւ նայ ի
տուն Աստուծոյ, եւ զհացս
զաւուրսն զոր թեւանն
եկեր, եւ ետուն այնոցիկ
որ ընդ նմայն էին։ զոր
ոչ էր աւրէն ուտել զանոնք
տեղ բայց միայն քահանայ
անոյ ապեսա հացն։

Եւ ասէ ցնոսա։ Տէրն
որդի մարդոյ եւ շաբաթոյ։
Եւ զոմն
շաբաթուն, մեռանն էր
նմայ իժողով որդիսն
եւ աւուցանն էր։ Եւ էր

Ղ Մ Մբ Ղ Մ Մբ
խաա ծԺբ ԺԹ խբ ծԺղ խե

Եւ ասէ ցնոսա։ Հիցե՞ մի
ընթեցցեալ ձեր զոր
արարին զաւուրսն։ Յոր
ժամ քաղցեաւն ինքն
եւ որ ընդ նմայնսն էին։
զիարդ եմտաւ նայ ի
տուն Աստուծոյ, եւ զհացս
զաւուրսն զոր թեւանն
եկեր, եւ ետուն այնոցիկ
որ ընդ նմայն էին։ զոր
ոչ էր աւրէն ուտել զանոնք
տեղ բայց միայն քահանայ
անոյ ապեսա հացն։

Եւ ասէ ցնոսա։ Տէրն
որդի մարդոյ եւ շաբաթոյ։
Եւ զոմն
շաբաթուն, մեռանն էր
նմայ իժողով որդիսն
եւ աւուցանն էր։ Եւ էր

Ղ Մ Մբ Ղ Մ Մբ
խաա ծԺբ ԺԹ խբ ծԺղ խե

գոլոծել։ ոգեւ մի՛ ապ
բեցուցանն զի՝ եթե
կորուսցանն։

Զ։ Հայ եցեալ շուրջ
զամենն եղուսմբէ զայ
ցեն յե։

Զ։ Զոյ-ոսն ընդ-զէն
ասէ. եկ Իսրեաւն կալ
յաղաւ-թս։ Եւ հանեալ

Զ։ Զոյ-ոսն ընդ-զէն
ասէ ցայրն որ
Հեռն զաւ-ասցեալ էր՝
արի՛ անց խմել։ Եւ
նայ յարուցեալ եկայ։
ասէ ցնոսա յա։
հարց եց էնչ ցձեզ։
զինչ արժանե՝ ի շա
բաթս։ բարի՛ էնչ
ասեն՝ եթե չար

գոլոծել։ ոգեւ մի՛ ապ
բեցուցանն զի՝ եթե
կորուսցանն։ Զ։ Հայ
եցեալ շուրջ զամենն
եղուսմբէ զայ
ցեն յե։ Զ։ Զոյ-ոսն
ընդ-զէն ասէ. եկ
Իսրեաւն կալ
յաղաւ-թս։ Եւ հանեալ
Հեռն զաւ-ասցեալ էր՝
արի՛ անց խմել։ Եւ
նայ յարուցեալ եկայ։
ասէ ցնոսա յա։
հարց եց էնչ ցձեզ։
զինչ արժանե՝ ի շա
բաթս։ բարի՛ էնչ
ասեն՝ եթե չար

Զ։ Զոյ-ոսն ընդ-զէն
ասէ. եկ Իսրեաւն կալ
յաղաւ-թս։ Եւ հանեալ
Հեռն զաւ-ասցեալ էր՝
արի՛ անց խմել։ Եւ
նայ յարուցեալ եկայ։
ասէ ցնոսա յա։
հարց եց էնչ ցձեզ։
զինչ արժանե՝ ի շա
բաթս։ բարի՛ էնչ
ասեն՝ եթե չար

Զ։ Զոյ-ոսն ընդ-զէն
ասէ. եկ Իսրեաւն կալ
յաղաւ-թս։ Եւ հանեալ
Հեռն զաւ-ասցեալ էր՝
արի՛ անց խմել։ Եւ
նայ յարուցեալ եկայ։
ասէ ցնոսա յա։
հարց եց էնչ ցձեզ։
զինչ արժանե՝ ի շա
բաթս։ բարի՛ էնչ
ասեն՝ եթե չար

Զ։ Զոյ-ոսն ընդ-զէն
ասէ. եկ Իսրեաւն կալ
յաղաւ-թս։ Եւ հանեալ
Հեռն զաւ-ասցեալ էր՝
արի՛ անց խմել։ Եւ
նայ յարուցեալ եկայ։
ասէ ցնոսա յա։
հարց եց էնչ ցձեզ։
զինչ արժանե՝ ի շա
բաթս։ բարի՛ էնչ
ասեն՝ եթե չար

Եւ ելեալ հոգաւոր է
տեղի մի տապիտարակ՝ և
ծողով աշա կերատացն
նորա։ Եւ բազմոց թէ
յոյժ ծողովեցուցեալ եանն
յամենայն հրեայս տասա
նեալ, և յեմեալ, և յայնմ ըմ
կոլմանեալ։ Եւ ի ծովեալ
զերեն տերտոսի և սի
դովնի, որեկին լսել ի
նոսմանեալ։ Եւ ծշկել ի
հիւանդս ոչ թեանեալ իւ
րեանց։ Եւնեղեալքն
յայսոց պղծոց՝ ծշրշ
կեին։ Եւ ամեն այն
ծողով ուրդն խնդրեր
մերձենալ նոա։ զի
զաւրոյ թեան բազում
եղաներ ելաներ ի նոանեալ ծշրշ

Եւ ելեալ նոքաւք ի
տեղի մի տապիտարակ՝ և
ծողով աշա կերատացն
նորա։ Եւ բազմոց թէ
յոյժ ծողովեցուցեալ եանն
յամենայն հրեայս տասա
նեալ, և յեմեալ, և յայնմ ըմ
կոլմանեալ։ Եւ ի ծովեալ
զերեն տերտոսի և սի
դովնի, որեկին լսել ի
նոսմանեալ։ Եւ ծշկել ի
հիւանդս ոչ թեանեալ իւ
րեանց։ Եւնեղեալքն
յայսոց պղծոց՝ ծշրշ
կեին։ Եւ ամեն այն
ծողով ուրդն խնդրեր
մերձենալ նոա։ զի
զաւրոյ թեան բազում
եղաներ ելաներ ի նոանեալ ծշրշ

զգիշերն ելաներ յա ղ
աւրեան այ։

Եւ ելելոյ այգեղեր՝ կո
չեալ զաշակերտսն իւր։
Եւ ընդունեալ նոսցան և
ասէր զորս և
ասէր զաղաւթս անուանեալս։

Զ սիմովն՝ զոր և
պետրոս ասն անուանեալ։
Եւ զանդրէ եղբայր
նորա։ զյակովբոս՝
Եւ զյոհան։ զփիլ
իպպոս, Եւ զբարթողո
մէոս։ զմատթէ
ոս, Եւ զթովմաս։ զյա
կովբոս ալփեայ՝ Եւ զ
սիմոն՝ զկոչեցեալն հաւատն
ձաւ տոյզ՝ Եւ զյուդա յակոբ
եան՝ Եւ զյուդա իսկարիովտ
ացի՝ որեղեւ նոսկ մատնիչ։

զգիշերն ելաներ յա ղ
աւրեան այ։

Եւ ելելոյ այգեղեր՝ կո
չեալ զաշակերտսն իւր։
Եւ ընդունեալ նոսցան և
ասէր զորս և
ասէր զաղաւթս անուանեալս։

Զ սիմովն՝ զոր և
պետրոս ասն անուանեալ։
Եւ զանդրէ եղբայր
նորա։ զյակովբոս՝
Եւ զյոհան։ զփիլ
իպպոս, Եւ զբարթողո
մէոս։ զմատթէ
ոս, Եւ զթովմաս։ զյա
կովբոս ալփեայ՝ Եւ զ
սիմոն՝ զկոչեցեալն հաւատն
ձաւ տոյզ՝ Եւ զյուդա յակոբ
եան՝ Եւ զյուդա իսկարիովտ
ացի՝ որեղեւ նոսկ մատնիչ։

կեր՛ զամենես եան ։

խզ ե Ի՛ ոնա ամբ ար՛ձ զաչս
իւր յաշա կերտան իւր
և ասէ ։

ժէ Ի՛ րանի՛ է աղքատ ա
ցըդ հոգւով՝ զի ձեր՛է
արքայու թի երկն ից ։

խէ ե Ի՛ րանի՛ որ քաղցեալ
ենայժմ, զի յագեսցին ։

խը ե Ի՛ րանի՛ որ լան այժմ,
զի ծիծաղ եսցին ։

խթ ե Ի՛ րանի՛ ե ձեզ յոր
ժամ նախատ իցեն ըզ
ձեզ մարդիկ, և յորժամ
որ ոչ իցեն զձեզ և
նախատ իցեն, և ճանի
ցեն անուն չար զձենջ
վասն որդւոյ մարդւոյ ։
ուրա՛խ լիջիք յաւուր

ղ
խզ
խէ
խը
խթ

մ
ծէ
ծը

յայնմիկ և ցընծասջիք ։
զի ահա վարձք ձեր բա
զո՛ւմ են յերկինս ։ ըստ
դըմին աւր ինակի առ
նեին մարգար էիցն
հարք իւրեանց ։

ծ ժ Բ այց վա՛յ ձեզ մե
ծատանցդ՝ զի ընկ
ալ այ՛ք զմխ իթ ար ու
թիւն ձեր ։

Վա՛յ ձեզ որ յագեալդ
եք այժմ ։ զի քաղցիցեք ։

Վա՛յ ձեզ որ ծիծ աղ
իքդ այժմ ։ զի սգայց
եք և լայցեք ։

ծա ժ Վա՛յ ձեզ յոր ժամ
բարի՛ ասիցեն զձենջ
ամենայն մարդիկ ։
զիա՛յն պես առնեն ին

ղ
ծ
ծա

սուտ մարգարէ ի ցըն
հարք նոցա ։

ծբ Այլ ձեզ ասեմ որ
լըսէք դ ։ սիրեցէք ըզ
թշնամիսն ձեր ։ բա
րի՛ արարէք ատել եաց
ձերոց ։ աւրհն եցէք զա
նիծիչս ձեր ։ աղա՛ւթս
արարէք իվերայ նեղ
չաց ձերոց ։

ծգ Որ հարկանէ զծ ը
նաւտքոյ ։ մատո՛ նմա
և զմիւսն ։ և որ հանէ
իքեն զբաճկոն քոյ ։
մի՛ արգել ուր ինմանէ
և զշապիկըս քոյ ։ ամէ
նայնի որ խնդրէ իքեն
տո՛ւր ։ և զորինչ հանէ
ոք իքեն մի՛ պահանջեր ։

ծդ Եւ որպէս կամիք թէ
արասցեն ձեզ մարդիկ ։
այ՛նպէս և դուք արասա
ջիք նոցայ ։

ծե Եւ եթէ սիրէք դուք ը
զսիրելիս ձեր ։ զի՞նչ
շընո՛րհէ ձեր ։ զի և
մեղաւ որ՛ք սիրեն զսի
րելիս իւր եանց ։

Եւ եթէ բար ի՛առնէք
բարերարաց ձերոց ։
որ՞ շնո՛րհէ ձեր ։ զի և
մեղաւ որ՛ք զնոյնգոր
ծեն ։

Եւ եթէ տա՛յք փոխ
այնոցիկ յորոց ա՛կն ու
նիք առնուլ ։ որ՞ շնորհէ
ձեր ։ քանզի և մեղաւ
որ՛ք մեղաւորաց փո՛խ

ղ	մ
ծբ	խ
ծգ	լը

ղ	մ
ծդ	ծդ
ծե	խա

տան, զի առցեն անդ-
րէն զհաւասարն :
Բայց սիրեցէք զ-
թշնամիս ձեր : բարի
արարէք ատելեաց ձե-
րոց : Եւ տուք փոխ ու-
ստի ոչ ակն ունիցիք
առնուլ : Եւ եղիցին
վարձք ձեր բազում :
Եւ եղիջիք որդիք բարձ-
րելոյն : զի նա քաղց-
րէ ի վերայ չարաց և ա-
նշնորհաց :
Եղերուք գթածք : որ-
պէս և Հայրն ձեր գը-
թած է :
ծզ / Է Մի դատիք` և ոչ դա-
տիցիք : մի՛ պատժէք`
և ոչ պատժիցիք : ար-

ձակեցէք` և արձակեսցիք :
տուք` և տացի ձեզ :
չափ բարւոք թաթա-
ղուն շարժուն զեղուն,
տացեն ի գոգս ձեր :
Նովին չափով որով
չափէք` չափեսցի ձեզ :
ծէ / Ա Ասաց և առակ
մի առ նոսա : մի թէ
կարիցէ կոյր կուրի
առաջնորդել : ոչ ա-
պաքէն երկոքեան ի
խորխորատ անկանիցին :
ծը / Դ Չէ աշակերտ` ի վե-
ր քան զվարդապետն իւր :
ամենայն կատարեալն`
եղիցի իբրև զվարդա-
պետ իւր :
ծթ / Ե Զի՞ տեսանես զշիւղ

Ղ	Մ	Մր
ծզ	Ի	Խա

Ղ	Յ	Մ	Մր
ծէ			ձծղ
ծը	ձժէ ձլթ	Ղ	
ծթ		ծա	

յական եղբաւրքո՝ նի
քում ականդ զգեր
անդ ո՛չ նշմարես ։
Կ ամ զիա՞րդ կա
րես ասել ցեղբայր
քո՝ եղբայր, Թո՛ղ
հանից զշիւղդ յա
կանէ քումմէ, և
դու իքում ականդ
զգերանդ ո՛չտեսանես ։
Կ եղծաւոր՝ հա՛ն
նախ զգերանըդ յա
կանէ քումմէ. Եա
պա՛ հայեսջիր հա
նել զշիւղ յական է
եղբաւրքոյ ։
ԿԳ Ի՛ ոչ է ծառ քա
րի՝ որառնէ պտուղ
չար ։ Եւ ո՛չ դարձեալ

ծա՛ռ չար՝ որառնէ
պըտուղ բարի ։ զի
իւրաքանչիւր ծառ՝
իպտղոյ՝ իւրմէ ճա
նաչի ։
Կա Զ իո՛չ եթէ իմիր
շոց քաղեն Թուզ ։
Եւ ո՛չ իմորենւոյ կը
թեն խաղող ։
Կբ Մ ա՛ր՛դ բարի՝ ի
բարի՛ գանձ ուց
սրտի իւրոյ բղխէ
զբարի ։ Եւ մա՛ր՛դ
չար՝ ի չարէն բղխէ
զչար ։ քան զի ի
յաւ ելուածոյ՛ սրր
տին խաւսի բեր
ան նորա ։
Կգ Զ ի՞ կոչեք զիս տ՛ր

ղ մ
կ իր

ղ յ մ
կա ծէ
կբ
կգ ճծզ ծթ

տր, եզոր ասեմն
ոչ առներ ։

կդ ե Ամենայն որ
գայ առիս, եւ սէրզ
բանսիմ եառ նէ
զնոսա՝ ցուցի՛ ց
ձեզ ո՛ւմ նմանէ ։

Նմանեառն որ
շինիցէ տուն ։ որ
փորեաց՛ եւ խորեաց՛
եւ եդ հիմն իվերայ
վիմի ։ ի յառն ել
հեղեղաց՝ բախեաց
գետ զտուն եւ ոչ
կարաց շարժել զնա ։ ժը
զի հաստ ատ եա՛լեր
հիմնն իվերավիմի ։

Ակորլսէ զբանս

իմ եւ ոչ առնէ ։ նմա՛
նէ առն որ շինիցէ
տուն իվերա հողոյ
առանց հիման ։
զոր բախեաց՛ գետ՝
եւ վաղ վաղակի՛ ան
կաւ ։ եւ եղեւ կործ
անումն տանն
այնորիկ՛ մեծ ։

կե դ Ի ԻԲՐԵԻԿԱՅՐ
ԱՐԵԱՑ ՉԱՄԵՆԱՅՆ
բանսիւր իլսելիս ժող
ովրդեանն ։ եմո՛ւտ ի
կափառնա ում ։

Հարիւրապետի ու
րումն ծառայ չար ա
չա՛ր հիւանդաց եալ
մեր՛ ձեր իվախ ճանել ։
որ ե՛ր նմա պատրուական ։

Իբրև լուաւ զյեն՝
առաքեաց զծերսն
իհրեից և աղաչեր զնա
զի եկեսցէ ապր. է
ցուսցէ զծառ այն
նորայ ։

Ունոքա եկեալ առ
յս, աղաչեին ըզնայ
ստեպ և ասեին ։ Թէ
արժանի է որում ըզ
շնորհսզայս առնես ։
զի սիրէ զազգամեր ։
և զժող ովրդ անոցս
նա շինեաց մեզ ։

Եւ յս գնաց ընդ
նոսա ։ Իբրև ոչ ինչ
կարի հեռիեր իտանեն,
յրղեաց առնա հարիւ
րապետն բարեկամս

և ասէ ։ տր՝ մի ինչ
աշխատ լինիր ։ զի
չեմ բաւական ե Թէ
ընդ յարկաւ իմ ով
մրտան իցես ։ վասն
որո և ոչ զանձն հա
մարեցայ արժանիառ
քեզ գալոյ ։ այլ ասա
բանիւ, և բժշկեսցի
մանուկս իմ ։ քան
զի և ես այր մի եմ ։
կարգեալ ընդ իշխա
նու Թեամբ ։ ունիմ
ընդ ինև զինուորս ։
ասեմ սմա երթ՝ և
երթա ։ և այլ ում
Թէ եկ՝ և գայ ։ և
ծառայ իմում Թէ
արա՛ զայս՝ և առնէ ։

ցնա

Իբրև լուաւ զայս յի
յս, զարմացաւ ան:
դարձաւ առ ժողով
ուրդն որ երթայր
զհետ նորա եւ ասէ.
ամէն ասեմ ձեզ:
Թէ եւ ոչ յիղի այս
չափ հաւատս գտի:

կզ
ե
Եւ դարձեալն անդ
րէն պատգամաւ ա-
րքն ի տուն, եգը
տինզծառայն այն
հիւանդ՝ բժ
շկեալ:

ծթ

ԵՒ ԵՂԵՒ Ի
ՎԱՂԻՒՆ ԵՐԹ
այր ի քաղաքն մի որ
ում անուն էր նային:
երթային ընդ նմա
աշակերտքն նորա,
եւ ժողովուրդ բա
զում: Իբրև մերձ
եղև ի դուռն քաղա
քին, եւ ահա եղա
նէր մեռեալ մի, որ
դի միամօր մօր
իւրոյ: Եւ նա էր այրի:
Եւ ժողով ուրդ բազ
ում քաղաքին էր
ընդ նմայ:

Իբրև ետես զնա
տր, գթացաւ ի
նա եւ ասէ. մի լար:
Եւ մատեաւ ուղ եալ
մերձ եղաւ ի դագ
աղն: Եւ որ բար
ձեալն տանէին՝
զանեղն առ ին:

ղ մ
կզ կզ
կե

Եւասէ, պատանի
դու, քեզ ասեմ. արի:
Ա անկն եցաւ մե-
ռեալն Լենատաւ:
և սկսաւ խաւսել:
և ետ զնա ցմայրիւր:
Ա հկալաւ զամ
են եսեան, և փառաւ
որ առնեին զաց:
և ասեին թէ մար
գարէ ոմն մեծ յա
րուցեալէ իմիջ ի
մերում: և եթէ
այց արարաց ժո
ղովրդեան իւրում
իբարու թիւն:
Եւ զրոյցս այս
ընդ ամ ենայն հրէ
աստան վասն նորա,

և ընդամ ենայն կող
մանս աշխարհ ին:
Եւ պատ մեց ին
յով աննու աշ ա
կերտքն իւր վասն
ամ ենայն ի
այսորիկ:
Եւ կոչեալ առ
ինքն երկուս ոմ
անս յաշակեր ա
ացն իւրոց յով
աննէ, առաք եաց
առ տէր և ասէ:
դու ես որ գալ ոց
նես: եթէ այլ ում
ակն կալ ցուք:
Եւ եկեալ արքն
առ նա ասեն յով
աննէ մկրտ իչ

առաքեաց զմեզ առ-
քեզ եւ ասէ, դու ես
որ գալոցն ես` ե-
Թէ այլ ում ակն
կալցուք ::
Եւ ի նմին ժամ
ու բժշկեաց զբա
զումս ի հիւանդու
Թեանց, և ի տա
նջանաց, և յայ
սոց չարաց ; և
կուրաց բազմաց
շնորհեաց տեսանել ::
Պատասխանի
ետ նոցա յս և ա
սէ ; երԹայք պա
տմեցէք յովհաննու
զոր տեսէքդ և լուա
այք ; կոյրք տե-

սանեն ; կաղք գն
ան ; բորոտք սըր
բին ; խուլք լսեն ;
մեռեալք յառնեն ;
աղքատք աւետա
րանին ; և երանի
որ ոչ գայԹագղ
եսցի յիս ::
Եւ իբրև գնա
ցին հրեշտակքն
յովհաննու, սկը
սաւ խաւսել ընդ
ժողովուրդսն վա
սըն յովհաննու ::
Զինչ ելէք յան
ապատ տեսանել ;
եղեգն ի հողմոյ
շարժուն ::
Այլ զինչ ելէք

տեսանել ։ այլ և
հանդերձ նորա ձիւն փայլ
կուն [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] որ հանդերձ նոր
ձև [illegible]
փայլ կուն [illegible]
յայտ [illegible] են ։
[illegible] եղև
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] ։
հա ե [illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible]
ոչ [illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible] ։
հբ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]

ղ մ մր
հ ծդ ա

ղ ն
հա ծդ
հբ

կանքն զխորհուրդն
այ անարգ եց ին
յանձինս իւրեանց՝
զիոչ մկրտեցան ի
նըման են ։

Ա ր դ՝ ո՞ւմ նմա
նեցուցից զմար դ
իկ ազգիս այս որ
իկ՝ և ո՞ւմ իցեն նը
մանողք ։ նմ ան
են մանկտուոյ, որի
հրապարակս նըս
տիցին, կարդ այ
ցեն զմիմ եանս
և ասիցեն ։ փոդս
հարաք ձեզ՝ և ոչ
կաք աւեցեք ։ ող
բացաք՝ և ոչ կո
ծ եցարուք ։

Ե կն յով անն ե
մկրտիչ՝ ոչ ուտեր
հաց, և ոչ ըմպ եր
գինի, և ասա ե իք
դև գոյ ինմայ ։

Ե կն որդի մար
դոյ, ուտե՛ և ըմբե՝
և ասեք ահա՛ այր
կերող և արբեցող ։
բարե կամ մաքսաւ
որաց և մեղաւ ո
րաց ։ և արդ ա
րացաւ իմաստու
թիւն յորդւոց
իւրոց ։

Ց ԱՆԵՐ
ԶՆԱ ՈՄՆ ԻՓԱ
ՐԻՍ ԵՑՒՈՑՆ՝ զի
կերիցե՛ ճաշ ընդնմա ։

ղ յ մ մր ղ մր
հգ ղբ մհղ ճծը հդ ճե

Եւ մտեալ ի տուն
փարիսեցւոյն. բազ
մեցաւ ։
Եւ կին մի էր ի քա
ղաքին մեղաւոր ։
Իբրև գիտաց թէ
բազմեալ է ի տան
փարիսեցւոյն ։
բերեալ շիշ մի իւ
ղոյ ազնուի. կայր
յետոյ առ ոտս նո
րա լայր ։ և ար
տասուաւքն սկը
սաւ թանալ զո
տսն նորա ։ և հե
րով գլխոյ իւրոյ
ջնջէր ։ և համ
բուրէր զոտսն ն
նորա ։ և աւծա
նէր իւղովն ։
Եւ տեսեալ փա
րիսեցւոյն որ կոչ
եացն զնա, ասէր
ընդ միտս իւր ։
սա թէ մարգարէ
էր. ապա գիտէր
թէ ով և որպիսի ոք
կին մերձանայ ի սա ։
զի մեղաւոր է ։
Պատասխանի ետ
յս և ասէ ցնա ։
սիմովն. ունիմ ինչ
ասել քեզ ։
Եւ նա ասէ, ասա
վարդապետ ։
Եւ ասէ, երկու ոք
պարտապանք էին
ումեմն փոխատու
ի ։

մին պարտեր հինգ
հարիւր դաշեկան:
և միւսն յիսուն:
և իբրև ոչ գոյր նո
ցա հատուցանել՝
երկոցունցն շնոր
հեաց: արդ ասա,
ո՞ առ առել սիր
եսցէ զնայ:
Ասէ սիմովն.
ինձ այսպէս թըւի
թէ որում զբա զ
ումն շնորհեաց:
Ասա ասէ, ուղ
եղ դատ եցար:
Ու դարձ եալ ի
կինն կողմն, ասէ
ցսիմովն: տես ա
նեա՞ զայս կին:

մըտի՛ իտուն քոյ՝
ջուր ոտից իմոց ոչ
ետուր: իսկ սայ՝
արտաս ըւաւք ի
ուսք եթաց զոտս
իմ, և հերով իւր
ով ջընջ եաց:
համբոյր մի դու
ոչ ետուր ինձ.
սա առ ասիկ յոր
մէ հետէ մտեալ է,
ոչ դադարեաց ի
համբուրելո զոտս
իմ: իւղով զգլուխ
իմ ոչ աւծեր. սա
իւղով անուշ ի
աւծ: վասն որ
ասեմ քեզ. Թող
եալ լիցին սմայ

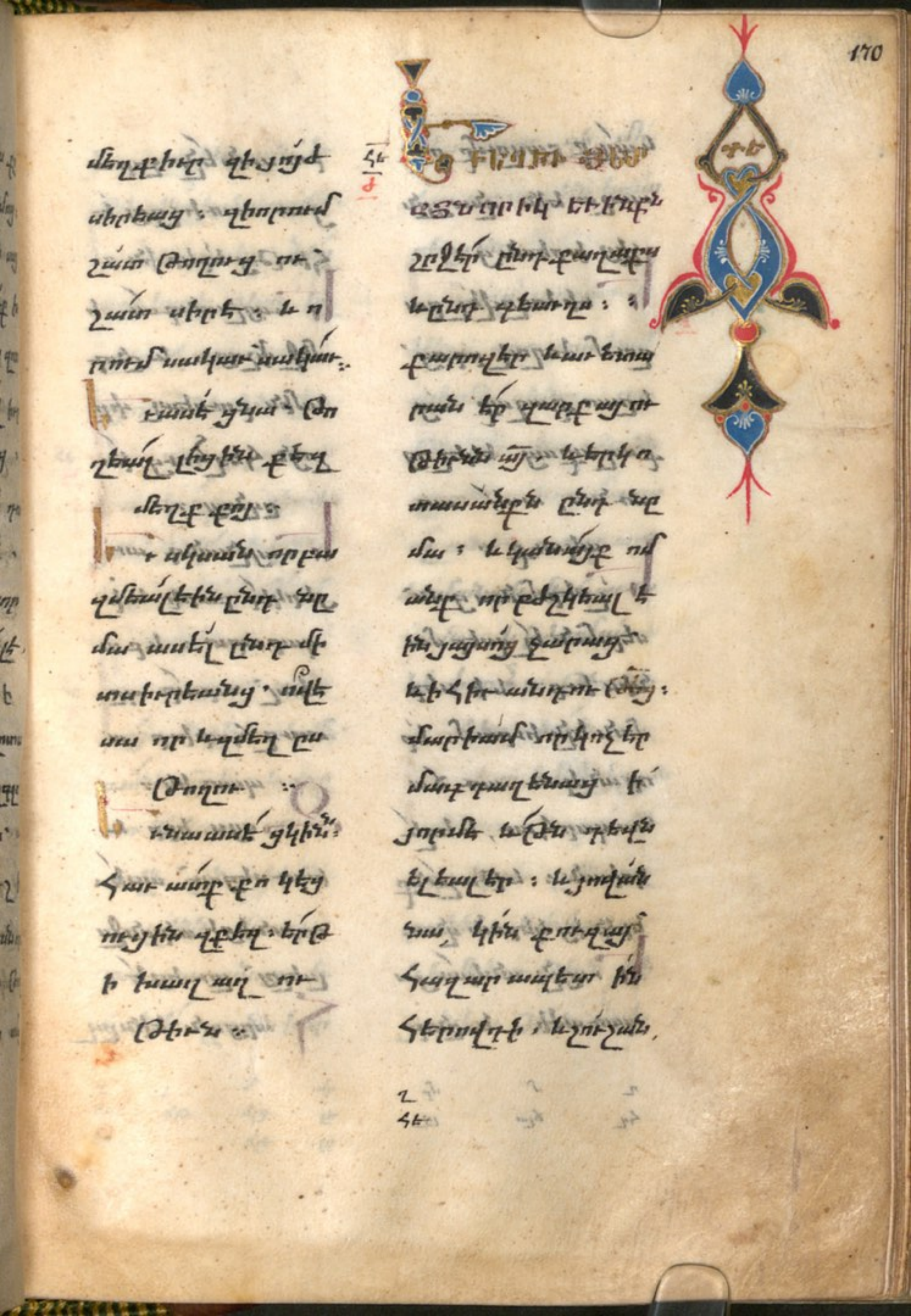

ԻԸ

Հզ
Բ

ևայլք բազումք որք
պաշտէին զնա յըն
չից իւրեանց ::
Ե ւ ի ժողովելն բա
զում ժողովրդոյ՝
և որք քաղաքաց
քաղաքաց եկեալ էր
առ նա, ասէ առ
ակաւք ::
Ե լ սերմանօղ սերմն
սերմանել զսերմն
իւր ։ և ի սեր
մանելն իւրում. էր
որ անկաւ առ ճա
նապարհաւ, և կոխ
եցաւ ։ և թռչունք
երկնից կերան զնա ։
Ե ւ այլն անկաւ յա
պառաժի ։ և ընդ
բուսանելն չորա
ցաւ . առ ի չգոյէ
հիւթոյ երկրին ::
Ե ւ այլն անկաւ ի
մէջ փշոց ։ և ընդ
նմին բուսեալ փշ
շոցն հեղձուցին զն
ըզնայ ::
Ե ւ այլն անկաւ յա
յերկիր բարի և բ
պար արար ։ և բու
սեալ արար պտ
ուղ հարիւրա
պատիկ ::
Զ այս իբր և
խաւսեցաւ՝ ասէ ։
որ ունիցի ականջս
լսելոյ՝ լուիցէ ։
Հ արցանէին զն

ղ ճ մր
հզ ճլ ըզ

նա աշակերտքն՝ ե
թէ զինչ իցէ առակն։
Ունա՛ասէ, ձեզ
տըւ եալէ գիտ ել
զխոր հուրդս արք
այու թեանն այ։
հէ ա Բայց այլոցն ա
ռակա՛ւք։ զիտես
ցեն՝ եմի՛ տեսցեն։
ելըւ իցեն՝ եմի՛ իմ
ասցին։
հը բ Բայց առ ակն
ա՛յս ինչէ։ սերմն՝
բա՛նն այ է։ եորք
առ ճանապ արհ
աւլն՝ ա՛յնոք իկ են,
որ լսենն, եապա
գա՛ սատանայ և
հանէ՛ զբանն իսր

տից նոցա, զի մի՛
հաւ ատասցեն եապ
րեսցին։
Ուորք յապառ ա
ծին, որք յորժամ
լսիցեն՝ խնդ ու
թեա՛մբ ընդուն ին
զբանն, եարմատս
ո՛չ ունին։ որք առ
ժամանա՛կ մի հաւ ա
տան, եի ժամանա
կի փորձու թեանն
հեռ անա՛ն։
Ասկոր իմէ՛ջ փշոցն
անկաւ, նոքա՛ են
որք իբրև լսեն ըզ
բանն։ եի հոգս,
եի մեծու թիւն, եի
ցանկու թիւն աշխ

արհի զբաղեալ՝ հեղ
ձնուն, և անպտուղ
լինին ։

Իսկ որ յերկիրն պա
րարտ, որոց բարի
ոք ազնուաւթեամբ զլին
սրտիւ լուեալ ըզ
բանն, ընդունին են
և տան պտղահամ
բերութեամբ ։

հթ
ե
Ոչ ոք լուցանէ ճը
րագ, և թաքուցանէ
ընդ կարասաւ,
կամ դնէ ընդ մահ
ճօք ։ այլ ի վերայ
աշտանակի դնէ ։ զի
որ մտանեն զլոյսն
տեսցեն ։

ձ
ե
Չիք ինչ ի ծածուկ
որ ոչ յայտ լիցի ։ և ոչ
գաղտնի, որ ոչ ծանի
ցի և եկեսցէ ի յայտ ։

ձա
ե
Տեսէք այսուհե
տև զիարդ լսէք ։
զի որ ունիցի տացի
նմա ։ և որ ոչն
ունիցի, և զոր կար
ծէն թէ ունիցի
բարձցի ի նմանէ ։

ձբ
ե
Եկին առ նա մայրն
և եղբարք իւր, և ոչ
կարէին հասանել ի
նա վասն բազմու
թեանն ։

Ազդ եղև նմա
ասեն, մայր քո և
եղբարք քո կան ար
տաքոյ և կամին ըզ

ղ	մ	մտ	ղ	մ	մտ
հթ	լէ	լթ	ձա	ճլէ	
ձ	լը	խ	ձբ	ճլ	լէ

քեզ տեսան եղ ։

Եւ ասէ՛ ցնոսայ ։
մայր իմ և եղբարք
իմ. սոքայ են որոզ
բաննայ լսեն և
առն են ։

Ա ԵԿԱԻԵՄԻ
ՈՒՄՏԱՒՈՒՐՑ, ին
քն եղ ինաւ, և աշա
կերտքն նորա ։ և ա
սէ՛ ցնոսա, եկայք
անց ցուք յայն կոյս
ծովակիս ։

Եւ գնացին ։ և մինչ
դեռ նավեին իքո՛ւն
եմուտ ։ և ե՛ջ մրրիկ
հողմոյ ի ծովակն, և
ուռնոյր ։ և տապն
ապեն ։

Ա ատուցեալ աշա
կերտքն զարթ ու
ցին զնա և ասեն ։
վարդապետ՛ վար
դապետ՛, կորընչիմք
աւասիկ ։

Եւ նա յարուցեալ
սաստեա՛ց հողմոյն
և խռովու թեան ջու
րցն, և հանդարտե
ցին ։ և եղև խաղ
աղու թիւն ։

Ա սէ՛ ցնոսա՛ ո՛ւր
են հաւատք ձեր ։

Եւ զահի հարեալ,
զարմացան և ասեին
ցմիմեանս ։ ո՞ արդ
եաւք իցե սա, զի և
հողմոց և ջրոց հրա

ման տայ ևհնազան
դին նմայ ::
իդ Եւ նաւեցին իջին
յաշխարհն գերգեսա
ցւոց, որէ յայնկոյս
հանդէպ գալիլեայ ::
Եւ ընդ ելանելն նո
րա ի ցամաք, պատա
հեաց այր մի ի քաղա
քէն յորում էին դեւք ։
և բազում ժամանակս
էին հանդերձ ոչ զգե
ցեալ ։ ևոչ ի տան բն
նակեալ, այլ ի գեր
եզմանս ::
Եւ տեսեալ զյս, ա
ղաղակեաց և անկաւ
առաջի նորա, ևասէ
մեծաձայն ։ զի՞ կա
իմ ևքո յս որդի այ
բարձրելոյ ։ աղա
չեմ զքեզ մի տան
ջեր զիս ։ քանզի զի
հրամայէր այնր այս
ոյն պղծոյ ելանել ի
մարդոյ անտի ::
զի բազում ժամա
նակս յափշտակեալ
էր զնա, ևկապէին ի
շղթայս ևպահէին
յերկաթս ։ ևխզէր
զկապանսն, ևվար
էր ի դիւէն յանա
պատս ::
Հարց ցնա յս և
ասէ, զինչ անուն է
քեզ ։ ևնա ասէ, լե
գէոն ։ զի դեւք բա

զումք մտեալ էին ինձ:
և աղաչէին զնա՛ զի
մի՛ հրաման տացէ
նոցա երթալ յանդու
նդըս :

Եւ՛ երանդ, երա
մա՛կ մի խոզից բազ
մաց արաւտ ական
ի լերինն : Եւ աղաչէ
ինզնա զի հրաման
տացէ նոցա մտ ա
նել՛ ինոսա : Եւ հրա
մայ եա՛ց նոցայ :

Եւ ելեա՛լ դեւքն
յառնէն, մտին ի
խոզ եանն : Եւ դի
մեա՛ց երամ ակն ի
գահէ անտի ի ծով
ակն, և հեղձա՛ւ :

Իբրև տեսին խո
զարածքն զիրսն
որ եղեն, փախ եա՛ն,
և պատմ եցին ի քաղ
աքին և յագարաւ ական :

Եւ իբրև ելին տես
անել զգործսն եւ եկ
ին առ յ՝ս՝ գըտին
զայրն ուստի դեւքն
ելեալ էին, զի զգեց
եա՛լ և զգաստացեա՛լ
նըստեր առ ոտսն յ՝ի .
երկեա՛ն :

Պատմ եցին նոցայ
որոց տեսեալն եր
թէ զիա՛րդ փրկեցաւ
դիւա հարըն :

Եւ աղաչ եր՛ զնա ամե
նայն բազմու թիւնն

շուրջ զկողմամբքն
գեր զեսացուոց՝ զը
նալ իսահ ման ացն
նոցա ։ քանզի աչիւ
մեծաւ տագնապեին ։
Եւ նա մտեալ ինաւ
դարձաւ անդր են ։
Աղաչեր զնա այ
րն ուստի դեք ն
ելեալ եին՝ շրջելընդ
նըմայ ։
Արձակեաց զնա
եասեւ, դարձ իտուն
քոյ՝ եպատմեա զոր
միանգամ արարքեզ ։
Գնաց իտուն իւր՝
եք արոզ եր՝ իքաղա
քին զորինչ արար նը
մա յս ։

Եւ իբրեւ դարձ աւ
անդրեն յս, ընկ ա
լաւ զնա ժողովուրդն ։
քանզի ամեն եք ին
ակն ունեին նմայ ։
Եւ ահա եկն այրմի
որո անուներ յայր
ոս ։ եւ նա եր իշխ
ան ժողովրդ եանն ։
անկեալ առ ոտսնյի,
աղաչ եր զնա մտ ա
նել իտուն նորայ ։
զի դուստր միա
մաւր եր նորա, ամաց
իբրեւ երկո տասա
նից, եւ մեր ձերիմաչ ։
Եւ ընդ երթ ալն
նորա ։ ժողով ուր
դքն նեղեւ ին զնա ։

Եւ կին մի եր խտեռա
տեսու թեան արեան
ամաց երկոտաս ա
նից ։ որում ոչ եր
լեալ հնար յումեքէ
բրժշկել ։ մատ ու
ցեալ յետոյ՝ մերձե
ցաւ իքղանցս հան
դերձի նորա ։ և նոյն
ժամայն եկաց բրխ
ումն արեան նորա ։
Եւ յս ասէ, ո՞վ է
որ մերձեցաւն յիս ։
Բրև ամեն եք
եան ուրանայ ին
ասէ պետրոս և որ
ընդ նմայն էին ։
վարդապետ՝ ժող
ովուրդքդ պնդեն

և նեղեն զքեզ ։
Եւ ասէ յս, ո՞մն մեր
ձեցաւ յիս ։ քան զի
գիտացի եթէ զաւրու
թիւն ել յինէն ։
Բրև ետես կինն
եթէոչ ծածկեցաւ ի
նըմանէ, եկն դող ա
լով և անկաւ առաջի
նորա ։ Թէ վասն ո
րո՞ իրաց մերձեցաւի
նա՝ պատմեաց ա
ռաջի ամենայն ժող
ովրդ եանն ։ և Թէ
որ պես բժշկեցաւ առ
ժամայն ։
Եւ ասէ ցնա՝ քաջա
լերեաց դուստր ։ հաւ
ատք քո կեցուցի ն

զքեզ. երթ ի խաղ ա
ղու թիւն ։

Ւմինչ դեռ նա խաւ
սեր. գայ ոմն իտանէ
ժողով ոդ ապետին և ա
սէ ցնա ։ մեռա՛ւ դու
ատրնքոյ՝ մի՛ ինչ աշխ
ատ առներ զդայ ։

Իսկ յ՞ս իբրև լուաւ՝
պատասխան ի՛ետ նը
մա և ասէ ։ մի՛ երկն
չիր՝ միայն հաւատա՛
և կեց ցէ ։

Ւմտեալ իտու նն.
ո՛չ զոք եթող մտան ել՝
քայց միայն զպե՛տրոս.
և զյակո՛վքոս. և զյո
հա՛ննէս. և զհա՛յր ման
կանն. և զմա՛յր նորա ։

Լայ ի՛ն ամենեք եան.
և կոծ եի՛ն ըզնայ ։

Ւնա՛ ասէ. մի՛ լայք ։
զի չէ՛ մեռեալ այլ ննջէ՛ ։

Ւնոքա ծա՛ղր առնէ
ին զնա ։ զի գիտ է ին
թէ մեռա՛ւ ։

Ւնորա հան եա՛լ
զամեն եսին արտաքս.
կալա՛ւ զձեռանէ նո
րայ ։ քար քառ է
ցա՛ւ և ասէ. արի՛ կաց
ա՛ղ ջի՛կ դու ։ մա՛ն

Ւդարձա՛ւ ոգի
նորա. և կանկնեցա՛ւ
վաղ վաղակի ։ և
հրամայ եաց տա՛լ
նըմայ ուտել ։ և զար
մացա՛ն ծնաւղքննորա ։

Եւնա պատըւիրեր
մի՛ ումեք ասել որ
ինչ եղ և ն։
ԻԿՈՉԵՑԵ
ԱԼ ՕԵՐԿՈՏԱՍԱՆ
առաքեալսն, ե՛ն նո
ցա զաւրու թիւն և
իշխան ու թիւն իվե
րաամ ենայն դիւաց։
և բժշկել զհիւ ան
դու թիւնս։
Եւ առաքեաց զ
նոսա քարոզել զար
քայ ու թիւնն ա՜յ և բժ
շկել զախտա ժետս։
Եւ ասե ցնոսա. մի՛
ինչ բառն այք ի ճա
նապարհ։ մի՛ գաւա
զան, և մի՛ մախ աղ։

մի՛ հաց՝ և մի՛ արծաթ։
մի՛ երկուս հանդերձս
ունից իք։ և յորտո՛ւն
մտան իցեք՝ ա՛նդ ա գ ջիք
և անտի՛ գնաս ջիք։
Եւ որք ո՛չ ընդուն ի
ցին զձեզ. յորժամ ելա
նիցեք իքաղաքեն յայն
մանեւ, զփոշի՛ ոտ ից
ձերոց թաւ թափ ես ջիք
իվկայ ու թ՜ի նոցա։
Եւ ելեալ շրջեին ընդ
քաղաքս և ընդ գեաւ
ղըս։ աւետարան ե
ին և բժշ կեին ընդ ա
մենայն տեղիս։
Լուաւ հերովդէս
չորր որդապետ ըզ
գործսն ամենայն, և

ղ մ մր ղ մր
ձզ հթ իթ ձը
ձե ձբ ծգ ձթ
ղ ծզ

զարմ անայ՛ր ։

Ա ասն ասելոյն յով
մանց եթէ յովաննես
յարեա՛ւ իմեռ ելոց ։
և յոմանց եթէ եղի ա՛յ
յայտն եցաւ ։ և յայլ
ոց եթէ մարգարէ՛ ոմն
յառաջնոցն յարեաւ ։

Ա սէ՛ հերովդ ես ։
զյովաննես ես գլխա
տեցի՝ իսկսայ ո՞վ՛է
զորմէ զայսպիս ի
իրս. լըսեմ ։ և խն
դրեր տեսանել՛ զնա ։

ղա
ը

Ի արձան առ աք
եալ քն, և պատմեցին
նմազամեն այն զոր
արար ին ։

ղբ
գ

Ի ւառեալ զնոս այ
խուսեա՛ց առանձ ինն
իտեղի անապատ, ի
քաղաքի՛ միոյ, որու մ
անուներ բեթսաիդա ։

Ի ւ ժողով ուրդք ն
իբրև գիտաց ին, գը
նաց ին զհետ նորա ։
և ընկալեալ զնոսայ
խաւսէր՛ ընդ նոսա
վասն արքայ ու
թեաննայ ։ և որ ոց
պէ՛տք եին բժշ կու
թեան՝ բժշ կէ՛ր ։

իը
ղգ
ա

Ի ւաւրն սկս աւ
տարա ժամ ել՛ ։ մա
տեա՛ն երկո տասան
քն և ասենցնա, ար
ձակեա՛յ զժողովուր
դադ, զիերթ եալ

ղ	յ	մ	մր
ղա	խէ	ճխզ	ծէ
ղբ			կա

ղ	յ	մ	մր
ղգ	խթ	ճխէ	կգ

շուրջ իգեաւղան
և յագարակսն, հան
կից են և գտցեն կե
րակուր ։ զիաստ
յանապատի տեղ
ւոջ եմք ։

Ասէ ցնոսայ
դուք տուք նոց այ
ուտել ։

Ունդքա ասեն,
ոչ գոյ մեր աւել ի
քան զհինկ նկա
նակ, և զերկու ս
ձըկունս ։ բայցե
թէ երթից ուք
գնեսցուք բաւա
կան ժողովրդեա
նըդ կերակուր ։
քանզիեին արք

իբրև հինկ հազարք ։

Ասէ ցաշակեր
տսն, բազմեցուցէք
զդոսա դասս դասս,
յիսուն յիսուն ։

Եւարար ին այնպէս,
և բազմեցուցին զա
մեն ես եան ։

Եւառեալ զհինկ
նըկանակն, և զե ր
կուս ձկունսն, ցայ
եցաւ յերկ ինսն ։
աւրհնեաց և եբեկ ։
և տայր ցաշակե ր
տսն արկան ել ժո
ղովրդ եանն ։

Կերան ամեն ե
քին և յագեցան ։ և
բարձին զնշխար ըս

Ի կատարումն երկոտասա
սան առաքելոցն։

ԾԴ / ԺԵ ԵՒ ԵՂԵՒ Ի ԼԻ
ՆԵԼ ՆՈՐԱ ՅԱՂՕ-
թս առանձինն, և
էին ընդ նմա աշակեր
տքն նորա ։

ԽԹ Եհարց ցնոսա և
ասէ, զո՞ ոք ասեն
զինէն ժողովուրդ
քն թէ իցեմ ։
Եւ նոքա պատասխա
նի տուեալ ասեն։
զյովհաննէս մկրտիչ։
և այլք զեղիայ։ և այ
լք թէ մարգարէ է
որ յառաջնոցն յարեաւ։
Ասէ ցնոսա, դուք
զո՞ ոք ասէք զինէն թէ
իցեմ։

Պատասխանի ետ
պետրոս և ասէ, զ
քն այ ։

ԾԵ / Ե Նա սաստեաց ի
նոսա ։ Եւ պատուի
րեաց մի ումեք ասել
զայն ։ Եւ ասէ, թէ
պարտ է որդւոյ մար
դոյ բազում չար
չարել, անարգել ի
քահանայապետից
և ի ծերոց, և ի դպրաց,
և սպանանել ։ և յեր
րորդ աւուր յառնել ։

ԾԶ / Ե Ասէր առ ամենես
եան ։ եթէ ոք կամի
զհետ իմ գալ, ուրաս
ցի զանձն ։ Եւ առցէ
զխաչ իւր հանապազ ։

Ղ	Յ	Մ	Մր
ԾԴ	ԺԵ·ՀԴ	ՃԿԴ	ՁԵ

Ղ	Մ	Մր
ԾԵ		
ԾԶ	ՃՀ	ՁԵ

և եկեսցէ զհետ իմ:
Զի որ կամիցի
զանձն իւր կեցուց
անել՝ կորուսցէ
զնա: Եւ որ կորուսա
ցէ զանձն իւր վասն
իմ. կեցուսցէ զնա:
Զինչ աւգուտ է
մարդոյ եթէ զաշխա
րհս շահեսցի՝ և
զանձն իւր կորուսցէ
կամ տուժեսցի:
ՂԵ / Է Զի որ ամաւթ
համարեսցի զիս և զ
բանս իմ, զնա և որ
դի մարդոյ յամաւթ
արասցէ՝ յորժամ
գայցէ փառաւք իւ
րովք և հաւր. և հը
րեշտակաց սրբոց:
ՂԶ / Է ԲԱՅՑ ԱՐԴԱՐԵ
ւ ասեմ ձեզ. եթէ
են ոմանք ի դոցանէ
որ այդր կան՝ որք
մի ճաշակեսցեն ըզ
մահ՝ մինչև տեսցեն
զարքայութիւն այ:
Եւ եղև յետ այսոց բա
նից իբրև աւուր
ութ, առեալ զպետրո
ս, և զյակոբոս և
զյովհաննէս, ել ի
լեառն կալ յաղաւթս:
Լ Եւ ի կալն նորա յա
ղաւթս, եղև տեսիլ
երեսաց նորա այլա
կերպ: Եւ փոխեցաւ
հանդերձ նորա, և եղև

Ղ	Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր
ՂԵ	ՂԴ	ՁԴ	ՂԶ	ՃԿԵ	ՁԵ

եղեալ ստացաւ արան։
մի քեզ։ եւ մի մոլ
սեսցի։ եւ մի եղիցի։
եւ՝ զի գիտասցի զինչ հաստատեր։

Զ ԵՐԵՔԵՆ ԱՅԺԼ ԱՍԱ
ԱՍՑ՝ ԵԿԵՑԱՍՑԷ ԵՒ ՀՈ
ՎԱՆԻՆ ԵՂԵՒ ԵՒԼԵՐԱՅ
ՀՈՍՈՅԱ։ ԵՒ ԵՐԿԵՐԱՆԻՆ
ՄՈՍԱՆ ԵՂԵՆ ՀՈՍՈՅԱ ԸՆԴ
ԱՄԱՐՍՈՒՆԵՆ։

Զ ԱՅՆ ԵՂԵՒ ՅԱՄԱՐ
ՍՆԵՆ ԵՒԱՍԵ, ԴՈՒՅՆ Է
ՍՈՒՏԷ ԵՒՄ ԸՆԴԱՐԵԱԼ։
ԴԵՐԱՅՍ ԼՍԵԱՍՈՒԷ։
ԴԸՆԴ ԼԻՆԵԼ ԶԱՐ
ԲԱՍՍՈՆՆ։ ԶԳԱՍԱՍ ՅԻՍ
ՄԻՈՅՆ։

Զ ԻՆՔԵՆՔԵԱՆՔԷ ԼՍԵ
ՍՆԵՆ։ ԵՒՉՍՈՒՄՔԷԱՍԱՍ
ՍՆԵՆ։ ԳՅՈՒՄ ՍՍՈՒՆԵԼ։ ԵԱՐԱՍԱՍ ՅՍՈՒՄ
ԼԻՆԵԼ։ ԵԱՐԱՍԱՍ ՅՍՈՒՄ
ԲԱՍՍԵՆՔԷ ԵՄԵՑ ԱՍԱՍ
ՍՆԵՆ։ ԱՍԷ։ ՄԻ ՄՈՍՍՈՒՆ
ԱՊԵՍՈՒՍԱՍ ՅՍՈՒ։

Զ ԱՊԱՊԵՍՈՒՍԱՍ ԵՒՍԷ
ԸՆԴ ՀԱՄԱՅՆԵԼԻՆ, ԶՍԱՆ
ԲԱՍՍ ԵԱԼՔ ԵՔԻՆՍՍ՝ ԶԱՐ
ՇԵՏԱՆ ՍՍԵՍԼԻՆ ԶԻՆԱՐ
ԱՐԻՆ ՀԱՍՍԱ։ ԵԱԶԵՐԿՍՍԱ
ԱՐԱՍԱՆ ՍՍԵՆԼԻՆ ԱՍԱ ՀԱՄԱՅ։

Զ ԵՂԵԼ ԻՆԵԼԻՆ ԵՂԻՆ
ՀՈՍՈՅԱՅ ԻՆԱՄԱՆԵ, ԱՍԷ
ԱՊԵՍՈՒՍԱՍ ՅՍՈՒ։ ԱՍԷ։

մեցին յաւուրսն յայ
նոսիկ։ և ոչ ինչ յո
րոց տեսին։

ԼԱ ԸԵՂԵՒԻՍԱ
ՂԻՒՆ ՄԻՆՉ ԻՀԱ
նեին նոքա իլեառնէ
անտի՝ ընդառաջ է
ղեւնմա ժող ովուրդ
բազում։

ԼԱ Եւ հաայրմի ի ժո
ղովրդ ենէ անտի, ա
ղաղակեաց և ասէ։
վարդապետ՝ աղա
չեմ զքեզ հայ եաց
յորդի իմ, զի մի ա
մա՛ր ենիմ։ և ա՛ցա
այս հարկանի ինմա։
և յան կարծ գոչեւ
զարկու ցանէ՛ զնա։

և թաւ աղեցուցանէ՛ և
փոր փրեցու ցանէ։ և
հազի՛ մեկնի ինմա
նէ խորտակեալ զնա։
և աղաչեցի զաշա կեր
տանքո զի հանց ենզնա
և ոչ կարաց ին։

Պատասխան ի՛ ետ յ՚ս
և ասէ։ ո՛վ ազգ՝ ան
հաւատ և թիւր։ մին
չև յե՞րբ եղեց ընդ ձեզ՝
և անսայցեմ ձեզ։ մա
տոյ այսր զորդ ին քոյ։

Եւ մինչ դեռ մատ
չեր՝ զարկոյց զնայ
դեւն և շարժ լեաց։

Սաստեաց յ՚ս այսւ
ոյն պղծոյ։ ՝ բժշկեա՛ց
զմանուկն՝ և ետ՛ զնայ

ՂԵ ՄՀ ՄԲ
ՂԹ ՃԿԴ ՂԹ

ցհայր իւր ։

ԾԲ Իւզարմացան ամէ-
նեքին իվերա մեծ ա-
մեծ ացն ա̅յ̅ ։

ԾԱ Իւիզարմանալն ամ
ենեցուն իվերա ամ է
նայնի զորատներ՝ ա-
սէ՛ ցաշակերտան իւր։
դիք՛ դուք իլսել իս
ձեր զբանս զայս ոսիկ։
զի որդի մարդոյ մատ
նելոց է ի ձեռս մարդկան ։

Եւ նոքա ոչ գիտ ա-
ցին զբանն ։ Եւ երծած
կեալ ինոցանէ, զի մի՛
գիտասցեն ։ Եւ երկն
չէին հարցանել ցնա
վասնբան ինայնորիկ ։

ԼԲ ԾԲ Ի մուտ խորհուրդի

նոսայ Թեոմ՝ արդ
եաւք մեծիցէ ինոցանէ ։

Յ Ա Իբրեւ ծանեաւ
զխորհուրդս սրտ ից
նոցա, ա՛ռ մանուկ
մի, կացոյց ի մէջ նո
ցաառ իւր՝ Եւասէ՛ ցնո
սայ ։ որոք ընկ ալ
ցի զմանուկս զայս
յանունիմ. զի՛ ըն
դունի ։ Եւ որ զի՛ս
ընդունիցի՝ ընդու
նի զառաք ի՛չն իմ ։
զի որ փոքր ի՛կնէ յամէ
նեսին ի ձեզ՝ նայ
եղիցի մեծ ։

ԾԳ Ա ատասխան ի՛ ետ
յովհաննես Եւասէ ։
վարդապետ՝ տես

ղ	մ	մր	ղ	մր
Ծ		հէ	ԾԳ	ղէ
ԾԱ	ԾհԿ	ղԳ		
ԾԲ	ԾհԸ	ղէ		

աք զոմն որ յանուն ք
քո դևս հանէր՝ և
արգելաք զնա՝ զի
ոչ շրջի ընդ մեզ:
Ասէ ցնա յս,
մի արգելուք: զի
որ ոչն է ձեր թշնամի·
ի ձեր կող
մն է:
ԵՂԵՒ Ի
ԿԱՏԱՐԵԼ ԱՒՈՒՐՑ
համբարձմանն նորա·
և ինքն զերեսս հաստա
տեաց երթալ ա
յէմ: և առաքեաց
հրեշտակս առաջի
երեսաց իւրոց:
Եւ իբրև չոգան·
մտին ի գեաւղ մի

սամարացւոց, պատ
րաստել ինչ նմայ:
Եւ ոչ ընկալան զնա:
զի դէմ երեսն նորա
երթալ յէմ:
Իբրև տեսին աշա
կերտքն նորա՝ յակով
բոս, և յովհաննէս,
ասեն: տէր. կամիս
զի ասասցուք՝ և իջ
ցէ հուր յերկնից և
սատակեսցէ զդոսա:
Եւ դարձաւ սաստ
եաց ինոսա և ասէ:
ոչ գիտէք որոյ հոգւ
ոյք դուք: զի որդի
մարդոյ ոչ եկն
զոգիս մարդկան կո
րուսանել՝ այլ կեցու
ցանել:

եւթանասուն եւերկուս:
եւառաքեաց զնոսա
ա երկուս երկուս ա
ռաջի իւր յամե
նայն քաղաքս եւ ի
տեղիս ուր ինքն հ
անդերձեալ էր :
ՃԸ Ե Եւ ասէ ցնոսա :
հունձք բազում են ·
եւ մշակք սակաւ :
արդ՝ աղաչեցէք զտէր
հնձոց · զի հանիցէ
մշակս ի հունձս իւր :
ՃԹ Ե Երթայք · ահա
առաքեմ զձեզ իբրեւ
զգառինս ի մէջ գայ
լոց :
ՃԺ Բ Մի բառնայք քս
ակ : մի մախաղ :

մի կաւշիկս ::
ՃԺԱ Բ Եւ զոք ի ճանապարհի ու
մեք ողջոյն մի տայցէք ::
ՃԺԲ Ե Յոր տուն մտանիցէ
ցէք · նախ ասասջի
ք ողջոյն տանս ա
յսմիկ : եթէ իցէ
անդ որդի ողջունի ·
հանգիցէ ի վերայ նո
րա ողջոյնն ձեր :
ապա թէ ոչ՝ ի ձեզ
դարձցի ::
ՃԺԴ Ե Ի նմին տան ագա
յք : ուտիցէք եւ
ըմպիցէք ի նոցանէ :
զի արժանի է մշակն
վարձու իւրում ::
ՃԺԵ Բ Մի փոխիցէք տանէ
ի տուն ::

Ղ	Մ	Մր
ՃԸ	ՀԸ	
ՃԹ	ՁԱ	
ՃԺ	ՁԲ	ԾԴ

Ղ	Մ	Մ
ՃԺԱ	ՁԴ	ԾԴ
ՃԺԲ	ՁԳ	
ՃԺԴ	ՁԵ	ԾԴ
ՃԺԵ		

Յորքաղաք մտանի
ցեք և ընդուն իցին ըզ
ձեզ՝ ուտիջիք զինչ
առաջի դնիցեն ձեր։
և բժշկեսջիք որի նմայ
հիւանդք իցեն։ և ասա
ասջիք նոցա՝ մերձ
եալ է իվերայ ձեր ար
քայութիւն այ։
Իսկ յորքաղաք մտ
անիցեք և ոչ ընդունի
ցին զձեզ՝ իբրև ելա
նիցեք ի հրապարակս
նորա ասասջիք։ և զ
փոշին որ կուրեալ է ի
քաղաքէ ձերմէ յոտս
մեր՝ թաւ թափեսցուք
ի ձեզ՝ բայց զայսգիտասջիք
զի մերձեալ է արքայութիւն այ։
Ասեմ ձեզ՝ զի սոդոմացւոց

տաստանի քանքաղաքինայ
նմիկ։
ՃԺԵ Ա Այ քեզ քորազին։
վայ քեզ բեթսաիդա։
զի եթէ իտիւրոս և ի
սիդոն եղեալ է ին
զաւրու թիւնքն որի
եղեն ի ձեզ՝ վաղուց
և սարդ եաւք ի խորգ
և ի մոխիր նըստ եալ
և ապաշխար եալ եր։
Բայց տիւրոսի և
սիդոնի՝ ընդ արձա
կագոյն լիցի իդա տ
աստանի քան ձեզ։
Եւդու կափառնա
ում՝ որ մինչև յեր
կինս բարձրացեալ
ես՝ մինչև ի դժոխս
իջ ցես։
ընդարձակագոյն լիցի յաւուրնդա

ՂՃԺԵ ՃԸ

ՃԺԶ Որ ձեզ լսէ՝ ինձ լսէ։
և որ զձեզ անարգէ՝
զիս անարգէ։ և որ
զիս անարգէ՝ զառա
քինչն իմ անարգէ։
և որ ինձ լսէ՝ լըսէ
այնմիկ որ զիսն ա
ռաքեաց։

ՃԶԷ Արձան իաւ թա
նասուն և երկուքն
խընդու թեամբ և
ասեն, տ̄ր՝ և դեք
հընազանդին մեզ
յանուն քոյ։

Դասէ ցնոսա։
տեսանէի զսատա
նա անգեալ յերկնից
իբրև զփայլ ակն։

Հաստուձեզ

իշխանու թիւն կոխ ել
զաւձս և զկար ինձս,
և զամենայն զաւր ու
թիւն թշնամւոյն։ և
ձեզ ոչ ինչ մեղանչիցեն։

Բայ ցընդայն մի
խնդայք եթէ այսք
հընազանդին ձեզ։
այլ խնդացեք զի անըւ
անք ձեր գրեալ են
յերկ ինս։

ՃԺԸ Նմին ժամու՝ ցըն
ծացաւ յ̄ս հոգւովն
սրբով և ասէ։ գո
հանամ զքեն հայր։
տ̄ր երկնի և երկրի։
զի ծածկեցեր զայս
յիմաստնոց և իգիտ
նոց։ և յայտն եցեր

Եւ զսեր զոր դուքդ տե-
սանէք՝ եւ ոչ տեսեալ են։
Եւ սեր զոր լսէք դուք՝ եւ
ոչ լսուն։

Զ ԻՍԿԱՅԱՐ
ԵՒ ՈՍԿԵԱՅՍ Ի
Հայկան, փոխանակ հին
զինս եւ սուտս։ Վասն
դրապետութեան զինքն զոր
ծնեալ էր, զի զկեանսն ան-
յաւ եւ ոսկեան ակամն ա-
ծաւանութեամբ։

Դեռ ասէ զինս։
Յաւելեալն զինքն զոր
ցեալն։ որ պէտ ա-
ղանթեալն։

Զ ԱՍԿԱՅԱՐ
ԵՒ ԱՍԿԵԱՅՍ Ի
Հայկան, փոխանակ հին
զինս եւ սուտս։ Վասն
դրապետութեան զինքն զոր
ծնեալ էր, զի զկեանսն ան-
յաւ եւ ոսկեան ակամն ա-
ծաւանութեամբ։

Դեռ ասէ զինս։
Յաւելեալն զինքն զոր
ցեալն։ որ պէտ ա-
ղանթեալն։

Մեռեալն ինչ
տարաւ ինձ երկարս և
խամեն։ Եւ ոչինչ գիտէ
Թեռեն որդին։ Եթէ ոչ
հայր։ Եւ ոչ հայրն է
Թեռոչ որդին։ Եւ մ
կամեցի որդին յայտ
նել։

Դարձեալ առ ան
Հինն առաջս կերտ
սրն ասէ։ Երանի է
աչաց որոնեանն երցեն,
զոր տեսանիցէք։ ապ
ամ Հեղ։ զի բազումք
մարգարէք եւ թագաւ
որք կամեցան տեսա
նել զոր դուքդ տե-
սանէք։ եւ ոչ տեսին։
Եւ լսել զոր լսէք դուք՝ և
ոչ լսուն։

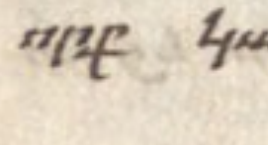

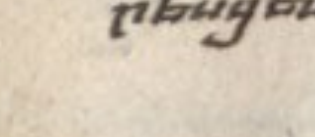

յամենայն սրտեքումմէ՝
Եյամենայն անձն է
քումմէ, Եյամենայն
զաւրու Թենէ քումմէ,
Եյամենայն մտացքոց:
Եզընկեր քոյ՝ իբր և
զանձն քոյ:
Եւնա ասէ ցնայ՝
ուղեղ ետուր ըզ
պատասխան իդ:
զայդ արայ Եկեց ցես:
Ա ա իբրև կամէ
ցաւ զանձն արդա
ոացուցանել՝ ասէ
ց յս, Եովէիմ ընկեր:
Պ ատասխան ի՛ ետ
յս Եասէ: այրմի
իջանէր յեմէ յերիքով:
Եանկաւ ի ձեռսաւա

ԼԶ զակաց: որք մերկա
ցուցին զնա, Եվէրս
իվերա եդին: Թողին
կիսամահ Եգնացին:
Ի էպ եղև քահ ա
նայի միոջ՝ իջան եղ
ընդ նոյն ճանապարհ:
Ետեսեալ զնա՝ զանց
արար: Նոյնպես և
ղևտացի մի եկեա ը
ընդ նոյն տեղի՝ ե
տես Եզանց արար:
Ս ամարացի՛ ոմն
ճանապարհ որդ եալ՝
եկն ընդ նոյն առ նո
վաւ: Ետեսեալ զնա՝
գը Թացաւ: Եմատու
ցեալ պատեաց զվերս
նորա, արկեալ իվերա

ձեթ եգինի։ եւ եղ
եալ իվերա գրաստու
իւրոյ. ա՛ծ զնա իպան
դոկի մի, եդար ման
եա՛ց զնա։ եւ իվաղ
իվն իբրեւ ելան ե՛ր
անտի, հանեալ ե՛ա
ցպանդ ոկա պետ ն
երկու՛ս դահեւ կանս
եւասէ։ դար մա՛ն
տար դմայ։ եւ զոր
ինչ ծախեսցե՛ս իդայ՝
ի միւ սանգա՛մ գալս
տեան իմում հատ
ուցից քեզ։

Ա
րդ՝ ո՞ յերե
ցունց ինոցանէ թը
իքեզ մերձաւո՛ր լեալ
անկելոյն ի ձեռ սաւազ
ակաց։

Ե
ւնա՛ ասէ, որար ա՛ր
ողորմու թ՞ի իվերանորա։

Ա
սէ ցնա յ՞ս, երթ
եդո՛ւ արա նոյնպէս։

ԼԷ

Ե
ւեղեւ իգնալննոցա՝
եւ ինքն եմո՛ւտ իգեաւղմի։
եւ կին ոմն անուն մա՛ր
թայ՝ ընկալա՛ւ զնա ի
տան իւրում։ եւ նո
րա ե՛ր քոյրմի որում
անուն ե՛ր մարի՛ամ։
որ եկն նստաւ առ
ոտսն տ՞նն, եւ լսէ՛ր զ
բանսն նորա։ եւ
մա՛ր թա՝ զբաղեա՛լ
ե՛ր իբազում սպասու։

Ե
կ՛ն եկաց առնմա
եւասէ։ տ՞ր՝ ո՛չ ինչէ
փոյթ քեզ՝ զի քոյրդ

իմ միայն եթող զիս ի
սպասու ։ արդ՝ ասա
դմա զի օգնեսցէ
ինձ ։
Պատասխանի ետ
նմա յիսուս ։
մարթա մարթայ ։
դու հոգաս. և զբազ
ում իրս զբաղեալ ես ։
բայց սակաւ՝ կամ մի
ինչ պիտոյ է ։ մարի
ամ մասն բարի ընտր
եաց. որ ոչ բարձցի ի
նմանէ ։

ԻԸ

ձիգ
ե

Ե ՒԵՂԵՒ ԻԼԻՆԵԼ
ՏԵՂՒՈՋ ՈՒՐԵՔ, ԿԱՅ
նորա յաղաւթս ։
և իբրև դադարեաց
ասէ ցնա ումն յաշա
կերտացն իւրոց ։ տէր
ուսոյ մեզ յաղաւթս
կալ. որպէս և յովհան
նէս ուսոյց աշակեր
տացն իւրոց ։
Ասէ ցնոսա ։
յորժամ կայցէք յա
ղաւթս. ասասջիք ։
Հայր մեր ։ սուրբ ե
ղիցի անուն քո ։ եկես
ցէ արքայութիւն քո ։
զհաց մեր հանապազ
որդ՝ տուր մեզ զաւր
ըստ աւուրէն ։ և թող
մեզ զմեղս մեր ։ զի և
մեք թողումք ամենայ
նի որ պարտական իցէ մեզ ։
և մի տանիր զմեզ ի
փորձութիւն ։

ձւդ
Ժ
Եւ ասէ ցնոսա ։ ո՞ք
ի ձէնջ որոյ իցէ բարե
կամ . և երթայցէ առ
նա ի մէջ գիշերի և ասա
ցէ ցնա ։ բարեկամ .
տո՛ւր ինձ փոխ երիս
նկանակս ։ զի բարե
կամ իմ եկն առ իս ի
յուղւո՛յ . և ո՛չ ինչ ու
նիմ դնել առաջի նո
րա ։ և նա ի ներքուստ
տայցէ պատասխանի
և ասիցէ . մի՛ աշխատ
առներ զիս ։ զի դուռն
է փակեալ է, և ման
կունքս ընդ ինեն կան
յանկողնի ։ ո՛չ կարեմ
յառնել տալ քեզ ։
Ասեմ ձեզ ։ եթէ
ո՛չ յարուցեալ տայցէ
նմա վասն բարեկամու
թեանն՝ սակայն վասն
ժտութեան թեանն յարու
ցեալ տայցէ նմա զինչ
և պիտո՛յ իցէ ։
ձիե
Ե
Ես ասեմ ձեզ ։
խնդրեցէք՝ և տացի՛
ձեզ ։ հայցեցէք՝ և
գտջի՛ք ։ բախեցէք՝
և բացցի՛ ձեզ ։ զի
ամենայն որ խնդրէ՝
առնու ։ և որ հայցէ՝
գտանէ՛ ։ և որ բախէ՝
բացցի՛ նմա ։
Ո՞ր ի ձէնջ հայր
խնդրեսցէ որդին իւր
ձուկն ։ միթէ փոխա
նակ ձկանն, օ՞ձ

ԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՀԱՅՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ՄԱՅՐՆ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ԵՂԲՕՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՂՕԹՔՆ ՄԵՐ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՆ ՄԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՐԱԳՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԹԱՓՈՒՌ ՈՐՈՒ ԹԻՒՆ ԲԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԱՌ ԵՐԵՍՆ ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԿՈՐԾԱՆԷ։ ԱՊԱԵՑԷ ԵՒ ԱՌԱՌ ԱՆՍԽԱԼ ԲԱԺԱՆԵՑԱՒ ՅԱՆՁՆԷ՝ ՀԵՄԱՐԴ ԿԱՅՑԷ ԹԱՓՈՒՌ ՈՐՈՒ ԹԻՒ ՀԱՆԷ։ ՀԵՄԱՍԻՐԷ ՀԵՄԱՆԷՆ ՀԱՅՈՑ։ ԵՒ ԿԱՌՈՒՑԱԾ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՀԱՅՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ՄԱՅՐՆ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ԵՂԲՕՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՂՕԹՔՆ ՄԵՐ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՆ ՄԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՐԱԳՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԹԱՓՈՒՌ ՈՐՈՒ ԹԻՒՆ ԲԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԱՌ ԵՐԵՍՆ ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԿՈՐԾԱՆԷ։

ԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՀԱՅՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ՄԱՅՐՆ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ԵՂԲՕՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՂՕԹՔՆ ՄԵՐ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՆ ՄԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՐԱԳՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԹԱՓՈՒՌ ՈՐՈՒ ԹԻՒՆ ԲԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԱՌ ԵՐԵՍՆ ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԿՈՐԾԱՆԷ։

ԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՀԱՅՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ՄԱՅՐՆ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ԵՂԲՕՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՂՕԹՔՆ ՄԵՐ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՆ ՄԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՐԱԳՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԹԱՓՈՒՌ ՈՐՈՒ ԹԻՒՆ ԲԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԱՌ ԵՐԵՍՆ ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԿՈՐԾԱՆԷ։

ԻՆՉԱՆԷՍ ԳԻՏԻ ՄԻՆՉԱՐ ։ ԵՒԵՂԵՒՑԵ

ԼՍՆԵԼ ԴԻՒՑՆ, ԽՍԱՒ Ե ՅԱՒ ՀԱՄԻՆ։ ԵՂԱՐՄԱ ՅԱՆԱՄԵՆ ՅԻՆ ԺՈՂՈ ՎԻՈՒԼԻԴԷՆ։

ԵՒ ԿԱՌՈՒՑԱԾ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՀԱՅՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ՄԱՅՐՆ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ԵՂԲՕՐՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՂՕԹՔՆ ՄԵՐ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՆ ՄԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՐԱԳՆ ՄԵՐ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԹԱՓՈՒՌ ՈՐՈՒ ԹԻՒՆ ԲԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԱՌ ԵՐԵՍՆ ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԱՆՁՆ՝ ԿՈՐԾԱՆԷ։

Եթէ ես բէեղ զեքու
ղա՛ւ հանեմ զդեւ ըս ։
որդ իքն Ձեր ի՞ւ հա
նիցեն ։ վասնայդ ո
րիկ նոքա՛ եղից ին
Ձեր դատաւ որք ։

Իսկ եթէ մատ ա՛մբ
այ հանեմ զդեւս ։ ա
պա հասեա՛լ է իվեր ա
Ձեր արքայու թիւն այ ։

Յորժամ հզաւ ը՛
վառեա՛լ պահիցէ ըզ
տուն իւր՝ ի խաղաղու
թեա՛ն են ինչք նորա ։
բայց եթէ հզաւր ա
գոյն քանզնա իվեր ա
եկեալ՝ յաղթեսցէ՛ նը
մայ ։ զսպառ ազինու
թիւնն նորա հանէ՛ յոր
յուսացեալ էր՛ և զաւ
ար նորա բաշխեսցէ՛ ։

Որ ո՛չ էընդ իս՝ հակա
ռա՛կ իմէ ։ և որ ո՛չ ժող
ովէընդ իս՝ ցրու է՛ ։

ՃԼ Յորժամ այսն ելա
նիցէ իմարդ-ոյն, շրջի՛
ընդ ան ջրդի տեղիս
և խնդրէ՛ հանգիստ ։
և իբրև ո՛չ գտանէ, ասէ
դարձայ՛ց անդրէն ի
տունիմ ուստի ելի ։
և գա՛ գտանէ, մաք ը
եա՛լ և յարդ ար եալ ։
յայն ժամ երթա՛ և առ
նու իաւ՛թն այլ, այսս
չա՛ր և ս քան զինքն, և
մտեալ բնակէ՛ անտ ։
և լինի յետինն մարդ

ոյն այնորիկ, չարքան
խա զառաջինն ։ խա
ճլա
ժ
Եւ եղև մինչդեռ խաւ-
սէր զայս, ձայն եբարձ
կին մի ի ժողովրդենէն
և ասէ ։ Երանի որով
այնին որ կրեացն զ
քեզ՝ և ստեանցն որ
դիեցուցին զքեզ ։
Եւ նա ասէ ։ նա և
երանի այնոցիկ, որ
լսեն զբանն այ և պա
հեն ։
ճլբ
է
Եւ ժողովրդեանն խռնելոյ
նորա ժողովրդոցն,
սկսաւ ասել ։ ազգս
այս՝ ազգ չարէ, ն
շան խնդրէ ։ և նշան
յերկնից ոչ տացի սմա՝

բայց նշանն յովնանու ։
Զի որպէս եղև
յովնան նշան նինուէ-
ացւոց, նոյն պէս եղի-
ցի և որդի մարդոյ ազ
գիս այսմիկ ։
Թագուհին հարաւոյ յ
արիցէ ի դատաստա
նի ընդ ազգիս այսո
րիկ և դատապարտ ե
սցէ զդա ։ զի եկն ի
ծագաց երկրի, լսել զի
մաստութիւն սողոմոնի ։
և ահա աւելի քան զսո
ղոմոն է աստ ։
Արք նինուէացիք
յարիցեն ի դատաստա
նի ընդ ազգիս այսմիկ,
և դատապարտեսցեն

ղ ձ
ճլա
ճլբ ճիբ

զանայ ։ զի ապաշխա
րեցին ի քարոզութեն
յովնանու ։ եւ ահայ
աւելի է քան զյով
նան է աստ ։

ՈՉ ՈՔ ԼՈՒՑԵԱԼ ՃՐԱԳ ԴՆԷ

ի թաքստեան ։ այլ ի
վերայ աշտանակի ։
զի որ մտանեն, զլոյս
տեսանիցեն ։

ճլգ / ե
Ճրագ մարմնոյ ա
կն է ։ յորժամ ակնն
առատ է , ամենայն
մարմին քո լուսաւոր է
ղիցի ։ եւ երբ ակնն չա
րն է , եւ մարմին քո խաւա
րին եղիցի ։ արդ
զգոյշ լեր ։ գուցէ լոյսդ
որ ի քեզ է , խաւար իցէ ։
Իսկ եթէ մարմին քո ա
մենայն լուսաւոր է , եւ
չգուցէ մասն ինչ խաւա
րի , եղիցի լուսաւոր
ամենայն , որպէս յոր
ժամ ճրագն նշողիւք
լուսաւորիցէ զքեզ ։

խբ / ճլդ / ե
Եւ մինչ խօսէրն զայս ,
աղաչէր զնա ոմն փարի
սեցի զի ճաշ կերի
ցէ առ նմա ։ եւ նա մտ
եալ բազմեցաւ ։
Իբրեւ ետես փարի
սեցին , զարմացաւ
զի նախ ոչ մկրտեցաւ
յառաջ քան զճաշն ։
Ասէ ցնա տէր ։ այժմ
դուք փարիսեցիք զբ

Ղ	Մ	Մր
ճլգ	ԺԵ	ԻԹ
ճլր	Խ	

Ղ	Մ
ճլդ	Մկզ

զարտաք ին բաժակին
և զպնակին սրբեք՝ և
ներք ինն ձեր, լիեյա
փրշտակու թեամբ և
չարու թեամբ։ ան
միտք՝ ոչապաքեն որ
զարտ աք ինն արար։
և զներք ինն նոյնարար։
բայց աղեն, զարժանն
իսկ։ տուք ողոր մու
թիւն՝ և ահա ամեն
այն սուրբ ձեր։

ՃԼԳ Այլ վայ ձեզ փա
րիսեցւոց։ զի տասա
նորդեք զանանուխ,
և զփեգենա. և զամե
նայն բանջար։ և
անցանեք զիրաւամ
բք և զսիրովն այ։

զայս արժաներ առնել՝
և զայնըւ ոչ անցանել։

ՃԼԵ Այ ձեզ փարիսեցւ
ոց։ զի սիրեք զբարձ
ա գահս իժողով ուր
դրս։ և զնախ ողջոյ
նս իհրապար ակս։

ՃԼԸ Այ ձեզ։ զի եք
դուք իբրև զգեր եզ
մանս անյայտս, և
մարդիկ գնան իվերա
ձեր և ոչ գիտեն։

ՃԼԹ Պատասխանի ետ ոմն
յաւր ինական ացն, և
ասէ ցնա։ վարդապետ՝
զայդ բանսասելով. և
զմեզ թշնամանես։

ԽԳ Ինասաս, և ձեզ
վայ՝ աւրինականացդ։

ղ մ
ՃԼԳ մԼԳ

ղ մ մր
ՃԼԵ մԽԹ
ՃԼԸ մԼԵ ՃԼԵ
ՃԼԹ մԻԸ

զի բառնայք մարդ
կան բեռինս դժուար
ակիրս, եդուք մա
տ ամբ միով իբեռ
ինսն ոչմերձենայք։

ՃԻ Ա այ ձեզ։ զի շին
եք զշիրիմս մարգ ա
րեիցն, եհարք ըն
ձեր սպանին զնոսա։
ապա ուրեմն վկա եք,
եթե կամ ակիցք եք
հարցն ձերոց։ զի
նոքա կոտոր եցին զնո
սայ, եդուք զգեր եզ
մանս նոցայ շինեք։

ՃԻՍ Ա ասն այնորիկ, ի
մաստու թիւննայ ասա
ց։ առաք եցից ինո
սա մարգարէս եառ
աքեալս։ ինոցանէ

սրպանան իցեն եհա
լած իցեն։ զի խընդ
ռեսցի՛ ար իւնն ամե
նայն մարգարէից՝ հե
ղեալ իսկզբանէ աշխ
արհի՝ յազգէ՝ յայդմա
նէ։ յարենէ՝ աբելի՝
մինչև յար իւնն զաքա
ռիայ՝ կորուսելոյ ընդ
սեղանն և ընդ տաճարն։
այոյ ասեմ ձեզ՝ խնդր
եսցի՛ յազգէ յայդմանէ։

ՃԻՍԲ Ա այ ձեզ աւրինա
կանացդ, զի թաք ու
ցանեք՝ զփականս գիտ
ու թեանն։ դուք ոչ մը
տանեք՝ և որ մտան ե
լոցն են՝ արգել ուք։

ՃԼԳ Ի ւիխաւ սելն զայ ս
ամենայն առ նոսայ՝

ՂԸ	մ	ՂԸ	մ
ՃԻՍ	մԼԸ	ՃԻՍԲ	մԼԲ
ՃԻՍԱ	մԻՍ	ՃԻՍԳ	

առաջի ամենայն ժող
ովրդ եանն՝ զամաւ թի
հարկան ե ին ։
Եւ սկսան դպիրքն և
փար իսեցիք՝ զչար ել
և գրգռել ընդ նըմայ
վասն բազում իրաց ։
և սպասել որսալ ինչ
բանս իբերանոյ նորա՝
զի չարա խաւս եսցեն
ըզնմանէ ։
Որովք իկուտել բիւ
րաւ որաց ժողով ըր
դեանն, մինչև կո
խել զմիմ եանս ։
Սկըսաւ ասել ցա
շակերտան իւր ։ նախ
զգոյշ լերուք ան ձ
անց իխմորոյ փար ի
սեցուցն, որ ե կեղծ

աւորու թիւն ։
Զ իոչ ինչ ե ծածուկ՝
որոչ յայտնեսցի ։ և
գաղտնի, որոչ ծանիցի ։
Վասնզի զորինչ ա
սիցեք իխաւարի՝ լսե
լի՝ լիցի ելոյս ։ և զոր
յունկանէ խաւս ե
ցարուք ի շըտեմարանս՝
քարոզ եսցի՝ իվերայ
տանեաց ։
Բայց ձեզ ասեմ
սիրելեաց՝ իմոց ։ մի
զարհուրիցիք յայնցա
նէ որսպանանեն զմար
մին՝ և յետայն որ իկ
աւելի ինչ ոչ ուն իցին
աւնել ։
Այլ ցուցից ձեզ
յումէ երկընչ իցիք ։

ղ մ մր ղ մ
ճխդ ճկդ հթ ճխե ղգ

երկընչ իջիք յայնմանէ
որ յետ սպանան ելոյն
ունի իշխանու Թիւն
արկանել իգեհեն ։
այոյ ասեմ ձեզ՝ յայն
մանէ երկընչ իջիք ։
Ոչ ապաքեն, հինկ
ձագ՝ երկուց դանգ
աց վաճառի ։ Եմիի
նոցանէ, ոչէ մոռա
ցեալ առաջիայ ։ այլ
ձեր՝ Եամենայն իսկ
հեր գլխոյ Թուեալէ ։
մի՛ երկնչիք՛ զիքա ն
զբազում՛ ձագս լաւ
եք դուք ։
Ասեմ ձեզ ։ զի
ամենայն որ խոստով
անեսցի յիս առաջի
մարդկան՝ Եորդի՛

մարդոյ խոստովան
եսցի զնմանէ առաջի
հրեշտ ակաց այ ։
ճիսզ Բ Եւ որ ուրասցի զիս ա
ռաջի մարդկան՝ ու
րացեալ լիցի առաջի
հրեշտակաց այ ։
ճիսէ Բ Եւ ամենայն որասէ
բան զորդոյ մարդոյ,
Թողցի՛ նմայ ։ բայց
որ զհոգին սբ հայհոյ
իցէ՝ մի՛ Թողցի նմայ ։
ճիսը Բ Այլ յորժամ տա
նիցին զձեզ իժող ով
ուրդս, ԵիպետուԹիւ
նս, ԵյիշխանուԹիւնս՝
մի՛ հոգայցեք որպես
Թեզինչ պատասխա
նի տայցեք՝ Եկամ
զինչ ասիցեք ։ զիհո

ղ	մ	մր
ճիսզ	ղդ	ձզ
ճիսէ	ճիգ	լդ
ճիսը	ձը	ճիս

գին սուրբ ուսուսց է
զձեզ ինմին ժամ ու
զինչ պարտ իցէ
խաւսել։

խե

ՍԷ՛ ՈՄՆ
ԻԺՈՂՈՎ ԸՐԴԵՆԵՆ

ցնա։ վարդապետ
ասա՛ ցեղբայրիմ բա
ժանել ընդիս զժառ
անգու Թիւնն։

Ի ւնա ասե՛ ցնայ։
այր դու՝ ո՞ կաց ոյց
զիս դատաւոր և կամ
բաժանարար իվեր այ
Ձեր։

Ի ւասե՛ ցնոսա։ տե
սէք և զգոյշ լերուք յա
մենայն ագահու Թե
նե։ զիո՛չ եթե իմթ
երից՝ ընչից ուր ուք

խզ

իցեն կեանք ուրուք։
Ս ասեցա՛ւ առ նո
սա առակ մի և ասե։
առն ուրումն մեծա
տան՝ ետո՛ւն անդք
տոհմականս։ և խոր
հեր իմիտս իւր և ասեր
զինչ գործեցից՝ զիո՛չ
գոյ տեղի ուրժողով է
ցից զարդ իւնս իմ։
և ասե՛ գիտեմ զինչ
արարից։ քակեցից
զշտեմարանսիմ, և և՛ս
մեծամեծս շինեցից։
և՛ անդր ժողովեցից զ
ցորեան, և զամենայն
բարու Թիւնս իմ։ և
ասաց ի՛ց ցանձնիմ։
անձն՝ ունի՛ս բազ
ում բարու Թիւն ՀամՀ

բարեալ ամաց բազմաց։
հանկիր, կեր, արբ, և
ուրախ լեր։

Ա սէ ցնաա՞ծ։
անմիտ՝ յայսմ գիշ ե
րի զոգիդ իքեն իբա՛ց
պահանջիցեն՝ իսկ
զոր պատրաստ եցերդ՝
ո՞ւմ լինիցի։ նոյնպէ
ևոր գանձ՛ անձին՝ և
ո՛չ յա՞ծ մեծանայցէ։

ՃԾ Ա սէ ցաշա կեր
տանիւր. վասն այդ ո
րիկ ասեմ ձեզ։ մի՛
հոգայցէք ընդ ոգւոյ՝
թէ զինչ ուտիցէք։ և
մի՛ ընդ մարմնոյ՝ թէ
զինչ զգենուցուք։
զիոգի՛ առաւ ելէքան
զկերակուր։ և մար

մի՛ն քան զհանդերձ։

Հ այեցարո՛ւք ընդ ագ
ռավս։ զիո՛չ սերմ ա
նեն՝ և ո՛չ հնձեն։ որ
ոց ո՛չ գոն շտեմարանք՝
և ո՛չ համբարան ոցք։
և ա՞ծ կերակրէ զնոսա։
ո՞ր չափ և սաղաւ ել ըզ
ձեզ որլա՛ւէք քան ըզ
թըռչունս։

Ո վ ի ձենջ առ հոգալ՝
կարիցէ յաւելուլ ի հաս
ա՛կիւր կանգո՛ւն մի։
իսկարդ եթէ իփոքուն
չէք՛ բաւական՝ վասն
այլ ոցն զի՞ հոգայցէք։

Հ այեցարո՛ւք ընդ շու
շանն, ո՛րպես աճէ։ որ
ո՛չ ջանայ՝ և ո՛չ նիւթէ։
ասեմ ձեզ։ և ոչ սողով

մոն յամենայն փառսն
իւր զգեցաւ իբրեւ զմի
ինոցանէ ։

Իսկեթէ զխոտն, որ
այսաւր իբացիէ, եւ վա
ղիւ ի հնոց արկանելի՝
ած այնպես զգեց ու
ցանէ՝ որ չափեւս առ
աւել զձեզ թերաշաւատք ։

Ուղուք մի խնդր եք՝
զինչ ուտիցեք՝ կամ
զինչ ըմպիցեք ։ եւ մի
զբաղնուք ։ զի զայն
ամենայն, հեթան ոսք
աշխարհի խընդր են ։

Այլ ձեր հայրն՝ գի
տէ զիպիտոյէ այդ ա
մենայն ։

Բայց խնդրեցեք զար
քայու թիւնայ, եւ այն

ճծա
ժ

Այաւելցի ձեզ ։
Ի՛ երկնաշիր
հաւ տ փոքր իկ ։

զի հաճեցաւ հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայու թի ։

ճծբ
բ

Աճառեցեք զինչս
ձեր, եւ տուք ողորմու
թի ։

ճծգ
ե

Եւ արարեք ձեզ քսակ
առանց հնանալւոյ ։
գանձ անպակ աս ։
յերկինս ։ ուրոչ գող
մերձանայ՝ եւ ոչ ցեց
ապականէ ։ զի ուր
գանձն ձերէ, անդ
եւ սիրտք ձեր եղիցին ։

ճծդ
ժ

Եղիցին գաւտ իք
ձեր պնդեալ ընդ մեջս ։
եւ ճրագունք լուցեալք ։
եւ դուք նմանողք մարդ
կան որ ակնունիցին

ղ	մ	մր
ճծա		
ճծբ	ճղթ	ճը
ճծգ	խզ	

տն իւրեանց թե երբ
դառնայցե ի հարս ա
նեաց ։ զի յորժամ գայ
ցե և բախիցե՝ վաղվա
ղակի բանայցեն նմա ։

ճծե Երանի՛ իցե ծառայ
իցն այնոցիկ՝ զորս եկ
եալ տրն գտցե արթ
ունս ։ ամեն ասեմ ձեզ ։
զի գաւտի ընդ մեջ ած
ցե և բազմեցուսցե՛ զ
նոսա, և անցեալ պաշ
տիցե՛ զնոսա ։ և եթե
յերկրորդ կամ յեր ր
որդ պահու եկեսցե և
գտցե այնպես՝ երանե
լի՛ են ծառայքն այնոքիկ ։

ճծզ Բայց զայս գիտաս
ջիք ։ եթե գիտեր՛ տա
նուտերն յորում ժամու

գող գայ՝ չտայր թոյլ
ական հատանել իտան
իւրում ։ և դուքեղերուք
պատր աստք ։ զի յոր
ում ժամու ոչ կարծիցեք՝
գայ որդի մարդւոյ ։

ճծե Ասե՛ պետրոս ։ տր՝
առ մեզ՞ ասացեր զառակդ
զայդ՛ եթե առ ամենեսեան ։

Եւասե՛ տր ։ ով՞ իցե
հաւատարիմ տնտես և ի
մաստուն, զորկացուս
ցե՛ տր իւր իվերա գերդաս
տանի իւրոյ՝ տալ ի ժամ
ու զկեր ակուրս ։

Երանի՛ իցե ծառա ին
այնմիկ՝ զորեկեալ տր իւր
գտանիցե արար եալ
այնպես ։

Արդարև՛ ասեմ ձեզ ։

ղ մ մր
ճծե մկզ
ճծզ մկդ ճծե

ղ մ
ճծե մկե

զի իվերա՛ ամենայն ըն
չից իւրոց կացուցեալ։
ՃԾԸ Ա պա թէ ասիցէ
Ե ծառայն՝ չար իսրտի իւ
րում, յամէ՛ տ̄ր իմ իգալ։
և սկսանիցի հարկ ա
նել՛ զծառայսն և զաղ
ախնայսն՝ ուտել՛ և ըմ
բել՛ և արբենալ՝։ եկ
եսցէ՛ տ̄ր ծառային այն
որիկ յաւուր յորու մ
ակն ոչ ունիցի՝ և իժամ
ու՛ յորում ոչ գիտիցէ։
ընդ մէջ կտրեսցէ զնա՛
և զմասն նորա ընդ ան
հաւատ՛սն դիցէ։
ՃԾԹ Ե ւծառայ որ գիտիցէ
զկամսն իւրոյ՛ և ոչ պատ
րաստիցէ ըստ կամաց
նորա՝ արբցէ գա՛նբազ
ում։

Ե ւորոչն գիտիցէ, և
արժանի՛ գանի ինչ գոր
ծիցէ՝ արբցէ՛ գա՛նսակ
աւ։
Ա մենայնի՛ որում
շատտըւաւ, շա՛տ խնդ
րեսցի ինմանէ։ և
որում բազո՛ւմ աւան
դեցաւ՝ առաւել՛ և ա
պահանջեսցեն ի
նմանէ։

ՃԿ Ա ՈՒՐ ԷԿԻՆՔՐ
Ե ԿԱՆԵԼ ՑԵՐԿԻՐ։
և զինչ։ կամիմ թէ
արդեն իսկ բորբոքեր։
և մկրտու թի՛ւնմի ու
նիմ մկրտել։ և զիա՛րդ։
փու թամ մինչև կատա
րեսցի՛։
Հ ամարիք եթէ խաղա
ղու թի՛ւն եկիտալ յերկի
ր։

ղ մր ղ մ
ՃԾԸ մկե ՃԿ ղե
ՃԾԹ

ոչ՝ ասեմ ձեզ՝ այլ
բաժինս։
Զ
ի եղիցին յայսմ
հետէ, հինկ իտան մի
ում բաժան եալք։
երեքն՝ յերկուց։ և եր
կուքն՝ յերից։
Բ
աժան եսցի հայր
յորդւոյ, և որդի ի
հաւրէ։ մայր՝ ի
դըստերէ՝, և դուստր
ի մաւրէ։ սկեսուր
ի հարսնէ՝ և ճարսն՝ ի
սկեսրէ՝ իւրմէ։
ՃԿԱ Ա
սաց և ցժող
ովուրդսն։ յորժամ
տեսան իցեք ամպծա
գեալ յարև մտից՝ ի
կոյն ասեք թէ անձրև
գայ՝ և լինի այնպես։

և յորժամ հարաւ շնչ
եալ՝ ասեք թէ խորշ
ակ լինի՝ և լինի այնպէս։
Կ
եղծաւորք՝ զեր
եսս երկնի և երկր ի
գիտեք փորձել՝ իսկ
զժամանակս զայս՝ զի
արդ ոչ փորձեք։ ընդ
էր և յանձանց իսկ՝ ոչ
ընդրեք զարժանն։
ՃԿԲ Յ
որժամ երթայցեն
ընդ աւսոխի քում առ
իշխանն՝ ի ճանապար
հի՝ տուր զհաշ իվն զեր
ծանել ինմանէ։ զի
գուցէ՝ քարշիցէ զքեզ
առ դատաւորն, և դա
տաւորն մատնիցէ դաշ
ճի, և դահ ի ճն արկա
նիցէ՝ ի բանդ։ ասեմ

տասանքն յորոց վերայ
անկար աշխարհակն
և սեղո

Թըզենւոջդ՝ եւոչ գտա
նեմ։ արդ՝ կըտրեա՛
զդայ՛ ընդեր՞ եւզերկ
իրըդ խափանե։

Ապատասխան ի
ետեասե։ տր՝ Թո՛ղ
զդա այսամեա։ մին
չեւ շուրջ զդովաւ բրե
ցից՝ եւարկից՛ աղբ։
Թերեւ արասցե՛պտուղ։
ապա Թեոչ՝ յամե՛ եւ
հատցես ըզ
դայ։

ԻՈՒՍՈՒ
ՑԱՆԵՐ՛ ԻՄԻՈՒՄ

ԻՄԸ

ի ժողովրդանոցացն
ի շաբաթս։ եւահա
կինմի, զորուն եր
այս հիւանդ ութ՞ե,
ամս ութ եւտասն։

եւեր՛ կարկամեալ՝ եւոչ կար
երամենեւ ին իվերհայ եղ։

Իւտեսեալ զնա յի,
կոչեաց առ ինքն եւա
սեցնա։ կին դու՝
արձակեալ եսի հիւ
անդու Թենեքումմե։
եւեդ իվերա նորաձեռն
եւառ ժամայն ուղղե
ցաւ։ եւփառ աւ ո՛ր
առներ զա՞ծ։

ՃԿԵ Ա

Ապատասխանի ետ
ժողովրդ ապետն
ցասուցեալ՝ Թե ընդ
եր՞ իշաբաթու բժըշ
կեաց յս։ եւասե՛ ցժո
ղովուրդն, վեց՛ աւրե
յորս արժանե գործել։
յայնս եկայք բժշկ ե
ցարուք՝ եւմի՛ յաւ ուր

ղ ՃԿԵ

մ ՃԺԶ

շաբաթու ։

Պատասխանի՛ ետնմա
տ̅ր եասէ ։ կեղծաւ
որք՝ իւրաքանչ իւրոք
ի ձենջ իշաբաթու՛ ոչ
արձակէ զեզն իւր
կամ զեշ իմարոյ՝ և
տան իտայ ջուր ։ իսկ
այս՝ դու՛ստր աբրաշա
մու՛էր՛ զոր կապ եա՛ց
սատանայ ահաւադիկ
ութ ետա՛սն ամ ։ ոչ
երարժան արձակէ՛ ի
կապանաց անտ ի ի
շաբաթու ։

ճկզ
Ի ։զայս իբրև ասաց՝
յամա՛ւթ լինեին ամէ
նեքեան որհակ առակն
կային նըմայ ։

Ի ։ամենայն ժող ով

ուրդն ուրա՛խ լինէր ի
վերամենայն փառաւ
որու թեանցն որգոր
ծեին ինմանէ ։

ճկէ
Ի ։ասէր՝ ո՞ւմ նմա՛նէ
արքայ ու թիւնա̅յ ։ և ո
ր ո՞ւմ նմանու թեան
նըման եցուցից զնայ ։

խթ
Ի մա՛նէ հատ՛ոյ ման
անխոյ, զորառ եալ
մարդոյ՝ եա՛րկիպար
տեզիւր ։ աճեա՛ց և
եղև ծառ ; և թոչո՛ւ
նք երկնից բնակէ ին
յոստս նորայ ։

ճկը
Ի ։դարձեա՛լասէ,
ո՞ւմ նմանեցուցի ց
զարք այ ու թիւն ա̅յ ։

Ի մա՛նէ խըմորուոյ՝
զորառեալ կնոջ՝ թաք

ոյց յալեր, երից գրու-
աց, մինչև խմոր
եցաւ ամենայն։
Եւ ՀԱՀԵՐԸՆԴ
ՔԱՂԱՔՍ ԵՒ ԸՆԴԳԵ
աւղս։ ուսուցաներ։ և
ճանապարհ արար եալ
յերուսաղեմ։
Ա սէ ոմնցնայ,
տր։ եթէ սակավքեն
որապրելոց իցեն։
Ի ւնասէ ցնոսայ։
ջանացարուք մտա ն
ել ընդ դուռն նեղ։
ասեմ ձեզ։ զի բազ
ումք խնդրեսցեն մը
տանել, և ոչ կարասցեն։
Յ որմէ հետէ մտցէ
տանուտերն, և փակես
ցէ զդուռն։ և սկըսա

նիջիք կալ արտաքոյ՝ և
բախել զդուռնն և ասել։
տր տր, բաց մեզ։ և
պատասխանի տրեալ
ասիցէ ցձեզ՝ ոչ գիտեմ
զձեզ ուստիք։
Յ այնժամ սկսան ի
ջիք ասել. կերաք առաջի
քոյ և արբաք։ և ի հրա
պարակս մեր ուսուցեր։
Ի ւասիցէ, ասեմ ձեզ՝
ոչ գիտեմ զձեզ ուստի
էք։ իբաց կացէք յին
են ամենայն մշակքդ
ան իրաւ ու թեան։
Ա նդ եղիցի լալ
և կրճել ատամանց։
Յ որժամ տեսան ի
ցէք զաբրահամ, և զի
սահակ, և զյակովբ,

ղ	մ
ճկթ	հզ
ճհ	ծէ
ճհա	կ

ղ	մ
ճհբ	կէ

Եւ զամէն այն մարգա-
րեա յարբայու Շէն
այ։ Եւ զձեզ հան եմ
արտաքս։

Եկեցէն յարև ե-
լից կայարև մտից՝ ե-
հեր հոգոյ սրբոյ՝ ա-
ստուծոյ Շեան այ։

Ուստի ելցեն յեան
ինք՝ որ եղիցեն ատա-
լինք։ Եւ ելցեն ատա-
լինք՝ որ եղիցեն յեան-
ինք։

Հրամեն ատուր, մա-
տեան ոմանք փարս ե-
ստեցեալ եանեն ցնայ։
Եղ Եւ զնա ատատ։ զի
հեղուսիղեա կամի ան-
պան անուն ըղբեկ։

Ուստ ցնուսա։ եր
Թայք ատացեալ աղը-
եատն այնմիկ։ ամ-
ատակ հանեմ ողորմ,
Եւ թշկոտ Շիւնա կա
տարեմ այսատր, Եւ
զատղեր։ Կայեր եր ա-
ստ՝ կատատր եմ։

այց պատրուտ. այ
ատր, Եւ զատղեր, Եւ ե
մեր ատամ ատատր զնատ։
զերոյ եմատրեա, մատրեա
ստեն կորընչեալ ատատ ա
ղբոյ բան զեմ։

Ղատատղեմ, եմ։
որ կատատ եմեր զմա ր
զատրեա՝ Եբատ կոծ
ատնեմեր զատատքեալն
ատբեկ։ բան ելցս

Ղ Ղ
ՃԿԳ ՃԿԵ
ՃԿԳ

անգամ կամեցայ ժո
ղովել զորդիսքո, որ
պէս հաւ զձագս իւր
ընդ թեւովք՝ եւ ոչ կա
մեցայր ոք ::
Ահայ թողեալ լիցի
ձեզ տունդ ձեր ::
Բայց ասեմ ձեզ:
եթէ ոչ եւս տեսանիցէ
ք զիս, մինչեւ ասի
ցէք, աւրհնեալ եկ
եալըն յանուն տե
առն ::

ԵՒ ԵՂԵՒ Ի ՄՏԱ
ՆԵԼ ՆՈՐԱ Ի
տուն ուրուք իշխա
նացն փարիսեցւոց ի
շաբաթու ուտել հաց՝
եւ նոքա սպասէին նմա :

ծբ Եւ ահա այր մի հիւանդ
ջրգողեալ առաջի նորա:
ծգ Ժ Պատասխանի ետ յիսուս, եւ
ասէ ցաւրէնսգէտսն
եւ ցփարիսեցիսն: եթէ
արժան իցէ ի շաբաթու
բժշկել: Եւ նոքա լռեցին:
Եւ բուռն հարեալ զնո
րա բժշկեաց զնա
եւ արձակեաց ::
Եւ ասէ ցնոսա, ո՞յր
ուրուք ի ձէնջ էշ կամ
եզն անկանիցի ի ջր
հոր՝ ո՞չ վաղ վաղակի
հանիցէ զնա յաւուր
շաբաթու ::
Եւ ոչ կարացին տալ
նմա պատասխանի
առ այն :

Գ ճհգ
Գ ճհէ
Մ ճթղ

ԾԳ

ԾԳ ՃԿԸ Ա Ասաց նաև կոչն ա
կանսն առակ մի։ Հա ե
ցեալ թէ զիարդ բարձ
ընդիր լինեին՝ ասէ
ցնոսա։ յորժամ կոչի
ցէոք զքեզ ի հարս ա
նիս, կամ ի կոչ ունս՝
մի բազմից իս յառաջին
բարձին։ զուցէ պատ
ուականագոյնեւ քան
զքեզ իցէ կոչեցեալ ի
նմանէ։ Եւ եկեալ որ
ըզքեզն եւ զնա կոչեաց՝
ասիցէ ցքեզ տուր
սրմատեղի։ Եւ ապա
սկըսան իցիս ամ ա
թոյ զյետին տեղ ին
ունել։
Ա յ յորժամ կո

չիցիս՝ երթիջիր բազ
մեսջիր յետին տեղուոջ։
զի յորժամ գայցէ որ
կոչեացն զքեզ՝ ասի
ցէ ցքեզ՝ բարեկամ, ի
վեր մատ իր։ յայնժամ
եղիցին քեզ փառք ա
ռաջի բարձ ակցացն
քոց։

ՃԿԹ Զ Իամենայն որ
բարձրացուց ան է
զանձն՝ խոնար հ
եսցի։ Եւ որ խոնարհ
եցուցանէ զանձն
բարձրասցի։

ՃՃ Ա Ասէ եւ ցկոչնատ
ուն։ յորժամ առնի
ցես ճաշ կամ ընթրիս՝
մի կոչեր զբարեկամս

Ղ
ՃԿԸ

Ղ մ
ՃԿԹ մԸ
ՃՃ

քո՛ եւ մի՛ զեղբարս քո՛
եւ մի՛ զազգականս քո՛
եւ մի՛ զդրացիս քո՛ եւ մի՛
զմեծամեծս ։ գուցէ եւ
նոքա փոխարէն կոչես
ցեն զքեզ՝ եւ լինիցի
քեզ հատուցումն ։
Այլ յորժամ առ-
նիցես ընդունելութի՛
կոչեա զաղքատս, եւ զ
խեղս ։ զկաղս, եւ զկ
կոյրս, եւ երանելի լինի
ցիս ։ զի ոչ ունին փո
խարէն հատուցանել
քեզ՝ եւ հատուսցի քեզ
փոխարէն ի յարութ-
ապ Թեան արդարոց ։
Իբրեւ լուաւ զայս ոմն
ի բազմականացն՝ ա

սէ ցնա ։ Երանի որ կե
րիցէ հաց յարքայու
թեան այ ։
ճշա է ծ.գ Եւ նա ասէ ցնա ։ Այր
ոմն գործեաց ընթրիս ։
եւ հրաւիրեաց զբազումս ։
Եւ առաքեաց զծառ
այս իւր ի ժամու ընթ
րեացն կոչել զհրաւի
րեալսն, թէ եկայք ։ զի
ահաւասիկ պատրաստ ա
մենայն ինչ ։
Եւ սկսան միաբանո
ջէ ամենեքին հրաժարել ։
Առաջինն ասէ,
ագարակ գնեցի՝ եւ չար
կայ ելանել տեսանել զ
նա ։ աղաչեմ զքեզ՝ կալ
զիս հրաժարեալ ։

Ղ ճշա Մ միա

Եւ մի՛ւ սնասէ, լո՛ւծըս
հինգ եղանց գնեցի, և
երթամ փորձել՛ զնոսա:
աղաչ եմ զքեզ՝ կա՛լ
զիս հրաժարեալ ::
Եւ մի՛ւ սնասէ, կի՛ն
ածի՝ և վասն այ՛նոր իկ
ոչ կարեմ գալ ::
Եւ եկեալ ծառայն՝
պատմ եա՛ցզայնտ՝ն իւրո
ւմ ::
Յայն ժամ բարկա
ցեալ տանուտ տէրն՝ ա
սէ՛ ցծառայն իւր ։ ել՛
վաղ վաղակի ի հր ա
պարակս և ի փողոցս
քաղաքի դ ։ և զաղքա
տ՛ս, և զխեղ՛ս, և զկաղ՛ս,
և զկոյրս մ՛ոյծ այսր ::
Եւ ասէ՛ ծառայն ։

տ՝ր՝ ։ եղև՛ որպէս հրա
մայ եցերն, և կա՛յ և ըս
տեղի ::
Եւ ասէ՛ տ՝ր՝ն ցծառ
այն ։ ել՛ ի ճանապար
հս, և ի ցանկս, և արա՛
այսր մտանել՛ զի լց
ցի՛ տունս իմ ::
Ա սեմ՛ ձեզ ։ զի
ո՛չ ոք յայնց կոչեցելոց
ճաշակեսցէ յընթ
րեաց իմոց ::
Ե ՒԵՐԼԺԱԻՆ
ԸՆԴՆԸՄԱԺՈՂՈՎ
ուրդք բազումք ։ դար
ձա՛ւ և ասէ ցնոսայ ։ ե
թեոք գա՛ատիս, և ո՛չ ա
տեայ զհայ՛րիւր և ըզ
մայր, և զկի՛ն, և զորդի՛ս,

ղ մ
ճձբ ղզ

եզեղբարս, եզքորս-
նա եզանձնեա զիւր՝
ոչ կարէ իմաշակերտլի-
նել։ զիորոչ բառնա
զխաչիւր եգա զկնի
իմ. ոչ կարէ իմաշա-
կերտ լինել։

ԾԵ ՃՃԳ ԺԱ Ոգի Ճենջ կամի-
ցի շինել աշտարակ՝
եւոչ նախ նստեա լ
համարիցի զծախսն՝
եթէ ունիցի բաւական
ի կատարումն։ զի
գուցէ իբրեւ արկանի-
ցէ հիմն, եւոչ կար ի-
ցէ կատարել՝ ամենէ-
քեան որտեսանիցեն՝
սկըսանիցին ծաղր
առնել զնա եւասել։

եթէ այրսայս՝ սկսաւ
շինել եւոչ կարաց կա-
տարել։

Կամ որ թագաւոր
երթեալ տայցէ պատե-
րազմ ընդայլում թա-
գաւորի՝ եւոչ նստեալ
նախ խորհիցի՝ եթէ
կարաւղիցէ տասն
հազարաւ՝ զդեմ ու-
նել զայնորիկ, որ
գայցէ իվերանորա
քսան հազարաւ։
ապա թեոչ՝ մինչդեռ
հեռագոյն իցէ, հրել
տակու թիւն առաք-
եալ, աղաչեսցէ ի խա-
ղաղու թիւն։

ՃՃԴ Ա Ռդ՝ այս պես

զաւուրս ընդունի հաւատն
տեղւոյն նոսայ։
սայց զոր նոսայ
զաւուրս։ ոմանքն
ցոյց եւ Հեթանի մարդ՝ որոյ
եցէ հարեւր ոչխարս,
և կորուսանէցէ մի և
նոցանէ։ ոչ թողու
ցոյս զինանոցն եազինն
յանապատն, և երթայ
ցէ զհետս կորուսեալոյն
մինչև գտանէցէ զնա։
և երբ գտանէ դնէ
զնա իւրոյ ուսոց իւ
րոց խնդալով և երթայ
նուն։ կոչէ զբարեկամս
կամս եազդուցէ զի և
սուտ ցիսուսա։ որպէս
լեալոյ ընդունիս, զինոգոն

զաւուրս ընդունի հաւատն
տեղւոյն նոսայ։
սայց զոր նոսայ
զաւուրս։ ոմանքն
ցոյց եւ Հեթանի մարդ՝ որոյ
եցէ հարեւր ոչխարս,
և կորուսանէցէ մի և
նոցանէ։ ոչ թողու
ցոյս զինանոցն եազինն
յանապատն, և երթայ
ցէ զհետս կորուսեալոյն
մինչև գտանէցէ զնա։
և երբ գտանէ դնէ
զնա իւրոյ ուսոց իւ
րոց խնդալով և երթայ
նուն։ կոչէ զբարեկամս
կամս եազդուցէ զի և
սուտ ցիսուսա։ որպէս
լեալոյ ընդունիս, զինոգոն

ամենայնիսն է Հեթի՝ որ
ոչ հրաժարեցէ յա
մենայն ընչից իւրոց
ոչ կարէ իսկ աշակերտ
լինել։

Դ։ Զ

Դ։ Զ

արիւրեալ։ ապա
թե ոչն անհամեցցի
իւր համեմեցցի։ ոչ
յերակեր՝ եւ ոչ յաղբ է
պիտանացու։ այլ
ընկենուլ զնա արտ
աքս։ որուն եցէ ակ
անկնալոյ լուցցէ։

Դ։ Զ

Դ։ Զ

ամենայն մաքաւորքդ
եւ մեղաւորքդ լսեցէք։

Տուրն մի էր
սեղ հարուստ եւ
ելանէր ընդուիր սայ զմե

տան։ ապա
լինել։
արիւրեալ։ ապա
թե ոչն անհամեցցի
իւր համեմեցցի։ ոչ
յերակեր՝ եւ ոչ յաղբ է
պիտանացու։ այլ
ընկենուլ զնա արտ
աքս։ որուն եցէ ակ
անկնալոյ լուցցէ։

Դ։ Զ

Դ։ Զ

ամենայն մաքաւորքդ
եւ մեղաւորքդ լսեցէք։

Տուրն մի էր
սեղ հարուստ եւ
ելանէր ընդուիր սայ զմե

զոչխարն իմ զկորուսեալ:
Ասեմ ձեզ: զի
այսպէս ուրախութիւն
յերկինս վասն միոյ մե
ղաւորի որ ապաշխարէ ի
ցէ՝ քան վասն իննսուն ը
սուն եւ իննն արդարոց
որոց չիցէ պիտոյ ապա
շխարութիւն:
ճձը ժ Կամ ո՞ր կին իցէ՝ որոյ
իցեն դրամք տասն: եւ
թէ կորուսանիցէ դրամ
մի. ոչ լուցանէ ճրագ՝
եւ ածիցէ աւել խուան՝
եւ խնդրիցէ ստէպ մին
չեւ գտանիցէ: Եւ իբրեւ
գտանէ՝ կոչէ՛ զընկերս ե
կանայս եւ զդրացիս եւ ասէ.
ուրախ լերուք ընդ իս,
զի գտի՛ զդրամն իմ
զոր կորուսի:
ճձ ը ե Այսպէս ասեմ ձեզ՝
ուրախութիւն լինիցի
առաջի հրեշտակացն այ՝
ի վերայ միոյ մեղաւո
րի որ ապաշխարիցէ:
ճէ ճր ժ Եւ ասէ: այր մի
էին երկու որդիք:
Ասէ կրտսերն ի նոցանէ
ցհայրն: հայր տուր
ինձ բաժին որ անկանի
յընչիցդ: Եւ նա բաժա
նեաց նոցա զկեանսն:
Եւ յետ ոչ բազում աւ
ուրց՝ ժողովեալ զամե
նայն կրտսեր որդւոյն՝
գնաց յաշխարհ հեռի:
Եւ անդ վատնեաց զինչս

Հ
ճձը

Հ
ճշթ
ճր

Մ
ճձբ

իւր, զի կեայր անաւ ա
կու Թեամբ ։

Եւ իբրև սպաւ եաց
զամենայն, եղև սո՛վ
սաստիկ յաշխարհ ին
յայնմիկ ։ և սկսաւ ինքն
չքաւորել ։ և գնացեալ
յարեցաւ իմիոմն քաղա
քացւոց աշխարհինայն
որիկ ։ և յղեաց զնա յա
գարակիւր՝ արածել խո
զըս ։ և ցանկայր լնուլ
զորովայն իւր յեղջիւր
են զոր խոզքն ուտեին ։
և ո՛չ ոք տայր նմայ ։

Եկեալ իմիտս իւրասէ ։
քանի՞ վարձկանք իցեն
հաւրիմ հացա
լիցք՝ և եսաստ սովամա՛ց
կորընչիմ ։ յարուց եալ
գնաց ից առ հայրիմ և ա
սացից ցնա ։ հայր՝ մե
ղա՛ յերկինս և առաջիքո ։
և ո՛չ և սեմ արժանի կոչել
որդիքոյ՝ արա՛ զիս իբ
րև զմի իվարձկանացքոց ։
և յարուցեալ ե՛կն առ
հայրն ։

Եւ մինչդեռ հեռագոյն
եր՝ եռեսզնա հայրն՝
և գԹացաւ ։ յարեաւ և
ընԹացաւ ընդառաջ ։
անկաւ զպարանոցաւն
նորա, և համբուրեաց զնա ։

Եւ ասէ ցնաորդ ին ։
հայր՝ մեղա՛ յերկինս և
առաջիքո ։ և ո՛չ և սեմար
ժանի կոչել որդիքոյ ։

Ասէ՛ հայրն ցծա
ռայսն իւր ։ վաղվաղա
կի հանէք զպատ մու
ճանն առաջին և ագու
ցէք՛ նմայ ։ և տուք՛ ըզ
մատանին ի ձեռն նո
րա ։ և կաւշ ի՛կս յոտս
նորա ։ և ածէք՛ զեզն
պարարակ ։ զենէք՛ ։
կերիցուք և ուրա՛խ լի
ցուք ։ զի՛այս որդիիմ,
մեռեա՛լէր՝ և եկա՛ց ։
կորուսեա՛լէր՝ և գտա՛ւ ։
և սկսան ուրա՛խ լինել ։
Եւ ե՛ր երեց որդին նո
րա յագարակի ։ և
մինչ դեռ գայր և մե՛ր ձ
եղև իտունն, լու ա՛ւ
զձայն երգոց և զպա ր

ուց ։ և կոչեցեա՛լ առ
ինքն զմի ի ծառայ իցն,
հարցաներ թէ զի՞նչ
իցէ այն ։
Եւ նա՛յ ասէ ցնայ ։
զի եղբայրքո եկեա՛լ է,
և եզեն հայրքո զեզ՛ն
պարարակ՝ զի ողջամբ
ընկալաւ զնայ ։
Բարկացաւ՝ և ո՛չ
կամեր մըտան ել ։
Եւ հայրն ելեալար
տաքս, աղաչե՛ր զնա ։
Պատասխանի՛ ետ և
ասէ ցհայրն ։ այս
քանի՞ ա՛մքեն զի ծա
ռայեմ քեզ՝ և երբ եք
զպատըւ իրանա՛ւ քով
ո՛չ անցի ։ ո՛ւլմի եր

բեք ոչեաուր ինձ՝ զի
ուրա՛խ եղեցընդ բարե
կամս իմ ։ յորժամ եկն
որդիդքո այդ՝ որե կեր
զկեանսքո ընդ պոռն
իկս՝ զենե՛ր դմա զեզն
պարարակ ։

Եւասե՛ ցնա ։ որդեակ
դու հանապազ՛ ընդ ի՛ս
ես ։ եւամենայն որ ինչ
ի՛մէ՝ քո՛յէ ։ այլ ուրա՛խ
լինել եւ խնդա՛լ պարտէր ։
զի եղբա՛յրս քոյ այս՝ մե
ռեա՛լ եր եւ եկաց ։ կո
ռուսեա՛լ եր՝ եւ գը
տաւ ։

ԵՒԱՍԵԱՆՆԱՅ ԱՅՐՄԻ

եր մեծատուն, որոյ եր

տընտես ։ եւ եղե՛ զնմա
նէ ամբաստանու թի-
որպես թէ վատն իցէ՛
զինչըս նորայ ։

Ոչեա՛ց եւասէ ցնա՝
զի՞նչէ այս զոր լսեմս
զքէն ։ տո՛ւր զհամար
տնտեսու թեան քոյ՝
զի ո՛չ եւս կարես լինել
տընտես ։

Ասէ՛ ընդ միտս իւր
տընտեսն ։ զի՞նչ գոր
ծեցից՝ զի տ՞ր իմ հանէ՛
զտնտեսու թիւնս ։
գործել ո՛չ կարեմ ։ մու
րանալ՝ ամաչե՛մ ։ գի
տե՛մ զինչ արարից ։ զի
յորժամ իբա՛ց լինիցիմ
ի տնտեսու թեն ես ։

ընկալցին զիս ի տու-
նս իւրեանց ։
Եւ կոչեցեալ առ ինքն
զմի ըստ միոջէ ի պար-
տապանաց տն իւրոյ՝
ասէ ցառաջինն ։ Քա-
նի՞ ինչ պարտիս տն
իմում ։
Եւ նա ասէ՝ հարիւր
մար ձիթոյ ։
Ասէ ցնա․ կա՛լ
զգիր քո՛ նիստ գր-
րեա վաղվաղակի ի
յիսուն ։
Ապա ասէ
ցմիւսն․ դու քանի՞
ինչ պարտիս ։
Եւ նա ասէ՝ հար-
իւր քոռ ցորենոյ ։

Եւ ասէ ցնա՝ կա՛լ
զգիր քո, նիստ գր-
րեա ութսուն ։
Եւ գովեաց տրն զ
տնտեսն անիրաւ-
ութեան զի իմաստու-
թեամբ արար ։
Զի որդիքն աշխար-
հիս այսորիկ՝ իմաստ-
նագոյնք են քան զոր-
դիս լուսոյ յազգս իւ-
րեանց ։
Եւ ես ձեզ ասեմ ։
արարէք ձեզ բարե-
կամս ի մամոնայէ
անիրաւութեան ։
զի յորժամ պակասի
ցէ այն՝ ընկալցին
զձեզ յյարկսն յաւի-

տեն ականս։

Որ իփոքուն հաւ
ատարիմէ՝ և իբազ
մին հաւատարիմէ։

Եւոր իփոքուն ան ի
րաւէ։ և իբազմ ին
ան իրաւ է։

Իսկարդ եթէ յա
նիրաւ մամոնա ին
չեղէք հաւատարիմք
զճշմարիտն ձեզ ո՞
հաւատ ասցէ։

Եւ եթէ յաւ տարին
չեղէք հաւ ատարիմք
զձերն ո՞ տացէ ձեզ։

Ոչոք ծառա կա
ր է երկուց տերանց
ծառայել։ զի եթէ
զմին ատ իցէ, զմիւսն

սիրէ։ կամ զմին մէ
ծար իցէ՝ և զմիւսն ար
համարհ իցէ։

Ոչ կարէք այ ծառայել
և մամ ոնայ ի։

Իբրև լսէին զայսամէ
նայն փարիսեց իքն,
քանզի արծաթասէրք
էին՝ անգոսնէին զնա։

Եւասէ ցնոսա։ դուք
որ արդարա ցուցանէք
զանձինս առաջի մարդ
կան՝ սակայն ա՛ծ գի
տէ զսիրտս ձեր։ զի
որառաջի մարդ կա ն
բար ձրէ՝ պիղծէ առ
աջի այ։

Աւրէնքն և մար
գարէք՝ մինչև ցյովաննէս։

ղ մ
ճղա խը

ղ մ
ճղբ ճծգ
ճղգ

յայնմ հետէ արքայու
թիւն այ աւետարանա
նի ։ և ամենեքեան դէ ըղ
նա բռնադատին ։
ճղդ Դիւրին է երկնից
և երկրի անցանել ։
քան յաւրինացն, միոյ
նշանախեցի անկանել ։
ճղե Ամենայն որ արձ
ակէ զկին իւր, և առնէ
այլ՝ շնայ ։ և որ զար
ձակեալն առնէ՝ շնայ ։
ծթ ճղզ Այր ոմն էր մեծ
ատուն, և զգենոյր բե
հեզս և ծիրանիս ։ և ու
րախ լինէր հանա պ
ազաւր առատապէս ։
Եւ աղքատ ոմն, ան
ուն ղազարոս՝ անկ

եալ դնէր առ դրան նո
րա վիրաւորեալ ։ և
ցանկայր լնուլ զոր ով
այն իւր ի փշրանացն այն
որ անկանէին ի սեղանո
մեծատանն ։ այլ և
շունք ևս գային լիզու
ին զվէրս նորայ ։
Եղև մեռանել աղք
ատին, և տանել հրեշ
տակաց զնա ի գոգն
աբրահամու ։
Մեռաւ և մեծատունն
և թաղեցաւ, և ի դժոխսն
ամբարձ զաչս իւր մինչ
ի տանջանսն էր՝ տեսա
նէր զաբրահամ ի հեռաս
տանէ՝ և զղազարոս ի
գոգ նորա հանգուցեալ ։

Ղ	Մ
ճղդ	
ճղե	ԽԵ
ճղզ	ԼԴ

Զոնա աղաղակեսցէ և ասէ, Հայր սրբոյ Հաւատոյ ողորմեայ ինձ։ Եւ ասասցէ զաղաղատս, զի թագցեսցէ զծագս մատանեն իւրոյ ելիցուր՝ եւ զոսկի ս ցուսցէ զլեզուս իմ։ զի պատ ակեմ նստոյ ։

Դասն՝ ցնոյ սրբոյ Հաւատոյ։

Ողորմեայ՝ յիշեա՛ զի ընկ ալար անդէն զբարն իս իմոյ ինկեանս քոյոյ։ և զաղաղատս նոյն պե՛ս զիարս չարտանեն։ արդ՝ սա սակս մեռելն Թաղելոյ։ զոր նոյն զաղաղատս ասասցուք։

Դասն՝ սրբոյ Հաւատոյ։

մեռելն ելիցուր ձեզ։ Եթե կամեցեալն սատանայ սատ ձեզ անդ անդ անել ոչ կարէ։ և ոչ այսուհետ դրաստեղ ան ցանել։

Դասն՝ սրբոյ աղաչեմ զքեզ Հայր, զիարձ սա կեսցեն զդրայ հոսուն Հայրն իմոյ։ Ցն էմ անդ եղբարք Հինգ որ պես զիսուսցէ նոցա վը կայսուն Թիւն, զիմի և նորա գայցեն յայս տեղն տանելանայ։

Դասն՝ սրբոյ Հաւատ։

ուն էին զմոլորեալն եպմար գարեան։ նոցա ընդ ելեալ։

Դասն՝, ոչ Հայր սրբոյ Հաւատ։ Բայց եթե

մեռելն ելիցուր ձեզ։ Եթե կամեցեալն սատանայ սատ ձեզ անդ անել ոչ կարէ։ և ոչ այսուհետ դրաստեղ ան ցանել։

Դասն՝ սրբոյ աղաչեմ զքեզ Հայր, զիարձ սա կեսցեն զդրայ հոսուն Հայրն իմոյ։ Ցն էմ անդ եղբարք Հինգ որ պես զիսուսցէ նոցա վը կայսուն Թիւն, զիմի և նորա գայցեն յայս տեղն տանելանայ։

Դասն՝ սրբոյ Հաւատ։

ուն էին զմոլորեալն եպմար գարեան։ նոցա ընդ ելեալ։

Դասն՝, ոչ Հայր սրբոյ Հաւատ։ Բայց եթե

ի մեռելոց՝ որ երթից է
առ նոսա, և ապաշխարիցեն ։
Ա սէ՛ ցնա ։ եթէ
մովսեսի, և մարգարէիցն
ոչ լսեն՝ և ոչ թէ ի մեռ-
ելոց՝ որ յառ նից է՝ ՀԱ-
ՍԱՑԵՒ
ԱՌԱՀԱԿԵՌՐԱՆԻՒՐ ։
ոչ է մարթ, չգալ գայթ
ագղու թեան ։ բայց
վայ այնմիկէ յոյր ձեռն
գայցէ ։ լաւեր նմայ՝
թէ վէմ երկանա քար
կախեր զպարանոցէ նո
րա և անկաներ ի ծով՝
քան թէ գայթագղեցու
ցանիցէ՝ զմի իւ-ի ոքրկան
ցըս յայս ցանէ ։

Զ գոյշ կացէք անձ
անց ։ եթէ մեղիցէ՝ եղ
բայր քոյ՝ սաստեայ նմայ ։
Ե ։ եթէ ապաշխարիցէ՝
թող նմա ։ և եթէ իաւթն
անգամ մեղիցէ քեզ՝ և
իաւթն անգամ դարձ
ցի իքեզ և ասիցէ ապաշ
խարեմ ։ թողցես նմա ։
Ե ։ ասեն առաքեալ
քըն ։ տ՛ր՝ յաւել մեզ
հաւատըս ։
Ե ։ ասէ՛ տ՛ր ։ եթէ ու
նիցիք հաւատս քան
զհատ մանանխոյ՝ և
ասիցէք թթենւոյս այս
միկ՝ խլեաց, և տընկեաց
ի ծովու՝ հնազանդ ես
ցի՛ ձեզ ։

ղ մ մր
ճղէ ճհթ ղթ

ղ մ
ճղը
ճղթ
մ ճհէ

Իսկ ո՞վ ոք ի ձենջ ունի
ցի ծառայ հողագործ,
կամ հովիւ, որ իբրև
մըտանիցէ յագարակէ
ասիցէ՛ ցնա վաղ վաղա
կի թէ ա՛նց բազմեաց ։
այլ ո՛չ ասիցէ ցնա, թէ
պատրաստեայ՛ զինչ
ընթրել ո՛ց իցեմ ։ և գաւ
տիաձեալ պաշտեա՛ զիս
մինչև կերայց և արբից ։
և ապա՛ կերիցես և արբ
ցես դու ։ մի թէ շը
նո՞ր հ ունիցի ծառային
այնմիկ՛ զիարա՛ր զամէ
նայն հրամանսն ։

Նոյնպես և դուք՛
յորժամ առնիցէ՛ք զամէ
նայն հրամայ եալս ն

ձեզ՝ ասասջիք թէ ծա
ռայք անպիտա՛նք եմք ։
զոր պարտէ ա՛քն առնել՝
արար աք ։

Եւ եղև մինչ երթայր
նա յեմ, և ինքնանցանէ՛ր
ընդ մէջ սամարեայ՛ և
գալիլէ ացուց ։

Կ Եւ մինչ դեռ մտանէ՛ր ի
գեաւղ ուրեմն, պատա
հեցա՛ն նմա տա՛սն այր
բորոտ ։ որք կացին ի
հեռաստանէ, բարձ ի՛ն
զձայնս և ասեն՛ յ՛ս
վարդապետ՝ ող որ
մեա՛ց մեզ ։

Եւ իբրև ետե՛ս զնոսա՝
ասէ՛ ցնոսա ։ երթայք
ցուցէ՛ք զանձինս քաշա

ՌՈՇԿՈՅԱՐ ՅԱՌ ԽՓԱՐԻԱՆ

Հայր երկնաւոր, զոր
ամենայն կեցուցեալն
ընդ քեզ։

Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւր
սրբեսցի զիւրմանէ։ Եւ
զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։
Զոյցդ ելեալ երբ
զայցելոյ արքայութեանդ
եւ արքայութիւն քո
եւ զանուանդ զիւրմանէ։

կերտան ։ եկեսցեն առ
ուրք ցանկանալոճեզ
մի՛ յաւուրցն որդւոյ
մարդոյ տեսանել՛ եւ՛ չ
տեսան իցեք ։

մդ ԲԼ Եւեթե ասիցեն ճեզ
ահաւասիկ ա՛ստէ կամ
անդ՝ մի՛ երթայցեք
ըզհետ ։

մե ԵԼ Զիորպես փայլ
ա՛կն փայլատակ եալ՛
ի ներքոյ երկնից՝ ընդ
երկն իւ՛ք ծագիցէ՝
նոյն պես եւորդի մար
դո յաւուրն իւրում ։

մզ ԲԼ Բայց պարտէ նը
մա նախ՛ բազ ո՛ւմըս
չարչարել եւ խոտ ել
յազգես յայս մանէ ։

մէ ԵԼ Եւորպէսեղեւ յաւ
ուրսն նոյի՝ նոյնպէս
եղիցի եւ յաւուրս որդո
մարդւոյ ։ ուտէ ին,
ըմպէին ։ կանայս առ
նէին, եւ արա՛նց լինէին ։
մինչեւ յաւրն յորում է
մուտ՛ նոյ իտապանն,
եւ էկն ջրհեղեղն եւ կոր
ոյս զամենեսին ։

մը ԺԼ Նոյնպես եւորպէ՛ս
յաւուրսն ղովտա՛ էին ։
ուտէին, ըմպէին, գը
նէին, վաճառ էին,
տընկէին, շինէին ։
եւ յորում աւուր ել՛ ղովտ
ի սոդովմայ՝ տեղ ա՛ց
հուր եւ ծըծո՛ւմբ յերկ
նից՝ եւ կորոյ զամենեսին ։

ղ	մ	մր	ղ	մ
մդ	մծգ	մխը	մէ	ճկա
մե	մծզ		մը	
մզ	ճկը	ճգ		

Ըստ նմին աւրինա
կի եղիցի յաւուրն յո
րում որդի մարդոյ յայտ
նեսցէ ::

մթ / յէ Յայնմ աւուր որ կայ
ցէ ի տանիսն, եւ կարասի
իւր ի տան՝ մի իջցէ
առնուլ զայն ։ Եւ որ յան
դի իցէ՝ նոյնպէս մի
դարձցի յետս ։

մժ / ժ Յիշեցէք զկինն ղովտայ ։

մժա / է Որ խնդրեսցէ զանձն իւր
ապրեցուցանել՝ կորու
սցէ զնա ։ Եւ որ կորուս
ցէ՝ ապրեցուսցէ զնա ։

նոցա մժբ / ե Ասեմ ձեզ ։ յայնմ
գիշերի եւ եղիցին երկու
երկու ի մի մահճի ․ կա
մինն առցի՝ եւ միւսն թող
ցի ։

Եւ եղիցին երկու ա
ղալ ի միասին՝ մինն առ
ցի եւ միւսն թողցի ։

Եւ եղիցին երկու
յագարակի՝ մինն առցի
եւ միւսն թողցի ։

մժգ / ե Պատասխանի ետուն եւ
ասեն ցնա՝ ուր տր ։

Եւ նա ասէ ցնոսա՝
ուր մարմինն է՝ անդ եւ
արծուիք ժողով
եսցին ։

մժդ / ժ ԱՍԷՐ ԵՒ
ԱՌԱԿ ՄԻ ԱՌ Ա
յն ՝ թէ պարտ է յամե
նայն ժամ կալ յաղօ
թս եւ մի ձանձրանալ ։

Ասէ, դատաւոր
մի էր ի քաղաքի ուրեմն ։

ղ	յ	մ	մր	ղ	յ
մթ		մաը	ձխգ	մժգ	մծէ
մժ				մժդ	
մժա	ԾԹ	ղէ			
մժբ	մկբ				

ակամայ ոչ ամաչէր։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրէր զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանէց զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

ակամայ ոչ ամաչէր։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրէր զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանէց զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

Յայ ոչ երկնչէր, եղիմարդ
կանէ ոչ ամաչէր։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրէր զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանէց զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

Յայ ոչ երկնչէր, եղիմարդ
կանէ ոչ ամաչէր։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրէր զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանէց զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

Յայ ոչ երկնչիցի, եղիմարդ
կանէ ոչ ամաչիցի։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրիցի զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանիցէ զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրիցի զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանիցէ զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

Զ Զի զարմացեալ վրէժ
խնդրիցի զԹիւն նոցա
վաղ վաղ ակն։

Ամենայն մարդոյ
եկեալ զտանիցէ զ
արդ եղուկ հաւատոս
յերկրի։

Սայլեաւ ոչ
մանաս պանծացեալս
յանձինս Թեարդամէ
էցեն և խոտ էցեն ըզ
բաղումս, զատակագայս։

Ա՛ր՛ք երկու, եւ ի՛ն
ի տաճարն կալ յաղ
աւթս ։ մին փարի
սեցի՛ և միւսն մաքս
աւոր՛ ։ փարիսեցին
կայ՛ր մեկուսի, և զայ՛ս
առ անձինն աղաւ
թըս մատուցանէր ։
ածիմ զոհանա՛մ ըզ
քեն, զիոչ եմ իբրև
զայլս իմարդ կանէ.
զյափշտակաւղս, և
զանիրաւս, և զշո՛ւնս ։
կամ իբրև զայ՛ս մաք
սաւոր ։ այլ պահ եմ
երկիցս իշաբաթու ։
և տամ տասան որ՛դս
յամենայն ստացըւ
ածոց իմոց ։

Ե՛մաքսաւորն կայ՛ր
մեկուսի, և չկամէր և
ոչ զա՛չսն ընդերկինսն
ամբառնալ ։ այլ կո
ծէր՛ զկուրծս իւր և
ասէր՛ ած քաւեայ
զիս զմեղաւորս ։
Ա՛սեմ ձեզ ։ էջ
սա՛ արդարացեալ ի
տունիւր քան զնա ։
մ՛ծէ Ք Ի՛ամենայն որ
բարձրացուցանէ
զանձնիւր՝ խոնար
հեսցի՛ ։ և որ խոնար
հեցուցանէ՛ զանձն
բարձրասցի՛ ։
մ՛ծզ Ա՛ՐՈՒՑԱՆ
ԵՒՆԱՌՆԱԵՒՄԱՆ
տի՛ զիմերձանայցէ՛ի
նոսա ։

ղ մ մր
մ՛ծէ մ՛լա
մ՛ծզ ճ՛ղբ ճ՛զ

զնի սահա զիւս քարտ ։
չէիր դէ քարտ էայ մի։
մեծ։ զպատրուեր անանց
զիւտեմ։ մեր շնար։ մեր
ապանաներ։ մեր զողա
նար։ մեր ասուս վկաեր։
պատրուեմ զհայր քոյ և
ընդմայր։

Դանա սուտ զայդ սանք
Դայն պահեցի իսանակ
ու Թեենք իսանք։

Երկ լար սուտ զայն յա.
զարմացար։ և սուտ
ցնաս։ մինա և պատկասուտ
քեզ։ զամենայն էնդ
զորուն իս։ վամանաեայ
և տուր աղքատաց։ և
ունիս գանձ յերկնի
հաս։ և եկ զկնի իսմ։

տանիս

զերեսուն երկուս ծատանանզեայ
ամ ցնաս յա։

Երկուս ուտեսին աղա կեր
տէր։ սասատեին հոյա։
ակյա կոչեցեալ զնոր
սա սատինէն սահ։
Թոյլ տուէ մանկատ ոյդ
գալ սուտս, և մի արգե
լուք զդուսա։ զի այդ
պիս եանցդ սուրբ այս
Թուն այ։

Սեմ Հեզ։ որ
ոչ ընդունելցի զարդեայ
ու Թուն այ։ երբոր զմա
հուկ՝ ոչ մոցէ։ ինա։

Հայց ցնաս ոմն։ երբ
ան և սատ։ վ արդ սա
զեռ բարն։ զենիցդ
ցեց զի զկեանսն յատ ի
սեռնոնկանա ծատանանզեայ
ամ ցնաս յա։

զարմանալի։ սատ
զայդ սանք
Դայն պահեցի իսանակ
ու Թեենք իսանք։

Երբոր լար սուտ զայն յա.
զարմացար։ և սուտ
ցնաս։ մինա և պատկասուտ
քեզ։ զամենայն էնդ
զորուն իս։ վամանաեայ
և տուր աղքատաց։ և
ունիս գանձ յերկնի
հաս։ և եկ զկնի իսմ։

զ ղ մ
զղ զկ զբ
մթ մզ մթ

զ ղ մ
զղ զկ զբ
մթ մզ մթ

մխ
Գ
Նա իբրեւ լուաւ զա
յս տրտմեցաւ։ քանզի
էր մեծատուն յոյժ։
Իբրեւ ետես զնա յս
տրտմեալ՝ ասէ. որ
պէս դժուարաւ՝ որ
զինչս ունիցին մտա
նիցեն յարքայութի
այ։ Դիւրագոյն է
մալխոյ՝ ընդ ծակ
ասղան անցանել՝ քան
մեծատան յարքայու
թիւն այ մտանել։
Եւ որ լուանն՝ ասէին.
եւ ո՞ կարիցէ ապրել։
Եւ նա ասէ։ անհնա
րին ինչ առ մարդկան կա
նէ՝ հնարաւոր է յայ։
Եւ ասէ պետրոս։

ահաւ ասիկ մեք թող
աք զամենայն ինչ որ
մեր՝ եւ եկաք զհետ քո։
մխա
Բ
Եւ նա ասէ ցնոսա,
ամէն ասեմ ձեզ. եթէ
ոչ ոք է որ եթող զտունս,
կամ զծնաւղս, կամ
զեղբարս, կամ զկին,
կամ զորդիս. վասն
արքայութեանն այ, եւ
թէ ոչ առնուցու բազ
մապատիկ ի ժամա
նակի յայսմիկ։ Եւ
յաշխարհին որ գալ
ոցն է՝ զկեանսն յաւ
իտենականս ժառ
անգեսցէ։
մխբ
Բ
Առեալ զերկոտա
սանսն առանձինն,

Ղ	Մ	Մր
մխ	ճղէ	ճթ

Ղ	Մ	Մր
մխա	ճղը	ճժ
մխբ	մա	ճժբ

տեր աստծանապ որ
հաւէն մուրացեկ ։
Երբեւ լուաւ զանցցա
նել ժողովրդ եաւնն ։
հարցանել թե զինչ
եցե այն ։

Եպատմեցին նմայ ։
թե յա դաղուվր ացե
անցան է ։

Զաղաղակեացեալսն ։
յա ասէն դաւ թե ողոր
մեաց ենձ ։

Եասուսալ ին երթա
ին ։ սասատեին նմա զի
լուեցե ։ Ենդա նայաս
աւել աղաղակէր ։ ասէր
դաւդաւ թե ողորմեացէն ։

Եսեղի աւյա ։ և
հրամայեաց ածել զնա

տեր աստծանապ որ
հաւէն մուրացեկ ։
Երբեւ լուաւ զանցցա
նել ժողովրդ եաւնն ։
հարցանել թե զինչ
եցե այն ։

Եպատմեցին նմայ ։
թե յա դաղուվր ացե
անցան է ։

Զաղաղակեացեալսն ։
յա ասէն դաւ թե ողոր
մեաց ենձ ։

Եասուսալ ին երթա
ին ։ սասատեին նմա զի
լուեցե ։ Ենդա նայաս
աւել աղաղակէր ։ ասէր
դաւդաւ թե ողորմեացէն ։

Եսեղի աւյա ։ և
հրամայեաց ածել զնա

ասէ ցնոսա ։ ահաւասիկ
եկանեմք յեմ ։
և կատարեցին ամենայն
զոր ասէր մարդն ։
զարթեալ էր վասն որոյ
մարդոյ ։ զի մատուցեալ
նեցի հեթանոսացն ։
և կատարակ եցի ։ և
հարկանն էցեն ։ և որ
պանանն էցեն զնա ։ և
յերուսաղեմ յարեցե ։

Ենդաս ոչ էնչ էամա
ցանն յայնցանէ այլեր
բանն ծաղկ եալ էր նոս
ցանէ ։ ասէզիսանէն
զասացեալսն ։

Եսուսանէր ։ ասէն ։
էթէ ոք կամի զիս
էրել ։ կոյր ասն ։ զրա

ասէ ցնոսա ։ ահաւասիկ
եկանեմք յեմ ։
և կատարեցին ամենայն
զոր ասէր մարդն ։
զարթեալ էր վասն որոյ
մարդոյ ։ զի մատուցեալ
նեցի հեթանոսացն ։
և կատարակ եցի ։ և
հարկանն էցեն ։ և որ
պանանն էցեն զնա ։ և
յերուսաղեմ յարեցե ։

Ենդաս ոչ էնչ էամա
ցանն յայնցանէ ։ այլեր
բանն ծաղկ եալ էր նոս
ցանէ ։ ասէզիսանէն
զասացեալսն ։

Եսուսանէր ։ ասէն ։
էթէ ոք կամի զիս
էրել ։ կոյր ասն ։ զրա

առ իւր ։ և իբրև մերձ
եղև առնա՛ եհա՛րց ըզ
նա և ասէ՝ զինչկա մ
իսդու զիարարիցքեզ ։
ւնա՛ ասէ ։ տ̄ր ։ զի
բացցին աչք իմ ։ և
տես ից ։
ւյ̄ս ասէ՛ ցնա՛ հայ
եա՛ց ։ հաւա՛տ քոյ կէ
ցոյ՛ց ըզ քեզ ։
ւառ ժամայ՛ն ետես ։
երթայ՛ր զհետ նորայ՛
և փառաւո՛ր առներզա՜ծ ։
ւամենայն ժողովր
դեանն տեսեալ՝ տայր
աւրհնու թիւ՛ն ա̄յ ։
ւմտեալ շրջէ՛ր ընդ
երիքով ։ և ահա այրմի՝ան
ունկոչեցեալ զակքէ՛ ոս ։

և նաէ՛ր մաքսապետ, և
ինքն մեծ ատու՛ն ։ և
խընդրէր տեսանել՛ թէ
ո՛վ իցէ յ̄ս ։ և ո՛չ կարէր
իբազմու թենէն՝ զի
կա՛րճէր հասակաւ ։
և ընթացեալ յառաջս՝
ել՛ ի ժանտա թզեն ին
զի տեսան իցէ զնայ ։
քանզի ընդա՛յն իսկ
անցանելոցէր ։
բրև եկն իտեղին՝ ճայ
եցաւ իվէ՛ր յ̄ս, և ասէ՛
ցնա ։ զակքէ՝ փութա՛
էջ այտի՛զիայսաւր ի
տա՛ն քումարժա՛ն է
ինձ ագանել ։ փութա
ցա՛ւ և էջ՝ և ընկալա՛ւ
զնայ ուրախու թեամբ ։

Եբրև տեսին ամեն ե
քին՝ տրտընջեին և ա
սեին՝ Թեառ-ա՛ռն մեղ
աւորի եմուտ լուծանել։
Ե՛կն եկաց զակքեոս
և ասէ՛ ցտ̄ր։ տ̄ր՝ աչա
ըզկես ընչ իցիմոց տա՛ց
աղքատաց։ և եթէ զոք
զըրկեցի՝ հատուց ի՛ց
չորեք կին։
Եւ ասէ՛ ցնա յ̄ս, այս
ա՛ւր եղև փրկու Թիւն
տանս այսմիկ։ քանզի
և ա՛ս որդի աբրահամ՛ուէր։
Զ ի՛ե՛կն որդի մարդո՝
խընդրել և կեցուցան ե՛լ
ըզկորուսեալն։
Ե ւ մինչ դեռ նոքա՝
լսեին՝ յաւե՛լ առակմի

և ասէ զասն մերձա ն
ալոյն նորա յ̄եմ, և չա
մարելոյ նոցա եթեառ
ծամ՛այն յայտն ելոց ի
ցէ արք այ ու Թիւն ա̄յ։
Ա սէ՛։ ա՛յր ոմն
ազնըւական գըն աց
յաշխարհ հեռի, առ
նո՛ւլ իւր Թագաւոր ու
Թիւն և դառնալ։
Ե ւ կոչեցեա՛լ զծառ
այս իւր, ե՛տ նոցա տա
սն մնաս։ և ասէ՛ ցնոսա՝
յարգեցէ՛ք զայդ մին
չև եկից։
Ե ւ քաղաքացիք նորա
ատեին զնա։ առաքե
ցին հրեշտակս զկն ի
նորա և ասեն՝ Թեո՛չ կա

ղ մ
միզ ճծը
միէ

ղ մ մր
միը մկթ ճծդ
միթ մհ

մեր թագաւորեալ դմայ
իւրեարայ մեր։

Եւ դեղեալ դատաւորեալ
առեալ զթագաւորն ։
Թիւրեն։ և կոչեալ զծա
ռայսն որոց տուն եալ
եր զարծաթն, զի զիտա
ցէք Թէ զինչ շահեցաք։

Եկն առաջին և ասէ,
սր՝ ծնանիցի տանն
մինչև ասրար։

Եւ դասէ ցնա՝ ապն եր
ծառայ նեբարե։ զի ի
փոքրոյդ հաւատարեմ ե
ղեր՝ լեցեր եղիսան ու
Թիւն ունել իւրեարա տա
պն քաղաքաց։

Եկն երկրորդն և ասէ։
մինչև ասրարն հինգ
հատ։

ասէ նոցնայ։ լեցեր
ունել իւրեարա հինգ քաղ
աքաց։

Եկն միւսն և ասէ։ սր՝
ահա ծնանիցի զորոնեն,
ծերարար եմ իւրարշամակի։
երկնչեալ էիր զիտայր տա
ամբակեա։ բառն ամ
զորոյ եդիր։ և հնձ եմ
զորոյ սերմանն եցեր։

Դասէ ցնա։ Իբերա
նոյ քոռմնէ դատեցայ ոչ
ըստ քեզ ծառայ ան չար
ատ։ զիտէիր Թէ ես
այրմի առամբակեմ,
բառնամ զորոյ եդի։ և
հընձեմ որոյ սերմանն
ցի՝ ընդէր ոչ տուր ր
զարծաթն իմ ի տեղան
հատ։

Եկն մեր թագաւորն
մինչ թագաւորեալ դմայ
իւրեարայ մեր։

Եւ դեղեալ դատաւորեալ
առեալ զթագաւորն ։
Թիւրեն։ և կոչեալ զծա
ռայսն որոց տուն եալ
եր զարծաթն, զի զիտա
ցէք Թէ զինչ շահեցաք։

Եկն առաջին և ասէ,
սր՝ ծնանիցի տանն
մինչև ասրարն։

Եւ դասէ ցնա՝ ապն եր
ծառայ նեբարե։ զի ի
փոքրոյդ հաւատարեմ ե
ղեր՝ լեցեր եղիսան ու
Թիւն ունել իւրեարա տա
պն քաղաքաց։

Եկն երկրորդն և ասէ։
մինչև ասրարն հինգ
հատ։

ԵՒ ԱՌԱՔԵՑԱՒ Ի
ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՍԱՑՈՅ.
ԳՆԱՑՑ ՅԱՌԱՋԻ ԵՂԱՆ
ԵՒ ՅԵՄ։

Ի ԵՐԿԻՐԷ ԻՐԵՐ
ԲԵՐԹԵՒԱՔԵ ԵՒ ԵՐԵՔԱՆԵ
ՍԱՅ, ՄԱՒՍ ԽՐԵԱՏՆՆ ՈՐ
ԿՈՉԷ ՀԵՆԹԵՆԵԱՅ՝ ԱՌԱ
ՔԵԱՅՑ ԵՐԿՈՒՍ ՅԱՇԱԿԷՐ
ՍԱՅՆ ԽՈՐՈՅ ԵԱՍԷ։
ՐԹՅԸ ԴՈՒՔ ԽՊԵԱՍ
ՂՆ՝ ՈՐԿԱՆՈՂԷՍ ՄԵՐ ԿԱ։
ՅՈՐ ԵՐԷՒՆ ՄԱՍԱՆԷՔ՝ ԶԱՍ
ՆԿԻՑ ԷՔ ՅԱՍ ԱՆՈՒԱԿ ԿԱ
ՊԵԱԼ՝ ՅՈՐՍՈՒՄՔ ԽՄԱՐԴ
ԿԱՆԷ ԵՐԷՔԷ ՈՉ ՆԱՍԱՍ։
ԼՈՒԾԷՔ ԶՆԱՅ ԵԱՍԾԷՔ։
ՐԵԹԷՔ ՀԱՐՑԱՆԷ
ՅԷ ԶՇԵՂ ԵԹԷՐՆՈՂԷՐ ԼՍԱ

ԱՍՈՐԱ՝ ԵՒԵԿԵԱԼ ԵՍ ՍՍ
ԿՈՍԱՔԷ ԱՊԱՀԱՆԼԷԼ։
Ե ԱՍԷ ՅԱՊԱՍԱՍ ՈՐՍՆ՝
ԱՍԷՔԷ ԽՊՄԱՆԷ ԶՄԻԱՍՆ՝
ԵԱՍԱԲԱՅՔԷ ՍՍՔԷ ԱՅՆՄ
ՈՐՍՈՒՆԷՑԻ ԶՍԱՍՆՄԱՍՆ։։

ԲԱՍԵՆՑԻՆԱ՝ ԱՐ՝ ՈՍ
ՆԻ ՍԱՍՆ ՄԸՆԱՍ։։

ՍԵՄ ՀԷՂ։ ԵԹԷ
ԱՄԵՆԱՅՆԻ ՈՐՍՈՒՆ ԷՑԻ՝
ՍԱՅԻ։ ԵՅԱՅՆՄԱՆ Ե
ՈՐՈՂՆՍՈՒՆԷՑԻ՝ ԵԼՈՐ ՍՍ
ՆԷՑ ԷՆ ԲԱՐՁՑԻ ԷՆՄԱՆԷ։։

ԱՅՑ ԶԼԹՇՆԱՄԻՍՆ
ԻՄԼԱՅՆՍՍԻԿ՝ ՈՐՈՂԸՆ
ԿԱՄԵԷՆ ԶԼԻՍ ԼԹԱԶԱՍ Ս
ԵՂԻ ԻՍԷԲԱ ՆՍՅԱ՝ ԱԾԷՔ
ԱՅՍԸ, Ե ԱՍԱՄՆԷՔԱՍ Ա
ԶԼԻԼՍ։։

զհանդերձս իւրեանց
տարածանեին զՀա-
պարհաւորն։

Եւ այնչափ մերձ
եղեւ զաւուրս լերանն
Հոռեբայ, սկսա աւ-
անելոյն բարեմասն Թիւն
աշակերտացն, որպէս
որ Թեամբ աւրհնեալ-
ի Հայրմէն՝ վասնասնէ
դայն եղեալոց զաւուր որ
Թեանցն զոր տեսին։

Եւ ասեին, աւրհնեալ
որդւոյ Թագաւորն դ
յանուն։ Խաղաղ
որ Թիւն յերկինս։ Եւ
փառք ի բարձունս։

Եւ ամենեքեան
յոգւոյն յաւելուածեալ անուն,

Եւ ամենեքեան
փառաւորեսցեն
զՔրիստոս։

Եւ ամենեքեան
զանդերձս, այսպէս ասասս
Լեր ցնայ Թեան իւր
ուամ պիտոյ է։

Եւ զոյն զոյն զաւուրս
բերեալն՝ զտին որպէս
ասացն ցնոսա։ Կայր
յաւանակն։

Եւ ամենեքեան զանդերձս
ի նմին զեռ լուծանեն
ին զյաւանակն, ասս
էն տեսարքն նոցա ցնոս
սա, զի լուծանեքդ ըզ
յաւանակդ։

Եւ ասեն տէրն իւ
լուամ պիտոյ է։ Եւ ած
ին ըզնոսա։

Եւ արկին զնոսի աւ
հանդերձս, և հեծ որ
ցնոն զայս։

Եւ ամենեքեան զանդերձս

ասեն ցնա ։ Վարդա
պետ՝ սաստեա աշա
կերտացդ քոց ։

Պատասխանի ետ եւ
ասէ, ասեմ ձեզ ։
զի եւ թէ դոքա լռեսցեն՝
քարինքդ աղաղակ
եսցեն ։

ձըդ
ժ
Եւ իբրեւ մերձեցաւ՝
տեսեալ զքաղաքն, ե
լաց ի վերայ նորա եւ ա
սէ ։ Եթէ գիտէիր
դու գոնէ յաւուրս
յայսմիկ զխաղաղու
թիւն քո ։ բայց այժմ
ծածկեցաւ յաչաց քոց ։

Զի եկեսցեն աւ
ուրք ի վերայ քո, եւ պա
տեսցեն զքեւ թշնամիք
քո պատնէշ ։ պաշարե
սցեն զքեզ ։ եւ նեղե
ցեն զքեզ յամեն այն
կողմանց ։ եւ յատակ ե
սցեն զքեզ՝ եւ զորդ
իս քո ի քեզ ։

ձըե
բ
Եւ ոչ թողուցուն քար
ի քարի վերայ՝ յամեն
այն ի քեզ ։ փոխանակ
զի ոչ ծանեար զժամա
նակ այցելութեան քո ։

ձըզ
ա
Եւ մտեալ ի տաճարն,
սկսաւ հանել զաղաւ
նավաճառսն եւ զգնող
սն ։ եւ զսեղանս հա
տավաճառացն ցրու
եաց ։ եւ ասէ ցնոսայ ։
գրեալ է, եւ եղիցի տուն
իմ տուն աղօթից՝ եւ

Հ
ձըդ

Հ Յ Մ
ձըե ձկբ
ձըզ իա ձժա

դուք արարէք զդա այ
րս աւազակաց ։

Մկթ Եւ ուսուցանէր զնոսա
հանապազ ի տաճարին ։
Եւ քահանայապետ
քն և դպիրքն և գլխա
ւորք ժողովրդեանն ։
խնդրէին զնա կորու
սանել ։ և ոչ գտանէին
թէ զինչ արասցեն ։ զի
ժողովուրդն ամենայն
կախեալ կայր զնմ
անէ ի լսել ։

Կթ ԵՒ ԵՂԵՒ Ի ՄԻ
ՈՒՄ ԱՒՈՒՐՑՆ ՅԱ
յնցանէ, մինչդեռ ուս
ուցանէր զժողովուրդն
ի տաճարին. և աւե
տարանէր՝ հասին ի
վերայ քահանայապետ
քն և դպիրքն. ծերովքն
հանդերձ՝ և ասեն ցնա ։
Ասա մեզ՝ որով
իշխանութեամբ զոր
ծես դու զայդ ։ կամ
ո՞վ է որ ետ քեզ զայդ զ
իշխանութիւն ։
Պատասխանի ետ և ա
սէ ցնոսա ։ Հարցից ես
և ես զձեզ բան մի, և ա
սացէք ինձ ։ Մկրտու
թիւնն յովհաննու՝ յերկ
նից էր եթէ ի մարդկանէ ։
Եւ նոքա խորհէին ընդ
միտս իւրեանց և ասեն ։
եթէ ասեմք յերկնից՝
ասէ՝ իսկ ընդէր ոչ հա
ւատացէք նմա ։ և եթէ

Հ Յ Մ Մր
Մկթ Կէ Ճէ Ճը Մի Ճիբ Ճիթ
Մխ Մձէ Ճիե

ասեմք ի մարդկանէ՝
ամենայն ժողովուրդն
քարկոծ առնէ զմեզ.
զի հաստատ առեալ է
միտս զՅովհաննէս, թէ
մարգարէ էր ։
Եւ պատասխանի ետ
տուն, չգիտեմք թէ ուս
տի իցէ ։
Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա.
Ոչ եւ ես ասեմ ձեզ որով
իշխանութեամբ առ
նեմ զայս ։

Հ
մկա

ՍԿՍԱՒ
ԱՌ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ
ասել զառակս զայս ։ Այր
մի տնկեաց այգի՝ եւ
ետ զնա մշակաց՝ եւ ինքն
գնաց ճանապարհ աւուրց,
ժամանակս բազումս ։
Եւ ի ժամու՝ առաքեաց
առ մշակսն ծառայ՝ զի
ի պտղոյ այգւոյն տա
ցեն նմա ։
Եւ մշակքն գան հա
րին զնա՝ արձակեցին
ունայն ։
Եւ յաւել միւս եւս ծա
ռայ յղել ։ Նոքա եւ զնա
գան հարին, անարգեալ
գեցին, եւ արձակեցին
ունայն ։
Եւ յաւել զերրորդն
առաքել ։ Նոքա եւ զնա
վիրաւորեցին, եւ հան
ին արտաքս ։
Ասէ տէր այգւոյն՝
զինչ արարից ։ առաքե

Ղ մկա
Մ մթ
Մր մե

ցից զորդի իմ սիրելի
Թերևս իսմանէ պատ
կառ եսցեն ։

Բրև տես ինզնա մը
շակքն, խորհ եց ան
ընդ միմեանս եասեն ։
սայէ ժառ անգ ըն ։
սըպանցուք զա՝ զի
մեր լիցի ժառ անգ
Թիւնն ։ Եհան ին զ
նա արտաքսքա ն
զայգին՝ եսպան ին ։

Ա ոդ՝ զինչ ար
ասցէ ընդ նոսա տր
այգւոյն ։ ոչ ապ ա
քէն գայցէ, Եկորուս
ան իցէ զմշակսնզայ
նոսիկ ։ Ետացէ զայ
գին, այլ ոց ։

Բրև լուան՝ ասեն
քաւ մի լիցի ։

Ւնա հայ եցեալ ընդ
նոսա, ասէ ։ Իսկ
զինչ իցէ այն որ գըր
եալնէ, եթէ զվէմն
զոր անարգեցին շի
նաւղք՝ նա եղև ի գը
լուխ անկեան ։

Ամենայն որհար
ցի ընդ վեմս ընդ այս՝
խորտակ եսցի ։ Ե
յոյր վերա անկ ցի՝
հոսեսցէ ըզնա ։

միւ
ք
ա

Ւխնդրեին դպիրքն
Եքահանայ ապետքն
արկանել ինայ Ձեռս
ի նմին ժամու ։ Եեր
կեան ի ժողովրդենեն ։

ղ յ մ մր
միւք ձը մի ճիթ

զի գիտացին թէ առ
նոսա ասաց զառակն
զայն ::
Եւ սպասեալ սպասէին՝
և առաքեցին դաւա-
ճանս կեղծաւորեալս՝
զանձինս արդարս
առնել՝ զի ըմբռնես-
ցեն զնա ի բանս ինչ :
առ ի մատնել զնա
պետութեանն և իշխա-
նութեան դատաւորին ::
Հարցին զնա եւ ա-
սեն : Վարդապետ՝
գիտեմք եթէ ուղիղ
խաւսիս և ուսուցանե-
ես : Եւ ոչ առնուս ակն՝
այլ ճշմարտութեամբ
զճանապարհն այ ու-

սուցանես : Արժան է
մեզ՝ կայսեր հարկս
տալ՝ թէ ոչ ::
Եւ նա ի միտ եառ զխո-
րամանկութիւն նո-
ցա ասէ ցնոսա : Ցու-
ցէք ինձ զդահեկանն ::
Եւ նոքա ցուցին ::
Եւ նա ասէ՝ զո՞յր պատկեր
և գիր ունի ::
Պատասխանի ետուն
և ասեն՝ զկայսեր ::
Եւ նա ասէ ցնոսա :
արդ՝ երթայք տուք :
զկայսերն՝ կայսեր :
և զայն, այ ::
Եւ ոչ կարացին ինչ զնա
ըմբռնել բանիւք առ-
աջի ժողովրդեանն :

ամենայն։ զի զնա
ներկրողն մեռաւ և
դա անողն։ զի զնա
և երկրողն։ հոգինպէս
էաւ Թանեալ էին։ և զի
Թողեն որդիս։ մեռան
ակեն։ արդ էր արդ
Թեան, ոմն էնոցանն է
լինելոց ակեն՝ զի եաւ
Թանեալ էին կալանաւորակն։

Ասասխանի՝ եաւ հո
գայ՝ եաւ։ որդ էք
աշխարհ եաւ այս ոչ էակ
կանայս ասեն, և ար
անց լինելն։ իսկ որպար
ժանն լինելոցն այնմ աշ
խարհ հասանել, և
յարդ Թեանն որդի մեր
եղոյ՝ ոչ կանայս ասեն,

Հբ

Ասեն զի
ամենայն զի զնա
ներկրողն մեռաւ և
դա անողն։ զի զնա
և երկրողն։ հոգինպէս
էաւ Թանեալ էին։ և զի
Թողեն որդիս։ մեռան
ակեն։ արդ էր արդ
Թեան, ոմն էնոցանն է
լինելոց ակեն՝ զի եաւ
Թանեալ էին կալանաւորակն։

Ասասխանի՝ եաւ հո
գայ՝ եաւ։ որդ էք
աշխարհ եաւ այս ոչ էակ
կանայս ասեն, և ար
անց լինելն։ իսկ որպար
ժանն լինելոցն այնմ աշ
խարհ հասանել, և
յարդ Թեանն որդի մեր
եղոյ՝ ոչ կանայս ասեն,

Ասեն զի
ամենայն զի զնա
ներկրողն մեռաւ և
դա անողն։ զի զնա
և երկրողն։ հոգինպէս
էաւ Թանեալ էին։ և զի
Թողեն որդիս։ մեռան
ակեն։ արդ էր արդ
Թեան, ոմն էնոցանն է
լինելոց ակեն՝ զի եաւ
Թանեալ էին կալանաւորակն։

Ասասխանի՝ եաւ հո
գայ՝ եաւ։ որդ էք
աշխարհ եաւ այս ոչ էակ
կանայս ասեն, և ար
անց լինելն։ իսկ որպար
ժանն լինելոցն այնմ աշ
խարհ հասանել, և
յարդ Թեանն որդի մեր
եղոյ՝ ոչ կանայս ասեն,

Ասեն զի
ամենայն զի զնա
ներկրողն մեռաւ և
դա անողն։ զի զնա
և երկրողն։ հոգինպէս
էաւ Թանեալ էին։ և զի
Թողեն որդիս։ մեռան
ակեն։ արդ էր արդ
Թեան, ոմն էնոցանն է
լինելոց ակեն՝ զի եաւ
Թանեալ էին կալանաւորակն։

Ասասխանի՝ եաւ հո
գայ՝ եաւ։ որդ էք
աշխարհ եաւ այս ոչ էակ
կանայս ասեն, և ար
անց լինելն։ իսկ որպար
ժանն լինելոցն այնմ աշ
խարհ հասանել, և
յարդ Թեանն որդի մեր
եղոյ՝ ոչ կանայս ասեն,

Ղ	Մ	Մր
Մխոտ	Մխոշ	Ճլոտ
Մխոտ	Մխոտ	Ճլոտ
Մխոշ	Մխոթ	Ճլոտ

բարի Եղիա ասասց եր։
Եղիա Եղիշեի Եղիշեի
ցանկեցեալն առն Աստուծոյ։
Եղիա ասաց։
զի Աստուծոյ ասեն զքեզ Թեշ
տարդ։ զի
Եղիա դառ Թեշ։ զի
Եղիա դառ Լեռնատեղ։ Ի
զի տարաբերեալ էր։ Եղիա
զի ասաց։ Ես զարմացայ։ ա
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ
զարմացայ։ Ես զարմացայ

կամին պատմու ճա
նա՛ւք շրջել, և սիրեն ող
ջոյնս ի հրա պար ակս.
և զնախ աթոռ՛ս ի ժող
ովուրդս, և զբարձր եր
ե՛ցըս յընթր իս ։

մխե
Ը

Որուտե՛ն զտունս
այրեաց, և պատ ճառ
անա՛ւք յերկար են
զաղաւ թս, նոքա՛ ըն
կալցին աւելի դա
տաստ անս ։

Հդ

Եւ հայեցեալ ետե՛ս
զմեծ ատունսն որար
կանեին զտուրս ի
ռեանց իգանձանա
կըն ։ ետե՛ս և զկին
ոմն այրի աղքատ ։
որա՛րկ անդ երկուս

լումայս ։ և ասե՛ ար
դարև՛ ասեմ ձեզ ։ զի
այր ի՛ն այն աղքատ ։
աւելի՛ արկ քան զամե
նեսին ։ ամեն եք ի՛ն
նոքա՛ ի մթերի՛ցն ի
ռեանց արկին յընծ
այսն ա՜յ ։ բայց նա՛ ի
կարաւ տու թենե՛ ի
մե զամենա՛յն զկեա
նս ի՛ր զորու ն
եր արկ ։

մխը
Բ

Լ ՏԱՍԵԼՈ
ՄԱՆՑ ՕՐԱՃԱՐԵՆ,
թէ գեղեցի՛կ վիմա՛ւք
և աշտարակա՛ւք զար
դարեալէ ։ ասե՛ ։
զայդ ամենայն զոր
տեսանեք՝ եկեսցեն

ղ մր ղ մ մր
մխե ճլղ մխը ճխբ ճլե

աւուրք յորս ոչ թողցի
այստ, քար ի քարի վե
րա որ ոչ քակտեսցի ։
ՃԽԹ Է Հարցին զնա եւ ասա
են ։ վարդապետ երբ
լինիցի այդ ։ եւ զինչ նշ
շան իցէ յորժամ այդ
լինելոց իցէ ։
ՃԾ Նա ասէ ։ զգոյշ կա
ցէք՝ մի խաբեսջիք ։ զի
բազումք գայցեն յան
ուն իմ եւ ասիցեն թէ
ես եմ. եւ մերձեցաւ ժա
մանակ ։ մի երթայցէք
զհետ նոցա ։
Յորժամ լսիցէք պա
տերազմունս եւ խռովու
թիւնս ։ մի զարհուրի
ցիք ։ զի պարտ է նախ

այդմ լինել ։ այլ ոչ հա
ժամայն կատարած ։
Յայն ժամ ասէ ցնոսա ։
յարիցէ ազգ յազգի վե
րա ։ եւ թագաւորու
թիւն՝ ի թագաւորու
թեան վերա ։ եւ շարժ
մունք մեծամեծք ։ եւ ի
տեղիս տեղիս՝ սովք
եւ սրածութիւնք ։
եղիցին ահաւորք եւ
նշանք մեծամեծք յերկն
ից ։
ՃԾ Ա Բայց յառաջ քան
զայս ամենայն՝ մխես
ցեն զձեռս իւրեանց ի
ձեզ եւ հալածեսցեն ։
մատնեսցեն ի ժողով
ուրդս եւ ի բանտս ։ եւ
տանիցեն առաջի թա

Ղ մխթ — Մ մկդ — Մր ճլե

Ղ մծ — յ ծխա ծխգ — Մ ջէ մկդ — Մր ճլթ

ասա եցեալք յամէն և
ցուրց վասն անարգանաց
մոց։ և ամաչմամբ եդ խոց
Ձերոմէ ոչ կորիցէ։ և
հաւամբ երդու Թեամբ Ձե-
ղոյ ստասալիք զոգիս Ձեր։

մծբ Յերդիցես տե
ասնեցէք շուրջ պատեալ
զարդուսք զիմ, յայնժամ
գիտասալիք Թէ մերձ է
աւերս հորդոյ։

մծգ Յայն ժամ որոյ հրեշ-
ասանք եցեն՝ փախիս
ցեն երերիսս։ և որոյ մի
ջի հորդս եցեն՝ խուսես
ցեն։ և որ երգաւ ասան
եցեն՝ մի մտցեն ինա։
զիւր ուրեք վրէժ խնդիր
ղոյ Թեան։ զայնուրք եկ

մծդ զ մ մր
մծբ
մծգ զիսդ միսը զիսդ

տաւ ուրոյ և Թագաւոր
ոյ՝ վասն անարգանաց
մոյ։ զլին եցի Ձեզ այն։
իվկայս ու Թիւն։

մծա Ոչ դիր խորհիս
Ձեր, մի յաւուրս գոյն
կերրեալ տալոյ պատուս
էանի։ զիրեա տայցես
բերան ախմաստու Թի՝
որոյ ոչ կարեցեն կալ
հակառակ կամ տալ
պատասխանի։ զայն
այն հակառակ որոյ
Ձեր։

մծբ Ասեալքս և ծ
նաւոյց, և եղբարց,
յաղգականաց, և բա
ղեկամաց, և ազգանան
եցեն ի Ձեզ։ և եղիցիք

զ մ մր
մծբ
մծգ զիսդ միսը զիսդ
զ մ մր
մծա զիսբ զիսդ

առ ի կատարելոյ ամե
նայն գրելոց ։

ՄԾԳ Է Բայց վա՛յ իցէ յղ
եաց և ստնտուաց՝
յաւուրսն յայնոսիկ ։

ՄԾԴ Է Զի եղիցի նեղ
ութիւն մեծ ի վերայ երկ
րի ։ Եւ բարկութիւն
ժողովրդեանն այնմիկ ։

ՄԾԵ Զ Եւ անկցին ի բերան սը
րոյ ։ Եւ գերեսցին յա
մենայն հեթանոսս ։
Եւ Եմ եղիցի կոխան ն
յազգաց՝ մինչև կատա
րեսցին ժամանակք
հեթանոսաց ։

ՄԾԶ Է Եւ եղիցին նշանք յա
րեգական, և լուսնի, և
յաստեղս ։ Եւ յերկրի

տագնապ հեթանոսա
ւաց ։ ի յահեղ բար
բառոյ իբրև ծովու և
խռովութեան՝ յելա
նելոյ ոգւոց մարդկան
յերկիւղէ ․ և ի կարծ
եաց եկելոց ի տիեզերա
եղերաց ։ Զի զօրութ
իւնք երկնից շարժ
եսցին ։

ՄԾԷ Է Եւ յայնժամ տեսցեն
զորդի մարդոյ եկեալ
ամպովք՝ զօրութ
եամբ և փառօք բազ
մօք ։

Եւ յորժամ սկսա
նիցի այս լինել ․ ամբ
արձջիք և բարձր ա
ցուցէք զգլուխս ձեր,

Յ	Մ	Մր
ՄԾԳ	ՄԽԹ	ՃԿԳ
ՄԾԴ	ՄԾԱ	ՃԿԴ
ՄԾԶ		
ՄԾԵ	ՄԾԲ	ՃԾ

Յ	Մ	Մր
ՄԾԷ	ՄԾԹ	ՃԹԱ

զի մեր՛ձե փրկուԹի ձեր։

Եւասա՛ց առակմի նո
ցայ։ տեսէ՛ք զԹզ են
իդ, եզամենա՛յն ծառ։
յորժամ ցուցան իցե՛ն
զպտուղ իւրեանց՝ տե
սանէք եւ ինոցանե՛ ճա
նաչէք եԹէ մեր՛ձ է
ամառն։ նո՛յնպես և
դուք՛ յորժամ տես ա
նիցէք զայս ամենայն
եղեալ՝ գիտասջիք Թէ
մեր՛ձե արքայուԹի այ։

Ամեն ասե՛մ ձեզ։
ԹեՈ՛չ անցցե ազգսայս՝
մինչև ամենա՛յն այս
լինիցի։

Երկի՛նք և երկիր՝ անց
ցե՛ն։ և բանք իմ ո՛չ ան
ցան իցեն։

Զգո՛յշ լերուք ան
ձանց։ գուցե՛ ծանրա
նայցեն սիրտք ձեր շու
այտու Թեամբ, և արբե
ցու Թեամբ։ և հոգւո՛վք
աշխարհական աւք։
և յան կարծակի՛ հասա
նիցէ իվերա ձերաւրն
այն։ զի իբրև զորո
գա՛յԹ հասանիցէ իվե
րա ամենեցուն որ բնա
կեալեն ընդ ամենայն
երեսս երկրի։

ԱրԹո՛ւն կացէք
այսու հետև։ յամե
նա՛յն ժամ աղաւԹս ա
րարէք։ զի արժան ի՛
լինիջիք զերծանել յայն

մ ամենայնէ որլինել
ոցէ, և կալ առաջիոր
դւոյ մարդւոյ ։
Եւ իտըւէ՝ իտաճ ար
ին ուսուցաներ ։ և զգի
շերս՝ ելեալ ագաներ՛ի
ներինն որկոչեր ձիթ
ենեաց ։
Եւ ամենայն ժողո վ
ուրդն կանխեր ընդառ
աւ աւ՛տս առնա իտա
ճարն՝ լըսել՛ի նը
մանէ ։

մկ ա

Սերձ եցա՛ի
տաբս բաղարճակէ
ոացն՛ որկոչեր պա՛սքա ։

մկա ա

Եւ խնդրեին քահ ա
նայապետքն և դպիրք՝
Թէ որ՞պես սպանանից

ենզնա ։ բայց երկնչէ
ին ի ժողովրդենէ ա՛նտի ։

մկբ թ

Ապա՛ եմուտ սա
տանայ իյուդա, իկոչէ
ցեալն ի սկարիո՛վ տա
ցի՛ որեր՛ ի Թըւոյ երկո
տասան իցն ։

մկգ բ

Զոգա՛ւ ե՛դ քան ս
ընդ քահ անայապետ՛ն
և ընդ դպիր՛ս և ընդ իշ
խա՛նս ժողովրդ եանն,
զի մատնեսցէ՛ զնանոցա ։
Եւ խնդացին ։ և խոս
տացան տա՛լ նմա արծ
աթ ։ և յա՛նձնառ ։ և
խընդրեր՛ պարապ՛ մատ
նել՛ զնա նոցա, մեկուսի
յամբոխեն ։

Հզ

Ի՛ կնաւր բաղարջակէ

ղ	յ	մ	մր	ղ	յ	մ	մր
մկ	ի խ՛ը ղ՛զ	մհգ	մծզ	մկբ	ճժդ ճ՛իդ,	մհթ	կզ
մկա	հէ	մի	միբ	մկգ			
			ճ՛իթ ճ՛ծթ				

րացն յորում արժանէր
զենուլ զպասեքն. և
առաքեաց զպետրոս
եւ զյոհաննէս եւ ասէ.
երթայք պատրաստե
ցէք մեզ զպասեքն զի
կերիցուք։
Եւ նոքա ասեն. ուր
կամիս զի պատրաստեսցուք։
Եւ նա ասէ ցնոսա. ահա
իբրեւ մտանիցէք ի քաղ
աքն պատահեսցէ ձեզ
այր մի բարձեալ սա
փոր ջրոյ. երթիջիք ըզ
հետ նորա ի տունն յոր
մտանիցէ. եւ ասա սա
ջիք ցտանուտեառն.
վարդապետն ասէ. ուր
են վանքն իմ յորում
զպասեքն ուտիցեմ ա
շակերտաւքս հանդերձ։
Եւ նա ցուցցէ ձեզ վեր
նատուն մեծ զարդ
արեալ. անդ պատ
րաստեսջիք։
Եւ գնացեալ գտին
որպէս ասացն նոցա. և
պատրաստեցին ըզ
պասեքն։
Եւ իբրեւ ժամ եղև.
բազմեցաւ, և երկոտա
սան առաքեալքն ընդ նմա։
ճկդ ժ Եւ ասէ ցնոսա. ցան
կալով ցանկացայ զայս
պասեքս ուտել ընդ ձեզ
մինչ չև չարչարեալ իցեմ։
ճկե Բ Ասեմ ձեզ. թէ
ոչ եւս կերայց ի սմանէ,

Ղ	Մ	Մր
ճկդ		
ճկե	ճձե	ճկղ

ԱՅԾԱՒՍ ՍԻԿ · ՁԵՌՆ ՄԱՍ

Ընչիւեմոյ ընդեմ նոսա
զանս : Խորդն մարդոյ
ըստ սահմանելոյն էր
Թոյ : բայց վայ մարդ-
ոյն այնմիկ՝ յորմ Ձեռն
մատոյն եկն :

Ընդառաջ ոչխարն խրնդ-
ով ընդ միմեանս՝ Թէ
ոչխն ընդ միմեանս՝ Թէ
գործելոց եցե :

Եղև հակառակ ոչ
Թիւն խմբի նոցա, Թեռիլ
նոցանէ համարիցիմեզ :
Դնասասէ ցնոսայ :

Ապզաւ ոչխն ապզայոյ տի

Ամենայն ոչխարք ապզայոյ տի
Թեան ՅՍ :

Եւ ընկալեալ բաժակ՝ մկբ
գոհացեալ եասէ : առ
էք զայդ և բաժանեցէք
ի Ձեզ :

Ասեմ Ձեզ : Թէ
յայսմ հետէ ոչ եսպարիցի
բերոյ որոնց՝ մինչև եկ
եսցէ արքայութիւն Թէ ՅՍ :

Եւ առեալ հաց՝ գոհա մկգ
ցեալ : երբեկ եւեր նոցայ
եասէ : այսէ մարմին ինն
իմ որովանն բաղմաց
տրեալ : զայս արարէք մկդ
ի յիշատակ : ոչ
ոյնպէս և զբաժակն մկդ
յետ ընթրելոյն՝ ասելով :
այս բաժակ է նոր ուխտ,

մինչև ելցի յարքայ-
ութիւն Թեան ՅՍ :

Եւ ընկալեալ բաժակ՝ մկբ
գոհացեալ եասէ : առ
էք զայդ և բաժանեցէք
ի Ձեզ :

Ասեմ Ձեզ : Թէ
յայսմ հետէ ոչ եսպարիցի
բերոյ որոնց՝ մինչև եկ
եսցէ արքայութիւն Թեան ՅՍ :

Եւ առեալ հաց՝ գոհա մկգ
ցեալ : երբեկ եւեր նոցայ
եասէ : այսէ մարմին ինն
իմ որովանն բաղմաց
տրեալ : զայս արարէք մկդ
ի յիշատակ : ոչ
ոյնպէս և զբաժակն մկդ
յետ ընթրելոյն՝ ասելով :
այս բաժակ է նոր ուխտ,

Շ	Յ	Մ	Մր
Մկգ	Մծ Կգ Կէ Կգ Կզ Կէ	Մշդ	Մկէ
Մկէ		Մշէ	Մկզ

Շ	Յ	Մ	Մր
Մկբ		Մշա	Մկկ
Մկթ	Մր Մբ	Մշ	Մկբ
Մկ		Մդ	Մծդ

ոեն նոցա ։ եւ որ իշխենն
նոցայ՝ բարերարք կոչ
ին ։ այլ դուք ոչ այնպես ։
այլ որ մեծն է ի ձեզ՝ եղի
ցի իբրեւ զկրտ սերն ։ և
առաջնորդն՝ իբրեւ ըզ
սըպաս աւ որն ։

մհա ժ Ա վէ մեծ ։ բազմեալն՝
եթէ սպասաւորն ։ ոչ
ապաքէն բազմեալն ։
բայցեն եմ իմիջի ձեր
ում իբրեւ սպասաւոր ։

Ե ւդոյ՝ քեք՝ որ ցանկ կա
եք ընդ իս իփորձ ութիւ
նսիմ ։ և ես ուխտ եմ
ձեզ՝ որպես և հայր իմ
ուխտ եաց ինձ զարք
այու թիւնն ։ զի ու
տիցէք և ըմպիցէք ի

սեղան իմ՝ յարքայու
թեանն իմում ։

մհբ ե Ե ւնստիցիք յերկո
տասան աթոռ ։ դա
տել զերկոտասանազգիլի ։

մհգ ժ Ե ւասէ տր, սիմ ոն
սիմոն ։ ահա՝ սատա
նայ խընդրեաց զձեզ
խար բալել իբրեւ զցո
րեան ։ այլ ես աղաչէ
ցի վասնքոյ՝ զիմի պա
կասեսցենչաւատք քո ։

մհդ թ Ե ւդու երբեմնդարձ
ցիս՝ և հաստատ ես
ցես զեղբարըս քոյ ։

մհե ա Ե ւնա ասէ ցնա ։ տր՝
ընդ քեզ պատր աստեմ,
և իբանտ, և իմայ երթալ ։

մհզ ժ Ե ւնա ասէ ցնա ։ ասա

ղ մհա

ղ մհբ մհգ մհդ մհե մհզ
յ մ մրէ մրեթ մրզ
մ ճղեթ ճհ

եմ քեզ պետրէ ։ չիցէ
այսաւր հաւու խաւ
սեալ մինչև երիցս ու
րասցիս զիս չգիտել ։
Եւասէ ցնոսա ։ յոր
ժամ առաքեցի զձեզ
առանց քսակի, և մա
խաղի, և կաւշկաց մի
թէ կարաւտացայք իմիք ։
Եւնոքա ասեն և ոչ
իմիք ։
Ապա ասէ ։ այլ
այժմ, որոնիցի քսակ
բարձցէ ։ նոյնպես և
մախաղ ։ և որոչն ուն
իցի վաճառեսցէ ըզ
ձորձսիւր, և զնեսցէ
իւր սուսեր ։
Բայցասեմ ձեզ ։ զի

այս ևս որ գրեալ է
պարտէ զի կատար ես
ցի յիս Թէ ընդան աւ
րէնս համարեցաւ ։
զի որ վասն իմ ինչէ
վրճար եալ է ։
Եւնոքաասեն տր
ացաւ ասիկ են աստ եր
կու սուրք ։
Եւնա ասէ ցնոսա
բաւական են ։

ԻԻԼԵԱԷ ԳԸ ՆԱՅ ԸՍՏ ՍՈՎՈՐՈՒ

Թեանն իլեառն ձիթ
ենեաց ։ գնացին ըզ
հետ նորա և աշակեր
տք նորայ ։
Բրև եհաս իտեղին
ասէ ցնոսա ։ յաղաւ

ղ մր
մհէ ճծղ

ղ յ մ մր
մհը
մհթ ճծղ մղա ճհը
մձ

թս կացէք չմտանել
ի փորձութիւն ::

ՄՁԱ Ժ Եւ ինքն մեկնեցաւ ի
նոցանէ իբրև քարըն
կէց մի՝ եդ ծունր :
կայր յաղօթս և ասէր ::

ՄՁԲ Ժ Հայր : եթէ կամիս
անցո զբաժակս զայս
յինէն ::

ՄՁԳ Ժ Բայց ոչ իմ կամք այլ
քո լիցին ::

Եւ երևեցաւ նմա հր
եշտակ յերկնից · և
զօրացուցանէր զնա :
Եւ էր ի տագնապի : և
մտաց ուժգնութեամբ
եւ կայր յաղօթս ::

Եւ հոսէին ի նմանէ
քրտունք իբրև զկայ
լակս արեան ::

ՄՁԴ Ժ Եւ յարուցեալ յաղօ
թիցն՝ եկն առ աշակեր
տսն՝ եգիտ զնոսա ի
քուն տրտմութեանն ::

Եւ ասէ ցնոսա՝ զի՞
ննջէք : արիք կացէք
յաղօթս, զի մի մտա
նիցէք ի փորձութիւն ::

ՄՁԵ Ժ Եւ մինչդեռ խաւսէր
ընդնոսա՝ ահաւասիկ
ամբոխ : և որ կոչէրն
Յուդա, մի յերկոտասա
նիցն՝ առաջնորդ էր
նոցա ::

ՄՁԶ Ժ Իբրև մերձեցաւ առ Յս՝
համբուրել զնա ::
Քանզի այն նշան տուեալ
էր նոցա, թէ ընդ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՄՁԱ	ՃԿԱ	ՄՂԴ	ՃՀ
ՄՁԲ	ՃԵ	ՄՂԵ	ՃՀԶ
ՄՁԳ		ՄՂԶ	

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՄՁԴ	ՀԹ ՃԾԸ		ՃՆԵ
ՄՁԵ		Յ	ՄՃԱ
ՄՁԶ		Յա	ՄՃԲ

որում ես համբուրեր ե
ցից՝ նա է, զնա ունիցիք:
Ասէ ցնա յս̅, յու
դա : համբուրելովդ մա
տնես զորդի մարդոյ :
ճձէ ա Իբրև տեսին որ շուրջ
նովաւն էին՝ որ ինչ է
լին՝ ասեն ցնա : տր̅՝
հարցուք զնոսա սրով:
Ե․ եհար մի ոմն ի նոցա
նէ զքահանայապե
տին ծառայ․ և եհատ ե
հան զաջոյ ունկն նորա :
Պատասխանի ետ յս̅ և
ասէ : Թոյլ տուք մին
չև ցայդ վայր :
ճձը ժ Ե․ մատուցեալ յունկն՝
բժշկեաց զնա :
ճձթ ա Ե․ ասէ ցեկեալսն ի
վերայ նորա՝ քահանա
յապետս և զօրագլխս
տաճարին և ծերոց :
իբրև ի վերայ աւազակի
ելէք սուսերաւք և բըր
աւք : հանապազ ընդ
ձեզ էի ի տաճարին՝ և ոչ
ձգեցէք յիս ձեռս :
այլ այս է ձեր ժամ․ և իշ
խանութի̅ւ խաւարի :
ճղ ա Ե․ կալեալ զնա՝ ածին
և մուծին ի տուն քահա
նայապետին :
ճղա ա Ե․ պետրոս երթայր
զհետ նորա հեռագոյն :
Իբրև լուցին կրակ ի
մէջ գաւթին և նստան
շուրջ, նստաւ և պետրո
ս ի մէջ նոցա :

Ղ	Յ	Մ	Մր
ճձէ	ճկ	յբ	ճձգ
ճձը			
ճձթ	ճհ	յդ	ճձդ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ճղ	ճկբ ճհգ	յղ	ճձէ
ճղա	ճկղ ճկէ,	յժդ	ճձէ

Ետես զնա. աղախնի
ոմն, զի նստէր առ լո
յսն: Հայեցաւ ընդ
նա եւ ասէ, եւ սա ընդ
նոսա էր որ ընդ նը
մայն էին:
Նա եւ Պետրոս ուրա
ցաւ եւ ասէ՝ ոչ գի
տեմ զնա կին դու:
ճղբ ա Եւ յետ սակաւ ոչ
միոյ՝ այլ ոմն տեսեալ
զնա ասէ՝ եւ դու ի
նոցանէ ես:
Եւ Պետրոս ասէ՝
այր դու, չեմ ի նո
ցանէ:
Եւ իբրեւ ժամ մի անցի
վերայ, այլ ոմն վճա
րէր եւ ասէր՝ ստոյգ եւ
սա ընդ նմա էր՝ քան
զի գալիլեցի է:
Ասէ Պետրոս,
այր դու՝ չգիտեմ զինչ
խօսիս դու:
Եւ նոյն ժամայն մինչ
դեռ նա զայն ասէր՝
խօսեցաւ հաւ:
ճղգ ը Եւ դարձաւ տէր, եւ հայե
ցաւ ի Պետրոս:
Եւ յիշեաց Պետրոս
զբանն տն զոր ասաց
ցնա. մինչ չեւ հաւու
խօսեալ իցէ՝ երիցս
ուրասցիս չգիտել զիս:
Եւ ելեալ արտաքս ելաց
դառնապէս:
ճղդ ա Եւ արքն որ ունէին
զնա, այպն առնէին ընդ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ճղբ	ձկէ	յծէ	ճղզ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ճղգ		յծզ	ճղէ
ճղդ	ձկը	յծը	ճղե

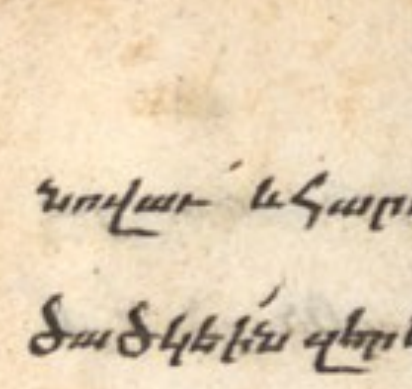

նովաւ՝ և հարկանեին ։
ծածկեին զերեսս նո
րայ, և տանջեին ։ հար
ցանեին ցնա և ասեին՝
մարգարեա՛ց ո՛վ է որ է
հարն ըզքեզ ։ և այլ
ինչ բազում հայ հոյ ու
թեամբ խաւսեին
ինա ։

մղէ Բ

ԻԻԲՐԵՒԱՅԳ
ԵՂԵՒ՝ ԺՈՂՈՎԵՑԱՒ

ծերակոյտ ժողով ըրդ
եանն, քահանայապետ
քըն և դպիրք ։ և ՀանԻն
ածին ըզնա յատ եանն
իւրեանց և ասեն ։ եթէ
դո՛ւ եսքսն, ասայ մեզ ։

մղզ Ժ

Ա սէ՛ ցնոսա ։ է
թէ ասացիցէ՛ ձեզ՝ սակ
այն ո՛չ հաւատայք ։
և եթէ հարցիցինչ ըզ
ձեզ՝ չտայք ինձ պա տ
ասխանի՝ կամարձակիցէք ։

մղէ Ա

Բ այց յայսըմ հետէ
նըստցի՝ որդի մարդոյ
ընդ աջմէ զաւրու
թեանն այ ։

մղը Ժ

Ե ւասեն ամենեքեան
ուրեմն դո՞ւ եսորդինայ
Ե ւնասաւ՝ ցնոսայ՝
դո՛ւք ասէք թէ ե՛սեմ ։

մղթ Բ

Ե ւնոքա՛ ասեն՝ զինչ
և ըս պիտոյ է մեզ վկայ
ութիւն ։ զիմեզէ՛ն իսկ
լըւաք իբերանո դորա ։

Յ Ա

Ե ւյարուցեալ ամ է
նայն բազմու թիւնըն
նոցա, ածին զնա առպի
ղատոս ։

ղ	մ	մր
մղէ	ճԺէ	ճղը
մղզ		

ղ	յ	մ	մր
մղէ	կթ	յԺ	ճղա
մղը			
մղթ		յԺբ	ճղգ
Յ	ճՀզ	յԺը	ճղթ

ճա
ժ Եւ սկսան չարախաւ
սել զնմանէ եւ ասել :
գտաք զսա, զի թիւրէր
զազգս մեր : եւ արգելոյր
ի տալոյ հարկս կայսեր :
եւ ասէր զանձնէ, եթէ
Քրիստոսն իցէ թագաւոր ոք :
ճբ
ա Պիղատոս եհարց
ցնա եւ ասէ · դու ես
թագաւորն հրէից :
Նա պատասխանի ետ
նմա եւ ասէ դու ասացեր :
ճգ
թ Ասէ պիղատոս ցքա
հանայապետսն եւ
ժողովուրդսն, չգտա
նեմ ինչ վնաս յառնս
յայսմիկ :
ճդ
ժ Եւ նոքա պնդէին եւ
ասէին՝ եթէ խռովէ զժող
ովուրդս : ուսուցա
նէ ընդ ամենայն հրէ
աստան՝ սկսեալ ի գալիլե
է մինչեւ ցայսր :
Պիղատոս իբրեւ լու
աւ զգալիլեէ՝ եհարց
եթէ գալիլեացի իցէ այրն ·
եւ իբրեւ գիտաց եթէ յիշ
խանութենէ հերովդէի է ·
ետ տանել զնա առ հերով
դէս : քանզի եւ նա յեմ էր
յաւուրսն յայնոսիկ :
ճե Իսկ հերովդէս իբրեւ ե
տես զյս՝ ուրախ եղեւ
յոյժ : զի ցանկացեալ էր բա
զում ժամանակաց տես
անել զնա : քանզի լսէր
բազում անգամ զնմանէ ·
եւ ակնունէր նշան ինչ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ճա			
ճբ	ճհը	ճի	Մ
ճգ	ճղ		
ճդ			

մեռեալոց։

Ա ուղեալ պեղաւորս ըզ
քահանայ ապեւորն և
զերեսեանս եւ զծողովուրդն,
եւ ասէ ցնոսայ։
ածէք մատուցէք ինձ
զայրս զայս եւ զբուն զիսոտ
տորեցուցէք ծողովուրդ
դեռանն։ և ահա ասէ
աւուրջն ձեր դատեցայ՝
և զինաս ինչ ոչ զատէ յատ
նայայսմիկ զորոց դուք
չարս խաւսեալք զրեմանք։

ԻԸ ՅԵւ ոչ հեռուզեա։
քանզի եռոս տանեմ ըզ
դա աւուրս։ և արդ՝ ոչ
ինչ մահ ու արժանի է
գործ եալ դոսա։ խրա
տեալ։ տեսեալ ի գլուխ
եալոց։

Ա ուղեալ պեղաւորս ըզ
քահանայ ապեւորն և
զերեսեանս եւ զծողովուրդն,
եւ ասէ ցնոսայ։
ածէք մատուցէք ինձ
զայրս զայս եւ զբուն զիսոտ
տորեցուցէք ծողովուրդ
դեռանն։ և ահա ասէ
աւուրջն ձեր դատեցայ՝
և զինաս ինչ ոչ զատէ յատ
նայայսմիկ զորոց դուք
չարս խաւսեալք զրեմանք։

ԻԸ ՅԵւ ոչ հեռուզեա։
քանզի եռոս տանեմ ըզ
դա աւուրս։ և արդ՝ ոչ
ինչ մահ ու արժանի է
գործ եալ դոսա։ խրա
տեալ։ տեսեալ ի գլուխ
եալոց։

Ա ուղեալ պեղաւորս ըզ
քահանայ ապեւորն և
զերեսեանս եւ զծողովուրդն,
եւ ասէ ցնոսայ։
ածէք մատուցէք ինձ
զայրս զայս եւ զբուն զիսոտ
տորեցուցէք ծողովուրդ
դեռանն։ և ահա ասէ
աւուրջն ձեր դատեցայ՝
և զինաս ինչ ոչ զատէ յատ
նայայսմիկ զորոց դուք
չարս խաւսեալք զրեմանք։

ԻԸ ՅԵւ ոչ հեռուզեա։
քանզի եռոս տանեմ ըզ
դա աւուրս։ և արդ՝ ոչ
ինչ մահ ու արժանի է
գործ եալ դոսա։ խրա
տեալ։ տեսեալ ի գլուխ
եալոց։

Ա ուղեալ պեղաւորս ըզ
քահանայ ապեւորն և
զերեսեանս եւ զծողովուրդն,
եւ ասէ ցնոսայ։
ածէք մատուցէք ինձ
զայրս զայս եւ զբուն զիսոտ
տորեցուցէք ծողովուրդ
դեռանն։ և ահա ասէ
աւուրջն ձեր դատեցայ՝
և զինաս ինչ ոչ զատէ յատ
նայայսմիկ զորոց դուք
չարս խաւսեալք զրեմանք։

ԻԸ ՅԵւ ոչ հեռուզեա։
քանզի եռոս տանեմ ըզ
դա աւուրս։ և արդ՝ ոչ
ինչ մահ ու արժանի է
գործ եալ դոսա։ խրա
տեալ։ տեսեալ ի գլուխ
եալոց։

Ա ուղեալ պեղաւորս ըզ
քահանայ ապեւորն և
զերեսեանս եւ զծողովուրդն,
եւ ասէ ցնոսայ։
ածէք մատուցէք ինձ
զայրս զայս եւ զբուն զիսոտ
տորեցուցէք ծողովուրդ
դեռանն։ և ահա ասէ
աւուրջն ձեր դատեցայ՝
և զինաս ինչ ոչ զատէ յատ
նայայսմիկ զորոց դուք
չարս խաւսեալք զրեմանք։

ԻԸ ՅԵւ ոչ հեռուզեա։
քանզի եռոս տանեմ ըզ
դա աւուրս։ և արդ՝ ոչ
ինչ մահ ու արժանի է
գործ եալ դոսա։ խրա
տեալ։ տեսեալ ի գլուխ
եալոց։

ՅԹ Զ ի հա՛ր կեր մի՛ մի՛
ըստ տաւնի. արձակել՛
նոցայ ։

ՅԺ Ե ւնոքայ աղաղակե
ի՛ն ամենայն բազմ ու
թեամբն և ասե ին.
բա՛ր ձ զդա ։ և արձա
կեա մեզ զբարա՛բբա ։
որ ե՛ր վասն խռով ու
թեան իրիք եղելոյ ի
քաղաքին և սպանու
թ՝ մտեա՛լ իբանտ ։

ՅԺԱ Ի արձեա՛լ պեղ ա՛
տոս սկսաւ խաւսել՛
քանզի կամեր արձա
կել՛ զյ՝ս ։

Ե ւնոքայ անդր են
աղաղակեին և ասե
ին, իխա՛չհան զդա ։

ՅԺԲ Ե ւնա երիցս ասեցնո
սա. զի՞նչ չա՛ր արա՛ր
սա ։ ո՛չ ինչ վնաս մա
հու գտի իսմա ։ խրա
տեցից՛ զսայ և արձա
կեցից ։

ՅԺԳ Ե ւնոքայ ստիպե ի՛ն
մեծաձայն. և խընդրե
ին զնայ իխա՛չհանել ։
և զաւր անայ ի՛ն բար
բա՛ռք նոցայ, և քաշա
նայ ապետ իցն ։

ՅԺԴ Ե ւ պեղա՛տոս, հաւա
նեցա՛ւ առնել զհայ
ցըւ ածս նոցա ։

Ա րձակեաց նոցա
զբարա՛բ բայն, զոր
վասն խռովու թեան
և սպանու թեան ար

ղ	յ	մ	մր
ՅԹ			
ՅԺ	ճձդ	յիբ	մբ
ՅԺԱ	ճձը	յիե	մդ

ղ	յ	մ	մր
ՅԺԲ	ճձզ		
ՅԺԳ	ճղդ	յիզ	մե
ՅԺԴ	ճղզ	յիբ	մզ

Զ. Եղեալեցեն աւուրքն
յորս սահեցեն, Թէ երա
նի՛ ամլոց։ Եւ ուրուքայն
եղ որոյ ծնանն։ Եւ ար
տեանց՝ որոյ դիւեցուցէ։

Յ այն ժամ սկըսան և
ցեն սասել լերանց՝ Թէ
անփերսուք իսկերայ մեր։
Եւ բերոց՝ Թէ ծածկեցէք
ըզմեզ։

Զ. Իսկ Թէ ընդ փայտս
դալարս զայս առնեն։
ընդ չորսն զինչ լինիցի։

Ի ցերեկուն զայլ երկուս
դարձեալ, սպանանել
ընդ նոսա։

Եւ զրուն նոսա ասել ինչ
կուցեցեալ գաւազան Թէ։
ամոթ հանն ինչ զնա ելեալ։

Զամսոյն ասացեալ գաւազանն
Թէ։ զոր
գեղեալ ի բանտ։ զոր
և խնդրեն ինն իսկ։ Եւ
ցն մասանն եաց կամաց
ընն նոցայ։

Ի բրեւ ասին զնոցանն
դա, ըմբռնեցին զանձն
սիմոն կուրեանցն ուրգայր
յանդիպ։ Եւ ասին նմա
զիսաչն ընթեր զկնն ցն։

Ի ներեցայր զհեռանուրա
բաղմոս Թէ ոչ ժողովրդ
դեանն։ Եկայն ասեց՝
որ կոչեցին նաշ խաւ ե
ցն ընդնայ։

Ի տար ձայն ցն նաս ի
ցնոսա։ դրուան նոր
եամն, մի լայր նոյնպէս։
զոյս ասացեալ նոյնպէս։
ասեց՝ Եւ նոյնպէս ասեցեալ
զոյս լայր նոյնպէս։ զոյս
ասեց՝ Եւ նոյնպէս ասեցեալ։ զոյս
ասեց։

ՄԸ	ՄՄ	ՅԼ	Ղ
ՄԹ	ՅԼԳ	ՅԼԵ	ՅԺԵ
ՄՁ	ՅԼԲ	ՅԼԱ	ՅԺԸ

ՄԸ	ՄՄ	ՅԼ	Ղ
ՄԹ	ՅԼԳ	ՅԼԵ	ՅԺԵ
ՄՁ	ՅԼԲ	ՅԼԱ	ՅԺԸ

ՅԼԹ Եւ զչարագործսն զմի
մն ընդ աջմէ և զմիւսն
ընդ ձախմէ խաչեցին ::

ՅԽ Եւ յիսուս ասէ, հայր ։ թող
դոցա. զի ոչ գիտեն զինչ
գործեն ::

ՅԽԱ Եւ բաժանէին զհանդ
երձս նորա. արկ են
վիճակս ::

Եւ կայր ժողովուրդն
հայեցեալ ::

ՅԽԲ Անգոսնէին զնա
իշխանքն հանդերձ նո
քօք և ասէին ։ զայլս
ապրեցոյց՝ ապրեցու
ցէ և զանձն, եթէ դա է
քս որդի այ ընտրեալն ::

ՅԽԳ Այպն առնէին զն
նա և զինուորքն եկեալ
առաջի նորա ։ մատուցանէ
ին նմա քացախ և ասէին ։
եթէ դու ես թագաւոր
ըն հրէից՝ փրկեա և
զանձն քո ::

ՅԽԴ Եւ էր գիր գրեալ ի վերայ
նորա ։ յունարէն ։ և հռոմ
մայեցերէն՝ և եբրայեցերէն
գրով ։ եթէ սա է թագ
աւորն հրէից ::

ՅԽԵ Եւ մի ի կախելոցն այ
չարագործացն՝ հայհոյէր
զնա և ասէր ։ ոչ դու ես
քս ։ փրկեա զանձն քո
և զմեզ ::

ՅԽԶ Պատասխանի ետ ընկ
երն սաստելով նմա
և ասէ ։ ոչ երկնչիս դու
յայ ։ զի ի նմին պատժիս կաս ։

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՅԼԹ	ՃՂԸ	ՅԼԴ	ՄԺԵ
ՅԽ			
ՅԽԱ	ՄԱ	ՅԼԴ	ՄԺԲ
ՅԽԲ		ՅԼԵ	ՄԺԳ
ՅԽԳ		ՅԽԲ	ՄԺԲ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՅԽԴ	ՃՂԹ	ՅԼԵ	ՄԺԶ
ՅԽԵ		ՅԼԸ	ՄԺԸ
ՅԽԶ		ՅԼԹ	ՄԺԹ

ևմեք յիրաւ ի՛ ։ զիարժ ա
նի՛ որոց գործեցաքն՝ առ
նումք զհանուց ումն ։
և սայ՝ ապիրա՛ւ ինչ՛ ո՛չ
գործեաց ։

Եւասէ՛ ցյ՞ս՝ յիշեա՛ զիս
տ՞ր՝ յոր ժամ գայցես՛ ար
քայու թեամբ քով ։

Եւասէ՛ ցնա յ՞ս՝ ամեն
ասեմ՛ քեզ ։ այսաւր ընդ
ի՛ս իցես իդրախտ ին ։

յիէ բ Եւեր իբրև վեցերորդ
ժամ, և խաւա՛ր եղև ի վե
րայ ամենայն երկրի, մին
չև ցինն երորդ ժամ՝ ։
խաւարեցա՛ւ արեգակն ։

յիը բ Եւհերձա՛ւ վարա գոյր
տաճարին ընդ մեջ ։

յիթ ա Եւկարդա՛ց յ՞ս իձայ ն

մեծ և ասէ ։ հայ՛ր ։ ի ձեռս
քոյ՛ աւանդեմ զհոգի իմ ։

Զայս իբրև ասաց՝ ե
հա՛ն զոգի ։

յլ բ Եւտեսեալ հարիւրապե
տին զոր ինչեղևն՝ փառ
աւո՛ր արար զա՞ծ և ասէ ։
արդարև՛ այրս այս արդա՛րէ ։

յլա ժ Եւամենայն ժողովուրդ
քն որեկեալեին և տեսանէ
ին զտեսիլն զայն և զգործս ։
բախեին զկուրծսն, և
դառնն ային ։

Ային և ամենայն ծա
նաւ թքն նորայ ի հեռ ա
տանէ ։ և կան այ՛ք որ ե
կեալեին զհետ նորայ ի
գալիլեէ ։ տեսանէ ին
զայն ։ ֆ

ղ	յ	մ	մր	ղ	մ	մր
յիէ		յիս	մի	յլ	յիսզ	միէ
յիը		յիսդ	միգ	յլա		
յիթ	մդ	յիսդ	միգ			

Եւ ԱՀԱ ԱՅՐ
ՄԻ ԱՆՈՒՆ ՏԱԼՍ
եփ՝ որեր՝ նախարար:
այր բարեգործ և ար
դար: սայ՝ չեր՝ մի ա
բանեալ ընդ խորհու
րդս և ընդ գործս նո
ցա: յարիմաթեայ
քաղաքէ հրեից: որև
ինքն իսկ ակն ուներ ար
քայ ու թեան այ: սա
մատուցեալ առ պեղա
տոս՝ խընդրեաց ըզ
մարմ ինն յի:

ՅԼԳ ա Եւ ի Չուցեալ զնա՝
պատեաց պաստատա
կալաւ՝ և եդ՝ ի կուածո
գերեզմանի՝ ուր չեր
զոք բնաւ եդեալ:

ՅԼԴ ԺԱ Եւ ուրն եր ուրբաթ՝
և շաբաթ՝ լուսանայր:
և երթայ ին զհետ նորա
կանայք որեկեալ՝ ե ին
ընդ նմայ ի գալիլեէ:
տեսին զգերեզ մանն՝
և որ պես եդաւ մար մ
ինն նորա:

ՅԼԵ Բ Հարձան, և պատր
աստեցին խունկս և
իւղս: և ի շաբաթուն՝
հանդ արտեցին վասն
պատրուիրան ին:

ՅԼԶ Բ Այց իմիա շաբա
թուն, վաղաքա՛Չ ընդ
առաւաւտն, եկին ի
գերեզմանն: բերին ըզ
խունկսն զոր պատրաս
տեցին, և այլ կանայք

ղ	յ	մ	մր
ՅԼԵ	մղ		
ՅԼԳ	մը	ՅԽԹ	միը

ղ	յ	մ	մր
ՅԼԳ			
ՅԼԵ			մլ
ՅԼԶ	մթ	ՅԾԲ	մըա

ընդ նոսա: և գտի ն
զվեմն Թաւալեցուց
եալ իգերեզմանէ ան
տի: և մտեալ ինեքքս
ոչ գտին զմարմինն տնյի:
Եւ եղև ընդ հիանալն
նոցա վասնայն որիկ:
և ահա արք երկու հա
սին առ նոսա ի հանդ
երձս լուսաւորս:
Եւ իբրև զահի հար
ան, և խոնարհ ե ցուց
ին զերեսս իւրեան ց
յերկիր՝ ասեն ցնոսա:
զի խնդրէք զկենդա
նին ընդ մեռեալս:
չէ՛ աստ՝ այլ յարեաւ:
Յիշեցէք որպէս խաւ
սեցաւ ն ընդ ձեզ՝ մինչ

երն իգալիլեա և ասեր:
Թէ պարտէ որդւոյ մար
դւոյ մատնել ի ձեռըս
մարդոց մեղաւորաց:
և ի խաչ ելանել: և յեր
րորդաւուր յառնել:
Եւ յիշեցին զբանսն
նորա:
Եւ դարձան պատմե
ցին զայսամ ենայն:
մեռասանիցն՝ և այլոց
ն ամենեցուն:
Եւ եին՝ մարիամ մագ
դաղենացի՝ և յովհան
նա՝ և մարիամ յակով
բայ՝ և այլք ընդ նո
սայ՝ որ պատմ եց ին
զայս առ աք ելոցն: և
երև եցան առաջի նո

ղ
յլէ

ղ մ մր
յլբ յծդ մլդ
յլթ

ցա շաղփաղփու թի՛ւն
բանքն նոցա՝ և չհաւա
տայ ի՛ն նոցա ։

Բայց պե՛տրոս՝ յար
ուցեալ ընթացա՛ւ ի
գերեզմանն ։ և հայե
ցեալ տեսանէ՛ զկտաւ
սըն լոկ զի կայ ի՛ն ։ և
գնա՛ց ։ ընդ մի՛տը ս
զարմացեալ՝ թէ զի՞նչ
եղև ։

ԻԱՀԱԵՐԵՈՒ ԻՆՈՑԱՆԷ ԵՐԹԱ

ի՛ն ինմինաւուր ի գեաւղ
մի՛ որ հեռի՛ էր յեմ՛է, հա
րիւր և վաթսո՛ւն ասպար
իսաւ ։ և էր անուն
նորա եմմա՛ւ ուս ։ և նո
քա խաւսեի՛ն ընդ միմ

եանս վասն ամեն այն
անցի՛ցն անցելոց ։

Ուեղև ընդ խաւսել՛ն
նոցա և ընդ վիճել՝ և
ի՛նքն իսկ յ՝ս մերձեցաւ
և երթայր ընդ նոսա ։ և
նոցա՛յ աչք՝ կալեա՛լէ ի՛ն
առ իչճանաչելոյ զնա ։

Եւասէ՛ ցնոսա ։ զի՞նչ
են բանքդ վասնոր ոյ
վիճիք՛ ընդ միմեանս ս
մինչդեռ գնայքդ ։ և
տըրտմեա՛լէք ։

Պատասխանի՛ետ միոմն
ինոցանէ որուման
ո՛ւներ կղեոպաս, և ա
սէ՛ ցնա ։ դո՞ւ միայն
կեաս յեմ՝, որո՛չ գիտ ա
ցեր զի՞նչ գործեցաւ ի

նորա յաւուրս յայսոսիկ ։
Եւ ասէ ցնոսա՝ զի՞նչ ։
Եւ նոքա ասեն․ զյի՛ս
նազովրեցւոյ ․ որ էր ա
յր մարգարէ, հզօր
գործովք եւ բանիւք ։
առաջի այ եւ ամենայն
ժողովրդեանն ․ որպէս
մատնեցին զնա քահա
նայապետքն եւ իշխանքն
մեր ի դատաստան մահ
ու, եւ հանին զնա ի խաչ ։
Մեք ակն ունէաք թէ
նա է որ փրկելոց էր զիէլ ։
Այլ եւ հանդերձ այս
ու ամենայնիւ, այս երիր
օր է յորմէ հետէ
այն գործեցաւ ։
Այլ եւ կանայք ոմանք
ի մէնջ՝ զարմացուցին զ
մեզ ։ որք կանխեալ էին
ընդ առաւօտս չոգան ի
գերեզմանն, եւ ոչ գտին զը
մարմին նորա ։ եկին
եւ ասեն, թէ եւ տեսիլ
հրեշտակաց տեսին ։
որք ասեն զնմանէ թէ
կենդանի է ։
Եւ չոգան ոմանք ի
մէնջ ի գերեզմանն, եւ գտ
ին այնպէս որպէս եւ
կանայքն ասացին ։
բայց զնա ոչ տեսին ։
Եւ նա ասէ ցնոսա ։ ով
անմիտք եւ ծանրասիրտք
ի հաւատալ ամենայն ի
որ խօսեցան մարգա
րէքն ։ ո՞չ զայսպէս պար

տեր չարչարել քի. և
մտանել՛ իփառս իւր ։
Ուսկսեալ իմովսեսէ
և յամ ենա՛յն մարգարէ
ից՝ մեկնե՛ր նոցայ որ
ինչ յամ ենայն գիրս գը
րեալ է զնմանէ ։
Բրև մեր Ձեցա՛ն ի
գեաւղն յորերթայ ին՝
և նա պատճառեր հեռա
գո՛յնևս ուրեք երթալ ։
Ուբռնադատեցին ըզ
նա և ասեն ։ առմե՛զ ագ
իր, զիընդ երե՛կսէ, և տա
րա ժամեա՛լ է աւրըս ։
Ուեմուտ ագանե՛լանդ
ընդ նոսա ։
Ուեղև իբազմե՛ն նո
րա ընդ նոսա. առեալ ըզ

հացն՝ աւրհնեա՛ց ։ եբեկ
և ե՛տ նոցա ։ և նոցայ
բացա՛ն աչք՝ և ծանեա՛ն
զնա ։ և նայ եղև՛ ինոցա
նե աներև ոյթ ։
Ուասե՛ն ցմիմեանս,
ոչ իսկ և սիր՞տքմեր ճմ
լեին իմեզ՝ մինչ խաւսե՛ր
ընդ մեզ զճանապարհ
այն. և ո՞րպես բան այր
մեզ զգիրս ։
Ույարուցեալ նոյն
ժամայն դարձա՛ն յե՛մ ։
և գտին ժողովեա՛լ զմե
տասանսն, և զորս ընդ
նոսա՛յնե ին ։ և ասեն
թէ արդարև՛ յարեաւ
տ՞ր ։ և երևեցա՛ւ սիմ
ովնի ։

Եւ ինքն պատմեր էին զայն որ զանազանապէս հայեին։ Եւ թէ զիւրաքանչիւր եւ ծանուցանէր հոգեւոր էր եկեղեցիս հայր։

Եւ զահի հար եալ երկրնչէին։ Եւ համարեալ ոչ ինչ տեսանէր։

Եւ ասէ ցնոսա՝ զի խաղաղութիւն ընդ ձեզ։ Եմեմ։ Մի երկրնչիք։

Եւ զահի հար եալ երկրնչէին։ Եւ համարեալ ոչ ինչ տեսանէր։

Եւ ասէ ցնոսա՝ զի խրատուիցիք։ Եւ ընդ

ՅԻՆ ԶՕՐՍ ԽՈՍԱՑԱՒ ԶՆՈՍԱ ՅԻՍՈՍԻ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՍԱ։

Ինքնիսկ յա եկաց։ Եւ մեզ հոգա։ Եւ ասէցուք սա՝ խաղաղութիւն ընդ ձեզ։ Եմեմ։ Մի երկրնչիք։

Եւ զահի հար եալ երկրնչէին։ Եւ համարեալ ոչ ինչ տեսանէր։

Եւ ասէ ցնոսա՝ զի խրատուիցիք։ Եւ ընդ

ՅԻՆ ԶՕՐՍ ԽՈՍԱՑԱՒ ԶՆՈՍԱ ՅԻՍՈՍԻ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՍԱ։

Ինքն զի ունիմ։

Եւ զայս ասացեալ ցոյց նոցա զձեռս եւ զոտս։

Զի ես նոյնեմ։ Շաւ շաւ փեցիք զիս եւ տեսէք։ զի ոգի՝ մարմին և ոսկերս ոչ ունի, որպէս զիս տես։

Եւ զայս ասացեալ ցոյց նոցա զձեռս եւ զոտս։

ՅԻՆ ԶՕՐՍ ԽՈՍԱՑԱՒ ԶՆՈՍԱ ՅԻՍՈՍԻ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՍԱ։

Ոչ ունէր ինչ կերակուր ասա։

Եւ ասէ նոցա եւ ուրախացան

Ձկան խորովեալ մասն,

Ղ Յ
Յեռ Մեթ Մեհ

Ղ Յ
Յեռ Մեթ Մեհ

ու Թիւն, և Թողու Թիւն մեզ
զայց յամենայն աղգս։ որ
կըսեալ յեմք։ և զոմանքն
վըկայք այսոցիկ։

Զահա՝ ես առաքեմ զա-
ռաքեալս իմս հաւրեսմոյ ի ձեզ։ և
զոմանս նահատակսն էաքաղ ա
քիս յեմ, մինչև զգեն ու
յոմանս զարդարու Թիւն եբար
ձանց։

Հան զնոսա մինչև ի
բեԹանիայ։ և ամբարձ ձ
եռս զձեռսիւր՝ աւրհնեաց
ըզնոսայ։

Եղև յաւրհնելն նոսա
զնոսա՝ մեկնեցաւ ի նո
ցանէ և ամբարձաւ յերկին։

Նոցա երկիրպագեալ
նմա՝ դարձան յեմ՝ ուրա

ու Թիւն, և Թողու Թիւն մեզ
զայց յամենայն աղգս։ որ
կըսեալ յեմք։ և զոմանքն
վըկայք այսոցիկ։

Զահա՝ ես առաքեմ զա-
ռաքեալս իմս հաւրեսմոյ ի ձեզ։ և
դուք նստարուքը էաքաղ ա
քիս յեմ՝ մինչև զգեն ու
յոյժ զարդարու Թիւն եբար
ձանց։

Հան զնոսա մինչև ի
բեԹանիայ։ և ամբարձ ձ
եռս զձեռսիւր՝ աւրհնեաց
ըզնոսայ։

Եղև յաւրհնելն նոսա
զնոսա՝ մեկնեցաւ ի նո
ցանէ և ամբարձաւ յերկին։

Նոցա երկիրպագեալ
նմա՝ դարձան յեմ՝ ուրա

և խաղ եւ մեղու։

Զահա՝ եկեալ առաքեցի
ցա՝ և զամենայն զոյգս դու
ես ցնոսա։

Զահա՝ ցնոսա։ այս
բանիքեն զոր խաւսեցայ
ընդ ձեզ՝ մինչդառ ձեզնէ։
Զի պարտեր ընդունել զամ
նայն զոր գրեալն յաւրէնս
Մովսէսի՝ և մարգարէիս՝
և զսաղմոսս վասն իմ։

Այն ժամ բացաց զմի
տս նոցա՝ իմանալ ըզ
գիրսն։

Զի այս
պէս պարտեր չարչարելիք։
և յարիանել յմեռելոց յա
ւուրն երրորդի։ և քարոզել
յանուն նորա ապաշխարու

իւր Թեմանը մեծաւ ։

Ե ...ենն հանդերձեալ է ... ժամ[ա]ն[ա]կն ։ գալստեան նորա ... ։ — Ձ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ...

Կ[ա]նոնք աւետարանին ... յովհաննու ։ — ...

Ա Հարսանեացն որ ի կանա գալիլեա ։ — Ա

Բ Որ ելն ... ։ — Բ

Գ Նիկոդեմոսի ։ — Գ

Դ Խնդիր ... ։ — Դ

Ե Սամարացւոյ կնոջն ։ — Ե

Զ Թագաւորազն ... ։ — Զ Է ԺԸ

Է ... հիւանդ[ացե]լոյն ։ — Է ԺԶԵ ԺԳ

Ը Ե հացիցն և Բ ձկանցն ։ — Ը ... ...

Թ Գնացեալն ի վերայ ծովուն ։ — Թ ԻԷ ԺԷ

Ժ Կուրին ի ծնէ ։ — Ժ

ԺԱ Ղազարու ։ — ԺԱ

ԺԲ Աւծանելոյն ... ։ — ԺԲ ԿԲ Իու Ի...

ԺԳ ...ության ... ։ — ԺԳ

ԺԴ Յ[ա]ղ[ա]ն[ա]կ ... ։ — ԺԴ ԽԵ ԼԸ ԿԸ

ԺԵ Հեթանոսաց ... ։ — ԺԵ

ԺԶ ... ։ — ԺԶ

ԺԷ ... ։ — ԺԷ

ԺԸ ... ։ — ԺԸ ԿԸ Իու ԺԸ

Յովհաննու աւետարանին գրեալ է յովհաննու, որ եղ
բայր էր յակոբա զեբեդեա.
որ ... ի վերայ լանջացն ...։
Սա յետ ամ[ենայն] գրեաց զաւետար
անն [illegible], և [illegible]
յաստուածային բանին, և զլուսաւոր
[illegible] յերկնային [illegible]
բանն մարմին եղև ։ [illegible]
ակն զմկրտութիւն յովհաննու,
և [illegible] աշակերտացն ։
Զայլս [illegible]

զաստուածաւոր [illegible] Թէոդորոս [illegible]
[illegible] կանոնաց [illegible]

ՍԲ
ՅՈՀԱՆՆԷՍ
ՊՐԱԽԻՄ
ԳՈՍ։

Ա ետարանս: Լ ուս Յ ոհաննէս:

ՊՍԿԶԲԱՆԵԵՐ
ԲԱՆՆ: ԵՒԲԱՆՆ ԷՐ
ԱՒԱԾ: ԵՒԱԾ ԷՐ
ԲԱՆՆ: ՆԱ ԷՐ ԻՍԿԶ
ԲԱՆԷ ԱՒԱԾ:
Ա ՐԵՆ ԱՅՆ ԵՆԶ

նովաւ եղև ։ և առանց
նորա եղև և ոչ ինչ՝ որ
ինչ եղևն ։

Նովա՛ւ կեա՛նք եր ։
և կեանքն եր լոյս մարդ
կան ։ և լոյսն իխաւա
րի անդ՝ լուսաւ ո՛րէ ։
և խաւար՝ նմայ ո՛չ եղև
հասու ։

Եղև՝ այրմի առաքեալ
յա՜յ, անուն նմա յով
հա՛ննես ։ սա՝ եկն ի
վկայու թիւն, զի վկա
եսցէ՛ վասն լուսոյն ։
զի ամենեք ի՛ն հաւ ա
տասցեն նովաւ ։
ո՛չ եր նա լոյսն՝ այլ զի
վկայ եսցէ՛ վասն լուսոյն ։

Ի՛ր լոյսն ճշմարիտ՝ որ
լուսաւոր՛ առնէ զամէ
նայն մարդ որ գալոցէ
յաշխարհ ։

Յաշխարհի՛ եր ։ և աշ
խարհ, նովա՛ւ եղև ։
և աշխարհ զնա ո՛չ ծանեա՛ ։

Յ հ՛ւրսն եկն ։ և իւրքն
զնա ո՛չ ընկալան ։

Իսկորք ընկ ալա՛ն ն
զնա, ե՛տ նոցա իշխա
նու թիւն որդիս ա՜յ լի
նել՝ որոց հաւատ ասս
ցեն յանուն նորա ։ ոյք
ո՛չ յարենէ, և ո՛չ ի կա
մաց մարմնոյ, և ո՛չ ի
կամաց առն, այլ յա՜յ
ծընան ։

Եւ բա՛նն մարմին եղև
և քնակեաց իմեզ ։

Եւ տեսա՛ք զփառս նո
ր ա. զփառս իբրև ըզ
միածնի՛ առ ի հաւրէ.
լի՛ շնորհ աւք և ճշմար
տու թեամբ ։

Յովա՛ննես վկայ է
վասն նորա, աղաղակե՛ց
և ասէ ։ սա՛է զորմէ ե՛ն
ասեի ։ որ զկնի՛ իմ գա
լոց էր ։ առաջի՛ իմ եղև
զի նա՛խ քան զիս՛ էր ։

Զի ի լրու թենէ՛ ան
տի նորա՝ մէ՛ք ամէն էք
ին առաք ։ շնո՛րհս փո
խանակ շնորհաց ։

Զիաւրէնքն ի ձեռն
մովսեսի՛ տրւան ։ շը
նո՛րհքն և ճշմարտ ու
թիւնն, ի ձեռն յի՛քի՛ եղէն ։

Ա՛ծ ո՛չ ոք
ետես երբ եք ։

բայց միածինն որդի որ
ի ծոց հաւր՝ նա՛ պա տ
մեաց մե՛զ ։

Եւ այսէ վկայու թի՛ն
յովաննու ։ յոր ժամ
առաք եցին առնա հը
րեայքն յեմ՛է քահան
այս և ղևտացիս ։ զի
հարց ցեն ցնա թէդու՝
ո՛ես ։ խ ոստովա՛ն եղև
և ո՛չ ուրացաւ ։

Ս ոստովա՛ն եղև՝ թէ
ես ո՛չ եմ քա՛ն ։

Եւ հարցին ցնա, իսկ
ո՛վ ես դու ։ եղիա՛յ ես ։

Ե ւնա՛ասէ, ո՛չ եմ ։

Ի սկմարգարէն ես դու ։

Պատասխանի ետ. թէ ոչ:
ասեն ցնա՝ դու ո՞վ ես:
զի պատասխանի տա
ցուք որոց առաքեցին զմե
զմեզ: զի՞ ասես վասն քո:
ժ ա Ասէ՝ ես ձայն ն
բարբառոյ յանապատի:
ուղի՛ղ արարէք զճանա
պարհս տն, որպէս ա
սաց եսայի մարգարէ ::
ժա Եւ որք առաքեալքն
ի փարիսեցւոց անտի էին ::
բդ
Հարցին ցնա եւ ասեն՝
իսկ զի՞ մկրտես, թէ դու
չես քս, եւ ոչ եղիայ, եւ ոչ
մարգարէն ::
ժբ ա Պատասխանի ետ նո
ցա յովհաննէս եւ ասէ:
ես մկրտեմ զձեզ ջրով:
ի մէջ ձեր կայ զոր
դուքն ոչ գիտէք: որզ
կնի իմ գալոցն է: որ
ում չեմն արժանի եթէ
լուծից զխրացս կօշ
կաց նորա ::
ժգ ժ Այս ի բեթաբարա
եղեւ՝ յայն կոյս յորդա
նանու: ուր էրն յով
հաննէս եւ մկր
տէր ::
ԻՎԱՂԻՒ ԱՆԴՐ
ՏԵՍԱՆԷ ԶՅՍ
զի գայր առնա, եւ ասէ,
ահա գառն այ
որ բառնայ զմեղս աշխար
հի:
ժդ ա Սա է վասն որոյ ես
ասէի: զկնի իմ գայ այր՝
որ առաջի իմ եղեւ: զի

Յ	Մ	Մր	Ղ
ժ	ը	բ	է
ժա			
ժբ	ժա	դ	ժ

Յ	Մ	Մր	Ղ
ժգ			
ժդ	ժա	դ	գ

յառա՛ջ իսկ եր քան զիս։
և ես գիտէ՛ի զնա։ այլ
զի յայտն ի լինիցի ի՛լի՝
վասն այն որիկ եկի ես
ջրով մկրտ ել։

Ա կայ եա՛ց յովաննէ
և ասէ՝ Թէ տեսանէ՛ի
զհոգին զի իջանէր իբ
րև զաղավնի յերկն ից
և հանգչէ՛ր իվերայ նո
րա։ և ես ո՛չ գիտէ ի
զնա։ այլ որատ աք
եա՛ցն զիս մկրտել ջրով՝
նա՛ ասաց ցիս։ յոյր վէ
րա տեսան իցես զհո
գին զի իջան իցէ և
հանգչիցի իվերա նո
րա՝ նա՛ է որ մկրտէ ՀՈ
գւովն սրբով։ և ես

տեսի՛ և վկայեցի՝ եթէ
սա՛ է որդին այ։

Ա ՊԱՂԻՒԼԱՅԻՐ
ԿԱՅՐ ՅՈՎԱՆԷՍ՝
և յաշակերտ ա՛ց ան
տի նորա երկու։ և
նայ եցեա՛լ ընդ յ՞ս զի
զգնայր՝ ասէ՝ ահա՛
ասիկ ք՞ս գառնն այ։

Լ ուա՛ն ինմանէ եր
կու աշակերտքն զի խաւ
սեր՝ և գնացին զհետ յի։

Բ բրև դարձա՛ւ յ՞ս և է
տեսզնոսա զիերթա
ին զհետ նորա՝ ասէ՛
ցնոսա՝ զի՞նչ խնդր էք։

Ն ոքա՛ ասեն ցնայ՝
ռա՛բբի, որ թարգմա
նեա՛լ կոչի վարդապետ՝

ԱՍԱԼԻՍ ԱՌԻՍ ԱՂԱՐԵՑԱՒ ԵԼԱ

Հանի Իսպալիլեայ։ զտա
սէ զՓիլիպպոս, Նաաէզը
Դաւ յա, էկզկնի էմ։
Ուր Փիլիպպոս ինքեզ
ասայ եղա՝ ինքաղաքէ անդ
ոնայ Անդրէայի եւ Պետրոսի։
Զ տանէ Փիլիպպոս ըզ
Նաթանայէլ Նաաէ ցխա։
զորմէ գրեցաք մովսէ ս
յարդենան, Անմարգարէն,
զտանէ զյն զորդի յովս
եղիայ Նազարեթացի։ Ասէ
նայ նա՝ Ի Նազարեթ կարէ
ոչ ելանել բարի։ Ասէ
նայ նա՝ Գաս եւ տես։

Զ տանէ զնա Յիսուս զեղ
բայրեր զիմումն նա
ասէ ցնա։ զրտանէ զմէ
սայ որ Թարգմանի քրիստոս։
զրտանէ զնա զորդի յովս
եղիայ՝ մի՝ յեր
սիմոնէն վիմի՝ մի՝ յեր
կոչց անուն ասացուն Քէֆա
եւ յոյնանէ ասէնայ ինչ
ըզկնի հորա։ տես զնոր

Զ տանէ սա նոր զեղ
զորմէ գրեցաք մովսէ ս
յարդենան, Անմարգարէն,
զտանէ զյն զորդի յովս
եղիայ Նազարեթացի։ Ասէ
նայ նա՝ Գաս եւ տես։

Զ տանէ զնա Յիսուս զեղ
բայրեր զիմումն նա
ասէ ցնա։ զրտանէ զմէ
սայ որ Թարգմանի քրիստոս։
զրտանէ զնա զորդի յովս
եղիայ՝ մի՝ յեր
սիմոնէն վիմի՝ մի՝ յեր
կոչց անուն ասացուն Քէֆա
եւ յոյնանէ ասէնայ ինչ
ըզկնի հորա։ տես զնոր

զ ամ մր ղ ժբ

ժբ ղ ամ մր զ

զ տանէ զնա։ զրտանէ զմէ
սայ որ Թարգմանի քրիստոս։
զրտանէ զնա զորդի յովս
եղիայ՝ մի՝ յեր
սիմոնէն վիմի՝ մի՝ յեր
կոչց անուն ասացուն Քէֆա
եւ յոյնանէ ասէնայ ինչ
ըզկնի հորա։ տես զնոր

զ տանէ զնա։ զրտանէ զմէ
սայ որ Թարգմանի քրիստոս։
զրտանէ զնա զորդի յովս
եղիայ՝ մի՝ յեր
սիմոնէն վիմի՝ մի՝ յեր
կոչց անուն ասացուն Քէֆա
եւ յոյնանէ ասէնայ ինչ
ըզկնի հորա։ տես զնոր

զ տանէ զնա։ զրտանէ զմէ
սայ որ Թարգմանի քրիստոս։
զրտանէ զնա զորդի յովս
եղիայ՝ մի՝ յեր
սիմոնէն վիմի՝ մի՝ յեր
կոչց անուն ասացուն Քէֆա
եւ յոյնանէ ասէնայ ինչ
ըզկնի հորա։ տես զնոր

զ տանէ զնա։ զրտանէ զմէ
սայ որ Թարգմանի քրիստոս։
զրտանէ զնա զորդի յովս
եղիայ՝ մի՝ յեր
սիմոնէն վիմի՝ մի՝ յեր
կոչց անուն ասացուն Քէֆա
եւ յոյնանէ ասէնայ ինչ
ըզկնի հորա։ տես զնոր

մարթ ինչ իցէ բարւոյ
ինչ լինել ։
Ասէ ցնա փիլիպպ
ոս, եկ եւ տես ։
Իբրեւ ետես յս զնաթ
անայէլ՝ զի գայր առնա՝
ասէ վասն նորա ։ Ահա
արդարեւ իսրայէլացի յորում
նենգութիւն ոչ գոյ ։
Ասէ ցնա նաթա
նայէլ՝ ուստի ճանաչես
զիս ։
Պատասխանի ետ յս եւ
ասէ ցնա ։ Մինչ չեւ էր
փիլիպպոսի կոչեցեալ ըզ
քեզ՝ զի էիր ի ներքոյ թը
զենւոյն՝ տեսի զքեզ ։
Պատասխանի ետ նմա
նաթանայէլ եւ ասէ ։
ռաբբի՝ դու ես որդին այ ։
դու ես թագաւորն իէլի ։
Պատասխանի ետ նմա
յս եւ ասէ ։ Փոխանակ
զի ասացի քեզ՝ թէ տեսի
ի ներքոյ թզենւոյն, հաւ
ատաս՝ մեծամեծս եւս
քան զայս տեսցես ։
Եւ ասէ ցնա, ամէն ամ
էն ասեմ ձեզ ։ տեսա
նիցէք զերկինս բացեալ ։
եւ զհրեշտակսն այ զի ելա
նիցեն եւ իջանիցեն ի
վերայ որդւոյ
մարդոյ ։ ա

ԻՅԱՒ ԱՒՐՆ
ԵՐԿՐՈՐԴԻ՝ ՀԱՐՍ Ա

նիքէ եւն ինկանաւ գալի
լեայւոյ ։ Եւ անորդէր մեզ

ըն յի ։ կոչեցա՛ յս եա
շակերտքն նորա ի հար
սանիսն ։
Եւ իպակասել գինւոյն՝
ասէ մայրն ց յս՝ գինի
ոչ ունին ։
Եւ ասէ ցնա յս ։ զի՞ կա՛
իմ եքո՝ կինդու ։ չեւ՛ ճա
սեալ ժամանակ իմ ։
Ասէ մայրն նորա
ցսպասաւորսն ։ որզինչ
ասիցէ ձեզ՝ արասջիք ։
Ա՛նդեին թակոյք
կըճ ճ՛եայք վեց՝ ըստ
սըրբու թեանն հրեից ։
տանեին մի՛ մի՛ ինոցա
նէ, մարս երկուս կամ
երիս ։
Ասէ ցնոսա յս ։

լըցէք զթակոյկսդ ջրով ։
Եւ լըցին զնոսա մինչև
իվեր ։
Եւ ասէ ցնոսա՝ արդ
առէք եբերէք տաճար
ապետիդ ։
Եւ նոքա բերին ։
Եւ իբրև ճաշակ եա՛ց
տաճարապետն զջուրն
գինի եղեալ՝ եւ ոչ գիտէր
ուստի իցէ ։ բայց սը
պասաւորքն գիտեին
որք արկին զջուրն ։
Ի ասի՛ ընդ փե
սային տաճարապետն
եւ ասէ ։ ամեն այն
մարդ՝ զանոյշ գինին
յառաջագոյն պաշտէ ։
եյոր ժամ արբենան՝ յայն

Զայս արար սկիզբն նշանագրացն, ի կանայ զա լիլեայսրոց՝ և յայսոնեայց ըստ փառաց իւրոց։ և հաւասա տացին ինքն աշակերտ քրէն հորա։

ԵՐԿԱՅՍՈՐ ԻՍԿԵՐՀ ՅՆ Ի

Կափարեալ ոմն, ինքն՝ և մայր իւր, և եղբարքն իւր՝ և անդ լինէր ոչ քաղաքում ինչ աւուրս։

Ի ուր մերձ զատ էին հրեից։ Եկն յետ յեմ։

Ի ուրեմն խառնարանն՝ զի վանքատեսին զարիլաւս,

և զոչխարս, և զաղաւաղն էս։ և զլուսամ փոխեան որ նստեին։ և ար ամ խարուազան չլուանեայ՝ և եհան զամենեքին ի տա ճարքն՝ զոչխարսն և զարիլաւսն։ և զպղտոնն հաստուածատացն ցրեաց։ և զսեղանսն՝ կոր ծանեայց։ և որ զաղաւաղ նիւն վանքատեսին՝ ասէ ցնոսա։ աստէ՝ զայդ ասատե՝ և մի՝ առնէք ըզ տուն հարսիմոյ՝ տուն վաճառի։

Պան յիշեցին աշա կերտքն նորա, թէ զբ ուեալն հարեալն նորա զբոյ կերտեցեալ։

յ	մ	մր	շ
ԺԹ	ԺԹ		
ի	մկդ	ճծդ	մկ
իա	մճա	ճեա	մլը

յ	մ	մր	շ
ԽԲ			

ԻԳ / Ժ Պատասխանի ետուն հր
եայքն եւ ասեն ցնա ։
զինչ նշան ցուցանես
դու մեզ զի զայդ առնես ։

ԻԴ / Է Պատասխանի ետ յս եւ
ասէ ցնոսա ։ քակեցէք
զտաճարդ զայդ ։ եւ յեր
իս աւուրս կանգնեցից զդա ։

Ասեն ցնա հրեայքն ։
զքառասուն եւ վեց ամ
շինեցաւ տաճարս այս
եւ դու զերիս աւուրս
կանգնեսցես զդա ։

Այլ նա ասէր վասն
տաճարի մարմնոյն
իւրոյ ։

Իսկ յորժամ յարեաւն
ի մեռելոց ՝ յիշեցին աշ
ակերտքն նորա ։ թէ
զայս ասէր ։ եւ
հաւատացին գրոցն
եւ բանին զոր ա
սաց յս ։

ԻԲՐԵՒ ԷՐ
ՅԵՐՄ Ի ԶԱՏԿԻՆ
ի տօնին ։ բազումք հաւա
տացին յանուն նորա ։
զի տեսանէին զնշանսն
զոր առնէր ։

Այլ ինքն յս ։ ոչ
հաւատայր զանձն
նոցա ։ քանզի ինքն
գիտէր զամենայն ։ եւ
զի ոչ էր պիտոյ եթէ ոք
վկայեսցէ վասն մար
դոյ ։ զի ինքն իսկ գիտ
էր զինչ կայր ի մարդն ։

Գ Եւ էր այր մի ի փարիսեց

յ մ մր ղ
իգ
իդ ձկա հե

ցուց անտի՝ նիկոդեմոս
անուն նորա՝ իշխ ան
հրէից ։ սա եկն ա
նա գիշերի՝ [illegible] ցնա
ռաքքի՝ գիտեմք եթէ
յայ եկեալես վարդապետ ։
զի ոչոք կարէ զայդ նը
շանս առնել զոր դուդ
առնես՝ եթէ ոչ ա՞ծ իցէ
ընդ նըմայ ։

Պատասխանի՛ ետ յս և
ասէ ցնա ։ ամէն ամ
էն ասեմ քեզ ։ եթէ ոչ
ոք ծնցի վերըստին՝ ոչ
կարէ տեսանել զա ր
քայու թիւն այ ։

Ասէ՛ ցնա նիկոդէ
մոս ։ զիա՞րդ կարէ մարդ
ծնանել՝ որ ծնեալն իցէ ։
ծերն

մի թէ մա՞րթ ինչ իցէ
անդրէն յորովայն մաւր
իւրո կրկին մըտան ել
և ծընանել ։

Պատասխանի՛ ետ յս և
ասէ ։ ամէն ամէն ա
սեմ քեզ ։ եթէ ոչոք ծն
ցի ի ջրոյ և ի հոգւոյ՝ ոչ
կարէ մտանել յարք այ
ու թիւն այ ։

Զի ծնեալն իմարմ
նոյ՝ մարմ ինէ ։ և ծնեալն
ի հոգւոյ՝ հոգի՛է ։

Ու մի՛ զարման ար
թէ ասացի քեզ՝ պա՛րտէ
ձեզ ծնանել վերըստին ։
զի հողմ ։ ուր կամի՛ շն
չէ ։ և զձայն նորա լսես՝
այլ ոչ՛ գիտես ուստի՛ գա՝

կամ յո՞ երթա ։ սոյ ն
պես եամ ենայն ծնեալ
ն իհոգւոյն ։
Ատասխանի՛ ետ նիկ
ոդեմոս եասե ցնա ։
զիարդ մարթի այդ մ
լինել ։
Ատասխանի՛ ետ յս և
ասե ցնա ։ դո՛ւ եսվար
դապետ իլի՝ եզայ դ
ո՞չ գիտես ։
Ամենամեն ասեմ
քեզ ։ զիզորինչ գիտեմք
խաւսիմք ։ եզոր ինչ
տեսա՛ք վկայեմք ։ եզ
վկայու թիւննմեր՝ ո՛չ
ընդունիք ։
Սկարդ՝ եթե զերկ
րաւորս ասացի ձեզ

եւ՛չ հաւատայք՝ զիարդ
եթե զերկնաւորսն
ասացից՝ հաւա
տայցեք ։

Մաշուքեւ

Յերկինս ։ եթե

ոչ որեջն յերկնից ։ որ
դի մարդոյ՝ որ ենյերկին ։
Եւ որպես մովսե ս
բարձրացոյց զաւձն
յանապատի՝ նոյնպես
բարձրանալ պարտ է
որդւոյ մարդոյ ։ զի ա
մենայն որ հաւատայ ի
նա՝ ընկալցի՛ զկեանս
ըն յաւիտենականս ։
Զ իայնպես սիրեացած
զաշխարհ մինչեւ զորդին
իւր միածին ետ ։ զիա

մենայն որհաւատա՛ ինա,
մի՛ կորիցէ ։ այլ ընկալ
ցի՛ զկեանսն յաւ իտ է
նականս ։

Զ
իո՛չ առաք եաց
ա՛ծ զորդի իւր յաշխարհ
Թէ դատեսցի՛ զաշ խ
արհ ՝ այլ զի փրկեսցի՛
աշխարհ նովաւ ։

Որ
հաւատա՛յ ինա՝
ո՛չ դատապարտ եսցի ։
Եւ որո՛չ հաւատայ ինա՝
արդէ՛ն իսկ դատապար
տեալէ ։ զի ո՛չ հաւ ա
տաց յանուն միածնի
որդւոյն ա՛յ ։

Եւ
այս իսկէ դատ աս
տան ։ զի լոյս եկն յաշ
խարհ ։ Եւ սիր եաց

մարդիկ՝ զխաւա՛ր առ
աւել քան զլոյս ։ զի է
ի՛ն գործք իւրեանց չա
րու Թեան ։ զիամ է
նայ՛ն որզչա՛ր գործէ.
ատեա՛յ զլոյս ։ Եւ ո՛չ գա
առ լոյսն՝ զի մի՛ յան
դիման եսցին գործք
նորա ։ իսկ որառնէ՛
զճշմարտու Թիւն՝
գա՛յ առ լոյսն ։ զի յայտ
նի՛ լիցին գործք նորա,
Թէ ա՛վ գործէ
ցան ։

Յ
ԵՐ ԱՅՍՈՐ
ԻԿ. ԵԿՆ ՅՍ ԵՒԱՀ
ակերտքն նորա յեր կ
իրն հրէ աստանի ։ Եւ
ա՛նդ շրջեր նոքա՛ւք ՀԱՆ

դեր ձ եմկրտեր ։

ԻԵ Ա կրտեր՝ եյովանն
ես իյայ ենովն. մեր՝ ձ
առ սաղիմ ։ զիջուրք
բազում՝ մք եինանդ, և
գայի՝ ն եմկրտեին ։

ԻԶ Օ ի չեւ՝ ես երարկեալ
զյովաննես իբանտ ։

Ի Ե ղև խնդիր՝ յաշա կեր
տացն յովաննու ընդ
հրեի վասն սրբու Թ՝ ։
եկի՝ ն առ յովաննես և ա
սեն ցնա ։ ռա՝ բբի՝ ։ որ
եր՝ ն ընդ քեզ յայն կոյ ս
յորդանանու, որ ու մ
դո՝ ւն վկայեցեր՝ աչաւա
նիկ նա՝ մկրտէ, եամ ե
նեք ի՝ ն գան առնա ։

Ա ատասխանի՝ ետ յով

հաննես եասէ ։ ո՝ չ կա
ր ե մարդ առնուլ յանձ
նէ՝ և ո՝ չ ինչ, եԹե ո՝ չ ինչ
տրեալ նմա յերկնից ի
վերուստ ։

ԻԸ Ի ուք ձեզ՝ ն վկայ եք
ինձ՝ զիասացի ձեզ
Թե չեմ եսքս՝ ն ։ այլ
Թե առաքեալ եմառ ա
ջի նորայ ։

ԻԹ Ո ր ունի՝ հարսն՝ նա՝ է
փեսայ ։ իսկ բարեկա՝ մ
փեսայ ին, որ կա՝ յ եւ ա
նըմա՝ ուրախու Թ՝ ի
ուրա՝ խ լինի վասն ձայ
նի փեսայ ին ։

Ա ր դ՝ այս ուր ա
խու Թիւն որի՝ մսէ, լը
ցեա՝ լէ ։ նմա՝ պա՝ րտէ

յ	մ	մր	ղ
ԻԵ	Ե	Զ	
ԻԶ	ԺԸ	Ը	
ԻԵ	ԺԱ	Դ	Ժ

յ	մ	մր	ղ
ԻԸ	ԺԱ	Դ	Ժ
ԻԹ			

ամէնը՝ և ընձանձնեղմամբ մեր։
Ս րբերութեանն գայ՝
խորհրդեան քանզի ամենայն։
որ յերկիր աստուծեան՝ յերկ
րէն, եւ յերկրէ խաւսին։
Ս ուրբ նշանագրաւ՝ զոր
ընչեաւեն՝ աղօթըն աւ՝
պշտոյն։ Եպիսկոպոսթէն
նորա ոչ ընդունին։
Ս րընդունին զ
պիսկոպոսթէն նորա
կընքեաց թեւանծ Տէրմար
խոսէ։ զի զոր ամեն աս
տեղեաց՝ զբանատիրան։
Օ ւոչ ԵԹԷ չափով
տամանց զհոգւոյն։
ԼԱ Հ այր սիրէ զորդի՝ և զամենայն ետ ի
ձեռս նորա։

ԼԲ Ս րհաստատ յորդի՝
ընդունին զկեանս նմանեաւ
խոստեաւ կամս։ և որոչ
հրամայածոյն որ ղ[illegible] ոչ
տեսցէ զկեանս։ այլ
բարկութիւն Այ մնայ
ի վերայ նորա։

Է. Ի ՔՐԻՍ·ԳԻՐՔ
ՅՈՒ ԵԹԷԼԻԱՆ
փառխոսեցէք Տեառն
բարւոյ աղաւերոտ ամենէ
ամպոտէ՝ բանի յոմանէ։
զիոչ ԵԹԷ յՌ ինքն էր
մկրտէր՝ այլ աշա կերտ
քըն նորա։
ԼԲ Ե թող զհրեաստանէր
կեր՝ և եկն միւսանգամ ի
գալիլեա։
ԼԳ Ե ւէրն մասնցանէ ընդ

յ ն մ ղ
ն ...ա ...թ

յ ն մ ղ
...
...թ
...

սամարէայ ։

Գայ նա ի քաղաք մի
սամարացւոց՝ որում
անուն էր սիքար ։
մերձ ի գեաւղն զոր ետ
յակոբ որդւոյ իւրում
յովսեփայ ։ Եւ անդ էր աղ
բիւր մի յակոբայ ։

Եւ Յս վաստակեալ էր ի
ճանապարհէն՝ նստէր
ի վերայ աղբերն ։ Եւ էր
ժամ իբրեւ վեցերորդ ։

Գայ կին մի ի սամար
էայ, հանել ջուր ։

Ասէ ցնա Յս, տուր
ինձ ըմպել ։ Զի աշակերտ
քն նորա երթեալ էին ի
քաղաքն զի կերակուրս
գնեսցեն ։

Ասէ ցնա կինն ս
ամարացին ։ Դու որ Հը
րեայդ ես՝ զիարդ յինէն
ըմպել խնդրես, ի կնոջէ
սամարացւոյ ։ Զի ոչ եր
բէք խառնակին Հրեայք
ընդ սամարացիս ։

Պատասխանի ետ նմա
Յս եւ ասէ ։ Եթէ գիտէ
իր դու զպարգեւ
Ածյ՝ եւ ով է որ
ասէ ցքեզ թէ տուր
ինձ ըմպել՝ դու արդ
եւք խնդրէիր ի նմանէ,
եւ տայր քեզ ջուր կենդանի ։

Ասէ ցնա կինն, Տէր
դու քանզի դոյլ իսկ ոչ
ունիս, եւ ջրհորդ խոր է՝
ուստի ունիցիս

սեր՝ տոմարինձ զլուր ն
զայն։ զի մի ծարաւ ե
ցիս, եւ մի եկիցայս ի
հանել զուր։

Սկզբն ցնայցս։ Երբ
կոչեայ զայրդ եւ ասիցայր։

Աստուածայն ի եւ նը
մա կինն եւաւեր, չէր
իմացայ։

Սկզբն ցնայցս, բա
ռ, զի ասացեր թե չէր
իմացայ։ զի հինգ այր
փոխեալ է զոր։ եւ զոր
այժմս ունիս չէ քոայր։

զայդ ասացեր։

Սկզբն կինն։

սեր՝ թարմ ինձ թե մա
ր զգաստ եցցես դու։

Աստուածայն ի ինքն ըս
զլուրն կենդանի։ մի լիցի
դու մեծ ինչ դէ ելցես՝
քանզի հայրն մեր յակոբ՝
որ զայս զլուհս ետ մեզ։
և ինքն աստի արբ, եւ որ
դիր նորա՝ և խաշինքն նոր։

Աստուածայն ի ետ նմա
յն եւաւեր։ ամեն այն
որ ըմբէ ի զլուս յայդմա
նէ՝ միւսանգամ ծա
ր է։ բայց որ ըմբէ ի
ջրոյն զոր ես տացից նմա՝
չլցցի զորեամ տացից նմա՝
տեան։ այլ զուրն զոր
մի ծարաւեցցէ յաւե
տեան։ զորեամ տացից նմա՝ եղի
ցի և նմա աղբիւր զլուոց
բղխեալոց ի կեանս ըն
յաւիտեան կենաց։

Սկզբն կինն։

յայսմիկ երկիր պագին ։
և դուք ասեք եթե յեմ և
եթ, ետեղի ուրարժանի
ցէ երկիր պագանել ։
Ասէ ցնա յս ։ կին
դու հաւատա ինձ ։ զի
եկեսցէ ժամանակ՝ յոր
ժամ ոչ իլերինս յայս միկ՝
և ոչ յեմ երկիր պագ ա
նիցեն հաւր ։
Դուք երկիր պագան
էք՝ որում ոչն գիտ էք ։
մեք՝ երկիր պագան եմք
որում գիտեմքն ։ զիփր
կու Թիւն իհրեի՛ցէ ։
Լ յլեկեսցէ ժամ ան
ակ՝ և այ ժմ իսկէ ։ յոր
ժամ ճշմարիտքն երկրպա
գուք՝ երկիր պագանիցեն

հաւր հոգւով և ճշմարտ ու
Թեամբ ։ քանզի և հայր՝
այնպիսի՝ երկրպագ ուս
իւր խընդրէ ։

ՈԳԻԵԱՆ ։

ԵՒ ԵՐԿՐ ՊԱԳԸԻԱ

ցըն նորա՝ հոգւով և ճշ
մարտու Թեամբ պարտէ
երկիր պագանել ։
Ասէ ցնա կինն, զի
տեմք՝ զի մեսսիա գայ՝ ան
ըւանեալն քս ։ յորժամ է
կեսցէ՝ նա պատմեսց է
մեզ զամ ենայն ։
Ասէ ցնա յս ։ ես՛ եմ,
որ խաւսիմս ընդ քեզ ։
Ե՛յայն բան եկին աշա
կերտքն նորա ։ և զարմա
նային զիընդ կնոջ նխաւս

սեին աշա կերտէրն
ընդ միմեանս , մի թէ
երբեր ինչդ դմա ուտել ։
սէ ցնոսա յս ։ էմ
կերակուր այնէ . զիա ր
արեց զկամս այն ուղարկող
ամ զգործն նորա ։ Եկատուր
ոեցեց զգործն նորա ։
Իսուսէ ասէ՝ եթէ
այլեւս չորք ամիսքէն, և
հունձքդ գան ։ ահաւասիկ
սիկ ես ասեմ ձեզ ։ ամ
բարձէք զաչս ձեր եւ տես
էք զարտուտայն՝ զի ապէս
ակացեալքն և ի հունձքս
հասեալ ։ Եւ որ հընձէն՝
վարձս առնու ։ և ժողովէ
զպտուղ ի կեանսն յաւիտեան
հասկանա ։ զի որ սերմանէն
ուրախ լինի միասին եւ
ընդ միմեանս , մի թէ
երբեր ինչդ դմա ուտել ։
սէ ցնոսա յս ։ էմ
կերակուր այնէ . զիա ր
արեց զկամս այն ուղարկող
ամ զգործն նորա ։ Եկատուր
ոեցեց զգործն նորա ։
Իսուսէ ասէ՝ եթէ
այլեւս չորք ամիսքէն, և
հունձքդ գան ։ ահաւասիկ
սիկ ես ասեմ ձեզ ։ ամ
բարձէք զաչս ձեր եւ տես
էք զարտուտայն՝ զի ապէս
ակացեալքն և ի հունձքս
հասեալ ։ Եւ որ հընձէն՝
վարձս առնու ։ և ժողովէ
զպտուղ ի կեանսն յաւիտեան
հասկանա ։ զի որ սերմանէն
ուրախ լինի միասին եւ
ընդ միմեանս , մի թէ
երբեր ինչդ դմա ուտել ։
սէ ցնոսա յս ։ էմ
կերակուր այնէ . զիա ր
արեց զկամս այն ուղարկող
ամ զգործն նորա ։ Եկատուր
ոեցեց զգործն նորա ։
Իսուսէ ասէ՝ եթէ
այլեւս չորք ամիսքէն, և
հունձքդ գան ։ ահաւասիկ
սիկ ես ասեմ ձեզ ։ ամ
բարձէք զաչս ձեր եւ տես
էք զարտուտայն՝ զի ապէս
ակացեալքն և ի հունձքս
հասեալ ։ Եւ որ հընձէն՝
վարձս առնու ։ և ժողովէ
զպտուղ ի կեանսն յաւիտեան
հասկանա ։ զի որ սերմանէն
ուրախ լինի միասին եւ
ընդ միմեանս , մի թէ
երբեր ինչդ դմա ուտել ։
սէ ցնոսա յս ։ էմ
կերակուր այնէ . զիա ր
արեց զկամս այն ուղարկող
ամ զգործն նորա ։ Եկատուր
ոեցեց զգործն նորա ։
Իսուսէ ասէ՝ եթէ
այլեւս չորք ամիսքէն, և
հունձքդ գան ։ ահաւասիկ
սիկ ես ասեմ ձեզ ։ ամ
բարձէք զաչս ձեր եւ տես
էք զարտուտայն՝ զի ապէս
ակացեալքն և ի հունձքս
հասեալ ։ Եւ որ հընձէն՝
վարձս առնու ։ և ժողովէ
զպտուղ ի կեանսն յաւիտեան
հասկանա ։ զի որ սերմանէն

ւ որ հնձէն՝ հասարակ
ցընծասցեն ։

Յ այսմ իսկ է բանն ճշ
մարիտ ։ զի այլ է որ սեր
մանէ, եւ այլ որ հնձէ ։

Ե ս առաքեցի զձեզ հըն
ձել՝ զոր ոչ դուք վաստա
կեցէք ։ այլք վաստակե
ցին՝ եւ դուք ի վաստակս
ընոցա մտէք ։

Ե ւ ի քաղաքէն յայնմա
նէ սամարացւոց՝ բա
զումք հաւատացին ի նա
վասն բանի կնոջն վկա
յէր ։ եթէ ասաց ինձ
զամենայն որ ինչ իմ
գործեալէր ։

Ի սկիբրն եկին առ նա
սամարացիքն, աղաչէին
զնա լինել առ նոսա ։ Եւ

Ե ղեւ անդ աւուրս երկուս ։
ւս բազումք հաւատա
ցին ի նա վասն բանին նո
րա ։ եւ կնոջն ասէին՝
թէ ոչ այսուհետեւ վասն
քո խօսիցդ հաւատամք՝
զի մեզէն իսկ լուաք եւ գի
տեմք ։ եգիտեմք եթէ
դա է Քս ճշմարտիւ փրկ
իչ աշխարհի ։

Զ

ԼԷ / Է

ԵՒ ՅԵՏ ԵՐԿՈՒ
Ց ԱՒՈՒՐՑ՝ ԵԼԱՆՏԻ
եւ գնաց ի գալիլեա ։

ԼԵ / Ա

Զ ինքն իսկ յս վկայ
եաց, եթէ մարգարէ ի
յիւրում գաւառի պատ
իւ ոչ ունի ։

ԼԶ / Ժ

Ա յլ յորժամ եկն նա ի

յ մ մր հ
լէ ժգ
լե ճխ ծա խա
լզ

գալիլեա՝ ընկալան զնա գալի
լեացիքն· զի տե
սեա՛լ էին զամենայն
նշանսն զոր արար յէ՛մ
ի տօնին· քանզի եւ նո
քա՛ եկեալ էին ի տօնն·
Եկն դարձեալ ի կանայ
գալիլեացւոց. ուր արար
զջուրն գինի՝ եւ անդ էր·
Է Աւ թագաւորազնմի՝ որոյ
Գ որդի նորա հիւա՛նդ կ
կայր ի կափառնաում·
Նա իբրեւ լուաւ եթէ
յս եկեալ է ի հրէաստա
նէ ի գալիլեա՝ եկն առ
նա· եւ աղաչէր՝ զի իջցէ
եւ բժշկեսցէ զորդին նորա:
քանզի մերձ էր ի մեռանել:
Ասէ ցնա յս· եթէ

յ մ մր շ
է կը կե

ո՛չ նշանս եւ արուեստս տե
սանիցէք՝ ո՛չ
հաւատայք ·
Ասէ ցնա թագաւ
որազն· տէ՛ր, էջ մինչ
չե՛ւ մեռեալ է մանուկն իմ:
Ասէ ցնա յս, երթ·
որդին քո կենդանի է·
Եւ հաւատաց այրն բա
նին զոր ասաց նմա յս,
եւ գնայր·
Եւ մինչ դեռ իջանէր՝
ընդառաջ եղեն նմա
ծառայքն նորա· աւե
տի՛ս տային նմա եւ ասէին՝
թէ մանուկն նորա կեն
դանի՛ է·
Հարցանէ՛ր ցնոսա վա
սն ժամուն յորում սպաքի
նեաց·

Եւասեն ցնա՝ երէ կ
յեւ թն երո՛րդ ժամու է
թող զնա ջերմընն ։

Փ իտա՛ց հայրն նորա,
եթէ յա՛յնմ ժամու յո
րում ասա՛ցն ցնա յ՜ս եթէ
որդ ին քո կենդան ի՛է ։
և հաւ ատա՛ց ինքն և ամէ
նայն տուն իւր ։

Զ այս դարձեալ երկ
րո՛րդ նշա՛ն արար յ՜ս, է
կեա՛լ ի հրէ աստանէ ի
գալիլ եայ ։

Ե

Ե Ի Ա Յ Ս Ո
Ր Ի Կ Տ Ա Ռ Ն Ե Ր Հ Ր Ե
ից ։ և ե՛լ յ՜ս յ՜եմ ։

Ի ւեր՛ յ՜եմ իպրոքատի
կէ աւազանին, որ կոչեր
եբրայ եցերէն բեթհ ե՛զդա.

հի՛նգ սրահ ։ յորս անգ
եա՛լ դներ բազմու թիւն
յոյժ հիւանդաց ։ կուրա՛ց,
կաղա՛ց, գաւսացել ո՛ց ։
որա՛կն ունէին ջրոց ն
յուզելոյ ։

※ Զ ի հրեշտա՛կտն ըստ
ամի իջաներ յաւազանն,
և յուզեր՛ զջուրսն ։ և որոք
նա՛խ իջաներ իշարժեալ
ջուրն՝ ողջանա՛յր ։ ո՛չ ու
նելով նշան հիւանդու թ՜ե ։

Ե ւ ա՛նդեր այ՛րմի՝ որոյ
երեսուն և ո՛ւ թ ա՛մեր ի
հիւ անդ ու թեան իւրում ։

Զ նա իբրև ետե՛ս յ՜ս
զիանգեալ դներ, և գի
տաց եթէ բազո՛ւմ ժա
մանակք ե՛ն ։ այնու հե

տէ ասէ ցնա՝ կամիս
ողջ լինել ::
Պատասխանի ետ նմայ
հիւանդն: տէր ոչ զոք
ունիմ, թէ յորժամ զջուր
քն յուզիցին՝ արկցէ
զիս յաւազանն: և մինչ
ես դանդաղիմ. այլ ոք
քան զիս յառաջագոյն
իջանէ ::
Ասէ ցնա Յս. արի
առ զմահիճս քո և գնա:
և ողջացաւ այրն: և յար
եաւ, առ զմահիճս իւր
և շրջէր ::
Եւ էր շաբաթ յաւուր
յայնմիկ ::
Ասէին հրեայքն ցբժ
շկեալն՝ շաբաթ է. և ոչ

էր արժան առնուլ քեզ
զմահիճս քո ::
ժգ Պատասխանի ետ նոցա
և ասէ: որ բժշկեացն
զիս: նա ասաց ցիս. առ
զմահիճս քո և գնայ :: ※
Եւ բժշկեալն ոչ գիտէր
թէ ով իցէ: քանզի Յս
խոյս ետ վասն ամբոխին
ի տեղւոջէ անտի ::
Յետոյ գտանէ զնա Յս
ի տաճարին, և
ասէ ցնա: ահա ող
ջացար: մի ևս մե
ղանչեր՝ զի մի չար
ևս ինչ լինիցի քեզ ::
Գնաց այրն և պատ
մեաց հրէիցն, եթէ Յս
էր որ բժշկեացն զիս ::

※ Հարցին ցնա և ասեն, ո՞վ է այրն որ ասաց քեզ. առ զմահիճս
քո և շրջեաց ::

Եւ վասնայնորիկ հա
լածեին զյս հրեայքն,
զի զայն առնէր իշաբաթ
ու։
Եւ յս պատասխան ի
ետ նոցա։ հայրի մ
մինչև ցայժմ գործէ՝
և ես գործեմ։
Վասնայնորիկ առ
աւել խնդրէին հրեայ
քն սպանանել զնա։
զի ոչ միայն լուծան էր
ըզշաբաթս՝ այլև հայր
իւր կոչէր զա՝ծ։ և
հաւասարառներ զան
ձն այ։
Ղ
ԵՐ ՏՆ ԵՒԱՍ Է
ցնոսա։ ամէն ամ
էն ասեմ ձեզ։ ոչկա

ր որդի մարդոյ առնել
յանձնէ և ոչինչ՝ եթէ
ոչ տեսանիցէ զհայրն
զիառնէ։ զի զորնայն
առնէ՝ զնոյն և որդին
նըմին նման գործէ։
զի հայր՝ սիրէ զորդի։
և զամենայն ինչ ցուց
անէ նմա զորինքն առնէ։
Եւ մեծամեծս և սքան
զսոյնս ցուցանէ նմայ
ըզգործս։ ընդոր դուք
ըդ զարման այք։
Զ
իորպես հայր յա
րուցանէ զմեռեալս և
կենդանի առնէ՝ նոյն
պես և որդի զորըս կա
մի կենդանի առնէ։
Ոչ եթէ հայր դատի

զոք ։ այլ զամենայն
դատաստանն ետ որդւոյ
իւրոյ ։ զի ամենեքեան
պատուեսցեն զորդի՝ որ
պէս պատուեն զհայրն ։
Խ Ժ Որ ոչ պատուէ զորդ-
ին՝ ոչ պատուէ զհայր
զառաքիչն նորա ։
Խա Ժ Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ ։ զի որ զբանն իմ լս
է եւ հաւատայ այնմ
որ առաքեացն զիս ՝
ընդունի զկեանսն յաւի-
տենականս ։ եւ ի դատա
ստան ոչ մտանէ ։ այլ
փոխեցաւ ի մահուանէ
ի կեանս ։
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ ։ զի գայ ժամանակ՝

եւ այժմ իսկ է ։ յորժամ
մեռեալք լուիցեն ձայ
նի որդւոյն այ ։ եւ որք
լուիցեն՝ կեցցեն ։
Զի որպէս հայր ու
նի՛ կեանս յանձին
իւրում ։ նոյնպէս ետ եւ
որդւոյ ունել կեանս
յանձին իւրում ։
Եւ իշխանութիւն ետ
նմա դատաստան առնել ։
Եւ զի որդի մարդոյ է՝
ընդ այն մի զարման
այք ։ զի եկեսցէ ժա
մանակ՝ յորժամ ամէն
որք ի գերեզմանսն
կայցեն՝ լուիցեն ձայ
նի նորա եւ ելցեն ար
տաքս ։ որք բարիս

Յ	Մ	Մր	Ղ
Խ	Ղա	ՂԴ	ՃԺԴ
Խա			

գործեալ լիցէ, նշանու-
թեան կենաց ։ եւ որոց
ըղձանք աւարտեալ ։ ի
յարութեան դատաստանին ։

ԽԵ Ոչ կարեմ ես յանձնէ ։
առնել ինչ ։ այլ որ-
պէս լսեմ դատիմ ։ եւ
դատաստանն իմ, ար-
դար է ։ զի ոչ խնդրեմ
զկամս իմ, այլ զկամս
այնորիկ որ առա-
քեացն զիս ։

ԽԶ ԵԹԷ ԵՍ ՎԿԱՅ
ԵՄ ՎԱՍՆ ԻՄ, ՎԿԱՅ
ութիւնն իմ չէ ճշմար-
իտ ։ այլ է որ վկայէ
վասն իմ ։ եւ գիտեմ զի
տէր եթէ ճշմարիտ է վը-
կայութիւնն զոր վկայ-
եաց վասն իմ ։

Դուք առաքեցէք առ
յովհաննէս, եւ վկայեաց
ճշմարտութեանն ։
այլ ես ոչ եթէ ի մարդ-
կանէ առնում վկայու-
թիւն ։ այլ զայս ասեմ,
զի դուք ապրեսջիք ։
Նա էր ճրագն որ լու-
ցեալ էր եւ ծագէր ։ եւ
դուք կամեցարուք ցն-
ծալ առ ժամանակ մի ի
լոյս նորա ։
Այլ ես ունիմ վկայ-
ութիւն, մեծ եւս քան զյ-
յովհաննու ։ զգործսն
զոր ետ ինձ հայր զի կա-
տարեցից զնոսա ։
նոյն ինքն գործքն զոր

Յ	Մ	Մր	Ղ
ԽԵ	ՄԻԷ	ՃՀԴ	ՄՁԲ
ԽԶ			

գործեմ. վկայեն վասն
իմ եթէ հայր առաքեաց
զիս ::
Եւ որ առաքեացն զիս
հայր՝ նա վկայեաց վա
սն իմ ::
խդ Գ Ոչ զձայն նորա
երբէք լուարուք, և ոչ
զտեսիլ նորա տեսէք ::
խե Ժ Եւ ոչ զբան նորայ ու
նիք ի ձեզ բնակեալ :
զի զոր նայն առա
քեաց՝ դուք նմա ոչ
հաւատայք ::
Քննեցէք զգիրս.
զի դուք համարիք նո
քաւք ունել զկեանսն
յաւիտենականս : Եւ
նոքին են իսկ են որ վկայ

են վասն իմ, որովք հա
մար էին ունել կեանս :
Եւ դուք ոչ կամիք գալ
առ իս՝ զի զկեանսն
ունիցիք ::
Ես՝ փառս ի մարդկա
նէ ոչ առնում : այլ
ծանեայ զձեզ՝ թէ զսէրն
այ ոչ ունիք յանձինս ::
Ես եկի յանուն հաւր
իմոյ, և ոչ ընդունիք
զիս : եթէ այլ ոք եկեսցէ
յիւրում անուն, զնա ընդ
ունիցիք ::
Զիարդ կարէք դուք
հաւատալ՝ զի փառս ի
միմեանց առնուք : և զ
փառսն զոր ի միոյն
այ ոչ խնդրէք ::

յ մ մր ղ
խդ ձժբ ճժթ
խե

Մի համարիք եթէ ես
չարախօս լինիցիմ զ
ձէնջ առ Հայր. գոյ
որ չարախօսն կա ըզ
ձէնջ. Մովսէս՝ յոր դու
քըն յուսացեալ էք։
Զի եթէ հաւատայիք դուք
Մովսեսի՝ հաւատայ
իք արդեւք եւ ինձ։
Զի նա վասն իմ եւս
գրեաց։

Ը

Ապա եթէ նորա գր
ոցն ոչ հաւատայք՝
զիմ բանս որպէս
հաւատայցէք։

ապ
ա

ՅԵՏ ԱՅՍՈՐ
ԻԿ ԳՆԱՑ ՅՍ ՅԱՅՆ
կոյս ծովուն Գալիլեաց
ւոց Տիբերեայ։ Եւ գնայր
ընդ նմա ժողովուրդ
բազում. զի տեսանէին
զնշանսն զոր առնէր
ի վերայ հիւանդաց։

ծզ
գ

Ելանէր ի լեառն յս. եւ անդ
նստէր աշակերտօքն
հանդերձ։

ծէ
ա

Եւ էր մերձ զատիկ տօն
նն հրէից։

ծը
ա

Համբարձ ի վեր զաչս իւր
յս. եւ ետես զի ժող
ովուրդ բազում գայ՝ առ
նա. եւ ասէ ցփիլիպ
պոս. ուստի գնեսցուք
հաց զի կերիցեն դոքա։
Զայս ասէր փորձե
լով զնա. այլ ինքն գի
տէր զինչ առնելոց էր։
Պատասխանի ետ նմա

Յ	Մ	Մր	Ղ
խդ	իդ	կե	ձե ճխե

Յ	Մ	Մր	Ղ
խե	ձխղ		ղբ
խը	ճհդ	ծխղ	ճկ
խթ	ճխե	կդ	ղգ

Փիլիպպոս։ Երկերիւր
դահեկանի հաց ոչ է դո
ցա բաւական. թէպէտ
և իւրաքանչիւր ոք սակ
աւ ինչ առնուցու ։

Ասէ ցնա մի յաշա
կերտացն նորա. Անդ
րէաս եղբայր սիմոնի
վիմին ։

Է աստ պատանեակ
մի, որ ունի հինգ նկան
ակ գարեղէն. և երկու ս
ձկունս, այլ այն զինչ է
առ այդչափ մարդիկ ։

Ասէ յս. բազմեցու
ցէք զմարդիկդ ։

ծ
ժ

Եւ էր խոտ յոյժ ի տեղ
ւոջն ։ Եւ բազմեցան մար
դիկն թուով իբրև հինգ հա
զար ։

յ
ծ

Եառ յս զհացսն. և գո
հացաւ ։ և բաշխեաց
բազմականացն ։ նոյն
պէս և ի ձկանցն որչափ
և կամէին ։

Եւ իբրև յագեցան, ասէ
ցաշակերտսն իւր ։ Ժո
ղովեցէք զնշխարս եաւ
կոտորուածոցդ զի մի ինչ
կորիցէ ։

Ժողովեցին և լցին
երկոտասան սակառի
զկոտորոց. ի հինգ գա
րեղէն նկանակէ անտի
որ յաւելաւ ի կերողացն ։

Եւ մարդիկն իբր և
տեսին զնշանն զոր
արար. ասէին եթէ
սա է ճշմարիտ մարգա

դուր

ւէն. որ գալոց էր
յաշխարհ։

ՅՍ ԻԲՐԵՒ
ԳԻՏԱՑ ԵԹԷ ԳԱԼ
ոց էն յափշտակել զնա
զի արասցեն զնա իւր
եանց թագաւոր։

դարձեալ

Գնաց ելեալ ի լեառն միայն։

ծա
է

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ
իջին աշակերտքն նորա
ի ծովեզրն։ Եւ մտեալ ի
նաւ գնային յայնկոյս
ծովուն ի Կափառնաում։

դուր

Եւ իբրեւ նաւեմացաւ,
ոչ եւս եկեալ էր առ նո
սա յս։ Եւ ծովն ի սաս
տիկ հողմոյ շնչելոյ ուռնոյր։

թ

Եւ վարեալ իբրեւ աս
պարէս քսան եւ հինգ.
կամ երեսուն, տեսան
էին զյս զի գնայր ի վե
րայ ծովուն։ Եւ մերձ
էր ի նաւն. զարհուր
եցան յոյժ։

Նա ասէ ցնոսա, ես
եմ. մի երկնչիք։

Եւ կամէին ընդունել
զնա ի նաւն։ Եւ վաղ
վաղակի եհաս նաւն
յերկիրն յոր երթ
ային։

ծբ
ժ

Ի ՎԱՂԻՒ ԱՆԴՐ
Ժ·ՈՂՈՎՈՒՐԴՆ ՈՐ
կայր յայնկոյս ծով
ուն, տեսանէր թէ
այլ նաւ ոչ գոյր անդ,
բայց միայն ի միոյն
յորում աշակերտքն էին։

Ժ	Ժ	Մր	Ղ	Ժ
ծա	ծծ	կե		ծբ

ւզին չէր միաւորեալ յս ընդ ա
շա կերպարանս իւր ինքնակն ·
բայց միայն աշակերտացն
նորա գընացելոցն ։
Ի բերն այլ նաւակք փախին
ի տիեզերս, մինչ ո
յայտնութեան տէր զհասցն
կերան ։ Իսկ ինքն է
տես ծաղկոցութեան եղեւ
յս ոչ էական՝ եւ ոչ ա
կերպարն նորա, այլ ին
նորա զնաշխան ։ Եւ ե
կեն ինկան առնա տեղ
իմաստութիւն գլս ։
Ի ուխտապահն զնա
յայն կոյս ծնողն, ա
մէն ցնա ։ Ուրախ էր
ելին այնր ։
Պ աստուածայինն եւ նո

ցս յս լսանէ ։ ամենայն
ամենայն ամէն հօրդ ։
Իմաստութեամբ դարձ զլն, իմն
ոչ եղէ զինչ մտաւ իւրն
տեսէք ։ այլ զինկերակք
ինձ արար ինքն
ցանուք ։
Ի ըմբայք փառք եղէք ։
մի զկորուսա ակամն կէ
րակուրն, այլ զկերա
կուրն որ մնա յաւիտենան
յաւ իմ էնա կամըս ։
զոր որդին մարդո ոյ
տացէ ձեզ ։ քանզի զնա
հայր կնքեաց այծ ։
Ա ոէն ցնա՝ զինչ
առն իցեմք՝ զի գործ
ծան այ գործեացուք ։
Պ աստուածայինն ի եւ յս

եւ ասէ ցնոսա ։ այս է
գործն ա(ստուծո)յ ։ զի հաւատա
յջի՛ք յայն զորս առա
քեացն նա ։

ձգ է Ասեն ցնա · զինչ
նշան առնիցես՝ զի
տեսցուք եւ հաւատաս
ցուք ։ զինչ գործիցես ։

ձդ ժ Հարքն մեր կերան
զմանանայն յանապա
տի անդ ։ որպէս եւ գր
եալ է՝ հաց երկնից
ետ նոցա ուտել ։

Ասէ ցնոսա յի(սու)ս ·
ամէն ամէն ասեմ ձեզ ։
եթէ ոչ մովսէս ետ ձեզ
զհացն յերկնից ։ այլ
հայրն իմ տայ ձեզ զհացն
յերկնից զճշմարիտն ։

զի հաց ա(ստուծո)յ՝ յայն է որ իջեալն էն
յերկնից · եւ կեանս տայ
աշխարհի ։

Ասեն ցնա · տէր ։
յամենայն ժամ տուր
մեզ զհացն զայն ։

ձե ա Ասէ ցնոսա յի(սու)ս ·
ես եմ հացն կենաց ։

ձզ ժ Որ գայ առ իս՝ ոչ քաղ
ցիցէ ։ եւ որ հաւատայ
յիս՝ ոչ երբէք ծարաւ
եսցի ։ այլ ասացի ձեզ՝
թէ տեսէք զիս եւ ոչ հաւ
ատայք ։

Զամենայն զոր տայ
ինձ հայր · առ իս եկես
ցէ ։ եւ որ գայ առ իս՝ ոչ
հանից արտաքս ։

ձէ ա Զի իջի ես յերկնից ·

Յ	Մ	Մր	Ղ
ձգ	ձկա	հե	
ձդ			

Յ	Մ	Մր	Ղ
ձե	մճդ	ձկե	մկղ
ձզ			
ձէ	մղէ	ձկղ	մղբ

ոչ՝ զի զկամս իմ արարից ։
այլ ըզկամս այնոր իկ
որառաք եացն
զիս ։

ծը
ժ

Յոհեկաբ
ՔՀԱՒՐԻՄՈՏ ՈՐԱՌ
աքեացնզիս ։ զի զամ ե
նայն զորեա՛ ցիս հայր
ոչ՝ կորուսից ինմանէ ։
այլ յարուցից՝ զնա յաւ
ուրն յետն ում ։

Ա՛յսեն կամք հաւր
իմոյ ։ զի ամենայն որ
տեսանիցէ զորդի և
հաւատայցէ ինայ՝
ընկալցի՝ զկեանս ըն
յաւ իտ ենականս ։ և ես
յարուցից՝ զնա յաւ ուրն
յետն ում ։

ծթ
ա

Մ ըրտնջեին զնմանէ
հրեայքն զի ասաց թէ
ես՛ եմ հացն իջեալ յերկ
նից ։ և ասէին ոչ՝ սա՛է
յս որդին յովսեփ ու՛ զո
րոյ մեք՛ գիտեմք զհայրն
և զմայր՝ ։ իսկարդ՝
զի՞արդ ասէ եթէ ես՛
յերկնից իջի ։

կ
ժ

Պ ատասխանի՛ ետ յս և
ասէ ցնոսա ։ մի՛ քրթ
մնջեք ընդ միմ եանս ։
ոչ՝ ոք կարէ գալ առ իս՛ է
թէ ոչ հայրն որ զիս առ
աքեաց ձգեսցէ զնա ։
և ես՛ յարուցից զնա
յաւ ուրն յետն ում ։

Գ րեա՛լէ իմարգարէ՝,
և եղիցին ամենեքեան

ուսեալք յայ = ամենայն
որ լսէ ի հաւրէ և ուսանի
զայ աւուիս ::

կա գ Բր ոչ եթէ զհայր, ուր
ուք տեսեալ իցէ = եթէ
ոչ որէն յայ՝ նա՛ ետես ըզ
հայր ::

կբ ժ Ամենամէն ասեմ
ձեզ = զիոր հաւատայ
ընդունի զկեանսն յաւ
իտեն ականս ::

կգ ա Եսեմ հացն կենաց ::

կդ ժ Հարքն ձեր կերան զմա
նանայն յանապատ ին,
և մեռան ::

Այսէ հացն որ
յերկն ից իջեալէ = զիոր
ուտիցէ ոք իսմանէ, մի
մեռան իցի ::

կե ա Եսեմ հացն կենդանիոր
յերկն ից իջեալ = եթէ ոք
ուտիցէ ի հացէ յայսմա
նէ՝ կեցցէ՝ ի յաւիտեան ::

Եւ հացն զորեն տաց՝
մարմ ին իմէ, զորեն տաց՝
վասն կենաց աշխարհի ::

կզ ա Արտընչ եին ընդ մի
մեանս հրեայքն և ասէ
ին՝ զիարդ կարէ սայ
տալ մեզ զմարմին իւր
յուտել ::

Սէ ցնոսայ յս, ամ
էն ամէն ասեմ ձեզ = ե
թէ ոչ կերիջիք զմարմին
որդւոյ մարդոյ, և արբ
ջիք զար իւն նորա՝ ոչ ու
նիք կեանս յանձ ինս ::

Որ ուտէ զմարմ ինիմ,

յ	մ	մր	ղ
կա	ճժը		ճժթ
կբ			
կգ	մշդ	ճկե	մկզ
կդ			

յ	մ	մր	ղ
կե	մշդ	ճկե	մկզ
կզ	մշգ	ճկե	մկզ

Ձեր զմանանայն և մեռան։
որոնք զհայս զայս
կեցցէ յաւիտեան։
Այս սասայ եւ ժողովուրդ
դեռանն՝ յոտատցան եկն
ի կուսիտատեան ոսմ։
Դիւազուսէ յաշա կերտ
այն ի բերն լուան։ սա էն
խիստ եբանդ այդ։ ոմ
կարե լսել դմայ։
Բրն գիտայ յն յանձ
նար, եմ տուն ի ձեն վասն
այնորիկ աշա կերտէն՝
սակ ցնոսա։ այդ գոյց
ազգ եղոցանն զձեզ։
Սկսարդ եմ տեսանի
ցեզ զոսուն մարդոյ զին
լանիցեն ոգերզատ ալ լինն։
Գոգինն կենդանարար։

Յ Մ Մր Շ
Կե Մշդ Ճկե Մկզ
Կը Մշդ Ճկե Մկզ

Յ Մ Մր Շ
Կթ
Հ Մզե Ճհը

Ձեր զմանանայն և մեռան։
որոնք զհայս զայս
կեցցէ յաւիտեան։
Այս սասայ ժողովուրդ
դեռանն՝ յոտատցան եկն
ի կուսիտատեան ոսմ։
Դիւազուսէ յաշա կերտ
այն ի բերն լուան։ սա էն
խիստ եբանդ այդ։ ոմ
կարե լսել դմայ։
Բրն գիտայ յն յանձ
նար, եմ տուն ի ձեն վասն
այնորիկ աշա կերտէն՝
սակ ցնոսա։ այդ գոյց
ազգ եղոցանն զձեզ։
Սկսարդ եմ տեսանի
ցեզ զոսուն մարդոյ զին
լանիցեն ոգերզատ ալ լինն։
Գոգինն կենդանարար։

Կե Մշդ Ճկե Մկզ
Կը Մշդ Ճկե Մկզ

Զոր ի ձեզ։
Էոտակեա կերանն Հայրն
զոր ի ձեզ։
Ես եմ կերակուրն
զոր ի ձեզ։
Ես եմ կերակուրն
Հայրն։ Եթէ զիս՝
ուտիցէ զիս։
Յիսուս Հայրն ոչ էիկ
դեց ելեալ։
Էոտակեա կերանն Հայրն

Զոր ի ձեզ։
Էոտակեա կերանն Հայրն
զոր ի ձեզ։
Ես եմ կերակուրն
Հայրն։ Եթէ զիս՝
ուտիցէ զիս։
Յիսուս Հայրն ոչ էիկ
դեց ելեալ։
Էոտակեա կերանն Հայրն

մարմին իմ ննջեսցէ յուսով ::

հա ժ Զ բանսն զորս խօսե-
ցայ ընդ ձեզ՝ հոգի են
եւ կեանք ::

Ա յլ են ոմանք ի ձէնջ
որ ոչ հաւատան ::

հբ դ Ք անզի ի սկզբանէ գիտէր յս
ըզբանէ, ով էին այնոք որ ոչ
հաւատային : եւ ով էր
այն որ մատնելոց էր զնա ::

հգ ժ Ե ւ ասէր . վասն այնորիկ
ասացի ձեզ թէ ոչ ոք կա-
րէ գալ առ իս՝ եթէ ոչ ի
ցէ տուեալ նմա ի հօրէ իմմէ ::

Յ այսմհետէ բազումք
յաշակերտացն նորա չո-
գան յետս, եւ ոչ եւս շրջէ-
ին ընդ նմա ::

Ա սէ յս ցերկոտա-
սանսն աշակերտսն : միթէ
եւ դուք կամիք երթալ ::

հդ ա Պ ատասխանի ետ նմա
սիմոն պետրոս : տր՝
առ ո՞ երթիցուք : բանս
կենաց յաւիտենից կա-
լաս դու : եւ մեք հաւա-
տացաք եւ ծանեաք՝ եթէ
դու ես քս որդի այ ::

հե ժ Պ ատասխանի ետ նոցա յս :
ոչ ես զձեզ զերկոտա-
սանսն ընտրեցի՝ եւ մի
ի ձէնջ՝ սատանայ է ::

Ե ւ ասէր զյուդայ սիմով-
նի իսկարիովտացւոյ : զի
նա մատնելոց էր զնա մի
յերկոտասանիցն ::

ԵՒ ՅԵՏ ԱՅՍՈ

Յ	Մ	Մր	Ղ
հա			
հբ	մհթ	ձկա	
հգ			

Յ	Մ	Մր	Ղ
հդ	ձկղ	ձբ	ղդ
հե			

յեալ էնայ ։

Սակ ցնոտայ յա։ ժա-
մանակիս չկնե հաս եալ։
բայց ի ձեր ժամանակ յա-
մեծայն ժամու պատրաստ
ստե։ ոչ կարէ աշխարհս
ատել զձեզ։ բայց զձեզ
ատեցայ։ զի ես վկայեմ
վասն նորա, եթե գործքն
իւր չարք են։
դոյզ եղիցի բոլոր
յայն։ եթէ չիցեր։ ես
ստուգեալ յայն։ զի ամ-
մանակ չկնե լցեալ։
այս եբրեն ասայ
ինչքն ցնայ անոքն ի գա-
լիլեա։ ի բերն եղէն եղ
բարեքն նորա, ապա և
ինչքն եղ խոտորեան։ ոչ

զեալ էնայ։

Սակ ցնոտայ յա։ ժա-
մանակիս չկնե հաս եալ։
բայց ի ձեր ժամանակ յա-
մեծայն ժամու պատրաստ
ստե։ ոչ կարէ աշխարհս
ատել զձեզ։ բայց զձեզ
ատեցայ։ զի ես վկայեմ
վասն նորա, եթե գործքն
իւր չարք են։
դոյզ եղիցի բոլոր
յայն։ եթէ չիցեր։ ես
ստուգեալ յայն։ զի ամ-
մանակ չկնե լցեալ։
այս եբրեն ասայ
ինչքն ցնայ անոքն ի գա-
լիլեա։ ի բերն եղէն եղ
բարեքն նորա, ապա և
ինչքն եղ խոտորեան։ ոչ

ասայ

զի ասայ ասայ ։ զի
ենդրեն զնայ հրեայքն
սրբեան անեղ։
Եւ զի մեր ձ տարեն հրե-
էլ ցայ տաղանարա հարայ։
Սակ ցնա եղբարք
քրն նորա։ զնա ասայ ։
ներեալ ի հրեա ասայան։
զի նայա կեցոյ քրտեա
ցեն զգործանքդ զոյզ
ծեա։ զի ոչ ոք ոչ ծա
ծուկ ինչ գործե, ևինդ
ոչ ինչքն հանարձակ լի
նել։ եթէ զայդ գործեսն
յայտն եա զանձն քոյ աշ
խարհի։ քանզի ևեղբ
արքն ևակ չեինչա ասա

զի ասայ ասայ ։ զի
ենդրեն զնայ հրեայքն
սրբեան անեղ։
Եւ զի մեր ձ տարեն հրե-
էլ ցայ տաղանարա հարայ։
Սակ ցնա եղբարք
քրն նորա։ զնա ասայ ։
ներեալ ի հրեա ասայան։
զի նայա կեցոյ քրտեա
ցեն զգործանքդ զոյզ
ծեա։ զի ոչ ոք ոչ ծա
ծուկ ինչ գործե, ևինդ
ոչ ինչքն հանարձակ լի
նել։ եթէ զայդ գործեսն
յայտն եա զանձն քոյ աշ
խարհի։ քանզի ևեղբ
արքն ևակ չեինչա ասա

յայտնի՝ այլ իբրև ի ծածո՛ւկ ։

Եւ հրեւ այքն խնդրեւ
ին զնա իտաւնի անդ և
ասեին՝ ո՞ւր ի ցեւ նա ։

Եւ քրթ մնջ ի՛ւներ զնը
մանեւ ի ժողովուրդսն ։

Ա եսքնասեին թեւ քա
ր ի ո՛քեւ ։ այլ քն ասեին,
ո՛չ ։ այլ մոլոր եցուցա
նեւ զժողովուրդն ։

Ե ւ ո՛չ ոք համարձ ակ
խաւսեր զնմանեւ վա
սըն երկ իւղ ին
հրեւ ից ։

ԲԲԵՒՐԱՒՆՆ ԸՆԴՄԻՀԵՑԱՒ,

ել՛ յ՞ս իտաճարն և ու
սուցաներ ։

Զ արմանայ ին հրեւ
այքն և ասեին ։ զի՞արդ
զգիրս գիտեւ սա ։ զի ու
սեալ քնա՛ւ չիք ։

Պ ատասխանի՛ ետնոցա
յ՞ս և ասեւ ։ իմ վարդա
պետու թիւնս չ՛ե իմ ։
այլ այ՛ն որիկ որ առ ա
քեացն զիս ։ եթեւ ոք
կամի՛ զկամս նորա առ
նել՝ գիտասցեւ վասն
վարդ ապետու թեանս ։
յ՞այ ի ցեւ արդ եաւք՝ ե
թեւ՛ ինչ յանձնեւ իմ մեւ
խաւսիմ ։

Ո ր յանձնեւ՛ իւր մեւ
խաւսի՝ փա՛ռս անձին
իւրում խնդրեւ ։ իսկ
որ խնդրեւ՛ զփառս այ
նորիկ որ առաք եաց ն

զնա · նա ճշմարիտ է,
եւ անիրաւութիւն ոչ
գոյ ի նմա ։
Ո՞չ Մովսէս ետ ձեզ
զօրէնսն ։ եւ ոչ ոք ի
ձէնջ առնէ զօրէնսն ։
զի խնդրէք զիս սպանանել ։
Պատասխանի ետ ժո
ղովուրդն եւ ասէ · դեւ
գոյ ի քեզ ։ ո՞ խնդրէ
զքեզ սպանանել ։
Պատասխանի ետ նո
ցա Յս եւ ասէ ։ գործ
մի գործեցի · եւ ամենե
քեան զարմացեալ էք ։
Վասն այնորիկ Մովսէս
ետ ձեզ` թլփատու
թիւն ։ ոչ թէ ի Մովսէ
սէ · այլ ի հարց
անտի ։ Եւ ի շաբաթու
թլփատէք զմարդ ։
Իսկ արդ եթէ թլփա
տութիւն առնու մարդ
ի շաբաթու, զի մի՛ օր
էնքն Մովսէսի լուծցին`
ընդէր իս բարկացեալ էք,
զի ողջոյն զմի մարդ
բժշկեցի ի շաբա
թու ։

ՄԻ ԱԿՆԱՌՈՒ
ԴԱՏԻՔ, ԱՅԼ ՈՒՂԻՂ
դատաստան արարէք ։
Ասէին ոմանք յեր
ուսաղեմի · ոչ սա՞ է
սա զոր խնդրէին սպա
նանել ։ Եւ ահա յայտ
նապէս խօսի, եւ չա
սեն ինչ ընդդմա ։ գու

Ղ	Մ	Մրդ	Ղ
Հբ			

Հբ Դրամագրումը խժողովը
զի չէ՛ էր հասեալ ժամանակ։

Հբ Դրամագրումը հաստատեալ
դեռևս հաստատուց էր
եղեալ։ Եւ սատեին՝ քանզի
յորժամ գայցէ, մինչեւ
աւելի ինչ հաղանս տա
հանցէ՝ քանզի զոր սայլատ
ալ մի ցոյց տան զի
տարեալ ի ներքոյ զի
ամ։ Եւ սատեր։

Հգ Դրամագրումը։ Եւ ու
տի եմ գիտեալ։ Կայանդ
ամ։ Հանեալ ոչ եմ եկեալ։
Հանեալս ոչ եմ եկեալ։
Հանեալս ոչ եմ գիտեալ։
Դ ոչ գիտեալ։ Եմ գիտ
եմ զնա, զի ինամանեկուկ
եմ։ Եւ սատեր։

Հդ Ընդունելն զնա ոչ ունել։

Դ Ամանակ ընդ Հնոյ եմ,
Եւ երկոքին սամ սատայն որ սա
ցէ սարդեսաւ Դաւթայն
էր գիտացին Թէ սա
ոչ զի սարկ ինա Հնոն։
Զի չէ՛ էր հասեալ ժամանակ։

Հբ Դրամագրումը խժողովը։
դեռևս հաստատուց էր
եղեալ։ Եւ սատեին՝ քանզի
յորժամ գայցէ՝ ոչ զի գիտ
ուսուցանիցէ՝ զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք
ասացեալ զիս։ Զոր դուք

ռաքեացն զիս ։

ճա
Գ

Խնդրեսջիք զիս եւ ոչ
գտանիջիք ։ եւ ուր
եսն երթամ, դուք ոչ
կարէք գալ ։

Ասեն հրեայքն
ընդ միմեանս՝ ուր կամի
երթայցէ դա՝ զի մեք
ոչ գտանելոց եմք զդա ։
միթէ ի սփիւռս հեթ
անոսաց երթայցէ եւ
ուսուցանել զհեթանո
սս ։ զինչ է բանն
դորա, զոր ասաց խնդրեսջիք
զիս եւ ոչ գտանիջիք ։
եւ ուր եսն երթամ, դուք
ոչ կարէք գալ ։

ԻՍԿ ՅԱՒՈՒՐՆ
ՅԵՏՆՈՒՄ ՄԵԾԻ ՏՕ

նին կայր յս, աղաղա
կէր եւ ասէր ։ եթէ ոք
ծարաւ է՝ ինձ՝
եկեսցէ առ իս եւ արբ
ցէ ։ որ հաւատայ յիս
որպէս ասաց գիրք՝
գետք յորովայնէ նորա
բղխեսցեն ջրոց կեն
դանեաց ։

Զայս ասէր, վասն
Հոգւոյն զոր ընդունե
լոց էին որ հաւատային
նմա ։ զի չեւ էր Հոգի ։
քանզի յս չեւ էր փառ
աւորեալ ։

ճբ
Է

Ոմանք՝ ի ժողովրդեն
էն՝ իբրեւ լուեալ զբանս
դորա ․ ասէին, սա է ճշ
մարիտ մարգարէն ։

Յ	Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ
ճա	մհե	ճձթ		ճբ	ճւ

ձգ
ե
Այլքն ասէին սա է քն:

Իսկ կէսքն ասէին, մի
թէ ի գալիլեէ՞
գալոց իցէ քս: ոչ գիրք
ասեն եթէ ի զաւակէ
դաւթի, և ի բեթղեհէմ
գեղջէ ուր դաւիթն էր,
գալոց է քսն:

ձդ
ժ
Եւ եղև հերձուած ի մէջ
ժողովրդեանն վասն նորա:

ձե
ժ
Եւ ոմանք ի նոցանէ կա
մէին ունել զնա, այլ
ոչ ոք մխեաց ի նա ձեռն:

ձզ
ժ
Եւ եկին անդրէն սպա
սաւորքն առ քահանայա
պետսն և փարիսեցիսն:
և ասեն ցնոսա,
ընդէ՞ր ոչ ածէք զնա այսր:

Պատասխանի ետուն
սպասաւորքն և ասեն:
ոչ երբեք այնպէս խօս
եցաւ մարդ՝ որպէս այրն
այն:

Պատասխանի ետուն
նոցա փարիսեցիքն և
ասեն: Միթէ և դուք
մոլորեցարուք: Միթէ
ոք յիշխանացն հաւա
տաց ի նա, կամ ի փարի
սեցւոց: այլ այն խաժ
ամուժ ամբոխ, որ ոչ գի
տէ զաւրէնս, և նզով
եալք են:

Ասէ նիկոդեմոս,
որ եկեալն էր առ նա գի
շերի յառաջագոյն, և
մի էր ի նոցանէ: Մի
թէ աւրէնքն մեր դատ
ին զմարդ՝ եթէ ոչ լսեն

յ	ր	մր	ղ
ձդ	է		
ձդ			
ձե	մր	մբ	մթ
ձզ			

ինչ նախ ինմանէ, կամ
գիտէն զինչ գործէ ։

Պատասխանի՛ ետուն
նըմա և ասեն ։ մի թէ
և դու՞ ևս իգալիլեէ՛ իցես՝ ։
քընն՛ ևտես՛ զի մար
գարէ իգալիլեէ՝ ո՛չ
յառնէ ։

Փ ԸՆԱՑԻՆԻՒՐԱ

քանչիւրոք իտեղիիւր ։
իսկ յ՟ս գնա՛ց իլեառն
ձիթենեաց ։ և ընդ առ
աւ աւտս դարձեա՛լ եկն
իտաճարն ։ և գա՛յրառ
նա ամենայն ժողովուր
դն, և ուսուցանէ՛ր զնոսա ։

Ա ծի՛ն քահանայ ա
պետքն և փարիսեց՝ իք՛
կի՛ն մի ըմբռնեալ ի շնու
թեան ։ և կացուց եա՛լ
զնա առաջի, ասեն ։
վարդապետ՝ կի՛նս այս
ըմբռնեալ՛ ինքն յայտ
նապէ՛ս շնաց եա՛լէ ։ և
յաւրէ՛նսն մովսես մեզ
պատըւ իրեաց, զայս
պիսիս քար կոծել՛ ։
արդ՝ դու զի՞նչ ասես
վասն դորայ ։

Զ այս ասեին փորձե
լով զնա՛ զիունիցի՛նամ
բաստանուԹի զնմանէ ։

Իսկ յ՟ս իխոն ա՛ր հնա
ելով՝ գրէ՛ր մատամքն
յերկրի ։

Իբրև ստիպեցի՛նչար
ցանելով զնա, հայե
ցեա՛լ իվեր, ասէ՛ ցնոսա ։

մեղանչէր։

ԱՐՁԱՆԱ.

ԽՍԻՒԱԵՑԱԾ ԸՆԴ

Հուսայ յա Աստուած։

Սեմ լոյս աշխարհի։

որ զամ զկնիկիմ, ընդ խաւար

սար մի զնասցէ։ այլոն

կալցի զլոյսն կենաց։

Սեն ցնաս փարիսիսե

ցկերն։ դոր վասն անձ

էնդրս վկայ եմ, և վկայու

թիւնդդ չէ ճշմարտիս։

Աստուածանի՛ եղոյ և

սուտ ցնոսա։ Թէպէտ

և ես վկայ եմ վասն ան

ձին իմոյ, վկայութիւն

իմ ճշմարիտ է։ զի զի

տեմ ուստի եկի՝ և յո՛

եղի։ զայդ դոսդ չգի

տիք։ Դուք զանձինս

դատիք։ ես ոչ դատիմ զոք։

Եթէ դատիմ ես, դատ

իմ ճշմարիտ է։ զի ոչ

մինակ եմ, այլ ես և

Հայրն զոր առաքեաց զիս։

Եւ գրեալ է ի օրէնս

քումդ թէ երկուքին

վկայութիւն ճշմարիտ է։

Ես եմ զոր վկայեմ զանձինս

իմ։ և վկայէ զիս զոր

առաքեաց զիս Հայրն։

Ասեն նմա։ Որո՞ է Հայրդ։

Յիսուս ասէ։ Ոչ գիտէք զիս

կամ զՀայրս իմ։ Եթէ զիս

գիտէիք, գուցէ զՀայրս

իմ գիտէիք։ Զայսոսիկ

խօսեցաւ Յիսուս ի գանձ

անն մեջն։ դա խ.

Հա ընկեցեալ քար էր

լայ դոլա։

Զարանն էր Հայրենասիրն

զարանն կայր։ Եւ

ոչ ոք բռնեաց զնա։

Զի դեռ չեկեալ էր

ժամանակն։ Զայսոսիկ

ասացեալ էր։ Յիսուս

դարձեալ։ Եղանէ ինն

ոլորեալ՝ ակն եալ

մի ըստ միոջէ՝ ակն եալ

ոլորեալ՝ Հայրենասիրն

ցիսերելինան։ Եանմայամիայն

ի կինն կայր առա

ջի դոլա։

Աստուածանի՛ եղոյ և

սուտ ցնոսա։ կին դոլ՝

ոչ ոք զքեզ դա

տարտարոս։

Ոչ ոք՝ տէր։

Ասէ՝ ոչ ոք։

Ասէ նմա Յիսուս։ Եւ ոչ ես զ

դատապարտեմ զքեզ։

գիտեմ ուստի եկի, կամ
յո՛ երթամ ։
Դուք ըստ մարմնոյ դա
տիք ։ ես ոչ դատիմ
զոք ։ Թէպէտ և դա
տիմ ես՝ դատաստա
ն իմ ճշմարիտ է ։
զի չեմ միայն ։ այլ ես՝
և որ առաքեացն զիս Հայր ։
Եւ յօրէնս ձեր իսկ
գրեալ է՝ թէ երկուց
մարդոց վկայութիւն
ճշմարիտ է ։ ես եմ որ
վկայեմ վասն իմ ։ և վկա
յէ վասն իմ որ առա
քեացն զիս Հայր ։
Ասէին ցնա, ո՞ւր է Հայրն քո ։
ԶԵ Պատասխանի ետ Յս և ա
սէ ցնոսա ։ ոչ զիս գի
տէք՝ և ոչ զՀայրն իմ ։
եթէ զիս գիտէիք՝ և զՀայ
րն իմ թերևս գիտէիք ։
ԶԸ Զայսբանս խօսեցաւ
Յս ի կողման գանձանա
կին յորժամ ուսուցանէր ի
տաճարին ։ և ոչ ոք
կալաւ զնա՝ զի չև եւս
հասեալ էր
ժամն նորա ։
ԶԹ Ասէ դար
ձեալ ցնոսա Յս ։
ես երթամ, և խնդրեսջիք
զիս ։ և ի մեղս ձեր
մեռանիջիք ։ ուր
ես երթամ, դուք ոչ
կարէք գալ ։
Ասէին Հրեայքն՝
միթէ զինքն սպանանիցէ՞ երթայ

Յ.	Մ	Մր	Ղ
ԶԵ	ՃԽԵ		ՃԺԹ

Յ	Մ	Մր	Ղ
ԶԸ ԶԹ	ՃԺ	ՃԻԹ	ՃՀԹ

ցէ, զի ասէ Թէ ուր ես եմ
երթամ՝ դուք ոչ կարէք գալ:
Ասէ ցնոսա: դուք ի
ներքուստ աստի էք. եւ
ես ի վերուստ անտի եմ:
դուք յաշխարհէ աստի
էք. եւ ես չեմ յայսմ աշխ
արհէ: բայց ասացի
ձեզ՝ Թէ մեռանիջիք ի մե
ղս ձեր: զի Թէ ոչ հաւա
տայցէք Թէ ես եմ. մե
ռանիցիք ի մեղս ձեր:
Ասէին ցնա՝ դու ո՞վ ես:
Ասէ ցնոսա Յս.
զսկզբանն: զի եւ խօսիմ իսկ
ընդ ձեզ: բազում ինչ
ունիմ վասն ձեր խօսել
եւ դատել: այլ որ առ
աքեացն զիս. ճշմարիտ է:

Եւ ես զոր լուայն ի նմանէ,
զայն խօսիմ յաշխարհի:
Եւ ոչ գիտացին Թէ զհայ
րն ասէր ցնոսա:
Ասէ ցնոսա Յս:
յորժամ բարձրացուցա
նիցէք զորդի մարդոյ՝
յայնժամ գիտասջիք Թէ
ես եմ: եւ յանձնէ իմմէ եւ
ոչ ինչ առնեմ: այլ որ
պէս ուսոյց զիս հայրն իմ,
զայն խօսիմ: եւ որ առ
աքեացն զիս՝ ընդ իս է:
ոչ եթող զիս միայն. զի
ես զհաճոյս նորա առ
նեմ հանապազ:
Իբրեւ զայս խօսեցաւ.
բազումք հաւատացին
ի նա:

Դասէր ՅՈԱՌ

Կրէ Ճշան Կաւա

տացեալս ։ եթէ դուք
կացջիք իբանի իմում,
ճշմար իտ աշա կերտք
իմէք ։ և ծանիջիք զճշ
մարտու թիւնն ։ և
ճշմարտու թիւնն ազ
ատեսցէ զձեզ ։

Պատասխանի ետ ուն
նըմա և ասեն ։ զա ւ
ակ աբրա ամու եմք՝
և ոչ ումեք երբեք ծառ
այեցաք ։ դու զիարդ
ասես թէ ազատք լի
նիջիք ։

Պատասխանի ետ նոցա
յս, ամենամեն ասեմ
ձեզ ։ թէ ամենայն որ
առնէ զմեղս՝ ծառայ է
մեղաց ։ և ծառայն ոչ
յաւ իտեան կա իտան ։
իսկորդ ին յաւ իտեան
կայ ։

Իսկարդ եթէ որդ ին
ըզձեզ ազատ եցուսցէ,
ճշմար իտ ազատք լինիջիք ։

Գիտեմ զիզաւակ աբ
րա ամու էք ։ այլ ինդ
րէք սպանանել զիս ։ զի
բանի իմոյ չիք տեղի
ի ձեզ ։

Ազոր տեսի առ հաւ ր
իմում խաւսիմ ։ և դուք
զոր լուարուք ի հաւրէն
ձերմէ առնէք ։

Պատասխանի ետ ուն
նմա և ասեն, հայր

մեր աբրա համ՛ե ։

Լ սե՛ ցնոսա յ՜ս ։ ե
թե որդ ի՛ք աբրահամ ու
եիք՝ զգոր՛ծ սն աբրա
համու գործեիք ։ այլ
այժմիկ խնդրեք սպան
անել՛ զիս ։ զայ՛ր մի՝
որ ձեզ զճշմարտ ու
թի՛ւն խաւսեցա զոր
լրւայ ի հաւրե իմմե ։
զայդ աբրահամ ո՛չ ա
րար ։ դուք առնե՛ք զ
գործս հաւրն ձերոյ ։

Լ սե՛նցնա ։ մեք
իպոռնկու թենե չե՛մք
ծընեալ ։ մի՛ ե՛ցայրմեր ։
ա՜ծ ։

Լ սե՛ ցնոսա յ՜ս ։
եթե ա՜ծ ե՛ր հայր ձեր ։

սիրեի՛ք արդ եաւք զիս ։
զի ես յա՜յ՛ ելի և եկի ։ և
ո՛չ եթե յան ձնե ինչեկի ։
այլ նա՛ առաք եաց զիս ։

Լ նդեր՞ զխաւսս իմ
դուք ոչ գիտեք ։ վասն
զի ո՛չ կարեք լսել զբաննիմ ։

Լ ուք ի հաւրե սատ ա
նայե՛ք ։ և զցանգու
թի՛ւն հաւրն ձերոյ կա
միք առնել ։ զի նա՛ մար
դա սպա՛ն եր իսկ զբանե ։
և ի ճշմարտու թեան ո՛չ
եկաց ։ զի ո՛չ գոյ ճշմար
տու թիւն ինմայ ։ և
յորժամ խաւսիցի՛ սուտ՝
յիւրոց՛ անտի խաւսի ։
զի սո՛ւտ է և հայր նորա ։

Լ սկեա զի զճշմարտու

Թիւնն խաւսիմ. ոչ՛հաւա
տայք ինձ ։
Ո՞ ինձենջ յանդիմանեն
զիս վասն մեղաց ։ Ե
թէ զճշմար ի՛տն ասեմ,
ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ինձ ։
Որ՛ն յ՜այ, զբա՛նս ա՜յ
լըսէ ։ Եդուք վասն ա՛յ
նորիկ ոչ լսէք՝ զի չէք՛ յ՜այ ։
Պատասխանի՛ ետուն
հրեայքն և ասեն ցնա ։
ո՞չ բարիոք ասեմք մեք,
եթէ սամարացի՛ ես դու՝
և դև՛ գոյ իքեզ ։
Պատասխանի՛ ետ յ՜ս և
ասէ ։ յիս՝ դև ո՛չ գոյ,
այլ պատըւեմ զհայր իմ ։
Եդուք անարգէք՛ զիս ։
ես ո՛չ խնդրեմ զփառսիմ ։

է՛ որ խնդրէն, և դատի ։
Ամենամէն ասեմ
ձեզ ։ Եթէոք զբանն իմ
պահեսցէ, զմահ մի՛
տեսցէ ի՛յաւ իտ եան ։
Ասեն ցնա հրեայքն ։
ար՛դ գիտացաք եթէ
դև՛ գոյ իքեզ ։
Աբրահամ մեռաւ՝
և մարգարէքն՝ և դու
ասես Թէոք զբանն իմ
պահեսցէ՝ մի՛ ճաշակես
ցէզմահ յաւ իտ եան ։
Մ ի Թէ դու մե՞ծ ինչ
ոք իցես քանզհայրն մեր
աբրահամ որ մեռաւ,
և մարգարէ՛քն մեռան ։
ար՛դ դու զո՞ առնեսզքեզ ։
Պատասխանի՛ ետ յ՜ս ։

եթէեն փառաւորեմ
զանձնիմ. փառքն իմ
ոչ ինչեն ։ ե՛ հայր որ
փառաւորէ զիս ։ զորմէ
դուք ասէք թէ ա՛ծ մերէ՝
և ոչ ճանաչէք զնա ։

Բայց ես գիտեմ զնա ։
և եթէ ասեմ թէ ոչ գի
տեմ զնա՝ ձեզ նմ ան
սուտ լինիմ ։ այլ գի
տեմ զնա՛ և զբան նորա
պահեմ ։

Աբրահամ հայր
ձեր. ցանկացաւ տես ա
նել զաւրիմ ։ ետես՝ և
ուրախ եղև ։

Ասեն ցնա հրեայ
քն ։ յիսուսամ. չեւ ևսէ
քոյ՝ և զաբրահամ տեսեր ։

Ասէ ցնոսա յս՝ ամ
ամէն ասեմ ձեզ ։ յա
ռաջ քան զլին եղնաբր
ահամու եմ ես ։

Վեմս առին. զիարկ
ցեն իվերա նորա ։ և
յս խոյսեալ ևել գնաց ի
տաճար է
անտի ։

ԲԱՐԵՆ ՉԳԵՆԻ ԱՆՑԱՆԵՐ՝ ԵՐԵՍ

այրմի կոյր ի ծնէ ։ հար
ցին ցնա աշակերտք ն
նորա և ասեն, ռաբբի՝
ոյր վնասէ ։ սորայ՝
թէ հաւր և մաւր իւրոյ
զի կոյր ծընցի ։

Պատասխանի՝ ետ յս ։
ոչ դորա՛ վնասէ, և ոչ

հաւրեւմաւրիւրոյ ։ այլ
զի յայտնի՛ լիցին գործ
քն այ՝ իդմա ։ և ինձ
պարտ գործել՛ զգործս
այնորիկ որառաք եացն
զիս, մինչ աւուր կայ ։
զա՛ զիշեր յորժամ ո՛չոք
կարիցէ գործել ։ մինչ
դեռ յաշխարհի՛ եմ, լոյս
եմ աշխարհի ։

Զայս իբրև ասաց
եթո՛ւք իգետին ։ և ա ր
ա՛ր կաւ ի թքոյն, և ծե
փեա՛ց զկաւն իվեր այ
աչաց կուրին ։ և ասէ
ցնա՝ երթ լուա յաւ ա
զանին սելովամայ, որ
թարգմանի առ աքեալ ։

Զոգա՛ լուացաւ, եկն
և տեսանէր ։

Իսկ դրացիքն և որ ոց
տեսեալ՛ներ զնա յառա
ջագոյն թէ մուրացի՛կէր
ասէին ո՞չ սա՛ էր որ նըս
տէ՛ր և մուրան այր ։

Կէսքն ասէին. նա՛ է ։
այլքն ասէին ո՛չ ։ այլ
նըմա՛նէ նմա ։ և ինքն
ասէր թէ ե՛սեմ ։

Ասեն՛ցնա՝ իսկզի
ար՛դ բացան աչք քո ։

Դ ա պատ ասխանի՛ետ՝
այ՛ր մի որում յա՛ն ասեն՝
կա՛ւ արար և ծեփեա՛ց զա
չսիմ ։ և ասէ՛ ցիս, երթ
ի սելովամ և լուա ։ չո
գա՛ լուացայ՝ և տեսանեմ ։

Ասեն՛ցնա՝ ո՞ւրեն ։

սեն գարձեալ ցկոյ
ոչն։ զոր չի սահեսվասն
նորա զիմեբայց զաչսբ։
Ինչ սահ, թեամարգարէ։
Որչ հաւատային հրե
այբն զինամանե թեկոյրեր
ևբայցաւ։ Մինչևկոչ ե
ցին զծնաւորսն բայցելոյն։
հարցին ցնոսա և ասեն։
սահ որդին ձեր զոր մե
դուչնասեք թեկոյրծը
նոսա՝ արդ զիարդ տեսանի։
ասասխանի ետուն ծը
նաւղքն նորա և ասեն։
զիտեմք զի սահ որդին
մեր։ և զի կոյր ծնաւ։
բայց զիարդ այժմ տե
սանե՝ ոչ զիտեմք։ կամ
թե ոմ բացաց զաչս դորա՝

սեն զարձեալ ցկոյ
ոչն։ զոր չի սահեսվասն
նորա զիմեբայց զաչսբ։
Ինչ սահ, թեամարգարէ։
Որչ հաւատային հրե
այբն զինամանե թեկոյրեր
ևբայցաւ։ Մինչևկոչ ե
ցին զծնաւորսն բայցելոյն։
հարցին ցնոսա և ասեն։
սահ որդին ձեր զոր մե
դուչնասեք թեկոյրծը
նոսա՝ արդ զիարդ տեսանի։
ասասխանի ետուն ծը
նաւղքն նորա և ասեն։
զիտեմք զի սահ որդին
մեր։ և զի կոյր ծնաւ։
բայց զիարդ այժմ տե
սանե՝ ոչ զիտեմք։ կամ
թե ոմ բացաց զաչս դորա՝
ասեցին զնոսա՝ ոչ զիտեմք։
Ծերն ասա՝ փառս տուր Աստուծոյ։
զինա ոչ մեղաւորեցին կոյրնդեր։
Եր շաբաթ յոր ժամ
ըստեղծեն արտաքս յա։ և ե
բացաց զաչսն կուրին։
Արձեալ հարցանե
ին զնա և փառս տուր Աստուծոյ։
թեզիարդ տեսանես։
Ասասաց զնոսա։ կա՛ր
եղ իմ ի մեր աչաց իմոց՝ և
լուայ և ասեսանեմ։
սեն ոմանք ի փա
րիսեցւոցն՝ ոչ է այրն այն
յայ՝ զի զշաբաթսոչ պահէ։
Էաբնասեին՝ իսկ զի
արդ կարէ մարդ մեղաւ
որ այսպիսի նշանս առնել։
Եղեւ հերձուածք ի մէջ նոցա։

մեք ո՛չ գիտեմք ։ ցդա՛
իսկ հարցեք ։ ինքնին
իչափ հասեալ է ։ ինքն
իսկ խաւսեսցի վասն իւր ։

Զայս ասացին ծըն
աւղքն նորա, զի երկնչէ
ին ի հրէ իցն ։ քան զի
ո՛ւխտ եդեալեր հրէ իցն՝
եթէ ոք խոստ ովանեսցի
զնա քս, իբա՛ց կացցէ
իժողովրդ ենէն ։ վասն
այն որ իկ ասաց ինծնաւղ
քն նորա, թէ ինքին ի
չափ հասեալ է՝ ցնա՛ իսկ
հարց եք ։

Բարձեա՛լ կրկին անգ
ամ կոչեցին զայրն որ
կոյրն էր՝ եաս են ցնա ։
տո՛ւր փառաւոյ ։ մեք

գիտեմք՝ զի այրն այն
մեղաւ ո՛ր է ։

Ուն՛ա ասէ, թէ մեղաւ
ո՛ր իցէ՝ ես ո՛չ գիտեմ ։
բայց զայ ս գիտեմ, զի
կոյրէի՝ եարդ տեսանեմ ։

Բարձեա՛լ ասենցնա՝
զինչ արար քեզ ։ զի
արդ եբաց զաչըս քո ։

Պատասխան ի՛ ետ նո
ցա ։ այ ժմ ասաց ի
ձեզ՝ եւ ո՛չ լըւ ար ուք ։
զի կամիք միւս անգամ
լըսել ։ մի թէ եւ դո՛ւք
կամիք աշակերտել նմա ։

Ոքա հայ հոյ եին ըզ
նա եւ ասեին ։ դո՛ւ լի
ջիր նմա աշակերտ ։
մեք մովսես ի՛ աշակերտք

եմք ։ մեք գիտեմք, զի
ընդ մովսես ի՛ խաւս ե
ցաւ ա՞ծ ։ զսա՝ ո՛չ գի
տեմք ուստ ի իցէ ։

Պատասխան ի՛ ետայրն
և ասէ ցնոսա ։ այ՛դ
իսկեն սքանչ ելիք ։ զի
դուք ո՛չ գիտէք ուստ ի
իցէ, և զիմ զաչս եբա՛ց ։
գիտեմք զի ա՞ծ մեղաւոր
ոսց ո՛չ լսէ ։ բայց եթէ
ա՞ծ ապա՛շտ ոք իցէ, և զ
կա՛մս նորա առնիցէ՝
նըմա՛ լսէ ։ իյաւ իտ են
ից՝ ոք ո՛չ լուաւ, եթէ
եբա՛ց ոք զաչս կուրի՝ ի
ծընէ՝ կոյր ծնելոյ ։ եթէ
ո՛չ յ՞այ եր այրն այն՝ ո՛չ
կարէր առնել ինչ ։

Պատասխան ի՛ ետուն և
ասեն ցնա ։ իմեղ՛ս իսկ
ծընեալ ես ամենև ին՝ և
դու վարդ ապե՞տ լին իս
մեր ։ և ձանին զնա արտաքս ։

Լուա՛ յ՞ս եթէ հանին
զնա արտաքս ։ և իբրև է
գիտ՛ զնա՝ ասէ՛ ցնա ։
դու հաւատա՞ս յորդի ա՞յ ։

Ապատասխան ի՛ ետ
և ասէ ։ տ՞ր՝ ո՞վ է զի հաւ
ատացից ի նա ։

Ասէ՛ ցնա յ՞ս, և
տեսեր՛ զնա ։ և որ խաւս
ի՛դ ընդ քեզ՝ նա՛ է ։

Ի՛նա՛ ասէ՛ հաւատա՛մ
տ՞ր ։ և երկիր՛ եպագ
նըմայ ։

ԻԱՍԷ՛ ՅՍ ։ Ի

ԴԱՐԱՍԱՐԱՆ ԵԿԻ

յաշխարհս յայս ։ զիոր
ոչն տեսանեն՝ տեսցեն ։
և որք տեսանենն՝ կուր
ասցին ։

Եւ ոմանք խիարիսեցւ
ոցն որք ընդ նմայնեին,
իբրև լուան ասեն՝ ցնա ։
մի թէ և մեք՞ կոյրք իցեմք ։

Ասէ՝ ցնոսա յս ։
ե թէ կոյրք եիք՝ ոչ՝ եր
ձեր մեղ ։ բայց արդ՝
ասէք՝ թէ տեսանեմք՝
և մեղքն ձեր ի ձեզ՝ հաս
տատ եալ են ։

Ամենամեն ասեմ
ձեզ ։ որ ոչ՝ մտանէ ընդ
դուռն իգաւ ի թ ոչ խա
րաց՝ այլ ընդ այլ՝ ելանէ,
նա գող՝ է և աւազակ ։

Իսկոր մտանէ՝ ընդ դու
ռն՝ հովիւ՝ ե ոչ խարաց ։
նըմա՝ դռնապանն բանա ։
և ոչ խարքն ձայնի՝ նորա
լըսեն ։ և զիւրոչ խարսն
կոչէ՝ յանըւանէ, և հանէ՝
ըզնոսայ ։

Եւ յորժամ զիւրսն զա
մենայն հանիցէ, առա
ջի՝ նոցա երթա ։ և ոչ
խարքն զհետ՝ նորայ եր
թան, զի ճանաչեն՝ ըզ
ձայն նորա ։ զաւտարի
զհետ ոչ՝ երթիցեն, այլ
փախ իցեն՝ ի նմանէ ։
զի ոչ՝ ճանաչեն զձայն
աւտարաց ։

Զայսաւ ակ ասաց

նոցա յս, և նոքա ոչ գիտ է
ին եթէ զինչէր որ խաւ
սերն ընդ նոսա ։

Խար ձեալ ասեցն նոսա յս ։
ամենամեն ասեմ ձեզ ։
զի եմ դուռն ոչխարաց ։

Ամենեքեան որ յառ
աջ քանզիս եկին՝ գողք
ին և աւազակք ։ այլ
ոչ լուան նոցա ոչխարքն ։

Եմ դուռն ։ ընդ իս
եթէ ոք մտան ի ցէ՝ կեցցէ ։
մըտցէ՝ և ելցէ՝ և ճարակ
գըտ ցէ ։

Գող ոչ գայ, եթէ ոչ
զի գողասցի՝ և սպանցէ՝
և կորուսցէ ։

Ես եկի զի զկեանս ունի
ցիք ։ և առաւել և սունի ցիք ։

Ճոնի ՏՈՒԱԼԻՆ
ԲԱՀ ։ ՏՈՎԻՒ ԲԱՀ

զանձնիւր դնէ իվերա
ոչխարաց ։ իսկ վարձ
կանն որոչէ հովիւ, որո
ոչ իւրեն ոչխարքն՝ իբ
րև տեսանէ զգայլն զի
գայ՝ թողուն զոչխար
սըն և փախչի ։ և գայլն
յափշտակէ զնոսա և
ցրըւէ ։ քանզի վարձ
կանէ՝ և չէ փոյթ նը
մայ վասն ոչխարացն ։

Եմ հովիւն քաջ ։ և
ճանաչեմ զիմսն, և ճա
նաչիմ յիմ ոցն ։

Որպես գիտէ զիս հա
յր ։ գիտեմ և ես զհայրն ։

Ի զանձն իմ դնեմ ի

յ	մ	մր	ղ
ղ	ճժբ		ճժթ
ղա	մդ	մժե	

մերոյ ողորմութեանց ::

[illegible]ա և այսմ և ողորմութեան ք
եմ ես, որ ոչ եմ յայս ըստ
գործ թե : Աղաչեմ զա
պարտէ ինձ ամենայնի :
և ձայնի խնդրեմ լուիցեն :
Աղէկից եմ մի՛ հայր, ամէ
հոգւոյս ::

[illegible] ամեն ամենորին կ սկրէ
դէտ հայրին, գին եմ դնեմ
զանձն իմ, զինքն ամէն
գամ ամուրց զնա ::

[illegible] ընդ հանդէ զնա յետ
եմ : այլ եմ զընդամ զնա
ամենայն սամե իմոյ ::

[illegible] շնամաս թեթեւ ում
խնդրեմ զնա, և երկա
նաւ թեթեւս առնեմ մեր ա
անդամ առնաւ զնա ::

զայս պատուիրանաւ ու և
հարցէ խնդրէ ::

[illegible] ար ձեռն հեռացուած
լինէր խնէ՞ հրեղէն սա
ւրանական իսրայէլացոց կրկ ::

[illegible] ռամենին բազում է
նոցանէ, դէս զոյնեամ
ևամբեգնի : զի՞ բնա
լուսէ նմա ::

[illegible] եմենամեին, այսպէ
սի բանք ոչ դիւրա հա
րի եմ : մի թե դէ կար
եղանա կոյրի բա
նալ ::

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԺԱՄ [illegible]

[illegible] լինի յեմ, և ձմեռն էր :
[illegible] ուղղէր յն խնամ ա
րին խորաչին առողջմին ::

Ժ
ՂԷ

Հարցն եղեն զնոսա սա-
հրեայքն և ասեն, մինչև
յե՞րբ թափես զոգիս մեր։
եթե դու ես քրիստոս, ասա այ-
մեզ համարձակ։

Պասասխանի ետ նոսա
Յիսուս։ ասացի՛ ձեզ և ոչ հաւատացէք ինձ։
զգործս սոսա զորոնք ես գործեմ յանուն հաւրն իմոյ։
նոքա են վկայեալք իմ։

Պ Բայց դուք ոչ հաւատայք, զի ոչ եք
ոչխարք իմ. Հայրն իմ զոր տուեալ
է ինձ, մեծագոյն է քան զամենայն։ և ոչ ոք կարէ
յափշտակել ի ձեռաց հաւրն իմոյ։ ես, և հայրն
իմ, մի՛ եմք։

Պ Եմա սա՛ին հրեայքն,
վերստին քարս կոծ արարին զի նա։

Պասասխանի ետ նոսա
Յիսուս։ բազո՛ւմ զոր
ցուցի ձեզ ի հաւրէ իմմէ։ վասն որ
ի գործոց ինոցանն է՝ զոր կոծ առնէք զիս։

Պասասխանի ետուն
հրեայքն։ ոչ վասն գործոց քարկոծս
առնեմք զքեզ։ այլ վասն հայհոյութեանն։ և
զի դու մարդ լեալ զանձն դարձուցանես
իբրև զաստուած։

Պասասխանի ետուն
նոսա։ և մի՛ կորիցէն
յաւիտեան։ և մի՛ ոք
յափշտակէսցէ զնոսա
ի ձեռաց իմոց։

Պ Հայրն իմ զոր տուեալ
նոսա՝ մեծագոյն զամենայն
դայն։ և ոչ ոք կարէ
յափշտակել ի ձեռաց
հաւրն իմոյ։ ես, և հայրն
իմ, մի՛ եմք։

Պ Եմա սա՛ին հրեայքն,
վերստին քարս կոծ արարին։

Պասասխանի ետ նոսա
Յիսուս։ բազո՛ւմ զոր
ցուցի ձեզ ի հաւրէ իմմէ։ վասն որ
ի գործոց ինոցանն է՝ զոր կոծ առնէք զիս։

Պասասխանի ետուն
հրեայքն։ ոչ վասն գործոց քարկոծս
առնեմք զքեզ։ այլ վասն հայհոյութեանն։ և
զի դու մարդ լեալ զանձն դարձուցանես
իբրև զաստուած։

Պասասխանի ետուն
նոսա։ և զինչ է
գրեալ։ ասացի՝ դուք աստուածք էք։
եթե զնոսա ասաց աստուածս զորոնք
իմ զրան։ և եթե ասաց նոսա
ցա՝ զկնանն յաստուածս։

Թե ոչ զորձեմ զչքուր
ծանն հաւրինմոյ՝ մի՛ հաւ-
ատայք ինձ։ ապ ա՛
Թե զորձեմ, Թե և ինձ
ոչ հաւատայք՝ ապակայն
զորձոցն հաւատայջք։
Զ Խրիատասլ ինչ
դնիլ՝ եթե հայր յիս
և ես ի հայր։

ՀԵ

Ասէ Հրէայքն նանդրեին
ընդեսա ասեն՝ և եթէ
Հեռաց հոգայ։
Դ Զինայց միւսանգամ
յայն կոյս յորդանանոյ,
ուր էր յովհան
դեռ զատաւալ ինչն և եմ
կրտէր։ Եանդ ինչ։

ՀԶ

Դիտ զի։ ոչ տուտ մուռ
ամ Քրիստոսի զկին
ասեն։ զի յոմ
դէ մեր զի մուռ զի, յոչ
ինչ զի զ մուռ զի մեռ էսա
դէ մեր։ յոչ մեռ զի։

Հրամա հրեայքն և ասեն։
վասն բարւոյ զորձոյ
ոչ առնեմք զքեզ քար
կոծ։ այլ վասն հայ
հոյոս Թեան։ Եվ դու
մարդեա, և զանձն քո
աՀծ առնես։

Ա Առասխան ի նոնոցա
յս։ ոչ յաւրէնսն ձեր
գրեալ է՝ և ասացաւ Թե
աՀծք եսք։ Իսկ եթե
զնոսա աՀծս ասաց
որս բանն այր եղեւ, և չէ
մար Թե եղծանիցի գրոյն՝
Իսկ զոր հայր սրբեաց
և առաքեաց յաշխարհ՝
դու ասես Թե հայհոյ
եսս զի ասացի Թե որդի
դէ մ՝ եմ։

հաննեա՝ նշանս ինչ ո՛չ
արար ։ բայց զամ ե
նայն զորասաց յով ան
նես վասն նորա ճըշ
մար ի՛տ եր ։ եբազո՛ւմք
հաւատ ացին ի
նա անդ ։

ԵՒԲՈՄԵՀԻՒ ԱՆԴ, ՂԱՋԱՐՈՍ։

ի բեթանիայ՝ իգեղջ՛է
մարիամայ և մարթա
ի քեռ նորա ։

Այսայն մար ի
ամ՛է, որա՛ւծ զտ՛ր՝ն ի
ղով՝ և ջնջեա՛ց զոտս
նորա հերով իւրով։
որոյ եղբայրն ղա՛զա
րոս, հիւ ա՛նդ եր ։

Առաքեցինառնա

քորքն նորայ և ասեն,
տ՛ր ։ ահաւասիկ զոր
դո՛ւ սիրեիր՝ հիւ ան
դաց ե՛ալէ ։

Բրև լըւա՛ւյ՝ն, ասէ՛։
այն հիւանդութիւնն
չէ՛ իմահ ։ այլ վասն
փառա՛ցն ա՛յ, զի փառ
աւո՛ր լիցի որդի ա՛յ
այն ըւ իկ ։

Ուսիրե՛ր յ՝ն զմարիամ,
և զմա՛րթա զքոյր նորա,
և զղա՛զար ։

Բրև լըւաւ թէ հիւ
անդ ացեա՛լէ, զտեղի՛
կալաւ անդէն ուրերն
աւ ուրս երկուս ։

Ապա՛ յետայն որ
իկ ասէ ցնոսա, եկայք

երթիցուք միւսանգամ
ի հրեաստան ։
Ասեն ցնայ աշա
կերտքն, ռաբբի ։ այ
ժամ եւ խնդրեին զքեզ
հրեայքն քարկոծառ
նել՝ եդարձեալ երթ
ա՛ս անդրէն ։
Պատասխան ի եւ յս,
ոչ երկոտասան ժամէ
յաւուր ։ եթէ ոք գնա
ի տուր ընջեան, ոչ գայ
թագղի, զի զլոյսաշ
խարհ իս այսորիկ տե
սանէ ։ ապա թէ ոք
գընա գիշերի՝ գայ թ
ագղի, զի լոյս ոչ գոյ
ընդ նմայ ։
Զայս իբրեւ ասաց,
յետայսորիկ ասէ ցնոսա ։
ղազարոս քարեւ կամ
մեր ննջեաց ։ այլ եր
թամ զի զարթուց ի՛ց
ըզնա ։
Ասեն ցնա աշակեր
տքն, տ՛ր ։ եթէ նն ջ
եաց՝ ապա ապր ի՛ ։
Այլ յս, վասըն
մահ ուն նորա ասեր ։
նոցա այսպես թըւ ե
ցաւ՝ եթէ վասննըն
ջելոյ քնոյ ասէ ։
Յայն ժամասէ ցնո
սա յայտն ապես ։ ղա
զարոս մեռաւ ։ եւ ես
ուրախ եմ վասն ձեր ։
զիդուք հաւատ աս
ջիք ինձ ։ զիես չէի

անդ. Բայց արդ եկայք
երթիցուք առ նա։

Ասէ Թովմաս՝
անուանեալն երկուո
րեակ՝ ցաշակերտս ա
կիցսն իւր. ածն եկայք
և մեք գնասցուք ընդ նմա մեռցուք։

Եկն Յիսուս՝ եգիտ զնա
չորեքաւուր եղեալ ի գերեզ
մանի։ Եւ էր Բեթան
իայ մերձ յԵրուսաղէմ, իբրև
ասպարիսաւք հնգ
ետասան։

Բազումք ի հրէից
անտի եկեալ էին առ
Մարթա և Մարիամ, զի
մխիթարեսցեն զնոսա
վասն եղբաւրն։

Մարթա իբրև լուաւ
թէ Յիսուս գայ՝ ընդ առաջ
գնայր նորա։ Բայց
Մարիամ նստեալ էր անդէն
ի տան։

Ասէ Մարթա ցՅիսուս.
Տէր, եթէ աստ լեալ էիր՝
եղբայրն իմ չէր մեռեալ։
այլ և արդ գիտեմ, եթէ
զոր ինչ խնդրեսցես յԱստուծոյ՝
տացէ քեզ Աստուած։

Ասէ ցնա Յիսուս՝ յար
իցէ եղբայրն քո։

Ասէ ցնա Մարթա՝
գիտեմ զի յարիցէ, ի յա
րութեան յաւուր
յետնում։

Ասէ ցնա Յիսուս, Ես
եմ յարութիւն և
կեանք։ որ հաւատայ

յետ Ղեպեան և մեռանի
կեցցէ՛ և ամենայնորդ
կենդանեն և հաւատայ ա՛
յեսու մի՛ մեռցի ելցէ՛ հոգ
եանն։ հաւատամ այսմիկ։
ահ՚ գինա՛ այսոմիր։
եւ հաւատացի՛ երթ է
դու՛ եաքան որդեցայ որ
յաշխարհ գալոցն էր։
Զ այս իբրև ասաց՝
գնաց և կոչեցաց զմարի
ամբոյր իւր լուսելեայն
և ասէ։ վարդա պետ
եկեալ է և կոչէ զքեզ։
Ի իբրև լուաւ՝ յարո
եաւ վաղվաղակի և
ելն առ նա։
Զ և և ես երեկեալ յա
խոքեաւ զնա։ այլեւ անդ

էն խոսելոցն՝ որ ընդ
ատ՚ալն եղև նմա մարգարէ։
ակ հրեշտակքն որոնք էին
ընդ նմա խոսեան անդ
և մխիթարէին զնա՝
իբրև տեսին զմարիամ
թէ յարեաւ վաղվաղ
ակի և գնայ՝ գնացին
և նոքա զհետ նորայ։
հաւատային թէ խոսելոց
մանն երթայ զիրայցուցանել։
Ի ակմարիամ իբրև եկն
ուրեքն յոր և ետեսանայ՝
անկաւ առ ոտսն նորա
և ասէ։ ովր։ եթէ աստ
ուր դիպեալ՝ ոչ էր մեռ
եալ եղբայրն իմ։
Զ իբրև ետես զնա
զի լայր՝ և որ ընդ նմա

ին հրեայքն լային, իսը
ռովեցա՛ յոգի իւր իբ
րև զայրաց եալ և ասէ ։
ո՞ր եդիք զնա ։
Ա սէ՛ ցնա՝ տ՞ր ։
եկեւտեա՛ ։ և արտաս ըւ
եա՛ց յ՞ս ։
Ա սեին հրեայքն՝
տեսէ՛ք ո՛ր չափ սիրէր
ըզնայ ։
Ա եսքն ինոցանէ ա
սեին՝ ո՞չ կարէր սայ
որեբաց զաչս կուր ին՝
առնել զիւսա՛ միմեոցի ։
ՅՍ դարձեա՛ լ
զայրաց եալ ընդ միտս
իւր՝ գա՛ իգերեալ մանն ։
Ե ւ ե՛ր այր մի ։ և վեմ
միեդեալ իվերա նորա ։

Ե ւ ասէ՛ յ՞ս, իբա՛ց արա
րեք զվեմդ ։
Ա սէ՛ ցնա մա՛րթա
քոյր մեռ ելոյն ։ տ՞ր ։
արդ հոտեա՛լ իցէ՝ քան
զի չորեք աւրեայ է ։
Ա սէ՛ ցնա յ՞ս ։ ո՞չ
ասացի քեզ՝ եթէ հաւ
ատասցեա՝ տեսց ես՛
ըզփառսն ա՞յ ։
Ե ւ իբրև իվե՛ր առ ին
ըզվեմն՝ յ՞ս ամբա՛ր ձ
զաչս իւր իվերև ասէ ։
հայր՝ գոհանա՛մ զքեն
զի լըւար ինձ ։ և ես՛
գիտեի՝ զի յամենայն
լսես ինձ ։ այլ վասն
ժողովրդեանս որ շուրջ
կան առնեմ ։ զի

հաւատասցեն թեղո՛ւ
առաքեցեր զիս ։
Զայս իբրեւ ա ս
աց՝ ի ձայն մեծ աղա
ղակեաց եւասէ՝ ղա՛զ
արէ՝ արի՛ ե՛կարտ աքս ։
Եւ՛ մեռեալն ոտի՛ք
կապելովք՝ ... և
ձեռա՛ւքն երիզապն
դաւք՝ և երեսա՛ւքն
վարշամակապատաւք ։
Եւասէ՝ ցնոսա յս՝ լու
ծէ՛ք զդա և թողէք երթալ ։
Բազո՛ւմք ի հրեիցն
որեկեալ էին առ մա
րեմանս՝ իբրեւ տեսին
զորարարն՝ հաւատա
ցին ինայ ։
Եւ ոմանք ինոցանէ

զընաց ի՛ն առ փարիս
եցիսն՝ և պատմեց ի՛ն
նոցա զորարա
րն յս ։

Ծանուցին
քահանաց ապետքն

և փարիսեց իքն ատեան
եւասեն՝ զինչ արաս
ցուք՝ զիայրն այն բա
զո՛ւմ նշանս առնէ ։
եթէ թողո՛ւմք ըզնա
այնպես՝ ամեն եք ի՛ն
հաւատան ինա ։ և գայ
ցեն հոռոմք՝ և բառ
նայցեն զազգս մեր
և զտեղի ։
Մի ոմն ինոցանէ, ա
նուն կայի ափա՝ որ
քահանայ ապե՛տեր տա

բուռն այնորիկ: ասէ
ցնոսա, դուք ոչ ինչ գի
տէք. և ոչ բնաւ խորհ
եալ իք: Թէ լաւ է մեզ
զի այր մի մեռանիցի ի
վերայ ժողովրդեանն:
և մի ամենայն ազգս
կորիցէ ::

Զ այս ոչ յանձնէ
ինչ ասաց. այլ զի քա
հանայապետ էր տա
րւոյն այնորիկ՝ մար
գարէացաւ, եթէ մե
ռանելոց էր յս̃ ի վերա
ազգին: և ոչ ի վերայ
ազգին միայն. այլ զի
և զորդիսն այ̃ զցրուե
ալսն՝ ժողովեսցէ ի մի::

ղէ
ժ Յ այնմ աւուրէ,
խորհուրդ արարին զի
սպանցեն զնա ::

Ե ւ յս̃ այնու հետև, ոչ
եւս համարձակ շրջէր
ի մէջ հրէիցն: այլ
գնաց անտի յերկիր
մի, որ մերձ էր յանա
պ ատ: ի քաղաք
մի որում անուն էր եփ
րայիմ. և անդ լինէր
աշակերտօքն
հանդերձ ::

ղէ
ժ ԵՒ ՄԵՐՁ ԷՐ
ԶԱՏԻԿՆ ՀՐԷԻՑ:

ղէ
ժ Ե ւ բազումք ելին յեմ̃ ի
գաւառէ անտի յառա
ջագոյն. քան զզատիկն.
զի սրբեսցեն զանձ
ինս իւրեանց ::

յ
ղէ

յ մ մր ղ
ղղ ճխդ ձճղ ձդ
ճէ

Եվ զկայր մարմնոյն զոր
զանձն մեր եդաք եղբարք
ողջոյն ընդ համայ։

Զի սակս մարդեմս աստուծոյ
լիութիւն մեր նոցա հաստատ
եաւն, ապշնչուն մեծ ա
զգնոյ։ այլ զոսանկեցն։
Եւ հեղմամբ նոցուն մարդ ելեր
զոսանն հորա։ Եւ տուն
լի եղև նոցա նոր ոգին։

Սա մեռանի յաշխա
կերտացս անուն, յորում
ոգնեալ ամենայն ազգն
անեղոյն երդնա։

Ընդ-դի ոչ նոցոյդ վա
ճառ-եցար երեք արիւր
դեմ տա՛ ամ՝ գնոյնն
գնոյ։ Եւ սա։

Եւ զմարմնոյն՝ ոչ
ընդունիս։ Եւ ապատարա-
գոյն նոցա։ զի ամենայն
ազգ-նոցն զգնոյ։ Եւ նոցա։

ընդունեցին զգնոյ, և
ասեցին ընդ միմեանս
միմեանց կայ ինչ խոսաՀար ինչ։
զիարդ Թարու՝ Հեղ՝ եՀեՀ
ոչ գայցե խոսարն այսր։

Ասարեր սարեալ էր
գարՀանոյ ապեան էին
եփար խոսեցարոց, զի Թե
ոչ գնացցե Թեսարն
գուշակեցցե զինմանե,
զի կալ ցինչ ընդնա։

Սակայն, վերջ սարարը
յարեալ քան ընդ գա
տերն, երկն երեՀանի
ցայ, որոնք զապարն մե
ռեալ զորյարցոյցն և
մեռեալ։

Եւ նոցա։

ընՀանեան։ Եվ սպասարն
զարՀանոյ զինանդամս
նոցանդ զի նոցանդ։

Եւ զարՀանոյ։

զ ամ զ զ
զՀ զՀԳ զՀԴ զՀ

ընդդաղ քաղաքայ իմոց փրկեց
երկնային · այլ զերկրորդն ։
ապականեցին իւրեն ունէր ։
և որ ինչ աննկատելին
նմա կոչէր ։

Սէ յն · Թողլատուր
դրան ։ զխաւարին պա
տասնույց խոսեց պաշտեա
ցե դայր ։

Զարդ քաղաքայ յամ է
ամին ժամ ընդ ձեզ ու
նիք ։ այլ զեր ոչ հան
տապան ընդ ձեզ ուիք ։

Բ րև զխոսացն ծոր
վորոր բարպույն իվ հր
իւրն Թէ մնջե՛ եկին
ոչ մնայն վասն յի ։ այլ
զի և զգլաւր առեցեն
զոր յորոց խաւարեց ։

Ո րոց ուրախարար ը
ին քահանայապետ
քըն ՝ զի և զգլաւ որ
ոսպանիցեն ։ քանզի
բարձրումք ի հրոյ երն
երկթափին և հա
ստատեին նշմ ։

ՍԱՂՄՈՍԱՒԾԱՅ

ՔՈՂՈՐՈՒԹ ԻԱ

զոռամ որոնելայի ի
տասնին · իբրև լրման
Թէ զորն յն յեմ · ան էնու
սա արմա ննեաց և եղ
եին լինդ առաջ նորա ։
աղաղակեին ասանեին ·
ովսաննա ։ աւրհնեալ
որ գալոց յանուն տն
Թագաւոր մեր եկն ։

Ի գործեալ յն էջ մի ·

յ
ղթ

յ ն մր ղ
ձ մէ ձաթ մր
ձա մկ

նստաւ ի վերայ նորա ։
որպէս եւ գրեալ է, եթէ մի՛ երկն-
չիր դուստր սիոնի ։ Ա-
հաւասիկ թագաւորն քո
գայ նստեալ ի վերայ
յաւանակի իշոյ ։
Զայսն ինչ ոչ գիտա-
ցին աշակերտքն նորա
յառաջագոյն ։
Բայց յորժամ փառա-
ւորեցաւ յիսուս, յայն-
ժամ յիշեցին եթէ այն
էր որ գրեալն էր վասն
նորա եւ զայն արարին նմա ։
Վկայէր ժողովուրդն որ էա-
էր ընդ նմա՝ թէ
զղազարոս կոչեաց ի գերեզ-
մանէն՝ եւ յարոյց
զնա ի մեռելոց ։ Եւ
վասն այնորիկ ընդ առա-
ջ եղեւ նմա ժողովուր-
դն՝ զի լուան թէ զայն
նշան արարեալ էր նորա ։
Իսկ փարիսեցիքն ասէին
ընդ միմեանս, տե-
սանէք զի ոչ ինչ օգուտ է ։
ահաւասիկ աշխարհ ամ-
ենայն զհետ նորա
գնաց ։
Էին ոմանք եւ հե-
թանոսք յելելոցն անտի
զի երկիր պագանել ի տօ-
նին ։
Նոքա մատեան առ
փիլիպպոս, որ ի բեթսա-
յիդա գալիլեացւոցն էր ։
աղաչէին զնա եւ ասէին.
տէր ։ կամիմք զյս տեսան-
ել ։

Գայ փիլիպպոս, և ասէ
ցանդրէաս : անդրէաս
և փիլիպպոս ասեն յս̄ի ::

ծգ Եւ յս̄ պատասխանի ետ
նոցա և ասէ : եհաս
ժամ զի փառաւորեսցի
որդի մարդոյ ::

ծդ ժ ԱՄԷՆ ԱՄ
ԷՆ ԱՍԵՄ ՁԵԶ ::
եթէ ոչ հատն ցորենոյ ան
կեալ յերկիր մեռանիցի
ինքն միայն կեայ ::
Ապա եթէ մեռա
նիցի՝ բազում արդիւ
նս առնէ ::

ծե ժ Որ սիրէ զանձն իւր,
կորուսանէ զնա : և որ ատ
եայ զանձն իւր յաշխար
հիս յայսմիկ. ի կեանս
յաւիտենականս պա
հեսցէ զնա ::
Եթէ ինձ ոք պաշտօն կալցէ,
զհետ իմ եկեսցէ : և ուր
եմ ես, անդ և պաշ
տօնեայն իմ եղիցի ::

ծզ ժ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ՝
պատուեսցէ զնա
հայրն իմ ::

ծէ ժ ԱՅԺՄ
ԱՆՁՆ ԻՄ ԽՌՈ
վեալ է : և զինչ : աս
ացից. եթէ հայր ապրե
ցո զիս ի ժամանակէ
աստի յայսմանէ ::

ծը ժ Այլ վասն այսորիկ ե
կի ի ժամս յայս ::
Հայր՝ փառաւորեա
զանուն քո ::

Յ	Մ	Մր	Ղ
ծգ	մղթ	ճՃ	
ծդ			
ծե	ղե		մծա

Յ	Մ	Մր	Ղ
ծզ			
ծէ	մդգ	ճհդ	
ծը			

Եւ յոյժ ծանր բարի Հիւա-
ցեալ՝ զամենեւեւ
սիրեն Հպեցեալ աւուն։
Զայսոսաներ՝ Հաղանա-
կեալ Յեռոսիմ սահմա-
նեալ եղոյց նոցեւ։
Աստուածանեն Իսուսն մանծաղը
վարդն։ Մեր ըստ աբ
յաւր նոսայ՝ Յեռքանն յաւ-
նեալ կայ՝ Եւ զի
սիրդ աստու Յեռ պարտեւ
բարեշնորհեալ սրդոյ մար
դոյ։ Ամենայնոսդինամարդ։
սեր ցնոսաս յն։
Վարդ սիրոսեան ծաղանակ՝
լայաս ընդ Հեղեւ։ զնա
ցեր մինչ դեռ զլայան ու
Հաներ՝ զի մի եաւարՀեղ
Հասցե։ զերարդնայ Ի

Ինչ բարբարեալ դնա
նոյ՝ փաստ ատ սրբ ատարեն։
Եղարբ Հեղեալ փաստ ատ սրբ
ատարեցոյ։
Ծաղանակն սրբոյն
Եղեր՝ ասեն ոսոսատ
մեն լինեն։
Եկեր ասեն՝ Հրեշ
տակ Իսատեցատ ընդ Հեղեալ։
ասան Իսանեն Ի եռոյն
ասեն։ ոչ վասն Իմ Ինչ
Ինչ բարբարեալ դնա։
Յեռանեն դասատաս
ատանեն աշխարհ Իսա ատան
ոսոսեկ։
Յեռանեն՝ Իշխանեն
ատանեն՝ աշխարհ Հեսա ատ ոսոսեկ՝
ընդ եաց՝ ատատաբա։

խաւարի՝ ոչ գիտէ յո եր
թայ: Մինչդեռ լոյսն
ընդ ձեզ ունիք՝ հաւա
տացէք ի լոյսն զի որդիք
լուսոյ եղիջիք ::

Զ այս խաւսեցաւ
յս̅. և չոգաւ թաքեաւ
ի նոցանէ ::

Ե այնչափ նշանս ա
րարեալ էր առաջի նո
ցա, և նոքա ոչ հաւատա
յին ի նա: զի լցցի
բանն եսայեայ մարգա
րէի զոր ասաց. տր̅՝
ով հաւատաց լսելեաց մերոց:
և բազուկն տն̅, ում յայ
տնեցաւ ::

ճթ
Ս ակայն ոչ
կարէին հաւատալ՝ զի
միւս անգամ ասէ եսայի:
Թէ կուրացոյց զաչս նո
ցա, և ապշեցոյց զսիր
տս նոցա: զի մի տես
ցեն աչաւք, և իմասցին
սրտիւք, և դարձցին
և բժշկեցից զնոսա ::

ճժ
Զ այս ասաց եսայի.
զի ետես զփառս նորա,
և խաւսեցաւ վասն նորա ::

Բ այց սակայն և յիշ
խանացն բազումք
հաւատացին ի նա: այլ
վասն փարիսեցւոցն ոչ
յայտնէին, զի մի ի
ժողովրդենէն ելանի
ցեն: Քանզի սիրեցին
զփառս մարդկան առ
աւել քան զփառսն այ̅ ::

յ	ն	մր	ղ
ճթ	ճղգ	ճէ	հէ

յ	ն	մր	ղ
ճժ			

ճծա

ԵՒ ՅՍ ԱՂԱՂԱԿ

ԵԱՑ ԵՒ ԱՍԷ։ Որ

հաւատայ յիս՝ ոչ հաւա

տայ յիս՝ այլ յայն որ առա

քեացն զիս։ և որ

տեսանէ զիս, զայն տե

սանէ որ առաքեացն զիս։

ճծբ Ես լոյս յաշխարհ եկի՝

զի ամենայն որ հաւա

տայ յիս՝ ի խաւարի մի՛

մնասցէ։

Եւ թէ ոք լուիցէ բա

նից իմոց և ոչ պահիցէ՝

ես ոչ դատիմ զնա։

քանզի ոչ եկի թէ դատ

եցայց զաշխարհ, այլ

զի փրկեցից զաշխարհ։

Որ անարգէ զիս, և ոչ

պահէ զբանս իմ, գոյ

որ դատի զնա։ բանն

զոր խօսեցայ՝ նա

դատի զնա յաւուր յետ

նումն։ զի ես յանձնէ

իմմէ ոչ խօսեցայ. այլ

որ առաքեացն զիս Հայր՝

նա ետ ինձ պատուէր թէ

զինչ ասացից, և զինչ

խօսեցայց։ Եւ գիտեմ

եթէ պատուէրն այն՝

կեանք են յաւիտենականք։

Արդ զոր ես խօ

սիմ՝ որպէս աս

աց ինձ Հայրն՝

այնպէս խօսիմ։

ՅԱՌԱՋ

ՔԱՆ ԶՏՕՆՆ

զատկի, գիտացեալ Յս եթէ

հասեալ է ժամ նորա

յ	մ	մր	ղ
ճծա	ղբ	ղղ	ճծղ
ճծբ			

զի փոխեսցի յաշխար-
հէս առ հայր:
սիրեաց զիւրսն որ յաշ-
խարհի էին. ի սպ-
առ սիրեաց զնոսա:
ճժգ Ժ [Ե]ւ ի լինել ընթրեացն՝
սատանայի ի սիրտ արկեալ
էր խորհուրդ. զի մատնես-
ցէ զնա յուդա սիմովնի
սկարիովտացւոյ:
ճժդ Ժ [Գ]իտացեալ յս. զի զամե-
նայն ինչ ետ հայր ի
ձեռս նորա:
ճկ ճժե Ժ ծդ [Ե]ւ թէ յայ ել. եւ առ ած
երթայ. յառնէ յընթր-
եաց անտի. եւ դնէ զհան-
դերձսն. եւ առեալ ղեն-
ջակ մի. սփածաւ: եւ
ապա արկեալ ջուր ի կոն-

կոնք. եւ սկսաւ լուա-
նալ զոտս աշակերտ-
ացն. եւ սրբէր ղենջե-
կաւն զոր սփածեալն էր:
[Գ]այ առ սիմովն պետրոս:
[Ե]ւ ասէ ցնա. տր.
դու զիմ ոտս լուանաս:
[Պ]ատասխանի ետ նմա
յս ասէ. զոր ինչ ես
գործեմ. դու այժմ ոչ
գիտես. բայց յետ ա-
գիտասցիր:
[Ա]սէ ցնա պետրոս.
ոչ լուասցես զոտս իմ
յաւիտեան:
[Պ]ատասխանի ետ նմա
յս. եթէ ոչ լուացից
զքեզ՝ ոչ ունիս ընդ իս
մասն:

Յ	Մ	Մր	Ղ
ճժգ			ճկը
ճժդ	ճծա		ճժթ
ճժե			

Սաւէ ցնծա աշխարհս
պետութեան , տէր : մի՛ մի
այն զօրութեամբ · այլև ըզ
ձեռս և զգլուխ ::
Սաւէ ցնծա յոյժ :
[illegible]
բայց զի զօրացն լոյս անն
այժմ : և [illegible]
այլ ոչ անձն եք ես ::
Օ [illegible] գայն որ
մասն եղեալ եր զնա՝ վասն
նայն որ [illegible] թեոչ
անձն եք ես սուրբ եք ::
[illegible]
այժ զօրութիւն նոյնայ · ան
զհանդերձս [illegible]
ձեռաւ բազում եղաւ : և
աւէ ցնծաս՝ [illegible]
արարիչ ձեզ ::

[illegible] ուրախացեալ
[illegible] տէր · [illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible] նկարէ [illegible]
այնքան ձեր · տէր
և վարդավառեան և
զօրք պարառեալ զմիմ
[illegible] լուսանուաղ :
[illegible]
ձեզ : [illegible] ձեզ
արարիչ · նորոք
առանձինք ::

Ա [illegible]
ԵՆԱԻՍԵՆ ՉԵԶ ·
ոչ է ծառայ մեծքան
ըզպարտ իւր : նոյնպէս
ընկալ մեծ քան զայն
ուրախացեալ զնա :
Ի [illegible] զայս գրեալ

[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	

երանելի՛ ևսէք՝ ե՛թէ
առնէք զայս ։

ՃԺԹ ԺԹ Ա Չ վասն ամենեցուն Ձերասեմ ։ զի ես գիտեմ զորս ընդ-
ունեցիդ ։ այլ զի լցցի՛ գիրն, Թէոր ուտ ե՛ր
ընդիս հաց՝ արա՛րինձ
խաբէու Թիւն ։

Յ այսըմ հետէ՛ իսկ
ասեմ Ձեզ՝ մինչ չև՛ ե-
ղեալ ։ զի յորժամ լի-
նիցի՝ հաւատասջիք
Թէ ե՛ս եմ ։

ՃԻ Ա մէն ամէն ա-
սեմ Ձեզ ։ որ ընդուն-
ի՛ զորոք ե՛սառաք ե-
ցից՝ զի՛ս ընդունի ։

Ե ւ որ զի՛ս ընդունի՝

ընդունի զա՛յն որառ ա-
քեա՛ցն զիս ։

ՃԻԱ Ի Օ այս իբրեւ ասա՛ց
յ՛ս, խռովեցա՛ւ յոգի իւր ։
վըկայ եա՛ց ևասէ ։ ամ-
էնամէն ասեմ Ձեզ ։
զի մի՛ոմն ի Ձենջ՝ մատ-
նելո՛ցէ զիս ։

ՃԻԲ Հ այէ՛ին ընդ միմեանս
աշակերտքն տարակու-
սեալք՝ Թէ զումէ՛ ասիցէ ։

ՃԻԳ Ե ւէ՛ր մի՛ոմն յաշակեր-
տացն բազմեա՛լ առ յի՛ւ,
զոր սիրէ՛ն յ՛ս ։

Ա կնարկէ՛ նմա
սիմոն պետ՛րոս հար-
ցանել՝ ո՛վ իցէ վա՛սն
որոյ ասէն ։

Ե ւնա անգեա՛լ զլանջ

ՅԻԹ			
ՃԻԹ	ՂԲ	ՂԳ	ՃԻԳ

ՅԻԱ	ՃԻԲ	ՃԿԱ	
ՃԻԲ ՃԻԳ	ՃԼ	ՃԿԲ	ՃԿԹ

անջս յի ասէ ցնա՝ տր ո՞վ է ::

Պատասխանի ետ յս եւ
ասէ. այն է, որում ես
թացից զպատառն եւ տաց ::

ձիդ Եւ թացեալ զպատառ
ռն՝ տայ յուդայի սկար
իովտացւոյ : Եւ յետ պա
տառոյն, յայնժամ եմուտ ի
նա սատանայ ::

ձիե Ասէ ցնա յս : զոր
ինչ առնելոցդ ես՝
արա վաղվաղակի ::

Եւ զայս ոչ ոք իմաց
աւ ի բազմականացն առ
ինչ, թէ առ ինչ աս
աց ցնա : քանզի ոմանք
համարէին, թէ զի
զքսակն ունէր յուդա
ասաց ցնա յս. գնեա

զոր ինչ պիտոյ է մեզ
ի տօնին : կամ թէ
աղքատաց ինչ տացէ ::

Եւ նորա առեալ զ
պատառն, ել ար
տաքս վաղվաղակի :
եւ էր գիշեր ::

ԻԲՐԵՒ ԵԼ ՆԱ
ԴՈՒՐՍ, ԱՍԷ ՅՍ :
այժմ փառաւորե
ցաւ որդի մարդոյ :
եւ ած փառաւորեցաւ
ի նմա ::

Զի թէ ած փառա
ւորեցաւ ի նմա, եւ
ած փառաւորեսցէ
զնա յանձն իւր : եւ
վաղվաղակի փառա
ւորեսցէ զնա ::

յ: ձիդ ձիե | ղ ձկբ

Որդեակք իմ, փոքր
ինչ ժամանակ ընդ
ձեզ եմ : խնդրեսջիք
զիս : Եւ որպէս ասա
ցի հրէիցն, թէ ուր
ես երթամ դուք ոչ
կարէք գալ՝ եւ արդ
ձեզ ասեմ :

Պատուիրան նոր
տամ ձեզ՝ զի սիրե
ցէք զմիմեանս՝ որպէս
սիրեցի ես զձեզ : զի
եւ դուք սիրեսջիք զմիմեա
նս :

Յայսմ գիտասցեն
ամենեքեան եթէ իմ
աշակերտք էք՝ եթէ
սիրիցէք զմիմեանս :

ձիզ Ասէ ցնա սիմ
ոն պետրոս, տէր՝ յո՞ւ
երթաս :

Պատասխանի ետ յս :
Ուր եսն երթամ, դու
ոչ կարես այժմ գալ ըզ
կնի իմ : բայց ապա՝ ե
կեսցես ըզկնի իմ :

Ասէ ցնա պետր
ոս, տէր : ընդէ՞ր ոչ կա
րոյցեմ գալ այժմ զկնի
քո : արդեն՝ զանձն
իմ [illegible] ի վերայ քո :

Պատասխանի ետ յս :
զանձն քո դնես ի
վերայ իմ : ամէն ամէն
ասեմ քեզ : չէ ելց
հաւու խաւսեալ մինչ
դու երիցս ուրասցիս զիս :

ձիէ Մի խռովեսցին սիր
տք ձեր : այլ հաւատա

յ
ձիզ

յ
ձիէ

այք յած ։ և յիս հաւ
ատայէք ։ Ի տան հաւ
ր իմոյ՝ աւթեւանք բա
զում են ։ ապա թէ ոչ
ասացեալ էր իմ ձեզ
եթէ երթամ պատր
աստել ձեզ տեղի ։
Եւ եթէ երթամ և պատ
րաստեմ ձեզ տեղի.
դարձեալ գամ և առն
ում զձեզ առ իս ։ զի ուր
եսն իցեմ. և դուք ընդ
իս իցէք ։ և ուր երթամն
գիտիցէք ։ և զճանա
պարհն գիտիցէք ։
Ասէ ցնա Թովմ
մաս ։ տէր, ոչ գիտեմք
ուր երթաս՝ և զիարդ զ
ճանապարհն կարաս
ցուք գիտել ։
Ասէ ցնա յս ։
Ես եմ ճանապարհն, և
ճշմարտութիւն, և
կեանք ։ ոչ ոք գայ առ
հայր՝ եթէ ոչ ինև ։
Եթէ զիս գիտէիք՝ ապա
և զհայրն իմ գիտէիք ։
և այսու հետև գիտաս
ջիք զնա ։
Ասէ ցնա փիլիպ
պոս. տէր ։ ցոյց մեզ զ
հայր՝ և շատ է մեզ ։
Ասէ ցնա յս ։ այս
չափ ժամանակս ընդ
ձեզ եմ. և ոչ ծանեար
զիս փիլիպպէ ։ որ
ետես զիս՝ ետես զհայր
ն իմ ։ և դու զիարդ

սես թէ ցոյց մեզ զհայր։

Ո չ հաւատաս եթէ
ես ի հայր՝ և հայր յիս։

Զ բանս զոր ես խօ
սիմ ընդ ձեզ՝ ոչ եթէ
յանձնէ իմմէ խօսիմ։
այլ հայրն որ յիս բնա
կեալ է՝ նա գործէ զ
գործսն։

Հ աւատացէք ինձ եթէ
ես ի հայր, և հայր յիս։
ապա թէ ոչ՝ գոնէ վասն
գործոցն հաւատացէք ինձ։

Ա մէն ամէն ա
սեմ ձեզ․ թէ որ հաւա
տայ յիս՝ զգործս զ
զոր ես գործեմ, և նա
գործեսցէ ․ և մեծա
մեծս քան զայս
գործեսցէ ։ զի ես առ
հայր երթամ ։

ձիր Գ Ե ւ զոր ինչ խնդրիցէք յա
յանուն իմ, արարից զայն։

Զ ի փառաւորեսցի
հայր յորդի։

ԵԹԷ ՍԻՐԷՔ
ԶԻՍ․ ԶՊԱՏՈՒԻՐ
անս իմ պահեսջիք ։ և
ես աղաչեցից զհայր ․
և այլ մխիթարիչ տացէ
ձեզ ․ զի ընդ ձեզ բնա
կեսցէ յաւիտեան ։

Զ հոգին ճշմարտու
թեան ․ զոր աշխ
արհ ոչ կարէ ընդու
նել ․ զի ոչ տեսանէ զ
նա ․ և ոչ ճանաչէ զ
նա ․ բայց դուք ճանա

յ մ մի չ
ձիր մժղ ձիե

աչօք մեր ։ զերծաւ ձեռն
ըմբռնեսցէ ։ և ընդ
ձեռն տերի ։
Ս չթողից զձեռն մեր ։
զամենայն ձեռն փորձի մեր
սա ։ և աշխարհն ոչ
և ըստ ամենայնի մեր ։ բայց
տէր ամենայնի ձեռն մեր ։
զերս կենդանի եմ ։ և
տէր կենդանի լինի եղ
ոչէ ։
Յայնժամ առաքեր զհետս
ձեռն տէր ։ զերս իմաստուն
խոնարհ ։ և տէր յետ ։ և
եա ի ձեռն ։

եայն ի հատուր խմեն ։
և եմ սիրեցից զնա ։ և
[illegible]

ԱՅՍՈՒԱՄ

ՍԵՑԱԿԸՆԴՀԱՆՈՒ

մինչառ Ձեզս եմ ։ իսկ
մխիթար իչն, հոգին սբ
զոր առաքեսցէ հայր յա
նունիմ ։ նա ուսուսցէ
Ձեզ զամ ենայն ։ և յիշէ
ցուսցէ Ձեզ զամէ ն
այն որինչասացի Ձեզ ։

Խ աղաղու թիւն
թողում Ձեզ ։ զխա
ղաղու թիւն զիմ տամ
Ձեզ ։ ոչ որպես աշխարհ
տայ տամ ես Ձեզ ։

Մ ի խռովեսցին սիրտ
ք Ձեր և մի զանգիտեսցեն ։

Լ ուայք զիասացի ես
Ձեզ ։ եթէ երթամ և գամ
առ Ձեզ ։ և թէ սիրէիք

զիս ապա ուրախ լեալ եր
Ձեր թէ եսաւ հայր եր
թամ ։ զի հայր իմ մեծէ
քանզիս ։ և այժմ ասացի
Ձեզ մինչ չեւ եղեալ ։
զի յոր ժամ լինիցի ՝ ցաւ
ատաս ջիք ։

Ո չ և ս այլ շատ խաւսէ
ցայց ընդ Ձեզ ։

Գ այ իշխան աշխ ար
հիս այսորիկ ՝ և յիս ինչ
ոչ գտանէ ։ այլ զի ծա
նիցէ աշխարհ թէ սիրեմ
ըզհայր ։ և որպես պատ
ուիրեաց ինձ հայրն ՝ այն
պես առնեմ ։

Ա ւնարիք ։ գնաս
ցուք ասա ի ։

Ե սեմ որթն ճշմարիտ ։

Զեռ կայցէր յիւր երանդ
կանեն, եւ յիւր
ժողովեսցին եւ իւր տար
եբրեւղուն, եւ յամարեցայ։
եալ յիւս, եւ դա ասան տէր
տան սուտ ոչ հաստատ տան
կարէր առնել։

Զեռ ոչ հաստատ տան
զինք եւ ելանեցին Հեղ։ Ի
ամսոյ վիսատատ եւ
ցատ հայրն իմ, զի պատ ոչ
յոյժ բերեցեալ, եւ եղեալ էր
իմ աշտ ակերտն։

Զոպես սիրեցեալ Հայրն
եւ սիրեցի զՀեղ։ հաս
տատուն կացէր իսարի իմ։

Զեռ պահ եղեալ զպատուր
տատուն կացէր իսարի իմ։
զեռատանցեալ, ոչ ինչ
յոյժ։ զեռատանցեալ իմ, ոչ ինչ
եւ հայր իմ մշակն է։ տան
դայն ուստ ոչ կարէ եւ զբեր
ան պատուղ։ կը տրէ զնա։
եւ ամենայն ոչ բերէ պտուղ
ոչ։ պտրէ զնա։ զեռատա-
ցեալ։ ի ցեղ ի։

Զեռ ոչ հաստատ տան
տեալ յուլեն։ հոյնպես
ատրոն եղեալ էր հաստատ
ատեալ։ եղեալ էր
ատեալ։

Զեռ ոչ հաստատատեալ յիս։ եւ
զ՝ զատուրն հաստատեալ
եւ ինչ։ հաստատեալ։

խրատանս իմ· կայցէք ի սէր
իմ· որպէս ես զպատուի
րանս նորա պահեցի՝ եւ
կամ ի սէր նորա։
Զայս խօսեցայ
ընդ ձեզ՝ զի ուրախու
թիւն իմ ի ձեզ իցէ· եւ
ձեր ուրախութիւն լի
ցեալ եղիցի։
Այս է պատուիրան
իմ, զի սիրեսջիք զմի
մեանս՝ որպէս ես զ
ձեզ սիրեցի։
ձլե Մեծ քան զայս սէր
դ ոչ ոք ունի՝ եթէ զանձն
իւր դիցէ ի վերայ բա
րեկամաց իւրոց։
ձլզ Դուք բարեկամք էք
դ իմ, եթէ առնիցէք զոր

ինչ պատուիրեմ ձեզ։
Ոչ եւս կոչեմ զձեզ ծա
ռայս· զի ծառայն ոչ
գիտէ զինչ գործէ տէրն
նորա· այլ զձեզ կոչե
ցի բարեկամս· զի զա
մենայն զոր լուայ ի Հօ
րէ իմմէ ծանուցի ձեզ։
Ոչ եթէ դուք ընտրե
ցէք զիս· այլ ես ընտրե
ցի զձեզ· եւ եդի զձեզ՝
զի դուք երթայցէք եւ
պտուղ բերիցէք լինիցիք·
եւ պտուղն ձեր կայցէ։
ձլե Եւ զոր ինչ խնդրիցէք
դ ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ,
տացէ ձեզ։
ձլը Զայս պատուիրեմ
դ զի սիրեսջիք զմիմեանս։

յ մ մր ղ
ձլե մդ ձժե
ձլզ

յ մ մր ղ
ձլե մթղ ձիե
ձլը

Եթէ աշխարհ զձեզ ատ
եայ՝ գիտասջիք զի
նախ զիս ատեաց ։

Եթէ յաշխարհէ աստի
էիք՝ աշխարհ զիւրն
սիրէր առաւել ․ բայց
զի չէք յաշխարհէ՝ այլ
ես ընտրեցի զձեզ յաշ
խարհէ՝ վասն այնորիկ
ատէ զձեզ աշխարհ ։

ՃԼԹ Ժ Յիշեցէք զբանն զոր
ասացի ձեզ՝ թէ չէ ծա
ռայ մեծ քան զտէր իւր ։

ՃԽ Ժ Եթէ զիս հալածեցին
ապա եւ զձեզ հալածես
ցեն ։ եթէ զբանն իմ
պահեցին ․ ապա եւ զ
ձերն պահեսցեն ։

ՃԽԱ Ա Այլ զայս ամենայն արա
սցեն ընդ ձեզ վասն անուան
իմոյ ։

ՃԽԲ Է Զի ոչ գիտեն զայն
որ առաքեացն զիս ։

ՃԽԳ Ժ Եթէ չէր եկեալ եւ
խօսեցեալ ընդ նոսա՝
մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա ։
բայց այժմ՝ չիք պատճառ
ք վասն մեղացն իւրեանց ։

ՃԽԴ Ժ Որ զիս ատեայ՝ եւ զ
Հայր իմ ատեայ ։

ՃԽԵ Է Եթէ զգործսն չէր
գործեալ ի նոսա զոր
ոչ այլ ոք գործեաց՝ մեղ
ինչ ոչ գոյր նոցա ։
բայց այժմ՝ տեսին եւ
ատեցին ։ եւ զիս ․ եւ զՀայր
իմ ։ այլ զի լցցի բա
նն որ յօրէնսն նոցա

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԼԹ	Ղ		ԾԸ
ՃԽ			
ՃԽԱ	ՄԿԴ	ՃԼԹ	ՄԾ

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԽԲ	ՃԴ		ՃԴԹ
ՃԽԳ			
ՃԽԴ			
ՃԽԵ			

գրեալ է, Թէ ատեցին
զիս տարապարտուց ։
Բայց յորժամ եկ ես
ցէ մխիթարիչն, զոր ես
առաքեցից ձեզ ի Հօրէ․
զՀոգին ճշմարտութե
որ ի Հօրէ ելանէ՝ ։
նա վկայ եսցէ վասն իմ ։
և դուք վկայէք՝ զի ի սկ
զբանէ ընդ իմ էք ։
Զայս խաւսեցայ
ընդ ձեզ՝ զի մի գայթ
ագղ եսջիք ։
Ի ժողովրդոց հանե
լ հանիցեն զձեզ ։
ձյն Այլ եկեսցէ ժամա
նակ՝ զի ամենայն որ
սպանանիցէ զձեզ․
համարիցի պաշտաւն

մատուցանել այ ։
Եւ զայս արասցեն ընդ
ձեզ՝ քանզի ոչ ծանեան
զՀայր՝ և ոչ զիս ։
Այլ զայս խաւսե
ցայ ընդ ձեզ՝, զի յոր
ժամ եկեսցէ ժամանակն՝
յուշիցէք Թէ ես ասացի ձեզ ։
ձյնե գ Զայս ի սկզբանէ ո
չ ասացի ձեզ՝ քանզի
ընդ ձեզ էի ։
գ Բ ԱՅՑ ԱՐԴ ԵՐ
Թամ ես առ առաքիչն
իմ, և ոչ ոք ի ձէնջ հար
ցանէ ցիս Թէ յո եր
Թաս ։ այլ զի զայս
խաւսեցայ ընդ ձեզ՝
տրտմութիւն ելից զ
սիրտս ձեր ։ այլ եսըզ

յ ձյն — մ ձե մտթ — մր ձլթ — ղ — յ ձյնե

ճշմար իտն ասեմ ձեզ։
Լաւ՛ է ձեզ եթէ ես
երթամ։ զի եթէ ես
ոչ երթայց՝ մխիթա
րիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ։
ապա թէ երթամ, առ
աք եցից զնա առ ձեզ։
Բ ւնա եկեալ՝ յանդի
մանեսցէ զաշխարհ։
վասն մեղաց՝ և վասն
արդարու թեան։ և
վասն դատաստանի։
Վասն մեղաց՝ զի
ոչ հաւատան յիս։
Վասն արդար ու
թեան՝ զիաւ հայրիմ
երթամ. և ոչ ևս տես
անէք զիս։
Վասն դատաստանի

զի իշխան աշխարհ իս
այսոր իկ դատա պար
տեալ է։
Բ ւրս բազում ինչ ուն
իմ ասել ձեզ. այլ ոչ կա
րէք հանդարտել այժմիկ։
յորժամ եկեսցէ նայ՝
հոգին ճշմարտու թեան,
առաջնորդեսցէ ձեզ
ամենայն ճշմարտ ու
թեամբ։ զի ոչ եթէ
յանձնէ ինչ խաւսիցի։
այլ զոր լսիցէ խաւսես
ցի՝ և զգալոցն պատ
մեսցէ ձեզ։
Նա՛ զիս փառաւորես
ցէ. զի յիմմէ՛ անտի
առնուցու և պատ մ
եսցէ ձեզ։

Զամենայն երկրաւոր
ունի հայր՝ նոյն է ։
Աստուածային որդին առաքեալ
ձեզ՝ Թէ յիմեմէ անուն եւ
առնու եւ պատուէ ձեզ ։
Զորմէ եղջերատեսա
նեքր զեա ։ Եւ այս սա
կաւ եկեմի, նախնեանն եւ
ցեքր զեա ։ Եւ եւ երԹ ամ
առ հայր ։
Սեղին ունանք
յաշակերտաց անուն եւ
ցմիամեանս ։ զինչ եայս
զորաանս ցմեզ՝ Թէ
փորձեմի եղջերատեսանն եւ
ցեքր զեա ։ Եւ որպէս եւ
սակաւ եկեմի նախնա ա
ն եղջեքր զեա ։ Եւ Թէ եւ
առ հայր երԹամ ։

Լուսաւորեն զհնչելոյ եւ
այն մարդոյ մերոյ եւ այն
չք նորաեալք զհնչ նաւաւ անդ ։
Կենդանի յա եԹէ կա
մեկին զնա հաւրցանել՝
եւ անէ ցնորա ։ Վասն
այդր ունել եղջեր ընդ
մեմեանս ՝ զիաայ եւ
Թէ փորձեմի եղջերատեսա
նեքր զեա ՝ Եւ որպէս եալ
սակաւ եկ, մեաս ուէ
սան եղջեր զեա ։
Մեա ամենն առ
եմ ձեզ ։ զի լայ ջեք՝
եւ ողբասջեք դուք ։ Եւ
աշխարհ խնդասցէ ։
դուք տրտմեսջիք ։
այլ տրտմուԹիւնն ձեր
յուրախուԹիւն եղիցի ։

ձ ւ ր
ձ ւ թ
ձ դ ա
ձ գ թ

Կ ին՝ յորժամ ծնա
նիցի՝ տրտմու թիւն է
նմայ՝ զիհաս եալ է
ժամ նորա ։ այլ յորժամ
ծընցի զմանուկն, ոչ
ևս յիշէ զնեղու թիւնն
վասն խնդու թեանն ։
զիծնաւ մարդ յաշխարհ ։
Բ ոդուք՝ այժմ տըր տ
մու թիւն ունիք ։ այլ
դարձեալ տեսից զձեզ,
և ուրախ լիցին սիրտք
ձեր ։ և զուրախու թիւն
ձեր ոչ ոք հանիցէ ի
ձենջ ։
Բ յայնմաւուր՝ զիս
ինչ ոչ հարցանիցէք ։
ճծ Ամենամեն ա
սեմ ձեզ ։ զիզոր ինչ

խնդրիցէք ի հաւրէ իմ
մէ յանուն իմ, տացէ
ձեզ ։ մինչ և ցայժմ, ոչ
ինչ խնդրեցէք յանուն
իմ ։ խնդրեցէք՝ և առ
նուցուք ։ զի ուրախ
ու թիւնն ձեր լցեալ լիցէ ։
ճծա Օ այս՝ առ ակ
աւք խաւսեցաւ ընդ ձեզ ։
եկեսցէ ժամանակ յոր
ժամ ոչ ևս առակ աւք
խաւս եցայց ընդ ձեզ ։
այլ յայտնապէս զհաւ
րէ պատմեցից ձեզ ։
Յ այնմաւուր խնդ
րեսջիք յանուն իմ ։
և ոչ ասեմ ձեզ եթէ ես
աղաչեցից զհայր վա
սըն ձեր ։ զի ինքնիսկ

հայր սիրե զձեզ, զի
դուք զիս սիրեցեք: և
հաւատացեք եթէ ես
յայ եղի:

Էլի իհաւրե՛ և եկ ի
յաշխարհ: դարձեալ
թողում զաշխարհ, և
երթամ առ հայր:

Ասեն ցնա աշա
կերտքն: ահա արդ
յայտնու թեամբ խաւս
խս: և առակ՛ և ոչ մի
ինչ ասես: այ ժմիկ գի
տեմք եթէ գիտես զա
մենայն: և ոչ ինչ ի պի
տոյ եթեոք հարցանի
ցէ զքեզ: յայսմիկ ճաւ
ատամք եթէ յայ եղեր:

Պատասխանի՛ ետ նո

համարձակ

ցա յս և ասէ: այ ժմ
հաւատայք: ահա ե
կեսցէ՛ ժամ, և եկ եալ
իսկէ: զի ցրուես ջիք
յիւրաքանչիւր տեղիս,
և զիս միայն թողուցուք:
և չեմ միայն զի հայր ընդ
իս՛ է:

Ցայս խաւսեցայ
ընդ ձեզ, զի ընդ իս ըզ
խաղաղու թիւն ունի
ցիք: յաշխարհ՛ի աստ
նեղու թիւն ունիցիք:
այլ քաջալերեցարուք
զի ես՛ յաղթեցի աշխարհի:

Ցայս իբրև խաւս
եցաւ յս, ամբ արձ
զաչսիւր յերկինս ասէ:

Հայր հասեալ ժամ

յ ճծբ
մ ճծե
մր ճկը
յ ճծգ

փառաւորեա զորդի քո։
զի եւ որդի քո փառաւորե
սցէ զքեզ ։ Որպէս ե
տուր նմա իշխանութիւն
ամենայն մարմնոյ՝ զի ա
մենայն ի զոր ետուր նմա՝
տացէ զկեանսն յաւ ի
տենականս ։։
Այս է կեանս յաւիտենա
կանս ։ զի ծանիցեն ի
զքեզ միայն ճշմար
իտ ած , եւ զոր առաքե
ցեր զյս քս ։
Ես զքեզ փառաւորեցի
յերկրի ։ զգործն կատար
եցի զոր ետուր ինձ
զի արարից ։։
Եւ այժմ փառաւորեա
զիս հայր առ ի քէն փա

ռօքն զոր ունէի յառաջ
քան զլինելն աշխարհի առ քեզ ի
առ ի քէն ։։
Յայտնեցի զանուանդ քո
մարդկան ։։
Զորս ետուրն ինձ
յաշխարհէ ։ քո էին , և
ինձ ետուր զնոսա ։ եւ զ
բանն քո պահեցին ։
Արդ գիտացին ե
թէ զամենայն ինչ զոր ե
տուր ինձ՝ ետու նոցա ։
եւ նոքա ընկալան ։ եւ ծա
նեան ճշմարտութեամբ
թէ առ ի քէն ելի ։ եւ
հաւատացին եթէ դու
առաքեցեր զիս ։։
Ես վասն նոցա
աղաչեմ ։ ոչ վասն աշ

խարհի աղաչեմ, այլ վա
սրն նոցա՛ զորս ետ ուրն
ինձ ։ զի քոյ՛ են ։ և որ ինչ
իմ՛է ։ ամենայն քոյ՛է ։ և
որ ինչ քոյ՛է ։ այն իմ՛է ։
և փառ աւ որեա՛լ եմ ինոսա ։

Ե ։ ես ո՛չ և ս եմ յաշխա ր
հի ։ և նոքա յաշխ ար հի՛
են ։ և ես առ քեզ՛ գամ ։

Հ այ՛ր սուրբ ։ պահ
եա՛յ զնոսա յանուն քո
որով ետուր ինձ ։
զի եղիցի՛ն մի, որպես
և մեք մի՛ եմք ։

Ա ։ ինչ եի՛ յաշխարհի
ընդ նոսա ։ ես՛ պահեի
զնոսա յանուն քոյ որով
ետուր ինձ ։ և պահեցի՛ ։
և ո՛չ ոք ինոցանէ կորեաւ,

բայց որդին կորստեան ։
զի գիրն լրցցի՛ ։

Բ այց արդ՝ առ քեզ՛
գամ ։ և զայս խաւս
իմ յաշխարհի՛ զի ու
նիցին զուրախ ու
թիւնն իմ լիո՛վ յան
ձինս իւրեանց ։

Ե ս՛ ետու նոցա զբանն
քոյ ։ և աշխարհս ատեա՛ց
ըզնոսա ։ զի չե՛ն յաշ
խարհէ ։ որպես և ես՛
չեմ յաշխարհէ ։

Ա ՛չ զայս աղաչեմ, զի
բարձ ցես զնոսա յաշ
խարհէ ։ այլ զի պա
հեսցես՛ զնոսա ի չարէ ։

Յ աշխարհէ աստի
չե՛ն ։ որպես և ես՛ չեմ

յաշխարհէ ։

Սուրբ արարեա զնոսա
ճշմարտութեամբ քով ։
զի բանն քո ճշմա
րտութիւն է ։

Որպէս զիս առաքէ
ցեր յաշխարհ, և ես
առաքեցի զնոսա յաշ
խարհ ։ և ի վերայ նոցա
ես սուրբ առնեմ զանձն
իմ ։ զի եղիցին և
նոքա սուրբ եղեալք ճշ
մարտութեամբ ։

Այլ ոչ վասն դ
ոցա միայն աղաչեմ,
այլ և վասն ամենայն
հաւատացելոց բա
նիւն դոցա յիս ։ զի
ամենեքեան մի իցեն ։

Որպէս դու Հայր յիս,
և ես ի քեզ, զի և նոքա
ի մեզ իցեն ։ զի և աշ
խարհ հաւատասցէ
թէ դու առաքեցեր զիս ։

Եւ ես զփառսն զորե
տուր ինձ ։ ետու նո
ցա ։ զի իցեն մի,
որպէս և մեք մի եմք ։
ես ի նոսա ՝ և դու յիս ։
զի եղիցին կատարեալք ի մի ։

Եւ գիտասցէ աշխարհ,
եթէ դու առաքեցեր զիս ։
և սիրեցեր զնոսա ՝ որ
պէս զիս սիրեցեր ։

Հայր զոր ետուրն
ինձ, կամիմ զի ուր եմ
ես ՝ և նոքա իցեն ընդ
իս ։ զի տեսանիցեն

զփառսն իմ զոր ետ
ուրն ինձ ։ զի սիրեցեր
զիս յառաջ քան զլին
ել աշխարհի ։

ՃԾԴ Է Հայր արդար՝ աշխ
արհ զքեզ ոչ ծանեաւ ։

Այլ ես զքեզ ծանեայ ։

ՃԾԵ Գ Եւ սոքա ծանեան եթէ
դու առաքեցեր զիս ։
եւ ծանուցի զանուն քո
նոցա՝ եւ ծանուցից ։
զի սէրն զոր սիրեցեր
զիս՝ ի նոսա իցէ ։ եւ
ես ի նոսա ։

ՃԾԶ Ա Զայս իբրեւ աս
աց յս՝ ել աշակերտօ
քըն հանդերձ յայնկոյս
ձորոյն կեդրոնի՝ ուր էր
պարտէզ ։ յոր եմուտ
ինքն եւ աշակերտքն իւր ։

ՃԾԷ Գ ԳԻՏԷՐ ԵՒ ՅՈՒ
ԴԱ ՈՐ ՄԱՏՆԵ
լոցն էր զտեղ
ին ։ զի բազում անգամ գ
ամ ժողովեալ էր անդ
յս, աշակերտօք ընդ
հանդերձ ։

ՃԾԸ Ա Եւ յուդայի առեալ ը
ընդ իւր զգունդն, եւ ի
քահանայապետից եւ
ի փարիսեցւոց սպա
սաւորս՝ գայ անդր
ջահիւք լապտերօք
եւ զինուք ։

ՃԾԹ Գ Իսկ յս իբրեւ ե գիտէր
զամենայն եկեալսն
ի վերայ նորա՝ ել եւ ասէ
ցնոսա ։ զո՞ խնդրէք ։

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԾԴ	ՃԺԲ		ՃԺԹ
ՃԾԵ			
ՃԾԶ	ՄՂԱ	ՃՀԲ	ՃԿԹ

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԾԷ			
ՃԾԸ	Յ	ՃՃԱ	ՄՃԵ
ՃԾԹ			

Պատասխանի ետու ն
նմա՝ զ յս նազովրացի ։
Ասէ ցնոսա յս, եսեմ ։
Այր ընդ նոսա եյուդա՝
որ մատներն զնայ ։
Բրև ասաց Թէ եսեմ,
յետս յետս չոգան, և
զարկան ըզգետնի ։
Հարձեալ եհարց ցնո
սայ՝ զո՞ խընդրէք ։
Ունդ ասասեն զ յս նա
զովրացի ։
Պատասխանի ետ նո
ցա յս ։ ասացի ձեզ Թէ
եսեմ ։ արդ՝ եթէ զիս խն
դրէք՝ Թոյլ տուք դոցա
երթալ ։
Զ ելցցի բաննզոր
ասաց, Թէ զորս ետուրն

ցիս՝ ոչ կորուսից ի նո
ցանէ և ոչ զոք ։
Ասկ սիմոն պետր ոս
քանզի ունէր սուր՝
Ձըգեաց զնա և եհար ըզ
քահանայ ապետ ին
ծառայ ։ և իբաց առ
զունկն նորա զաջոյ ։
և էր անուն ծառաի ն
մաղքոս ։
Ասէ յս ցպետրոս ։
արկ զսուրդ անդրէն ի
պատեանս իւր ։
Զ բաժակն զոր ետ
ինձ հայր՝ ոչ ըմպիցեմ զնա ։
Ասկ զունդն, և հազ
արապետն, և սպասաւ
որք հրեիցն, կալան զ
յս և կապ եց ին ։

յ	մ	մր	ղ
ճկ	յբ	ճձգ	մձէ
ճկա	մղգ	ճչէ	մձա
ճկբ	յղ	ճձէ	մղ

ՃԿԴ Եւածինզնա նախ առ-
ա՛ննա ։ որեր անե՛ր կայ
իափայի, որ քահանայ
ապե՛տներ տարւոյնայնո
ոիկ ։
Այսա՛յն կայիափ
ա՛յեր որ խրատ՛նետ հը
րեից, եթե լաւ ա՛ռն
միու մ մեռանել իվեր
այ ժողովրդ եանն ։
ՃԿԴ Երթայ ի՛ն զհետ՛յի, սի
մոնպետ՛րոս և միւ՛ս և ա
աշա կերտ ։
ՃԿԵ Եւաշակերտնայն քան
զի ծանաւ՛թեր քահ ա
նայ ապետին՝ եմ՛ռ՛տընդ
յի իգաւիթ քաչա նայա
պետ ին ։
ՃԿԶ Եւպե՛տրոս՝ կա՛յր առ
դըրանն արտաքոյ ։

յ	մ	մր	ղ
ՃԿԴ			
ՃԿԴ	յե	ՃՃը	
ՃԿԵ			
ՃԿԶ	յժդ	ՃՂԵ	մՂԱ

ՃԿԵ Եւ՛ միւս աշակերտն որեր
ծանաւթ քահանայ ա
պետին, և ասա՛ց ցդռնա
պանն, և եմ՛ոյծ ի ներքս
ըզպետ՛րոս ։
ՃԿԸ Ասե՛ աղջիկն որ
դըռնապա՛ններ ցպե՛տ
րոս, միթե և դո՛ւ յաշա
կերտաց ա՛ռնն այն որ
իկ իցեն՝ ։
Եւնա՛ասե, ո՛չ եմ ։
ՃԿԹ Կայի՛ն անդ ծառայքն
և սպասաւորք՝ խարո՛յկ
արկեալ, քանզի ցո՛ւրտ
եր՝ և ջեռնոյ ի՛ն ։ կա՛յր
ընդ նոսա և պե՛տրոս և
ջեռն ոյր ։
Եւ քահանայապետն
եհա՛րց զյ՛ս վասնաշա

յ	մ	մր	ղ
ՃԿԵ			
ՃԿԸ	յժդ	ՃՃԵ	մՂԵ
ՃԿԹ			

կերտացն, և վասն վար
դապետու Թեան նորա :·

ՃԿ Պատասխանի ետնմա
յս, ես յայտնապէս խաւ
սեցա յաշխարհի ։ ես
յամ ենայն ժամ ուսուցի
ի ժողովրդեանն՝ և ի տա
ճարի անդ, ուրամ են
այն հրեայք ժողովեալ ե
ին ։ և ի ծածուկ ինչ ոչ
խաւսեցայ ։·

ՃԿԱ Զի հարցանեսզիս
հարց զայն ոսիկ որ լը
ան Թեզինչ խաւս ե
ցաւ ընդ նոսա ։ աչաւ ա
նիկ նոքա գիտեն զինչ
ասացի ես ։·

ՃԿԲ Իբրև նազայն ասաց
միոմն իսպասաւորացն

որանդ կայր, ա՛ծ ապ
տակ յի և ասէ ։ այ՞ դ
պես պատասխանի տաս
քահանայապետի՞դ ։·

ՃԿԳ Ի՞ս ասէ ցնա ։ եթէ
չար ինչ խաւսեցայ
վկայեա՛ վասն չարին ։
իսկ եթէ բարի՝ ընդ ե՞ր
հարկանես զիս ։·

ՃԿԴ Ի՞ւ առաքեաց զնա ան
նա, կապեա՛լ՝ առ կայի
ափա՛ քահանայապետ ։·

ՃԿԵ Ի՞ւ սիմոն պետր ոս
կայր անտ և ջեռնոյր ։·

Ասեն ցնա, մի Թէ
և դո՞ւ յաշա կերտաց ան
տի նորա իցես ։·

Ի՞ ատրացա՛ւ և ասէ,
Թէ չեմ ։·

յ	մ	մր	ղ
ՃԿ	յդ	ՃՃդ	մՃԹ
ՃԿԱ			
ՃԿԲ	յծգ	Ճղդ	մղդ

յ	մ	մր	ղ
ՃԿԳ			
ՃԿԴ	յղ	ՃՃԵ	մղ
ՃԿԵ	յծԵ	Ճղղ	մղԲ

Եւասէ՛ միտմն ի ծառայ
ից քահանայ ապետ ին,
ազգական՛ այնտրիկ զո
րոյ զունկն եհա՛տ պետ
րոս ։ ոչ ե՛ս իսկ տես ի
զքեզ իպարտ իզի՛ անդ
ընդ նըմայ ։

Արձեա՛լ ուրացաւ
պետրոս ։

Եւվաղվակի՛ հա՛ւ
խաւսեցաւ ։

ԻԱԾԵՆ ՁՅՊ
ԻՎԱՆԱՑ ԽԱՅԻ Ա

փայ՛ յապարանս դատ
աւորին ։ եէր այգու՛ց ։

Եւնոքայ ո՛չ մտին յա
պարանսն՛ զի մի՛ պղծես
ցին ։ այլ զիուտ իցե՛ն
ըզ զատ իկն ։

Ելա՛ռ նոսա պեղա՛տոս
արտաքս եւասէ ։ զի՞նչ
չարա խաւսու թիւ ն
մատուցանեք զառնեն
զայն մանէ ։

Պատասխան ի՛ ետուն և
ասենցնա ։ եթէ չէր
չարագործ այրն այն՝
ապա ո՛չ մատնեաք ըզ
նայ քեզ ։

Ասե՛ցնոսա պեղա՛
տոս ։ առեք՛ զնա դուք՛
եւ ըստ ձերո՛ց աւրինացն
դատեցարուք ։

Ասեն՛ ցնա հրեայքն՛
մեզ ո՛չ է արժան սպան ա
նել զոք ։

Ջիւցցի՛ բանն յի
զորասաց՛ նշանակեալ

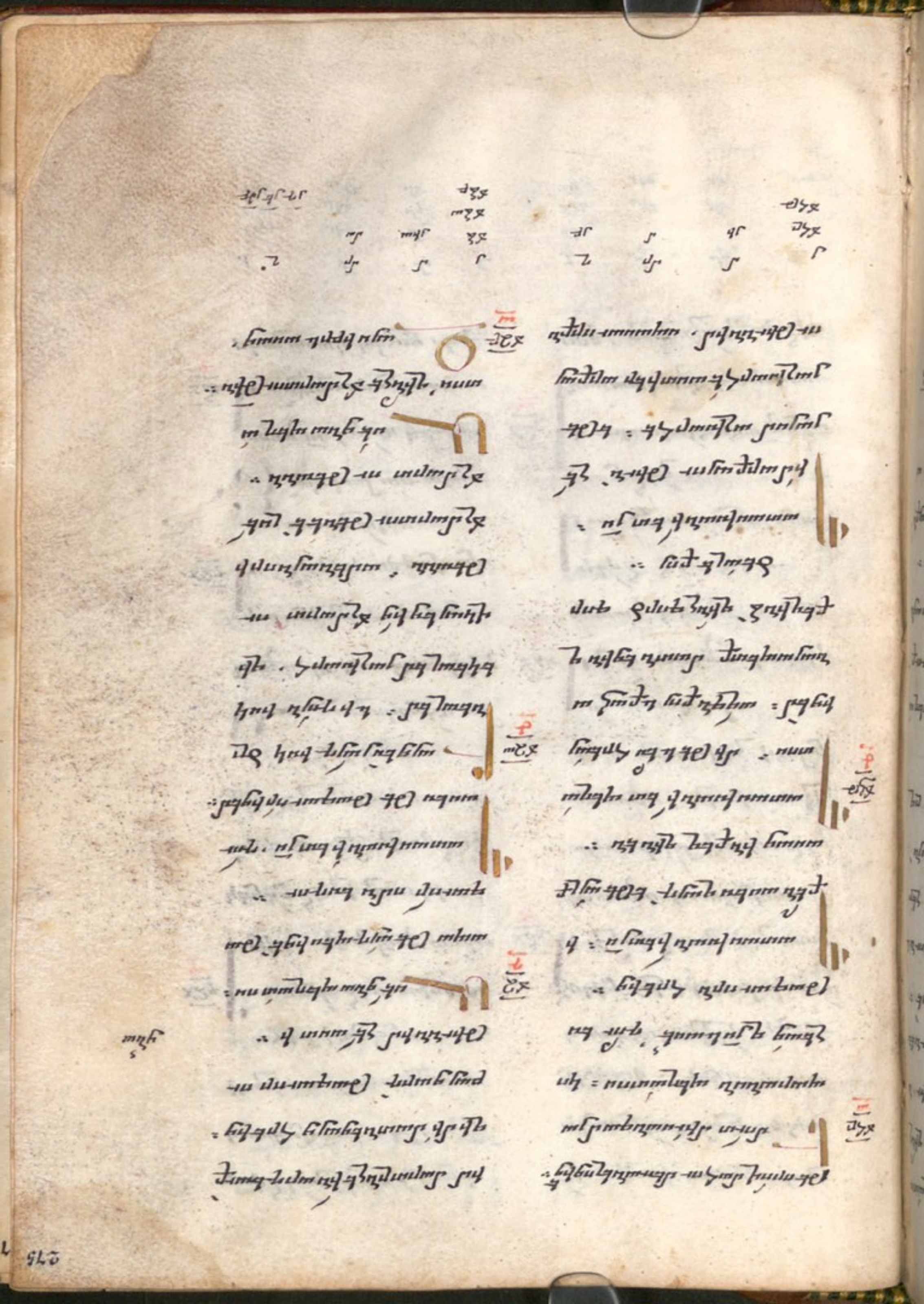

	մրդ	մդ	յ
ՃԺԳ			ՃԺԳ
ՃԺԵ	մե	յԼԹ	ՃԺԵ
ՃԺԸ	մե	յԽԶ	ՃԺԸ
յՄԱ	մե	յԽԶ	ՃԺԸ

	մրդ	մդ	յ
	մրդ	մդ	ՃԺԳ
	մե	յԼԹ	ՃԺԵ
	մե	յԽԶ	ՃԺԸ

դարձեալ եւ ասա հրեայսն
եւասէ ցնոսա։ եւ նուիրմէ
ինչպասա ձաւս զրան ա
նեմ իւրմայ։

այցէ ձեր սովոր ու
թիւն, զի զամէնք արձա
կէցէք ձեզ իզաստ կիս։
արդ կամիք զիարձակէ
ցից ձեզ զթագաւոր որ
հրեից։

զաղաղակէցին ամ
բոյ զեկեցիր։

զարձեալ ասէ հրեայսն
եւասէ ցնոսա։ ոչ զայս
ոչ զբարաբան։ բայց զայս
հրեից։ եւ զանազանմամբ
ոչ զբարաբան։ զայս
զարձեալ պիղատոս
արուսաբա եւասէ ցնոսա։
ահա ածեմ զնսաստ ձեզ
արուսաբա, զի գիտասջիք
թէ ոչ զիարձ գտանեմ։

զարձեալ ելանէ բարաբան
դուրս եւ ասէ ցնոսա։ զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ ոչ զայս ոչ զբարաբան։
բայց զայս զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ զարձեալ
զարձեալ ելանէ ասէ
ցնոսա։ զարձեալ

և ասեն ։ իխա՛չ հան՝ ի
խա՛չ հան ըզդայ ։

ՃՃԹ Ա սե՛ ցնոսա պեղատ
ոս ։ առեք՛ զդայ ի ձեզ՝ և
ձեզե՛ն հանեք իխաչ ։

ՃՂ Օ իես իդմա՛ վընաս՝
ինչ ո՛չ գտան եմ ։

ՃՂԱ Պ ատասխան ի՛ ետուն ը
մա հրեայքն ։ մեք աւր
ե՛նս ունիմք ։ և ըստ աւրի
նա՛ց մերոց պարտի մե
ռանել ։ զի զանձն իւր
որդի ա՛յ արար ։

ՃՂԲ Բ բրև լրա՛ւ զբանս զայս
պեղատոս ։ առաւ ե՛լ և
երկեաւ ։ եմո՛ւտ դարձ եալ
անդրեն յապար անսն ։ և ա
սե՛ց յ՚ս՝ ուստի՞ ես դու ։

Բ ։ յ՚ս ո՛չ ետ նմա պատասխ
ան ի ։

Ա սե՛ ցնա պեղատ
ոս ։ ընդ իս ո՞չ խաւսիս ։
ո՞չ գիտես թէ իշխան ու
թիւ՛ն ունիմ հանել զքեզ
իխաչ՝ և իշխանու թիւ՛ն
ունիմ արձակել զքեզ ։

Պ ատասխանի՛ ետ յ՚ս ։
ո՛չ ունէիր դու իշխան
ու թիւն իվերայ իմ և ո՛չ
մի՝ եթէ ո՛չ երտրու եալ
քեզ իվերուստ ։ վասն
այսորիկ որ մատն եա՛ցն
զիս քեզ ։ նորամե՛ծ մեղքեն ։

Բ ։ յա՛յնմանէ պեղատոս
խնդրէր արձակել՛ զնա ։

Բ ։ հրեայքն աղաղակ
ե՛ին և ասեին ։ եթէ ըզ
դա՛յ արձակես՝ չե՛ս բարե
կամ կայսեր ։ ամենայ՛ն

Զ որ Թագաւոր որ կոչեցեալ
Ջնջիր՝ հակառակամէ կայսէր ։
[Լ] ակպեղոստոս իբրև
լուսոյ զգեստ զայս ո
սկի՝ ած զսա արտաքս ։
Անկանողս իմաստս բերելոց,
խորհրդոյն ողորմելոյ բա
րոյ յաղթակ՝ Անբռնաբեկ
րեն կայ պայթայ ։
[Լ] ուսաբանեալն զառակի ։
Եւ ժամ իբրև մեծերորդ ։
[Ե] ռամեծ ցհրեշտակն՝ այս
Թագաւոր Ջեր ցՋեր ։
[Ե] հոյքս ալալակէ իմ
բարձ իմեն ։ բարձ ի
մեջ՝ և հան զհա իմաց ։
[Ա] րք ցնոսս պետ
առոս ։ եւ զԹագա
ւորն Ջեր իմաց հանեցէ ։

[Կ] աստուածեղեն եկու ն
քաղաքացեալ ...
Ձեռք մեր Թագաւոր բարձ
իմաստ երե ։
[Յ] այն ժամ եկեղեց ի
Ջեռս հոգւոյ զինի խաղ է
լին եղե ։
[Ե] նորա առեալ առաքե
ինքնէ ։ Աբարձեալ եր
[illegible]

[illegible]

պեղատոս․ և եդ ի վերա
խաչին ։ և էր գրեալ՝ յս
նազովրեցի՝ Թագաւ
որ հրէից ։։
ճժ ժ Զայն տախտակն ան
ընթերցան բազումք ի
հրէից ․ զի մերձ էր ի
քաղաքն անդր տեղին
ուր խաչեցաւն յս ։։
Եւ էր գրեալ՝ եբրայեցե
րէն ։ դաղմատերէն ։
եւ յունարէն ։ վերին ։։
Ասէին ցպիղատոս
քահանայապետքն հրէ
ից ։ մի գրեր Թագաւ
որ հրէից ։ այլ Թէ նա
ասաց՝ Թագաւոր եմ
հրէից ։։
Պատասխանի ետ պի

ղատոս ։ զոր ինչ գրե
ցի ։ գրեցի ։։
ճժ ժ Իսկ զինուորքն իբրեւ
խաչեցին զյս ․ առ
ին զհանդերձն նորա
և արարին չորս մասունս ։
իւրաքանչիւր զինուորի
մի մասն ։։
Եւ զպատմուճանն ․
քանզի էր անկար կա
րեալ ։ ի վերուստ ձևո
յանկեալ ամենևին ։։
Ասեն ցմիմեանս ․
մի պատառեսցուք զդա ․
այլ արկցուք վիճակ ի
վերայ դորա ումեւ հասցէ ։։
Զի լցցի գիրն որ
ասէ՝ բաժանեցան զհ
անդերձս իմ յինքեանս ․

յ մ մր ղ
մ յլե մձր յձր

յ մ մր ղ
մա յլր մձե յիա

և ի վերայ պատմուճանի
իմոյ վիճակ արկին ։
Զինուորքն զայս իսկ
գործեցին ։
ձբ ժգ Եւ կային առ խաչին յսի,
մայրն նորա, և քոյր
մաւր նորա, մարիամ
կղեոպայ, և մարիամ
մագդաղենացի ։
Յս իբրև ետես զմայ
րն, և զաշակերտն զոր
սիրէր զի կայր մաւտ
ասէ ցմայրն ։ կին, ահա
ահա որդի քո ։ ապա
ասէ ցաշակերտն՝ ա
հա մայր քո ։
Եւ յայնմ ժամանակէ
առ աշակերտն ընդ ինքն
առ իւր ։

ձգ դ Յետ այսորիկ գիտէր
յս, եթէ ահա ամենայն
ինչ կատարեալէ ։ զի
կատարեսցին գիրն՝
ասէ ծարաւի եմ ։
Եւ անաւթ կայր ամա՛ն
ինչ լի քացախով ։ և
նոքա առին լցեալ
քացախով ընդ լեղւոյ՝
շուրջ եդեալ զեզով-
պայի ։ մատուցին
ի բերան նորա ։
Եւ իբրև առ յս զքա
ցախն հանդերձ լե
ղեաւն՝ ասէ, ահա
ամենայն ինչ կատարեալէ ։
ձդ ա Եւ խոնարհեցոյց զ
գլուխն. և ետ զհո
գին ։

Յ
ձբ

Յ	Մ	Մր	Ղ
ձգ	ՅԼԴ	ՄԾա	
ձդ	Յխգ	Մխգ	ՅԺԹ

ամենայն զանազան
ցեղս զբարձեալն
հաղորդ
եւ բարձ ՀՃ ցեղս։

Կին զինուորութիւն՝ եւ
զառաջնոյն եւորս ա
կեայ են զբարձեալն։ Հոյն
ոչեռ եղանմուտոյն որ ընդ
հրամայ իւրոյն եղեալեր։

Այլ երբեմն զիւրոյն էնդ
մեռեալեր՝ ոչ եւորուա
կեցին զբարձեալն հարս։

Հարս։

Հ

Հ

Հ

կերտ յի՞ ի ծածուկ վասն
ահին հրեից՝ զի բարձ
ցե՛ զմարմ ինն յի՞ ։
Ի հրամայեա՛ց պե
զա՛տ ոս ։
մէ Ի կին և բարձ ի՛ն զնա ։
Ի՛ն և նի կո՛դեմոս, որ
եկեա՛լ ներառ յս՞ գիշերի
զառաջ ինն ։ և եբե՛ր
զըմուոս, խա՛ռն ընդ
հալըւես. իբրև լտե՛ր
հարիւր ։
մը Ա ուին զմարմ ինն
յի՞, և պատեցին կտաւ
ովք, խնկո՛վքն հան
դերձ, որպէսաւրէ՛ն
ե՛ր հրեից պատել ։
Ի ւե՛ր ի տեղւոջն յորում
խաչեցաւ, պարտեզ ։

և ի պարտ իզ ի անդ՝ գե
րեզման նոր՝ յորում ո՛չ
ոք երբեք երեդեալ ։
Ա նդ վասն ուրբա
թուն հրեից, զի մա՛ւտեր
գերեզմանն եդի՛ն զյս ։
մթ Ի ւի միաշաբաթւոջն՝
մարիա՛մ մագդաղենացի
գա՛յ առաւաւտուն ընդ
արշալու՛շսն իգեր եզ
ման անդր ։ և տեսա
նէ զվեմն բարձեա՛լ ի
դըրաց գերեզման ին ։
մժ Ա պալնթանա և
գա առ սիմոն պե՛տրոս,
և առ մի՛ւս աշակերտն
զոր սիրեր յս՞, և ասէ՛
ցնոսա ։ բարձի՛ն ըզ
տ՞ր ի գերեզմանէ անդի՛

յ	մ	մր	ղ
մէ			
մը	յիսթ	միը	յլգ

յ	մ	մր	ղ
մթ	յծբ	մլա	յլզ
մժ			

և ոչ գիտեմք ուր եդին
զնա:
Ել պետրոս և միւս ա
շակերտն· և գային ի
գերեզմանն: ընթա
նային երկոքեան ի
մի ասին:
Եւ միւս աշակերտն
յառաջեաց· ընթացաւ
արագագոյն քան զպետ
րոս, և եկն նախ ի գե
րեզմանն: և խոնարհ
եալ տեսանէ զկտաւսն
անդ կտաւքն· բայց
ի ներքս ոչ եմուտ:
Եկն և սիմոն պետրոս ը
սա որ գայրն զկնի նորա·
և եմուտ ի գերեզմանն
և տեսանէ զկտաւսն զի
կային անդ:
Եւ վարշամակն որ
էր ի գլուխն նորա· ոչ ընդ
այլ կտաւսն կայր· այլ
ուրոյն ծալեալ էր մի կող մն:
Յայն ժամ եմուտ և
միւս աշակերտն որ եկ
եալ էր յառաջագոյն ի
գերեզմանն· ետես և
հաւատաց· զի չև ևս
գիտէին զգիրսն թէ
պարտ է նմա ի մեռել
ոց յառնել:
Չոգան դարձեալ առ
ինքեանս աշակերտքն:
Բայց մարիամ կայր
արտաքոյ գերեզման
ին լայր:
Եւ մինչ դեռ լայրն էր

յ մ մր ղ
մձա յծ մա յԺԸ:

ն արհեցաւ իգերեզմ
անն. և տեսանէ երկ
ուսհրեշտակսիսպիտ
ակս. զի նըստէին մի ի
սնարից և մի յանոտից
ուրկայր մարմիննյի :
մ՝ժբ Ե ունդքա ասենց նա :
կին դու զի՞ լաս :
Ա սէ ցնոսա : զի
բարձին զտ՞րնիմիգեր
եզմանէ աստի. և ոչ
գիտեմ ուրեղին զնա :
Զ այսիբրևասաց
դարձաւ ի Թիկունըս
կոյս և տեսանէ զյ՞ս
զիկայր : և ոչ գիտեր
Թէ յ՞սիցէ.
Ա սէ ցնա յ՞ս
կինդու. զի՞ լաս : զո՞

խնդրես :
Ե մա այսպէս Թըւեց
աւ Թէ պարտիզպանն
իցէ :
Ա սէ ցնա : տ՞ր
ե Թէ դու բարձ զնայ.
ասայ ինձ ուրեղիրզնա.
զի ես առից ըզնա :
Ա սէ ցնա յ՞ս. մարի
ամ.
Ե ւ նադարձաւ. և
ասէ ցնա եբրա եցերէն.
ռ՞աբունի : որ Թարգ
մանի վարդապետ.
Ա սէ ցնա յ՞ս : մի
մերձենար յիս : զի չև
ևս ելեալ եմ՝ առհայր
իմ : այլ երթ դուառել
բարսնիմ. և ասա
ցնոսա. ելանեմ եսառ
հայրնիմ. և առ ձայրձեր :

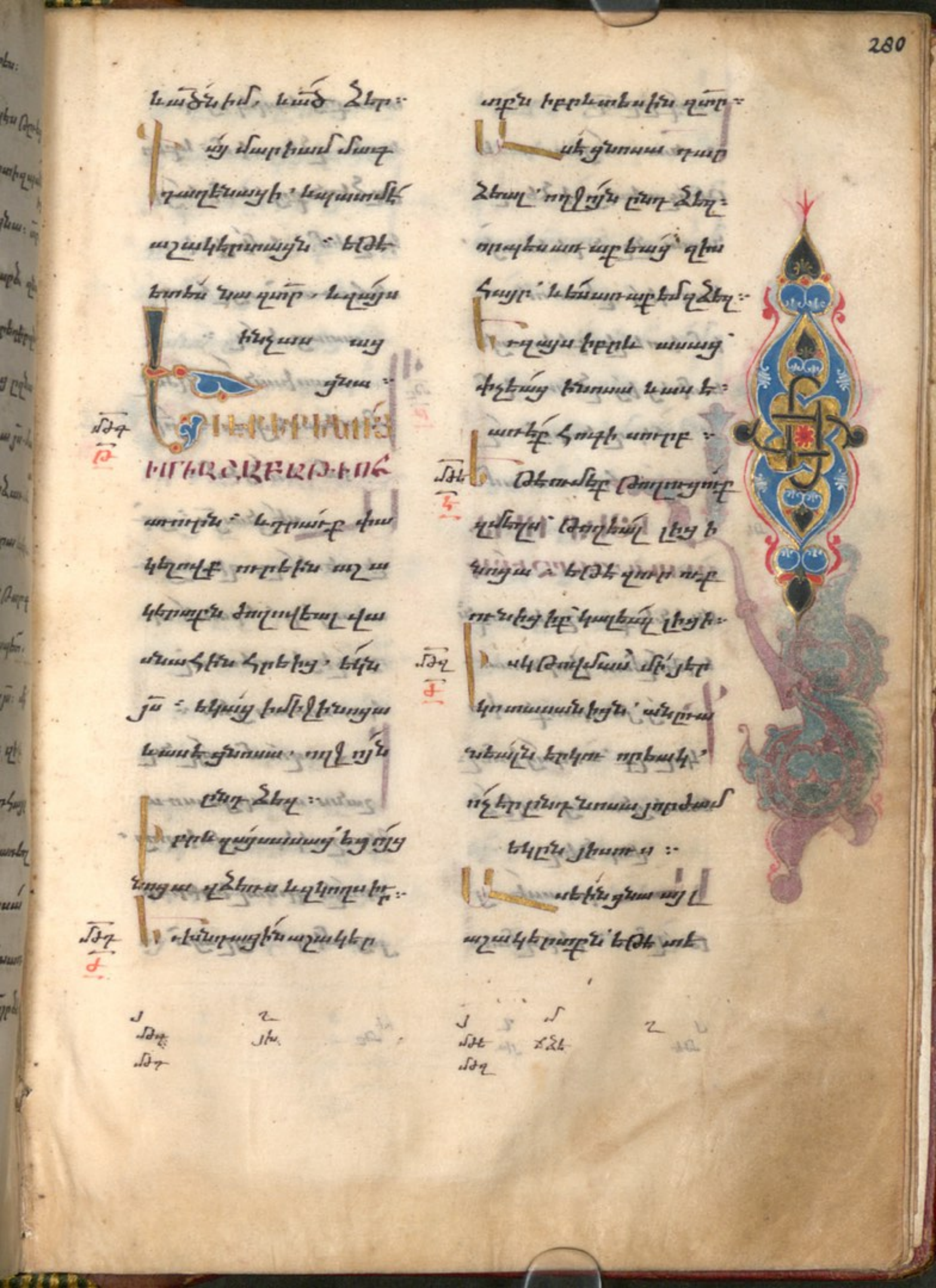

այս չափ ինչ գրեցաւ՝
զի հաւատայցէք եթէ
յս քս է որդին այ ։ և
զի հաւատացեալք եղ
կեանսն յաւիտեն ա
կանս ընդունիցիք եւ
յանուն նորա ։

ՅԵՏ ԱՅՍՈՐ ԻԿ ԴԱՐՁԵԱԼ ՅԱՅՏ

նեաց զանձն իւր յս
աշակերտացն իւրոց
առ ծովեզերբն տիբեր
եայ ։ եւ յայտնեցաւ այսպէս ։
Էին միասին սիմոն
պետրոս. և թովմաս ո
անուանեալն էր երկուոր
եակ. և նաթանայէլ ո
որ կանայ գալիլեացւ
ոց. և որդիքն զեբեդեա.
և այլք յաշակերտաց
անտի երկու ։
Ասէ ցնոսա սիմոն
պետրոս ։ երթամ
ձուկն որսալ ։
Ասեն ցնա՝ գամք
և մեք ընդ քեզ ։
Ելին նստան ի նաւ
և զայն գիշերի կալան
ոչ ինչ ։
Ընդ այգն եղև՝ կայր
յս յեզր ծովուն ։ բայց
ոչ գիտացին աշակերտ
քն թէ յս իցէ ։
Ասէ ցնոսա յս ։
մանկունք՝ միթէ ունի
ք ինչ ուտելի ։
Պատասխանի ետուն
նմա և ասեն. ոչ ։

Սաւ՛ ցնոսա ։ ար
կեք՛ յաջակողմ նաւիդ
զուռ կանդ՛ եզտան իցեք ։
Սրկին՝ եւ՛ չ կարէին
ձգել իբազմութեն է
ձըկանցըն ։
Սաւ՛ աշա կերտն
այն զոր սիրե՛ր՝ յս՝ ցը
պեա՛րոս ։ տ՛ր է այն ։
Սիմոն պեա՛րոս՝ իբրեւ
լուաւ թեա՛ր՛է՝ արկա՛ւ
զիւրեւ զըսփածանելին
քանզի մեր՛կեր ։ եւ ընկ
ե՛ց զինքն ի ծովն ։ եւ այլ
աշա կերտքն նաւվա՛վն
իակ գային ։ քան զի
չէին հեռի իցամաքէ ։
այլ իբրեւ երկեր ի՛ւր
կանգնաւ ։ քարշեին

զգործինհանդ երձ
ձըկամբքն ։
Իբրեւ ելին իցամաք
տեսան ե՛ն կրակեաղ
կայծ ականց ։ եւ ձո՛ւկն
մի իվերայ՝ եւ հա՛ց ։
Սաւ՛ ցնոսա յս ։
բերեք՛ ի ձկա՛նցայտի
զորդո՛ւքդ կալարուք
այժմ իկ ։
Եմ՛ուտ սիմոն պեա՛ր
ոս՝ եւ ձգեր՛ զգործինի
ցամաք՝ լի՛ մեծա մեծ
ձկամբք ։ հարիւ՛ր՝ յիս
ո՛ւն՝ եւ երիւք ։ եւ այն
չափ ինչ կայր՝ եւ ո՛չ պա
տառ եցաւ գործ ին ։
Սաւ՛ ցնոսա յս ։
եկայք ճաշ եցեք՛ ։

ասեցնա՝ արարածեան
ըզ զատ ինա իսմ։
Եւ արձեալ ասեցնա։
սիմոն յովհաննու ով սի
տեսն զիս։
Ասեցնա, այո՛ տէր։
Դարձեալ զիտես զիս թէ սիրեմ զքեզ։
Ասեցնայ՝ արարածդ
ես զիտես զի սիրեմ զքեզ։
Ասեցնա՝ սիրեսցես զոչխարս
իմս։ Ասեցնա՝ սիմոն յովհաննու
սիրես զիս։ Տրտմեցաւ սիրելին
զի ասացն զանգամ։ սիմոն յովհաննու
սիրես զիս։ Ասեցնա՝ ամենայն
գիտես զիս։ Դարձեալ ասեցնա՝
սիրելի՛ սիրեմ զքեզ։
Ասեցնայ՝ արարածդ
ես զիտես զի սիրեմ զքեզ։
Ասեցնա՝ սիրեսցես զոչխարս
իմս։ Ասեցնա՝ սիմոն յովհաննու
սիրես զիս։ Ասեցնա՝ ամենայն
գիտես զիս։ Ասեցնա՝ սիրելի՛
սիրեմ զքեզ։

Ասեցնա՝ արարածդ
ես զիտես զի սիրեմ զքեզ։
Ասեցնա՝ սիրեսցես զոչխարս
իմս։ Զի զի
ասեն ինա զիս զիտեսն։
Այլ յոր ներամարդ ըզ
հայրն, ներամարդ նոցա։
Զոյնպէս ներամարդ։
Այսր երիցս ասեալ
սամ երեք անգամ յոր ասեալ
սիրես զիս։ Զարմացեալ
զոչխարն՝ յարուցեալ
խոսեալ։

ԻՒՐԻԵՒՆԱՆ
ՀԵՏԻՆ՝ ԱՍԵ ՅԱՒ

մոն պետրոս յոր։ սիմ
ոն պետրոս յոր։ Զարմացեալ
զոչխարն՝ յարուցեալ
խոսեալ։
Ասեցնա՝ արարածդ
ես զիտես զի սիրեմ զքեզ։
Ասեցնա՝ սիրեսցես զոչխարս
իմս։ Ասեցնա՝ սիմոն յովհաննու
սիրես զիս։ Ասեցնա՝ ամենայն
գիտես զիս։ Ասեցնա՝ սիրելի՛
սիրեմ զքեզ։

Ասէ ցնա յիս. ար
ածեա զոչխարս իմ:
Ամէն ամէն ասեմ
քեզ. զի մինչ մանուկն
էիր' անձամբ անձն քո
գաւտի ածէիր: Եւ եր
թայիր յոր և կամէիր:
Եւ յորժամ ծերանայցես'
ձգեսցես զձեռս քո' և
այլք ածցեն քեզ գաւտի:
և տարցին ուր ոչ կա
միցիս:
Զայս ասաց' նշա
նակել' թէ որով մահու
ամբ փառաւորելոց է զած:
Եւ զայս իբրեւ ասաց'
ասէ ցնա' եկ զկնի իմ:
ԴԱՐՁԵԱԼ ՊԵՏՐՈՍ
և տեսանէ զաշակեր
տն զոր սիրէր յիս զի
երթայր զկնի: որ և
անկեալ զլանջաւքն նո
րա և ասաց. տր' ո՞վ է որ
մատնելոց է զքեզ:
Զնա տեսեալ պե
տրոսի' ասէ ցյիս: տր.
իսկ սա զի՞:
Ասէ ցնա յիս. Ե
թէ կամիմ իմ զի կացցէ դա'
քեզ զի՞ փոյթ է: Դու
եկ զկնի իմ:
Ել բանս այս յեղ
բարս. և համարեցան
թէ աշակերտն այն ոչ
մեռանի իցէ:
Եւ ոչ ասաց նմա յիս թէ
ոչ մեռանիցի. այլ թէ
կամիմ եմ' կացցէ

[illegible]

ցայ մինչև ես գամ ։
Սա յն աշակերտն.
որ վկայէ վասն այսո
րիկ. որ և գրեաց զ
եւս զայսոսիկ ։ և գի
տեմք եթէ ճշմարիտ են
վկայութիւնք նորա ։
Են այլ և այլ բա
զում զորս արար յս ։
զոր եթէ գրեսցին մի
ըստ միոջէ. կարծեմ
թէ և ոչ աշխարհս բաւ
ական էր տանել զգիրսն
որ թէ գրեսցին էին ։

ԱՒԵՏԱՐԱՆՆ
ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ։

Նշխարացս յովհաննու աւետարանիս.
Թարգմանիչ խնդրեմք յեղ. ի յուշ
տառամանեալս յորդոր ...

Ընորհիւ տն և ողորմութեամբ. կատ
արեցաւ սբ աւետարանս. ի յընդիրաւրին
ակէ. ի վայելումն ածասէր իշխանին պր
սմբատա. որդոյ հանգուցեալ և բարէ պաշտ.
իշխանին պր կոստա. և հանգուցեալ մաւրն
իւրոյ տիկին շահանդըխտին. և հանգու ց
եալ եղբարցն. պր բակուրան. և պր կոստանդ.
Գրեցաւ սբ աւետարանս. ձեռամբ. սբ և ըն
տրեալ ածահաճոյ արք եպիսկոպոսին սբ
ուխտին գոներ ոյն տր յոհաննէսի. որդի ած
ասէր և բարէ պաշտ իշխանաց իշխանին հան
գուցեալ ի քս. պր կոստանդեայ թագաւ որ
ահաւրն. գրեցաւ սայ ի հայրապետութիւնն
տն յակոբայ. և ի թագաւորութիւնն հայոց ած
ասէր և բարէ պաշտ թագաւորին լեւոնի գրե
ցաւ իմեծ թուակ: հայոց չիէ. ԼԸ ոդ որընթե
ռնոյք կամաւրինակէք. յիշեսջիք զմեզ. և զծ
ն ողսն և զեղբարսն մեր. որում քս միոյն հար
իւրամատիկ. ձեզ ողորմեսցի. որումաւրհնե
ալյաւիտեանսամէն. և զիս զբազմամեղս վաս
զյետին գրիչս որ ծաղկեցի զսբ աւետարա
նս յիշեսջիք ի քս ամէն: ——

ao Dn 1278

Քսաձ քոսք ծնաւղինք արեխաւ սութք
ողորմեայսիրաւշնինչոգւոյնպայլոնցորստ
ացաւ զսքմ աւետարանսքիիմանչոգւոյիւր
ոյևի յէշատակիւրև ծնաւղացիւրոցև որդ
եկացիւրոց Թորոսիև վասկայևերիցդստ
երացիւրոցևամուսնոյնիւրոյակացի
Յերեսսանգեալաղաչեմքզհանդիպաւղ
սդայսմսք աւետարանիսևզվայելաւղսդ
մեղացԹողութիւնչայցեցէք յայսիր
աւշնինվասնզիհա նդիպեցաւկոչ
ումնսորայիվերուստի յեգիպտոսի
գալնմեծ խանին խաղանինևիւրուղ
եղ յետմնաց քնգնեցինզսքաւետ
արանսքիի յիրչոգոյմասնէնիյէշատ
ակ հոգոյիւրոյև ծնաւղացիւրոցև
բնաւզարմիցիւրոց մեղացԹողութի
հայցեցէք յայ յորոցընդմիոյնչար
իւրապատիկ քսձեզհատուսցէ
Ա ողեղևտուրև առուԹինսքաւ
ետարանիսիմեծԹվիս չխա:

Եւ թագաւորութեան լեւոնի որդոյ թոր
ոսի եւ իկրաւնաւնաւ որութեան յոյանն
էսի եւ իշայրապետութեանն գրիգորի
հայոց դիտապետի ։

ՔՍ ածքոսք ծընողին բարեխաւսութք
ողորմեայ վայ բամայ որդ ոյ պրն ասպետի.
եւ ծընողացիւրոց եւ ամենայն զարմից. եւ քաւրն.
իւրոյ տիկին թիքան է, Զի պարգեւ եցին զաւետ
արանս սուրբ ածածընին սբ բարսեղեկեղեց
ոյն յիշատակ. որէ ի կիպրոս բարեաց տվողն քս
եւ պարգեւ ի չնամենայն արարածոց պարգեւ է
իւրեանց զերկնից զարքայութին եւ ամենայն
չաւատացելոց ի քս: եւ նմայ փառք յաւ իտ
եանս ամէն: ։ Յայսմն ժամանակի
պարգեւ եցաւ սբ աւետարանս ի թվայ բերութեան
հայոց ՌՃԵԷ: ամի: Զ. գրող յիշատակարան
իս [illegible] յիշեսջիքի քս: ։

Ո՛հ զմեղաւք դատապարտեալ կազմողաւորա զա
ռաքելհնազանդենց. եւ զծնա՛ւղսնիմ. եւ զհարա
զատսնիմ. հանդերձ ծնընդովք. եւ ամենայնզարմի
ք. եւ զուսուցիչնիմ զսարգիսքա՛ն. զհանգուցեալսն ի
քս. աղաչեմյիշելիտ՛ր: Ի թ՛վ. չի՛ե. կազմեցա՛ւ սայ ֆ:

Ո՛հ զմեղաւքներ կեալանձս
ղգրիգորաղաչեմզձեզյիշ
ելիտ՛ր և ա՛ծ զձեզ
յիշեա
մեշ

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Nr. 1943 Ausgang: 25. III. 1925

I. Schäden: m m o r za za zo

II. Behandlung: 16 17 18 25 37 38 40

III. Besonderheiten:

Cod. armun.
I.